ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

SOUTH INDIAN INSCRIPTIONS

VOLUME XVI

(TELUGU INSCRIPTIONS OF THE VIJAYANAGARA DYNASTY)

GENERAL EDITOR
Dr. G. S. GAI, Ph.D.,
Chief Epigraphist.

EDITED BY
Shri H. K. NARASIMHASWAMI, B.Sc.,
Superintending Epigraphist (Retired).

सत्यमेव जयते

PRINTED IN INDIA BY THE DIRECTOR OF STATIONERY AND PRINTING,
GOVERNMENT OF TAMIL NADU, AT GOVERNMENT PRESS,
MADRAS

PUBLISHED BY THE DIRECTOR-GENERAL, ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA,
NEW DELHI-11.

CONTENTS

PLATES

PREFACE

This volume of Telugu Inscriptions in the South Indian Inscription (Texts) Series edited by Sri H. K. Narasimhaswami, contains 335 epigraphs exclusively of the Vijayanagara kings collected between the years 1904 and 1928 in different parts of the former Madras Presidency. It may be pointed out that Volume X of this series contains the records of all the other dynasties with the exception of those pertaining to the dynasties of the Vijayanagara, collected during the same period.

Some salient features of the more important records in the collection are briefly outlined in the introduction. It is hoped that this material will prove as rich a mine of information to scholars interested in the social, political, economic, literary and such other aspects of the period covered by these inscriptions, as to those interested in the history of the dynasties themselves.

The late Shri K. H. V. Sarma and Messrs. B. R. Gopal, V. S. Subrahmanyam and S. S. Ramachandramurthy have assisted in the preparation of this volume.

Mysore-5,
15—2—1972.

G. S. GAI,
Chief Epigraphist.

TOPOGRAPHICAL INDEX.

ANANTAPUR DISTRICT.

Dharmavaram Taluk.

Gooty Taluk.

Hindupur Taluk.

Kadiri Taluk.

Kalyanadrug Taluk.

ANANTAPUR DISTRIT—*cont.*

Penukonda Taluk.

NORTH ARCOT DISTRICT.

Gudiyattam Taluk.

Vellore Taluk.

SOUTH ARCOT DISTRICT.

Chidambaram Taluk.

Tindivanam Taluk.

Villupuram Taluk.

BELLARI DISTRICT.

Adoni Taluk.

Aluru Taluk.

Hospet Taluk.

Rayadrug Taluk.

CHINGLEPUT DISTRICT.

Conjeevaram Taluk.

Sriperumbudur Taluk.

CHITTOOR DISTRICT.

Chandragiri Taluk.

INTRODUCTION

The Telugu inscriptions of the Vijayanagara kings published in the present volume form but a small fraction of the innumerable epigraphic records pertaining to them not only in Telugu, but also in Tamil and Kannaḍa; as the Vijayanagara empire at its zenith comprised practically the entire tract covering these linguistic areas of Dekkan. Some of their inscriptions, especially their copper-plate charters, are also couched in Sanskrit. In this brief introduction only a few points of interest are outlined.

THE SAṄGAMA KINGS

Inscriptions of the first or the Saṅgama Dynasty are conspicuously few. Indeed there are none of the first member of the family, viz. Harihara I, the eldest of the five brothers, or of Kaṁpaṇa, the next ruler. The earliest records (Nos. 1 to 3) presented in the volume belong to Sāvaṇṇa Oḍeya, son of Kaṁpaṇa by Maṅgādēvi. Dated respectively in the Śaka years 1273 (1351 A.D.), 1275 (1354 A.D.) and 1284 (1362 A.D.), they fall in the reigns of Harihara I and Bukka I.

Of the two epigraphs (Nos. 4 and 5) of Bukka I, No. 4, dated in Śaka 1274 (1352 A.D.) describes him as *Pūrva-paśchima-samudrādhipati* and as ruling from Dhōrasamudra and Penugoṇḍa, probably under his elder brother Harihara I.

Harihara II, the son and successor of Bukka I, is represented by eight inscriptions (Nos. 6–13) ranging in dates between Śaka 1304 (1382 A.D.) and 1326 (1405 A.D.). One of them (No. 8) mentions Bhavadūra Oḍeya as a *mahāpradhāna* of king Harihararāya. He may, in all probability, be identical with Bhāskara Bhavadūra, son of Bukka I, who caused to be constructed the large tank called Anantarājasāgara at Pōrumāmiḷḷa in the Badvel Taluk, Cuddapah District.[1] It has been suggested that the term *Bhavadūra* is but a varient of the Urdu word *Bahadūr*.[2]

Among the subordinates mentioned of Harihara, *Mahānāyaṅkāchārya* Moṭṭa Dōrappanāyaka administering Ballegānacheruvu in Maṅgumali-sthaḷa under *Mahāpradhāna* Irugappa Daṇḍanāyaka who governed over Penugoṇḍa-Mārjavāḍa figures in No. 9 in the cyclic year Īśvara corresponding to 1397 A.D. No. 11, dated in Śaka 1325 (a mistake for 1323, Vṛisha corresponding to 1401 A.D.) mentions Harihararāya, son of Vīra Virūpaṇṇa as ruling over Rāyavaram. Neither Virūpaṇṇa-Oḍeya (I), the brother of Harihara, nor Virūpaṇṇa Odeya (II), the brother of Dēvarāya, is known to have had any sons. If Harihara of the record were a son of either of the Virūpaṇṇas, he is hitherto unknown, unless he could be identified with Harihara III, the nephew of Virūpāksha II, whom the former (Harihara) should have looked upon as his own father. A record from Śrīśailam (No. 12) gives a long string of epithets to the king such as *Pāṇḍyakulapratishṭhāpanāchārya*, *Chērakulaśubhaṁkara*, *Chōḷanarapatirakshādīkshāvichakshaṇa*, *Kuḍagakandakuddāla*, *Koṅkaṇabhujaṅgajāṅgalika*, *Kaliṅgavaṅgadhūmakētu*, *Kāṁbhōjakamalanīhārapāta*, etc., some of which, it may be noted, could be recognised as those assumed by the Hoysaḷa kings. The king is praised as *Rājavyāsa* and *Rājavālmīki* and to have caused the

[1] *A.R.Ep.*, 1903, No. 91 and *Ep. Ind.*, Vol. XIV, pp. 97.

[2] *A.R.Ep.*, 1903, page 5, para 15.

Vēdabhāshya to be written, and supported the Śaiva and Vaishṇava creeds alike. He is besides credited to have driven away the Turushkas. The statement made in this epigraph regarding the *Vēdabhāshya* is corroborated by a copper-plate record dated 1386 A.D., which states that the king granted villages to scholars who helped the sage Vidyāraṇya in writing the commentaries on the *Vēdas*[1].

Nos. 15 to 26 belong to Dēvarāya I (called Vīra-Dēvarāya), son of Harihara II and the younger brother and successor of Bukka II. Nos. 15 and 16 being dated Śaka 1299 (1378 A.D.) and 1318 (1396 A.D.) respectively, belong to a period when he was still a subordinate under his father, and was ruling over Udayagiri-rājya. No. 21 refers to a representation made by the priests of the temple of Talakanṭidēvi at Dēviguḍi in the Cuddapah District, to the king on the occasion of his coronation and bears the date Śaka 1328, Vyaya, lunar eclipse, corresponding to A.D. 1406, November 25. Obviously this is the date of made by the king whose date of coronation, according to his copper-plate grant the grant from Hassan[2], fell on the 5th November, exactly 20 days, earlier than the date of the inscription under reference. In No. 24, the king is called Chikkarāya Śrī Vira Kumāra Dēvarāya (of the family of) Vīra Harihararāya (*Harihararayāra Chikkarāya Śri Vīra Kumāra-Dēvarāya Mahārāyalu*). Among the dignitaries that served the king may be mentioned Birudarāju Lakkayyadēva-mahārāju and Allāḷadē va-mahārāju who were ruling over Sakali and Peda-Kōḍūru respectively; Peda Lakki-nāyuḍu, Avubaḷināyuḍu and Bālagōpi-nāyuḍu sons of *Mahānayāṅkācharya* Kāmu Dōrapa-nāyaka, perhaps different from his namesake who was also a *Mahānāyaṅkāchārya* but had the family name Moṭṭa and served under Harihara ; Antappadaṅḍānāyāka and Narasimhadēva-Voḍeya, the ministers, and Rāchamareḍḍi-Anavōtā-nāyuḍu who held the *nāyaṅkara* of Iṅkollu.

The only record of Vijaya-Bukka (No. 26) is dated Śaka 1345 (1423 A.D.) and mentions his minister Nāgayāmātya, son of Chauṇḍapa and Śrīmāyī and his gifts to the temple at Tripurāntakam.

No. 27, the date of which also falls in 1423 A.D., mentions the prince Rāmachandra as the son of Dēvarāya. An earlier record of this prince wherein he figures as ruling over Udayagiri-rājya is cited in the *Inscriptions in the Nellore District*, Kanigiri, No. 4, dated Śaka 1338 (1416–17 A.D.).

Nos. 28 to 34 are assignable to the reign of Dēvarāya II. Of them the earliest (No. 28), dated in Śaka 1347 (1425 A.D.), mentions the the king as *Kumāra* Dēvarāya ruling from Vijayanagara. An earlier date, perhaps the earliest for this king, is afforded in an epigraph from Bārakūr[3]. Saṁbeṭa Bammayadēvamahārāja and Rāyadēva mahārāja, sons of Lakkayyadēvamahārāja, are the only feudatories figuring in the records of this king reviewed here.

THE SĀḶUVA KINGS.

No. 36, dated Śaka 1399 (1477 A.D.), belongs to Sāḷuva Narasiṁha who bears the characteristic titles of the family *Mēdinīmīsaragaṇḍa* and *Kaṭhāri Sāḷuva*. He was still a *Mahāmaṇḍalēśvara* and was perhaps a feudatory under Virūpāksha who was also called Prauḍha Dēvarāya. The inscription furnishes the interesting information that Annamarusayya, an officer under Sāḷuva

1 *Mys. Gaz.*, Vol. II, pt. 3, p. 1528.

2 Kielhorn's *Southern List*, No. 480.

3 *SI*, Vol. VI. No. 357.

Narasiṁha, having visited Araturēvula (modern Attirāla in Cuddapah district) on pilgrimage, enquired into the affairs of the temples there, and seeing that worship in the temples had ceased due to the original grants having lapsed, made fresh endowments to the temples to revive worship once again.

To his son Immaḍi-Narasiṁha belong Nos. 37—42 ranging in dates from Śaka 1415 (1493 A.D.) to 1425 (1503 A.D.) in all of which Narasā-nāyaka of the Tuḷuva family figures as the king's most powerful feudatory. In No. 38 Kēsama-nāyaka who was the son of *Mahānāyaṅkāchārya* Jaṁni Chennama-nāyaka and who held the Jagatāpigutti-sīma as *nāyaṅkara*, figures as endowing a village for the merit of the king as well as of Narasā-nāyaka. No. 39 mentions Narasā-nāyaka as ruling over the kingdom at the command of the king. Among the other subordinates not already known of this king, may be mentioned Gaṇṭi Kannama-nāyuḍu who held Mulikināḍu as *nāyaṅkara* (No. 39) and Bokkasam Honnappa-nāyuḍu, son of Dēvappa-nāyuḍu (No. 41).

THE TUḶUVA KINGS

The majority of the records belong to the Tuḷuva or the third dynasty. No. 43 which is fragmentary and No. 44 which is badly damaged have to be attributed to Vīra-Narasiṁha, son of Narasā-nāyaka. The former mentions the king as the son of Nārasā-nāyaka, son of Īśvara-nāyaka. He figures as still ruling on January 14, 1510 A.D. in an inscription from Basrūr in the South Kanara district.[1] This will be adverted to again in the sequel on the discussion of Kṛishṇarāya's accession.

Forty-four inscriptions (Nos. 44–88) belong to the reign of Kṛishṇarāya. Of these, No. 45 from Pulivendla in the Cuddapah district, dated Śaka 1431, Śukla, Kārtika, śu. 12 corresponding to 24th October, 1509 A.D., is the earliest. An earlier record of this king dated in Śrāvaṇa śu. 10 of the same year corresponding to Thursday, 26th July, 1509 A.D., comes from Gulya in the Bellary district.[2] In his inscription from Kāñchī (No. 51), dated Śaka 1436 (1514 A.D.), Kṛishṇarāya is stated to have ascended the throne on the death of his brother Vīra-Narasiṁha while the Hampe epigraph of the king dated Śaka 1430, obviously a mistake for 1431[3], Śukla, Māgha śu. 14 corresponding to January 24, 1510 A.D. refers to certain gifts made by him on the occasion of his coronation. It has been suggested by Dr. Hultzsch that this date might represent the anniversary of the king's coronation rather than the actual date of the coronation itself.[4] Mr. H. Krishna Sastri wrote in 1908,[5] basing on the latest date then known for Vīra-Narasiṁha, viz., the month Vaiśākha of the Śaka year 1431[6], and the earliest date known for Kṛishṇarāya, viz., the month Kārtika of the same year,[7] that Kṛishṇarāya must have been crowned sometime between these months and that the Hampe epigraph was set up sometime thereafter, as indicated by the date of the record. The Gulya record cited above which pushes back the earlier limit of Kṛishṇa-rāya's reign by about three months, from Kārtika to Śrāvaṇa (October to

---

1 *SII*, Vol. IX, No. 479.

2 *Ibid*, No. 477.

3 *Ep. Ind.*, Vol. I, p. 363, f.n. 10; According to L.D.S. Pillay's Ephemeris the expired Śaka year 1431 corresponds to Śukla.

4 *Ibid*.

5 *ASR*, 1908-9, p. 175.

6 *SII*, Vol. IV, No. 802 (No. 342 of 1892).

7 No. 45 above.

July), together with the evidence of *Vijayanagara-sāmrājyamu*, a report prepared by the officers of the *aṭṭhavaṇam* at the instance of Veṅkaṭa which alludes to the king's coronation on the day of Śrījayanti in the month Āvaṇi of the year Śukla corresponding to Śaka 1432 (current) (1509 A.D., August 8)[1], appears to support Mr. Krishna Sastri's surmise regarding the date of the Hampe epigraph. Since the Kāñchī inscription of Kṛishṇarāya is specific in the statement that he ascended the throne only after his brother Vīra-Narasiṁha's demise,[2] the latter must have died sometime prior to the date of the Gulya inscription, viz., July 26, 1509 A.D. The latest sure date for Vīra-Narasiṁha afforded by an epigraph from Vikravāṇḍi[3] in the South Arcot District, viz., Śaka 1431, Karkaṭaka, śu. 5 corresponding to 1509 A.D., July 22 narrows down the interval between Vīra-Narasiṁha's latest date and Kṛishṇarāya's earliest to just four days. It is therefore very likely that Vīra-Narasiṁha died sometime during this short interval. It has been surmised that the day of Śrījayanti cited by the *aṭṭhavaṇam* was pitched upon for the coronation of Kṛishṇarāya, it being the nearest and most suited auspicious day for the king's coronation after Vīra-Narasiṁha's death.

An empire-wide exemption of the marriage-tax seems to be almost the first act that the king effected soon after assuming the reins of the kingdom. This is recorded in a lengthy epigraph (No. 47) at Rāmēśvaram in Cuddapah district, which gives a descriptive account of the king's ancestry as in his copper-plate grants and enumerates several divisions of his empire, which were benefited by this remission. A similar remission in Kaṁrnnāḍu (Kaṁnāḍu), more or less identical with the present Nandikotkur and Nandyala taluks in Kurnool district, is recorded in No. 48 from Raṅgasamudram, Chittoor district. Sāḷuva Timmappayya or Timmarasu, the famous minister of the king, and his brother Gōvindayya are associated with the king in these records. The occasion of a *laksha-hōma* ceremony celebrated at Śivanasamudram where the king was camping on state business in the year 1512 A.D. served also as an opportune time for securing royal assent for the exemption of all taxes as were in vogue from the days of Chikkoḍeya on the *dēvadāya* and the *brahmadēya* lands irrigated by Krottacheruvu in Penugoṇḍa-rājya by the citizens of Bukkapaṭṇam (No. 49). The literary works *Rāyavāchakamu*, *Pārijātāpaharaṇamu*, *Kṛishṇarājavijayamu* and the *Koṅgudēśarājākkaḷin-charitam* as well as Frair Luizs account, all refer to the siege of the forts of Śivanasamudram and Ummattūr by the king and to his quelling the rebellious chief of Ummattūr. The inscription itself seems vaguely to allude to certain disturbances and consequent non-payment of taxes which necessitated the king's presence at Śivanasamudram.

---

[1] *Further Sources of Vijayanagara History*, Vol. I, p. 188.

[2] The statement of Nuniz, the contemporary historian, that Vīra-Narasiṁha who was on his death bed died peacefully only after seeing the goat's eyes passed off as those of Kṛishṇarāya's, confirms, albeit indirectly, the inscriptional evidence of the latter's accession to the throne only after Vīra-Narasiṁha's death.

[3] *A.R. Ep.*, 1915, No. 289.

[4] *Further Sources of Vijayanagara History*, Vol. I, p. 188. However, as against these conclusions arrived at on the evidences cited, there are two records, one from Beḷaguppa in the Anantapur district, dated Śukla, Pushya ba. 2. (December 13, 1509 A.D.) (*SII*, Vol. IX, No. 478 and another from Basrūr in the South Kanara district, dated Śaka 1433 (for 1431), Śukla, Māgh) śu. 5 (January 14, 1510 A.D.), (Ibid., No. 479) which extend Vīra-Narasiṁha's reign further by about six months than the latest date cited above for him. The details of these two dates are insufficient and therefore cannot be verified. In the face of the numerous records of Kṛishṇarāya, dated in 1509 A.D. and the evidence of the *aṭṭhavaṇam* on the date of his coronation the only way to account for these two late dates for Vīra-Narasiṁha seems to be that there has been some inadvertant mistake about them or that they could not have been the actual dates of the grants recorded in them but are posthumous. Examples of posthumous dating of inscriptions like Kṛishṇarāya's own epigraph from Śrīśailam (No. 87) and Veṅkaṭa's numerous inscriptions citing him still as ruling long after his death (*vide* p. x.) are not wanting.

The year Srīmukha (1513 A.D.) appears to have marked the king's setting out on a campaign of conquest and No. 52, dated Saka 1438 (1515 A.D.) and giving a descriptive account of these conquests, records the conqueror's visit to Amarēśvara, the gifts of *Tulāpurusha* and *Ratnadhēnu* to the god by the queens Chinnādēvi and Tirumaladēvi respectively, the king's visit thence to Śrīśailam and his munificent endowment of the villages Pārumañchāla and Ātukūru to god Mallikārjuna. Earlier, he appears to have visited the holy places of Kāḷahasti in Śaka 1435 (1513 A.D.) (No. 50) and Kāñchī in Śaka 1436 (1514 A.D.) (No. 51), obviously in the course of his campaign of victory, although there is no specific reference to his campaigns in the records dated prior to 1515 A.D. The Kāñchī epigraph which gives a descriptive account of the Tuḷuva kings crediting the conquest of the Chēra, Chōḷa, Pāṇḍya, Mānabhūsha, the lord of Madhurā, the Gajapati and the Turushka kings to Narasā-nāyaka, merely gives a long list of visits and gifts to holy places by the latter's son, Vīra-Nṛisiṁha. Of Krishṇarāya, however, it states that having taken over the reins of the government on the demise of his brother, the king combined visits to the holy places with his campaign of conquest. On the occasion of his visit to Kāñchī the king appears to have endowed gold to the temple of Pēraruḷāḷapperumāḷ for gilding the *Puṇyakōṭivimāna* of the temple. However, the details of the grant for this purpose seem to have been committed to writing only on the king's return to his capital on the date of the record, viz., 1515 A.D. The inscription contains a statement at the end detailing the expenditure towards gold, copper-plate, mercury and the wages that were incurred on the work of gilding; but curiously enough portions of the record giving the details of the amounts so incurred on these counts are left blank. Apparently when the draft was prepared the details were not known and later on after the work was completed, they were not filled up in the blank spaces provided for them. The gilding of the *vimāna* is again referred to in another record (No. 57), dated Śaka 1438 (1517 A.D.), also from Kāñchī, wherein, after an account of the king's conquests which took him as far north as Siṁhādri-Poṭnūru, where he set up a pillar of victory, the king is stated to have returned to Vijayanagara and visited Vishṇukāñchī when he granted several villages to the temple and endowed a thousand *varāhas* to the god and had the *Puṇyakōṭivimāna* gilded. Obviously the gilding which was commenced on the earlier date of his visit to the holy place had been completed on the later when the king visited the place again for a second time.

Among the numerous subordinates of the king, his famous minister Sāḷuva Timmarasu figures in a number of records and the latter's brother Sāḷuva Gōvindayya is mentioned along with Sāḷuva Timmarasu in No. 47. Another Gōvindayya, son of Rāchirāju, who held the Pulēṭi-māgāṇi as *nāyaṅkara* figures in No. 61. Rāyasam-Koṇḍamarasa, the son of Sāḷuva Timmarasayya figures in No. 63 as donor of two villages. He also caused two tanks to be built, one in the name of his father and another in his own name at Piṭṭalāpuram *alias* Kapōtapuram in Chējerla. The name Piṭṭalāpuram which is but the Telugu form of Kapōtapuram commemorates the legend of king Śibi who offered his own flesh to save a bird that sought his asylum. Aptly enough the god of the place is also named Kapōtēśvara. By far the most important personality that figures as a recipient of the king's munificence is the well-known Āndhra poet of his court, Allasāni Peddana. While the poet is referred to simply as Peddayyaṁgāru, son of Alasāni Chokkayyaṁgāru in two records (Nos. 65 and 66) from Kōkaṭam which, the records state, was granted to the poet by the king as *uṁbaḷi*, No. 68 from Aṇṇiyūr in South Arcot District calls the poet *Āndhrakavitāpitāmaha* Peddirāju and mentions him as holding the

nāyankara of Karivāchi-sīma. A Tamil inscription from Mēlpāḍi in the Chittoor District also records a gift of the village Tanaippūṇḍi to this poet.

Honnapa-nāyaka, son of *Bokkasam* Dēvapa-nāyaka who held Pānem-sīma as *nāyankara* (No. 46), Lakshmīkāntarasu, son of Tipparasayya and Rāmāyamma (No. 59), Katti Yerrama-nāyuḍu, son of Pāpa-nāyuḍu (No. 70) who held Ghaṇḍikōṭa-sīma as *nāyankara*, *Mahānāyankāchārya* Narasā-nāyaka son of Timmi-nāyaka who held Kundurpi-sīma as *nāyankara* (No. 74), Komāra Vōbulnāyani-Tippi-nāyaka who held Basavanikoṇḍa-sīma as *nāyankara* (No. 75), Peda-Singama-nāyaka, son of Jūpalli Rāmā-nāyaka, who held the Chernūru and Pōtladurti-sīmas as *nāyankara* and his brother Mallā-nāyaka (No. 77), *Vākiṭi* Pedapa-nāyuḍu, son of *Bokkasam* Pedapa-nāyuḍu who held the Kanda-navōli-sīma as *nāyankara* (No. 82) are a few of the outstanding feudatories figuring in the records of the king besides those already known. The last date of the king's reign is afforded by No. 87 from Śrīśailam which records the setting up of stone images of the king and Dēmarusayya and one of his own by *Avasaram* Chandraśēkharayya in the temple of Mallikārjuna at Śrīśailam in the Śaka year 1452, Vikṛiti, Chaitra ba. 30 when, according to the inscription, the king was still reigning. The details of the date correspond to 1530 A.D., March 28. But by this date Kṛishṇarāya must have already passed away for, in the Kaḍalāḍi Plates of Achyuta, dated in Śaka 1451, Virōdhi, Makara ba. 13, Tuesday corresponding to December 28, 1529 A.D., it is stated that Achyuta succeeded Kṛishṇarāya after the natural death of the latter.[2] And we know that Achyuta was anointed as king on October 29, 1529 A.D. (Nos. 97 and 98). The only explanation therefore, for this late date for Kṛishṇarāya in the Śrīśailam epigraph would be that the news of his death had not reached this remote place by that time. The earliest record in this Volume, of Achyuta who succeeded Kṛishṇarāya, the latter's own son Tirumala (Nos. 89 and 90) having predeceased him, bears the date 1530 A.D., April 30 (No. 91).

It is needless here to recount the several well-known incidents of Achyuta's reign as gathered from his records such as his campaign of conquests recorded in the Kāñchī and Kāḷahasti epigraphs (Nos. 97 and 98) which besides, record the date of his coronation at Kāḷahasti. On this occasion were present with the king his queen Varadādēvi and their son Kumāra (Prince) Venkaṭādri who will be referred to again in the sequel. Noteworthy among the several gifts made to the god at Kāḷahasti by the king is a book called *Jñānachintāmaṇi* (No. 98). No. 102, also from Kāñchī records the interesting fact that the king, having been appraised of the unequal distribution of the royal endowments made on the occasion of his coronation to the temples of Varadarāja and Ēkāmbaranātha by his envoy Sāḷuva Kṛishṇappa-nāyaka, took immediate steps to re-distribute the gift-villages equally between the two temples. He had the Tamil version of the record also engraved on the walls of the temple.[3] Steps taken by way of remission of taxes on artisans to encourage their rehabilitation as of old in their former village from which they had migrated to other places is recorded in No. 104 from Kanagānipalle in Anantapur District. A charter (*nammika-śāsanamu*) issued to the people, revising the taxes in order to encourage their rehabilitation in their former village is contained in No. 110 from Pulivendla in the Cuddapah District. A remission with retrospective effect, of unjust levies on temple lands by former rulers is recorded in No. 115. The proceeds

---

1 *A.R. Ep.*, 1921, No. 105.

2 *Ep. Ind.*, Vol. XIV, p. 312. The date has been wrongly calculated in the article.

3 *A.R. Ep.*, 1919, No. 544.

of this remission were made over to the respective temples. No. 121 mentions Rāmaya-mantri Bācha or Rāmaya Bhāskarāmātya who held Koṇḍavīḍu and had the appellation *Rājyadhurandhara* and whose sister Chinnamāṁba, wife of Pratāpa Yallayārya, caused a tank named Gōpīnāthasamudra to be built. This Rāmaya-mantri or Rāmaya Bhāskarāmātya was the fourth of the five sons of Rāma-mantri by Telugamā, who were Peda-Timma, Timma-mantri, Sūrēndra, Bhāskara-chamūpati and Bhāvayēndra respectively.[1] He was the uncle of Rāmaya-mantri who was the son of Peda-Timma, the eldest of the five brothers. The nephew Rāmaya-mantri appears to have succeeded to the governorship of Koṇḍavīḍu after his uncle Bācha or Bhāskara after whose name he constructed temples and tanks. He was the author of the treatise on music called *Svaramēlākalānidhi*. No. 126 from Bukkapaṭnam in the Anantapur District records, in addition to remission of taxes on marriages, exemption from taxes on the earnings of Brāhmaṇas also. Achyuta's latest date known in the records presented here is Śaka 1464, Subhakṛit Chaitraba 6, Wednesday, corresponding to 1542 A.D., April 5, which is about a year later than his Tārāmaṅgalam record dated in Kali 4642, Plava, Chittirai 1, corresponding to 1541 A.D., March 28[2], or his Pushpagiri epigraph (No. 123), dated exactly a month later than the above.

To Sadāśiva, the nephew of Achyuta, belong the bulk of the inscriptions, 150 altogether (Nos. 127 to 277). Although his epigraphs are current from and after Śaka 1459[3] about five years earlier than the latest record of Sadāśiva in the present volume is dated in the year Śaka 1464 Subhakṛit (1542 A.D.), which was also the last year of Achyuta. A few points of interest in his records may be noted here in chronological sequence. Among the various taxes that the temple villages (*dēvatā-grāmālu*) and the *agrahāras* were exempted from payment to the royal treasury, but allowed to be utilised for services in the local temple at Mōpūru itself occur *durga-varttana* and *daṇāini-varttana*, obviously two different taxes (No. 139). The term usually occurs as durgadaṇāyini-varttana and apparently represents only one kind of tax. No. 142, dated Śaka 1466 (1545 A.D.), records a grant of money at the rate of a *māḍa* and *dharaṇa* (*māḍa dharaṇam*) per month for maintaining a perpetual lamp. The occurrence of *dharaṇa* in so late a period as this and as a denomination of a *māḍa* is indeed noteworthy. In Nos. 147 and 148, both dated Śaka 1469 (current) (1546 A.D.), the king is given the epithet *Kaṭhāri-Sāḷuva*. No. 150, dated in Śaka 1468 (1546 A.D.), records remission of the barbers, tax on the *dēva-grāma*, *agrahāra* and *baṁḍāravāḍa* villages. The expression *baṁḍāravāḍa* obviously indicates a Government village, the *bamḍāram* (*bhaṇḍāram*) meaning treasury connoting the Government. No. 175, dated Śaka 1473 (1550 A.D.), mentions the *Aśvapati-Narapati* and the *Gajapati* rulers as the three spiritual sons of the pontiff Sānttabhikshāvṛitti-ayyavāru and god Mallikārjuna worshipped by them. The term Gajapati came to be recognised almost as a dynastic epithet of the kings of Orissa at this period. The *Narapatis* were obviously the Vijayanagara kings. who are famed to have excelled in their infantry the other contemporary kings The *Achyutarāyābhyudayamu* describes in canto XI Achyuta's campaign against the *Hayapati* and his siege of the fort at Raichūr. The term *Hayapati* synonymous with *Aśvapati*, can here stand only for the Sultan of Bijapur. If the term *Aśvapati* in the record stands for the Muhammadan rulers of the period, as it seems to, it is indeed noteworthy that the pontiff commanded the universal

[1] *A.R. Ep.*, 1914, Nos. 514 and 517.

[2] *A.S.R.*, 1908–09, p. 193, f.n. 7

[3] *A.R. Ep.*, 1906, A. No. 6.

respect of all the three rulers alike of his time. In No. 196 from Vontimitta, dated in Saka 1477 (1554 A.D.), the Āravīṭi chief Tirumalayyadēva-mahārāja, the grandson of Rāmarāja is attributed, besides the usual *birudas*, the epithet *Chalikkya-nārāana*. It may be noted in this connection that Veṅkaṭa I, also of this dynasty bore the title *chalikk-achakravarti*[1]. No. 201 from Mārkāpur, dated in Saka 1476 (1555 A.D.), records a grant of various taxes such as *yillari, pullari, gānugari, maggari, mudrāyam* and *aṇḍiśāntisuṁkām* from the 18 villages enumerated in addition to the *lañja-suṁkam* (tax on prostitutes), the last collected during the festivals (*tirunaḷa-lōnu*) at Mārakāpuram. No. 208, dated Śaka 1477 (1556 A.D.), mentions the cash amount derived from the *paṇṭa-sumkam* made over to the local deities of Santarāvūru. The term *mahārāchatēvalu*[2] occurring in Nos. 236 and 237 appears to stand for a group of taxes or levies of which *alugu-rūkalu* formed one. It is comparable with the term *mahārācha-prayōjanam* occurring along with *dēvat-prāyōjanam* in No. 185[2]. Nos. 210, 212 and 213, all from the Rāyadurg taluk formerly in the Bellary District and dated in Śaka 1478, Nala, Jyēshṭhaṣu. 15 corresponding to 1556 A.D., May 24, refer to the unauthorisedand illegal collection of taxes by the local officials *Maṇihagāṇḍlu* and *Hasāṇidyagāṇḍlu* and to the remedial measures taken by the Government on representations made by the people, to redress their grievances.

No. 217, recording the obeisance of the merchant Tirumala-śeṭṭi, to god Veṅkaṭēśa of Chakratīrtha, praises the deity in his incarnations as Matsya, Kūrma, Varāha, Nārasimha, Vāmana, Paraśurāma, Kōdaṇḍarāma and Kali in eight terse verses (*ashṭaka*) in Sanskrit. The identity of the poet who composed the verses, however, remains unknown.

A record of considerable interest from the view point of present day trends in land tenure is No. 254 from Hālaharivi, formerly in the Bellary district. It records a grant of land for *svayaṁkṛishi* (self cultivation) to Rāmakṛishṇayya of Nellūru by Jaggarājayya, son of *Mahāmaṇḍalēśvara* Tirumalarājayya of the solar race.

The latest date available for Sadāśiva, in the records edited here is Śaka 1489, Prabhava, Kārttika śu. 14, corresponding to 1567 A.D., October 17. His inscriptions are, however, current till the beginning of 1576 A.D.[1] although after the death of Aḷiya Rāmarāja in the great battle of Rakshas-Taṅgaḍi (known as the battle of Tāḷikōṭa) the latter's brother Tirumala seems to have taken Rāmarāja's place in the administration of the kingdom. Sadāśiva was the last of the Tuḷuva rulers and the date of his death is not known from inscriptions.

THE ĀRAVIḌU KINGS.

The Telugu work *Vasucharitramu* refers to Tirumala, the first of the Āravīḍu line of rulers as the 'reviver of the Karṇāṭa empire[3]. He is said to have crowned himself as king in 1570 A.D. at Penugoṇḍa. No. 278, dated Saka 1493 (1571 A.D.) is the earliest among his three records published here. his latest being No. 280, dated Śaka 1496 (1574 A.D.). The last inscription mentions Tirumala's son, *Mahāmaṇḍalēśvara* Rāmarājayyadēva Mahārāja, and his *kāryakarta* Dantikaṇṭi Liṅganna. Tirumala's two other sons, Srīraṅga and Veṅkaṭapati succeeded him one after the other. The former is represented by

[1] *Ep. Ind.*, Vol. IV, p. 275, lines 92-93.

Compare the names of several taxes in the Tamil country ending in *tevai* such as *at-tevai eluttut-tevai*, etc.

[3] Canto I, v. 3.

16 records (Nos. 281 to 297). He appears to have commenced to rule even during the life time of his father as the earliest epigraph of his reign bears the date Śaka 1495 (current) corresponding to 1572 A.D. Among his records, No. 291, dated Śaka 1503 (1581 A.D.), from Midutūru in the Kurnool District refers to the village Nāgulavaram, which formed one of the boundaries of the gift-village Dāmagaṭla, as one of the *yēnuguvēta* villages which were granted as *amaranāyaṅkara* to the donor Śrīrangarājayyadēva-mahārāja. The term *yēnuguvēṭa* is reminiscent of its synonym *gajabēṭe* which formed part of the well-known title *Gajabēṭekāra* of Dēvarāya I and his brother Pratāpa Dēvarāya of the First Dynasty. Nos. 294 and 295, both from Śrīmushṇam in the Chidambaram taluk, South Arcot District, record munificent gifts besides the remission of taxes on 38 villages in his *nāyaṅkara* by Achyutappa-nāyaka, son of Bayyapa-nāyaka and grandson of Udayagiri Timmi-nāyaka to God Ādivarāha-Perumāḷ at Śrīmushṇam for the merit of the three Nāyakas, viz., Koṇḍama Achyutappa and Kṛishṇappa as well as Kōnēṭamma and Vōbuḷamma.

Nos. 296 and 299 from Ahōbilam, Kurnool district, record the part played by the Telugu-Chōḍa chief Koṇḍrāju-VeṅkaṭrājuTirumaḷarāju in freeing the country from Muslim occupation and restoring Ahōbilam to its former glory. No. 296, dated Śaka 1506 (1584 A.D.) states that on the representation of Van Śaṭhagōpa-Jīyyar, the pontiff of Ahōbilam to the king to free the country from the Muslim occupation and restore Ahōbilam to its original glory, the king himself volunteered to undertake the task of which the pontiff, dissuading the king from doing so, said that it was the wish of the God of Ahōbilam that Mahāmaṇḍalēśvara Koṇḍrāju Veṅkaṭraju Tirumalarāju should be deputed to undertake this work. Accordingly Koṇḍrāju Veṅkaṭrāju Tirumaḷāju undertook the task and having successfully driven out the Muslims and the Haṇḍe chiefs who had joined them in pillaging the country and sacking Ahōbilam, restored the holy place to its former State and received from the temple certain privileges to be enjoyed by him hereditarily. The record is dated Śaka 1506, Tāraṇa corresponding to 1584 A.D. and places the Muslim occupation of the territory in the cyclic year Bahudhānya (1579 A.D.). From the *Annals of Haṇḍe Anantāpuram* it may be gathered that it was Malakappa-nāyuḍu of the Haṇḍe family, son of Immaḍi Haṁpa-nāyuḍu, who at the sight of success of the Muhammadans against his sovereign Śrīraṅgadēva deserted his king and joining the enemy sought their favours.[1] The latest date for Śrīraṅga is found in a record from Mālūru dated in Śaka 1507, Pārthiva[2].

The earliest among the records of Veṅkaṭapati who succeeded his brother Śrīraṅgadēva, is No. 298 from Śrīmushṇam, South Arcot District, dated Śaka 1603, obviously a mistake for 1503, Vṛisha, Vaisākha śu. 15 corresponding to 1581 A.D., April 18. Already on this date Veṅkaṭapati assumed all the imperial titles. Nevertheless, he must have continued to be the crown-prince down to saka 1507, the last year of his predecessor cited above. Mahāmaṇḍalēśvara Veṅkaṭrāju Dēvachōḍa-mahārāju who, according to No. 296, noticed above, obtained special privileges from Van Śaṭhagōpa Jīyyar, the pontiff of Ahōbilam for having freed the country from the Muslim rule and brought back Ahōbilam to its former glory in Śrīraṅgadēva's time, figures as a donor of several villages to the same temple in the reign of Veṅkaṭapati also. Another distinguished feudatory of Veṅkaṭa's reign was Maṭli Ananta who is praised in his Siddhavaṭam inscription (No. 309) as the author of *Kākutsthavijayamu* and as belonging to the

1. *Sources of Vijayanagara History*, p. 231, No. 731.
2. *Ep. Carn.* Vol. X, Sd. 51.

Dēvachōḍa family. The latest record of Veṅkaṭapati, still reigning from Penugoṇḍa, is No. 315 and it is dated in the cyclic year Raudri corresponding to 1620 A.D. But we know that Veṅkaṭapati was dead by 1614 A.D.[1] The occurrence of this and such other inscriptions, dated after 1614 A.D. and mentioning Veṅkaṭa still as the ruling king has been explained as due to the uncertainty of the political conditions consequent to the civil war that broke out after Veṅkaṭa's death.

The earliest record (No. 316) of Rāmadēva, son of Śrīraṅga who appears to have succeeded Veṅkaṭapati is dated in Śaka 1544 (1622 A.D.). Most of his records (Nos. 316 to 322) refer to him as ruling from Penugoṇḍa except a single inscription (No. 323) which states that he was ruling from Vellūru. This bears his latest date, viz. Śaka 1551 (1629 A.D.). But his reign appears to have continued till about 1632 A.D.[2]

The earliest record (No. 324) of Veṅkaṭapati who succeeded Rāmadēva is dated in Śaka 1555 (1633 A.D.) and he is called Rāmarāju-Veṅkaṭapatidēvamahārāju. The wording of the record may indicate that Veṅkaṭapati was a son by adoption of Rāmadēva, for according to *Rāmarājīyamu* and the Kuṅiyūr Plates,[3] Veṅkaṭapati or Peda-Veṅkaṭa who succeeded Rāmadēva was a grandson of Aḷiya-Rāmarāja. Two of his records (Nos. 328 and 329) describe him as ruling from Ghanagiri or Penugoṇḍa while the rest are silent about his capital. The last date available for him in the collection is Śaka 1564 (1642 A.D.) (No. 328).

Of Śrīraṅga, a nephew of Veṅkaṭapati, No.330 dated Śaka 1565 (1643 A.D.), gives the interesting information of a legislation in respect of mortgages. It states that mortgagees who tookthe temple lands and the *brahamadēya* lands on mortgage should, at the end of the 12th year of the mortgage, return to the respective mortgagers their lands along with the documents pertaining to the mortgage without demanding from the latter any money whatsoever. Those who contravened the legislation were liable to be fined by the Government.

The last and the latest record of this dynasty which refers to a certain Śrīraṅga (No. 334) is dated in the cyclic year Dhāta (1756 A.D.) and gives an indication of the unsettled conditions that prevailed in the country at that period. It records the remission of taxes on the merchants, the weavers, the *padamūlam-varu* etc., of Amṛitaūlru for three years as a measure of relief from the distress that the people had suffered from plunder by the *maṉiha-gāṉḍlu*.

1 *A.R. Ep.*, 1913, para 12.

2 *Ep. Carn.* Vol. III, Mandya 86.

3 *Ep. Ind.*, Vol. III, pp. 236 ff.

SOUTH INDIAN INSCRIPTIONS

VOLUME XVI

No. 1

(*A.R. No.* 503 *of* 1906.)

MŌPŪR, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the left side of the wall at the entrance into the *maṇḍapa* of the shrine, Bhairavēśvara temple.

Sāvaṇṇa Oḍeya, 1351 A.D.

This is dated **Śaka 1273**, **Nandana**, **Chaitra śu. 15**, corresponding to **1351 A.D.**, **March 13.** The year quoted falls in the reign of Harihara I.

It records a gift of the village Nāgūru in Pulivindala region and some land in Chadupurēvula in Mulki-nāḍu to God Bhairava by **Sāvemṇa-Oḍaya** who was ruling in Udayagiripaṭṇa, for the merit of his father **Kamparāju** and mother **Meṅgādēvi.**

TEXT

1 ◎ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శకవరుషంబు-
2 లు ౧౨[౭]౩ అగునేంటి నందన సంవత్సర చైత్ర సు[౧౫]
3 స్వస్తి శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర హరిరాయవిభా-
4 ళ భాసెగె తప్పువరాయరగండ పూర్వ్వసముద్రాధిపతి వీర-
5 శ్రీ సావెంణయోడయులు ఉదయగిరి పట్టమందు[ను] ప్రిథివి-
6 రాజ్యంము సేయుచుం దమ తండ్రి కంపరాజుకుంను తమ
7 (తమ) తల్లి మె[ం]గాదేవి అంమగారికింన్ని పుంణ్యముగాను మోంపూ-
8 రి భైరవదేవర అంగరంగభోగాలకు పులివిందల భూమిలో-
9 ను నా[గూ]రుంన్ను ముల్కినాంటి భూమిలోను చదుపు-
10 రేవుల చెరువుక్రింద ఖ౨ మడింన్ని ధారాపూర్వ్వకముసేసి ఆ-
11 చంద్రార్క్కస్థాయిగాను యిచ్చేను ఇ ధంమ్మానకు
12 యెవ్వరు విఘ్నమతానను గంగకరుత కపుల బో-
13 డిచిన పాపాన బోయినవారు పెద్దకొడుక్కె కపా-
14 లాన కాటికవట్టి[న*] పాపాన బోఇనవారు మంగళమహా శ్రీ శ్రీ [శ్రీ]
15 స్వదత్తా ద్విగుణం పుంణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తా-
పహారేణ స్వదత్తం [నిష్ఫ*]-
16 లం భవేత్ ॥

No. 2

(*A.R. No.* 500 *of* 1906.)

MŌPŪR, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab lying near the *Vibhūti-maṇḍapa* of the Bhairavēśvara temple.

Sāvaṇṇa Oḍeya, 1354 A.D.

This is dated **Śaka 1275, Vijaya, Phālguṇa ba. 5, Monday,** corresponding to **1354 A.D., March 14.** The weekday, however, was **Friday.** The date falls in the reign of Harihara I.

It records a gift of the village Aluvala as *śrōtriya-sarvamānya* to *Sahajaḍambu* Ayyagāru by **Sāvamṇṇa Oḍeya** for the merit of his father **Kaṁppaṇṇa Oḍeya** and his mother **Meṅgādēvi**.

Text

1 ◎ స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు
2 ౧౨౭౫ అగునేంటి విజయ
3 సంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౫ సో స్వస్తి శ్రీమం-
4 న్మహామండలేశ్వర హరిరాయవిభా-
5 ళ భాషెగె తప్పువరాయరగండ శ్రీ-
6 వ్వర్ణసముద్రాధిపతి వీరశ్రీ సావంణ్ణ ఒ-
7 డయలు తమ తంద్రి కంప్పంణ్ణ ఒడయులవా-
8 న్ను తమ తల్లి మెంగాదేవి అంమ్మగారికిని పుం-
9 ణ్యముగాను బయిరవదేవర సంన్నిధిని శాంతను-
10 బ్రహ్మచారి అయిన శ్రీసిద్ధయోగీశ్వరు-
11 లైన సహజడంబు అయగారికిని అలు-
12 వల ఊరు శ్రోత్రియ్య సర్వ్వమాంన్యముగాను
13 సిద్ధపాత్ర భిక్షానకు అచంద్రార్క్కస్తా-
14 ఇగాను ధారాపూర్వ్వకముసేసి
15 ఇస్తిమి ఇ ధంమ్మానకు యెవ్వ-
16 రు విఘ్నమఇనాను గంగకఅత
17 కవుల బొడ్చిన పాపాన బోఇన-
18 వారు పెద్దకొడ్కు కపాలాన కాటిక
19 వట్టిన పాపాన బోఇనవారు
20 మంగళమహాశ్రీ స్తానం
21 కరణం బయ్యనవ్రాలు[॥*]

No. 3

(*A.R. No.* 504 *of* 1906.)

Mōpūr, Pulivendla Taluk, Cuddapah District.

On the left side of the wall at the entrance into the *maṇḍapa* of the Bhairavēśvara temple.

Sāvaṇṇa Oḍeya, 1362 A.D.

This is dated Saka 1283, (wrong for 1284), Subhakṛit, Jyēshṭha śu. 15, Tuesday. The details correspond to 1362 A.D., June 7, f.d.t. ·28.

This damaged record mentions Mahāmaṇḍalēśvara **Sāvaṁṇa-Oḍeya.**

Text

1 [స్వస్తి] శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౨[౮౩] అగునే-
2 [టి] శుభకృత్సంవత్సర [జ్యే]ష్ఠ శు
3 ౧౫ మం స్వస్తి శ్రీమంమహామండలేశ్వ-
4 ర వీరశ్రీ [సా]వంణఒడయలు [తమ]
5 [తంద్రి]గారికి పుణ్యముగాను

6 . . . . . . కొండాయ రెడ్డింన్ని స్తానా-
7 అవారింన్ని అడిగి ఇ స్తిమి ఇ మరియాద ఆ-
8 చంద్రార్క్కస్థాఇగా [చెల్లంగలది][॥*]

No. 4.

(*A.R. No.* 522 *of* 1906.)

KADIRI, KADIRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up near the south wall of the *maṇḍapa* in front of the central shrine of the Lakshmīnarasiṁhasvāmin temple.

Bukka I, 1352 A.D.

This is dated **Saka** 1274, **Nandana**, **Kārtika śu.** 11, **Saturday**, corresponding to **1352 A.D., October 20**, ·13.

It records that Pandimasannāyini Cheli-nāyaka completed the construction of the *maṇḍapa* of Aubhaladēva temple in Kadiri when **Vīra Bukkaṇa Oḍeya** was ruling at **Dōrasamudram** and **Penugoṇḍa.**

Text

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2 స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౨౭౪ అగు నంద-
3 న సంవత్సర కార్తీక సుధ ౧౧ వ అవట్క స్వస్తి శ్రీమన్మ-
4 హామ[ం*]డలేశ్వర అరిరాయవిభాడ హి[ం*]దూరాయ సుర[త్రా]ణ
5 భాసెగెతప్పువరాయరగ[ం*]డ పూర్వ్వపశ్చిమసముద్రాధిపతి
6 శ్రీ వీరబుక్కణ వొడయలు దోరసముద్రము పెనుగొండ సుఖ-
7 సం[కథావినోదం*]బున ప్రిథివిరాజ్యంము సేయగాను స్వస్తి శ్రీమతు స-
8 త్యప్రతిపాలక గరువారంభ గంభీర మేరు కూడికూటకె-
9 తప్పువనాయంకరగ[ం*]డ భాసెగెతప్పువనాయంకరగ[ం*]డ బా-
10 సెప్రతిపాలక పండిమసంన్నాఇని చెలినాఇనిగారు
11 కదిరి అవుభళదేవర నగరిమంటపము తిరుబని పరిపూ-
12 ర్తిగా సేసిరి[॥*] యావశ్చంద్రశ్చ సురియశ్చ తావ త్తిష్టతి మేది-
13 నీ[।*]యావద్రా[మ]కథా లోకే తావద్రాజ్యం విభీషణ। మంగళ-
14 మహాశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 5.

(*A. R. No.* 671 *of* 1922.)

PAṬNAM, KADIRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in a field to the north of the village.

Bukka I, 1367 A.D.

This inscription is dated **Saka** 1289, **Plavaṅga**, **Āśvija śu.** 1, **Saturday** corresponding to **1367 A.D., September 25.**

The inscription records a grant of one *puṭṭi* of land irrigated by the tank at Pāntarlapalle by Bammi-nāyuḍu, son of Pāpi-nāyuḍu, for food offerings to God Ahōbaladēva of Kadiri

TEXT

1 ◎ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయం శకవష౯ం-
2 బులు ౧౨౮౯ అగునేంటి ప్లవంగ సం[వ*]త్సర ఆ-
3 శ్వీజ శు ౧ వ। నాండు శ్రీమన్మహామండళేస్వర
4 అరిరాయవిభాళ భాషెగెతప్పువరాయరగండ
5 శ్రీ వీర బుక్కరాయుండు ప్రిథ్వీరాజ్యము సేయుచునుం-
6 డగాను శ్రీమన్మహానాయంకాచాయ్య౯ నుజివహొక్కడెకావ వంది-
7 చెలినాయ్ని పాపినాయ్ని కొడుకు బమ్మినాయ్నింగారు శ్రీ కదిరి అహో-
8 బళదేవర తిరుబోనానకు పాంతల్లదపల్లి చెఱు[వు]వెనకను పుట్టెం-
9 డు మడి ఇచెను మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ ॥ యావచ్చంద్రశ్చ
10 సూయ్య౯శ్చ యావ త్తిష్ఠతి మేదినీ(ం)। యావద్రామకథా లోకే తా-
11 వద్రాజ్యం విభీషణ ॥

No. 6.

(*A.R. No.* 404 *of* 1904.)

CHILAMAKŪRU, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a pillar lying in the courtyard of the Agastyēśvara temple.

Harihara II, 1382 A.D.

This inscription is dated **Śaka 1304, Dundubhi, Kārtika śu.** 5, **Sunday**, corresponding to 1382 **A.D., October 12, Sunday**, ·39.

It records that Mādajiya, the *sthānāpati* of Agastyēśvara temple of Chirumakūru in Mulikināḍu sold his half share of lands to Peda Tippajiyya and Pina Tippajiyya, on the refusal of the other *sthānāpatis* who shared the other half. States that Mahāmaṇḍalēsvara **Vīra Dēvarāya Oḍeya, son of Harihara,** was ruling over **Udayagiri.**

TEXT

First face

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద-
2 య శకవరుషంబులు
3 ౧౩౦౪ అగునేంటి దుందుభి సం-
4 వత్సర కార్తిక శు ౫ ఆ। స్వస్తిశ్రీమ(ం)న్మ-
5 హామండలేశ్వర అరిరాయ-
6 విభాళ భాషుగెతప్పువరాయరగం-
7 డ పూవ౯పశ్చిమదక్షిణసముద్రాధిపతి-
8 యైన శ్రీవీర బుక్కరాయని కుమారుం-
9 డు హరిహరరాయుండు విజయానగరము-
10 నందు ప్రిథివిరాజ్యము సేయుచుండంగాను
11 [శ్రీ] హరిహరరాయని కుమారుండు స్వస్తి-
12 శ్రీమ(ం)న్మహామండ్డలేశ్వర శ్రీ వీరదేవరాయ
13 ఒడయులు ఉదయగిరిని ప్రిథ్వీరాజ్యం చేయు-
14 చుండ్డగాను ములికినాంటి లోపలి చిఱుమ-

15 కూరి మూలస్తానం అగస్తేశ్వరదేవర స్థానా-
16 పతి బ్రొమ్మజియ్యల కొడుకు మాదజియ్య-
17 [లు] తనతోడి పొదిరిపాలి భై రజియ్యల కొడు-
18 కులు పెదతిప్పజియ్యల ఆ పినతిప్పజియ్య-
19 లంగారికి ఇచ్చిన శాసనక్రమమెట్లంనను
20 ఆ చిఱుమకూరి అగస్తేశ్వరదేవర బ్రహ్మ-
21 దేవర సిద్ధనాంథదేవర నల్లజానమ్మ సహి-
22 తంగాను తమ్మడిసీమకుంజెల్లే వ్రిత్తి వెలిసేను
23 నీరువేల దేవదాయము అష్టభోగతేజ సా-
24 ంమ్యతలు అనుభవించ్చి స్తానాపతులము
25 గంజికుంట తిప్పజియ్యలు మల్లజియ్యల కొ-
26 డుకు పెదతిప్పజియ్యలు దువ్వూరికొమ్ముల భై-
27 రజియ్యల కొడుకు కామజియ్యలు ము-
28 ప్పజియ్యల కొడుకు మల్లజియ్యలు జెడల చినతి-
29 ప్పజియ్యల కొడుకు భై రజియ్యలు చెఱునూరి ఆ-
30 కసాని కొడుకు నారెపజియ్యలు భై రజియ్యల కొ-
31 డుకులు పెదతిప్పజియ్యలు పినతిప్పజియ్యలు ప-
32 [ప్పూ]రి గంగమ కొడుకులు ఇంద్రజియ్యలు
33 పప్పజియ్యలంగారు సైతమైనవారికి సగం బా-
34 లు వోఇ వున్న మా సగం బాలును మా అవస-
35 రనిమిత్యమై అంమ్మేమని యియ్య [చెరి]సగం-
36 బాలి స్తానాపతులను గొనుమన్నను తామె-
37 ంవ్వరముంన్ను కొనలేము వొల్లమన్నను ఆ [కోవి]-
38 లిలోపలి స్తానాపతి భై రజియ్యలు కొడుకు-
39 లు పెదతిప్పజియ్య [పిన]తిప్పజియ్యంగారు
40 కొనేమన్నను మా [శీమం] జెల్లే సగం బాలి-
41 కిని ఒడంబడను అర్థ[ా]ముగొని యీ దినం
42 నిరుద్ధానకు యీ స్తానానకుం జెల్లే అటువంటి

Second face

43 మా సగం
44 వ్రిత్తిమేరసై-
45 తమైన అష్ట-
46 భోగతేజ-
47 సాంమ్యతలు-
48 ంన్ను ఈ దినం
49 ఆరభ్యంగాను
50 ముందట ధర్మా-
51 రాజ్యానను ఈ స్తానా-
52 లకుం బుట్టే అటువ-
53 ంటి వ్రిత్తిమేర అష్ట-
54 భోగతేజ సాంమ్య-
55 తలందలి మా సగం-
56 బాలున్ను మా వ్రిత్తి గొ-
57 ంన్న తిప్పజియ్యలంగా-
58 రి సొంమ్మె[కా]ను మా-
59 జ్ఞాతిదాయాద్యగభాగం-
60 న్మతమై ఆచంద్రార్కా-
61 స్తాఇగాను తెగనమ్మి-
62 తిమి ఇటమీందను చి-
63 ఱుమకూరి దేవస్తానాలు
64 తిప్పజియ్యలంగారే మా

65 నగం శాలు అనుభవి-
66 ంచ్చి స్థిరంజీవులై బ్రదు-
67 కువారు యీ శాసనా-
68 నకు సాతులు చిలు-
69 మకూరి ప్రభువులు
70 పెత్బ్రెడ్డింన్ని కేసెమరె-
71 డ్డింన్ని । చంద్రమల్లెరె-
72 డి చెంన్నమరెడ్డి కొ-
73 డుకు [పా]పిరెడ్డిన్ని
74 యెడ్ల చవుంద్రె-
75 డ్డిన్ని చెన్నయ మాచ-
76 న్ను ఈ స్తానం వ్రిత్తి-
77 నగం శాలి స్తా-
78 నాపతులు గంజి-
79 కుంట తిప్పజియ్యల
80 మల్లజియ్యల కొడు-
81 కు పెదతిప్పజియ్యల
82 దువ్వూరికొ-
83 మ్మల భైరజి-
84 య్యల కొడుకు
85 కామజియ్యల
86 ముప్పజియ్యల
87 కొడుకు మల్లజి-
88 య్యల । తెడల చి-
89 నతిప్పజియ్యల కొ-
90 డుకులు భైరజి-
91 య్యలంగారు । చె-
92 లుమూరి ఆకసాని
93 కొడుకు నారెపజి-
94 య్యల । పప్పూరి గ-
95 ంగసాని కొడు-
96 కులు ఇంద్రజియ్య-
97 ల । పప్పజియ్యలం-
98 గారు । మాదజి-
99 య్యల । అమ్మిన నగ-
100 ంశాలి వ్రిత్తికిన్ని
101 పూర్వాహ్ణేహీలేదు
102 వీరల వృథయా-
103 ంన్మతానా చిలు-
104 మకూరి స్తలగరణ-
105 ం చవుంద్రాజు కొ-
106 డుకు అయ్యలు వ్రా-

Third face

107 లు సాతులు పెద్రె-
108 డ్డి ఒప్పం మల్లిఖా-
109 ర్జునదేవర కేసె-
110 మరెడి ఒప్పం మైలా-
111 రదేవర చంద్రమ-
112 [ల్లి]రెడి [పా]పిరెడి పె-
113 ద చవుంద్రెడ్డింగా-

Fourth face[1]

114 రి ఒప్పం వినాయకదేవర చెన్నయ
115 మాం[చ] ఒప్పం అవుభళదేవ[ర ఈ]
116 స్తానానం బ[ంచ్చి] కుడిచే [యెదిరి]
117 పోలిజియ్యళ ఒప్పం అగస్త్యనాం-
118 థదేవర ఈ వ్రిత్తి అమ్మిన మాదజియ్య-
119 ల ఒప్పం కోడూరి అగస్త్యనాంథదేవర ॥
120 మంగ్గళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

---

1 At the top of this face is engraved the following verse.

1 నమస్తుంగ శిరస్తుంబి చంద్ర చా-
2 మరచారువే [।*] త్రైలోక్యనగరారంభ-
3 మూలస్తంభాయ శంభవే [॥]

No. 7.

(*A.R. No.* 270 *of* 1905.)

TRIPURĀNTAKAM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the north of the *Chīkaṭimidde* of the Tripurāntakēśvara temple.

Harihara II, 1385 A.D.

This is dated **Śaka 1307, expressed by the chronogram Śaila-viyad-guṇa-indu, Krōdhana, Kārtika Śu. 1, Sunday.** If śu. 1 is a mistake for śu. 11, the details regularly correspond to **1385 A.D., October 14, Sunday, ·12.**

It records the formation of Dēvarāya-nadi by connecting the streams Gandhavatī and Pullēru *alias* Vyāghrāpagā by Bhikshāvṛitti Siddayadēvayyangāru for the merit of **Vīra Dēvarāya, son of Vīra Hariharарāya.**

TEXT

1 ◎ క్రోధనసంవత్సర కా-
2 ర్తిక శు ౧ ఆ స్వస్తిశ్రీ శ్రీ-
3 పర్వతశిరోమణి శ్రీ-
4 కొమారగిరి శ్రీత్రిపు-
5 రాంతక శ్రీమన్మహా-
6 దేవదివ్య శ్రీపాదప-
7 ద్మారాధకులైన శ్రీకై-
8 లాసముమీంది దేవాప్ర-
9 త్యమహామహాత్మ ము-
10 ఖ్యమైన భిక్షా[వృ]త్తి[సి]ద్ధయ-
11 దేవయ్యంగారు స్వస్తిశ్రీమ-
12 న్మహామండలేశ్వర రాజా-
13 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర
14 శ్రీవీర హరిహరరాయని-
15 ంగారి కుమారుండు శ్రీవీ-
16 రదేవరాయంగారికి పుణ్య-
17 ముగాను గంధావతీగలయ-
18 ను పులేటిం[గా]డిన దేవరాయన-
19 ది ఆచంద్రార్కస్థా[యిగాను] చే-
20 యించ్చిరి ॥ శాకే శైలవియ-
21 ద్గుణేందుగణితే సంవత్సరే
22 క్రోధనే పుణ్యే కార్తిక శుక్ల-
23 ప[క్ష]తిదినే శ్రీదేవరా-
24 యప్రభో[ః*] ॥ సింధుం గంధ-
25 వతీం సమగ్రసలిలాం వ్యాఘ్రా-
26 భిధాం చాపగాం భిక్షావృ-
27 త్తిరసానయోజయదు[ధీ]-
28 స్సత్కీర్తి పుణ్యాప్తయే ॥

No. 8

(*A.R. No.* 257 *of* 1905).

TRIPURĀNTAKAM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the east of the *Chīkaṭimidde* of the Tripurāntakēśvara temple.

Harihara II, 1386 A.D.

The details of the date, viz., **Śaka 1308, Kshaya, Kārtika śu. 15, Monday, (Mahā-kārtika)**, regularly correspond to **1386 A.D., November 5, f.d.t.·83.**

It records that **Bhavadūra Oḍeya**, the *Mahāpradhāna* of Vīra **Hariharарāya** bought land of the extent of four *tūmus*, two for a flower garden and two for paddy cultivation, for a sum of 200 *Singāya-māḍas* from Bhikshāvṛitti Siddayadēvayyangāru and made it over as a gift to God Tripurāntaka.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౩౦౮ అగు క్షయసంవత్సర కార్తిక శు ౧౫ సో । మహా-
2 కార్తికపుణ్యకాలమందు స్వస్తిశ్రీ శ్రీపర్వతశిరోమణి శ్రీకుమారగి-
3 రి శ్రీత్రిపురాంతక శ్రీమన్మహాదేవరకు సాయంకాలమందుల ఒక

4 అవసరము పూజఉపహారాలకు స్వస్తిశ్రీ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రా
5 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర హరిహరరాయని మహాప్ర-
6 ధానులెయిన స్వస్తిశ్రీమతు భ[వ]దూర ఒడయలు శ్రీత్రిపురా-
7 ంతకక్షేత్రమందు భిక్షావృత్తి శిద్ధయదేవయ్యంగారి చేతను
8 యిన్నూాఅు శింగాయమాడలకు క్రయముగా[ం]గొన్న
9 క్షేత్రము కేసరిపాటిని పుష్పాలతోంటకు న ౨ నే వరిపొల-
10 ముకు న ౨ నే వెరసి న ౪ చేను ధారాపూర్వకముగాను
11 ఆచంద్రార్క[మ*]గాను సమర్పించిరి మంగళమహాశ్రీ-
12 శ్రీశ్రీ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను-
13 పాలనం । పరదత్తాపహారేణ । స్వదత్తం నిః-
14 ఫలం బవేత్॥

No. 9

(*A.R. No.* 312 *of* 1922.)

MUDIVĒḌU, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a rock near a tank.

Harihara II, 1397 A.D.

This is dated in the cyclic year, **Īśvara, Āshāḍha, śu. 13, Sunday,** the Śaka year being indifferently written. The details may be equated to **1397 A.D., July 8, Sunday.**

It records gift of lands made to the Gods Tiruveṅgaḷanātha, Mallikārjuna, Bhairava and to the Brāhmaṇas Raṁganātha and [Rā]māvojhalu by Tippi-seṭṭi and Timāya, son and daughter respectively of Tippi-seṭṭi to whom the *Mahānāyaṅkāchārya* Mōṭṭa Dōrapa-nāyaka had given certain lands under the tank at Ballegānacheruvu in Maṅgumali-sthaḷa, in Penugoṇḍa-Mārjavāḍa which was under the administration of *Mahāpradhāna* Irugappa-daṇḍanāyaka.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౩౧౯ అగునేటి యీస్వరసంవ-
2 త్సర ఆషాఢ సు ౧౩ ఆ శ్రీమ(ం)న్మహామండలేస్వర హరిరాయవిభాడ భాసకుతప్పువరా-
3 యరగండ పూర్వదక్షిణపశ్చిమవుత్తరచతుసముద్రాధిపతి అయిన శ్రీవీర హరిహరరాయడు
ప్రి[థి]-
4 వి రాజ్యము సేయుచునుండంగాను ఆ రాజ్యప్రతిపాలకులయిన శ్రీమ(ం)న్మహాప్రధాన [యిరు]-
5 గప[ద*]ండనాయంకులకుం తెల్లె పెనుంగొండ మరుజవాడి లోన యీ మంగు-
6 మలిస్తళాన బల్లెగానచెఱువు యేలుచుంన శ్రీమ(ం)న్మహానాయంకాచార్యు-
7 లయిన మోట్ట దోరపనాయనింగారు తండ్రి తిప్పిసెట్టి కొడుకు తి-
8 ప్పిసెట్టికి కూంతుఱు తిమాయకుంను బల్లెగానచెఱువు పొలమునను
9 ఉదగిరిసిఖరం ధరామండితుండయిన శ్రీతిరువెంగళనాథని
10 తిరుముటము[లో]నిదిని చెఱవుగట్టను యిచ్చిన పట్టపరిచారిక-
11 క్రమము యెట్లంనను చెఱువుక్రిందను బటమడి మాకును పందుము
12 ఆ చెఱ[వు*]క్రిందను వొడ్డుకాలువం గల అంతవట్టు మడి పుట్టి ఒక్కంటికె
13 దసవందము కట్టు కొదంగి నలుతుము మరియాదను చెల్లింపుంచుండగా-
14 ను తిప్పిసెట్టిం దనకూతుఱు తింమాయను తిప్పసముద్రాన తాము

15 తమ తల్లితండ్రులకుం పుణ్యముగాను తమకుం చెల్లేటి నాలోపలనే దు-
16 ంనే నేల దేవబ్రాహ్మనవ్రిత్తులు పెట్టినవి శ్రీ తిరువెంగళనాంతని తిరువడియా[ం]ట్టానకు పు-
17 ట్టెండు మల్లికార్జునదేవరకు పుట్టెండు భయిరవదేవరకు ఎందుము శ్రీభట్టరికమయి-
18 న ముక్కోండ్ల శ్రీరంగనాంతనికి పందుము శ్రీవారివరికరమయి[న*] సేవము చెంన్నయ్యంగారి
19 [కొమారుడు రా]మవొజ్యలంగారికి పందుము[॥*]

No. 10

(*A.R. No.* 417 *of* 1915.)

ENAMADALA, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On the door-post of the entrance into the Mallēśvara temple.

Harihara II, 1400 A.D.

This is dated **Śaka 1322**, **Vikrama**, **Māgha śu. 10**, **Monday**, corresponding to **1401 A.D., January 24**, f.d.t. ·28.

It seems to register a gift of land **by** purchase to the god Doḍḍamalnātha **of Kuṇundōṟu** by Chēmakurti Annama-nāyaka.

TEXT

1 స్వస్తి సమస్త అభ్యుదయ శ-
2 క వరుషంబులు ౧౩౨౨ అ-
3 గునేంటి విక్రమ సంవత్సర మా-
4 ఘ సు ౧౦ సో హరిహర[రా]-
5 యండు ప్రిథివిరాజ్యము
6 సేయుచుండంగాను చే[మ]-
7 కుర్తి అన్నమనాయనింగా-
8 రు కుణుందోఱు [గ్రా]మం-
9 బున దొడ్డమల్నాతదే-
10 వర దేవళ మనసరానకు
11 కుణుందోఱిటి నాగులచెఱు-
12 వు[మోచి] అద్దంకి తెరువు ద-
13 క్షిణాన గట్టు లోగడ దం-
14 డవ్రిత్తిపాటికి చేను మ-
15 లినాథు త్యాగవర్తనకుగా-
16 ను క్రయభుజ్యంగాను
17 భక్తజనుల చేత పెట్టి
18 గొనిపించె ఆచంద్రార్కస్థా-
19 యి అవునటిగాను దే-
20 వరకు సర్వ్వ[మా]నియం-
21 గాను । స్వదత్తా ద్విగుణం
22 పుణ్యం పరదత్తాను-
23 పాలనం । పరదత్తా-
24 పహారేణ స్వదత్తం ని-
25 ష్ఫలం భవేత్ । స్వద-
26 త్తం పరదత్తం వా యో
27 హరేతి వసుంధరా । ష-
28 ష్టివర్షసహస్రాణి
29 విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ।

No. 11

(*A.R. No.* 315 *of* 1922.)

ŚIVAPURAM, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab set up in a field towards the south of the village.

Harihara II, 1401 A.D.

This is dated **Śaka 1325**, **Vṛisha**, **Pushya ba. 6**, **Monday**, **Saṁkramaṇa.** The Śaka and the cyclic years do not agree. If Śaka 1325 is a mistake for 1323 which corresponds with Vṛisha, the details regularly correspond to **1401 A. D.. December 26, Monday**, ·82. The date falls in the reign of Harihara II.

It records the gift of some *vrittis* in the village Śivapuram by a nāyaka (**name not clear**) son of Pemmi-nāyaka, to Mallu-bhaṭṭa for worship and offerings to god **Mallinātha** for the merit of his parents when **Komāra Harihararāya**, son of **Vīra Virūparāya** was ruling in Rāyavaram.

TEXT

First Face.

1 స్వస్తిశ్రీ శకవరు -
2 షంబులు ౧౩౨౬ అగునే[టి*] వృ[ష*] సం[శ]ర
3 పు[శ్య] ౮ ౬ సో మకరసంక్రమణపుణ్యకా-
4 లంమునం[దు] చ[ం*]ద్ర[గిరి] మల్లికార్జున దేవర
5 . . [సివపురము మలినాథ] . . . [దేవర]
6 అంగరంగభోగం నడవడానకు ఇచ్చి
7 వ్రిత్తి సనక్రమము యట్లన్న శ్రీ వీరవిరూ -
8 పరాయని కొమర హరిహరరాయ -
9 డు రాయవ[ర*]మున ప్రితివిరాజ్యం
10 సేస్తా మల్లబట్లు దూట పెమ్మి-

Second face

11 నాయని కొడుకు . . .
12 . . . నాయుడు తమ తల్లి
13 . . . . . . నాయినికిన్ని తమయ్య
14 పెమ్మినాయనికి పుణ్యముగా -
15 ను సివపురము గ్రామమున్ను
16 స్తానం దేవరకు దణం పెట్టి -
17 న్ను వ్రిత్తి ఇస్తిమి . . . .
18 య్య కొడుకున్ను కార్యకర్త . . .
19 . . . ఇ వ్రిత్తికి యవరు తపినా-
20 ను గంగ . . . .
21 . . . .

No. 12

(*A.R. No.* 11 *of* 1915).

ŚRĪŚAILAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On two pillars in the southern porch of the *mukhamaṇḍapa*, Mallikārjuna temple.

Harihara II, 1405 A.D.

This is dated **Kali 4505**, **Śaka 1326**, **Tāraṇa**, **Māgha ba.** 14, **Monday**, **Śivarātri**. **It** corresponds to **1405 A.D. January 29**, the weekday, however, was **Thursday**.

It records the construction and gift of the *mukhamaṇḍapa* to god **Mallikārjuna by the king**. This is followed by a lengthy *praśasti* of the king in Sanskrit verse and prose which is faulty in many places.

Text

Right pillar.

East face

1 స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౩౨౬ అగు నేంటి తా-
2 రణ సంవత్సర మాఘ ౮ ౧౪ సో శ్రీమల్లికార్జునదేవునికి హ-
3 రిహ[ర]మహారాయనింగారు సమర్పించ్చిన ముఖమండ్డపము [।*]
4 చింత్తారత్నం జనానాం యదుకులతిలకం విద్విలాసాం[క]-
5 దరుకం భూపమ్మం భూమండ్డలే[ం*]ద్రం భువననుతమహాదా[న]-
6 పుణ్యాపదానం[।*] [శ]త్రృక్ష్మాపాలగర్వ్వాచలకులిశధరం శారదాను-
7 ంత్రసిద్ధం। రాజవ్యాసం మహాంతో హరి[హ]రనృపతిం రాజవాల్మీకి-
8 మాహుః ॥ [1*] భూపాలాః [క]లి జా[గ్ర]తి స్తన్మ భువనే విద్వద్భి రక్ష్యప్రహితా భో[గై]-
9 శ్వరియభువః సుజాత కవితోతరపాన్క్వహరుచాదయః। వాగ్దేవీ వ-
10 రశోభినా హరిహరక్ష్మాపేన తేజస్వినా తే సర్వ్వేప్యధునా దినోదయభువా
11 దీపా యివావారితాః [॥2*] యత్కీర్త్తేః శరదభ్రశుభ్రవపుషః క్రీడాసరా[కన్న]-
12 వాహాః యత్[క]ః ప్రజ్వలతే పరావదదానః చిత్తే[షు] విద్వేషి[ణా]ం। య[ద్దా]-
13 నస్య గుణాకరాణి నియతివ్యాధాని తారాగణ . . . [పదపద్మయు]-
14 గ్మయో హరిహార। కైర్నామ న స్తూయ్యతే ॥[3*] క్రుతే గోప్తుం ధమ్మం భువి
ప-
15 రశురామో హరిరభూత్ స రామ(ః)స్త్రే(త్రే)తాయాం సవిత్రుకులదీపః స-
16 ముదభూత్[।*] ద్విషాం హర్త్తా కృష్ణః స పునరభవత్ ద్వాపరయుగే స యే-
17 వాసీ[త్*] ధీరః కలిబలవిజయతా హరిహరః ॥[4*] స్వస్తి సమస్తభూమండ్డ-
18 లమండ్డనభుజాదండ్డ వర్త్తమానరాజపరమేశ్వర పూర్వ్వదక్షి-
19 ణపశ్చిమోత్తరసముద్రాధీశ్వరనాయక భాషాతిలంఘిరాజన్యభుజ-
20 ంగ శరణాగతవజ్రపంజర కలికాలకన్నర్ కర్నాటరా-
21 జ్యలక్ష్మీకర్నావతంశ భూమండ్డలాఖండల రణరంగరఘూ-
22 ద్వహ యదుకులతిలక రాజసేఖర రాజాధిరాజ రాజపరమే-
23 శ్వర రాజవ్యాస రాజవాల్మీకి సిద్ధసారస్వత సాహిత్యసంగ్గీత-
24 కర్నావతంస కర్మ్మబ్రంహ్మాధ్వరస్య వేదభాష్యప్రవర్తక వైదికమా-
25 ర్గస్థాపనాచార్య్య శైవాగమశక్తిధర వైష్ణవాగమవివ్యంక్తైన ప్ర-

North face

26 తి[ష్ఠి]త భూకీర్త్తిశోడశమహాదానేత్యాదివిరాదావళీవిభూషి-
27 త సుకవి సురతరు సురమణి జలధి జలధర ధనద కన్నర్ కావుర్
28 ణ్యాకరణాద్వితరణమహోదయః మనీషిజనప్రాదయ
29 ప్రాదయకమళవికసనతరుణతరణికిరణాయమానగు-
30 ణగణాభరణ హరిదంతదంతావళకంన్నర్చామరాయమా-
31 న . . . . చతుర్దశభువన[మ]హారాద్దురుత్సవా-
32 ప్రతాపవడబానలజ్వా-
33 లాజాలసమాకులితవి-
34 మదనుపలిజలధికో-
35 లాహలః పాండ్యకుల-

36 ప్రతిష్ఠాపనాచార్య్యః
37 చేరకులకుభంకరః చో-
38 ళనరపతిరజాదీజావి-
39 చక్షణః । పురుషశార్ద్దూ-
40 లః శార్దూలమదభంజనః । కుడగకందకుద్దాలః కొంకణ-
41 భుజంగజాంగలికః పంకశైలటంకాయమానః కళింగ[వ]-
42 ంగధూమకేతుః కాంభోజకమలనీహారపాతః బర్బరవి-
43 పినదహనదావానలో ధహాలపవనకబళనకాళోరగః [వై]-
44 ష్ణవోపప్లవజ్వలనజలధరః పారసీకవీరుంనిదాఘో గేంద్రగర్వ్వ-
45 శాంకసర్వ్వస్వహారీ కాస్మీర[ప]ంకపరిశోషణప్రభాకరః పాం-
46 చ్చాలరాజకుంజర(ః)పంచానన[ః*] నేపాళవిధువిధుంకు(తు)దః కంనో-
47 జతిమిరమిహిరోదయః తర్జ్జితగూర్జ్జరః తరళితతు-
48 రువః సకలజానారుష్కతురుష్కనిష్కాసననిరతిశయ-
49 ప్రతాపపరివాహః ప్రతిదినప్రవర్ద్ధమానమహోత్సవప-
50 రంపరాభివాద్యమానభద్రదుందుభిధ్వానమృదంగశం-
51 ఖకాంస్యకాహళబహుళరవచులుకితచదురుదధి(ః)-

West face

52 తరంగకోలాహలో నిరవధికకనకవసనతురంగమాత-
53 ంగవితరణసంప్రాప్త సూతమాగధశ్లాఘావాదప్రక-
54 టితాభంగురప్రహర్షలాభో మనుకర[త*] నళనహుష-
55 యయాతిదుందుమారభరతభగీరథప్రముఖ పూర్వ్వ-
56 రాజేంద్రపవిత్రకీర్తిః స్వామీతి ప్రకృతిభిః స్వాత్మజ్ఞ యిత్యా-
57 త్మదర్శిభిః సుభగయితి విలా[సి]భిః ప్రభూష్ణురితి పాదకింక-
58 రైః అమ్లానప్రౌఢయయితి కావ్యజ్ఞైః నిపుణయితి నియో-
59 గిభిః పున్నిద్రయితి ప్రజాభిః పుద్యమయితి కావ్యజ్ఞైః గోత్రపాల-
60 కయితి పనాభిభిః అసహాయశూరయితి సాంగ్రామికైః సరస ఇ-
61 తి సరశాస్త్రజ్ఞైః పుక్తీంనర్యయితి తత్వవేదిభిః కందర్ప్పయితి కామినీ-
62 భిః కల్పవృక్షయిత్యాశ్రితైః వీతరాగయితి విజితేంద్రియైః కాలాన-
63 లయితి విమనోభిః పుత్సవయిత్యుపయాచకై[ః] అంత[ః*]కరణమితి
64 వసుమత్యాః కాంతయితి శ్రియా దైవతమితి దివ్యదృష్టిభి[ః*] ప్రజ్ఞాప్ర-
65 చండయితి ప్రధనై యుధిష్ఠరయితి ధర్మ్మనిష్ఠైః హారిశ్చంద్ర
66 యితి సత్యవాదిభిః భీష్మయితి ప్ర[కృ*]తిభిః మనురితి మ[తి]భిః కవ-
67 యిత్య . . . వదీంశ్వరయితి మంత్రసిద్ధైః వాగ్మియి-
68 తి వాపదూకైః విజ్ఞానరాశిరితి[వై]జ్ఞానికైః వజ్రకవచమితి
69 శరణాగతైః రు[ద్రీ]యమానమహిమా సర్వ్వలక్షణ సర్వ్వగు-
70 ణ సర్వ్వోన్నేష సర్వైశ్వర్య్య సర్వ్వశక్తి సర్వ్వవిజ్ఞాన సర్వ్వాధిపత్య
71 నిరతయావాసః కరకమలమధుకరావలీసమజలధ-
72 [ర]సమయతటిదుదయనితలిసాహసజలనిధిపరు-
73 షరోషద్విరసనరసనాకారవిలసదసిలతానియత ని-

74 హత విమథనకపాళకంఠ[కా]ండనిష్ఠు[ర*]నిష్ఠ్యూత శోణి-
75 తాపాథ మధురాధిపకుణపయువతీపటునటనచలి -
76 త . . . . మాలా[ర]చితోత్తాళ త్తాలాను-
77 గతవీరలక్ష్మీవిలాసతాండవః ఖండపరశురివాఖండప్రతా-

South face.

78 పచండమారుత . . . . ణః । శ్రీవీరప్ర-
79 తాప హరిహరమహారాజః నిఖిలభువనకులదైవతస్య ని-
80 ంన్యర్థ[1]నిఖిలదురితజాలస్య పరిసరప్రవహదనఘపాతాళ-
81 గంగాసురభిశిశిరానిలసంలగ్నకుముదకువలయకమ-
82 లక[హ్లా]రమదిరామో[ద]మధురపరిసరోద్యానప్రస్ఫురత్క్రము-
83 కకుహాళీబహుళపరిమళమిళదనిలవనలవివలదరుణజటా-
84 పటలఘటితతరుణ హ-
85 రిణలాంఛన విమలచం-
86 ద్రికాజాలకళధౌతశీకరి-
87 శంకాకరకలు(లి)యుగకై-
88 లాస శ్రీశైలసిఖర సతత-
89 విహితసన్నిధానస్య స్వ-
90 యంప్రకాశస్య భ్రమరా-
91 ంబికాకుచకలశకుంకు-
92 మామోదమేదిరవక్షస్థలస్య భగవతో మల్లికార్జునస్య చతు-
93 ర్విధ పురుషార్థపూరకచతుర్ద్వారసంయుతం । మహితమనో-
94 [ర]థసిద్ధిసాంన్నిధ్యం మాణిక్యస్తంభగంభీరం సముల్లసితానేకరత్న-
95 తోరణం ఆబద్ధముక్తావితానం సుద్రుఢఘటితరుక్మవాకా(తా)యన-
96 ం । ప్రలంబమానకుసుమమాలికాసహస్రభ్రమ(ం)న్మధుకరనిక-
97 రముఖరితావకాశం సందర్శితసామరస్యమివ త్రిభువ-
98 నసంస్థానఅభినవోత్కర్షమివం ప్రణవప్రభావం అపూర్వ-
99 మివ విశ్వకర్మణో నిర్మాణకౌశలం అత్యున్నతతయా త్రయి-
100 విక్రమమివ పరాక్రమ మతిక్రామంత్తం అఖండకు(ప)ణ్యకోటిశ-
101 తసహస్రదరిశనీయం మండపం నిర్మాయ పంచపంచ్ఛశతాబ్ది-
102 కచతుస్సహస్రపర్మితే కలిదివసే తారణవరుషే సివరా-
103 త్ర్యాం । అఖండమహి[మా] భూమండలాఖండలో [హరి]-

Left Pillar

104 హరిహరావతారో హరిహరమహారా[జః] సమర్పితవాన్ । అ-
105 స్య హి[।*] భువి పరశురామరాఘవయదువీరాః త్రిషు యుగేషు
106 పూర్వేషు[।*] హరిరేవ కలియుగే సొ హరిహర [ఇ]త్యజని విమత-
107 హరణేన । [5*]సదాపూర్ణం చంద్రం సముపచిత[నే]త్రం శతమ-
108 ఖం సుఖాలోకం సూర్యం స్ఫురితవపుషం పు(ః)ష్పధనుష[ం] । అభం-
109 గం రత్నానాం నిధిమకరిణా . జాం మణిం మహాంత్తో మన్యంతే
110 మహితభుజవీర్యం[ం*]

[1] Read నిహ్నుత

111 హరిహరం[॥6*] శుభ్రశుభ్రి-
112 య కాపి(మి)తాం వసుమతీం
113 ఆసిచ్య తచ్ఛ్రేయసీ బాష్పా-
114 ఘైరథ వాజినాం ప్రజవినా-
115 ం సంవీజ్య ధారానిలైః [।*] తా-
116 యాయాం వినివేశ్య జైత్రమ-
117 హసః ఖడ్గస్య నిత్యోత్సవో
118 రత్నత్య(ం)ర్ణవమేఖలాం హరిహరః క్షాత్రేణ ధర్మ్మేణ తాం[॥7*] పృథ్వీం[ం*]
119 శాసతి బాహునా హరిహరే దర్వీకరేంద్రశ్రియా కావ్యే సత్పథ-
120 బంధనం కమలినీనాలోత్కరే కంటకః । తారాశేం త్తపితాంగుణేషు
121 తనిమా మధ్యేషు వామభ్రువాం మాలి(ం)న్యం ఘనమండలే కిమపర-
122 ం వేతండగండే మదః[॥8*] భోభో నారద కిం సముద్ర భువి కా వార్తాద్య
123 సప్తాంబుధీన్ ప్రాదాద్విప్రకరే జయీ హరిహర(ః।) స్తద్వైరి వాసాం నా-
124 భిః[।*] శ్రీగ్గేహే ప్రౌఢయే హరి స్సురనదీ కీర్త్యాః క[రే] స్వ[ద్రు]మా వక్త్రే చాస్య
125 శశీ శుచిం ద్విహితవాన్స్యప్మానథ స్వస్తినః ॥[9*]ధర్మ్మస్యాత్మా ధరిత్ర్యాః
126 స్సుకృతసముదయః సత్కలానాం వి[లా]సః ప్రాణాః శు(శృ)ంగారలక్ష్మ్యాః
127 సరసిరుహద్రుశాం చాక్షుషః పంచబాణః[।*] కారుణ్యాబ్ధి స్సుధాంశుః
128 స్సుజనపరిషదః శాస్త్రితః కల్పశాఖీ జీయా దాచంద్రతారం జగతి హరి-
129 హరః ప్రాణబంధు[ః] ప్రజానాం ॥[10*]శుభమస్తు । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 13.

(*A.R. No.* 109 *of* 1927.)

Manirēvu, Kalyandurg Taluk, Anantapur District.

On a slab lying behind the temple of Hanumān.

Harihara

This damaged record is in **Kannada** and not Telugu as noticed in the *Annual Report*. It registers a gift of land in Ṛēvanaūru and mentions the name of the king and a certain Bomma-nāyaka.

Text

1 ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತು . . . .
2 ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿ . . . .
3 . . . . [ವಾ]ರದಲು ಶ್ರೀವೀ . . . .
4 [ಹ]ರಿಹರರಾಯ ಮ . . . .
5 . . ನಾಳುವ ಕಾಲದಲು
6 . . ನ . . ಒಡೆಯ-
7 ನು ಬೊಂಮನಾಯ್ಕನು ತಂ . ತ-
8 [ದ]ತ್ತಿಯ ಱೇವನೂರ . .
9 . ಮ[ಟ್ಟಿ] ಮಹಾಸಂಖುರದೇವಿಯ
10 . ವಾಲ್ಯವ ಮಾಡಿದಂತಾ . . . ಕೊ-
11 ಟ . . . . . ಇದಕೆ ಆ-
12 ಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಕೊಟವೃತ್ತಿ[॥]

No. 14.

(*A.R. No.* 819 *of* 1917.)

Mēḍireḍḍipalli, hamlet of Mandalapalle, Hindupur Taluk, Anantapur District.

On a slab set up by the road-side to the north of the village.

Bukka II, 1388 A.D.

This is dated **Śaka 1309, Prabhava, Māgha śu. 15, Thursday,** corresponding to **1388 A.D., January 23.**

It states that Pōli-nāyaka, son of Mahānāyaṅkāchārya Harigila Kiti-nāyaka ruling at Mēḍireḍḍipalli caused a feeder-channel to the tank in that village to be dug from the river Chiṟēru by Peda-Bayirapōju and China-Bayirapōju and granted them some land as *dasavandam.*

Text

1 స్వస్తిశ్రీ జయా[భ్యు]దయ శకవర్షంబు-
2 లు ౧౩౦౯ అగునేటి ప్రభవ సంవత్సరం
3 మాఘ సు ౧౫ గురువారమునాడు శ్రీమన్-
4 మహామండలేశ్వర అరిరాయవిభాడ మూ-
5 రురాయరగండ శ్రీవీరహరిహరరాయని
6 కుమారుడు బుక్కరాయడు ప్రిథివిరాజ్య-
7 ము చేయుచున్నగా శ్రీమన్ మహానా-
8 యం[కా*]చార్య్య హరిగిల కితినాయినిగారి
9 కొడుకు పోలినాయినింగారు మేడిఱెడ్డిప-
10 ల్లి యేలుచునుండి ఆ పోలినాయినింగా-
11 రు మేడిఱెడ్డిపల్లి చెఱువుకు చిఱేటనుండి
12 కాలువ తవ్వింపవలసి తోలేటి దేవోజు కొ-
13 డుకులు పెదబయిరపోజుంను చినబయి-
14 రపోజుం పిలిపించి ఆ బయిరపోజుగారి-
15 చేత మేడిఱెడిపల్లి చెఱువుకు చిఱెటనుం-
16 డి కాలువ తవింపించి ఆ కాలువ తవిన బ-
17 యిరపోజుగారికి ఆ పోలినాయినింగారు
18 మేడిఱెడ్డిపల్లి చెఱువు వెనక దసవందము
19 సింగయతూమున పందుము మడి చె-
20 టిరి యి పందుము మడింని ప్రిథివింని
21 ఆకాశముం సూర్య్యచంద్రులు గలంత
22 గాలముంను ఆ బయిరపోజుగారికి చె-
23 ల్లగలది ఆ బయిరపోజుగారు యి దస-
24 వందము పందుము మడింని ఆచంద్రార్క్కము-
25 ంను సేసి కుడిచి సుకాలనుండువారు మ-
26 ంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 15.

(*A.R. No.* 399 *of* 1926.)

PĀṬŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab built into the basement of the *dhvajastambha* in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Vīra Dēvarāya (Prince), 1378 A.D.[1]

This is dated **Śaka 1299, Piṅgaḷa, Chaitra śu. 1, [Sunday]** corresponding to **1378 A.D., February 28, Sunday, ·84.**

The inscription is damaged and refers to a gift of a palm grove in Pāṭūru in Pottapi-nāḍu by *Bhanḍāram* Chauṇḍaya who was ruling over the territory.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ శకాబ్దం శకవరు -
2 షంబులు ౧౨౯౯ యగు -
3 నేంటి పింగళసంవ్వత్సర [చై] -
4 త్ర శు ౧ [అ] శ్రీమ(ం)న్మహామం -
5 డ్డలేశ్వర [శ్రీ] వీరదేవరాయ ఒ[డె*] -
6 యలు [పృథివి]రాజ్యము సేయు -
7 చుండంగాను భండారం చ -
8 వుండయ్యంగారు తారు ప -
9 లేపా త్తపినాంటి లోని పాంటూ-
10 రను ఊరి [పశ్చిమంచేనుకు పటి]
11 గటునుతరానను పెటించిన తా-
12 టివనముకు వతణన సాసనం
13 మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 16.

(*A.R. No.* 408 *of* 1926.)

PALAGURĀḶḶAPALLE, BADVEL TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab lying near the ruined temple of Bhairava on a hillock, two miles to the east of the village.

Vīra Dēvarāya-Oḍeya, 1396 A.D.

This is dated **Śaka 1318, Dhātu, Vaiśākha śu. 10, Wednesday,** corresponding to **1396 A.D., April 18.** The weekday was, however, **Tuesday.**

The record states that on the representation of Gōli Avubhaḷanātha who repaired the temple of Bhairavadēva on the hill and built a circumambulatory passage and a wall around it, Birudarāju Lakkayadēva Mahārāju and Allāḷadēva Mahārāju who ruled over Sakali-Pedakōḍūru, granted certain lands near the hill as *vṛitti* for raising a grove to the temple.

TEXT

1 ◎ శ్రీ హరిహరనాంథాయ నమః
2 ❖ అవిఘ్నమస్తు ॥ శ్రీక్షేత్రాధిపతయే నమః ॥ స్వస్తి శ్రీ
3 శకవషంబులు ౧౩౧౮ అగునేంటి ధాతుసంవత్సర వైశా-

[1] See Introduction.

4 ఖ శు ౧౦ బు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర శ్రీ వీరదేవరాయ ఒ-
5 డయలు ఉదయగిరిని ప్రిథివిరాజ్యము సేయుచుండంగాను శ్రీమ-
6 తు బిరుదరాజు లక్కయదేవమహారాజులున్ను అల్లాళదేవమ-
7 హారాజులున్ను సకలి పెదకోడూరు యేలుచుండంగాను ఆ [పూరి]
8 కొండమీంది భైరవదేవరస్థానము జీంర్ణమై యుండంగాను గోలి [అవు]-
9 భళనాంథండు ఆ భైరవదేవర గుడి లెస్సగాం గట్టించి తిరిగిరాను [రా]-
10 తికో[ట] వెట్టించి ఆ కొండ సమీపానను భైరవదేవరకు వనము వెట్టిం-
11 చేనని అవుభళనాంథండు అడిగితేను లక్కరాజు అల్లాళరాజుంగా-
12 రు యిచ్చినటువంటి క్షేత్రానకు సీమ తూర్పునకు గొడ్లవీటి తెరు -
13 వు కుమారస్వామి కాలువ దాంటిపొంగాను తిగవెంచ అవలి కొ-
14 ండ మోనపు దక్షిణానకుం గొండ। పడుమటికి యిసుకతువ్వ
15 భండిదెరువుకొండ మోనపుదాంకాను ఉత్తరానకు రెండు దె-
16 రువుల కూడలి [పై] యీ నాలుగు సీమలకున్ను లోనున్ను ఆ తివ్వల న-
17 డిమికుంటను యిస్తిమి ఆ క్షేత్రానను మామిడ్లు చింతలు నారికే-
18 ళాలు పోంకమ్రాంకులు [యీ]ందులు సహితమైన ఫలవృక్షాలు
19 తాడ్లు యెంన్ని వెట్టినాను అందుల ఫలమున్ను ఆ నేలను పెటిన అ-
20 టువ[ం*]టి ఆరంభమున్నుకోరు సహిత[ం*]గాను భైరవదేవరకు
21 వ్రిత్తి యిస్తిమి యీ వ్రిత్తి అచంద్రార్కస్థాయిగాను చెల్లంగ-
22 లది॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ భైరవాయ నమః।
23 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం। పరదత్తా -
24 పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం పర-
25 దత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా[।*]షష్టిర్వర్షసహస్రా -
26 ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[॥*]॥ శ్రీ హరిహరాయనమ[॥*]
27 यी सासनं काचा[य]बक्तुनि ग्रालु[॥*]

No. 17.

(*A.R. No.* 320 *of* 1922.)

TAMBAḶḶAPALLE, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Mallikārjuna temple on the Mallayyakoṇḍa to the east of the village.

Dēvarāya I, 1405 A.D.

This is dated **Saka 1327, Pārthiva, Āshāḍha śu. 1, Sunday,** corresponding to **1405 A.D., June 27.** The weekday, however, was **Saturday**.

It records that on the representation and production of documentary evidence of the temple priests, the king confirmed the grant of the village Tammaḍiyahaḷi and the income of 25 *honnu* from the *kāṇika* derived from the Śivarātri festivals and was being paid till then to the palace, for the *amṛitapaḍi* service of the god as in vogue in the days of Kampaṁṇoḍeya, Bukaṁṇoḍeya and Chikoḍeya, by order to Mayilappa. Also records the apportioning of the shares among the priests of the temple from the commencement of Śivarātri. The order seems to be issued to take effect from **Kārtika śu. 1 in Tāraṇa** corresponding to **1404 A.D., October 5,** as in No. 18 below.

In this record the former portion of the grant is in **Kannaḍa** and the latter detailing the apportionment of the shares among the priests, in **Telugu** as in No. 18 below.

Text

1 [స్వస్తి] శ్రీ జయాభ్యుదయ శకవ -
2 [రుషం]బులు ౧౩౪౭ అగునేటి పార్త్థివ స -
3 ంవత్సర ఆషాఢ శు ౧ ఛా శ్రీమన్‌మహా-
4 మండలేశ్వర హరిరాయవిభాళ భాశక
5 తప్పువరాయరగండ పూర్వ్వపశ్చిమదక్షి-
6 ణోత్తరచతు[ః*]సముద్రాధిపతి రాజాధిరా -
7 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర దేవరాయమ -
8 హారాయరు మయిలప్పగె నిరూప మా -
9 ఱవాడయనాడ వొళగె యిహ చంద్రగిరి -
10 య మల్లికార్జ్జున దేవరిగె అనాది పూ -
11 ర్వ్వదలి బందు బహదంతా తంమడియ -
12 హళియ యంబపురవనూ సివరాత్రి మో -
13 దలాగి బహదంతా కాణికెవనూ
14 ఆ దేవరిగె అమృతపడిగె సర్వ్వమాన్య -
15 వాగి చ[ం*]దు బరలాగి యిగ పూర్వ్వమరెయా-
16 దె[యం]తె ఆనాడి అధికారిగళనూ సివరాత్రి
17 కాణికె అరమనెగె బహదెందు ఆ దేవరపూ-
18 జారిగళు అరుబాగియ పూజారిగళనూ క -
19 రిసి వరుషకె వరహాణ యిపత్తయిదు హొ-
20 న్ననూ కొళుత్త బహరు కండాపూర్వ్వదలు
21 కంపంణవొడెయరు బుకంణవొడ -
22 యరు చికొడయరకాల తొడగెవు ఆ దేవ -
23 రకాణికె ఆ దేవరిగె చందు బహుదెందు
24 అరుబాగియ స్థానికరుం తంమకయ్య [సం] -
25 ధానగళనూ తోటి బింనహావ మాడిద[కె] -
26 నావు ఆ మరెయాదె ఎల్లా నడసిబహుదెం -
27 దు నిరూపవు కొటెవాగి ముందకె [తా]రణ సం -
28 వత్సర కార్త్తిక సు ౧ ఆరభ్యవాగి ఆ సివరాత్రి
29 కాణికె ఆ యిప్పత్తయిదు వరహాణ హొంన
30 [నైవేద్యకాగి] అరమనెగె ఎత్తలాగదు అధికారిగ -
31 ళిగె[హేళికళి]హి ఆజ్ఞెయవనూ మాడువుదు ఆ మల్లి -
32 కార్జ్జునదేవర పురవనూ కాణికెయవనూ
33 పూర్వ్వమరియాదె తప్పదెలంగె కంపంణ-
34 వొడెయరు బుక్కంణవొడయరు చిక్కొడయ-
35 రకాల మొ[ద*]లాగివు హిందె నడదుబంద మరి -
36 యాదె యెలా అష్టభోగతెజెస్వాంమ్యస-
37 హిత అచంద్రార్కస్తాహివాగి అధికారను -
38 ంకిగళవారరు అరు వొగదాంగె కటళెయ -
39 ను మాడి సర్వ్వమాన్యవాగి నడసిబహుదు [యెందు]
40 రాయసదమయ్యార్యదెయ అచంద్రగిరియ మ-

41 లికార్జునదేవరిగె పూర్వ్వదలు నలువ[ం*]తా పూ-
42 రిగెవూ కాణికెగవూ అష్టభోగతేజస్వామ్య-
43 వు సహితవాగి కల్లుగళ సాసానవనూ నడి-
44 సికొంబుదు యి చంద్రగిరి మల్లికార్జున దే-
45 వర స్తానాపతులు పెదమల్లజియ్యల బయిర -
46 జియ్యల కొడుకు చానజియ్యల [వీరి]కి చెలె
47 ఆరొకపాలుంను మలజియ్యలకు ఒక పా -
48 లుంను చానజియ్యలకు మూడు వాడ్లలెకను
49 అనుభవింతురు నాగజియ్యల బయ్యన తన
50 మల[జి*]య్యల కొడుకులు కొండజియ్యల చాదు
51 జియ్యల చెల్లజియ్యల [వీర]చింన జియ్య -
52 ల వీరికి చెలె ఆరొక పాలుంను కొండజి -
53 య్యలు అతని తంములు [నలువురు] తమ
54 సకముంను చల్లజియ్యల అతనిలోని వారికి
55 సకముంను సరిగాను అను[భ]వింతురు
56 . . . . . మల్లజియ్యల చానజియ్యల . .
57 . . జియ్యల సాదం బయరజియ్యల .
58 . . జియ్యల వీరు తమకు చెలె ఆరొకపాలుం
59 . . జియ్యలకు ఒకపాలుంను మలజియ్య
60 . . ంను మూడు వాడ్లను . . . . . .
61 . . . . . తమడ్ల లెక ననుభవింతురు[॥*]

No. 18.

(*A.R. No.* 313 *of* 1922.)

TAMBAḶḶAPALLE, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab set up by the roadside in a field to the east of the village.

Dēvarāya I, 1405 A.D.

This is dated **Śaka 1327, Pārthiva, Śrāvaṇa śu. 10, Friday,** corresponding to **1405 A.D., August 5.** The week-day, however, was **Wednesday.**

It records that on the representation of the temple priests, king Vīra Dēvarāya I ruling from Penugoṇḍapaṭṇa, confirmed the gift of the village Tammaḍiyarahaḷi and the income of 25 *honnu* derived from the *kāṇike* realised from the Śivarātri festivals formerly made by Kampaṇṇoḍeya and Chikkoḍeya to god Mallikārjuna at Chandragiri and ordered that the 25 *honnu* that was being paid to the palace till then be remitted to the temple from **Tāraṇa, Kārtika śu.1 corresponding to 1404 A.D., October 5.** Also records the apportioning of the shares between the priests of the temple.

The record is written partly in Kannaḍa and partly in Telugu as in No. 17 above.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ శుభశాసనాభ్యుదయ శకవరుషంబులు ౧౩౨౭ అగునే -
2 టి పార్థివ[1] సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౦ శు శ్రీమన్ మహామండలే -
3 శ్వర హరిరాయవిభాళ భాషకతప్పువరాయరగండ పూర్వ్వపశ్చిమద-

1 పార్థివ is engraved on the word రుధిరోద్గారి.

4 ఢణో త్తర చతుసముద్రాధిపతి రాజాధిరాజ రాజపరమేస్వర శ్రీవీర
5 హరిహరరాయని గర్బ్భరత్నాకరుండయిన శ్రీమ(ం)న్ మహామండలేశ్వర శ్రీవీరదేవ-
6 రాయమహా[రా*]యడు పెనుగొండ పట్నమందు వజ్రసింహ్వాసనాధీస్వరుండయి సుక-
7 సంగతావినోదంబుల ప్రిథ్వీరాజ్యము చేయుచుంను మార్జవాడియనాడ ఒ -
8 ళగెయిహ చంద్రగిరియ మల్లికార్జునదేవేంద్ర అనాదిపూర్వ్వదలు సందుబహం -
9 తా తంమడియరహాళియంబ పురవనూ సివరాత్రి మోదలాగి బహంతా [కా]-
10 ణికెవనూ కంపంణోడెయర కాలదలూ చిక్కోడయర కాలదలూ ఆ దేవర కాణి-
11 కె అ దేవరిగె సర్వమాన్యవాగి దడిసిబహుదెందు ఆ పూజారిగళు తంమకయి[న]
12 సాధనగళనూ నమగె తోరి భింనహ మాడిదరె నావు ఆ మరెయాదె అరమనె-
13 గె ఎటిబహ వరహణ యిపతఅయిదు హోంననూ తారణసంవత్సర కార్త్తిక సు ౧ అ [ర]-
14 థ్యవాగి ఆ దేవర సివరాత్రి కాణికె వరుషవరుషకె ఎటిబహ వరహణ యిపతఅ-
15 యిదు హోంననూ ఆ దేవర అమ్రుతపడిగె సలిసబహుదు అరమనిగె ఎతలాగదు [యెం*]దు
16 మయిలవగె నిరూప మార్జవాడియనాడ అధికారిగళనూ కరిసి అస్తానకె కాణి-
17 కె గెఉదు యిల్లదె ఆగి పనుడుఉదు ఆ సివరాత్రి మోదలాగి బహంత కాణికె
18 [హోంన]నూ పురవనూ ఆ దేవర అమ్రుతపడిగెఉ అష్టభోగతేజేస్వాంమ్య సయితవాగి
19 ఆచంద్రార్కస్తాహిఆగి అధిగారిసుంకిగతళవార[రు] కెలె బిడారవనూ అఉ-
20 దు యిలదె సర్వమాన్యవాగి సలుఉదు యి చంద్రగిరి మల్లిగార్జున దేవర శ్రీపాద-
21 సేవకులయిన స్తానాపతులు యి పురము చతుసీమలోనాను యి స్తానమందునె వచె ఫ[ల]-
22 వస్తులు యి మహారాయనికి పుంణ్యముగాను దేవరకు సమర్ప్పింపి ఆ దేసాధిప[తి]
23 వస్తుఉలు అనుభవింపి పూజా[వి]ధానపరు[లై]న స్తానాపతులు పెదమల జియ్యల
24 చానజియ్యల తమకు చెల్లె ఆరోకపాలుంను మలెజియలకు వకపాలుంను లెక్క-
25 ను చానజియ్యలకు మూడు[పా]ల్లలెక ననుభవింతురు పాదజియ్యలాను
26 యలజియ్యలాను తమకు చెలె ఆరోకపాలుంనూ సరిగా ననుభవింతురు కోం-
27 డజియ్యలాను చెలజియ్యలాను తమకు చెలె ఆరోకపాలునుం సరిగా ననుభవి-
28 ంతురు మారజియ్యల పెద్దజియ్యల వీరి తంములకుంను వీరికిని తమ-
29 కు చెలె ఆరోకపాలుంను అనుభవింతురు మండెము మలజియ్యలాను ఆ-
30 తని తంములుకును చానజియ్యలకుంను తమబావగారికిని తమకు
31 చెలె అరోకపాలుంను రెండు సకములు సేసి సరిగా ననుభవింతురు
32 [ర]ంగజియ్యల గంధజియ్యల తమకు చెలె ఆరోకపాలుంను సరిగా ననుభవింతు-
33 రు యి మహా[రా*]యలు సేసినధర్మ్మం ప్రితివిం[నాకాసముం]చంద్రసూర్య్యలు
34 కలంత గాలముంను చెలగలది యీ ధర్మ్మం సేసి పట్టాభిసిక్తుడయి హిమ-
35 సేతుపరియంతముంనేలి సకళధర్మ ఆ[చారాలును]యీ స్తానం పెద్దవాండ్లు ఆరువాడ్లు
36 లోనను తమతమవారిలో తమ అంనలు దమ్ములు పంచికుడిచెవారిలో తమపాలిలెక నను-
37 భవింతురు శ్రీ త్రియంబక యీ ధర్మానకు [యవరు వక్ర]ము సేసిన పాపా[త్ములు]
38 శ్రీభాగీరథితేత్రాన పంచమహాపాతకాలు సేసిన దోషాన బోదురు మంగళమహాశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 19.

(*A.R. No.* 319 *of* 1922.)

TAMBAḶḶAPALLE, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Mallikārjuna temple on Mallayyakoṇḍa to the east of the village.

Dēvarāya I, 1406 A.D.

This is dated **Saka 1328, Vyaya, Vaiśākha śu. 1, Monday,** corresponding to **1406 A.D., April 19, ·57.**

It records the gift of cows, land by purchase for three flower-gardens, a lamp a disk bell etc., to God Mallikārjuna of Chandragiri by Peda Laki-nāyiḍu, Pina Avubaḷināyiḍu and Bālagōpi-nāyiḍu, sons of Mahānāyaṅkāchārya Kāmu Dōrapa-nāyiḍu, the servant of Mahāmaṇḍa'ēśvara Dēvarāya.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శకవరుషంబులు
2 ౧౩౨౮ అగునేటి వ్యయసంవత్సర వయిశాక
3 సు ౧ సో శ్రీమాన్ మహామండలేశ్వర శ్రీవీ-
4 ర దేవరాయమహారాయనికిం నిజభృత్యు-
5 లయిన శ్రీమన్ మహానాయంకాచార్య్య మ-
6 రయోకడెకావపాల వెంకలి కులమునందు
7 ప్రసిద్ధమయిన కాము దోరపనాయనికింని
8 బుజవనాయంకురాలికింని సుపుత్రులయి-
9 న పెదలకినాయడు [పి]నఅవుబళినాయుడు
10 బాలగోపినాయుడు యి నాయంకులు చ-
11 ంద్రగిరి మలికార్జునదేవరకు కిలారుకు వసు-
12 లా పెటితిమి పూజకు నేలగొని మూడు పు-
13 ష్పాలతోంటలు పెటితిమి మజనానకుం-
14 ను వరుశకుంను పయిండివెటి వుదకాలకు
15 మూడుగుండాలు చే(ం)యింస్తిమి గోపినా-
16 యడు కలంత గాలము ముటించుమని దీపకంబం
17 పెటితిమి జేంగంట పెట్టిమి అరువాండ్లవారుంను
18 దేవరుకు సమప్పి్యంచువారు నెము యి స్తానమును
19 పురముంను స్తానికులాను మా యంత[వ]టువారికి
20 పు(ం)ణ్య[ం*]గా సవ్వమాన్యముగా మంనింస్తిమి యి
21 దంమ్మము సేసిన నాయంకులకున్ వీరి పెద్దల-
22 కుంను ఆచంద్రాకస్తాహిగాను అనేక సంపద-
23 లు చంద్రగిరి మల్లికార్జునదేవర యిచ్చి [రక్షిం]-
24 చును । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 20.

(*A. R. No.* 321 *of* 1922.)

TAMBALLAPALLE, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the back of the slab, containing No. 17 above, in front of the Mallikārjuna temple on the Mallayyakoṇḍa to the east of the village.

Dēvarāya I, 1406 A.D.

This is dated **Saka 1328, Vyaya, Vaiśākha śu. 1, Monday,** corresponding to **1406 A.D., April 19, ·57.**

It registers that Siṅgari-nāyaka, son of Mahānāyaṅkāchārya Kāmu Dōrappa-nāyaka and Bujjava had the shrine of Vīrabhadra constructed and a *raṅgamaṇḍapa* built for it in the temple of Mallikārjuna of Chandragiri and granted lands for a flower-

garden, cows and cash endowment for offerings to the deities for the merit of the Rāya and the members of his own family. The donor is said to have been a subordinate of Antappa-daṇṇāyaka and Narasiṁhadēva Voḍeya, the ministers of Dēvarāya.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శకవరుష -
2 ంబులు ౧౩౬౮ అగునేటి వ్యయసంవత్స -
3 ర వయిశాక శు ౧ సో శ్రీమన్ మహామం -
4 డలేస్వర రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర పూ -
5 రాయవిభాళ భాశకతప్పువరాయరగం -
6 డ పూర్వ్వపశ్చిమదక్షిణోత్తరచతుసము -
7 ద్రాధిపతి శ్రీవీర దేవరాయమహారాయని
8 రాజ్యానకు సిరోమణులయిన శ్రీమన్ మహా -
9 ప్రధానులు అంతప్పదంణ్ణాయంకులకుంన్
10 నరసింహ్యాదేవ వొడెయలకుంను నిజభ్రి -
11 త్యుండయిన శ్రీమన్ మహానాయంకాచార్య్య
12 కావేరివలబ కటక చూరకార గండర[చోల] మ -
13 రెవొకడెకావపాల వె[ం*]కలికులమునందు కు
14 లదీపక ప్రసిద్ధుండయిన కాము దోరప్పనాయి -
15 నికిని బుజ్జవనాయంకురాలికిని సుపుత్ర-
16 కులదీవకుడు సత్యధంమ్మపతి[1]పాలకుండయిన
17 దోరప్పనాయిని సింగరినాయినింగారు యీ మ -
18 హారాయలకున్ తమ తల్లిదండ్రులకుంను తమ
19 అంనదంములకుంను తమకుంను పు(ం)ణ్యా-
20 ముగాను శ్రీచంద్రగిరి మల్లికార్జునదేవర గుడిం
21 వీరభద్రదేవరగుడింని రంగమండపముంను
22 యింతవటుంను కొత్తగాను తమ చేతిధనము వె -
23 టి కటించి రాయని పళ్యాల తరువాతను ఆ సిం -
24 గరినాయనిగారు తమ పేరిటను ఒక పళ్యము
25 సమర్పించుమని కలంతగాలముకు రొకము
26 ఆ స్తానాపతులకు యిచె గాన యి పళ్యము తప్ప -
27 కుండాను స్తానాపతులు ఆరువాడ్లవారుం[నూ]
28 దేవరకు సమర్పించువారు యీ దేవర దివ్యధా -
29 రకు కిలారు పసులాను పెటెను యి స్తానమందు -
30 పేలగొని దేవరపూజకు పుష్పాలతోంటలున్ పెటి -
31 ంచి యింతవటు దంమ్మము సేసి యి స్తానము సర్వ్వ -
32 మాన్యముగాను మంనించ్చి ప్రతిపాలించెను యీ దే -
33 వర పురమున్ యి స్తానికులాను సర్వ్వమాన్యము -
34 గా మంనించె గాన ఆ సింగరినాయినిగారికిని ఆ -
35 యన బిడ్డలకును ధనకనకవస్తువాహానపుత్రప -
36 పుత్రాభివ్రిద్ధిగాను శ్రీచంద్రగిరి మల్లికార్జున -

1 Read పతి

37 దేవర ఆచంద్రార్క్కముగ్ యిచి క్రుపాద్రిష్టి
38 జూచి రక్షింపును మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
39 శ్రీ శ్రీ శ్రీ మారజియ్యల మలుపెద మల్ల -
40 జియ్యల పాపజియ్యల మలు యీ ము[ం]గి -
41 రిలోని ఆరోకపాలివారు మలజియ్యల
42 వీరప మారజియ్యల[కా]లు వీరు తమకుం చె -
43 లె ఆరోకపాలుంను ఎనిమిది . . . లాను
44 . . . . . . వారు అనుభవింతురు నాగజియ్య -
45 ల బయిరజియ్యల గంగు చల ఎఱమజియ్యల -
46 అనంతజియ్యల వీరు తమకు చెల్లె ఆరోకపా -
47 లుంను తమలోనయిన వారెలాను అనుభవిం -
48 తురు సాదజియ్యల పాపన తొరవీరప మ[ల]జియ్య -
49 ల మల్లజియ్యల పాపన వీరు తమకు చెల్లే ఆరో -
50 కపాలుంను తమ అంనదంములలోను అను -
51 భవింతురు బొందుజియ్యలకొడుకు న . . . జియ్య -
52 [లకు] సాదజియ్యల గంగజియ్యలగారి వారిలోను
53 . . నకు చెలె పాలు అనుభవించును[॥*]

No. 21.

(*A. R. No.* 345 *of* 1905.)

DĒVIGUḌI, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a pillar set up in the courtyard of the Taḷakaṇṭamma temple.

Dēvarāya I, 1406 A.D.

This is dated **Śaka 1328, Vyaya, Mārgaśira śu. 15, Thursday, lunar eclipse**. The date corresponds to **1406 A.D., November 25.**

It records a grant of half the extent of fields of the village Dānavulapāḍu to the temple of Taḷakaṇṭidēvi by the king, on the representation made by the secular priests (*tamballu*) of the temple on the occasion of the king's coronation at Vijayanagara, when the king, having given his assent to the grant, ordered **Nāgappa-daṇḍanāyaka** to execute it.

TEXT

First Face.

1 ◉ స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు [౧౩౨౮]
2 అగునేంటికి [వ్య]యసంవ్వత్సర మా -
3 గ్గశిర శు ౧౫ గు । యీ తిథిని సోమ-
4 గ్రహణకాలమప్పుడు స్వస్తి -
5 శ్రీమ(ం)న్మహామండలేస్వర రా -
6 జాధిరాజ రాజపరమేస్వర హరి -
7 హరరాయని కుమారుండు స్వ -
8 స్తి శ్రీమ(ం)న్మ(మ)హామండలేస్వర
9 శ్రీవీరప్రతాప దేవరాయమహా -
10 రాయ[లు] విజయానగరానను ప -

11 [ట్టాభిషిక్తు]ంతై సోమగ్రహణకాల -
12 మప్పుడు తళకంట్టిదేవికిని దాన -
13 [వులపాటి] పొలంలోపలను నగము
14 పొలము నాలుగు పాసనాల న[డు] -
15 మాంన్ను అంగరంగవై భోగానకు -
16 [న్ను అ]మితపడికిన్ని సోమగ్రహ -
17 ణకాలమప్పుడు త(ం)ళకంటి[దే] -
18 [వి] త(ం)మ్మడ్లు వచ్చి వి(ం)న్నపం సేస్తే -

Second Face

19 ను ధారాపూర్వ్వ -
20 ముగాను ధా -
21 రవోసి యీ ధ -
22 ర్మ్మం యిట్లే చెల్లి -
23 ంచుమని [నా]గప్ప -
24 దణ్ణాయం[కు] -
25 లకు రాయసా -
26 లు వెట్టి అనిపితే -
27 ను ఆ తళకంటి -
28 దేవికిని ధారవో -
29 సిన ధ(ం)ర్మం రాయ -
30 నికి పు(ం)ణ్యంగాను
31 అట్టి అంగరంగవై -
32 భోగానకున్ను అ -
33 మితపడికిన్ని అట్టి
34 ధారాపూర్వ్వకంమై
35 ఆచంద్రార్కస్థాయి -
36 గాను చెల్లించ్చిరి ॥
37 స్వదత్తం పరద -
38 త్తం వా యో హరే -
39 తి వసుంధరాం [।*]
40 షష్ఠివ్వర్ష సహ -
41 స్రాణి విష్టాయాం[ం*]
42 జాయతే క్రిమిః [॥*]
43 మంగళమహాశ్రీ -
44 శ్రీశ్రీ [॥*]

No. 22.

(*A. R. No.* 467 *of* 1906.)

PRODDAṬŪRU, PRODDATURU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab built into the wall of a house.

Dēvarāya I, 1409 A.D.

This fragmentary record is dated **Śaka 1331, Virōdhin, corresponding to 1409 A.D.,** the other details being lost.

The record mentions an Oḍeya as ruling in Vijayanagara. The date falls in the reign of Dēvarāya I.

TEXT

1 . . . ంద్ర చామర చారవే । త్రైలోక్య నగ-
2 . . . య శంభవే ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు-
3 . . . లు ౧౩౩[౧] అగునేంటి విరోధి సంవ-
4 . . . మందు శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వ-
5 . . . మేశ్వర అరిరాయ భయంకర-

6 . . . గండ పూర్వదక్షిణపశ్చిమసము-

7 . . . య ఒడయలు విజయానగరంబు-

8 . . . బున రాజ్యంబు సేయు[1]

No. 23.

(*A.R. No.* 798 *of* 1922.)

INKOLLU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar in the Chennakēśavasvāmin temple.

Dēvarāya I, 1412 A.D.

The record is damaged and is dated **Śaka 133[4], Nandana, Chaitra śu. 5, Monday**. The date is irregular. However, if **śu. 5** is a mistake for **śu. 15**, the details correspond to **1412 A.D., March 28, Monday.**

Seems to refer to the construction of the temple, the *maṇḍapa* etc., for god Kēśavaperumāḷ by some individuals of Iṅkollu. Mentions Rāchemma-reḍḍi Anavōtā-nāya-reḍḍi as holding the *nāyaṅkara* of Iṅkollu.

TEXT

First face

1 స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు

2 ౧౩౩[౪] అగునేంటి నంద్దన స-

3 ంవత్సర చైత్ర శు ౫ సో । శ్రీ-

4 మన్మహామండలేశ్వర దేవ -

5 రాయమహారాయల రాజ్యా -

6 నను రాచెమ్మరెడ్డి అనవోతానా-

7 యరెడ్డింగా[రు] యింకొల్లి

8 నాయంకఱము యేలుచుం-

9 దంగాను శ్రీకేశవపెరుమాళ్ల -

10 కు నగరుంను మండపముంను

11 . . . .

Second face

12 యింకొలనివూరం గరణము చె-

13 ంని కేశిరాజు తిప్పరాజుంను తిప్పి-

14 రెడ్డి మాచెమరెడ్డింని . . . . .

15 ని గోపి[నే]ండు . . పూరి పూజా[ర్లు]-

16 ంను శ్రీకార్య్యముసేసి దేవయ్య

17 . . . తిరుముట్టము ఆచంద్రా -

18 ర్కముగాను సేవకప్రజలుంను

19 పదిలాముగాను . . . .

20 పెరుమాళ్లకృప . . . . . .

[1] The remaining six lines are much damaged.

No. 24.

(*A. R. No.* 526 *of* 1906)

KADIRI, KADIRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a a slab set up below a peepul tree in the court-yard of the Lakshmīnarasiṁhasvāmin temple.

Dēvarāya I, 1418 A.D.

This is dated **Śaka 1339, Hēmalaṁba, Phālguṇa śu. 15, Thursday** corresponding to 1418 A.D., **February 20.** The weekday, however, was **Sunday.**

This damaged inscription seems to record the decision (details lost), of the merchant community in a dispute between the Mālas, Mādigas and the rytus. The king is called Chikkarāya Vīra Kumāra Dēvarāya, (son) of Vīra Harihararāya.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శకవష౯ంబు -
2 లు ౧౩[౩]౯ అగునేంటి హేమళంబి
3 సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౫ [గు] శ్రీ[మ] -
4 ద్రాజాధిరాజ [రాజ*]పరమేస్వర అరిరాయవి -
5 భాళ పరదళభయంక్కర భాసెగెత -
6 పువరాయరగండ రాజాధిరాజ
7 రాజపరమేసర శ్రీవీర హరిహ -
8 రరాయర చిక్కరాయ శ్రీవీర కు -
9 మారదేవరాయ మహారాయ[లు]।
10 శ్రీవిజయానగర పట్టణంబున -
11 ను ప్రథివిరాజ్య [ం*] సేయుచుండంగా[ను]
12 శ్రీమదారేశ్వరదేవర (గారేశ్వరదే -
13 వర) దివ్యశ్రీపాదపద్మారాధకు -
14 లయిన [సంతలివారు మాకులోనఖ] -
15 న వొంభయారుదేశాల డోలుగ -
16 ల ముఖ్యమయిన సమస్తపెక్కం[డ్రు] -
17 న్ను శ్రీకదిరి నారసింహ్యదేవ -
18 ర ముఖమంటపమందు వజ్రసిం -
19 హాసనారూఢులై కూచుండి ధ(ం) -
20 మ్మా౯ధంమ్మా౯లు విచారించగాను మా -
21 లలున్ను మాదుగులున్ను రైతులున్ను ప -
22 రామళించి దండంవెట్టి వింనపం[సే] -
23 యగాను వింన్నపం విని సేసిన నిం-
24 న౯య[ము] మాలవారికి శెల్లే పన్ను లేకు-
25 [ం]డాసుల . . . .
26 . కందులమోపు గుఱపు కసవు [చిర] -
27 మోపులో మరుగడ . . . . . .
28 టుమాలు సేసి వూళిగము మాదుగులు
29 ళ పెండ్లిపందిటి కంభాలు నాలుగు [వా]-

30 రదాకాను వారు సేసే పూశిగం . మో -

31 వులు యిచ్చి మీ కులాచరణలుంను

32 to 36 badly damaged

37 . . . . . శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

No. 25.

(*A. R. No.* 431 *of* 1911)

TAṄGAṬŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPPAH DISTICT.

On a slab set up in front of the Ādikēśavasvāmin temple.

Devarāya I

This much damaged record in which the date is lost, mentions a *pradhāni* of the king.

TEXT

1 . . . అగునే . . . . .

2 . . . . ౦౨ గు శ్రీ మ . .

3 . . శ్వర హరిరాయవిభాళ [భాషె] -

4 గెతప్పువరాయరగండ -

5 పూర్వపశ్చిమదక్షిణోత్తరసముద్రాధి -

6 పతిహైన శ్రీవిర హరి . . . .

7 త్రుండు దేవరాయండు . .

8 వి రాజ్యముసేయు . . .

9 యన ప్రదాని . . . .

10 ంక్కుని కుమారుండు [గోపా] . . . . .

11 కుం పుణ్యముగాను . . .

12 . . . .

13 . . . .

14 ర వ్రాసియిచ్చిన . . . .

15 . . . .

16 చెలంగలవారు ఎవ్వరు . . . .

17 సినాను గంగ . . . . .

18 పానం బోవువారు బ్రాం . . . .

19 పాపానం బోవువా . . . .

20 . [శ్రీ] [॥*]

No. 26.

(*A. R. No.* 255 *of* 1905)

TRIPURĀNTAKAM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTICT.

On a slab set up to the east of the *Chīkaṭimidde* of the Tripurāntakēśvara temple.

Vijaya Bukka, 1423 A.D.

This is dated in Śaka 1345, Śōbhakṛit, expressed by the chronogram bāṇa-yuga-anala-indu, Pausha ba. 10, Monday when the sun was entering Mṛigarāśi. The corresponding date would be 1423 A.D., December 27, Monday, ·73, if Mṛigarāśi stands for Makara-rāśi.

This inscription in Sanskrit verse, states that when Vijaya Bukka, son of Dēvarāya was ruling over the kingdom from Vijayanagara, his minister Nāgayāmātya of Hārita-*gōtra*, son of Chauṇḍapa and Śrīmāyī, having worshipped God Tripurān-

taka and the goddes Tripurāmbika at Śrīśaila, bought a rice-field worth 300 *nishkas* from Kumāra Bhikshāvṛitti and granted the same to the god. Nāgayāmātya is described as the foremost among the *Upapradhānas*. Mentions Gaṅgāmba as the donor's wife and Liṅganārya, son of Gaṅgādharāchārya, as the composer of the record.

TEXT

1 దేవ[ః*] శ్రీత్రిపురాంబాయా బంధురగంధవతీతటే । కుమారశైలనిల-
2 యః పాయాద్వ స్త్రిపురాంతకః ॥ అస్తి భూలోకదేవేంద్రో దేవరాయో మ-
3 హీపతిః । విజయ స్తస్య పుత్రోభూత్ భూపాలకులశేఖరః ॥ రాజా-
4 ధిరాజ పరమేశ్వర వీరబుక్క- భూపేశ శాసతి మహీం మహనీయ-
5 కీర్త్తౌ । ఆసేతుగౌతమి మనోజ్ఞగుణాభిరామా మధ్యాస్య మూల-
6 నగరీం విజయాభిధానాం ॥ తస్య మంత్రిశిరోరత్నం గుణరత్నమహోదధిః ।
7 గోత్రరాజసమో ధైర్య్యే హారీతమునిగోత్రజః ॥ శ్రీమాయీగర్భసం-
8 భూతః చౌండపామాత్యనందనః । నాగయామాత్యవర్య్యోస్తి ద్వితీయ్య ఇవ నాగరాట్ ॥ గం-
9 గాంబానామ తస్యాసీద్దేవీ శంభోరివాంబికా । లక్ష్మీర్వ్విశ్వంభరస్యేవ భారతీవాబ్జ జన్మనః ॥ స స-
10 మేత్య మహామంత్రీ శ్రీశైలే త్రిపురాంతకం । సమభ్యర్చ్య మహాదేవం దేవీం చ త్రిపురా-
11 ంబికాం ॥ శాకే బాణయుగానలేందుగణితే శ్రీశోభకృద్వత్సరే పౌషే మాసి సితేతరే [చ]
12 దశమే ఘస్రే హిమాంశోర్ద్దినే । సప్తాశ్వే మృగరాశి సంక్రమమితే పుణ్యే మ-
13 హాపర్వణి ప్రాదాన్నాగయమంత్రిశేఖరమణిః క్షేత్రం పురారాతయే ॥
14 దేవ్యా శ్రీత్రిపురాంబాయా [దే]వస్య త్రిపురద్విషః । నిత్యోపహారవిధయే కే-
15 సరిద్రోణసంమితాం ॥ గంధవత్యాస్తటే రమ్యే శాలేయఫలశాలినీం । శతత్రయే-
16 ణ నిష్కాణాం మూల్యేన వ్యవహారతః ॥ క్రీత్వా కుమారభిక్షావృత్తీశ్వరా ద్యతిశేఖరాత్ । ద[త్వా]
17 భువం మహాభక్త్యా బభూవ సచివాగ్రణీః ॥ శ్రీ నాగయామాత్యవరేణ దత్తాం భుంజన్
18 మహీం శ్రీత్రిపురాంతకేశః । ఉపప్రధానాగ్రసరాయ తస్మై దదా త్వభీష్టార్థఫలాభి-
19 వృద్ధిం ॥ పురోధసా శ్రీత్రిపురాంతకస్య గంగాధరాచార్య్యవరాత్మజేన । శ్రీ-
20 లింగణార్య్యేణ వినిర్మ్మితోయం జీయాచ్చిరం శాసనపద్యబంధః ॥ లింగయవి-
21 దుషా రచితం నాగయ మంత్రీంద్ర ధర్మ్మశాసనమిదం । ఆరు-
22 ద్రమాసముద్రం భూయాదాచంద్రమామహేంద్రం చ ॥
23 సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతుర్న్నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీ-
24 యో భవద్భిః । ఇత్థం సర్వ్వాన్ భావినః పార్థివేంద్రాన్ భూయో-
25 భూయో యాచతే రామచంద్రః ॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]
26 స్వదత్తా ద్ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం ।
27 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

No. 27.

(*A. R. No.* 125 *of* 1917.)

PĀTŪRU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On the Hanumān pillar set up in front of the Vishṇu temple.

Dēvarāya II, 1423 A.D.

The record is dated in **Śaka 1344, Śārvari, Phālguṇa śu. 15, Thursday.** Śaka 1344, however, corresponds to **Subhakṛit.** If **Śārvari is a mistake for Subhakṛit,** the details regularly correspond to **1423 A.D., February 25.**

It registers the grant of a piece of land in the village Prāntūru towards the south of the river Kṛishṇā to Koṇḍḍūri Rāmānuja by prince **Rāmachandra,** son of king **Dēvarāya.** The gift was made by Chenukāli Kēśava, the agent of the prince.

Text

1 [శ్రీరామచంద్రాయ న]-
2 మః। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద-
3 య [శక]వరుషంబులు ౧౩-
4 ౪౪ అగునేంటి శార్వ్వరి సంవ్వత్స-
5 ర [ఫాల్గు]ణ శు ౧౫ గు। శ్రీ వీరప్రతి-
6 తప్రతాపమహిమా శ్రీదేవరా-
7 యాత్మజో రాజేంద్రః ఖలు రామచం-
8 ద్రనృపతి ర్ద్ధారానుపూర్వం ము-
9 దా। శ్రీ నారాయణ వుండ్లవెల్లి .
10 . . . . కృతే సాక్షిణి శ్రీ కొండ్డూ[1]రి
11 పురాభిధానకవతో రామానుజ-
12 స్యాదరాత్ ।౧। దత్వా క్షేత్రమ . .
13 [స్మి] సహితం గోచర్మ్మసంఖ్యా-
14 మితం చోద్ధర్త్తుం స తదాది-
15 దేశ సదయం చెనుకాలి కేసప్రభు-
16 ం॥ సోపి శ్రీ చెనుకాలికేశవవిభుః
17 కృష్ణానదీ దక్షిణే। ప్రాంత్తూరీపు-
18 రి తత్ స్థలం పరిదదా ఆచంద్ర-
19 తారాగణం ।౨। ఏకైవ భగినీ
20 లోకే సర్వ్వేషామేవ భూభుజాం[।]
21 న భోగ్యా న కరగ్రాహ్యా విప్రద-
22 త్తా వసుంధరా। స్వదత్తాం ప-
23 రదత్తాం వా యో హరేతి వసుం-
24 ధరా[ం*]। షష్టిర్వ్వర్షసహస్రాణి వి-
25 ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః। శ్రీ-
26 రామచంద్రదత్తి। మంగళ-
27 [మహా] శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 28.

(*A. R. No.* 496 *of* 1906.)

MŌPŪRU, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab lying behind the western *gōpura* of the Bhairavēśvara temple.

Kumāra [Dēvarāya II], 1425 A.D.

---

1 The 'ū' sign is given to the subscript.

This is dated **Śaka 1347, Viśvāvasu, Āśvija śu. 3, Sunday,** corresponding to **1425 A.D., September 15, ·14.**

It records that Tirumalarāya, son of Gaṇḍaragūḷi Boppadēvani Virūpaṇṇa, described as the *nijabhṛitya* of the king, had the *gōpura* to the west of the temple of Bhairavadēva of Mrōṁpūru constructed by his servant Vēmula Tippi-nāyaka, for the merit of his mothers Dēmāyamma and Nāgāyamma and his sister Tirumaladēvamma.

Text

1 [శుభ]మస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ [శా]-
2 లివాహన శకవరుషంబులు ౧౩౪౭ అగునేంటి వి-
3 శ్వావసు సంవత్సర ఆశ్వీజ [శు] ౩ ఆ। స్వస్తి శ్రీమ-
4 హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర అరిరాయ-
5 విభాళ భాషెగెతప్పువరాయరగండ హిం-
6 దూరాయసురత్రాణ పూర్వపశ్చిమదక్షిణో-
7 త్తరచతుస్సముద్రాధీశ్వరుండైన శ్రీ వీరవిజయ
8 బుక్కరాయ మహారాయల గర్భరత్నాకర
9 ధర్మచారిత్ర సత్యభాషాభోజ వివేకినారా-
10 యణ సత్యహరిశ్చంద్ర ఉదయశైలభాస్క-
11 రుండైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర శ్రీ వీరప్ర-
12 తాప కుమార దేవ[రాయ*]మహారాయలు విజ-
13 యానగర పట్టణమందు సుఖసంకథా-
14 వినోదంబున రాజ్యము చేయుచుండగా-
15 ను ఆ దేవరాయమహారాయల నిజభృత్యు-
16 ండైన స్వస్తి శ్రీమద్గండరగూళి గజసివ్హా-
17 మేళవికామండలీకరగండ బిరుదాంక్కులైన
18 బొప్పదేవని విరుపంణంగారి కుమారుండు
19 తిరుమలరాయనింగారు తమ తల్లులు దేమా-
20 య(ం)మ్మంగారికిన్ని నాగాయ(ం)మ్మంగారికిన్ని త-
21 మ అక్క తిరుమల్దేవ(ం)మ్మంగారికిన్ని పుణ్యముగా-
22 ను మ్రోంపూ[1]రి భైరవదేవర సన్నిధిని పశ్చిమభాగమందు
23 తమ బంటు వేముల తిప్పినాయనిచేతను ఆచం-
24 ద్రార్కస్థాయిగాను కట్టించిన గోపురము[॥*]
25 శాకే శైలజలత్రిచంద్రగణితే విశ్వావసోవ్వత్స-
26 రే[।*] మాసే చాశ్వయుజే చ భైరవపుర: శుభ్రేతరే :

No. 29.

(*A. R. No.* 519 *of* 1906.)

ULIMEḶḶA, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Dēvarāya II, 1426 A.D.

---

1 పూ is written above the line.

2 The stone was too heavy to be turned over for the continuation of the record.

This is dated in the cyclic year **Parābhava, Pushya ba. 1, Sunday.** The cyclic year Parābhava, falling in the reign period of Dēvarāya II may be equated with **Saka 1348,** in which case the date corresponds to **1426 A.D., December 15.**

This damaged inscription seems to record a gift of the village Ulimeḷḷa to Chennakēśavaperumāḷ by Sambeṭa Bammayadēva-mahārāju.

TEXT

1 శ్రీమ(ం)న్మహా[మండ]-
2 లేస్వర రాజాధిరాజ
3 రాజపరమే[స్వ]ర శ్రీ-
4 వీరప్రతాప దేవరా-
5 యమహారాయడు
6 [ప్రి]థివిరాజ్యం సేయ-
7 గా[ను] శ్రీమ(ం)న్మహామ-
8 oడలేశ్వర అంతంబ-
9 రగండ సంబెట బ-
10 మ్మయదేవ మహా-
11 రాయ[లు] ఉలిమిళ
12 [చ]oన కేశవ పెరు-
13 మాళకు పుళిమి-
14 ళపద్ద కాల్వను [ఘ]-
15 . ల బయ్యన సూ
16 . [కోట] స్తళం
17 . . . oగరా
18 . . గంన్న మలి
19 . . లక్కిరెడి ఒబ-
20 రెడి గంగ్గిరెడి గ్రా-
21 రి ముందటను
22 పరాభవ సం -
23 వత్సర పుష్య బ
24 ౧ ఆ . వెళిపా-
25 [తపు]ణ్యాకాల -
26 మున . . . .
27 . . . .
28 [పాపి]రెడి తిపన
29 ద్ర . . . . యా
30 ద . . నకు ఎ-
31 వ్వరు [అ]డమైనా-
32 ను గంగ కవిల
33 జంప్పిన పా-
34 పాన పోదురు
35 . . కొడ్క్యు జం
36 . . . గాన కా
37 . . . .

No. 30.

(A. R. No. 371 *of* 1926.)

TANGEḌA, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in front of a dilapidated Śiva temple.

Dēvarāya, [1432] A.D.

The particulars of the date are lost.

It seems to refer to a gift of land to god Śiva of Tangeḍa for the merit of the king. Also refers to another gift of land made to god Tripurāntaka of Tangeḍa on **Āshāḍha ba. 7 of the year Paridhāvin.** The year **Paridhāvin** falling in **Dēvarāya II's** reign corresponds to **1432 A.D.**

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ శకవషంబులు ౧
2 ౬ . . . . సంవత్సర
3 . . . శ్రీమద్రాజా . . .
4 మన్న(మ)హారాజాధిరాజ . శా

5 . . . [దే]వరాయమహా-
6 రాయలు పృథివిరాజ్యం శేయుచుండం-
7 ంగాను . . . . ఒడయ-
8 లు యేలుచుండంగాను . . . . .
9 . . . . గారు . . . . . .
10 . . . ఒడయలు . . . .
11 . . . .
12 . . . . వుండంగాను
13 . . . .
14 దేవరాయ మహారాయలకుం [పు]-
15 ణ్యా[ం*]గాను . . . .
16–20 **Damaged**
21 వచ్చి దేవ[రా]యలు దేవ . . . .
22 . . తంగెడ . . . . ఆనతిని త్రి
23 పురాంతక[దేవర] . . . . . పెట్టిన
24 చేను తంగెడ . . పొలం తెరువుకు
25 పడమటి భాగానను . . . . .
26 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను . . . . . .
27 . . . . [స్వదత్తా ద్విగుణం] పుణ్యాం
28 పరదత్తా[నుపాలనం][।*] పరదత్తాపహారేణ స్వ[ద]త్తా
29 [నిష్ఫలం] భవేత్ . . . . ఆషాఢ శు ౧౫
30 . . . . మందు
31 . . . . త్రిపురాంతక దే-
32 . . . .
33 . . . . టినాయునింగారు . . . . తంగె-
34 డ త్రిపురాంతకదేవర అమృతపళ్లకు . .
35 . . . . ఎల్ల కాలమందు
36 . . ం స్తిమి ॥ పరిధావిసంవత్సర ఆషాఢ బ ౨ తంగెడ త్రిపు -
37 వాంతక దేవర . . . .
38 . . చేను సమ[ప్పి*]౯౦ స్తిమి . తంగెడ త్రిపురాంతక[1]

No. 31.

(*A. R.* No. 606 *of* 1907.)

Nandalūru, Rajampet Taluk, Cuddapah District.

On a slab set up near the inner *gōpura* of the Saumyanāthasvāmin temple.

Dēvarāya II, 1433 A.D.

The record is dated **Śaka 1355, Pramādi, Āshāḍha śu. 15, Thursday, Lunar eclipse corresponding to 1433 A.D., July 2.**

It registers a gift of income from taxes like *Vīsabāḍipannu, Kāṇika, etc.* by the reḍḍis of the villages of Prōlināḍu, Lembāka, Tāḷapāka, Taṅgaṭūru and Opili in Pottapi-nāḍu, to God Chokkanātha on the bank of the river Bāhū in Neladalūru.

[1] The inscription is incomplete

TEXT

1 అవిఘ్నమస్తు ॥ సుభమస్తు ॥
2 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శ-
3 కవరుషంబులు ౧౩౬౫ అ-
4 గునేంటి ప్రమాదీచ సంవ-
5 త్సర ఆషాఢ సు ౧౩ గు పూర్వ్వ-
6 దక్షిణపశ్చిమోత్తరచతుస్సము-
7 ద్రాధీశ్వర శ్రీమ(న్)న్మహారాజ రా-
8 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-
9 వీరప్రతాప దేవరాయమహారా-
10 యలు సా(ం)మ్రాజ్యముచేయు-
11 చుండగా నెలదలూరి శ్రీచొక్కనా-
12 థ పెరుమాళ్ళకును అశేషవిద్వ(న్)-
13 న్మహాజనాలకున్ను పొత్తపినాంటి
14 [ప్రొ]లినాడవులున్ను లేంబాక రెడ్లున్
15 తాళపాక రెడ్లున్ తంగ్గటూరి రెడ్లున్
16 ఒపిలి రెడ్లున్ యి అఇదూడ్లన్ ముఖ్య-
17 మైన పొత్తపినాంటి భూమివారు
18 ఇచ్చిన ధర్మ్మశాసనం పొత్తపినా-
19 ంటి భూమిమీదను విడిచి వీసబా-
20 డిపన్ను కానికగప్పాలు వెట్టివేమి అస-
21 ప్రయాలు మోదలయిన పన్నులు మీ-
22 కున్ను బాహునదీతీరమందు శ్రీచొక్క-
23 నాంథ పెరుమాళ్ళసన్నిధిని సోమగ్రహ-
24 ణపుణ్యకాలమందు శ్రీవీరప్రతాప
25 దేవరాయమహారాయలకున్ను భూ-
26 మివారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోసి
27 సర్వ్వమాన్యంగాను ఇస్తిమిగాన మీ-
28 రు ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను సర్వ్వమా-
29 న్యంగాను అనుభవించువారు ఇ
30 ధర్మ్మానకు యవ్వరు విఘ్నంచేసినా-
31 ను గంగకరతను కపిలమహాధేనువు-
32 న్ను తమతల్లిదండ్రులాను వధించ్చిన
33 దోషాన పోవువారు [।*] స్వదత్తా ద్విగు-
34 ణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పర-
35 దత్తాపహారేణ స్వదత్త[ం*] నిష్ఫలం భవేత్ ।
36 దానపాలనయోర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో-
37 నుపాలనం । దానా[త్] స్వర్గ్గ మవాప్నో-
38 తి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ భూమివా-
39 రి [ప]ంపునను ఇ శాసనం వ్రాసిన కర-
40 ణం తాళపాకకరణం చొక్కరాజు కా-

41 మన వ్రాలు [వ్రాశే సాతుం] వొప్పము
42 గణెస్వరుడు పొలివుగ్గ గర్ణం
43 [మూళిగ ముమ్మడి] వ్రాలు లెంకా-
44 కరెడ్ల వొప్పము గణేశ్వరుండు
45 లెంకాకేశ్వరం గరణము
46 [రెడ్లు]వ్రాలు తాళపాకరెడ్ల ఒప్ప-
47 ం గణేశ్వరుడు తాళపాక వూర గ-
48 రణం చొక్కరాజు కామన వ్రాలు
49 తంగ్గటూరి రెడ్లవొప్పము గణేశ్వ-
50 రుడు తంగ్గటూరి వూరగరణం
51 బమ్మరాజు వరదనవ్రాలు ఒపిలిరె-
52 డి . . . . . గణేశ్వరుండు ఒపిలి . . .
53 . . . . గరాజు . . . . గారు
54 వ్రాలు మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ
55 శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 32.

(*A. R. No.* 420 *of* 1915).

VAṄKĀYALAPĀḌU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab bearing an image of Hanumān.

Vijayarāya [Dēvarāya II], 1441 A.D.

This is dated **Śaka 1363, Durmati, Kārtika śu. 11, Thursday,** corresponding to **1441 A.D., October 26.**

It seems to register a gift by Pōtanāyinimgāru for the merit of his parents. The inscription is very much damaged.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥
2 స్వస్తిశ్రీ . . . భ్యు-
3 దయ శకవరుషంబులు ౧౩౬౩ అ-
4 గునేంటి దుమ్మతి సంవ్వత్సర కార్తిక
5 శు ౧౧ గు । [విజ]యరాయలు . .
6 . . . . నాయంకులాను . . . .
7 లక్షన [పోతనాఇనింగారు] తమత-
8 ండ్రి . . . నాయి[న్కి] తమతల్లి లింగ-
9 మం గారికిని పుణ్యముగాను . . .

No. 33.

(*A. R. No.* 269 *of* 1905).

TRIPURĀNTAKAM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the north of the *Chīkaṭimidde* in the Tripurāntakēśvara temple near the village.

Dēvarāya II, 1441 A.D.

The record in Sanskrit verse is dated in **Śaka 1363 expressed by the chronogram guṇa-tarka-rāma-śaśi, Kārtika, parva, Monday.** This may correspond to **1441 A.D., October 30, Monday** which was a day of **Paurṇamī** ·06 or November 13, Monday which was a day of Amāvāsyā ·86.

It records the construction of a tank and grant of some land in Maindanapāḍu for a flower garden, three cows for supply of ghee for the lamps and brass vessels for offerings to god Tripurāntaka called Bālaśailaśirōmaṇi and Taruṇagirinātha, by Mallaṇārya or Mallaya-mantrin, son of Timmaya-mantrin who was the son of Narahari of Udayagiri in Karṇāṭa. The gifts are said to have been made at the instance of the pontiff Bhikshāvṛitti.

Text

1 శ్రీశైలశిఖరరత్నం శ్రీమాన్ త్రి-
2 పురాంతకో వతాద్యుష్మాన్[।]
3 య[త్కీ]ర్త్తికల్పవల్లీ ఫలతి చతుర్వ్వ-
4 [ర్గ్గ]ఫలమ[జాదీనాం] [।1।*] అస్తి ప్రశస్తః
5 పృథివీశలేంద్రః శ్రీదేవరాయో వి-
6 జయాత్మజన్మా। తస్మిన్మహీం శాస-
7 తి పుణ్యకీర్త్తౌ దివమ్మరుత్వానివ
8 దివ్యలక్ష్మీం ।[2।*] ఉదయగిరినామ్ని నగ-
9 రే కాంత్తే కర్ణ్ణాటకటకమధ్యస్థే। భా-
10 రద్వాజసగోత్రో నరహరినామా
11 ద్విజోస్తి ధర్మ్మాత్మా [।3।*] తదాత్మజస్తిమ్మ-
12 యమంత్రిసంజ్ఞస్తత్సూను రాసీత్
13 భువి మల్లణార్య్యః। సదా శివా[ర్చ్చ]-
14 ర్చ్చనశీలయుక్తో ద్విజేంద్రపూజా-
15 [ని]రతో మనీషీ [।4।*] సోభ్యేత్య శైవసా-
16 మ్రాజ్యకర్త్తారమ్ముక్తిసాధనం। భిక్షా-
17 వృత్తియతిశ్రేష్ఠం ప్రార్థ్థయిత్వా [త]-
18 దాజ్ఞయా [।5।*] త్రిపురాంతకదేవస్య శా-
19 ల[శై ల]శిరోమణేః। నిత్యం పూజాం
20 చ నైవేద్యం కర్త్తుముద్యుక్తమానసః [।6।*]
21 మైందనపాటిగ్రామే త్రిపురాంతక-
22 [దే]వసీమ్ని పూర్వ్వస్మిన్। బధ్వా దృఢం త-
23 టాకం లబ్ధ్వా క్షేత్రం చ తత్ర తత్ క్షే-
24 త్రం [।7।] శాకాబ్దే గుణతర్క్కరామ-
25 శశిభిర్య్యుక్తే తదా దుర్మ్మతౌ [వ]-
26 ర్షే కార్త్తికపర్వణీందుదివసే
27 శ్రీమల్లణార్య్యో విభుః। ప్రాదా-
28 [న్మై]ందనపాటినామని పురే క్షే-
29 త్రం పురారాతయే పుష్పారామ-
30 మజస్రమప్యనుదినన్నిత్యార్చ్చనా-
31 సిద్ధయే [।8।*] గోత్రయం సుఖసందో-

32 హాం నిత్యదీపఘృతాయ చ। విమ-
33 లం కాంస్యపాత్రం చ నైవేద్యాయ
34 ద[దా] ప్రభుః [।9।*] మల్లయమంత్రి-
35 సమర్పిత మనుదిన మాసాద్య
36 తరుణగిరినాథః। నైవేద్యమిం-
37 దుమౌళి స్తస్మై దద్యాదభీష్ట-
38 ఫలసిద్ధిం ॥ [।10।*] మంగళమహా-
39 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 34.

(*A. R. No.* 617 *of* 1907).

GUṆḌLŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab in the Lakshmīnārāyaṇasvāmin temple.

Dēvarāya (II), (date lost)

The date portion of the record is lost except for the *tithi* and the week-day namely **7, Wednesday**.

The inscription records a gift of land, free of certain specified taxes, to god Lakshmīnārāyaṇa of Guṇḍlūru by Narasiṁha Pregaḍa, the *pradhāni* of Rāyadēva-mahārāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Sammeṭa Lakkayadēva-mahārāju, who is said to have been ruling over Guṇḍlūru in Pottapi-nāḍu. The gift was made for the merit of Lakkayadēva-mahārāju and Śiryādēvi-ammaṁgāru.

TEXT

Obverse

1[1]. . . . . ౭ బు వారమం . . . .
2 ణ్యకాలమందు రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప . . .
3 యల కుమారుండు శ్రీవీరప్రతాప శ్రీదేవరాయమహారాయ-
4 లు శ్రీవిజయనగరపట్టణమందు సుఖసంగతావినోదంబున పృథ్వి
5 రాజ్యం చేయుచునుండంగాను శ్రీమన్ మహామండ్డలేశ్వర అంత్యెం-
6 బరగండ సమ్మెట లక్కయదే[వ]మహారాజుల కుమారుండు రాయదేవ-
7 మహారాజులు పొత్తపినాంటిలోని గుండ్లూరు ఏలుచుండంగా-
8 ను వారి ప్రధానులు నరసింహ్యప్రెగడంగారు గుండ్లూరి లక్ష్మినా-
9 రాయణపెరుమాడ్లకు తిరునాడ్లమహోత్సవానకు రావికా-
10 లువ గామనకాలువ స్థలాలు [రెంట] కుంటలు బగపాటి నీరుపారిక్షేత్రం
11 ప్రతి కు ౧ ట్కి న్ ౦ న్ చో ఖ ౹౦ లెఖను కు ౧౨౦ న్ని పెరుమాడ్ల అమృత-
12 [పడ్కి] అవసరాలు మూం[ట్కి]న్ని యీ[పం]గానకు ౪౦ న్ని అఖండ్డ-
13 దీపాలు ఎటికి యీపంగానకు ౨ న్ను ఇం త్తవట్టుక్షేత్రం గుం-
14 డ్లూరి ఆఱుగురు రెడ్లున్ను సమస్త ప్రజలున్ను ఇంతవట్టునేలకు భో-
15 గాలు మూంటికిన్ని వచ్చే అటువంటి గుత్తకోలుచున్ను సిద్ధాయం క-
16 ట్టిగ తలారిక మగమ అంపనం గ్రామత్రయ సహితంగాను శాసన-
17 దీతిరమందు మకరసంక్రమాణ పుణ్యకాలమందు శిర్యా-
18 దేవి అమ్మంగారికిన్ని లక్కయదేవ మహారాజులకున్ను పుణ్యం-

---

1 Broken at the top.

19 గాను హిరణ్యోదకధారాపూర్వకంగాను చేశిరిగాన ఆచంద్రార్క-

20 స్థాయిగాను చెల్లంగలది ఈ ధర్మ్మశాసనానకు ఎవ్వరు ఉపహతి

21 చేశినాను బ్రహ్మహత్యాదిపాతకాల పొందువారు ॥ గంగకరత కపి-

22 లగోవు చంపిన పాపాన పోవువారు ॥౦ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో

23 హరేత వసుంధరా [౦।*] షష్టిర్వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రి-

24 మిః [।*] మంగళమహాశ్రీ శ్రీ శ్రీ [।*]

Reverse

1 . . . . తగన మాన్యం కు . . . . .

2 న్యం కు ౧౫ నున్ను తిరువుగా పరిమాన్యం కు ౧౦ న్ని . . . .

3 ంచేశి శిరాము మాన్యం కు ౧౦ న్ని యీ శాసనమైన క్షేత్రాలు వైశా-

4 ఖాయ భోగాన కుంటకు పా ర । ను ధాన్యం ఖ । ఎందును లెఖ-

5 ను కార్తికాయ భోగానకు పరకా ర ను నలతూముల లెఖాను

6 చైత్రకారు కు . . . . . దను . . ౧ ట్కి ఇరస ॥ ల లెఖ . . . .

7 ను సర్వమాన్యంగా . . . . . ఈ ధర్మశాసనానకు ఎ-

8 వ్వరు అన్యాయం తలంచి . . . . తను తలితండ్రి చంపినపాపా-

9 న బోవారు శ్రీలక్ష్మినాథ పెరుమాడ్ల తిరువిళకుకు ను-

10 వులగానుగు సు[౦*]ఖం ఇస్తిమి । చలా లక్ష్మీ చలా ప్రాణా-

11 న్ చలా చలంతి . . . . తి ధర్మ్మ-

12 మేకో న చంచలం[।*] మంగళమహాశ్రీ శ్రీ శ్రీ [।*]

No. 35.

(*A. R. No.* 386 *of* 1915).

MĀRUṬŪRU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar set up near the image of Hanumān.

Mallikārjuna, 1453 A.D.

This is dated **Śaka 137[5], Śrīmukha, Bhādrapada śu. 15, Sunday,** corresponding **to 1453 A.D., August 19.**

It seems to register a gift of ten *māḍas* to a Brāhman for the merit of Siṅgi-**sāni.** The record is much damaged.

TEXT

1 అవ్యాదవ్య . . . .

2 దీశానః ప్రధా[నః]

3 పురుషేశ్వరః [।*] [యః]

4 కీర్త్తివల్లీ ముకు-

5 లాన్న జాండ్డాన్య-

6 ఖలాని [చ] ॥ స్వ-

7 స్తి శ్రీ శకవరు-

8 షంబులు

9 ౧౩౭[౫] అగు-

10 నేటి శ్రీముఖ

11 సంవ్వంత్సర

12 భాద్రపద శు

13 ౧[౫] ఆ । రాజాధి-

14 రాజ పరమే-

15 [శ్వ]ర శ్రీవీరప్రతా-

16 [ప] మల్లికార్జు(న)న

17–27 Much damaged

28 . . శింగి [సానికిం]-

29 ని పుణ్యము[గా]-

30 ను మాడలు [౧౦]

31 . బ్రాంహ్మనికి మ

32 . . . [యిచ్చెను]

33 ధంమ్మ . . .
34 . . . నిమిం త్రో-
35 త్రియ క[ట్ట]లు
36 సవ్వ౯మాంన్య-
37 ం[గా]ను . . .
38 . . . . . . క
39 ధర్మానకు . .
40–42 Damaged

No. 36.

(*A. R. No.* 405 *of* 1911).

ATTIRĀLA, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up at the ruined main entrance of the Paraśurāmēśvara temple.

Sāḷuva Narasiṁha, 1477 A.D.

This is dated **Śaka 1399, Hēmalambi, Śrāvaṇa ba. 8, Thursday**, Gōkulāshṭami, corresponding to **1477 A.D., August 2**, the week-day, however, was Saturday.

This incomplete record states that Avasaram Aṇṇamarusayyaṅgāru, having camped at Siddavaṭṭa visited Araturēvula on the day of Gōkulāshṭami, enquired into the affairs of the temples of Kshētrēśvara Paraśurāma and Bhairava and finding that worship and offerings had been stopped and the temple revenues mismanaged, granted land to the temples for offerings and worship, for the prosperity of the king.

TEXT

Obverse

1 [స్వ]స్తి శ్రీ శకవరుష-
2 ంబులు ౧౩౯౯ అగునే-
3 టి హేమళంబి సం-
4 వత్సర శ్రావణ బ ౮
5 గు శ్రీమన్మహామండలే-
6 శ్వర మేదినీమీసరగ-
7 ండ కఠారిసాళువ సా-
8 ళువ నరసింగయ్యదేవ-
9 మహారాజుల అవసర అ-
10 ణ్ణమరుసయ్యంగారు
11 శిద్ధవట్టానకు విచ్చేసి వు-
12 ండ్డి గోంకులాష్టమి పు-
13 ణ్యకాలానను అరతు-
14 రేవులకు విచ్చేసి అ-
15 రతురేవుల క్షేత్రేశ్వ-
16 రదేవర పరుశరామే-
17 శ్వరదేవర భయిరవ-
18 దేవర యీ దేవళ్లకు
19 పూజనయివేద్యాలు
20 నడచే పూవ్వ౯మరియా-
21 ద విచారించ్చి నడు-
22 [మ]ంత్రాలను [వ్రంను]
23 [కల్లె]వారు అన్యా-

Reverse

24 యంచేసి దేవస్తానా[ల్కు]
25 చెల్లే శాళ్ల యీాందులం
26 సురసుంక్కం నిమిత్యానను
27 కానిక కట్ణంగోన ని-
28 మిత్యం దివస్తానాలు
29 వోగిలి పూజనయి-
30 వేద్యాలు నడవకుండ-
31 ంగాను వరామరసిం-
32 చ్చి నరసింగ్గయ్యదేవ-
33 మహారాజులకు అయి-
34 రారోగ్య అయిశ్వర్యాభివ్రి-
35 ద్ధి అవునట్టుగానుంన్ను పు-
36 త్రపౌత్రాభివ్రద్ధి అ-
37 వునట్టుగానున్ను యిష్టా-
38 ర్థ౯సిద్ధి అవునట్టుగా-
39 నున్ను దేవస్తానాలు-
40 కు పూజనై వేద్యాలు
41 నడచే అట్టుగాను

42 అరకు రే[ం] దేవస్థా-
43 నాలకు పొలం తె-
44 ల్లే వరిమడి ౪ న్[।]లేని
45 స్థానకు ౩_౩ న్ను అం-
46 క్కనికాల్వ స్థానమ[౩]
47 కు ౧౩౪ న్ను పుళయ-
48 ముంన్ను స్థలాలు ౩
49 ట్టను కు ౧౬౬ గుం[1]

No. 37.

(*A. R. No.* 516 *of* 1906.)

MUTUKURU, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a pillar set up at the entrance into the courtyard of the Chennakēśavasvāmin temple.

Immaḍi Narasiṁha, 1493 A.D.

This is dated **Śaka 1415, Pramādi, Chaitra śu. 15, Monday, lunar eclipse**, corresponding to **1493 A.D., April 1.**

It records a gift of income derived from *sthaḷasuṅkam* and other specified taxes, to god Chennakēśava in Muttakūru situated to the south-east of Bhairavakshētra on the Mōhanāchala in Mukti-nāḍu, by Suṅkkayya, brother-in-law of Bokkasam Timma-nāyaka on the occasion of the lunar eclipse. Bokkasam Timma-nāyaka is said to have obtained Muktināḍu as *nāyaṅkara* from Narasā-nāyaka.

TEXT

First face

1 . . . [జ]యా-
2 భ్యు . . . శాలివా-
3 హన శకవరుషం-
4 బులు ౧౪౧౫ అగు నేటికి ప్రమాది-
5 చ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౫ సో శ్రీమ-
6 న్మహామండలేశ్వర మేదిని[మీ]స[ర]-
7 గండ కటారిసాళువ సాళువ [న]రసింగ్గ-
8 దేవమహారాయల కుమారుండు ఇ-
9 మ్మడి నరసింగ్గదేవమహారాయ-
10 [లు] విజయనగరపట్టణ-
11 మందు సుకసంగ్గతావినోదం-
12 బున పృథివీరాజ్యం చేయు . . . .
13 అ ఇంమ్మడి నరసింగ్గదేవమహారా-
14 యలుక్కు నిజభృత్యుండైన నరసానాయనిం-
15 గారు తమ బంట్టు బొక్కసం తింమా-
16 నాయనింగారి మరంది సుంక్కయ్య
17 ముత్తుకూరి చెంన్న కేస్వరదేవ-
18 ర దివ్యశ్రీపాదపద్మంబు[ల]-
19 కు దండ్డం వెటి ఇచిన ధర్మ్మశాసన-
20 ం నరసానాయునింగారు బొక్కసం
21 తింమినాయనికి నాయం[క్క]రానకు
22 పాలించి నవధరించిన ముక్తినా-

[1] Incomplete.

23 టి భూమిలోను మహాసిద్ధస్థానమై-
24 న మోహానాచెల భైరవక్షేత్రానకు అ-
25 గ్నేయభాగానను ముత్తుకూరికి చెల్లే స్తళ-
26 సుంఖం పెండ్లిఖండిగులం తొత్తు-
27 కొల్ను ఇవిమొదలైన సుంఖమును

Second face

28 . . సు[ం*]కయ త[మ]
29 తల్లి ఎఱమ -
30 కు[ను] తమ తండ్రి
31 తిపినాయునికి-
32 ని పుణ్యంగా-
33 ను సోమగ్రహ-
34 ణ పుణ్యకాల-
35 మందు స్తళసుం-
36 ఖం చెంనకేస్వ-
37 రదేవుని తిరువా-
38 రాధనకు అచె[ం]-
39 ద్రార్కస్తాహి[గా]-
40 ను చెలంగలవి ॥
41 యీ ధర్మాన్కు యెవ్వ -
42 రు విఘ్నమైరి గాడి-
43 ది మోడ్డ దింన్నవా[రు]
44 స్వదత్తా ద్విగుణం
45 పుణ్యం పరదత్తా-
46 నుపాలనం[।*] పరద-
47 త్తాపహారేణ స్వద-
48 [త్త]ం నిష్ఫలం భ[వే]త్ ॥
49 స్వదత్తాత్పరదత్తం వా
50 యో హరేతి వసుంధ -
51 రా[।*] షష్టివర్షరుష సహ -
52 స్రాణి విష్టాయాం
53 జాయతే క్రిమి ॥

No. 38.

(*A. R. No.* 429 *of* 1920).

RĀMĀPURAM, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab in the Rāmēśvara temple.

Immaḍi Narasiṁha, 1497 A.D.

This is dated Śaka 1419, Piṅgala, Chaitra śu. 9, Saturday, Srīrāmanavami, corresponding to 1497 A.D., March 13. The week-day, however, was Monday.

It records a gift of the village Jarivūṭi (i.e. Jalivūṭla) to god Rāmadēva of the village by Kēsama-nāyaniṅgāru, with the permission of the king, for the merit of Immaḍi Narasiṁharāya and Narasā-nāyaka. The village is said to be situated in Penna-māgāṇi of Jagatāpi-Gutti which is said to have been obtained by the donor as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 షణంబులు ౧౪౧౯ అగునేటి పింగళసంవత్సర చయిత్ర-
3 శు ౯ స్థిరవారంనాండు అదిమూర్తి అయిన జలివూట్ల శ్రీమంన్మ-
4 హాదేవుండైన రామాదేవరకును త్రికాలం షోడశోపచారపూజా-
5 నైవేద్యాలు అంగరంగవయిభవాలు నడపుటకఇంని . . .
6 . . . . [1]శ్రీమంన్మహామ-
7 ండలేశ్వర మేదినీమీసరగండ కఠారిసాళువ సాళువ యింమడి న-

[1] This line has been deliberately erased.

8 రసింహ్వరాయమహారాయలకును నరసానాయనికిని శ్రీ-
9 మన్మహానాయంకాచార్యు౯ జంని చెంనమనాయని కొమా-
10 రుండు కే[స]మ నాయనింగారు మా నాయంక్రానకు చెల్లేటి
11 జరివూటి గ్రామం ఆ రామయదేవునికి సమర్పించెనని
12 వింనపం చేస్తే విని యీ ధమ్మ౯ం పూవ౯వృద్ధికెక్కను శాశనస్తంగా
13 సమర్పించ్చుమనిన రాయల నిరూపంవల్లా నాయని
14 అనతినింని సేతుబంధురామేశ్వరమందు శ్రీరామనవ-
15 మి పుణ్యకాలమందు సోమవారవ్రతఫలశిధికయిం-
16 ని మా పితృమాతృ వుభయవంశ నరకో[త్తా]రణకఇంని జగ-
17 తాపిగుత్తికి చెల్లే పెంనమాగిడిలో మా నాయంక్రాన-
18 కు చెలె జరివూటిగ్రామం సేతుబంధురామేశ్వరదేవుని సా-
19 ంనిధ్యమందు దక్షిణవారణాసి అనబడె శ్రీశైలప్రతిస -
20 మాన విసేషస్థలమయిన జరివూటి రామయదేవునికి సమ -
21 ర్పింస్తిమి గాన ఆ జరివూటి గ్రామానకు దికులకు మేరకట్లు
22 తూపు౯కు తండసిమానివంక దక్షిణానకు పెంనయే-
23 రు పడుమటికి చికిరెనుమానిదోవ వుత్తరానకు తోడు-
24 కు మట్టికనుమ యీ చతుసీమ పొలములోంగల కాలువ-
25 లు చెరువులు బావులు కాడారంబ సహా కలకొరును తలగల
26 ఆదాయము యేమిగలవింని గృహారామక్షేత్రనిధినిక్షేప
27 జలపాషాణఅక్షిణఆగామిసిధసాధ్యాలనేటి అష్టభో-
28 గతేజస్వాంమ్యతలుంను ఆచంద్రాక౯స్తాయిగా చెలెటట్లు-
29 గా రామయదేవునికి సమర్పింస్తిమని జంనె చెంనమనాయ-
30 ని కొమారుండు కేసమనాయండు ఇచిన ధమ౯శాశనం
31 ఇందుకెవ్వరు తప్పినా కాశిలో పితృమాతృగోబ్రాంహ్మణవధ చేశి-
32 నవారు చెలియలిని చేసుకొంనవారు ॥ యేకైవ భగినీ లోకే
33 సర్వేషామేవ భూభుజా[ం*]। న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా సివాపి౯-
34 తవసుంధరా ॥ సర్వేషాం వధి౯(జి౯)తో భుంక్తె సోపి స్వవ-
35 ధి(జి)౯తం న తు [।] శునః కష్టతరో నీచో। స్వయందత్తాపహారకః॥

No. 39.

(*A.R. No.* 386 *of* 1904.)

PRODDAṬŪR, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in the Rāmēśvara temple.

Immaḍi Narasiṅgarāya, 1498 A.D.

The inscription is dated **Saka 1420, Kāḷayukti, Mārgiśira ba. 30, Thursday, solar eclipse,** regularly corresponding to **1490 A.D., December 13, ·18.**

Records a gift of 4½ *puṭṭis* of dry land equivalent in extent to one ***gōcharmam*** to the *sthānam vāru* for god Rāmaliṅga of Rāmēśvaram in Muliki-nāḍu]by Gaṇṭi Kannamanāyuḍu, with the stipulation that the land be converted into a wet land fit for growing paddy with the water from the Rāmēśvaram canal. The donor is said to have obtained Muliki-nāḍu as a *nāyaṅkara* from Narasā-nāyaka who is stated to have been ruling over the kingdom at the command of Sāḷuva Immaḍi Narasiṅgarāya-mahārāya.

Text

1 [1]అవిఘ్నమస్తు [॥*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక -
2 వరుషంబులు ౧౪౨౦ అగునేటి కాళయుక్తి సంవత్సర మార్గశిర -
3 బ ౧౦ [గు] శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మేదినిమీసరగండ కఠా -
4 రిసాళువ సాళువ యింమడి నరసింగరాయమహారాయల
5 పంపున నరసానాయనింగారు పృథ్వీరాజ్యము సేయంగాను
6 ములికినాటిలోని రామేశ్వరం రామయలింగముకు గంటి కం -
7 నమనాయనింగారు ఇచిన ధ(ం)మ్మశాసనం నరసాయనింగారు మాకు నా -
8 య[ం]క్రానకు బెటిన రామేశ్వరం పొదటూరను సర్వ . . . . . సూ -
9 య్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు ధారవోశి యిచ్చిన క్షేత్రం నింమ -
10 లతోంట పడమర రామేశ్వరం పొలానబొందను ఇచ్చిన మడిలో
11 రేగడప్రమాణం గోచ(ం)మ్మం ఖ ౪ ॥ అఞరాలా నాలుగుపుట్లు బం-
12 డుం వరిమడిని రామయలింగముకు నిత్యక్రీత్యమయిన పగలింటి
13 అవసరం నయివేద్యమునకుం చేయి స్తిమి రామేశ్వరం కాలువ నీ -
14 ళ్ళను [మ]డిసేసుకొని స్తానంవారు దేవరకు దప్పకుండా అవ -
15 సరకండ నడపుకొని ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నిధినిక్షేపజల -
16 పాషాణఅక్షీణిఆగామిసిధసాధ్యాలు మొదలయిన అష్టభోగతే -
17 జస్వా(ం)మ్యతలను పుత్రపౌత్రసౌవృతు పారంపర్యానను
18 నడచువారు । యిందుకు యెవ్వరు దప్పినాను పంచ -
19 మహాపాతకాలుం శేసిన పాపాన బోవువారు
20 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తా -
21 పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు । దానపాలనయో -
22 ర్మధ్యే(।) దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దానా(ః)త్స్వర్గ మవాప్నోతి
23 పాలనాదచ్యుతం పదం । మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ[॥*][2]

No. 40.

(*A.R. No.* 615 *of* 1907.)

NANDALŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the outer *gōpura*, left of the entrance, Saumyanāthasvāmin temple.

Immadi Narasiṁha, 1501 A.D.

---

1 Every line of the text begins with a cypher.

2 On the left hand corner of the above are engraved the following lines:—

1 శుభమస్తు రామ
2 ప్రతిష్టి . . శ్రీరా-
3 మయ్య లింగ[ము]
4 మహా . .
5 . . . . .
6 . . . . . గంగ[గో]
7 . . . న శ్రీ
8 . . . . మంతుండును న
9 . . . శ్రీయుతు
10 . . . లమిని

This is dated **Śaka 1423, Durmati, Āshāḍha śu. 12, Monday** corresponding to **1501 A.D., June 28.**

The inscription records a gift of the village Akimppōḍu, in his *nāyaṅkara* tract Pottapi-nāḍu by Parvata-nāyaniṅgāru, son of Sarnapanāyini Dēvi-nāyuḍu of Vāḷapandili-gōtra to god Chokknānthadēva of Nelandalūru, for the merit of Narasā-nāyaka. Dēvi-nāyuḍu who bears the title *Toṇḍamaṇḍalasthāpanāchārya* is stated to be ruling over Sirivōḷa, Siddhavaṭam, Sakali and Pottapi-nāḍu with Ghaṇḍikōṭa as his capital while his son, the donor was administering Sakali-Pottapināḍu with Siddhavaṭam as his capital.

TEXT

1 నిరంత్తరాయోస్తు ॥ ఏత[త్*]బ్రంహ్మేంద్రరుద్రాది -
2 మౌళిమాలోపలాళితం[।*] శ్రీమత్సుందరనాంథ -
3 స్య శాసనం [లోకవిశ్రుతం*] ॥ స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహ -
4 న శకవరుషంబులు ౧౪౨౩ అగునేంటి దుమ్మతి సంవ్స -
5 త్సర ఆషాఢ సు ౧౨ సో నాంటి పుణ్యకాలమం -
6 దును శ్రీమంన్మహామండ్డలేశ్వ[ర] మీసరగండ్ల
7 కఠారిసాలువ సాళువ నరసింగ్గరాయమ -
8 హారాయల కొమారుండు యింమ్మడి న -
9 రశింగ్గరాయమహారాయ్డు సకలశేనా -
10 ధీశ్వరసాంమ్రాజ్యహాస్తుండై విజయనగరమ -
11 ందుండ్డి రాజ్యప్రతిపాలనం చేస్తున్న నరసాం -
12 నాయంకొడయల అజ్ఞాప్రతిపాలక తొండ్డమ -
13 ండ్డనస్తాపనాచార్య ఆదివంశావతార వాళ-
14 పందిలిగోత్రోద్భవుండై ఘండికోటరాజ -
15 ధానింగాను శిరివోళ సిద్దవట్టం సకలి -
16 పొత్తపినాంటి రాజ్యాలు ఎలుచుం -
17 న్న సన్నపనాయని దేవినేనింగారి కు-
18 మారుండు పర్వతనాయనింగా[రు]
19 తనకు శిద్దవట్టం స్థాయిగాను సకలి పొ -
20 త్తపినాంటి శీమ అజ్ఞాపాలనం చేస్తుండ్డి
21 తమనాయంక్రాన్కు చెల్లే పొత్తపినాం -
22 టి రాజ్యములోని అకింపోడనే గ్రామ -
23 ము నరసానాయంకొడయలకు
24 పుణ్యముగాను నెలందలూరి చొక్కనాం -
25 థదేవునికి ప్రాతఃకాల దధ్యోదన అవ -
26 సరాన్కు సహిరంణ్యోదకదాన ధారాపూ -
27 ర్వకముగాను అష్టభోగతేజస్వామ్యమై సర్వా -
28 మాన్యంగాను ధారవోశి యిచ్చిన వివ -
29 రం ఆ గ్రామాన్కు తూర్పునకు రెడ్డిమరెడ్డి
30 పాపిరెడ్డి అన మేరగానున్న పడుమటికి చె -
31 . మొరుగుండాల బాయిలి మందపల్లి

32 కొంటిదూ[బ]తిప్ప గురాలకొండ్డ ప -
33 డుమర విరాకుంట్ల సరిసికొని ఆ -
34 రెంపాడ్వి బోలమెరగానున్ను దక్ష -
35 ణాన్ను మంగలమోరము కాంకర్ణ -
36 కొండ్డనడుము బొల్లిగుండ్లు సరిశికొ -
37 [ని] సంబ్బురాయని కుంట్లకు తూర్పు
38 తిప్ప మెరంగాను వుత్తరాన్ను వడ్డిగం -
39 గ్గువుటు జవ్విమాను గరుసుగా మెరగా
40 నున్ను అయిన యల్ల చతుస్సీమం
41 బుట్టిన సకళసువర్ణాదాయ ధాన్యాదా -
42 యాలుగ అంత్తవటునను దధ్యోదన వ -
43 క్యాలు రంటి బియ్యం యెనిమిది ముం -
44 త్తలు పెరుగు నాలుగు ముంత్తలు నెయి అ-
45 రముంత్తండు గంధం అరపలిమండు
46 పోంకలు పది ఆకులు యిరువై యీ[1]

No. 41.

(*A.R. No.* 166 *of* 1913.)

PĀṆEM, NANDYAL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Pāṇikēśvarasvāmin temple.

Immaḍi Narasiṁha, 1503 A.D.

This record is dated **Śaka 1425, Rudhirōdgārin, Śrāvaṇa śu. 15, Monday,** corresponding to **1503 A.D., August 7.**

It registers the gift of lands in Pāṇem situated in Penugoṇḍa-chāvaḍi to the *sthānikas* of the temple of Pāṇikēśvara by Honnappa-nāyaka, son of Bokkasam Dēvappa-nāyaka for conducting worship in the temple for the merit of the king and Narasā-nāyaka.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాద్భుదయ శాలివాహన శకవర్షం -
2 బులు ౧౪౨౫ అగునేటి రుధిరోద్గారిసంవ్వత్స[ర శ్రా]వ-
3 ణ శు ౧౫ సో శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర మేదినిమీసరగండ
4 క[ఠా]రిసాళువ యిమడి నరసింగరాయమహారాయలు ప్రుతివిరాజ్యము
5 సేయంగాను నరసానాయనింగారు మాకు పాలించ్చిన పెనుగొండ చా-
6 వడికి చెల్లె పానెనను శ్రీమతు బొక్కసము దెవప్పనాయనింగారి కొమా-
7 రుండు హొంనపనాయనింగారు పాణికేశ్వరదేవర స్తానికులు నాలు-
8 గువాళ్ళ తపోధరులకు యిచ్చిన ధర్మశాసనం రాయలకున్ను
9 నరసానాయనింగారికిన్ని పుణ్యముగాను పాణికేశ్వర దేవర
10 అంగ్గరంగవైభవాలకు ధారవోశి యిచ్చిన కాడారంభం చతు-
11 [స్సీ]మకుంను మెరలుగాను చూపి[తా]ం తొలిన పొలం గంగ్గం-
12 వానికుంటకు వుత్తరానకు [లొక్కు]ల[కుంట బ]యిరాన్నికిం బ్బొయె
13 బండి[తిరువు] మ్రోచింని తూర్పు[కు] పాణికేశ్వరదేవర [బయిర]-

[1] The inscription abruptly stops here.

14 వదేవరప్రతి[చే]ల శాసన[పురాళ్లమోవాను] దక్షణానకు తెలా-
15 రి గుం[డ్లకోం]వ నిడిన [లిం]గముద్రశాసనం మోవాను పడు-
16 మటి[కి] కొండమోవాను యీ చతుస్సీమాను మీకు[మడి]
17 వొలంగాను మీకు వల్లెగట్టు[కో]ను దారవోశి యిస్తిమి
18 వరిమడి పెంటెరుల వెనకను ఖానులడావారి స్తళం మ-
19 రుతు[రు] ౧౧ [దా]రవోశి యిస్తిమి ఆ పొలంలోను మీ మన-
20 సువచ్చిన చోటను వల్లెగట్టుకో[ని] ఆ వల్లెంగల నిరారంభం కాడా -
21 [రంభం] సుంకసువర్ణాదాయ సహితముగాను దారవోశి
22 . . . వ[ల్లె] సర్వమాన్యంగాను కా[వ]లిపాలు [శ్రో]త్రి[యా] -
23 . . . . గులు మోదలుగాను మాని దార[వో]-
24 . . . . నిధి నిక్షేప అగామి అ[క్షిణ]-
25 . . . . మ్యంగాను దార . . . . . .
26 . . . . గాను . . . . . .
27 ను . . . .
28 అటుగాను . . . [ధర్మా] . . . .
29 నడపించేది । దానపాలనయోర్మ[ధ్యే దా] . . . . . .
30 లనం [।*] దానా[త్*] స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా అ[చ్యు] . . .
31 స్వదత్తాం పరదత్తాం హ్వా । యో హరేతి వసుం[ధ] . . .
32 ష్టివర్షసహస్రాణి । విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః]
33 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం । పరదత్తాను పాలనం । పర[ద]
34 త్తాపహారేణ స్వదత్తం ని[ష్ఫ]లం భవేత్ ॥ మంగ[ళ]మ[హా]-
35 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
36 ఇ ధర్మానకు యెవడు తపినా-
37 ను వాణరసిలోను సిండమో-
38 [ం]డ తినవాండు[॥*]

No. 42.

(*A.R. No.* 167 *of* 1913.)

PĀṆEM, NANDYAL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Pāṇikēśvarasvāmin temple.

(Immaḍi) Narasiṁha, 1503 A.D.

This is a copy of No. 41 above with slight variations.

TEXT

1 ం స్వ[స్తి శ్రీ]జయ[అభ్యుద] శాలివాహాన శకవరుషంబులు ౧ . . . [1]
2 గునేటి రుధురొంగరి సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౩ సొ శ్రీమ . .
3 హామండలేశ్వర మేదినిమీసరగండ క[టా]రిసా[ళు]వ సాళు[వ] . . .
4 నరశింగరాయమహారాయలుం ప్రితిపిరా[జ్యా]ం సేయంగా . . . .
5 కు నారసానాయనిగారు నాయ[ం*]కరానకు ఇచ్చిన పెనుగొండ
6 చావడికి చెల్లె పాన్యెనను శ్రీమతు బోకసం దేవపనాయని కొమా . . .
7 హొనప్పనాయనింగా[రు] పాన్యం పాణికేశ్వరదేవర[స్తా]నం నా[ల్గు]

1 The stone is slightly broken at the right end upto the 15th line.

8 తపోధరులకుంను ఇచ్చిన ధర్మశాసనం నేము రాయలకుం . .
9 [సా]నాయనింగారికి పుణ్యంగాను పాణికేశ్వరదేవర అంగ . . .
10 యిభవాలకుం దారవోశి యిచ్చిన కాం[డా]రంభం చెతురుశీ[మ] . . .
11 ర వే[శి]న వివరం తూపుర్నకు పాణికేశ్వరదేవరచేను శా[స్వ]నపు రాఇ [మే] .
12 వుత్తరానకు లో[క్కు]లకుంట భయిరానికి పోయె బండిత్రోవమోవా[ను] . .
13 యరకొండ మోవాను దక్షణానకు గంగమువా[ని]కుంట తె[ల్కి]కు[ం] . .
14 [ట]గోము తలారి[వా]రు చేసె చేనిగెరను తలారిగుండ్లు మోవాను ఇ చతురుశీమ . .
15 కటుగు[త్త]గాను ధారవోసి యిస్తిమి కాడరంభ[ం*] యిదిగాక నిరారంభం [భా]-
16 నుబుడవారి[స్థ]శం న[ర్న]నూరువారు చేసిన వరిమడి మరుతురుంను దార[వో]-
17 సి యిస్తిమి నేము ధారవోసిన కడిపొలానను మీమనసువచ్చిన చోటను పల్లె[గ]-
18 [టు]క ఆ ప[ల్లె]గల నిరారంభం కా[డా]రంభం సుంకసువర్నదాయ [స]యింతగాను
19 ధారవోసి యిస్తిమి ఇ పల్లెకు స్త్రోత్రియాలు మోదలుగాను పానెం కాంపుల త[గ]-
20 లు మోదలుగాను మాని పాణికేశ్వరదేవర అంగరంగవయిభవాలకు త్రివా-
21 చికంగాను దారవోశి యిస్తిమి పుష్పాలతోట చెలోర్నను తూమెడుతోట దార
22 వోశి యిస్తిమి పీరు కటిన పల్లెకు నిదినిక్షాపజలతీణిఅగామిశిలాపాషాణ త[టా]-
23 కంమోదలైన అష్టభోగతేజస్వామ్యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను మీ పుత్ర -
24 పౌపుంత్రావరంవరేణగాను అనుభవించేది పాణికేశ్వరదేవర అంగరంగవైభవాలు
25 నడపెందే(చే)టి ఇ ధర్మనకు యవరు తపినాను గంగలోను గోవును చంపిన
26 బ్రామనిని చంపిన దోషంవారు గురువులాను తల్లితండ్రులాను వారణాశిలోను
27 చంపిన దోషంవారు యీ దారవోశిన బండెవాతను అపరించి పుచ్చుకొంటెను
28 చెలియలి చెట్టవట్టిన దోషంవారు గాన యీ దమర్నకు యెవ్వరుంను తప్ప[క]
29 నడపినవాడె పుణ్యుండు గాన నడపించెది స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా-
30 నుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు[॥*] స్వదత్తాం పరద-
31 త్తాం వ [వో] హరేతి వసుంధర[।*] షష్టిర్వరుషసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
32 క్రిమి । యెకయిక భగిణి లోక సర్వేషాంమెవ బూభుజ[।*] న భోజ్యా న [క]రగ్రాం-
33 హ్యా [వి]పురాదర్నంతు వసుందర ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
34 కూచి మాడనాడి [॥*]

No. 43.

(*A.R. No.* 54 *of* 1915.)

Ātmakūru, Nandikotkur Taluk, Kurnool District.

On a slab set up in front of the Siddhēśvarasvāmin temple.

Immaḍi Narasānāyaka (Vīra-Narasiṁha), 1505 A.D.

This is dated **Śaka 1428 (current), Krōdhana, Kārtika ba. 3, Thursday,** corresponding to **1505 A.D., November 14, which was Friday.**

The record is damaged. It registers the gift of the village Ātukūru to the god Mallikārjuna of Śrīparvata by the king who is stated to be the son of Narasā-nāyaka and the grandson of Īśvara-nāyaka.

Text

1 శుభమస్తు ॥ శ్రీకంఠాయ సమస్తలోక-
2 జయమూలస్తంభరూపాయ [తే]
3 క్షీరాంభోధిమహానసాయ మహి-

4 త శ్రీవామదేవాయ తే[।*] బ్రంహ్మేంద్రాది కపా-
5 లనిశ్చలపరీహారదక్ష[ర*]హాగురో । శ్రీమత్ప-
6 ర్వత మల్లిఖార్జునమహాదేవాయ తుభ్య-
7 ం నమః ॥ నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచా-
8 మరచారవే । త్రైలోక్యనగరారంభమూల-
9 స్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద[య]
10 శాలివాహాన శకవర్షంబులు ౧౪౨౭ అగునే-
11 [టి] క్రోధనసంవత్సర కార్తిక బ ౩ గు స్వస్తిశ్రీ శ్రీ-
12 పర్వత శ్రీస్వయంభు శ్రీలింగచక్రవర్తి
13 శ్రీమన్మల్లికార్జున శ్రీమన్మహాదేవునికి
14 యీశ్వరనాయనింగారి కొమారుండై-
15 న న[రసానాయ]నింగారి కొమారుండైన
16 యింమడి నరసనా-
17 యనింగారు
18 నయభయశ[క్తి]-
19 ని సాష్టాంగ దండం
20 వెట్టి యిచ్చిన ధర్మ-
21 శాసనం । . . . .
22 . మా భూ[మి]లో[న] .
23–27 damaged
28 ను [పుణ్యం]గాను
29 దేవర అమృతపడికి
30 తథాతిథి కంన్యా బృ-
31 హస్పతి పుంణ్య .
32 damaged
33 . . . . గలవారు
34 .damaged
35 . . . . స్వామ్యంగాను . .
36 మాంన్యంగాను . . . . యీ ఆతుకూరి గ్రా[మ]-
37 ం తథాతిథి కంన్యా[బృహస్పతి] పుంణ్యకాలమందు దేవర .
38 [అ]మృతప[డ్ల]కుంను . . . . త్రికరణశుద్ధిగాను ధా
39 [ర]వోసి యిస్తిమి గాన [ఆచంద్రార్క]స్థాయిగాను సర్వకాల-
40 ముంను అనుభవించ నవధరించేది యీ ధర్మానకు
41 యవరు విరోధించ్చి నడచినాను వారణాసిలోను గం-
42 [గ క]రుతను గోబ్రాంహ్మణ వధాను మాతాపితృవధా-
43 ను గురువధాను చేసిన పాపానం బోవువారు ॥
44 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరద-
45 త్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వదత్తాం పరద-
46 త్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా । షష్టివర్షసహస్రాణి
47 విష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥

No. 44.

(*A.R. No.* 171 *of* 1913.)

PĀṆEM, NANDYAL TALUK, KURNOOL DISTRICT

On a slab set up in the Āñjanēya temple.

Vira Narasiṁha, 1506 A.D.

The record seems to be dated **Śaka 14·., Krōdhana,** the other details being lost. The Śaka year corresponding to Krōdhana would be 1428 (current) **1506 A.D.**

It appears to record some gift, probably of land, in the village Pāṇem in Peḍakaṇṭi-sīma to the god Svyaṁbhu-Mallikārjuna on the auspicious occasion of Kanyā Bṛihaspati. as in No. 43 above.

TEXT

1 . . . .
2 . . . స్తుంగ [శిర] . .
3 . . . చారవే [శ్రైలో]
4 . . . ల స్తంభాయ [కంఠవే]
5 . . . జయాభ్యుదయ శా[లి] . .
6 . . . క వ[ర్ష]ంబులు ౧౪ . . . .
7 . . . నేంటి క్రోధన సంవ్వ[త్స] .
8 . . . శు ౧ గు స్వస్తి శ్రీ శ్రీ
9 . . శ్రీస్వయంబు శ్రీలిం . . . . .
10 లైన మల్లికార్జున [శ్రీ]
11–16 damaged and illegible
17 సనం నేము . . . . .
18 . లోని పెడకంటి[శీమ]లోని పానె
19 గ్రామం మోద . . . .
20 మా తండ్రి నరసానాయునింగారి-
21 కిన్ని మాకును పుంణ్యముగాను
22 అమృతపళ్లకు [యా] తథాతిథి కంన్యా[బృ]-
23 హస్పతి పుంణ్యకాలమందు
24 సహిరంణ్యోదక దానధా[రా]-
25 పూర్వకంగాను ధారవోశి [యి]-
26 స్తిమి యీ ధర్మ మందు[1]

No. 45.

(*A.R. No.* 491 *of* 1906.)

PULIVENDLA, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up at the entrance of the Raṅganāthasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1509 A.D.

This is dated **Śaka 1431, Śukla, Kārtika śu. 12, Monday,** corresponding to **1509 A.D., October 24,** which was, however, **Wednesday** and not Monday.

It records a gift of the village Kunddalkūḍu to the god Śrīraṅgarāju of Pulivindla by Narasayyadēva-mahārāju, brother of Basavarāju, son of Tammarāya, grandson of

---

[1] The inscription is incomplete.

Vallabharāya and great-grand son of Bejavāḍa Mādhava-varma of Vāsishṭha-*gōtra* and Sūrya-*vaṁśa*. The gift village is said to be situated in Pulivindaḷa-sthaḷa, a subdivision of Mulkināḍu in Ghaṇḍikōṭa-sīma of Udayagiri-rājya.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవర్షంబులు ౧౪౩౧ అగునేటి శుక్ల స-
3 ంవత్సర కార్త్తీక శు ౧౫ సో శ్రీమద్రాజాధిరా-
4 జ రాజపరమేస్వర శ్రీవీరప్రతాప కృష్ణరా-
5 యమహారాయలు పృథివిరాజ్యం సేయుచుం-
6 డంగాను వసిష్టగోత్రం శూర్య్యవంశోద్భవులైన బె-
7 జవాడ పురవరాధీశ్వరులైన మాధవవ(ం)ర్మ్మగారి
8 నపుత్రులైన వల్లభరాయనింగారి పౌత్రులైన త[ం]-
9 మ్మరాయనిగారి పుత్రులైన బస్వరాజుంగారి త[ం]-
10 మ్ములైన నరసయ్యదేవమహారాజులు పులివిం-
11 ద్దల శ్రీరంగరాజులకు వుదయగిరి రాజ్యానకుం
12 శెల్లే ఘండికోటసీమలోని ముల్కినాటిసీమ
13 పులివి[ం]దళ స్తళమంద[లి] కుంద్దల్యూడు తత్సం-
14 వత్సర కార్త్తీక సు ౧౫ పుణ్యకాలమందును దే-
15 వుని నైవేద్యం అంగ్గరంగ్గవైభవాలకుంన్ను స-
16 మర్పింస్తి(ం)మి ॥ దానపాలనయోర్మ్మధ్యే దా-
17 నాచ్ఛ్రేయోనుపా[ల]నం [।*] దానాత్స్వర్గ్గమవాప్నో-
18 [తి] పాలనాదచ్యుతం పదం [॥*] స్వదత్తా ద్విగు-
19 ణం పున్యం పరదత్తనుపాలనం । పరద-
20 త్తపాహారేన(।) స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*]

No. 46.

(*A. R. No.* 165 *of* 1913.)

PĀṆEM, NANDYAL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Pāṇikēśvarasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1510 A.D.

This inscription is dated **Śaka 1431, Pramōdūta, Chaitra śu. 15** corresponding to **1510 A.D., March 25, (Monday). The Saka year quoted is wrong for 1432.**

Registers a gift of the village of Būḍidepāḍu in Pāṇem-sīma by Honnapa-nāyaka, son of Bokkasam Dēvapa-nāyaka to the *tammaḷas* (i.e. priests) Rāmajiyya, Vīrajıyya and others of the temple of Pāṇikēśvara of Pāṇem for the *amṛitapaḍi* service of the god. Pāṇem-sīma is said to have been obtained by the donor as *nāyaṅkara* from the king. The record is couched in Telugu interspersed with Kannaḍa.

TEXT

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ పా[ణి]కేస్వరలింగాయ నమః ॥ స్వస్తి శ్రీజయా-
2 భ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౩౧ అగునట్టి ప్రమో-
3 దూత సంవత్సర చయిత్ర శు ౧౫ లు శ్రీమతు బొక్కసం దేవపనాయని
4 కొమారుండు హొంనపనాయకరు పానెయద పాణికేశ్వరదేవరస్తానం

5 రామజియ్య వీరజియ లకుమజియ్య నాగజియ్య లింగజియ్య బయిరాని పె-
6 ద్ది మొదలయిన తమ్మడిగె కొట్ట గ్రామద ధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను శ్రీ-
7 మ(ంహా)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరక్రుష్ణరాయమ(ం)హారా-
8 యలరూ నమ్మగె నాయంకతనానకు పాలించిన పానెం సీమలోను కడివో-
9 లం హోరగణ కడివోలం బూడిదెపాడ గ్రామవను పాణికేశ్వరదేవర అమృతప[డి]-
10 గె ధారవోశి యిస్తిమి యిచ్చిన వివరం ఆ గ్రామానకు చెల్లె పొలం వివరం తమ్మ-
11 డిరాజుపల్లె పొలమేర మోవను [రా]చెరువు నీరుమునుగుపొలం వెలిగాను మిగిలిన పొలం
12 వొరకనుమ మేరగాను యీ నడుమంగల రెగడు యెరనేల మడి మోసబు సహి-
13 తముగాను పొలము దేవరకు సహిరంణ్యోదక దానధారాపూర్వకము-
14 గాను మాతృపితృవంశాలకు అక్షయపుణ్యలోకావాప్తి అయ్యేడి కొ-
15 రకు యిస్తిమి ఆ గ్రామానంగల చతుశీమంగల వాపికూపత[టా]కనిధిని-
16 క్షేపఆగామిసిద్ధసాధ్యలనెటి [అ]ష్టభోగతేజస్వామ్యంగాను దేవరకు
17 త్రికాల నయివేద్యానకు త్రివాచా యిస్తిమి ఆ గ్రామానంగల రొఖ[ధా]-
18 న్యాలు రూపుసేసుకొని నయివేద్యం మొదలయిన అంగరంగవైభవాలు సే-
19 యుచును సుఖానను వుండేది యీ ధర్మానకు యెవ్వరు తప్పినడిచినా-
20 ను తమ మాతాపితాళ్లనుంను గోబ్రాంహ్మలాను గురువులాను వార-
21 ణాశిలోను స్వహస్తవధచేశిన దోషానం బోవువారు॥ శ్రీ
22 . . . . [పా]లనా[।] దానా[త్*]స్వర్గమవా[1]

No. 47.

(*A. R. No.* 387 *of* 1904.)

RĀMĒŚVARAM, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Rāmaliṅgēśvara temple.

Krishṇarāya, 1510 A.D.

This is dated **Śaka 1432, Pramōda, Āsvīja śu. 12**, corresponding to **1510 A.D., September 15, (Sunday), Utthānadvādaśi.**

It records the remission of the marriage-tax in many divisions such as Ghanagiri, Gutti, Kandanavōlu, Gaṇḍikōṭa, Siddhavaṭa, Chandragiri, Mulki-nāḍu, Rāyadurga, etc., which constituted the Vijayanagara kingdom. The order of the king was carried out by Sāḷuva-Timmappayya, Gōvindayya and [Aḍapi]-Nāyaniṅgāru. The genealogy of the king is described as in the copper plates.

TEXT

శ్రీ విరూపాక్ష

1 శుభమస్తు॥ నమస్తుంగ్గ శిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవె[।*] త్రైలో-
2 క్య నగరారంభమూలస్తంభాయ శంభవే । [1*] హరేర్లీలావరాహ-
3 స్య దంష్ట్రాదండ్డ స్స [పా]తు వః [।*] హేమాద్రికళశా యత్ర ధాత్రీ ఛత్రశ్రియ-
4 ం దధా । [2*] కళ్యాణాయాస్తు తద్ధామ । ప్రత్యూహ తిమిరాపహం । యద్గ-
5 జోప్యగజోద్భూ[తం] । హరిణాపి చ పూజ్యతే । [3*] అస్తి క్షీరమయాద్దేవైర్మథ్య-
6 మానాంన్మహాంబుధేః । నవనీతమివోద్భూత మపనీతతమో మహః । [4*] త-
7 స్యాసీత్తనయస్తపోభిరతులై(ః) రన్వర్థనామా బుధై ః(ధః) । పుణ్యైరస్య పు -

1 The rest of the inscription is lost.

8 రూరవా భుజబలై(ర్యో్ర్ఘ) రాయుర్ద్విషాం[*] నిర్ఘుజీతః[1] । తస్యాయుర్నహుషోస్య
9 తస్య పురుషో యధే యయాతి ఃితా । ఖ్యాత స్తస్యతు తుర్వసుర్వసుని-
10 ధః । శ్రీదేవయానీపతేః । [5*] తద్వంశే దేవకీజానిర్ద్దీదీపే తిింమభూ -
11 పతిః । అ[త్రా]సమగుణ[భ్రం]శం । మౌళిరత్నం మహీభుజాం । [6*]
12 తస్మ(స్మా)దీశ్వరభూపాలః పారిజాత ఇవాంబుధై ః[ధేః] । బుక్కాంబాజా-
13 నిరుద్భూతో బుధు శే నిఖిలాం భువం । [7*] నరసాదుదభూ త్త-
14 స్మాన(న్న)రసావనిపాలకః । దేవకీనందనాత్కామో । దేవకీనందనా-
15 దివ । [8*] కావేరీమాశుబధ్వా బహళజలరయాం తాం విలంఘ్యై-
16 వ శత్రు(త్రుం) జీవగ్రాహం గృహీత్వా సమితి భుజబలాత్తం చ రాజ్యం
17 తదీయ్యం । కృత్వా శ్రీరంగపూర్వ్వం తదపి నిజవశే పట్టణం యో
18 బభానే కీర్తి స్తంభానింఖాయ త్రిభువన భవనస్తూయమానాపదా-
19 నః । [9*] చా(చే)రం చోళం చ పాండ్యం తమపి చ మధురావల్లభం మానభూషం
20 వీర్యోదగ్రం తు[రు]ష్కం గజపతిన్నృపతిం చాపి జిత్వా తదన్యాన్ [।*] ఆ గంగా-
21 తీర లంకోదయ చరమమహీభృత్తటాంతం నితాంత్తం ఖ్యాత[ః*] క్షోణీపతీనాం
22 స్రజమివ శిరసాం శాసనం యో వ్యతానీత్ । [10*] వివిధసుకృతోద్దామే రామేశ్వరప్ర-
23 ముఖే ముహుర్గదిత[2] హ్యాదయ స్థానే స్థానే వ్యధత్త యథావిధి [।*] బుధపరివృతో
24 నానాదానాని యో భువి షోడశ త్రిభువనజనోద్గీతం [స్ఫీతం*] యశః పునరుక్తయన్ ।
[11*] తిప్పా-
25 జీ నాగలాదేవ్యో[ః*] కౌసల్యా శ్రీ సుమిత్రయోః । దేవ్యోరివ నృసింహేంద్రా త్తస్మా [త్*]
పం క్తి ర-
26 థాదివ [॥*] వీరౌ వినయినౌ రామలక్ష్మణావివ నందనౌ । జాతో(తౌ) వీర నృసింహేంద్ర
కృష్ణరా-
27 య మహీపతీ । [12*] త్ర(త)యోర్వీరనృసింహేంద్రే రత్నసింహాసనేశ్వరే । ప్రాజ్యం
ప్రశాస్య నిర్విఘ్నం
28 రాజ్యం దివముపస్థితే । [13*] రత్నసింహాసనం(నే) స్తి(స్థి)త్వా కృష్ణరాయః కృతార్థ(ర్థ)
యన్ । విభ[క్తి*] మణి-
29 కేయూరనిర్విశేషం మహీం భుజే । [14*] కీర్త్యా యస్య సమంతతః ప్రసృతయా విశ్వం
రుచైక్యం
30 వ్రజేదిత్యాశంక్య పురా పురారిరభవత్ఫాలేక్షణః పా(ప్రా)యశః । పద్మాక్షోపి చతుర్భుజో జని
31 చతుర్వక్త్రో భవత్పద్మభూః కాలీ ఖడ్గధరా రమా చ కమలం వీణాం [చ] వాణీ కరే । [15*]
యత్ప్రతాపజితో
32 భానుః పతత్యంబునిధౌ ధ్రు(ధ్రు)వం । దుస్సహం మనసస్తాపం సుతరాం సోఢుమక్షమః । [16*]
సముద్రాలీ మాలీమ-
33 ధిగత నతిం యస్య నృపతే(ః) । శ్రమూధూలీపాళ(ళీ)స్థలయతి రణాలీన మనసః । గతస్వా[లీ]
కేలీవాసిత రి-
34 పునాలీక నయనా లసచూ(చ్చూ)ళీపాళీ పరిమళ మిహాళీకయతి యః [।17*] శత్రూణాం వాస
మేతే దధ[త*] ఇతి రుషా కి-
35 ంన్ను సప్తాంబురాశీ । న్నానాశే(సే)నా తురంగ్గ త్రు(త్రు)టితవసుమతీధూళికాపాలికాభిః ।
సంశోష్య స్వైరమంభోనిధి ప్రతిని-

---

[1] Read నిఘ్నతః.

[2] Read ముహుర్ముహుర్గదిత as in other records.

36 ధి శ్రేణికా యో విధత్తే బ్ర[హ్మ*]ండ స్వర్ణమేరు ప్రముఖ నిజమహాదానతో వైర మేవైః [18*] యస్య క్ష్మాశైత్రయాత్రా సమ-

37 సమయ సమాఘాత నిస్సాణ రాణస్ఫార క్రూరప్రతిశ్రు(శ్రు)త్త్రస[ర*] రణమిషం కుర్వతే పర్వతేంద్రాః। సాటోపం దైన్య ఘో-

38 షం ప్రతిభట సుభటస్థానదానప్రసంగాదాసీద్దాశీ దుత్తాంస్నః తృ(త్రు)టితతటిభువామీదృశీయ[ం*] దశేతి। [19*] అంగాః వంగాః క-

39 ళింగాః కుకుర కురు శకక్షోణిపాలాః స్సశాలాః। కాంభోజాః ప్పారశీకా[1] మలద మగధజా కుంతలాః సుం-

40 హ్వా[2] లాద్యాః। హూణా ప్రీణాః ప్రఘూణాత బహిరవని(న)మితా ఘూర్జరా హ్యజ్య(జ్జ్వ)-రాత్రా గౌడో లాటశ్చ

41 సేవావసర మనుదినం యస్య లబ్ధుం యతంతే। [20*] యత్పాణిచ్ఛందకల్పఛితిరుహాలతికా చాతురీ మాద-

42 ధానా సంప్రాప్తాన్యేవ పత్రాణ్యధిమహి బహుధా పాతయి(యి)త్వా ఽలసంతీ। యుద్ధే కృత్తేభ కుంభస్థ-

43 ల సమసమయోదీనర ముక్తాను విద్ధా చతుస్తోషం దుహానా స్ఫురతి కుసుమితేవాత్త కంపా కృపాణీ। [21*] య-

44 స్యైవాగ్రేసరస్య త్రిభువన మహితాశేషదాత్రౌ నిప్రత్యూహం సమంతాత్ప్రవహతి బహుధా నిత్యదాన(నా)ంబుపూరే[।*]

45 భూభాగం పూరయిత్వా ప్ర(ప)థికజనవధూప్రాణహారే మయూరే నృత్తాధాయీ సకాలో భవతి వ్యాధి

46 మురే కేవలం చాతకానాం [।22*] తిష్ఠంత్తో హేమకూటే మమ కనకతులారోహణే విస్మితాఖ్యే నై వేశ్యా సంఖ్య ముక్తామణి మ-

47 య తులయారూఢయా యా విధత్తే। ప్రత్యగ్రం దిగ్వధూటీకులశిఖరికుచాభోగసీమాంత్తరాశే కపూర-

48 రోన్మిశ్రక . ప్రకర మలయజాశేషనైపత్య(థ్య)లక్ష్మీం [।23*] ఆయాతానాభిముఖ్యాదయ [మ*]థి సమరం బాహుజానేవ

49 హంతి త[ం] శంక్యా శాంత్తశైలానపి చ చతుర కూపార పారీ చ శశ్వత్। ప్రావృద్విపాం నయంతీం సమధిక సితమా-

50 భేద మప్తాదశాపి ప్రాయ[ః*] స్వాయత్తభీతిర్భ్రమతి తతయు(ఇ)తో బాహుజా యస్య కీర్త్తిః। [24*] విప్రేభ్యః స్వర్ణమేరుం దదతి సతి మహా-

51 దానలీలాధురీణే యస్మిన్మేరుంచ దాస్యత్యయమిత భువి భూవాసరాణాం సురాణాం। వాచ వ్యైనం సరిత్య భ్రమతి యది న

52 వా యత్ప్రతాపేన సామ్యం లబ్ధుం తత్రస్థితానాం పరిచరణపరః కిన్ను తేషామమీషాం [।25*] మద్దత్తామర్థి సార్థానసి(శ్రి)యమిహా సుచి-

53 రం భుంజతామిత్యవేత్య ప్రాయః ప్రత్యూహ హేతోస్తప[న*] రథగతే రాలయం దేవతానాం। తత్తది(ద్ధి)గ్జైత్రవిత్యాపి చ బిర(రు)ద పదై-

54 రంకితాం స్తత్ర తత్ర స్తంభాం జాతప్రతిష్ఠాక(న్వ్య)తనుత భువి యో భూభృదభ్రంకషాగ్రాన్। [26*] బ్రంహ్మ[ం*]డం విశ్వచక్రం ఘటముదిత-

55 మహాభూతకం రత్నధేనుం సప్తాంభోధిం చ కల్పఛితిరుహాలతిక(కే) కాంచనీ[ం*] కామధేనుః(ం)। స్వర్ణక్ష్మా[ం*] యో హిరణ్యాశ్వరథమ-

---

[1] Read పారసీకా.

[2] Read సింహా.

[3] Read సర్వస్వదాతు.

56 పి తులాపూరుషం గోసహస్రం హేమాశ్వం హేమగర్భం కనక కరిరథం పంచలాంగల్యదానీత్। [27*] రోపకర(కృ)త క్షితిపార్థివ దం-

57 డః శేషభుజక్షితిరక్షణకాండః। భాష గెదప్పువరాయరగండః శేషకృతార్థేషు యో రణ కాండః। [28*] సోయం శ్రీకృష్ణరాయః

58 క్షితిపతి రథరీకృత్య నీత్వాన్ను(నృ)గాదీం। స్థిత్వా విద్యానగర్యాం కవికుల వినుతో రత్నసింహాసనస్థః। అపూర్వాద్రేరథాస్త క్షితి-

59 ధరకటకా దాచహేమాచలాంతా దాసేతోరర్థిసార్థే శ్రియమిహ బహ(హు)లీకృత్య కీర్తిం వితన్వన్। [29*] శాలివాహన నిర్ణ్ణి-

60 త శకాబ్దే స[చతుశ్శతే]। ద్వాత్రింశతా చ సంయుక్తే సంఖ్యాతే పకళిశ్శతైః। [30*] ప్రమోద సంజ్ఞితేవర్షే మాసే చాశ్వయుజాంహ్వయే। శు-

61 క్ల పక్షే [చ పుణ్యా]యాముత్థాన ద్వాదశీతిథౌ। [31*] తుంగభద్రావగాతీరే శ్రీ విరూపాక్ష సంనిధౌ। పుణ్యాయ యశశే(సే) చాపి కృ-

62 త్య వర్గ . . . యే। [32*] మంత్రిణా గంమ్యనామేన తంత్రిణాయ గురధియా(?)। సాళ్వ తింమ్మాభిధానేన చోదితః కృ(క్రు)త-

63 శాలినా। [33*] వధూవరజన్మై దేయం। కరం గోపకులోద్భవై[ః*]। ఆచంద్రతారకం ధారా పూర్వకం ముక్తవాన్ ముదా। [34*] ఘనగిర్యా-

64 ఖ్య రాజ్యే చ గుత్తిరాజ్య(జ్యే) చ విశ్రు(శ్రు)తే। రాజ్యే కందనవోలాఖ్యే గండికోటస్థలేపి చ। [34*] సిద్ధావటాఖ్యయా సిద్ధపుర సీమా-

65 ఖ్య విశ్రు(శ్రు)తే[।*] చంద్రగిర్యాఖ్య రాజ్యస్య। నాగమంగళ సీమని [36*] ములువాడ్వాఖ్యే మహారాజ్యే రాయదుర్గే

66 మహత్యపి। రాజ్యేషు చ హి రాజ్యేషు తేషు తేషు వసంతి యే। [37*] నానాజాతి భిదే[ః*] తస్యై వి[వా*]హాసమయో ని-

67 జే[।*] వధూవరజనై[ః*] సర్వైర్దే[య*]య। మానం కరం ఖరం। ఆచంద్రతారకం ధారా పూర్వకం సర్వమాన్య[కం] [38*]

68 కృష్ణదేవమహారాయో భూమిపాలోస్య శాసనం। మల్లనాచార(ర్య)వర్యేణ [సై]కేణ లిఖితం తథా। [39*]

69 కృష్ణరాయ ఆనతిని సాళ్వ తింమరసయ్య గోవిందయ్య అడపనాయనింగారు పెండ్లి సుంకం

70 సర్వమాంన్య శేసి యిచ్చిన ధర్మ్మ శాసనం [॥*]

71 to 75 Erased.

76 . . . . చాగదొర్తి బసవోజు కొడుకు చి[ట్టో]జు మలిచిన శాసనం[॥*]

No. 48.

(*A. R. No.* 348 *of* 1922.)

RAṄGASAMUDRAM, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a rock in a field to the south of the village.

Kṛishṇarāya, 1510 A. D.

The record which commences with the imprecatory verses, is dated in **Śaka 1432, Kārtika śu. 12.** If the cyclic year is **Pramōda,** the details may be equated to **1510 A.D., October 14, Monday.**

It seems to record the remission of the marriage tax (*peṇḍli-suṅkaṁ*) on all the communities in Kaṁrnnāṭi-sīma, on the representation of Tippana, son of Nāgi-nāyuḍu, Chōlagāni Tātana and Golla Kasavana. Mentions Saḷuva Timmarusaya and Ādepa-nāyaka.

TEXT

1 ౦ సామాన్యోయం ధర్మసేతు నృపాణాం। కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః। సర్వా(ం) నేతా[న్]

2 భావినః పార్థివేంద్రా(ం)న్ భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః॥ దానపాలన యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రే-

3 యోనుపాలనం[।*]దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం[।*] యీ ధర్మానకు యవరు దపినాను గోహత్య బ్రమ్హహత్య చేసిన పాపాన బోయినవారు మంగళ[మ*]హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

4 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన **శకవరుషంబులు** ౧౪౩౭ అగునేటి . .

5 ద సంవత్సర కార్తిక శుద ౧౨[లు] శ్రీమంన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీకృష్ణరాయ-

6 **మహారాయలు** పృథివిరాజ్యం చేయుచుండ్డగాను కంన్నాడ[టి]లోని నానా-

7 ప్రితుల వారికిని పెండ్లిశుంకాల నిమిత్యమయి [వివాహా]**లు** మాని వుండ్డగాను క్రుష్ణదేవ-

8 మహారాయలకు ప్రధాని సాళువ తింమరుసయ్యకు ఆదెపనాయంనిగారికి ఘండికోట శీమలోని

9 . . . . నాగినాయనికొడుకు తిప్పన చోలగాని తాతనయరగొల్ల కసవన కొడుకు బూవన యీ ము . . .

10 . . . . . కంన్నాటకిం జెల్లేటి నానాదుర్గాల శీమలకుంను [పెండ్లి సుంకాలు] లేకుండాను విం -

11 నపంసేసి ధంమశాసనాలు యిపించుకొని ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను [విరూ]పాక్షదేవర సంనిధి-

12 ని ధారవోసి [వే*]యించిరిగాన పెనుగొండరాజ్యం . య్యాకురికి బూముకొం[డ]స్థళం రంగసము -

13 ద్రం అగ్రహారం . . . . వేయించిన ధమశాసనం ॥

No. 49.

(*A. R. No.* 180 *of* 1913.)

BUKKAPAṬṆAM, PENUGONDA TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock near the temple.

Krishṇarāya, 1512 A.D.

This is dated **Āṅgīrasa, [Āśvīja] śu. 12, Wednesday.** In the king's reign the cyclic year Āṅgīrasa corresponded with the **Śaka year 1434** and so the details may be equated to **1512 A.D., September 22.**

The epigraph is damaged at the beginning. It registers that the *dēvadāya* and *brahmadāya* lands under the tank Krottacheruvu in Penugoṇḍa-rājya which had been held rent-free (*sarvamānya*) from the time of Chikka Oḍeyalu had been re-assessed on account of certain disturbances in the interval. The king, now at Sivanasamudram on state business, ordered that the lands might be restored as before and this was announced on the occasion of the *laksha-hōma* ceremony conducted at Penugoṇḍa. Kūnamanāyaḍu had this inscription engraved under orders of Rāyasam Koṇḍamarasayya Dēmarasayya.

TEXT

1 . . . . . శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి[వా] . . . .

2 . . . . . అగునేటి ఆంగిర[స] . . . .

3 ॥ శు[౧౨ బు] [శ్రీమన్మహా]రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర . . .

4 య మహారాయల రాయసం కొండమరసయ్య . . . . .
5 లాశాసనక్రమము పెనుగొం[డ*]రాజ్య క్రొత్తచెఱువుకింద [దేవదా] -
6 య బ్రంహ్మదాయాలకు కలిగిన మాన్యాలు చి[క్కొ]డయల కా -
7 లం మొదలుగాను సర్వమాన్యమై నడస్తాఉండగాను మ -
8 ధ్యే అవాంతరాలై వచ్చిన అవనాయాలైన రొఖధాన్యాలు కృష్ణరాయ మ -
9 హారాయలు శివసముద్రం రాచకార్యానకు విచ్చేశి అప్పుడు ఆనతి -
10 [చ్చి]న క్రమానను పెనుగొండలోను లక్షహోమం శేయించి ఆ పూర్ణా -
11 హుతి సమయకాలమందు ఈ[1] దేవదాయ బ్రహ్మదాయాలు పూ-
12 ర్వమరియాదనె సర్వమాన్యంగాను విడి స్తిమి ఈ[1] ధర్మం ఆచం -
13 ద్రార్కమై నడవగలది ఈ ధర్మము యెవ్వరు నడపిరి వారు పాల -
14 నాదచ్యుతం పదం అని వారు అచ్యుతపదమందు ఉండగలవా -
15 రు ఈ[1] ధర్మానకు యెవ్వరు తప్పిరి వారు తమ మాతాపితాళను వార -
16 ణాశియందు చంప్పిన పాపాన పోదురు గంగలోన కపిల
17 చంప్పిన పాపాన పోదురు తమ మాతాపితృలనే చంపి నరకం -
18 లో తోశే పాపాన పోదురు ఏకై వ భగినీ లోకే సర్వేషా -
19 మేవ భూభుజాం[।*] న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా విప్రదత్తా
20 వసుంధరా[।*] అని శాస్త్రం ఉంనది గాన తమ తోంబుట్టుకు
21 తామె తప్పినవారు [।*] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హ -
22 [రే]తి వసుంధరాం [।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జా -
23 యతే క్రిమిః[॥*] అను ఈ మరియాదకు కొండమరస -
24 య్య దేమర[స]య్యగారి ఆనతిని కూనమనాయడు
25 [వే]యించిన శిలాశాసనం మంగళమహా -
26 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 50.

(*A. R. No.* 162 *of* 1924.)

KĀḶAHASTI, CHANDRAGIRI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the west wall of the third *prākāra* in the Kāḷahastīśvara temple.

Kṛishṇarāya, 1513 A.D.

The record is dated in **Śaka 1435, Śrīmukha, Āshāḍha śu. 11** corresponding to **1513 A.D., June 13, (Monday).**

Registers the royal gift of a golden *prabhāvaḷi* set with precious stones and the grant of some villages for daily worship and offerings and for conducting certain specified festivals to the god Kāḷahastīśvara-Mahādēva for the merit of his parents, Narasānāyaka Oḍeya and Nāgāji-amma. Gives the geneology of the Tuḷuva dynasty down to Kṛishṇarāya. The Kannaḍa version of the record engraved on the north *gōpura* of the temple is published in *South Indian Inscriptions*, Vol. IX, Part II, No. 489.

TEXT

1 [2]శుభమస్తు[।*] నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే[।*] త్రైలోక్యనగరారంభమూలస్తం
భాయ శంభవే। కల్యాణాయాస్తు తద్ధామ । ప్రత్యూహ తిమిరాపహం । యద్గజో
ప్యగజోద్భూతం । హరిణాపి చ పూజ్యతే । అస్తి క్షీరమయా ద్దైవై ర్మథ్య[మా]నా

[1] The medial ī is written ీ

[2] Every line of the text begins with a cipher.

న్మహోంబుధేః నవనీతమివోద్భూత । మపనీతతమో మహః । తస్యాసీ త్తనయ స్తపోభిరతులై
రన్వర్థనామా బుధః । పుణ్యైరస్య పురూరవా భుజబలై రాయుర్ద్విష[షాం] నిఘ్నతః ।
తస్యాయు ర్నహుషోస్య తస్య పురుషో యుద్ధే యయాతిః క్షితౌ ఖ్యాత స్తస్య తు తుర్వసు
ర్వసునిభః శ్రీదేవయానీపతేః । [తద్వంశే] దేవకీజాని ర్దీపే తిమ్మభూపతిః । యశస్వి
తుళువేంద్రేషు యదోః కృష్ణ యివాన్వయే । తతోభూద్బుక్కమాజాని రీశ్వరక్షితిపాలకః ।
అత్రాసమగుణభ్రంశం మౌళిరత్నం మహీభుజాం । పద్మాక్షో బలిజిన్నిజై స్త్రిభువనాక్రాంత
క్రమై ర్విక్రమైః శంఖం చక్రమపి శ్రియ న్నిజకరే శ్రీదేవకీనందనః । భూత్వా వ్యద్భుత
మీశ్వరోయమితి యో భూయ స్తరాం పప్రథే । భూతిం చాఖిల [పూజ్యతామతి] ర్భృశం
భూభృత్సుతామాశ్రితః । భూవాసైకపరో వరో రవి[రివ ప్రాప్తోద]యో హానిశం
యో మందేహానిపూజహాన్స్వవి[బు]ధోపేతోన పేతో రణాత్ । ఆపూర్వాపరవారిరాశి
నితరా మాసేతు హేమాచలం విఖ్యాతో వివసంశయో వితరణై ర్విద్యోతతే ద్యోతరూః ॥
సరసా దుదభూ త్తస్మాన్నరసావనిపాలకః । దేవకీనందనాత్కామో దేవకీనందనాదివ[॥*]
కావేరీ మాశు బద్ధ్వా బహుళజలరయాం

2 తాం విలంఘ్యైవ శత్రుం జీవగ్రాహం గృహీత్వా సమితి భుజబలాత్తం చ రా[జ్యం]
తదీయ్యం । కృత్వా శ్రీరంగపూర్వ్వం తదపి నిజవశే పట్టణం యో బభాసే । కీర్త్తిస్తంభం
నిఖాయ త్రిభువనభవనస్తూయమానావదానః । చేరం చోళం చ పాండ్యం తమపి చ
మధురావల్లభం మానభూషం వీర్యోదగ్రం తురుష్కం గజపతిన్నృపతిం చాపి జిత్వా
తదన్యాన్[।*] ఆగంగాతీరలంకాప్రథమచరమభూభృత్తటాంతం నితాంతం ఖ్యాత[ః*]
క్షోణీపతీనాం స్రజమివ శిరసాం శాసనం యో వ్యతానీత్ । వివిధ సుకృతో[ద్దామే]
రామేశ్వరప్రముఖే ముహుర్ముదితహృదయః స్థానే స్థానే వ్యధత్త యథావిధి ।
బుధ[పరి]వృతో నానాదానాని యో భువి షోడశ త్రిభువనజనోద్గీతం స్ఫీతం యశః
పునరుక్తయన్ । తిప్పాజీ నాగలాదేవ్యోః కౌసల్యాశ్రీసుమిత్రయోః । దేవ్యోరివ
నృసింహేంద్రా త్తస్మాత్పంక్తిరథాదివ । వీరౌ వినయినౌ రామలక్ష్మణావివ నందనౌ ।
జాతౌ వీరనృసింహేంద్ర కృష్ణరాయమహీపతీ । వీరశ్రీనారసింహస్స విజయనగరే రత్న
సింహాసనస్థః [కీర్త్యా] నీత్యా నిరస్యన్నృగనళనహుషా నప్యవన్యామథాన్యాన్ ।
[ఆసేతో రాసుమేరో] రవనిసురనుతః స్వైరమాచోదయాద్రే రాపాశ్చాత్యాచలాంతా
దఖిల హృదయమానర్జ్య రాజ్యం శశాస । నానాదానా న్యకార్షీత్కనకసదసి యః
శ్రీవిరూపాక్షదేవస్థానే శ్రీకాళహస్తీశితురపి నగరే వేంకటాద్రౌ చ కాంచ్యాం । శ్రీశైలే
శోణశైలే మహతి హరిహరే హోబలే సంగమే చ । శ్రీరంగే కుంభఘోణే హతతమ-

3 సి మహానందితీర్థే నివృత్తౌ । గోకర్ణే రామసేతౌ జగతి తదితరే ష్వప్యశేషేషు పుణ్యస్థానేష్వా
రబ్ధనానావిధ బహళమహాదానవారిప్రవాహైః । యస్యోదంచత్తురంగప్రకరఖురరజః
శుష్యదంభో[ధి]మగ్నక్ష్మాభృత్పక్షచ్ఛిదోద్యత్కరకులిశధరోత్కంఠితా కుంఠితాభూత్ ।
బ్రహ్మాండం విశ్వచక్రం ఘటముదితమహాభూతకం రత్నధేనుం సప్తాంభోధిం చ కల్పక్ష్మా
తిరుహాలతికే కాంచనీం కామధేనుం । స్వర్ణక్ష్మాం యో హిరణ్యాశ్వరథమపి
తులాపూరుషం గోసహస్రం హేమాశ్వం హేమగర్భం కనకకరిరథం
పంచలాంగల్యతానీత్ । ప్రాజ్యం ప్రశాస్య నిర్విఘ్నం రాజ్యం [ద్యా]మివ శాసితుం ।
తస్మిన్గుణేన విఖ్యాతే క్షితే రింద్రే దివంగతే॥ తతోప్యవార్యవీర్యశ్రీః కృష్ణరాయమహీపతిః॥
బిభర్త్తి మణికేయూరనిర్విశేషం మహీం భుజే । కీర్త్యా యస్య సమంతతః ప్రసృతయా
విశ్వం రుచైక్యం ప్రజే దిత్యాశంక్య పురా పురారి రభవద్భాలేక్షణః ప్రాయశః[।*] పద్మాక్షోపి

చతుర్భుజోజని చతుర్వక్త్రో భవత్పద్మభూః । కాళీ ఖడ్గమథా ద్రమా చ కమలం వీణాం చ వాణీ కరే । శత్రూణాం వాపమేతే దదత ఇతి రుషా కిం ను [సప్తాంబురాశీన్] నానాసేనాతురంగత్రుటితవసుమతీధూళికాపాళికాభిః । సంశోష్య స్వైరమేతత్ప్రతినిధి జలధిశ్రేణికా యో విధత్తే బ్రహ్మాండం స్వర్ణమేరుప్రముఖనిజమహాదానతోయై రమేయైః మద్గత్త్వామర్థిసార్థాః శ్రియమిహ సుచిరం భుంజతా మిత్యవేత్య । ప్రాయః ప్రత్యాహ హేతో స్తపనరథగతే రాలయానాం దేవతానాం । తత్తద్దిగ్జైత్రన్యత్యాపి చ బిరుదపత్రై రంకితా-

4 ౦స్తత్ర తత్ర స్తంభాన్ జాతప్రతిష్ఠాన్వ్యతనుత భువి యో భూభృదభ్రంకషాగ్రాన్ । కాంచీ శ్రీశైల శోణాచల కనకసభా వేంకటాద్రి ప్రముఖ్యేష్వావత్యానవత్యా సర్వేష్వ్య తనుత విధివద్ భూయసే శ్రేయసే యః । దేవస్థానేషు తీర్థేష్వపి కనకతులాపూరుషాదీని నానాదానాన్యేవోపద్ధానైరపి సముఖలైరాగమోక్తాని తాని ॥ రోషకృతప్రతిపార్థివ దండః శేషభుజః క్షితిరక్షణశౌండః । భాష గెతప్పువరాయరగండ స్తోషకృదర్థిషు యో రణచండః । రాజాధిరాజ ఇత్యుక్తో యో రాజపరమేశ్వరః । మూరురాయరగండశ్చ పరరాయభయంకరః । హిందూరాయసురత్రాణో దుష్టశార్దూలమర్దనః గజౌఘగండ భేరుండ ఇత్యాది బిరుదాన్వితః । అలోకయ మహారాజ జయ జీవేతి వాదిభిః । అంగవంగ కళింగాద్యై రాజభిస్సేవ్యతే చ యః । స్తుత్యౌదార్య స్సుధీభిః స విజయనగరే రత్న సింహాసనస్థః । క్ష్మాపాలాన్ కృష్ణరాయక్షితిపతి రధరీకృత్య నిత్యం[1]నృగాదీన్ । ఆపూర్వా ద్రేరథా స్తక్షితిధరకటకాదా చ హేమాచలాంతాదా సేతో రర్థిసార్థశ్రియమిహ బహుళీకృత్య కీర్త్యా సమింధే ॥ ఇహ కిల జగతి నిఖలకవికులాభినంద్యమానౌదార్య ధైర్యశౌర్యాదిజనిత[యశఃపూరకర్పూర]పూరిత బ్రహ్మాండ కరండేన సమరచండేన విహసిత[నలనహుష నాభాగ]దుంధుమారమాంధాతృభరతభగీరథదశరథ రామాదిచరితేన కృతభూసురత్రాణేన పరిభూతసురత్రాణేన । గజపతిగజకూటపాకలేన । విదితనానాకలేన । వదనవిజితాంభోజేన భోజేనాపరేణ । కావ్యనాటకాలంకారమర్మజ్ఞేన ధర్మజ్ఞేన ।

5. ప్రతివర్షప్రవర్తితకనకవసంతమహోత్సవేన [న]వేన కృతార్థితవిప్రసార్థేన సార్థేన । నిఖలనృపతిమూర్ధన్యేన ధన్యేన । నాగమాంబికానరసనృపనందనేన । నిఖలహృదయానందనేన । సమరముఖవిజయేన విజయేన దిశాం విజయనగరే సింహాసన మారుహ్య శాసతా సకలాం భువం భుజవిజితసాంపరాయేన కృష్ణదేవమహారాయేణ భక్తజనప్రియంకరాయ శంకరాయ ప్రణమదఖిలసురమునీశ్వరాయ కాళహస్తీశ్వరాయ దత్తమిదం ధర్మశాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన **శకవర్షంబులు ౧౪౪౩ చెల్లి మీందనడచే శ్రీముఖ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౧ లు** శ్రీకాళహస్తీశ్వరదేవర శ్రీభండారానకు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ వీర **కృష్ణరాయమహారాయలు** సమర్పించిన ధర్మసాసనక్రమంబెట్టిదనిన తమ తండ్రి నరసానాయక ఒడయలకు తమ తల్లిం గారు నాగాజిఅమ్మంగారికిన్ని ధర్మ్మముగాను శ్రీకాళహస్తీశ్వరదేవరకు నవరత్నఖచిత మైన భంగారుప్రభావళి సమర్పించి దినం ౧ టికి అమృతపడినై వేద్యమహాభిషేక వినాయక పూజకును కట్టడ వినాయకపూజకు తెంకాయ ౧ అభిషేకానకు యేలకులు లవంగ . .
. . లు . . . . సంపంగిమొగ్గలు . . . . పలం ౧౦
యెలనీరు అరటిపండు తేనె మానెండు ౧ శ్రీగంధం పలాలు ౧౦ కర్పూరం కణంజు ౧

[1] Read నిత్యా

కుంకుమం కణంజు ౨ కస్తూరి కణంజు ॥ తట్టు పునుంగు కణంజు ౧ పన్నీరుచెంబు పలాలు ౨ తిరుమాలజోడు ౪ ధూపానకు . మరజోన అగ . గంధపొడి పలాలు ౧ తిరునందా దీపాలు[౨] చిల్వానె దీపా-

6 లు ౪౦ ఆరగించేయందుకు నైవేద్యం పళ్యాలు ౨౦ అప్పపడి ౧ టికి అప్పాలు ౫౧ అతిరసపడి ౧ టికి అతిరసాలు ౫౧ సుఖియపడి ౧ టికి సుఖియనప్పాలు ౫౧ వడపడి ౧ టికి వడలు ౫౧ పిట్టు[౫౧] అక్కాళపాయసం పళ్యాలు ౪ పోంకలు ౫౦ ఆకులు ౧౦౦ కర్పూర ఉంటలు ౫ టికి కర్పూరం కణంజు । తిరువందికాపు తిరుణాలు వైగాసిమాసాన మా పేరటను జ్యేష్ఠానక్షత్రాన నడచే తిరుణాళకు అధివాసన అంకురార్పణం కణ్నప్పదేవర తిరునాళు ధ్వజారోహణ . . . ణానకును రెండో తిరునాళు ఆరభ్యముగాను అయిదు తిరునాళు . . . . తిరునాళు [౪] టికిని వసంతం తోంపుల మంటపాలు ౪ ఆరో తిరునాళు రథారోహణ మహోత్సవా . . . తిరునాళు తిరుకల్యాణ ఈ తిరునాళు తాండవమూర్తి ఉత్సవమున తిరునాళు కణ్ణప్పదేవర ఉత్సవము ౧౦ తిరునాళు అవభృథస్నానము వసంతమంటపము ౧౧ తిరునాళు గౌరీదేవిఉత్సవము యీ మహోత్సవాలకు నేము ధారాపూర్వకముగాను ప్రథమైకాదశీ పుణ్యకాలమున సమర్పించిన గ్రామాల వివరం . . నాటి పులియారుగ్రామం ౧ పడనాటి . . కొంబాక గ్రామం ౧ టికిని ప్రాకు కాళహస్తిదేవునికి నడిచే నాలుగోపాలు శింగలిగ్రామ . . . . నాటిలోని [కూ]డలూరి సీమలోని తుంమూరు గ్రామం ౧ . . రుకోటములోని ఆతూరుగ్రామం ౧ [వె]రశిగ్రామాలు ౪ యీ నాలుగు . . . గ్రామాలు . . . . సర్వమాన్యముకాను ధారవోశి సమర్పింస్తిమి యీ గ్రామాలవల్ల వచ్చె రొఖాదాయ ధాన్యాదాయ [యీ]అంతవ[టు] శ్రీకాళహస్తీశ్వర దేవర శ్రీభండారానకు ఆ . . . . శ్రీముఖసంవత్సర శ్రావణ శు ౧౧ ఆరభ్య-

7 ముగాను దినం ౧ టికి అమృతపడినైవేద్యమహాభిషేకాలకును వినాయకపూజకు తెంకాయ ౧ అభిషేక ద్రవ్యాలు యాలకి చెంగ లవణకోష్ట లవంగం సంపంగెమొగ్గలు పలాలు ౫ చక్కెరపలాలు ౧౦ యెళనీళ్లు అనంటిపండ్లు తేనె మానెండు ౧ శ్రీగంధం పలాలు ౧౦ పచ్చకర్పూరం కణంజు ౧ కుంకుమం కణంజులు ౨ కస్తూరి కణంజు ॥ తట్టు పునుంగు కణంజు ॥ పన్నీరు పలాలు ౨ తిరుమాలజోడు ౪ ధూపానకు కమంజోను ఆ . లు గంధపొడి పలం ॥ తిరునందాదీపాలు . చిలువాన్య దీపాలు ౪౦ ఆరగించేయందుకు నైవేద్యం పళ్యాలు ౨౦ అప్పపడి ౧ అతిరసపడి ౧ సుఖియనపడి ౧ వడపడి ౧ పిట్టుపడి అక్కాళపాయసం పళ్యాలు ౪ పోంకలు ౫౦ ఆకులు ౧౦౦ . . . . . తిరునా[ళు] సంవత్సరోత్సవాన మా పేరిటను జ్యేష్ఠా నక్షత్రానను అవభృథము అవధరించియ్య[ం]గాను తిరునాళు రథోత్సవ మోదలైన వైశ[వా]లు మా పేరిటను చేశి తిరునందావనం తోంటాను యీ సమర్పించిన నైవేద్య కట్టడలోను ధర్మకర్తకు వచ్చే పాలు ౧ [పా]లు ప్రసాదం పళ్యాలుకు పడి ౧ టికి ఖజాయ ౧౨ లెఖను పడి . టికి ఖజాయ . . . . నరసింగరాయలు విడ్చిన చెరి చెంచేడు . . . . . యంవల్లనుండి మా పాలుకువచ్చే నైవేద్య పళ్యాలు ౬ కజాయం ౧ . . . . [వుభయ]ముర్ల పళ్యాలు ౧౨ . . . . . వనములో . . సి . . . సాలకు ౫ కి పళ్యాలు ౨ ॥ . . . లు పళ్యాలు ౧౦ . . . . బ్రాహ్మలకు సత్రముపెట్టి నడచెయందుకుగాను ఆచంద్రార్క

స్థాయిగాను సమర్పిం[చి] యిచ్చిన ధర్మశాసనము యీ ధర్మానకు యెవ్వరొకరు తప్పినాను తమ తండ్రి . . . వారణాశిలోను చంప్పిన పాపానను . . . . హత్య శిశుహత్య మొదలయిన పాతకాలు కాశిలోను సేసిన పా-

8 పానను పోంగలవారు। స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం। షష్ఠి ర్వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః । దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం। దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం॥ శ్రీ శ్రీం శేయును॥

No. 51.

(*A. R. No.* 569 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the west wall of the second *prākāra* in the Aruḷāḷa-perumāḷ temple.

Kṛishṇarāya, 1514 A.D.

This is dated **Śaka 1436, Bhāva, Jyēshṭha śu. 10, Wednesday,** corresponding to **1514 A.D., June 2, which was, however, Friday.**

The genealogy of the king is described at length in Sanskrit verse. It registers the gift of gold, copper, mercury and money to the temple treasury for gilding the Puṇya-kōṭi-vimāna of the temple of Pēraruḷāḷa-Perumāḷ by the king for the merit of his parents Narasā-nāyaṅkoḍeyalu and Nāgāji-amma and himself.

The Tamil version of this inscription is engraved on the north wall of the rock in this temple (No. 478 of 1919).

TEXT

1 శుభమస్తు। హరేర్లీలావరాహస్య దంష్ట్రాదండ స్స పాతు వః। హేమాద్రికలశా యత్ర ధాత్రీ ఛత్రశ్రియ[ం*] దధా ॥ [1*] కల్యాణాయాస్తు తద్ధామ ప్రత్యూహతిమిరాపహం। యద్గజోప్యగజోద్భూతం హరిణాపి చ పూజ్యతే ॥ [2*] అస్తి క్షీరమయా ద్దేవై ర్మథ్యమానా న్మహాంబుధేః । నవనీత మివోద్భూత మపనీతతమో మహః ॥ [3*] తస్యాసీత్ తనయ స్తపోభి రతులై రన్వర్థనామా బుధః। పుణ్యై రస్య పురూరవా భుజ బలై రాయుర్ద్విషాం నిఘ్నతః। తస్యా[యు]ర్న్నహుషోస్య తస్య పురుషో యుద్ధే యయాతి క్షితౌ। ఖ్యా[త]స్తస్య తు తుర్వసు ర్వసునిభః

2 ం శ్రీదేవయానీపతేః। [4*] తద్వంశే దేవకీజాని ర్దీదీపే తిమ్మభూపతిః [।*] యశస్వి తుళువేంద్రేషు యదోః కృష్ణ ఇవాన్వయే॥ [5*] తతో భూత్ భుక్కమాజాని రీశ్వరక్షితి పాలకః। అత్రాసమగుణశ్రేణిశం మౌళిరత్నమ్మహీభుజాం। [6*] పద్మాక్షో బలిజిన్ని జై స్త్రిభువనక్రాంతిక్షమై ర్విక్రమై[ః*]। శంఖం చక్రమపి శ్రయ న్నిజకరే శ్రీదేవకీనందనః। భూత్వావ్యక్తభుత మీశ్వరోయమితి యో భూయ స్తరాం ప్రప్రథే। భూతిం చాఖిల పూజ్యతా మతిభృశం భూభృత్సుతామాశ్రితః। [7*] భూవాసైకపరో

3 ం పరో రవి రివ ప్రాప్తోదయో హన్నిశం । యో మందేహరిపూనహన్ కవిబుధోపేతో నపేతో రణాత్ । అపూర్వాపరవారిరాశి నితరా మాసేతు హేమాచలం విఖ్యాతో వి[హా*]సంశ్రయో వితరణై ర్వ్యర్థద్యోతత ద్యోతరూన్ । [8*] నరసాదురభూత్ తస్మా

న్నరసావనిపాలకః । దేవకీనందనా[త్] కామో దేవకీనందనాదివ । [9*] కావేరీమాశు బద్ధ్వా బహుళజలరయాం తాం విలం[ఘ్యై]వ శత్రుం జీవగ్రాహ[ం] గృహీత్వా సమితి భుజబలాత్తం చ రాజ్యమ్ తదీయం । [కృ]త్వా శ్రీరంగపూర్వ్వం తదపి నిజవశే పట్ట-

4 ం ణం యో బహో(భా)సే కీర్త్తిస్తంభాన్ని[ఖా]య త్రిభువనభవనస్తూయమానాపదానః [10*] చేరం చోళం చ పాండ్యం తమపి చ మధురావల్లభం మానభూషం వీర్యోద్రగ్రం తురుష్కం గజపతినృపతిం చాపి జిత్వా తదన్యాన్ । ఆగంగాతీరలంకాప్రథమచరమభూభృత్తద(టా)ంతం నితాంతం । ఖ్యాత[ః*]క్షోణీపతీనాం స్రజమివ శిరసాం శాసనం యో న్యధాసీత్ । [11*] వివిధసుకృతోద్దామో రామేశ్వరప్రముఖే ముహు ర్ముదితహృదయ స్థానే స్థానే వ్యధత్త యథావిధి । బుధపరివృతో నానా -

5 ం దానాని యో భువి షోడశ త్రిభువనజనోద్గీతం స్ఫీతం యశః పునరుక్తయన్ । [12*] తిప్పాజీనాగలాదేవ్యోః శ్రీకౌసల్యాసు[మి]త్రయోః దేవ్యో రివ నృసింహేంద్రాత్తస్మాత్ పంక్తిరథాదివ । [13*] వీరౌ వినయినౌ రామలక్ష్మణావివ నందనౌ । జాతౌ వీర నృసింహేంద్రక్రిష్ణరాయమహీపతీ । [14*] వీరశ్రీనారసింహః స విజయనగరే రత్నసింహాసనస్థః । కీర్త్యా నిత్యం నిరస్యన్ నృగనళనహుషాన్నప్య[వ]ంత్యా మథాన్యాన్ । ఆసేతో రాసుమేరో రవని(నని)సురనుత[ః] స్వైరమాచోదయాద్రే రాపాశ్చాత్యాచలా-

6 ంతా దఖిల హృ[ద]యమావర్జ్య రాజ్యం శశాస । [15*] నానాదానాన్యకార్షీత్ కనకసదసి యః శ్రీవిరూపాక్షదేవస్థానే శ్రీకాళహస్తీశితురపి నగరే వేంకటాద్రౌ చ కాంచ్యాం శ్రీశైలే శోణశైలే మహతి హరిహరే హోబలే సంగమే చ శ్రీరంగే కుంభఘోణే హతతమసి మహానందితీర్థే నివృత్తౌ । [16*] గోకర్ణే రామసేతౌ జగతి తదితరే ష్వప్యశేషేషు పుణ్యస్థానే ష్వా[ర]బ్ధనానావిధబహుళమహాదానవారిప్రవాహైః । యస్యోదంచత్తురంగప్రకర ఖుర[ర*]జశ్శుష్యదంభోధిమగ్న క్ష్మాభృత్-

7 ం పక్షచ్ఛిదోద్యత్కరకుశిల[1]ధరోత్కంఠితాకుంఠితాభూత్ । [17*] బ్రంహ్మాండం విశ్వచక్రం ఘటముదితమహాభూతకం రత్నధేనుం సప్తాంభోధిం చ కల్పక్షితిరుహలతికే కాంచనీం కామధేనుం । స్వర్ణక్ష్మాం యో హిరణ్యాశ్వరథమపి తులాపూరుషం గోసహస్రం హేమాశ్వం హేమగర్భం కనకకరిరథం పంచలాంగల్యతానీత్ । [18*] ప్రాజ్యం ప్రశాస్య నిర్విఘ్నం రాజ్యం ద్యామివ శాసితుం । తస్మిన్ గుణేన విఖ్యాతే వీ[రే*]ంద్రే దివం గతే । [19*] తతోప్యవార్య్యవీర్య్య[ః*] శ్రీక్రిష్ణరాయమహీపతిః

8 ం బిభర్త్తి మణికేయూరనిర్విశేషం మహీం భుజే । [20*] కీర్త్యా యస్య సమంతతః ప్రసృతయా విశ్వం రుచైక్యం వ్రజే దిత్యాశంక్య పురా పురారి రభవత్ ఫాలేక్షణః ప్రాయశః । ప[శ్చా]త్సోపి చతుర్భుజోజని చతుర్వక్త్రోభవత్ పద్మభూః కాళీ ఖడ్గమధా ద్రమా చ కమలం వీణాం చ వాణీ కరే । [21*] శత్రూణాం వాస[మే]తే దదత ఇతి రుషా కిన్ను సప్తాంబురాశీన్ గతే[2] । నానాసేనా తురంగత్రుటిత వసుమతీధూళికాపాళికాభిః । సంశోష్య స్వైరమేతత్ ప్రతినిధిజలధిశ్రేణికా యో విధత్తే బ్రహ్మాండం స్వ-

9 ర్ణమేరుప్రముఖనిజమహాదానతోయైర మేయైః । [22*] మద్దత్తామర్థిసార్థః శ్రియ మిహ సుచిరం భుంజతా మిత్యవేత్య ప్రాయః ప్రత్యూహహేతోస్తపనరథగతే రాలయాన్ దేవతానాం । [ద]త్తద్దిగ్జైత్రవృత్త్యాపి చ బిరుదపదై రంకితాంస్తత్ర తత్ర । స్తంభాన్ జాత

---

[1] Read కులిశ.

[2] The word గతే which is redundent, bears marks of cancellation on the stone.

ప్రతిష్టా స్స్వ్యతనుత భువి యో ౹౹ భూభృదభ్రంకషాగ్రాన్ । [23*] కాంచీశ్రీశైలశోణాచల కనకసభా వేంకటాద్రిప్రముఖ్యే ష్వా[వ*]ర్త్యావ(వ)ర్త్యా సర్వేష్వప్యతనుత విధివత్ భూయసే శ్రేయసే యః । దేవస్థానేషు తే -

10 ం ష్వప్యపి కనకతులాపూరుషాదీని నానాదానాన్యే[న్యో]పదానైరపి సమమఖిలై రా[గ]మో[క్తా]ని తాని । [24*] రోషకృత ప్రతిపార్థివదండః శేషభుజక్షితిరక్షణశౌండః । భాషకు తప్పువరాయరగండ స్తోషకృదర్థిషు యో రణచండః । [25]* రాజాధిరాజ ఇత్యుక్తో యో రాజపరమేశ్వరః । మూవరాయరగండశ్చ పరరాయ భయంకరః । [26*] ఇందురాయసురత్రాణో దుష్టశార్దూలమర్దనః । గజౌఘగండ భేరుండ ఇత్యాది బిరుదాన్వితః । [27*] ఆలోకయ మహారాజ జయ జీవేతి వాదిభిః, అంగవంగకళింగాద్యై రాజభిస్సేవ్యతే

11 ం చ యః ౹ [28*] స్తుత్యౌదార్య్యః సుధీభి స్స విజయనగరే రత్నసింహాసనస్థః క్ష్మాపాలాన్ కృష్ణరాయక్షితిపతి రధరీకృత్య నిత్య[1] న్నృగాదీన్ । ఆపూర్వాద్రే రథాస్త క్షితిధర కటకాదాచ హేమాచలాంతా దా సేతో రర్థిసార్థ శ్రియమిహ బహుళీకృత్య కీర్త్యా సమింధే । [29*] ఉదయాద్రి ముపారూఢే కృష్ణరాయదివాకరే । తమోభూతో గజపతిస్సంత స్సంజీవితా భృశం । [30*] ఇహ కిల జగతి నిఖిలకవికులాభినంద్యమానౌదార్య్యధైర్య్య శౌర్య్యాది జనితయశఃపూరకర్పూరపూరిత బ్రహ్మాండకరండేన సమరచ[ం] -

12 ం డేన విహసితనళనహుషనాభాగధుంధుమారమాంధా[తృ]భరతభగీరథదశరథరామాదిచరిత మ[హిత*]సుచరితేన కృతభూసురత్రాణేన పరిభూతసురత్రాణేన । గజపతిగజకూట పాకలేన । వద[న*]విజితాంభోజేన । భోజేనాపరేణ । కావ్యనాటకాలంకారమర్మ్మజ్ఞేన ధర్మ్మజ్ఞేన ప్రతివర్షప్రవర్త్తితకనకవసంతమహోత్సవేన నిత్యోత్సవేన క్రితార్థితవిప్రసార్థేన నిఖిలనృపతిమూర్ధన్యేన ధన్యేన । నాగాంబికానరసన్నృపనందనేన । నిఖిలహృదయానందనేన సమరము[ఖ] విజయేన దిశాం విజయనగరే సింహాసనమా-

13 ం రుంధ్యా శాసతా సకలాం భువం భుజవిజితసాంపరాయేణ కృష్ణదేవమహారాయేణ కనకమయమకారి నిఖిలమండల గండ తోం[డి]రమండలమండనాయమానం కాంచీపురికమలినీమధ్యవిహారన్మదగజాయమానం మతంగజగిరిశిరోమకుటాయమానమఖిలజనాభివంద్యమానం అతిసురాచలభాసమానం అసమానం పుణ్యకోటి విమానం । తుంగస్వాయు శకాబ్ద భాసుర గతా భావే శుభే . . . . శ్శ్ని మాసి శుభోత్తరామక దశమ్యాప్తే దినే ప్రిశ్చితే సౌవర్ణాం కరికాలికత్తూరకరోత్ శ్రీపుణ్యకోటిమ్మురే సర్వ్వాహ్నసరసా -

14 ం వనీంద్రతనయః శ్రీక్రిష్ణరాయో మహాన్ । భృత్యేషు ప్రథితేషు సత్స్వపి తదాజ్ఞాలః స్వయం సహ్యాజాగాధాంభోనిధి పావనియ్యర్ధి సహ ప్రాజ్ఞైః గ్రిహీత్వా ద్విపం సం[గ్ర*]హోర్ద్ధమహీధ్రదుగ్గ మపరా చింత్యం చ శాల్యోజసా సౌవర్ణం స హి క్రిష్ణరాయ నృపతిః శ్రీపుణ్యకోటిం వ్యధాత్ । స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకాబ్ద ౧౪౩౬ టి మీంద నడచే భావ సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౦ బుధవారమున్ను క . . .[న]క్షత్రం నాండు శ్రీమన్ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర[తా]ప శ్రీ వీరక్రిష్ణరాయమహారాయలు

---

[1] For నిత్యా

[2] There is a blank space here left unengraved. The gap may be restored as వత్సరేశ్శ్రే.

15 ౦ జయంగొండచోడమండలమఇన చంద్రగిరిరాజ్యమందు ఉటుకాటుకోట్టమఇన నగరం కాంచీ
పురం తిరువత్తూరు నిండరుళియ పెరుమాళు పేరరుళాళ పెరుమాళ శ్రీభండారానకు ధా
రవోశి సమర్పించిన ధర్మ్మశాసనం తమ తండ్రిఙ్గారు నరసానాయకొ్కడయలకున్ను
తమ తల్లి నాగాజి అమ్మకున్ను తమకున్ను పుణ్యంగాను పుణ్యకోటి విమానం కోడింగమట్టుకు
బంగారు పూయను తమ భండా[ర] . . . చ్చిన అపరంజి తూంకాలు[1]——న్ను[1]——
తగళ్లకు ఇచ్చిన రాగివలాలు

16 ౦ పాదరసం తూంకాలు —కుచిల మాళు[1]—న్ను కూలిపై వెచ్చానకు మాళు[1]—న్ను
వెరళి మాళు[1]——న్ను ఇచ్చి పుణ్యకోటి విమానం అపరంజి బంగారాన పూఇస్తిమి
ఇ ధర్మ్మం ఆచంద్రార్క్కస్థాఇగాను మాశేవ వరదరాజదెవుండు అవధరింతురు । ఇ ధర్మ్మా
నకు తప్పినవారు వారణాశి గంగాతీరమందు తమతల్లిదండ్రులను చంపిన పాపాన పోంగల
వారు గోహత్య బ్రంహత్య అశ్వహత్య శేశిన పాపాన పోంగల వారు । దానపాలనయో
ర్మ్మధ్యే దానా[త్*]శ్రేయోనుపాలనం । దానా[త్*]స్వర్గ్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం
పదం ॥

No. 52.

(*A. R. No.* 18 *of* 1915.)

ŚRĪŚAILAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On stones built into the floor of the platform in the eastern porch of the Mallikārjuna temple.

Kṛishṇarāya, 1515 A.D.

This is dated **Śaka 1438 (current), Yuva, Śrāvaṇa śu. 15, Wednesday, lunar eclipse, corresponding regularly to 1515 A.D., July 25.**

The record is important for the historical information contained in it. The king, it is stated, started out from Vijayanagara on a campaign of conquest towards the east, conquered at a stretch Udayagiri, Addaṅki, Vinukoṇḍa, Bellaṁkoṇḍa, Nāgārjunikoṇḍa, Taṅgēḍu, Kētavaram and other hill-forts and land-forts and captured Tirumala Kātarāya-mahāpātra. Having taken Koṇḍavīḍu, he captured alive Vīrabhadrarāya, Naraharidēva, Rāchūri Mallū-khānu, Uddaṇḍa-khānu, Jannāla-Kasavāpātra, Pūsapāṭi Rāchirāju, Śrīnātharāju, Lakshmīpatirāju, Paśchima-Bālachandra-Mahāpātra and others. Later he reinstated the captives in their places, visited Amarēśvara at Dharaṇikōta and performed the Tulāpurusha ceremony in the presence of the god on the banks of the river Kṛishṇavēṇi. He had the *Ratnadhēnu* and *Sapta-sāgara mahādānas* performed by his queens **Chinnādēvi** and **Tirumaladēvi** respectively. Finally he visited Śrīparvata, where he had the *maṇḍapa* built in the car-street of the temple. The epigraph refers to the gift of the villages Pāramañchāla and Ātukuru formerly made to the god of the place in the year Śrīmukha. It also mentions the remission of levies on loads (*Kañchi-kāvaḍi*), pack-horses, bullocks, asses and head-loads.

The details of the date given for the said Śrīmukha viz. Vaiśākha śu. 11 and Thursday do not agree for the year. But they work out correctly for the previous year Bhāva. Hence assuming the cyclic year to be a mistake for Bhāva, the date would correspond to 1514 A.D., May 4.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషంబులు ౧౪౩౮
2 అగునేంటి యువ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ౧౫ బుధవారాన చంద్రగ్రహణ
3 పుణ్యకాలమందు శ్రీ మల్లికార్జునమహాదేవునికి శ్రీమన్ మహారాజాధిరాజ రా-

[1] Blank spaces to accommodate three or four numerals are left here.

4 [జ]పరమేశ్వర మూరురాయరగండ అరిరాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయం-

5 కర భాష గెతప్పువరాయరగండ పూర్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర యవనరాజ్య-

6 స్థాపనాచార్య గజపతివిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ కృష్ణదేవమహారాయలు విజయన-

7 గరాననుండి పూర్వదిగ్విజయయాత్రకు విచ్చేశి ఉదయగిరిదుర్గం సాధించి తిరు-

8 మలకాతరాయమహాపాత్రుంని పట్టుకొని అద్దంకి వినుకొండ బెల్లంకొండ నాగార్జునుని కొండ న-

9 ంగేడ కేతవరం మొదలైన గిరిదుర్గస్థలదుర్గాలు వశ ధాటిని కైకొని కొండవీడుదుర్గం మీ-

10 ద విడిశి లగ్గలుపట్టించ్చి దుర్గం పుచ్చుకొని ప్రతాపరుద్రగజపతిరాయ కొమారుండు వీర[భ]-

11 ద్రరాయడు కుమారపాత్రుని కొడుకు నరహరిదేవు రాచూరి మల్లూఖానుడు ఉదండఖాను-

12 డు జంన్గాల కసవాపాత్రుండు । పూసపాటి రాచిరాజు శ్రీనాథరాజు లక్ష్మీపతిరాజు పశ్చిమ బాలచం-

13 ద్రమహాపాత్రుడు వీరుమొదలైన పాత్రసామంతులాను మంనెవారినింని జీవగ్రాహంగాను పట్టుకొని

14 అభయదానం వారికి ఇచ్చి ధరణికోట అమరేశ్వరానకు విచ్చేశి కృష్ణవేణీనదీతీరమందు అమరేశ్వ-

15 రదేవునిసంనిధిని తులాపురుషమహాదానం చేయనవధరించి తమదేవులు చింనాదేవిఅమ్మగారి చే-

16 తను రత్నధేనుమహాదానమునను తిరుమలదేవిఅంమగారిచేతను సప్తసాగరమహాదానమునను

17 చేయింపనవధరించి అందుండి శ్రీపర్వతానకు విచ్చేశి ఈ దేవుని తేరువీధి శిలామంటపాలు కట్టించిరి

18 ఆ శ్రీముఖ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౧ గురువారానను మధ్యాహ్నమవసరం మహానైవేద్యానకు [పా]రుమంచా-

19 ల అనెడిగ్రామమునను ఆతుకూరు అనెడిగ్రామమునను స[మ]ర్పించిరి కంచికావడి సుంకం గుర్రం యెద్దు గా-

20 డిద తలమోపు మొదలైనవారిచేత సుంకం కొనకుండాను మాని స్తిమి ఇంత్తవట్టు ఆ చంద్రార్కం నడవంగ-

21 [లవా]రం యవ్వరు తప్పకనడపిరి ఆ పుణ్యపురు[షు]ల పాదాలు మా శిరస్సునను ధరించేము । ఈ

22 [ధర్మం] యవ్వరు హానితలచి నడపరైరి ఆ పాపకర్ములు తమ తల్లితండ్రులాను బ్రాహ్మలాను

23 [గురు]వులాను కాశిలోను గంగాతీరమందు చంపిన పాపాన పోంగలవారు । స్వదత్తాద్విగు-

24 [ణం పు]ణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । సామాన్యో-

25 [యం] ధర్మసేతుర్నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః । సర్వానేతాన్ భావినః పార్థి[వే]-

26 ంద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః । శ్రీ శ్రీ శ్రీ[1] [॥*]

No. 53.

(*A. R. No.* 64 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up at the entrance into the Narasiṁhasvāmin shrine in the Narasiṁhasvāmin temple.

Kṛishṇadēvarāya, 1515 A.D.

---

1 Below this the following is engraved in larger characters:

శ్రీమల్లికార్జునదేవునికి స్వగరణం

This is dated **Śaka 1438 (current), Yuva, Pushya śu. 15, Friday**, corresponding to **1515 A.D., December 21.**

It records the conquests of the king as in No. 52 above. In addition, it states that the king having started out on a campaign of conquest to Kaliṅga visited Ahōbala enroute and made gifts of one thousand *varāhas*, a necklace, a ruby and diamond pendant inset with an emerald, a pair of bracelets set with rubies and a gold plate to the deity there. His queen also made a gift of a pendant. Further, the village Madūru in Chāṅgalamari-sīma was granted for worship and offerings to the god.

TEXT

1 ⊙ శుభమస్తు। ఏతత్సురాసురాధీశ మౌళిమాలోపలాలితం[।*]
2 అహోబలనృసింహస్య దేవదేవస్య శాసనం॥ స్వస్తి శ్రీమన్ మ-
3 హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర [మూ]రురాయలగండ అరి-
4 రాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయంకర పూర్వ-
5 దక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర యవనరాజ్యస్థాపనాచా-
6 ర్య గజపతిదళవిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరకృష్ణదేవ-
7 మహారాయలు పూర్వదిగ్విజ[య*] యాత్రకు విచ్చేసి వుదయ-
8 గిరి దుర్గమున్ను సాధించి తిరుమలకాంతరాయ మహా-
9 పాత్రునిం బట్టుకొని వినికొండ బెల్లంకొండ నాగార్జుని-
10 కొండ అద్దంకి అంమనబోలు తంగేడ కేతవరం మో-
11 దలయిన గిరిదుర్గస్థలదుర్గాలున్ను ఏకధాటిని కైకొని కొం-
12 డవీటికి విచేసి దుర్గం చుటువారుకొని నడచప్పరాలు వెటి
13 కోట వడదోయించి నాలుగు దిక్కులాను అగ్గలు విడిపించి దు-
14 ర్గమును తీసుకొని దుర్గంమీదనుంన్న ప్రతాపరుద్రగజపతిమ-
15 హారాయల కొమారుండు వీరభద్రరాయండు కొమార హంవీ-
16 రపాత్రుని కొడుకు నరహరిదేవు శ్రీనాథరాజు రామరాజు కొడు-
17 కు లక్ష్మీపతిరాజు రాచూరి మలువఖానుండు వుద్దండఖా-
18 నుండు జన్యావుల కసవాపాత్రుండు పశ్చిమబాలచంద్రమ-
19 హాపాత్రుండు వీరు మొదలయిన పాత్రసామంతులను మ-
20 న్నవారిని జీవగ్రాహంగాం బట్టుకొని వారికి అబయదానము-
21 న్ను యిచ్చి ధరణికోటకు విచ్చేసి అమరేశ్వరమహాదేవుని సంనిధిని తు-
22 లాపురుషమహాదానమున్ను సేయనవధరించి తమదేవుళ చేతా-
23 ను మహాదానాలు సేయించనవధరించి తిరిగి విజయనగరాన-
24 కు విచ్చేసి రత్నసింహాసనస్థుండై సాంమ్రాజ్యంసేస్తుంన్న
25 మరింని కళింగదేశదిగ్విజయార్థమై విచ్చేస్తుం-
26 న్ను అహోబలానకు విచ్చేసి దేవుని దర్శించి స్వస్తి శ్రీ జ-
27 యాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు
28 ౧౪౩౮ అగునేటి యువ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ ౧౫ శు-
29 క్రవారాన శ్రీ అహోబలేశ్వర దేవునికి కంఠమాల ౧ ప-
30 చ్చపెట్టిన వజ్రమాణిక్యాలపదకం ౧ మాణిక్యా-
31 ల కడియాల జోడు ౧ పైండిపళ్యం ౧ కానిక వే-
32 యి వరహాలుంను తమదేవుళు సమర్పించిన పదకం

33 ౧ ఇంత వట్టుంను సమర్పించి దేవరకు అమృతపడి నై వేద్య-
34 అంగరంగవైభోగాలకు చాంగలమరి సీమలో మదూ-
35 రు అనే గ్రామమున్ను సమర్పించిరి యి సేవ [అ]చంద్రార్క-
36 స్థాయిఅయి నడవవలెనని యిచ్చిన ధర్మ్మశాసనం
37 మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 54.

(*A. R. No.* 325 *of* 1919.)

BEZVĀḌA, BEZVADA TALUK, KRISHNA DISTRICT.

On a pillar near the northern entrance into the **Mallēśvara temple.**

Kṛishṇarāya, 1516 A.D.

This is dated **yuva, Phālguṇa** śu. 5, corresponding to **1516 A.D. February 8, (Friday).**

It seems to record a *sarvamānya* gift made by Rāyasam Koṇḍamarusu in the village Koṇḍapalli of Koṇḍavīṭi-rājya at the instance of the king.

TEXT

1 యువ సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౫ లు
2 శ్రీ క్రిష్ణదేవమహారాయల పం-
3 ప్పునను రాయసం కొండమ-
4 రుసుంగారు వే[యి*]ంచిన ధర్మశా-
5 సనం। కొండపల్లి కొండవీ-
6 డు రాజ్య[ం*]లోను . . . . . .
7 . . . .
8 రెడ్లు జడలవాగు బొమ్మకంటి
9 నారి గుడి [శితండు] [నా]ండ్ల మ-
10 . . . . . రాజ్యాన న . . . .
11 న రాజ . . [స్తానంగాను] .
12 . . . . ని సర్వమాన్యం . . . .
13 . . . .। ఇ ధ[ర్మ]
14 . . . . . యవరుంనుగా
15 . . . .
16 . . . . యా శిమల
17 damaged

No. 55.

(*A. R. No.* 342 *of* 1905.)

DĒVIGUḌI, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up on the north side of the central shrine of the Talakaṇṭamma temple.

Kṛishṇarāya, 1516 A.D.

This is dated **Śaka 1437, Dhāta, Kārtika śu. 15,** corresponding to **1516 A.D., November 9, (Sunday).** The Śaka year quoted is **wrong for 1438.**

It records a *daśavanda* gift of land to the west of the boundary of Sukamañchipalli, by the *sthānamvāru* of Dēviguḍi to Obiḷi-reḍḍi, son of Pulitalipa-reḍi, Tāti-reḍi and Bhairapa-reḍi, sons of Chelā-reḍi, for their having executed the construction of the *prākāra*, for the merit of the king and Sāḷuva Gōvindarāja Voḍeyalu.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీ జయా-
2 బ్దయ శాలివాహన శకవర్షం-
3 బులు ౧౪౩౭ అగునేటి ధాత సంవత్సర కా-
4 తిక శు ౧౩ లు శ్రీమతు దేవిగుడి స్తానం-
5 వారు పులితళపరెడికొడ్కు వోభిళరెడికిన్ని చె-
6 లారెడికొడ్కులు తాతిరెడి భైరపరెడి జ ౩కి యి-
7 చ్చిన దసవంద శాసనం। క్రిష్ణరాయలకు సాళ్వ
8 గోవిందరాజు వొడియలకు పున్యంగా మీచేత
9 ప్రాకారం కోటవెటించి అందుకు మీ జ ౩ కి ఖ౨ ఛ౨
10 చే[సు సు]కమంచిపల్లి పొలమేర పడుమట నిచ్చి మీ
11 చేత ప్రాకారంకోట వెటిస్తిమి వోబిళరెడి పా-
12 ద్లు ౨ కి ఖ ౧ ।౩ తాతిరె[డ్డి]కి ఖ ౦।౨ భైరపరెడికి
13 ఖ ౦ ।౨ కూ[డా] యిరువుటియేదుము చేను అ-
14 నుభవించి మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యము వ-
15 తనపడ రూపుశేసుక అచంద్రార్కంగా
16 అనుభవి[ం*]చేది ఆ చేన్కి యేతష్టు వచ్చిన నే-
17 మే పరిహారి[ం*]చ్చువారం స్తానంవారి వొప్పం।
18 జ ౩కి తళకట్టమ్మ నలతళజీల మనుమడు గండ్డికోట వీ-
19 రజీలకొడుకు పెదతళజీలవ్రాలు స్తానం అ-
20 రుపాడ్లవారి సమ్మతి స్తలకరణం శింగరాజు
21 బసువయవ్రాలు[॥*]

No. 56.

(*A. R. No.* 712 *of* 1922.)

HAMPI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the north wall of the hundred-pillared *maṇḍapa* of the Viṭhalasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1615 A.D.

This is dated Śaka 1438, Dhātu, corresponding to 1615 A.D.

It records that the hundred-pillared *maṇḍapa* to god Viṭṭhala was caused to be built by the king.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*]స్వస్తిశ్రీ విజ-
2 యాభ్యుదయ శాలివాహ-
3 న శకవరుశ ౧౪౩౮ వెలునడ-
4 చి ధాతు సంవత్సరాన శ్రీమంన్-
5 మహారాజాధిరాజ రాజపరమే-

6 *స్వ[ర*] శ్రీవీర[ప్ర]తాప శ్రీకృ[ష్ణ]రాయమ-
7 హారాయలు శ్రీవిఠలదేవునికి
8 కటించిన మాణిక్యకంభాల మ-
9 ండపము[॥*]

No. 57.

(*A. R. No.* 474 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHIPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the north wall of the rock in the Aruḷāḷa-perumāḷ temple.

Krishṇarāya, 1517 A.D.

This is dated **Śaka 1438, Dhātri, Pushya ba. 7, Wednesday,** corresponding to **1517 A.D., January 14.**

States that the king, having conquered Udayagiri, captured Ravutarāya-mahāpātra, and having taken the hill fortresses of Addaṅki, Vinikoṇḍa, Bellaṁkoṇḍa, Taṅgēḍa, Kētavaram, etc., captured alive Virabhadrarāya, son of Pratāparudra-Gajapatirāya, Naraharidēva, son of Kumāra Haṁvira and others, performed *tulāpurusha* at Amarēśvara in Dharaṇikōṭa, returned to Vijayanagara and started out again on a campaign of conquest towards Kaliṅga, reached Bējavāḍa, conquered Koṇḍapalli, captured Praharāju Siraśchandra-mahāpātra, Bōḍajana-Mahāpātra, Bijili-khānu and others, took at a stretch all the fortresses of Telaṅgāṇya such as Anantagiri, Uṇḍrakoṇḍa, Urlugoṇḍa, Aruvapalli, Jallipalli, Kandikoṇḍa, Kappaluvāyi, Nallagoṇḍla, Kaṁbhaṁmeṭṭu, Kanakagiri, Śaṁkkaragiri, etc., installed the *Jayastaṁbha* at Siṁhādri-Potnūru and performed the *mahādāna* there, returned to Rājamahēndra and desiring to have the *mahādānas* performed by his queens Chinnādēvi and Tirumaladēvi, returned to Vijayanagara and having visited, on the above date, with his queens, god Varadarāju at Vishṇu Kāñchi, and paid one thousand *varāhas* as *kāṇike*, had the *puṇyakōṭi-vimāna* of the god gilded with gold and granted the villages Vershāru, Tiruppālukaḍalu, Gōvindachēri, Nūrappandāṅgal and Peḷūru yielding altogether annually 1,500 *varāhas*, to meet the expenses for the fortnightly *puḷukkāppu* service and daily offerings to the god.

TEXT

1 ం శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీమన్ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూరురాయరగండ అరిరాయ విభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయంక్కర భాషగెతప్పువరాయరగండ పూర్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర యవనరాజ్యస్థాపనాచార్య గజపతివిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ వీర కృష్ణదేవ మహారాయలు విజయనగరానసుండ్డి పూర్వదిగ్విజయయాత్రకువిచ్చేశి ఉదయ గిరిదుర్గముంను సాధించ్చి రవుతరాయమహాపాత్రునిం బట్టుకొని। అద్దంక్కి। వినికొండ్డ। బెల్లంకొండ్డ। నాగార్జునికొండ్డ। తంగేడ। కేతవరం। మొదలయిన గిరిదుర్గస్థలదుర్గాలు ఏకధాటిని కైకొని కొండ్డవీటిదుర్గంమీద విడిశి లగ్గలు పట్టించ్చి ఆ దుర్గం పుచ్చుకొని। ప్రతాపరుద్రగజపతిరాయల కొమారుండు వీరభద్ర రాయండు। కొమారహంవీరపాత్రుని కొడుకు నరహరిదేవు। రాచూరి మల్లూఖానుండు। ఉద్దండ్డఖానుండు। జన్యాల కసవ పాత్రుండు పూసపాటి రాచిరాజు। శ్రీనాథరాజు లక్ష్మీపతిరాజు। పశ్చిమ బాలచంద్ర మహాపాత్రండు। వీరు మొదలయిన పాత్రసామంతులాను మంనెవారి నింని జీవగ్రాహంగాను పట్టుకొని వారికి అభయదానం యిచ్చి ధరణికోట అమరేశ్వరానను తులాపురుష మహాదానముంను శాయ నవధరించ్చి తిరిగి విజయనగరానకువిచ్చేశి సామ్రాజ్యం చేసుంను మరింని

కళింగ్గదేశ దిగ్విజయార్థమై బెజవాడకు విచ్చేశి కొండ్డపల్లిదుర్గ్గముంను సాధించ్చి ఆ దుర్గ్గంమీందనుంన। ప్రహరాజు శిరశ్చంద్ర మహాపాత్రుండు। [బో]డజన మహాపాత్రుండు। బిజిలిఖానుండు।

2 వీరు మొదలయినవారిని జీవగ్రాహంగాను పట్టుకొని వారికి అభయదానం యిచ్చి। అనంతగిరి। ఉంద్రకొండ్డ। ఉర్లుగొండ్డ। అరువపల్లి। జల్లిపల్లి। కం[ద్ది]కొండ। కప్పలువాయి। నల్లగొండ్ల। కంభంమెట్టు। కనకగిరి। శంక్కరగిరి। యివి మొదలయిన తెలుంగాంణ్యపు దుర్గ్గాలు ఏకఘాటిని కైకొని సింహాద్రి పొట్నూరికి విచ్చేశి అక్కడను జయస్తంభం వేశి మహాదానముంను శాయనవధరించ్చి తిరిగి రాజమహేంద్రావరానకు విచ్చేశి తమ దేవుళ్లు చింనాదేవంమ తిరుమలదేవంమంగారి చాతను మహాదానాలు చేయించ్చ నవధరించ్చి విజయనగరానకు విచ్చేశి। స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౮ అగునేటి ధాత నంవత్సర పుష్య బహుళ ౭ బుధవారం నాండు విష్ణుకంచ్చికి విచ్చేశి వరదరాజదేవుని దర్శించ్చి దేవునికి కానికె గ ౧౦౦౦ వరహాలు సమర్పించ్చి దేవుని పుణ్యకోటివిమానానకు పైండిపూయించ్చి దేవునికి సమర్పించిన గ్రామాలు। వెపారు। తిరుప్పాలుకెడలు। గోవింద్దచేరి। నూఅప్పుందాంగలు ౪ కూడి యీ నాలుగు గ్రామాలుంను గ ౧౧౦౦ వరహాలు పళూరు గ్రామం ౧కి గ ౪౦౦ వరహాలు ఉభయం గ్రామాలు ౫కి గ ౧౫౦౦ వరహాలు యిందుకు దేవునికి పదిహేనుదినాలకు వొకమాటు పుళుకాపు ఛాతే అందుకు గ ౪౦ వరహాలు [ల్కె] పండు ౧కి గ ౯౬౦ వరహాలు। అవసరానకు దినం ౧కి పళ్యాలు ౩ంని దీపాలు ౫ంటి లెఖాను పండు ౧కి గ ౫౪౦ వరహాలు కూడి గ ౧౫౦౦ వరహాల గ్రామాలుంను సమర్పించి యీ శావ ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడవవలెనని యిచ్చిన ధర్మశాసనం॥ యీ అవసరం విట్టవన్ విళుక్కాడుకు కలిగిన యెదుంన్దరపళ్యముంన్ను అప్పపడింని శఠగోపజియ్యంగారి మఠానకు శిష్యపరంపరగాను వైష్ణవుల ప్రసాపాటుకు పాలింస్తిమి॥

No. 58.

(*A. R. No.* 533 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the east wall of the second *prākāra*, Aruḷāla-perumāḷ temple.

Krishṇarāya, 1517 A.D.

This is dated **Śaka 1438, Dhātṛi, Pushya ba. 7, Wednesday,** corresponding to **1517 A.D., January 14.**

This is a copy of No. 57 above with slight variations.

TEXT

1 శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీమన్ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూరురాయరగండ్డ అరిరాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయంక్కర భాషగెతప్పువరాయరగండ్డ పూర్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర యవనరాజ్యస్థాపనాచార్య గజపతివిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరకృష్ణదేవమహారాయలు విజయనగరానముండ్డి పూర్వదిగ్విజయయాత్రకు విచ్చేశి ఉదయగిరిదుర్గముంను సాధించ్చి రవుతరాయమహాపాత్రునిం బట్టుకొని। అద్దంక్కి। వినికొండ్డ। బెల్లంకొండ్డ। నాగార్జునికొండ్డ। తంగేడ। కేతవరం। మొదలయిన గిరిదుర్గస్థలదుర్గ్గాలు ఏకఘాటిని కైకొని కొండ్డవీటిదుర్గ్గంమీంద విడిశి లగ్గలు పట్టించ్చి ఆ దుర్గ్గం పుచ్చుకొని

2 ప్రతాపరుద్రగజపతిరాయల కొమారుండు వీరభద్రరాయండు । కొమార హంవీరపాత్రునికొడుకు నరహరి దేవు । రాచూరి మల్లూఖానుండు । ఉద్దండ్డఖానుండు । జన్యాల కసవపాత్రుండు । పూసపాటి రాచిరాజు । శ్రీనాథరాజు లక్ష్మీపతిరాజు । పశ్చిమ బాలచంద్రమహాపాత్రుండు । వీరు మొదలయిన పాత్రసామంతులౌను మంనెవారినింని జీవగ్రాహంగాను పట్టుకొని వారికి అభయదానం యిచ్చి ధరణికోట అమరేశ్వరానను తులాపురుషమహాదానముంను శాయనవధరించ్చి తిరిగి విజయనగరానకు విచ్చేశి సామ్రాజ్యం చేస్తుంను మరింని కళింగ్గదేశదిగ్విజయార్థమై బెజవాడకు విచ్చేశి కొండ్డపల్లి దుర్గ్గముంను సాధించ్చి ఆ దుర్గ్గంమీందనుంన ప్రహరాజు శిరశ్చంద్ర-

3 మహాపాత్రుండు । బోడజన మహాపాత్రుండు । బిజిలిఖానుండు । వీరు మొదలయిన వారిని జీవగ్రాహం గాను పట్టుకొని వారికి అభయదానం యిచ్చి । అనంత గిరి । ఉంద్రకొండ్డ । ఉర్లుగొండ్డ । అరువపల్లి । జల్లిపల్లి । కంద్దికొండ్డ । కప్పలువాయి । నల్లగొండ్ల । కంభంమెట్టు । కనకగిరి । శంకర్కర గిరి । యివి మొదలయిన తెలుంగాంణ్యపు దుర్గ్గాలు ఏకధాటిని కైకొని సింహాద్రి పొట్నూరికి విచ్చేశి అక్కడను జయస్తంభం వేశి మహాదానముంను శాయ నవధరించ్చి తిరిగి రాజమహేంద్రావరానకు విచ్చేశి తమ దేవుళ్లు చింనాదేవంమ తిరుమలదేవమ్మంగారి చాతను మహాదానాలు శేయించ్చనవధరించ్చి విజయనగరానకు విచ్చేశి । స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు

4 ౧౪౩౮ అగునేటి ధాత సంవత్సర పుష్య బహుళ ౨ బు నాండు విష్ణుకంచ్చికి విచ్చేశి వరదరాజదేవుని పుంణ్యకోటివిమానానకు పైండి పూయించి దేవునికి సమర్పించిన గ్రామాలు । వెపూరు । తిరుపాల్క్కడలు । గోవిందచేరి । నూఅప్పందాంగలు । కూడి యీ నాలుగు గ్రామాలుంను గ ౧౧౦౦ ను పెరూరు గ్రామం ౧కి గ ౪౦౦ను ఉభయం గ్రామాలు ౫కి గ ౧౫౦౦ వరహాలు యిందుకు దేవునికి పదిహేను దివసాలకు వొకమాటు పుళుక్కాపు చాత్తేఅందుకు గ ౪౦ వరహాల లెఖ్కను ఏండు ౧కి గ ౯౬౦ వరహాలు । అవసరానకు దినం ౧కి పళ్యాలు ౩౦ని దీపాలు ౫౦టి లెఖ్కను ఏండు ౧కి గ ౫౪౦ వరహాలు కూడి గ ౧౫౦౦ వరహాలా గ్రామాలుంను సమర్పించి యెన్నిక వరహా గ ౧౦౦౦ యీ శేవ

5 ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను నడవవలెనని యిచిన ధర్మశాసనం ॥ విటవన్ విళుక్కాడు యేడు న్నూర పళ్యముంన్ను అందుకాంగల్గిన అప్పవడిన్ని శఠగోపజియ్యంగారి మఠానకు శిష్యపరంపరగాను వైష్ణవుల ప్రసా[దా]లకు పాలిస్తిమి [॥*]

No. 59.

(*A. R. No.* 824 *of* 1922.)

KOMMŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar in the *maṇḍapa* of the Agastyēśvarasvāmin temple.

Krishṇarāya, 1517 A.D.

The record is dated **Saka 1438, Dhātṛi, Phālguṇa ba. 5 Thursday,** regularly corresponding to **1517 A.D., March 12.**

It records the construction of the temple of Prasanna-Kēśava Perumāḷ by Lakshmi-kāntarsu for the merit of his parents Tipparsayya and Rāmāyamma and that of the king.

TEXT

First face

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవరుషంబులు ॥ శ్రీ
3 ౧౪౩౮ అగునేంటి ధాత సంవత్సర
4 ఫాల్గున బ ౫ గురువారాన శ్రీమన్మ
5 హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ-
6 ర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర కృష్ణదేవ మ-
7 హారాయలు కటకం మేరగాను
8 పృథివి[సామ్రా]జ్యం చేయంగాను

Second face

9 వారి బంటు తిప్పర్సయ్య కొడుకు లక్ష్మి-
10 కాంతర్సులు తమ స్వామియైన కృష్ణ-
11 రాయలకును తమ తండ్రి తిప్ప-
12 ర్సయకున్ను తమ తల్లి రామా-
13 యమ్మకున్ను సుకృతముగా-
14 ను కొండమూరి ప్రసన్న కేశవపె-
15 రుమాళ్ల గుడి కటించెను శ్రీ[॥*]

No. 60.

(*A. R. No.* 335 *of* 1915)

CHĒJERLA, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up near the *maṇḍapa* in the Kapōtēśvara temple.

Kṛi. narāya, 1517 A.D.

This is dated **Śaka 1440 (current)**, **.śvara, Jyēshṭha ba.[30]**, **Friday**, **solar eclipse**, corresponding to **1517 A.D.**, **June 19.**

Registers a gift of 12 *puṭṭis* measured by the *peddapāṭinagari-ambāram* and 12 *varāhas*, to Namaśśivāya, the *Śrīkaraṇa* of god Kapōtēśvara by Sāḷuva Timmarasa at the command of the king for the merit of his family. The Sanskrit verse with which the record begins, refers to Chēṁjerla as the *sarvamānya-agrahāra*. Also records the remission of certain levies and specifies the quantities of rice, dhall, ghee, etc., for the daily use in the temple as well as the shares of the offerings to the various officials and temple servants including the *Śrīkaraṇa*.

TEXT

Face A.

1 శుభమస్తు । సేతుస్సిత
2 [సు]మేరు రక్షితమహీం
3 శ్రీకృష్ణరా[య] . . .
4 [ధ]త్త శ్రీ[చేరుజెర్ల]గ్రామ-
5 . . . . [సర్వ]మా -
6 న్యాగ్ర[హారం] . కలిత
7 రాజ్యస్థాపకదేము వి[హితా]-
8 భిషేకః శివాయై [త] .
9 క ధర్మసేవితమతి[ః] శ్రీ
10 సాళ్వ తింమోనిశం ॥ [స్వస్తి]
11 శ్రీశకవర్షంబులు ౧౪౪౦
12 అగునేంటి [ఈ]శ్వరసంవ్వ -
13 త్సర జ్యేష్ఠ బ[౩౦] శు [క్రవారాన]
14 సూర్యగ్రహణ పుణ్యకా -

15 లానను శ్రీరాజాధిరాజ
16 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్ర-
17 తాప శ్రీ కృష్ణదేవరాయ-
18 మహారాయల ఆగ్జను
19 శ్రీ సాళ్వతింమరున -
20 య్యంగారు తమకులకో-
21 [టికిం] బుణ్యంగాను
22 . . . .
23 . . . చేంజెల్లా
24 గ్రామా[న మ]
25 . . . . .

Face B

26 . . . .
27 శ్రీకపోతేశ్వర
28 శ్రీమంన్మహా-
29 దేఉని నిజమూ-
30 లభృత్యు[లై]న శ్రీమ -
31 హాస్థాన శ్రీదేవ -
32 దేవ శ్రీసంముఖ
33 శ్రీకరణ శ్రీనమ-
34 శ్శివాయంగారి
35 [వ]ర్షావర్త్తన పెద్ద -
36 పాట్ని నగరి అంశా -
37 రంవల్న ఖ ౧౨ న్ను
38 రోఖాలవల్న
39 వరహాలు వ ౧౨ న్ను
40 ఇస్తిమి ఇచ్చి ప్రజ-
41 ల ఆవేదనలు నగ -
42 రు ముట్టి వచ్చే అ[న]-
43 [ఙా]వాలు గొల్లా-
44 కారాలు కట్నంగా-
45 నికెలు మొదలైన
46 చత్రిసావేదనలు-
47 ంను మానితిమి । క-
48 రిణికె మేర పుట్టితూ -
49 ములు బ్రంహ్మాపు -
50 రి దేవదూములు
51 వారిక్షేత్రాలు మా-
52 న్యం దేవుని దినదిన [న]-
53 [మ]శివునివారి ప్రతి -
54 వర్త్తనలుంను మాన్యా
55 లుంను ఆచంద్రార్క-
56 ములు ॥ యీ పుణ్యా -
57 నకు యెవ్వరెవ్వరై నా-
58 ను మమ్ము మన్నించి [త]-
59 ప్పక నడపేది । తప్పి -
60 తిరా గంగ్గకర్త గోవు
61 బ్రాంహ్మనలను . .
62 . [పాన బోవువారు]

Face C

63 శ్రీకపోతేశ్వర -
64 దేవర నైవేద్య కట్టడ -
65 బియ్యం పెద్ద ఖం౪ ౨
66 పెసలు ౬౦। నెయిర్ ౧ నూ -
67 నె దీపారాధనకు ౬౫
68 గుగ్గిలం ప ౪ పోంకలు
69 ౫౦ ఆకులు ౨౦౦ ౩౦ -
70 దువల్న సగం ప్రసాదం
71 పూజకులు । గుడిశి -
72 ష్టు । ఆశ్రమవాసు[లు]
73 పెద్దలు నమఃశివా -
74 యవారు। వూడిగా[ల]
75 వారుం గూడా సగం। శ్రీ
76 మేఘాల మల్లయ । ఇష్ట -
77 కామేశ్వర ఉత్సవదేవ ।
78 విష్ణు । భైరవ। కుమారస్వా -
79 ములు । ఒక్కొక్క దేవరకు
80 పాగె । బియ్యం ౬౦ రో ౨ ।
81 [పె]సలు । రో ౦ । నేఇ రో ౦ । అధిక.
82 వర్తన వరహాలు వ ౧౨
83 [యీ] క్రమాన కరణ । దీవ
84 [౩ ।] స్థానికులు గ్రామమ -
85 ందును యె[క్కొ]లం దీని
86 ఫలం స్వామి భాగ్యా-

87 నం గలుగు ఆయాకా-
88 లం దీని దేవతావ్రయాలు
89 యేంటేంటి వర్తన వ్రయా-
90 లు ఉచిత వ్రయాలు సమ
91 . నడపేది యెక్కువగు-
92 [నాడు] దీంని చేరు ఉ
93 . . ంసేసేది ॥ ఏ[కై*]వ
94 భగినీ లోకే సర్వే-
95 షామేవ భూభుజా[ం*] న
96 భో[జ్యా] న కరగ్రాహ్యా
97 [దే*]వ ద[త్తా]వసుం[ధరా][॥*]

No. 61.

(*A.R. No.* 355 *of* 1920.)

MIḌUTŪRU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in the Vīrabhadra temple.

Krishṇarāya, 1517 A.D.

This is dated **Saka 1439, Īśvara, Āshāḍha śu. 11, corresponding to 1517 A.D., June 29, (Monday).**

It records a gift of the village Miḍutūru to God Buruḍāla Vighnēśvara by Sāḷuva Gōvindayya, son of Rāchirāju. The gift village was situated in Pulēṭi-māṁgaṇi in Gutti-sīma which is said to have been held by the donor as a ***nāyaṅkara*** from the king.

Text

Obverse

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా-
2 లివాహన శక[వ*]రుషంబులు ౧౪౩౯ అ-
3 గునేంటి యీశ్వరసంవత్సర ఆషాఢ
4 శు ౧౧ లు శ్రీమతు బురుడాల విఘ్నేశ్వర
5 దేవునికి కవుండిన్యగోత్రం ఆపస్తంభసూ-
6 త్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులకవ రాచిరా[జు]-
7 లుంగారి కుమారుండు సాళువ గోవిం[ద]-
8 య్య దండ్డం సమర్పించి యిచిన భూదాన ధ-
9 [ర్మ్మశా]సన పత్రక్రమ మెట్లన్నను । శ్రీ మన్మ-
10 హారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతా-
11 ప శ్రీవీర క్రిష్ణరాయమహారాయలు పృథివి-
12 సామ్రాజ్యము చేస్తుంను మాకు పాలించిన నాయ-
13 ంక్రానకు చెల్లే గుత్తిసీమలోని పు[లే]టి మాంగణి [అ]-
14 యిన మిడుతూరుగ్రామం శకాలిథి ప్రతమయేకా-
15 దశి పుణ్యకాలానను తుంగభద్రాతీరానను విఠలేశ్వ-
16 రదేవర విరూపాక్షదేవర సంనిధిని సహిరణ్యో-
17 దక దానధారాపూర్వకముగాను ధారవోసి యిస్తి-
18 మి ఆ మిడుతూరు గ్రామాన చతుసీమ పొలంలో-
19 గాంగల నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షీణిఆ-
20 గామిసిధసాధ్యంబులని యెటి అష్టభోగ తేజ-
21 స్వామ్యాలాను అనుభవించుమని బురుడా-
22 ల వినాయకదేవునికి కవుండిన్యగోత్రం ఆ-

23 వ స్తంభసూత్రం యజుశాఖాధ్యాయులక్షన
24 రాచిరాజయ్యంగారి కొమారుండు సాళు-
25 వ గోవిందయంగారు యిస్తిమి ॥ ఆ మిడుతూ-
26 రి గ్రామం రూపు నేసుకొని అందుంగల
27 రొఖాదాయ ధాన్యాదాయ సకల స్వామ్యా-
28 లున్ను దేవుని అమృతపళకు ఆచెంద్రా-
29 ర్కస్తాయిగాను అనుభవించేదని
30 బురుడాల విఘ్నేశ్వరదేవునికి కవు-
31 ండిన్యగోత్రం ఆప స్తంభసూత్రం
32 యజుశాఖాధ్యాయులక్షన రాచిరా-
33 జయ్యంగారి కొమారుండు సాళువ
34 గోవిందయ్యగారు శ్రివాచకము-
35 గాను యిచిన గ్రామభూదానధర్మ-
36 [శాసనం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా]

Reverse.

37 . . . .
38 . . . .
39 దాన . . , ...
40 దానాచ్ఛ్రే . . పాలనం
41 దానాత్స్వ . . . . ప్నోతి
42 పాలనా . చ్యుదం పదం
43 శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 62.

(*A.R. No.* 478 *of* 1906.)

KOṞṞAPĀḌU, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a slab lying in the courtyard of the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1517 A.D.

This is badly damaged. Mentions Śāḷuva Tipi and Sāḷuva Komāra Timarasayya in whose presence Timmapa seems to have demarcated some forest land obviously granted for some purpose. The cyclic year **Īśvara** which seems to be quoted in the record corresponds to **1517 A.D.**

TEXT

Obverse

1 . . . . . జయాభ్యుద -
2 . . . . లు
3 [చై]త్ర [శు] . . [ఈశ్వర] సంవ .
4 . . . . మద్రాజాధిరాజ రాజ -
5 పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప [వీరక్రిష్ణ] -
6 దేవమహారాయలు
7–14 Badly damaged.

Reverse

15 రెడ్డికరణాలు [కొలిచి] నాలుగు [ది]-
16 కులాను వలయ శాసనం శాళువ
17 తిపి సాళువకొమార తిమ[శ]అయ్య -
18 వారి సముకమందు [అడవి] దీవించి తి -
19 ఒమపయ . . . . టించి -
20 య పెటిరి అచె . . . . పుత్రపౌత్ర

Lines 21 to 25 are damaged.

26 . . . గంగకతర గోవుంను బ్రాం-
27 హ్మని చంపిన పాతకాన బోవువా[రు]
28 స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా[ను]-
29 పాలనం । పరదత్తాపహారేణ [స్వదత్తం ని]-
30 ష్ఫలం భవేత్తు । దానపాలనయోర్మ-
31 ధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం-
32 దానాత్స్వ-
33 ర్గ మవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం ప-
34 దం ॥

No. 63.

(*A.R. No.* 336 *of* 1915.)

CHĒJERLA, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a Nandi-pillar set up near the *dhvaja-stambha* of the Kapōtēśvara temple.

Krishṇarāya, 1518 A.D.

This is dated **Śaka 1440 (current), Īśvara, Māgha ba. 14, Monday**, corresponding to **1518 A.D., February 9, which was Tuesday.**

The record is damaged and seems to register a gift of the various levies such as *suṅkam, talārikam* etc., of Biṭṭalāpuram *alias* Kapōtapuram in Chēṁjerla to god Kapōtēśvara-mahādēva who favoured king Śibi, for worship of the deity and records the construction of the tanks Timmasamudram and Koṇḍasamudram by Rāyasam Koṇḍamarusayya, son of Sāḷuva Timmarasayya and Śriṁgāyamma. Mentions Sāḷuva Timmarusayya as the *Śiraḥ-pradhāni* of the king.

TEXT

Face A

1 శుభమస్తు [।*]
2 శేతుస్సీతసు-
3 మేరురక్షితమ-
4 హీ శ్రీకృష్ణరా-
5 యార్పితం ॥ స్వ-
6 స్తి శ్రీశకవర్షంబు
7 లు ౧౪౪౦ అగునేం-
8 టి యీశ్వర సంవ్వ-
9 త్సర మాఘ బ [౧౪]
10 సో । శ్రీ రాజాధిరా-

11 జ రాజపరమేశ్వ-
12 ర అష్టదిక్కు-రాజ-
13 మనోభయం-
14 కర మూరురా-
15 యరగండ అరి-
16 రాయవిభాడ
17 ముక్తాతులాభో-
18 హణ షోడశమ-
19 హాదానప్రచం-
20 డ్డ సంతత కమ[ల]-

21 వసంత్త త్యాగల -
22 శ్రీమనివాస చతు -
23 స్సముద్రాధీశ్వర
24 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
25 కృష్ణదేవమహా -
26 రాయలు పృథ్వి -
27 రాజ్యం శేయు -
28 చుండంగాను
29 ఆ రాయల సిరః-
30 ప్రధానులైన సా -
31 ళువ తింమ్మరు -
32 సయ్య రాయస-
33 ం కొండమరు -
34 సయ్యంగారు ।
35 ఆర్యానాం[థస]-
36 పర్యమర్యాదయా
37 ధుర్యపర్యాయ శ్రీ
38 పర్వత । కాలకం -
39 ఠ లీలావినో -
40 ద భూలోకకై లా-
41 సాచల శృంగ్గ .
42 . . . . .

Face B

43 . . . . .
44 నప్రార్థితాభీ -
45 ష్టకామేశ్వర వ
46 రప్రసాద లబ్ధ
47 చతురంక[ర*]క్ష -
48 త . . . . పు-
49 ణ్యానానంతకో-
50 టి[చతుస్సహస్ర]
51 ప్రసిద్ధదివ్యలిం -
52 [గ] చతుష్కంఠవి-
53 జృంభణ[విభంజన]
54 గ . క్ష ప్రద-
55 మై [మొదటి] కై లా -
56 సమైన కపో[తే*]శ్వ-
57 రమంద్దును రా -
58 యసం కొండ్డ -
59 మరుసయ్యం -
60 గారు తమతల్లి
61 [శ్రీ]ంగాయంమ -
62 ంగారికిని త
63 మతండ్రి తింమ -
64 రుసయ్యంగారి -
65 కిని పుణ్యంగా-
66 ను . . . . .
67 to 74 much damaged.
75 పతిక్షేత్ర[పాల] -
76 క [స్థానాలుంను]
77 to 84 damaged.

Face C

86 దక్షిణకాశి -
87 క్షేత్ర । షష్టి బి -
88 తేశ్వరోద్భవ [న]-
89 ందీశ్వరమంది -
90 ర శ్రీచేరుంజె -
91 ల్లూ . [మాన్య]సా -
92 న శిబిరాజ వ-
93 రద శ్రీదివ్యలింగే-
94 శ్వర[నామ] శ్రీ స్వ-
95 యంభు శ్రీమ -
96 త్ప్రసంన శ్రీకపో-
97 తేశ్వర శ్రీమన్మ -
98 హాదేవదేవుని ఏ -
99 హిమ తెలియ వి -
100 ంనవం చేశి అనా -
101 దిసిద్ధమై సాగి[వ] -
102 చ్చే చేంజెల్లూను
103 బిట్టలాపురమ-
104 [నే] కపోతపుర[ము]-
105 ంను సుంక తలా -
106 రికాలు గొల్లా(ూ) -
107 కారాలు కానిక -
108 గడాయాలు వెటి-
109 [వే]ములు సహా మా -
110 రు ముట్టి వచ్చి భ -
111 క్తిసావేదనల్లున్ను

112 దేవుని అంగరంగ -
113 వైభవాల[కుంన్ను]
114 వచ్చెయట్టుగాను
115 యీా రెండు[గ్రామా]-
116 లుంన్ను సర్వ్వమా-
117 న్యం శేయించ్చి
118 దేవుని [పశ్చిమాన]-
119 ను తన [తండ్రి*]పేర తింమ -
120 సముద్రమున్ను
121 తనపేర తూర్పు -
122 న కొండసముద్ర -
123 ముంను నిమ్మిర్ం -
124 చ్చి వేయించిన ధ-
125 ర్మశాసన కంఠ-
126 [ము] శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 64.

(*A.R. No.* 343 *of* 1905.)

DĒVIGUḌI, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up on the northern side of the central shrine of the Talakaṇṭamma temple.

Kṛishṇarāya, 1518 A.D.

This is dated **Śaka 1440, Bahudhānya, Vaiśākha śu.** 5, corresponding to **1518 A.D., April 15, (Thursday.)**

It records a *dasavanda* gift of land by the *sthānamvāru* of Dēviguḍi to Basavana, Matsanāgana and Mudukana, sons of Nāgajiyya of Dēviguḍi, for the merit of king Kṛishṇarāya and Sāḷuva Gōvindarāju Voḍayalu.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౦ అ -
3 గునేటి బహుధాన్య స[ం*]వత్సర వైశాఖ -
4 శు ౫ లు శ్రీమతు దేవిగుడిస్తానంవా[ళ్ళు]
5 . . . . . . నగజీలకొడ్కులు బస్వన మ -
6 త్సనాగన [ము]దుకన జ[త]కి యిచ్చిన దసవ -
7 ందశాసనం[।*] శ్రీక్రిష్ణరాయలకు సాళ్వగో -
8 విందరాజువొడయలకు పున్యంగా మ -
9 డి తవెండు పోల [ఖం]డిక . శేగట్టిగ-
10 వుని భైరవుని గుడిమేడు యి ౫ కి శేయి-
11 చ్చె అ . . . సుకమంచిపల్లె పొలమేర
12 పడుమర భైరరెడిచేని వృత్తి రోం ఖ ం ౹౹౹౩ ప-
13 దునెన బందుము నే[ల*]ను మీ పుత్రపౌత్ర పా -
14 రంపర్యం వర్తనపడ పదిలంశేశి ఆ -
15 చంద్రా[ర్కం]గా అనుభవించేది యీా చేనికి
16 యేమి శ[ష్టు]వచ్చిన నేమే పరిహారి[ం*]తుం
17 స్తానంవారి . . పొలు జ ౫ కి తళకమ్మ
18 నలతళజీల మనుమడు గండికో -
19 ట పీరజీల కొడ్కు పెదతళజీల వ్రాలు
20 స్తానం అరుస[ం]మతి స్తలకరణాలు
21 శింగరాజు బసువయ వ్రాలు [॥*]

No. 65.

(*A.R. No.* 716 *of* 1926.)

KŌKAṬAM, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the Kōṭīśvarasvāmin temple.

Krishṇarāya, 1518 A.D.

This is dated **Śaka 1440, Bahudhānya, Vaiśākha śu. 15,** corresponding to **1518 A.D., April 25, (Sunday).**

States that Pedayyaṁgāru, son of Aḷasāni Chokkarājuṅgāru, granted some land in the village Kōkaṭam which was conferred on the donor as *uṁbaḷi* by the king and which was situated in Ghaṇḍikōṭa-sīma, to the temple of Sakaḷanātha-liṅga at Kōkaṭam on the occasion of a lunar eclipse and in the presence of god Mallikārjuna at Bejavāḍa on the bank of the river Krishṇā.

This is followed by a post script which states that Mummaḍrāju, son of Kaṭṭa Mumaḍrāju Tippaṇa, the *sthala-karaṇam* of the village Kōkaṭam, reconsecrated the temple of god Sakalēśvara-dēva in the year Bahudhānya. Also records a grant of two *tūmus* of land by Bayirōju of Saṁmaṭūru, son of Agasāla Mallōju.

TEXT[1]

1 శుభమస్తు[।*] శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౦
2 అగునేంటి బహుధాన్యసంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధి-
3 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవరాయ మహారా-
4 యరు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండంగాను అళసాని చొక్కరాజుంగారి కు -
5 మారుండు పెదయ్యంగారు కోకటం సకళ్నాంథలింగానకు యిచ్చిన
6 దానధర్మ[శా]సనము శ్రీకృష్ణదేవరాయమహారాయరు మా-
7 కును ఘండికోట సీమలోను వుంబళికి పాలించ్చ నవధరించ్చిన కో-
8 కటంగ్రామం[మం]దును [సకళే]శ్వరదేవుని నైవేద్యానకుంను దీపారా-
9 ధనకుంను . . . ముంమ్మడ్రాజుకుంటకు దక్షిణం కాంచిమిట్ట స్థ-
10 లానకు నైరుతిమూలను వాంగుకు వుత్తరాన ఖ ౧॥ న్ను ఆ దక్షి-
11 ణం [పా]కంవారి కుంటకు వుత్తరం ఖ ౧ న్ను వుభయం చేను ఖ ౨ కిని
12 నైవేద్యానకు సమర్పించిన చేను ఖ ౧ దేవుని సంనిధిని నందాదీపా-
13 లు ౨ కిని సమర్పించిన చేను ఖ ౧ వుభయం చేను ఖ ౨ యీ యి-
14 రువుట్టి చేనుంను సర్వమాన్యంగాను కృష్ణాతీరమందును బెజవా-
15 డ మల్లికార్జునదేవుని సంన్నిధిని సోమగ్రహణపుణ్యకాలము-
16 ందును [స]హిరంణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను ధారవో-
17 సి యిస్తిమి ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అనుభవించేది । యీ ధ-
18 ర్మానకు యెవ్వరు రండు తలంచినాను తమ తల్లిదండ్రులాను గో-
19 బ్రాంహ్మలాను గంగకరతను వధించ్చిన పాపానం బోవువారు
20 స్వదత్తా ద్విగుణం పుంణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహా-
21 రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుం-
22 ధరాం[ం*] షష్టిర్వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[॥*] బ్రా -

---

[1] Above the text between the figures of the liṅga and a devotee is engraved the name కట్ట ముంమన in two lines.

23 లు శ్రీమతే రామానుజాయనమ[ః*] । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
24 శ్రీమన్మహాదేవుని నగరు కోకటం స్థళకరణం కట్ట ముమ్మం(మ)డ్రాజు తిప్ప -
25 న కొడుకు ముమం(మ)డ్రాజు కోకటం సకళేశ్వరదేవుని నగరు యీ
26 బహుధాన్య సంవత్సరానను పున[ః*]ప్రతిష్ఠ శ్రీకారంమూలాన-
27 ను సేయించెను । అనిత్యాని శరీరాని(ణి) విభవో నైవ శాశ్వతం[।*] నిత్యం సంని-
28 హితో మృత్యు[ః*] కర్త్తవ్యం ధమ్మసంగ్రహం[॥*]
29 యీ శాసనము మలిచిన సంమ్మటూరి అగసాల మల్లోజుకొడుకు బయి -
30 . . . చంద్రార్కస్థాయిగాను బెట్టిన మాన్యం చేను ఇద్దుము [॥*]

No. 66.

(*A.R. No.* 715 *of* 1926.)

Kōkaṭam, Kamalapuram Taluk, Cuddapah District.

On a slab unearthed in the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1518 A.D.

This inscription is dated **Śaka 1440, Bahudhānya, Kārtika śu. 12, Utthāna-dvādaśī** corresponding to **1518 A.D., October 15, (Friday), ·84.**

It registers the grant of a *gōcharma* i.e., 4½ *puṭṭis* of land in the village Kōkaṭam, for offerings and services to gods Chennakēśava and Hanumān by the son (name lost) of Aḷasāni Chokkayaṁgāru and records a gift of 2 *tūmus* of land by Bairōju, son of Agasāla Mallōju to the same temple.

TEXT

1 . . . . [1]యాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౦
2 . . . . [బ]హుధాన్య సంవత్సర కార్తిక శు ౧౨ లు శ్రీమన్మహా-
3 . . . జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర కృష్ణదేవరా-
4 . . . రాయలు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండంగాను కోక-
5 . . . వ పెరుమాళకు అళసాని చొక్కయంగారి పుత్రుం-
6 . . . . . ంగారు దండం సమర్పించ్చి యిచ్చిన భూదానధమ్మ-
7 . . . . . . నను కృష్ణదేవమహారాయలు ఘుండికోట సీ-
8 . . . . [పుణ్యముగానియ్య నవధరించిన] కోకటానను దేవుని నై[వేద్య]
9 . . . . దీపారాధనకునున్నుం[గాను మేము] ఉత్థానద్వాదసి పు-
10 ణ్యకాలమంద్దు సమర్ప్పించ్చిన గోచమ్మం చేను ఖ ౪॥ అక్షరాలా-
11 ను నాలుగుపుట్లుంబందుము చేను యిందుకు వినియోగము చం-
12 న్నకేశ్వర పెరుమాళ నై[వే*]ద్యానకు ఖ ౧ ను హనుమంతుని నైవేద్యానకు చేను
13 ఖ ॥ న్ను అఖండ తిరువళికలు ౨కి చేను ఖ ౧ ను సర్వమైన వినియోగా -
14 లకుంను ఖ ౧ న్ను డోలు నాగసరాలవారికి ఖ ౧ న్ను అంత్తు చేను నా-
15 లుగు పుట్లుంన్ను పందుము చేనికింన్ని స్థళాలు తిప్పలూరి తెరువుకు
16 పడుమర శింగారెడ్డివారి కుంట్టలోను చేను ఖ ౦ ౹౨ ఆ స్థళమే ఆ వా-
17 ంగుకు పడుమరను యరగుడిపాటి పొలమేర మోయను చేను ఖ ౧।౩ న్ను
18 అనుమనంగూరనుండ్డి తిప్పలూరికిం బోయే తెరువుకు తూర్పునను యర-
19 గుడిపాటి పొలమేర మోయను చేను ఖ [౩।]కి స్థళాలు వరి . . . చేను నాలు-

[1] The first nine lines are damaged in the beginning due to a break in the stone.

20 గు పుట్లును పందుము చేనున్ను ఉత్థానద్వాదసి పుణ్యకాలమందు సహిర-
21 ణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను ధారవోసి యిస్తిమి యీ ధారవో-
22 సిన చేని స్థళాలు ౩ టను గలిగిన నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షిణిఆగామిసి-
23 ద్ధసాధ్యంబులనెడి అష్టభోగతేజస్వామ్యంసహితంగాను ఆచంద్రార్కస్థా-
24 యిగాను సమర్పింస్తిమి యీ ధర్మానకు యెవ్వరు రండ్డు దలంచినాను తమ త-
25 ల్లిదండ్రులాను గోబ్రాంహ్మలాను గంగకరుత వధించిన పాపానం బోవువారు
26 యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషా(ం)మేవ భూభుజాం । న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా విప్ర-
27 దత్తా వసుంధరా । దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం దా-
28 నాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం[॥] స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ప-
29 రదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । స్వదత్తా-
30 ం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరాం[ం*] । షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం
31 జాయతే క్రిమి[ః*]॥ ◈ శ్రీమతే రామానుజాయ నమ[ః*]॥ మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ
జెయునూ
32 కోకటం స్థానికుండు వోభుళయ్య . . భవనాని యీశాసనం మలిచిన సమ్మ-
33 టూరి అ[గసాల మల్లోజు] కొడుకు బఇరోజు అనుమ[న]ంగూరనుండి తిప్పలూరికి
34 బోయె అడ్డచెరువుకు తూర్పున చంనకేశ్వరుని మాన్యం ఖ ౨ ఽ చేనిలోన్ను పుత్త-
35 రానను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను పెట్టిన మాన్యం చేను యిద్దుము[॥*]

No. 67.

(*A.R. No.* 569 *of* 1909.)

DURGI, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab near the platform of the Veṅkaṭēśvarasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1518 A.D.

This is dated **Śaka 1440, Bahudhānya, Mārgaśira ba. 5, Monday**, corresponding to **1518 A.D., November 22.**

The inscription records a gift of the village Guṇḍāla in Duggi-polamu of Nāgārjunikoṇḍa-sīma, to the gods Vīrēśvara and Vaṁkēśvara of Duggi by Pedaśiṅgama-nāyaka. The donor, son of Rāmā-nāyaka and Challamāṁba, grandson of Śiṅgama-nāyaka and great-grandson of Vanajapalli Rāmā-nāyaka, is said to have obtained Nāgārjunikoṇḍa-sīma as *nāyaṅkara* from Vākiṭi Timmapa-nāyaka.

TEXT

1 శ్రీ వీరభద్ర[।*] స్వస్తిశ్రీ జయా-
2 భ్యుదయ శాలివాహన శ[క*]వ-
3 ర్షంబులు ౧౪౪౦ అగునేటి బ-
4 హుధాన్యసంవత్సర మార్గసిర
5 బ ౫ సో । దుగ్గి వీరేశ్వరునికిని వంకేశ్వ-
6 రునికిని విప్పలార్దిత్యమహి-
7 మాను కదలికరవాలభైరవ
8 [ం] గండరగండ గండభే[రు*]ండ పు-
9 లియమాకోర్కాలుగండ రక్త-
10 ఛ్ఛత్రాద్యనేక బిరుదప్రశస్తులైన
11 పాకట్లగోత్రపవిత్ర వనజ-
12 పల్లి రామానాయనింగారి
13 ప్రపౌత్రులు శింగమనాయ-
14 నింగారి పౌత్రులు రామానా-
15 యనింగారి పుత్రులు చల్ల-
16 మాంబాగర్భ పుణ్యోద-
17 యు(ం)లైన పెదశింగమనా-
18 యనింగారు సాష్టాంగ-
19 దండం పెట్టి యిచ్చిన ధర్మ-
20 శాసనము । రాజాధిరాజ
21 [రాజ*]పరమేశ్వర శ్రీక్రిష్ణరాయదే-
22 వ మహారాయలుంగారు

23 పృథివీరాజ్యము శాయంగాను
24 వాకిటి దిమ్మపనాయనింగారు
25 మా నాయంకరానకు యిచ్చిన
26 నాగార్జునికొండశీమలోని దుగ్గి-
27 పోలములోని గుండ్లాల అనె గ్రా-
28 మం అంగ్గరంగ్గవైభవాలకుం-
29 న్ను అమృతపళ్ళకున్ను సమ-
30 ర్పిస్తిమి ఆ గ్రామానకుం చల్లే-
31 నీరువేల వెలిపొలాలు నిధినిక్షే-
32 ప జలపాషాణఅక్షిణీఆగ్గామి
33 సిధసాధ్యులనియెడి అష్టభో-
34 గతేజస్వామ్యము సహితం-
35 గాను ఆచంద్రతారకంగా-
36 ను సమర్పిస్తిమి యీ గ్రామా-
37 నకు ఏలు రాజులు యెవ్వరు
38 దప్పినాను వారణాసిలోను గో-
39 బ్రాహ్మనికి దప్పిన దోషానం బో-
40 వువారు తుఱుకవారు ద-
41 ప్పిరా పందిం [దిం*]న దోషానం
42 బోవువారు। యేకైవ భగినీ
43 లోకే సర్వేషామేవ భూభు-
44 జాం[।*] న భోగ్యా న కరగ్రాహ్యా
45 దేవదత్తా వసుంధరా[॥*] శ్రీ
46 దానపాలనయోర్మధ్యే
47 దానాచ్ఛ్రేయోనుపాల-
48 నం[।*] దానాత్స్వర్గమవాప్నో-
49 తి పాలనాదచ్యుతం పదం[॥*]
50 సామాన్యోయం ధర్మ-
51 సేతుర్నృపాణాం[ం] కాలే కా[లే] పా-
52 లనీయో భవద్భిః సర్వానే-
53 తాన్భావినః పార్థివేంద్రా[న్]
54 భూయో భూయో యా-
55 చతే రామచంద్రః[॥*] శ్రీ[॥*]

No. 68.

(*A.R. No.* 623 *of* 1915.)

ANNIYŪR, VILLUPURAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On a slab set up in the *prākāra* of the Varadarājaperumāḷ temple.

Kṛishṇarāya, 1519 A.D.

This is dated **Śaka 1442 (current), Pramādi, Kārtika śu. 15, Sunday, lunar eclipse,** corresponding to **1519 A.D., November 6.**

Records that **Āndhrakavitāpitāmaha Peddirāju, son of Allasāni-Chokkarāju,** having built a temple near the *niluva* formerly built by Nāgarāju at Annūru installed god Varadarājaperumāḷ and Nāchiyār therein and endowed for worship and offerings to the deities, the village Varadarājapuram and some lands in Annūru in Karivāchi-sīma held by him as *nāyaṅkara* from the king. Among the boundaries of the gift land are mentioned Periyantāṅgal, Miluvāḍitāṅgal and Kāliṅgarāyañchēṟi.

TEXT

First face

1 [1]శ్రీమతే రామానుజాయ
2 నమః [॥*] స్వస్తి శ్రీమ[న్] రాజాధిరాజ రాజపరమే-
3 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవమహా-
4 రాయలు పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేయుచుండ-
5 గాను స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
6 న శకవ[రుషంబులు] ౧౪౪౨ అగునేటి ప్రమాది సంవత్స-
7 ర కార్తిక శు ౧౫ భా[।*] సోమోపరాగ పుణ్యకాల-
8 ముందు శ్రీమ[తు] వసిష్ఠగోత్రం ఆశ్వలాయ[న]సూ-

[1] The inscription begins with a line in Tamil

9 త్రం రుక్ శాఖాధ్యాయులక్షన అల్లసాని చొక్క-
10 రాజుగారి పుత్రులక్షన ఆంధ్రకవితాపితామ-
11 హులక్షన పెద్దిరాజుగార్కి శ్రీకృష్ణదేవమహా-
12 రాయలు తమకు నాయంకరానకు పాలించి-
13 న కరివాచి సీమలోని అంన్నూరి గ్రామమందు [కృ]-
14 త[ం] నాగరాజువారు కటించి నిలువవద్ద వరదరాజ-
15 పెరుమాళ్ల నగరు కడమాను కట్టించి వరదరాజ పె-
16 రుమా[ళ్ల]ను నాచి[యా]ర్లను ప్రతిష్ఠచేయించి ఆ పెరు-
17 మాళ్ళకు అంగ్గరంగ్గవయిభవాలకును నిత్యనై వేద్యాల -
18 కున్ను దీపారాధనకున్నుగాను సమర్పించ్చిన భూ-
19 దానధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను మాకు నాయంక -
20 రానకుచెల్లే కరివాచి సీమలోని అన్నూరిగ్రామమ-
21 ందు అన్నూరి [పెరి]యనితాంగలు కిందనున్ను మి[ను]-
22 వాండితాంగలు కిందనున్ను కలగిపీయల్ల వృత్తిప-

Second Face

23 ట్టు యల్లకు తూర్పు కాలింగరాయంచేటి యల్లకు దక్షిణం
24 వయికుంఠపెరుమాళ్లకుంటకు ఉత్తరం కా[రమేటి]రాతికి ప -
25 డుమర యీ చతుస్సీమకులోనైన క్షేత్రంచేను వరిమ -
26 డిన్ని వరదరాజు పెరుమాళ్లనగరి పడమర రావిమాని
27 [కు]ంట్టకు ఉత్తరపువీధి దేవదానయల్లకిం ఉత్తరం వర -
28 దరాజపురమున్ను అష్టభోగతేజస్వామ్య సహితంగా-
29 ను సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకముగాను యీ సోమరా -
30 గ పుణ్యకాలమందు త్రివాచకముగాను సమర్పించ్తిమిగాన యీ
31 వరదరాజపెరుమాళ్లకు యీ వరదరాజపురమున్ను యీ క్షే -
32 త్రమున్ను ఆచంద్రార్కముగాను చెల్లగలది యీ ధర్మా -
33 నకు యవరైనను అహితం తలంచినవారు గంగ్గాతీరాన
34 గోబ్రాహ్మణవధ సేసిన పాపాన పోంగలవారు । స్వదత్తా -
35 ం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం [।*] షష్టివర్షసహస్రా-
36 ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః । దానపాలనయోర్మధ్యే [దా]-
37 నా చ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*] దానాత్ స్వర్గమవాప్నోతి పాల -
38 నా దచ్యుతం పదం । శ్రీమతే రామానుజాయ నమః ।
39 శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయూనూ।[1]

No. 69.

(*A.R. No.* 444 *of* 1911.)

RĀYACHŌṬI, RAYACHOTI TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the wall of the east *gōpura* of the Vīrabhadrasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1520 A.D.

This is dated **Saka 1442, Vikrama, Jyēshṭha śu. 11, Sunday,** corresponding to **1520 A.D., May 27, Sunday, f.d.t. ·10.**

[1] Four more lines after this are in Tamil.

The inscription is damaged and seems to record a gift by Kāmi-nāyaniṅgāru. It mentions Penugoṇḍa-Mārjavāḍi and Udayagiri-Mārjavāḍi as being in Śiṅggagiri-sīma.

TEXT

1 అవిఘ్నమస్తు । స్వస్తిశ్రీజయాభ్యుద[య] శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౪౨ అగునెంటి

2 విక్రమ సంవత్సర జ్యేష్ఠ సు ౧౧ ఆ శ్రీరాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ కృష్ణ దేవరాయమహారా[య] -

3 లు ప్రిథివిసామ్రాజ్యము జేయుచుండంగాను కామినాయనింగారు స్వామికి పుణ్యంగాను సింగ్గ గిరి సీమలోని

4 పెనుగొండ మార్జవాడి వుదయగిరి మార్జవాడి యీ [రె]ండు సీమలకుంను చెలివచ్చేటి ద . . . . . .

5 . . . . శ్రీక్రిష్ణ[దేవరా] -

6 య మహారాయులకు పుణ్యముగాను కామినాయనింగారు . . . .

7 . . . .

8 . . . .

9 ధంమ్మశాసనం యిందుకు యవరుగనక తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రులను . . . . .

10 వులాను వధించ్చిన పాపాన బోవువారు గంగక . . . . . వధించిన పాపాన బోవువారు

11 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం। . . . . నిష్ఫలం . . .

No. 70.

(*A. R. No.* 353 *of* 1905).

DOMMARA-NANDYĀLA, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab built into the east wall of the central shrine of the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1521 A.D.

This is dated **Śaka 1443, Vṛisha, Jyēshṭha ba. 3, Thursday,** corresponding to **1521 A.D., May 23, f.d.t. ·61.**

It records the gift of *sthaḷasuṅkam* of Nandēla in Rēnāḍu, in Ghanḍikōṭa-sīma, to god Chennakēśvara by Katti Yarama-nāyuḍu, son of Pāpā-nāyuḍu and grand-son of Tippi-nāyuḍu on the occasion of the consecration of the deity, for maintaining a perpetual lamp. The gift village is stated to be situated in Ghanḍikōṭa-sīma obtained as *nāyaṅkara* by the chief from the king.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాద్బ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౪౩ అగు -

2 నేంటి వ్రిషసంవ్వ(ం)త్సర జేష్ట బ ౩ బృ శ్రీమద్రాజాధిరాజ పరమే -

3 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవమహారాయలు ప్రుథ్వీరాజ్యం చేయు -

4 చుండగా శ్రీమతు కత్తి తిప్పినాయడు పాపానాయడు యఱమనాయని -

5 గారు రేనాటి నందేల చెన్న కేశ్వర దేవరకు ఇచ్చిన ధమ్మశాసన వత్ర[1]క్రమ మెట్లంనను మా వాయం-

6 కరానకు చె(ం)ల్లె గండికోటసీమలోని రేనాటి నందేలను మాకు నడచే స్తళసుంకం చెం -

7 న్న కేశ్వరదేవునికి ప్రతిష్ఠాకాలమందు అఖండదీపారాధనకు చెల్లివ[చ్చే*] అటుగా -

8 ను సహిర(ం)ణ్యోదక దానధారాపూర్వకంగాను సమప్పించం స్తిమి [॥*]

---

[1] This is obviously a mistake for పత్ర

No. 71.

(*A. R. No.* 412 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the south side of the rock in the Āruḷāḷperumāḷ temple.

Kṛishṇarāya, 1521 A.D.

This record in a single line, is dated **Śaka 1443, Vṛisha, Bhādrapada śu. 13, Friday, Śravaṇa,** corresponding to **1521 A.D., August 16.**

It registers the gift of five silver vessels at a cost of 300 *māḍas* and an endowment of 300 *māḍas* for certain offerings to god Varadarāju by Rāyasam Śrīpataya. Nārayya, the *adhikāri* of Śrīpataya had the provisions of the endowment executed.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ సాలివాహన శకవరుషాలు ౧౪౪౩ అగునేటి వ్రిష
సంవత్సరద భాద్రపద శుద్ధ ౧౩ శుక్రవార శ్రవణ నక్షత్రానను శ్రీమన్మహారాజా
ధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూవరాయర(ర)గండ అరియరాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనో
భయంకర [పూర్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర] భాశెగెతప్పువరాయరగండ యెవనరాజ్య
స్థాపనాచార్య్య గజపతివిభాడ శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర క్రిష్ణదేవమహారాయల
రాయసం శ్రీపతయ పొలి[ఉటు] ఉభయంగాను దధ్యోదనానకును తిరువత్తిసామము
ఆరగించె అందుకు వెండితళిగెలు నాలుగును అభిషేకానకు తిరుమంజనము
తెచేఅందుకు వెండిబింద్య వొగటిని యి అయిదును మునూరు మాళకు సేయించి
వరదరాజదేవరకు సమప్పించి యీ మునూరు మాళకును పొలి[ఉటు] ఉ
భయంగా గ[టి] దినమొగంటికి ౮ తళిగెలు ఆరగించే అటువలన కటళ సేస్తిని యిందుకు
తిరుపరియారం సేసేవారికి పాత్రసేషానకు న ౬ లు నాలుగువ[గ]వారికి ౧౫ న ౨ లు
వొయి విట్టవనువిళుకాడు రెండు తళిగెలు సమపిాంచుకొగలవారము యని అచంద్రార్క
స్థాయిగాను నడవగలది యెని వరదరాజదేవరకు సమప్పింస్తిమి[।*] శ్రీపతయగారి
అధికారి నారయ్య[గారు] పొలిఉటు కటడ సేయించెను[॥*]

No. 72.

(*A. R. No.* 433 *of* 1915.)

ELŪRU, ELURU TALUK, KRISHNA DISTRICT.

On the Nāga pillar set up in front of the Vīrabhadra temple in the village.

Kṛishṇarāya, 1521 A.D.

This is dated **Śaka 14[43] Vṛisha, Kārtika (nija) śu. 15, Monday,** corresponding to **1521 A.D., November 14 (Thursday).**

The record is badly damaged. It registers a grant of land in the village of Vēṟūru in Koṇḍavīṭi-sīma to god Sōmēśvara of the place by Nādiṇḍla Gōpaya, the nephew of Sāḷuva Timmaya, the chief minister of the king. Koṇḍavīṭi-sīma is said to have been the *nāyaṅkara* of the donor.

TEXT

1 శ్రీరామచంద్ర శ్శుభమాతనోతు సీతాస-
2 హాయ . . [ధర్మ]వత్సరః। యస్యాం-
3 ఘ్రిపంకేరుహాధూళీ రాసి శా[ర్క]ప్రతోద్యాపన-

4 కర్మహేతుః ॥ . . . అవ్యాదమూని భువనాన్య-
5 యమాది పోత్రీ ధాత్రీముదూంవ్యా సర-
6 సాం పర[సా] . . . . ౹ సంశ్లేష సంభ్రమవ-
7 శాత్సహాసా ని . . . . మ[ధు]-
8 నోదధరం ధరణ్యాః ॥ అస్తి శ్రీకృష్ణరాయాఖ్యో
9 నరనాథశిరోమణిః । రాజన్యమౌళికారత్న
10 నీరాజితపదాంబుజః ॥ ఆలానం రిపుద-
11 ంతినా . . . . ధ్వరే వైరి[స్వా]-
12 ంత్త . . . . ప్రతాపా-
13 ంకురః . . . . [వ]రావావపు-
14 షః . . . . శ్రీకృష్ణక్షితిపస్య
15 భాతి వి[జయస్తంభః కళింగాంగణే।] ప్రతా-
16 పం . . . . రస్య పుత్రీం పవిత్రీ కృ-
17 త . . . . దానప్రకట
18 . . . . .కౌరవ [పా]ండ్డవేయ
19 అస్య [శ్రీకృష్ణరాయస్య] ప్రాజ్యరాజ్య ధుర-
20 ంధరః . . . . సాళ్వతింమ చమూపతి
21 . . . . నాదిండ్ల [య]ప్ప ప్రభుః
22 గోప వర్యా . . . . కృష్ణాం-
23 చ్చి . . . . [నాదిండ్ల] గోపశ్చ
24 తుల్యావితి . . . . పూర్వః స-
25 త్త సంతాన . . . . సరసీరుహాంసి
26 మనసా . . . . తకరస్య ఖేచ-
27 రపతి విః . . . . సుతస్య.
28 . . . . స ప్త[త్యో] పరి-
29 . . . . నాదిండ్ల గోపప్రభుః
30 శ్రీకృష్ణరాయనరనాథ శిరఃప్రధాన శ్రీ సాళ్వతింమ సచివే-
31 శ్వర భాగినేయో[।*] నాదిండ్ల గోప సచివో నయతత్త్వవేదీ
32 శ్రీ కొండవీటి నగరైక ధురంధరో భూత్ ॥ శ్రీ
33 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు[దయ శాలివాహన శ]కవర్షంబులు
34 ౧౪[౪౩] గునేంటి [వృష] సంవత్సర కార్తిక శు ౧౩ సో ।
35 శ్రీమ[ద్రాజాధిరాజ] రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
36 శ్రీకృష్ణ[దేవరా]య మహారాయలు పృథ్వీసాంమ్రాజ్య-
37 ము చేయు . . . గాను వేయూరి సోమేశ్వర మహా-
38 [లింగ] . . . . . [రాయని]కిన్ని కౌశిక గో-
39 [త్ర] . . . . . ధ్యాయులఇన
40 . . . . ండైన గోప
41 . . . . చ్చిన భూదా-
42 [న ధర్మ]శాసనం ॥ శ్రీమతు ప్రతాప [సాళు]వ తింమ-
43 కుసయ్య . . . ంక్కరానకు పాలించ్చ న-

44 వధరించిన కొండవీటి . . . . వేఉూరి గ్రామాన
45 క్షేత్రం . . . .

The rest of the inscription is very much damaged.

No. 73.

(*A. R. No.* 353 *of* 1915.)

KUNDURRU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a Nāga pillar lying in front of a deserted temple.

Krishṇarāya, 1522 A.D.

This is dated **Śaka 1445 (current), Chitrabhānu, Vaiśākha ba. 3. Monday,** corresponding to **1522 A.D., May 13 (Tuesday).**

The record is incomplete. It registers the grant of a piece of land in the village of Koṇudōrtta in Vinukoṇḍa-sīma for offerings to god Purushōttama of the village by Mahāmaṇḍalēśvara Sarvayya Dēvachōḍamahārāju, son of Ālamandala Yaṟayya Dēvachōḍamahārāju of Kāśyapa-*gōtra.* Vinikoṇḍa-sīma is said to have been given to the donor as *nāyaṅkara* by Mahāpradhāna Sāḷuva Timmarasayya.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు[ద]-
2 య శాలివాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౪౪౫ అగునేంటి చిత్రభాను సం-
4 వ్వత్సర వైశాఖ బ ౩ సో । శ్రీమన్మహా-
5 రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-
6 వీరప్రతాప శ్రీ క్రిష్ణదేవమహా-
7 రాయలు పృథివిరాజ్యం శేయుచు-
8 ఒడ్డంగాను కొణు[దో]ర్త్తన శ్రీపురుషో-
9 త్తమదేవుని అమృతపళ్లకు కాశ్యప-
10 గోత్ర శ్రీమన్మ[హా*]మండ్డలేశ్వర త్రిభు[వ*]ని విరు-
11 దుల వెన్నుసంబెట ఆలమంద-
12 ల యఱయ్య దేవచోడమహా-
13 రాజులుంగారి కొమారుండు
14 సర్వయ్య దేవచోడమహారా-
15 జులు దండ్డం సమర్పించ్చి ఇచ్చి-
16 న ధర్మశాసనం । [మళ్ళేని చెల్లోను]
17 శ్రీమన్మహాప్రధాన సాళ్వ తిమ్మ-
18 రుసాయ్యంగారు వినికొండ శీమ-
19 లోను మా నా[య*]ంక్రానకు పాలించ్చి యిచ్చిన
20 కుణుదోర్త్తను పడమట మలినేనిచె[ర్వు*]
21 చేను రె[ం]డ్డుకుంచెళ్ల పొలమున్ను
22 మోదె తిప్పల పొలానను దీపారా-
23 ధన[కు] అరుబండులు చొప్పు మేరను

24 అమ్మృతపళకు నాలుగు[బండ్లు] చొప్పు మేర
25 చెరు[వు*]కింద వొ[ర]మడి ఇద్దుము విత్తుల
26 పట్టు[॥*]

No. 74.

(*A. R. No.* 13 *of* 1928.)

BHAIRASAMUDRAM, KALYANADRUG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the temple.

Kṛishṇarāya, 1522 A.D.

This is dated **Śaka 1444, Chitrabhānu, Pushya śu. 10, Sunday, Makara-saṁkrānti,** corresponding to **A.D. 1522, December 28.**

It registers the grant of the village Bhairasamudram in Kugari-nāḍu, a subdivision of Kuṁdurupi-sīma in Rāyadurgam as *sarvamānya* to the god Tiruveṅgaḷanātha of Vēṁpalapariti, by Mahanāyaṅkāchārya Narasā-nāyaka, son of Kundurpi Timmi-nāyaka. States that Kuṁdurupi-sīma was granted as *nāyaṅkara* to the donor by the king at the request of Koṇḍamarasayya.

TEXT

First Face

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవర్షంబులు ౧౪౪౪ అగునేటి చిత్రభాను స-
3 ంవత్సర పుష్య శు ౧౦ ఆ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
4 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణరాయదేవమహా-
5 రాయలు పృథ్వీరాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీమన్మ-
6 హా నాయంకాచార్య్యులైన భాషదప్పువ నాయంక-
7 రగండ్డ మరెహొక్కరెకావ కుందురిపియ తింమ్మినాయని
8 కొడుకు నరసానాయనిగారు వెంపలపరిటి తిరువెంగ్గ-
9 ళనాంథని అమ్మృతపళకు అంగరంగవైభవాలకు ఇ-
10 చ్చిన ధమ్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను రాయదుర్గాన-
11 కు జెల్లేటి కుందురుపి సీమలోను కుగరినాంటి స్త[ళ*]మందు
12 భైరసముద్రమనెడి గ్రామము తత్సంవత్స(ం)ర పుష్య
13 శు ౧౦ ఆదివారంనాండు మకరసంక్రాంత్తి పుణ్య
14 కాలమందు రాయసం కొండమరుసయ్యగారికి పు-
15 ణ్యంగానుంన్ను తమ తండ్రి కుందురిపి తింమానాయ-
16 నిగారికి పుణ్యంగాను వెంపలపరుతి తిరువెంగ్గళనాంథ-
17 నికి భైరసముద్రమనే గ్రామము రాయలకు కొండ్డమరు-
18 సయ్యగారిచేత విన్నపంచేయించ్చి మాకు నాయంక్కరా-
19 నకు పాలించ్చిన సీమలోను భైరసముద్రమనెటి గ్రామ-
20 ము వేంపలపరుతి తిరువెంగ్గళనాంథని అమ్మృతపళ-
21 కు అంగ్గరంగ్గవైభవాలకు సమర్పణచేసిన భైరసము-
22 ద్రమనెడి గ్రామానకు కలిగిన చతుస్సీమలోని నీరారంభ
23 కాడారంభ నూయి యొతం గూడ గారెం కపిల కాలవ
24 చెరుడు కుంట సుంక్క సువర్నాదాయం మొదలయిన నిధి

25 నిక్షేప జలపాషాణఅక్షిణిఆగామిసిద్ధసాధ్యాదు-
26 లనేటి అష్టభోగతేజస్వామ్య సర్వోత్పత్తి సమస్త బళి సహి-
27 తంగాను వెంపలపరుతి తిరువెంగళనాంథనికి సమర్పిం-
28 ంచ్చియిచ్చిన ధర్మ్మశాసనము వెంపలపల్లి తిరువెంగ్గళ-
29 నాంథని స్థానికులు కలుకడ చంన్నమయ్య కొమా[ళ్లా]
30 శ్రీరామయ్య అనంత్తయ్య కుప్పాళమ్మ కొమారుండు
31 పినఅనంత్తయ్యగారికి అర్చనావ్రితికిగాను శైయిర-
32 సముద్రం చతుస్సీమలోనైన సకలాదాయ-
33 ంలోను మీ అర్చనావృత్తికి సగంపాలుంను
34 దేఉని అమృతపళకు అంగరంగవైభవాలకు
35 సగంపాలుంన్ను ధారవోసి యిస్తిమి మంత్రపు-
36 ష్పాలవారికి దేఉని సకంపాలిలోను వెంపలప-
37 రతి సూరాజోశ్యులుగారికి చెఱుఉ కిందను మడి
38 ఖ ౧౧ న్ను [బ్రాంహ్మ]లపల్లి తింమయ్యగారికి మడి ఖ-

Second Face

39-46 Damaged
47 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం
48 పరదత్తానుపాలనం [।*] ప-
49 రదత్తాపహారేణ స్వదత్త-
50 ం నిష్ఫలం భవేత్ [॥*]

No. 75.

(*A. R. No.* 297 *of* 1905.)

KAMMAPALLE, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab in a field to the north of the village.

Kṛishṇarāya, 1523 A.D.

This is dated **Śaka 1446 (current), Svabhānu, Bhādrapada śu. 2, Wednesday, corresponding to 1523 A.D., August 12, ·94.**

This damaged inscription records a gift of land in Madanapalli as *rāyasam* to Bommireḍḍi Tippana by Mahānāyaṅkāchārya Komāra Vōbiḷnāyini-Tippināyaka in Basavanikoṇḍa -sīma which he held as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

Obverse

1 స్వస్తి శ్రీవిజయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౬
3 అగునేటి స్వభానుసంవత్సర భా-
4 ద్రపద శు ౨ బు శ్రీ[మ*]న్మహారాజా-
5 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
6 ప్రతాప వీర కృష్ణదేవమహారాయ-
7 లు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండగా-
8 న శ్రీమన్మహానాయంకాచార్య-

9 లైన కొమార వో[బుళ్ళా]ఇని తిప్పినాఇని-
10 గారు బొంమ్మిరెడ్డి తిప్పనకు ఇచ్చిన రా-
11 యస శాసనక్రమ మెట్లంనను మా నా-
12 యంక్రానకు చెల్లే బ[స]వనికొండ శీమలోని
13 మదనపల్య పెదకాల్వ పొరు ౨కిని . .
14 దలి . . రాయని గుడిని [మచ్చెటి] ఖ ౦౹ దిన . .
15 వ . . . రాయని . . . . మడి ఖ ౦౹౨
16 కూరమడి ౬౩ తాటిమాని మడి ౬౪
17 . . సుకం . మడికాల్వ అచుకటు . . . .
18 . . . . . . అంతు మ ౧౨౬ కి విత్తు పొ . .
19 . ఖ ౬౹౹ ౪[౪]వు . తంగాను అ . . . .
20 టుకొ . . పొలం ౬౨౹౹ ఉభయం
21 మడి ఖ ౧౹౦౹౹ కు ఆయకట్టు ఖ ౦౹౩౹౹౹౨ చే-
22 ను కుంట్లమడి స్తళంమాగని స్తళం ౧ . అ-
23 ఈరాలాను మడి ఆయకట్టు ౯ ౨ న రెండు
24 మూండు చేళలోను రెండు మానికెలు మొదలి
25 కాను రూక చేనుంను కొమారొబుళనాయని

Reverse

26 . . . . గారు నీకు సర్వమాన్యంగాను ఇచ్చిన పు
27 . . . . మదున పల్లె స్తళం పెదకాల్వ నాఇడ్లపల్లి కాల్వ .
28 . . . . తకాల్వ ఈ ౪ కాల్వ[ల*]లోను పెట్టిన గనివెర పుష్పాల .
29 . . . . మున్ను పెదకాల్వ స్తళాన పెటిన సంపంగి పుష్పాల .
30 ముంన్ను పెటిన ధమ్మ్రం పుచ్చుకొని నీకు సర్వమా-
31 న్యంగాను కొమారొబుళ్నాయనింగారు ఇచ్చి .
32 వెట కొవిణం డాగువిడు నీటుబేటి నెఇ దొంమరి నుం-
33 కం కానికె కడాయం మొదలఇనవి అంతవట్టు . . . . .
34 . . . . . సర్వమాంన్యంగాను ఇచ్చిన ధర్మశాసనం
35 పడికి . . . .
36 . . . .
37 . కాను వుభయం అరు . . . .
38 and 39 damaged
40 . . . . . రెండు పొ . . . . . .
41 . . . . . . ఇ మరియాదను . . . .
42 . . . . . . అచంద్రార్కస్తాఇగాను మీ పుత్ర
43 . . . . . రంపర్యంగాను అనుభవిం
44 . . . . ది యీ ధర్మానకు య
45 . . . . . నాను తమ తలిదండ్రులాను
46 . . . .
47 . . . . . . పాపానం బోదురు . .
48 ని ఇచ్చిన [ధర్మ]శాసనం॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుం-

49 ర్యాం పరదత్తాను పాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ
50 స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

No. 76.

(*A. R. No.* 413 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLPEUT DISTRCT.

On the south side of the rock in the Aruḷāḷa-Perumāḷ temple.

Kṛishṇarāya, 1524 A.D.

This record, in a single line, is dated **Saka 1446, Tāraṇa, Mārgaśirsha ba. 11, Monday, Sravaṇa.** The Saka and cyclic year quoted correspond to **1524 A.D.** But the other details are irregular.

It records the gift of a pendant inset with precious stones by *Rāyasam* Śrīpataya on behalf of the king.

The record also contains details of provisions made for offerings to the god while the diety camped at Kāñchi for 36 days.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషాలు ౧౪౪[౬] అగు నేటి తారణ సంవత్సర మార్గశిర బహుళ ౧౧ సోమ శ్రవణానను శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపర మేశ్వర మూవరాయరగండ అరి[య]రాయ విభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభ[య*]ంకర భాషెగతప్పువరాయరగండ పూర్వదక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర యవన్న రాజ్యస్థాపనాచార్య గజపతివిభాడ శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర క్రిష్ణదేవమహారాయల రాయసం శ్రీపతయ మా కైంకర్యం వరదరాజదేవునికి సమర్పించిన పదక మొకంటికి కెంపులు ౯ వైడూర్యాలు ౨ వజ్రాలు ౨౦ పచ్చ మాణిక్యాలు ౮ ముత్యాలు ౪ అంతరాళ ముత్యాలు ౪౩ హొమసంలక నూలు సహా తూకాలు ౨౪ అయిన పదకం సమర్పించిన ధర్మం శ్రీపతయ్యకు ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడచును[1] [యంమా దర్శ్రవాలు] కంచికి పెరుమాళు విచ్చేసి దినాలు [౩౬] యీ దినాలు ముపయ్యారున్ను దేవుండు తిరిగి విచ్చేసి అపుడు తిరుపళ్ళ్యరలోను విచ్చేసి ఉండి ఆరగించను శేశిన కట్టడ తిరుణాళ . . కంటికి దిన మొకంటికి రాజనపు బియ్యం తూమెండును నెయ్యి సోలెడును పెసలు తవెండును బెల్లం సోలెండును కరియముదులు నాలుగును నయివేద్యంగాను సమర్పించి యీ ప్రసాదం విటవర విభుకాడు సహా నాలుగు వ గ లోను పుచుకోంగలవారు యీ ధర్మం ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడవంగలవారం శ్రీ ॥ యివె గుడికరణం తిరువతూరు[డ]యండు వరందరుం పెరు[మా*]ళు అపయ్యప్రాలు [॥*]

No. 77.

(*A. R. No.* 326 *of* 1905.)

UPPARAPALLE, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a huge pillar lying in front of the Śiva temple called Mobbuladēva'am.

Kṛishṇarāya, 1525 A.D.

There are two dates in this record. The Sanskrit portion of the inscription contains a date in chronogram **Vēd-ābdhi-yuga-[bhū'], Vṛisha, Mādhava (Vaiśākha), Pūrṇimā.** The composer of the verse has apparently omitted the word for the numeral ' 1

[1] There is a blank space of about 4 feet here.

in the chronogram which stands for **Saka 1444 (current).** The details correspond to **1521 A.D., April 21.** The Telugu portion of the record contains another date **Saka 1446, Tāraṇa, Māgha ba. 14, Monday, Śivarātri,** corresponding to **1525 A.D., February 20, Monday, f.d.t. ·21.**

The inscription records that Pedaśiṅga-mahīpāla or Pedaśiṅgama-nāyaka, son of Jūpalli Rāmā-nāyaka, having gone on a casual visit to the temple of Nāganātha and observed it in a state of ruins, undertook to have the temple renovated and so had the *garbhagṛiha, ghaṁṭāvēdi, antarāḷa-maṇṭapa, raṅga-maṇṭapa, nandi-maṇṭapa,* and the *gōpuras* of the *prākāra* built and a tank dug to the south of the temple. By the context of the record it seems that the former date cited above refers to the commencement of the renovation and the latter to the completion of the same. The donor, who also endowed the temple with lands for a lamp, offerings and other services to the god, for the merit of his father, is said to have held the Chernūru and Pōtladurti-sīmas in Mulikināḍu-sthala, situated in Ghaṁḍikōṭa-sīma which was included in Udayagiri-rājya, as *nāyaṅkara* under the king.

The same pillar records the gift of two copper images of the god and the goddess by Mallā-nāyaka, brother of Pedaśiṅgama-nāyaka besides a few other grants by the priests of the temple, and the masons who participated in the renovations.

TEXT

1 [❖] శుభమస్తు ॥ పాయాద్వో గణనాయకః పశుపతే -
2 ర[గ్రే] చిరం సంస్థితో వామార్ధాంగవిరాజితాం గిరిసు -
3 తాం జ్ఞాత్వా నిజాం మాతరం ॥ తుండాగ్రం ప్రవిసా -
4 ర్య సస్మితముఖః పీత్వా స్తనం చాపరం పాతుం ప్రీత -
5 [మ]నా స్తనం మృగయతే విఘ్నాంతకః సర్వదా ॥ దంష్ట్రా -
6 [గ్రే]ణ ధరా మురస్యభిమతాం లక్ష్మీం కరాంభోరు -
7 హేష్వంభోజం జలజం సుదర్శన మథో కౌమోదకీం
8 ధారయన్ । సర్వాంగేషు చ సప్తతంతునివహో న్యాం -
9 గా న్యమస్తాగమా న్వాయా దాదివరాహరూప -
10 రుచిరః కారుణ్యరత్నాకరః ॥ నాగాజినధరం నాగ -
11 నాథేశం నాగభూషణం ॥ నాగారిం నగరాజాత్మ -
12 జార్ద్ధాం నగచరం భజే ॥ యస్యార్ధేందుమూర్ -
13 ధ్ని గంగా చ గౌరీ వామార్ధాంగే భాతి నిత్యాన -
14 పాయా । పాయాత్స్వో వః పార్వతీశో మహేశః
15 సద్భక్తానామాహితైశ్వర్యహేతుః ॥ శ్రీవిష్ణుప -
16 దసంభూతజాహ్నవ్యాః సోదరః శుచిః । చతుర్థవ -
17 ర్ణసంజాతో లోకే గుణగణోన్నతః ॥ తత్రార్ణ -
18 వాధికో వంశో బహురాజాకరః సదా । సత్యాచా -
19 రగుణోపేతో జాతో జూపల్లిసంజ్ఞకః ॥ తస్మిన్ కులే
20 సముద్భూతో రాజా రామమహీపతిః । తస్య పత్నీ పో -
21 చమాంబా పాతివ్రత్యపరాయణా ॥ తత్పుత్రః
22 శింగభూపాల స్తద్విక్రమ పరాఙ్ముఖాః దుర్గస్థా
23 అపి కంపంతే శత్రవః ప్రాణలోలుపాః ॥ తస్యాసీ ద్ధర్మనిర -
24 తా ధర్మపత్నీ గుణాన్వితా । ధర్మాంబానామతః సత్యవా[క్యా] -

25 చ్చార్య్యసుతప్రభా ॥ తస్యాం శింగ్గమహీపాలాదభూతా మాత్మ -
26 సంభవౌ । తిప్పాధిపశ్చ రామాఖ్యో రూపౌదార్య్యగుణాన్వితౌ ॥
27 తత్రాగ్రజః శింగమహీశసూను స్తిప్పాధిపో భార్గ్గవబాహు -
28 సారః । తురంగ్గ మారు(ం)హ్య ధృతాస్త్రశస్త్రో జిగాయ శత్రూ న్ర -
29 ణరంగభూమౌ । తస్యానుజః సర్వ్వగుణాభిరామః ప్రత్యర్థ్థి -
30 పృథ్వీపతిలోకభీమః । నిజాన్వయాంభోనిధిపూర్ణ్ణసో -
31 మో విరాజతే శింగ్గమహీశరామః ॥ తస్యాసీదరవిందసు -
32 ందరముఖీ మందస్మితా మానినీ చల్లాం -
33 బా సహధర్మ్మిణీ సువచనా బంధువ్రజా(ం)హ్లాదినీ ।
34 దేవబ్రా(ం)హ్మణవందనార్చ్చనసదాచారాత్మజామోది -
35 నీ సాధ్వీ సజ్జనసంస్తుతైకచరితా రెంబల్లెవంశోద్భవా ॥
36 తస్మాద్రామమహీపాలా చ్చల్లాంబాయా స్సుతా -
37 స్త్రయః । శక్తేరివ మణిశ్రేష్ఠా జాతా రమ్యగుణాన్వితాః ।
38 జూపల్లి రామభూపాల స్త్రిభిః పుత్రై ర్విరాజతే । గుణ -
39 త్రయసమాయుక్తః పుమానివ పురాతనః ॥ స
40 రామభూపః శివ ఏవ సాక్షా త్సా చల్లమాంబా
41 గిరిజాసమానా । తదాత్మజోయం పెదశింగ్గ -
42 భూపో విరాజతే స్కంద ఇవ ద్వితీయః ॥ శింగ్గక్ష్మా -
43 పాలఘాటీతురగఖురపుటోద్ఘట్టితక్ష్మాతలో -
44 ద్యద్ధూళీపాళిపీతే చతురుదధిజలే రేణుమా -
45 త్రావశేషే । జాతే నిద్రావిఘాతే నవజలనిధిభి స్తో -

Second side

46 షితః శార్ఙ్గ్గధన్వా శత్రుస్త్రీబాష్పపూరై రనవ -
47 రత మహోదానధారాంబుసిద్ధైః ॥ తస్యాను -
48 జ శ్చిన్న శింగ్గః పరాక్రమనయాన్వితః । శి -
49 వపాదార్చ్చనరతో రాజతే జగతీతలే ॥
50 సత్యాచారగుణానురాగకరుణాకీర్త్తి ప్ర -
51 తాపో(ం)న్నతం మ(ం)న్యంతే చినశింగ్గభూప-
52 మతులప్రాప్తైకపత్నీవ్రతం । సత్యే ధర్మ్మత -
53 నూభవం భుజబలే భీమం రణే చార్జ్జు -
54 నం సౌందర్య్యే నకులం తథా ప్రవిమలజ్ఞా -
55 నే చ తస్యానుజం ॥ తస్యానుజ శ్చెండ్డరవి -
56 ప్రతాపో విలాసినీమానస పుష్పచాపః । స-
57 మంచితాత్మీయకులప్రదీపః ప్రకాశతే జూ -
58 పలి మల్లభూపః ॥ పెదశింగ్గమహీపాల కీ -
59 ర్త్తివల్లీ నభోగతా । చంద్రబింబఫలం సూ -
60 తే నక్షత్రకుసుమాని చ ॥ తస్య శింగ్గమహీ -
61 శస్య శింగ్గాంబా సహధర్మ్మిణీ । శౌరే రివ మ -
62 హాలక్ష్మీః శంకరస్యేవ పార్వతీ ॥ కరవాలభై -
63 రవాంకో గర్వితరిపుసింహాగండభేరుండః ।

64 గండ్డరగండ్డపదాంక్కః ఖండ్డితగోపాలమా -
65 నమదశౌర్యః ॥ పులియమాక్కోర్లుగండ్డః త్రై -
66 తిఘటరాజన్యకమలవేతండ్డః । స జయతి వి -
67 తరణశౌండ్డః శింగ్గనృపః శతృతిమిర మా -
68 ర్తాండ్డః ॥ పెదశింగ్గమహీపాలః శౌర్యధైర్య ఉ -
69 మాన్వితః । పాతి చెనూర్రినగర మనేకగ్రామ -
70 సంయుతం ॥ కదాచిన్నాగనాథస్య దర్శనా -
71 ర్థం సమాగతః । శ్లథం దేవాలయం దృష్ట్వా నూ -
72 తనం కర్తుముత్సుకః వేదాబ్ధియుగసంఖ్యా -
73 తే[1] శాలివాహనవత్సరే । వృషసంవత్సరే మాసి
74 మాధవే పూర్ణిమాతిథౌ ॥ శివాలయం సం -
75 త్తనోతి శిలామయ ముదారధీః ॥

Third side.

76 పిత్రూనుద్ధృత్య కైలాసవాసార్థం దశ పూ -
77 రుషాః ॥ ప్రాసాదగర్భభవనాగర రం -
78 గ్గమ్మధ్యస్తంభాఢ్యమంటపశుభాయ -
79 [త]నం శివస్య । ప్రాకారగోపురయుతం విర -
80 చయ్య తస్య కైలాసశృంగ్గవసతిం శిథిలీ -
81 కరోతి ॥ తటాకం తస్య నికటే తనోత్యభిన -
82 [వ]ం దృఢం[।] ఐహికాముష్మికఫలసాధనం
83 శింగ్గభూపతిః ॥ ॥ స్వస్తి శ్రీ జయా -
84 భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
85 ౧౪౪౭ అగునేంటి తారణసంవత్సర
86 మాఘ బ ౧౪ సో । శివరాత్రిపుణ్యకాల -
87 మందు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపర -
88 మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవరా -
89 యమహారాయలు విజయనగర -
90 మందు వజ్రసింహాసనాసీనులై పృథి -
91 విరాజ్యం చేయుచున్న వుండంగా -
92 ను శ్రీమద్విప్పర్లాదిత్య మహిమాను -
93 [కూ]లి కరవాలభైరవ గండ్డరగండ్డ గం -
94 [డ్డ]భేరుండ్డ ఉద్దండ్డపులియమాక్కోర్ -
95 లుగండ్డ కటకహంన్నిబ్బరగండ్డ హ -
96 త్తుముప్పరగండ్డ తేరాసామంత్తభా -
97 రామండ్డలీకరగండ్డ దుష్టగోపులమాన -
98 మర్దన దివిచూరకార రక్తచ్ఛత్రాద్యనేకబి -
99 రుదప్రశస్తిసహితులైన జూపల్లి రామా
100 నాయనింగారి కుమాళ్లు పెదశింగ్గ-
101 మనాయనింగారు తమకు కృష్ణదేవ -

[1] For వేదాబ్ధియుగభూసంఖ్యాతే.

102 రాయమహారాయలు నాయంక్కరా-
103 నకుం జాలించ్చిన ఉదయగిరిరాజ్యాన-
104 కుం జెల్లెడి ఘండ్డిగోట సీమలోని ము[లి]-
105 కినాటి స్థలమండ్గుల చెన్నూరి పొట్ల[దు]-
106 ర్తి సీమలు యేలుచుంన్ను ఆ చెన్నూర[ి]-
107 కి దక్షిణభాగమందు నాగేశ్వర దేవునికి
108 గర్భగృహం ఘంటవేది అంతరాళమంట-
109 ప రంగమంటప నంద్దిమంటప ప్రాకా-
110 ర గోపురాలు గట్టించ్చి సమర్పించ్చి అం-
111 దుకు దక్షిణభాగమందు మహాతటాక-
112 ముంన్ను కట్టించి ఆ నాగేశ్వరదేవరకు అఖ-
113 ండ్డ దీపారాధనాను త్రికాలమై వేద్యాలకు
114 అమృతపళ్లుంన్ను గంధపుష్పాద్యుపచా-
115 రాలుంన్ను నడచేటట్టుగాను చెన్నూరను

Fourth face

116 కొల్లివంపున మ్రోదుగు మ్రానిచేని స్థలం మల్లా-
117 నాయనింగారు సమర్పించింద్ది న ౨ నైతం చే-
118 ను ఖ ౧ న ౨ క్రితం ధాత సంవత్సరాన చినలింగ్గమ-
119 నాయనింగారు సమర్పించింది లోమడ స్థ-
120 లంచేను న ౪ పూర్వదత్తి పినచెర్వులోను న ౩ వుభ -
121 యం చేను ఖ ౧ న ౧౦ వరిమడి యీ చెరువు
122 వెనకపాటికిం దూర్పు నిడుదోంపులు మల్లయ్య-
123 గారు సమర్పణ చేసింది న ౨ నైతం ఖ ౧ న ౨ పూ-
124 ర్వదత్తి యిందుకు పడమర న ౪ తూము మోన-
125 లు న ౧ వుభయం ఖ ౧ న ౧౦ వెరశి వెలివాలం ని . .
126 ల సహా ఖ౧ యీ నాగేశ్వరునికి వైభవం చేసి . .
127 గరాణువులకు తాళ్లగడ్డస్థలం ఖ ౨ న ౧౯ [వ]-
128 రిమడి పాటితూర్పు ఖ౧ వుభయమున్ ఖ -
129 ౪ న ౧౫ అటువెరశి ఖ ౭ న ౧౫ తొనిమిది పు[ట్లు]
130 తూమెడుంన్ను యిరుసక్షేత్రం తథాతి[థి]
131 పుణ్యకాలమందు తమ తండ్రింగారు రా-
132 మానాయనింగారికి పుణ్యముగాను [స]-
133 హిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకముగా-
134 ను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నిధ్యాద్యష్టభో-
135 గతేజ స్వామ్యతలుంన్ను సాగివచ్చియ్యట్టుగా-
136 ను సర్వమాంన్యముగాను త్రివాచకంగాను ధా-
137 రవోసి సమర్పణ చేసిరి ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం
138 వా యో హరేత వసుంధరాం। షష్టివర్షస-
139 హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
140 బహుభి వసుధా దత్తా రాజభిః సగరాది[భిః।]

141 యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య తస్య హి [త]-
142 త్ఫలం ॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతు న్నృపా-
143 ణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః। సర్వానే-
144 తాన్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో
145 యాచతే రామచంద్రః ॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]
146 నగరి పురోహితుండు అల్లాడభట్లకొండం[భ]-
147 ట్లు తమకు యిచ్చిన దుగ్గనపల్లెను వెలిచేను
148 న ౧ వరిమడి న ౧ పుభయం న ౨ సమర్పణ చేసెను
149 [ల]ంజాల మల్లయ్యంగారు తమకు ఇచ్చిన సావి[నే]-
150 ని పల్లెను వెలిచేను న ౧ వరిమడి [కు]ంటకిందను
151 న ౧ పుభయం న ౨ ఇద్దుము స(ం)మర్పణ చేసెను
152 [1]కాళభక్తులు చవ్వాభక్తుని కొమారుండు కోటాభక్తు-
153 డున్ను పర్వతభక్తుని కొమారుండు చినవీరాభ-
154 క్తుండున్ను నాగేశ్వరుని గుడి శిఖరం మండ్డపం
155 మోదలుగాను కట్టి నాగేశ్వరునికి త్రికాలమున్ను
156 అనంత్తాలైన దండాలు సమర్ప్పించ్చిరి ॥
157 [2]మల్లానాయనింగారు తమ తండ్రింగారు రామా-
158 నాయనింగారికి పుణ్యముగాను నాగేశ్వర దేవ-
159 రకు తాంమ్రస్వరూపాలు చంద్రశేఖర విగ్రహా-
160 లైన పార్వతీపరమేశ్వరులను నెలశివరాత్రి పుణ్యకా-
161 లమందున అనంతమైన దండాలు వెటి తన సేవగా-
162 ను సమర్పణ చేసెను ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
163 [3]కోటా భక్తుండు సిద్ధవటం చిన వీరాభక్తునింగా-
164 రికి దేవళం పరిపూర్తి చేసిన నిమిత్యం మల్లా-
165 నాయనింగారు మాంన్యంగాను సాగించ్చిన
166 చేను బత్తుని కుంటకు ఉత్తరాన న ౪ నలుతుము
167 [4]పిల్లలమఱి రామరాజు కుమారుండు గంగ-
168 య్య శాసనకంభం లిఖంచ్చి నాగేశ్వర దేవునికి త్రిసం-
169 ద్యలాను అనంత్తాలైన దండ్డాలు సమర్ప్పించెను
170 యీ దేవర నగరి పనివద్దనుండి పరిపూర్ణం శేషం-
171 చిన తుల్వ సోమన నాగేశ్వరునికి దండం సమర్పి-
172 [ంచెను] [॥*]

No. 78.

(*A. R. No.* 402 *of* 1926.)

KATTERAGAṆḌLA, BADVEL TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in the compound of the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1525 A.D.

---

[1] Lines 152 to 156 are engraved at the bottom of the first face.
[2] Lines 157 to 162 are engraved at the bottom of the second face.
[3] Lines 163 to 166 are engraved at the bottom of the third face.
[4] Lines 167 to 172 are engraved at the bottom of the fourth face.

This is dated **Śaka 1448 (current), Pārthiva, Pushya śu. 15, lunar eclipse, corresponding to 1525 A.D., December 29, (Friday).**

It registers a gift of land to the god Chennakēśvara at Katrakaṁḍla in his administrative division of Sakali-sīma which was included in Ghaṇḍikōṭa-sīma, the *nāyaṅkara* territory of Dēmarasayya, by Annājayya, son of Paḍavīṭi Virūpāksha Dīkshita of Gārgya-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākhā*, who had performed the *Sarvākratu* and *Vājapēya* sacrifices, for the merit of the king and Dēmarasayya.

TEXT

శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర -
షంబ్బులు । ౧౪౪౮ । అగునేంటి పార్థివ సంవత్సర పుష్య శు । ౧౫ । లు
శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేస్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర కృష్ణ -
దేవమహారాయలు విజయనగరమంద్దు వజ్రసి[ం*]హాసనారూఢులై పృథివి
సామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగాను గార్గ్యగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశా-
ఖాధ్యాయులైన సర్వక్రతువాజపే[య*]యాజులయిన పడవీటి విరూపాక్ష దీక్షితు -
లుంగారి కొమారుడు అన్నాజయ్యవారు కత్రకండ్ల చెన్నకేశ్వరదేవరకు యిచ్చిన భూదాన ధ-
ర్మశాసనపట్టక్రమమెట్లన్నను శ్రీవీరకృష్ణదేవమహారాయలు దేమరుసయ్యవారికి నాయం-
కరానకుం పాలించనవధరించిన ఘండ్డికోటసీమకుం జెల్లే సకలిశీమ నే[ము] పారుపత్యం
సేస్తున్న దేవుని అంగ్గరంగ్గవైభవాలకున్ను అమృతపడ్లకున్ను మాకుం జెల్లే కత్రకండ్ల పొలం
లోను దేవునికి పూర్వాన జెల్లే పొలానకు పడుమర వరికుంట్ల పొలానకు తూర్పు ఉతర ద -
క్షిణాలకు వుప్పువాంగు నాగులమట్టివాంగు మేరకాను చెతుశీమకున్ను యే ప్రాశిన మే -
రలలోను యి నిరుద్ధానకు తెగిన వెగిలిచేను ఖ ౨ ఇవె అక్షరాలను యిరువుట్టిన్ని సహా -
గాను యీ చెతుః శీమలోనుగాగల [బీడు వేగి]ళ్లలో . . నిధినిక్షేపజలపాషాణఅ[గా*]మి
సిద్ధసాధ్యంబ్బు[ల]నియడు అష్టభోగతేజస్వామ్యతలున్ను సోమగ్రహణ పుణ్యకాల
మంద్దు రాయలకున్ను దెమరుసయ్యవారికిని పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదక ధారా-
పూర్వకంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను త్రివాచకంగా ధారవోశి యిస్తిమి గాన
యీ ధర్మానకు యెవ్వరు గన[క*] తప్పినాను కాశిలోను గోబ్రాహ్మణ వధియించ్చిన పా-
పానం బోవువారు ॥ యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం । న భోజ్యా న [క] -
రగ్రాహ్యా దేవదత్తా వసుంధరా । ౧ । దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను
పాలనం । దానా[త్స్వ]ర్గ మవాప్నోతి పాలనా(మ)దచ్యుతం పదం । ౨ । స్వదత్తా ద్విగుణం
పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తా నిష్ఫలం భవేత్ । శ్రీ శ్రీ
యీ భూదానానకు యవ్వరు తప్పినాను తప్పిన వానాలిని గుఱ్ఱం పాట్టే[1]వానికిన్ని
గొడుగు పోట[1] వానికిని యిచ్చిన వాండు [॥*]

No. 79.

(*A. R. No.* 403 *of* 1926.)

KATTERAGAṆḌLA, BADVEL TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in the compound of the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1525 A.D.

---

[1] Read పెటె.

This is dated Saka 1448 (current), Pārthiva, Pushya śu. 15, lunar eclipse, corresponding to 1525 A.D., December 29 (Friday).

It registers the grant of several taxes such as *nalleddu*, *achchu-virāḷālu*, etc., and the *ubhayamārga-suṅkam* payable on merchandise by the merchants to the temple of Chennakēśava at Katrakaṁḍla, in addition to confirming the former grant of lands to the same in Chennavaram and Katrakaṁḍla by Avasaram Dēmarasu for the merit of Annāji Ayyaṁgāru. The grant was executed by Veṅgaḷayya, the *Kārya-kartta* of Annāji-Ayya and the son of Cherivūri Kṛishṇayya. Katragaṇḍla, stated to be situated in Sakali-sīma in Gaṇḍikōta-durgam, was conferred on the donor by the king.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం-
2 బ్బులు ॥ ౧౪౪౮ ॥ అగునేటి పార్థివసంవత్సర పుష్య శు
3 ౧౫ లు శ్రీమతు అంన్నాజి అయ్యవారి కార్యకర్తలైన [చె]-
4 రివూరి క్రిష్ణయ్య కొడుకు వెంగళయ్యంగారు కత్రెరకం-
5 డ్ల చంన్నకేస్వరదేవునికి యిచ్చిన ధర్మ్మ[శా]సనక్రమ మె-
6 ట్లంన్నను । శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రా[జ]పరమేశ్వర శ్రీ
7 వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణరాయ[దేవ]మహారాయలు రత్న -
8 సింహాసనారూఢుండై పృథ్వీరాజ్యం శేస్తాను అవస -
9 రం దేమరుసయ్యంగార్కి స్వామి పాలించ్చిన గండికో-
10 ట దుర్గాన్కు చెల్లే సకలి సీమలోను కత్రకండ్లలోను దేవుని-
11 కి పూర్వాన చెల్లే చెంన్నవరంన్ కత్రక[ం*]డ్లను పూర్వానగల చేను
12 మడిన్ని దేవుని అముర్తపడ్లకు అంగరంగవైభవాల్కున్ సా-
13 గించ్చి దేవున్కి అకండ తిరువళికెకు చెంన్నవరాన [న]గరి వార్కి న-
14 ల్లెద్దుయ[ల్కు]కు అచ్చువిరాళ్ళుంన్ని సుంకర్వార్కి పె[ట్టే]గ్రామకట్నం
15 సాహజంపంను గానుగ స్తవరాలు . ంక్రంస్తావరాలున్ పర
16 స్తళం గవుర[లు] యేమిసరకు తెచ్చి ఆ గ్రామాన అంమ్మిన కొ -
17 ంన్న దేవునికి వుభయమార్గసుంకల పెట్టెంట్టుగాను సాగింస్తి-
18 మి అవసరం దేమరుసు అన్నాజి అయ్యంగార్కి పుణ్యంగానుసో -
19 మగ్రహణ పుణ్యకాలమందు ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను
20 సూర్యచంద్రాదులు కలంతకాలం సర్వమాన్యంగాను
21 ధారవోసి యిచ్చిన ధర్మశాసనం యి పుణ్యానకు సీమ పా -
22 రుపత్యం సేసే వారునున్ అధికారి రాచకారణాలు సుంకమణి -
23 యగాండ్లు రెడ్లు కరణాలు యవ్వరు తప్పినాను గంగకరు-
24 తను గోవు బ్రాహ్మని వధించిన పాపాన పోవువారు తమ
25 తల్లి తండ్రులను వానరాసిలోను వధించ్చిన దోషా[న*] పోవువా-
26 రు తమ చెల్లెండ్లకు తప్పినవారు పౌణకమావుసం సురాను
27 సేవించివారు ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పా-
28 లనం[।*]పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ మంగళ
29 మహా శ్రీ శ్రీ శేయును ॥ శ్రీమతు పోరుమామిళ్ళ వోబుళో-
30 జు వీరాబత్తుంని కొడ్కు ఓబుళోజు శేసిన [సాస]నం ॥

No. 80.

(*A. R. No.* 306 *of* 1910.)

NAGAR, TINDIVANAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On a slab set up in the street in the village.

Kṛishṇarāya, 1527 A.D.

This is dated **Śaka 14[48], Vyaya Āshāḍha, śu. 5, Sunday**, corresponding to **1526 A.D., June 15, Friday (not Sunday)**.

Much damaged. It seems to record a gift as a *śrōtriya* to a Brāhmaṇa.

Text

1 [శకవషం-
2 బులు] ౧౪[౪౮]
3 వ్యయ సంవత్స-
4 రాన ఆషాఢ శు
5 ౫ ఆదివారాన [మూ]-
6 రురాయరగండ
7 అరిరాయ విభాడ
8 శ్రీ కృష్ణదేవ మ-
9 హారాయలు
10 పెద్ద . . .[1]
11 . . . . . .
12 . . . . . .
13 ళ్లకు యిచ్చిన
14 యీ శ్రోత్రి[యా]-
15 నకు తప్పినవా-
16 రు . . .
17 జంప్పిన పాపాన
18 బోదురు[॥*]

No. 81.

(*A.R. No.* 477 *of* 1906.)

KORRAPĀḌU, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the pillar set up in the courtyard of the Chennakēśava temple.

Kṛishṇarāya, 1527 A.D.

This is dated **Śaka 1449, Sarvajit, Nija Āshāḍha** ba. **30, Sunday** corresponding to **1527 A.D., July 28, ·29.**

It records a gift of 1 *varāha-gadya* per annum derived as *tēgam* (*tyāgam*) due] to them from the *kāmpus* to god Chennakēśava of Korrapāḍu in Gaṇḍikōṭa-sīma, by Mīsaragaṇḍa Mādhavarāju and Kāki Kēśvarāju.

Text

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు -
2 దయ శాలివాహ -
3 న శకవరుషంబులు
4 ౧౪౪౯ అగునేటి
5 సర్వజిత్ సం[వ*]త్సర
6 నిజ ఆషాఢ బ ౩౦
7 ఆ శ్రీకృష్ణదేవ -
8 మహారాయలు
9 పృథివిసామ్రా(ం)
10 జ్యం శాయగాను
11 యిరువై నాల్గుకు -
12 లంవారి [కా]ంపునా -
13 ను మీసరగండని
14 మాధవరాజు కాకికే -
15 శ్వరాజుంను గండి -
16 కోటసీమకు చెలే
17 కొఱపాటి చెంన -
18 కేశవదేవర్కు గ్రామా -

[1] Lines 10 to 18 are engraved on the proper left side of a standing figure of a man with a parsol (?) in the left hand and with the right hand stretched, sketched in the middle of the slab.

19 న మాకు ఇచే తేగ -
20 [ం] యాట వ గ౧౧ ధా -
21 రవోసి యిస్తిం దేవు-
22 న్కి సవర్ణమాన్యం ఇం -
23 దుకు యవరు త -
24 పి అడ్డ[ం*]వచి తేగ[ం]
25 అడుగ వచినాను గ -
26 ంగకతలను గోవు చం -
27 పిన పాపాన బోఇన
28 [వారు] [॥*]

No. 82.

(*A.R. No.* 164 *of* 1913.)

PĀNEM, NANDYAL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Pāṇikēśvarasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1529 A.D.

This record is dated **Saka 1451, Virōdhi, Vaiśākha śu. 15, lunar eclipse,** corresponding to **1529 A.D., April 23, (Friday).**

It registers a gift of land in Pāṇem, and the *agrahāras* Bhūpālunipāḍu and Liṅgāpuram, as also certain other specified lands to god Pāṇikēśvara by Vākiṭi Pedapanāyaniṅgāru, son of Bokkasam Pedapa-nāyaniṅgāru. Kandanavōlu, in which the gift villages and lands lay, was held by the donor as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక(వ) -
2 వర్షంబులు ౧౪౫౧ యేండ్లో అగునట్టి విరో -
3 ధిసంవత్సర వైశాఖ సు ౧౫ లు శ్రీమన్మహారా -
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ -
5 రాయమహారాయలు పృ[థి]విరాజ్యం సేయుచుం -
6 డంగాను పానెం పాణికేశ్వరదేవునికి శ్రీకృష్ణరాయ మ -
7 హారాయల సేవకుండు బొక్కసం పెదపనాయనింగారి కు -
8 మారుండు వాకిటి పెదపనాయునింగారు దండం సమ -
9 ర్పించి యిచ్చిన ధర్మశాసన స్తంభ [క్ర]మమెట్లనను శ్రీ -
10 కృష్ణరాయమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు పా -
11 లించిన కందనవోలికిచెల్ల పానెముగ్రామాన పూర్వానచెల్ల
12 నీరారంభకాడారంభ తోంటలు మోదలయిన అష్టభోగతే -
13 జస్వామ్యాలుంను పూర్వాన[చె]ల్ల అగ్రహారం భూపా -
14 లునిపాడు లింగాపురం యీ రండు[గ్రా]మాలాను చెల్లే నీరా-
15 రంభకాడారంభసుంఖసువర్ణఫలవ్రిక్షాలుసహా అ -
16 ష్టభోగతేజస్వామ్యాలుంను పా[నె]న దేవునికి అంగ -
17 రంగపాత్రభోగాలకు పె[ట్టి]న యాంబయి వరాలకు పె -
18 ట్టిన కటు[గు]త్తపొలముంను పెంజెరువుక్రింద చెల్లే మ ౧ ని యి -
19 వి మోదలయినవి దేవుని అమృతపళ్లకు అంగరంగపాత్ర
20 భోగాలకు పెట్టిన క[ట్టు]గుత్తపొలముంను యీ
21 తథాతిథి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు విరూపా -
22 క్షదేవుని సన్నిధిని అష్టభోగతేజస్వామ్యంగాను దేవు -
23 నికి చెల్లె వ్రిత్తిక్షేత్రాలు తోంటలు అగ్రహారాల్కు చె -

24 ల్లె కావలిక[ట్ట]ం సర్వమ్ముంను నిరుపాతికంగాను
25 శ్రీకృష్ణరాయమహారాయలకు పుణ్యంగాను
26 సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకముగాను ఆచ -
27 ంద్రార్కస్థాయిగాను దేవుళంకలకాలముంను
28 నిరుపాతికముగాను దారవోశి యిస్తిమిగాన దేవు -
29 ని అమృతపళ్లను అంగరంగవయిభవాలుం -
30 న్ను నడపుకొని నాల్గుపాళ్లతపోధరులుంన్ను
31 బ్రదికేది [॥] స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం । పరద -
32 త్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం
33 నిష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వ్వా యో
34 హరేతి వసుంధర । షష్టివర్షసహస్రాణాం వి-
35 ష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥ యీ ధర్మానకుం
36 యెవ్వరు దప్పినడచినాను తమ తల్లిదండ్రులాను
37 గురువులాను గోబ్రాంహ్మనిని వారణాశిలో
38 వధించ్చిన పాపానం బోవువారు । శునక-
39. మాంసములో సురపోశుక భక్షించ్చిన పా -
40 పానం బోవు[దు]రు । మాతృసహోదరి గమ -
41 నం సేసిన పాపానం బోవువారు । యీ ధర్మా -
42 [నకు] మరింని యెవ్వరు తప్పినడచినాను వాణి
43 లింగమాని మోసిలికంట చూచేది ॥ మం-
44 [గళ] మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును ॥ శ్రీపాణికేశ్వర ।

No. 83.

(*A. R. No.* 525 *of* 1906.)

KADIRI, KADIRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab built into the floor of the kitchen in the Lakshmīnarasiṁhasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1529 A.D.

The record is dated **Śaka 145[1], Virōdhin, Vaiśākha śu. 15, Friday, lunar eclipse,** corresponding to **1529 A.D., April 23.**

It seems to record a gift of land to god Narasiṁha of Kadiri by Veṅkaṭa-nāyuḍu. the son-in-law of Dēvani Kōnapa-rāyuḍu for worship and offerings to the god for the merit of the latter.

TEXT

Obverse.

1 శుభమస్తు[।]స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౫[౧]
3 అగునేటి విరోధి సంవ[త్స]ర వయిశాఖ
4 శు ౧౫ శు న శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధి-
5 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ-
6 కృష్ణదేవరాయమహారాయలు దేవ -
7 ని కోనపరాయనిగారి అల్లు[డు*] వెంకట

8 నాయనిగారు కదిరి శ్రీనారసింహ్వదే-
9 వునికి కొలువను . . . . . . [అమర]-
10 నాయనీకాల . . . . . అముదుకు
11 . . ండ్రి . . . . . సహోగాంను మడి .
12 అతురాలాను . . . మడింని శ్రీ
13 . . . .
14 లునార . . . . . శ్రీదు . . సహో . . .
15 యిరుంన . . . . శేయించిన శ్రీ
16 నారసింహ్వదేఉనికి సోమగ్రహణ పు-
17 ణ్యాకాలమందు కోనపనాయనిగా-
18 రికి పుంణ్యాంగాను అళియ వెంక-
19 ట నాయనిగారు . . . . . .

Reverse.

20 ణ్యానకు ఎవరు తప్పినాను తమ త-
21 ల్లి దండ్రాదులను వారణాసిలో
22 వధించినవారు[॥*]

No. 84.

(*A. R. No.* 401 *of* 1926.)

KATTERAGAṆḌLA, BADVEL TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a wall of the *maṇḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Kṛishṇarāya, 1529 A.D.

This is dated **Śaka 1452 (current), Virōdhin, Vaiśākha śu. 15, lunar eclipse,** corresponding to **1529 A.D., April 23 (Friday).**

It registers the grant of the village Nuvvusuḷapāḍu in Sakali-sīma to god Chennakēśava of Kattrakaṇḍla by Siddhavaṭam Yallamarusayya of Śrīvatsa-*gōtra*, Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākhā*, the agent of Rāyasam Ayyapparusayya for the merit of the latter's mother Achchama. The gift village is said to be situated in Sakali-sīma which the donor obtained as *nāyaṅkara* from Ayyapparusayya.

TEXT.

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన **శకవరుషంబులు** ౧౪౫౨ అగునేంటి విరోధి సంవత్సర **వైశాఖ శు[ద]** ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ రాయమహారాయలు విజయనగరమందు సింహాసనారూఢుండై పృథివిసామ్రాజ్యం సేస్తుంన్ను రాయసం అయ్యప్పరుసయ్య-

2 వారికి నాయంక్రానకుం పాలించనవధరించ్చిన వుదయాగిరి దుర్గానకుంజెల్లె ఘండికోట నా[య]ంక్రానకుంజెల్లే సకలిసీమ అయ్యప్పరుసయ్యవారు తమ కార్యకర్తలైన సిద్ధవటం యల్లమరుసయ్యవారికి నాయంక్రానకుం పాలింస్తేను యల్లమరుసయ్యవారు తమ నాయంక్రానకుం జెల్లే సకలి సీమలోని నువ్వుసుళపాడు అనే గ్రామ[ం] కత్రకండ్ల శ్రీచెంన్నకేశవరాయనికి శ్రీవత్సగో-

3 త్రం అశ్వలాయనసూత్రం రుక్కుశాఖాధ్యాయులయిన సిద్ధవటం యల్లమరుసుంగారు కత్రకండ్ల శ్రీచెంన్నకేశవరాయనికి సోమగ్రహణపుణ్యకాలమందు సిద్ధేశ్వరుని సన్నిధికి పినాకినీ తీర

మంద్దు అయ్యప్పరుసయ్యవారి తల్లింగారికి అచ్చమ్మకుం బుణ్యంగాను నువ్వుసుళపాడు అనే గ్రామం ధారవోసి యిస్తిమి యీ నువ్వుసుళపాటికిం జెల్లె చతుస్సీమ పొలానకున్ను లోనయిన నీ[రా] -

4 రంభకాడారంభసుంఖసువంన్నార్ణాయఫలప్రవిశాలు మోదలుగాను శ్రీవ(ం)త్సగోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం రుక్కుశాఖాధ్యాయులైన సిద్దవటం యల్లమరుసయ్యంగారు అయ్యపరుసయ్యవారి తల్లింగారైన అచ్చమ్మంగారికిం బుణ్యంగాను ధారవోసి యిస్తిమి శ్రీవత్సగోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం రుకుశాఖాధ్యాయులైన సిద్దవటం యల్లమరుసయ్యంగారు అయ్యప్పరుసయ్య వారికి

5 తల్లింగారగు అచ్చమ్మగారికి బుణ్యంగాను కత్రకండ్ల చంన కేశవరాయనికి నువ్వుసుళపాడు అనే గ్రామం సహిరణ్యోదకదాన ధారాపూర్వకముగాను అచంద్రార్కస్థాయిగాను ధారవోసి యిస్తిమి నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షిణిఆగామిసిద్దసాధ్యంబులనియెడి అష్టభోగతేజస్వామ్యతలున్ను లోనుగాను త్రివాచకముగాను ధారవోసి యిస్తిమి [।] స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తా-

6 పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*] కత్రకండ్ల పురవరాధీశం శ్రీచంన్న రాయ[ం*][స్మరామ్యహం।] యీ దానాంతధర్మార్ణనకు యవ్వరో గనుక తప్పినాను షోణకమాంసం సురానునరుని కాపాలికెను పెట్టుకొని గార్ధ్ణవం . . . . సేవించ్చిన పాపాన బోవువారు తమతల్లికి . . .

No. 85.

(*A. R. No.* 309 *of* 1926.)

MARAVAPALLI-AGRAHĀRAM, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying near the ruined temple of Tiruveṅkaṭanātha.

Kṛishṇarāya, 1529 A.D.

This is dated **Śaka 1451, Virōdhin, Śrāvaṇa śu. 5, Saturday,** corresponding to **1529 A.D., July 10.**

It registers the grant of four *mādas* of *dommari* tax to god Tiruveṅgaḷanātha at Apparāścheruvu in Bukkarāyapuram in Chiguḷarēvu-sthalaṁ of Chiramāṁgāṇi in Guttirājya, for conducting *Daśami*, *Ēkādaśi* and other festivals by the *Dommaris* Kēśavanātha, son of Kūtari-Tirumalanātha of Taṅgaṭūru, Māchirāju and others.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 షణంబులు ౧౪౫౧ అగు నేటి విరోధి సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ౫ శ శ్రీమన్మ-
3 హా రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవమహారాయ-
4 లు పృథివిసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండ్డంగాను గుత్తిరాజ్యం చిరమాంగణి
5 చిగుళరేవుస్థళం బుక్కరాయపురం అప్పరాశ్చెరు[వు] సర్వ్వమాన్యం అగ్రహా-
6 రం శ్రీతిరువెంగళనాథదేవునికి దొంమరిపన్ను ధారవోశి ఇచ్చిన ధమ్మశాస-
7 న క్రమమెట్లన్నను తంగ్గటూరి కూతరి తిరుమలనాథని కొడుకు కేశవనాథడుంను దొంమ-
8 రి ఆదవరాయని కొడుకు మాచిరాజు మోదలైన తమజాతి ఇరువైనాలుగు కులాల వారి-
9 నింని కూడుకొని శ్రీ తిరువేంగళనాథని[కి*] ఉభ[1] ఏకాదసుల దశమి మహోత్సవాలకుంను

[1] Read ఉభయను.

10 పౌర్ణమి సంక్రాంతి ధనుమార్గాన కార్తీకదీపారాధన వసంత్తం మొదలైన మహోత్సవాల
కుంను

11 మా ఇరువై నాలుగు కులాలవారికి పుంణ్యంగాను మాకు యెండు ౧ కి కాంపులు ఇచ్చే త్యాగం

12 ప్ర గ ఆ అక్షరాలాను నాలుగు మాడలుంను శ్రీతిరువెంగళనాథదేవునికి ఆచంద్రార్క

13 స్థాయిగాను ధారవోశి సమర్పింస్తిమిగాన ఈ నాలుగు మాడలుంను మహాజనా-

14 లు యెత్తించి అయామహోత్సవాలు శేయింపగలవారు యీ మాడలు కా-

15 ంపులు ఈకుంనాను మహాజనాలు తాము పుచ్చుకొంనాను గంగ్గకర్త

16 గోబ్రాంహ్మల వధించిన పాపాన బోవువారు మా ఇరువై నాలుగు కులాల దొ-

17 ంమ్మరి వారిలోను యవ్వరుగన[క*] ఆడిపాడి త్యాగము అడిగినాను తమత-

18 మ మానాలు తమ గాడిదలం గాచేవారికి ఇచ్చినవారు అని ఇచ్చిన ధర్మశా-

19 సనం ఇచ్చిన కేశవనాథండు మాచిరాజుగారి వొప్పాలు శ్రీ తిరువెంగ-

20 ళనాథండు మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

21 దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*] దానా త్స్వర్గమవాప్నోతి పా-

22 లనాదచ్యుతం పదం [॥*]

No. 86.

(*A. R. No.* 15 *of* 1915.)

Śrīśailam, Nandikotkur Taluk, Kurnool District.

On a slab built into the floor of the platform in the northern porch of the *mukhamaṇḍapa* of the Mallikārjuna temple, to the left of entrance.

Kṛishṇarāya, 1529 A.D.

This is dated **Śaka 1450 (current), Virōdhi, Kārtika śu. 15, Sunday.** The Śaka year quoted is wrong for 1451 for which the details correspond to **1529 A.D., October 17 (lunar eclipse).**

It register the grant of the village Gaṭṭirājupeṇṭa in Sidhāpuram-sīma to Rāchūṭi Vīraṇṇoḍaya of Basava-maṭham by Avasaram Chandraśēkharayya for the merit of the king and his father-in-law Dēmarusayya. The village which was a gift for offerings to god Mallikārjuna, was constituted into an *agrahāra* to be enjoyed by the donee and his successive disciples.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౫౦ అగు -

2 నేటి విరోధి సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫ ఆ శ్రీమతు [అ]వసరం చంద్రశేఖర -

3 య్యావారు బస్వమఠం రాచూటి వీరణ్ణొడయలకు యిచిన భూదాన ధర్మశాసనం

4 శ్రీమల్లికార్జునదేవుని అమృతపళకు చెల్లి సిద్ధాపురం సీమలోని గట్టిరాజుపె-

5 ంట అనే గ్రామం మీకు అగ్రహారం చేసి శ్రీ కృష్ణరాయమహారాయలకు [పు]-

6 ణ్యంగానుంను నా మామ దేమరుసయవారికి పుణ్యంగానుంను గ -

7 టిరాజుపెంట అనే గ్రామం దారవోసి యిస్తిమి మీ సి[ష్య]పారంపర్య -

8 ంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను దానాదిక్రయాలకు యోగ్యమై

9 శ్రీశైలనాథనిసంనిధిని సివపూజ చేసుకొని సుఖాన వుండేది అని

10 [యి*]చ్చిన [ధర్మ]శాసనం గటిరాజుపెంట . వారు అయ్యంగారి కొల్లుమ

11 . . సిఖరపురా నకు . . . . ఆ వూరికి [తూ] -

12 [ర్పు] రు [వాలకొల్లు] దక్షిణానకు మాదినాయనిపల్లె [కనుమ] పడ-

13 మటికి రుదమూరు వుత్తరానకు తూంగూడు యీ వరుస
14 లోను నిధినిక్షేపజలపాషాణసిద్ధసాధ్యంబులు మొదలుగాను
15 భోగస్వామ్యాలు అనుభవించ్చి సుఖాన వుండే[ది] ఇటుని
16 యిచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తా-
17 ం వా యో హరేతి వసుంధరా[।*] షష్ఠివర్షసహస్రాణి వి-
18 ష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥ శ్రీ[॥*][1]

No. 87.

(*A. R. No.* 14 *of* 1915.)

ŚRĪŚAILAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab built into the floor of the northern porch into the *mukha-maṇḍapa* of the central shrine of the Mallikārjuna temple.

Kṛishṇarāya, 1530 A.D.

This is dated **Śaka 1452, Vikṛiti, Chaitra ba. 30, Monday,** corresponding to **1530 A.D. March 28, f.d.t. ·23.** There was a solar eclipse on the following day, not cited in the inscription.

It records that Avasaram Chandraśēkharayya had a *maṇḍapa* built in front of the sleeping chamber of god Mallikārjuna, presented golden images of Nandīśvara and Bhṛiṅgīśvara, set up standing stone figures of his master Kṛishṇarāya, his own father-in-law Dēmarsa and of himself in that *maṇḍapa*, and granted the village of Śivapuram in his *nāyaṅkara* Mosalimaḍugu-sīma for worship and offerings to the deity in that *maṇḍapa*. He also presented a golden *kāhaḷa* and a silver *pānavaṭṭam* to the god and consecrated Dēmayaliṅga to the north of Mallikārjuna, set up a golden pillar in front of it, and having built a bath near the Vīrabhadra temple at Nāgalūṭi at the foot of the hill, consecrated another Dēmayaliṅga there and granted the *agrahāra* Dēmasamudra to Brāhmaṇas.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] శ్రీ గణాధిపతయే నమః ॥ స్వస్తి
2 శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవష౯ంబులు ౧౪౫౨
3 అగునేంటి వికృతి సంవత్సర చైత్ర బ ౩౦ సొ శ్రీమద్రాజాధిరాజ
4 పరమేశ్వర శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు పృథ్వీరాజ్యం సేయుచును తమ
5 అవసరం చంద్రశేఖరయ్యాకు శ్రీశైలరాజ్యం పాలింస్తేను రాయలకు-
6 న్ను తమ మామ దేమర్సయ్యకున్ను తమకున్ను పుణ్యంగాను శ్రీగిరి మీ-
7 ందం జేసిన ధమా౯నకు శాసనం మల్లికాజు౯నదేవర పవ్వళించే సజ్జగృ-
8 హం ముందర శిలామండపం గట్టించి ఆ చూరున్ను గంటవె[ట్టి]-

---

[1] To the left side of the inscription the following lines are engraved across in later and different characters.

1 కాకునూరి తిమయ
2 శ్రీమల్లికాజు౯నదేవుని.
3 కి దండం నమసి౯ంచెను
4 మసయ
5 కొంచె నరసయను
6 దేవరకొండ కోటయ్య
7 పొప్పని రామలింగం
8 నుంచెను శ్రీ

Lines 4 to 7 do not run on. Of them line 7 is written topsy turvy and line 8, by the side of the lines 5 to 7.

9 [న్ని] నందీశ్వర భృంగీశ్వరులాను బంగారం సేయించి ఆ మంటపం లోను తమ
10 స్వామి కృష్ణరాయలున్ను తమ మామ దేమర్సయ్యాను తానుంను శిలాకారా -
11 న నిలిచి కొలువం జేసి [అందర] అంగరంగవైభవాలు సాగించి శ్రీగిరిపతికి అమృ -
12 తపళ్ళకు తమ నాయంకరానకుం జెల్లే మొసలిమడుగు శీమలోని శివపురం అ -
13 నే గ్రామము ఇచ్చి బంగారు కాహాళిన్ని వెండి పానవట్టమున్ను సమర్పిం[చ్చి] దే -
14 వునికి వుత్తరాన దేమయలింగమునున్ను బంగారుకంభమున్ను నిలిపి దిగువ నా-
15 గులూటి పీరణకు మీదాను కేళాకూళిన్ని కటించి అక్కడ దేమయలింగమును
16 ప్రతిష్ఠసేసి బ్రాహ్మలకు దేమసముద్రం అనే అగ్రహారమున్ను ఇచ్చి కృష్ణరాయలు -
17 ను దేమర్సయ్యాను తామున్ను సోమసూత్రమందు దేవుని వా[డు]కు[నె] ప్ర -
18 సాద [జామలి] నిలువం జేయించి చంద్రశేఖరయ్య శ్రీశైలరాజ్యం యేలు
19 [చుండెను శ్రీ] [॥*]

No. 88.

(*A. R. No. 47-A of* 1909.)

UṆḌAVALLI, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar set up in front of the Bhāskarēśvara temple.

Kṛishṇarāya, no date.

It records that Bōḍi Mādinēḍu having consecrated the Bhāskaraliṅga, constructed a well and made a grant of 1 *puṭṭi* of gram towards wages and 10 *tūmus* of land for offerings in the temple.

TEXT

1 [1] శ్రీ మం-
2 న్మహామండలేశ్వర రా -
3 జాధిరాజ రాజపరమే -
4 శ్వర మూరురాయర -
5 గండ । అష్టదిక్కురాయ -
6 [మ]నోభయంకర భా -
7 [శగె]దప్పువరాయరగం-
8 డ పూర్వదక్షిణ పశ్చిమ -
9 సముద్రాధీశ్వర యవ[న]
10 రాజ్యస్థాపనాచార్య శ్రీ వీ-
11 రప్రతాప కృష్ణదేవమహా -
12 రాయలు ప్రిథివిరాజ్యా-
13 ం శాయంగాను బోడి
14 మాదినేండు భాస్కరలింగ
15 ంప్రతిష్ఠ సేఇంచ్చి దేవుళ వుత్త-
16 రానను బావి కటించ్చి తల్లి
17 తంఢ్రికి పున్య[ం*]గాను యా-
18 ట పాతృనివారి కుంచ్చల కూ-
19 లిన్ని । ఖ ౧ యేండుము షే-
20 త్రం నిత్యనై వేద్యానకు ఇపిం-
21 చ్చెను । శ్రీ । స్వదత్తా ద్విగుణం
22 పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం[।*]
23 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం
24 నిష్ఫలం భవేత్ । దానపాలన-
25 యోర్మధ్యే దానాఛ్రేయోనుపా-
26 లనం । దానాత్ స్వర్గమవాప్నో-
27 తి పాలనా దచ్యుతం ప[ద]ం [॥*]
28 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో

[1] Another inscription engraved above this reads:

1 శ్రీ మంగళగిరి పుణ్యస్థా -
2 నమందు పూరి పడమట -
3 ను కటమల్లయ గుడి క -
4 ట్టించ్చి శికరప్రతిష్ట సే -
5 యించిరి । శ్రీ దేవేశం
6 జగదీస్వరం పశుపతిం శ్రీ
7 వుండ[వ*]ల్లిప్రభో ।

The inscription stops abruptly here and is followed by the text published above. This has been wrongly noticed in the Annual Report.

29 హారేత వసుంధ్ధరా । షష్ఠి ర్వ్వ-

30 ర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం

31 జాయతే క్రిమిః । సత్యం సత్య

32 ం పునః సత్యం సత్యం నిత్యం పున[ః*]

33 పున[ః*]। హే నరాః సర్వ్వ[దా (భూ యో)]
యః

34 ప్రవ ర్త్తర్ధ్వం సుఖాయ చ। ఇదం॒ శ్రీవుం-

35 డవల్లీశ భాస్కరేశ్వర శాసనం[।*]

36 పాలయిష్యంతి యే తేషాం

37 పాదకింకరకింకరః[॥*] శ్రీ-

No. 89.

(*A. R. No.* 91 *of* 1912.)

GŌRAṆṬLA, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up at the entrance into the Śiva temple.

Tirumaladēva, 1524 A.D.

This inscription is dated **Śaka 1446, Tāraṇa, Adhika Bhādrapada śu. 15, Sunday,** corresponding to **1524 A.D., August 14.**

It records that Sūraparāju, the *kāryakarta* of Vākiṭi Ādeppa-nāyaniṅgāru, having ordered Nalanāgana, Yaṟanāgana, Sōmana, Basavana and Chiṁnapa, the *taṁmaḷas* of the temple of Sōmeśvara at Gōraṇṭla to repair the dilapidated temple and the *śikhara* and build a mudwall for it, exempted them from the service of supplying leaves free of cost to the temple.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా -

2 హన శకవరుషంబులు ౧౪౪౬ అగునేటి తారణసం -

3 [వ*]త్సర అధికభాద్రపద శు ౧౫ ఆ శ్రీమన్మహారాజాధిరా -

4 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప తిరుమలదేవమహారాయలు ప్రిథివి -

5 రాజ్యం చేయుచుండగాను వాకిటి ఆదెప్పనాయనింగారి కార్య్య -

6 కర్త్తలయిన సూరపరాజుగారు గోరంట్ల సోమేశ్వరుని స్థానికులు

7 నలనాగన యరనాగన సోమన బసవన చింనపగారికి యిచిన ధర్మశాస -

8 నం యీ తంమళువారు విస్తెరాకులవెటి చెస్తాఉండగను [యీా] -

9 [దినాన] తింమప్పనాయని ఆదెప్పనాయనిగారికి పుంణ్యంగాను

10 సోమేశ్వరుని గుడిన్ని సిఖరమున్ను చిథిలమయిన శాఉలకు సుం

11 నం సేసే అటుగానున్ను మంటిప్రాకారం లె[స్స]గా పెటె అటుగా -

12 మున్ను కటళ సేసి విస్తెరాకులవెటి మంన్నిస్తిమి యింతనుండి

13 యవరు గనక తమళ చేత విస్తెరాకులవెటి సేయించినామ తమ

14 తల్లిదంధ్రులను వారణాసిని చంపిన పాపానం-

15 పోయినవారు యీా ధర్మానకు యవరు వక్రమయి -

16 నామ వారే దేవతాద్రోహులు అని యిచిన శాసనం

17 స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేత వసుంధరా[ం][।*]

18 షష్ఠివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం

19 జాయతె క్రిమి[ః*] । మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ[।*]

No. 90.

(*A. R. No.* 181 *of* 1913.)

GŌRAṆṬLA, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On the west wall of the *maṇḍapa* in the Mādhavarāyasvāmin temple.

Tirumaladēva, 1524 A.D.

This is dated **Śaka 1446, Tāraṇa, Kārtika śu. 12, Monday, Utthānadvādaśi, Chitrā-nakshatra,** regularly corresponding to **1524 A.D., November 7, f.d.t. ·05.**

Much damaged. It registers that the agent of Vākiṭi Ādepa-nāyaḍu granted land to the Vishṇu (Perumāḷ) temple at Gōraṇṭla for maintaining festive processions on the *daśami* days every month.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౪౬ అగునేటి తారణ సంవత్సర

2 కార్తిక శు ౧[౨] సో శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ తిరుమల దేవరాయ మహారాయలు

3 ప్రుథ్వీరాజ్యం చేయుచుండగాను వా[కి]టి ఆదెపనాయనిగారి కార్యకర్తలయిన . . . . . [అత్రేయ గో]-

4 త్రం రుక్ శాఖాధ్యాయులయిన . . . . . గారు గోరంట్ల పేరుమాళ్ల దశముల శేవకు యిచ్చిన భూదానధర్మశాసనం గోరంట్ల పెరుమాళ్లకు నంబు పూజ . .

5\. . . . . దేశములు కార్తిక బ ౧౦ ఆరభ్యం జేష్ట బ . . . .

6 . . . . [కడలోని] నయివేద్యానకు బియ్యం . . . .

7 . . . . ఉత్సవ . . . . వాకిటి ఆదెపనాయని[కి] మాతండ్రి [రామ]

8 రసు . . . . గోరంట్ల రావికుంటవెనక కరణం [తిమ్మయ] . . చే[స్తి]మి నీరు . . స్త[లాం] మడి . . . . . . చన[పె ర]-

9 డిగారి మడి . . . . రోల యిద్దుమును దీంని ఉ[త్థా]నద్వాదసి పుణ్యాకాలమందు చిత్రా[నక్షత్రమందు] అశ్వర్థనారా-

10 యణ సంనిధిని మా స్వామి ఆదెపనాయని . . మా తండ్రి రామరసు గారికిన్ని పుణ్యము గాను గోరంట్ల పెరుమాళ్ల దశ[ముల] ఉ[త్సా]హానకు ధార

11 . . . . పెరుమాళ్లనంబుల [తిమ్మ]య అంనయ నాగయ ధర్మాయ గారు మీరు మీ[పు][1]

No. 91.

(*A. R. No.* 499 *of* 1906.)

MŌPŪR, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the central shrine of the Bhairavēśvara temple.

Achyuta, 1530 A.D.

This is dated **Śaka 1452, Vikṛiti, Vaiśākha śu. 3, Sunday.** It corresponds to **1530 A.D., April 30** if the month is Nija Vaiśākha. **The weekday, however, was Saturday.**

---

[1] The rest of the record is very much damaged.

It records a gift of the *durgadaṇāya-nivartana* amounting to 235 *varāhas* per year ayable from the villages belonging to Bhairavēśvara temple at Mōmpūru for the car-festival of the god on the day of the *Molakala-punnami* by Ayyaparasu, son of Rāyasam Koṇḍamarasu of Bhāradvāja-*gōtra* and Āśvalāyana-*sūtra*. The donor is said to have obtained Ghaṇḍikōṭa-durga wherein Mōpūru was situated, as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ -
2 రుషంబులు ౧౪౪౯ అగునేటి వికృతినంవత్సర వైశాఖ శు ౬ ఆ శ్రీమ -
3 ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర అచ్యు -
4 తరాయమహారాయలు విద్యానగరమందున రత్నసింహాస -
5 నారూఢుండై పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను ఘండ్డికోట -
6 సీమలోని మోపూరి భయిరవేశ్వరునికి భారద్వాజగోత్రం
7 ఆశ్వలాయనసూత్రం రుక్కుశాఖాధ్యాయులయిన రాయ -
8 సం కొండమరుసయ్యగారి కొమారుండు అయ్యపరుసుగారు
9 యిచిన దానశాస్నక్రమమెట్లంన్నను । స్వామి మా నాయంకురానకు పాలిం -
10 చ నవధరించిన ఘండికోటదుర్గానకు చెల్లే మోంపూరి భయిర -
11 వేశ్వరునికి చెలే గ్రామాలను యేండు ౧ కి దుర్గానకు అచేటి దు -
12 గ్గదణాయనివర్తనలు వగ ౨౩౫ ఇవే అక్షరాలాను యిం -
13 నూటముపై అయిదు వరహాలూను మోంపూరి భయిరవేశ్వ -
14 రునికి వైశాఖశుద్ధ మోలకలపుంన్నమ రథమహోత్సవానకు
15 దేవుని అంగ్గరంగ్గవైభవాలకున్ను మా స్వామి అచ్యుతరాయలకు పు -
16 ణ్యముంగాను తథాతిథి అక్షతదియ పుంణ్యకాలమందు సి -
17 ధవటం జ్యోతి సిద్ధేశ్వరుని సంన్నిధిని సహిరంణ్యోదక దానధారా -
18 పూర్వకంగాను త్రివాచికముగాను త్రికరణసుధిగాను ధారవో -
19 సి యిస్తిమి ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను చెల్లిరావలెనని యిచిన ధ-
20 ర్మశాసనము ॥ ఈ ధర్మానకు యెవ్వరు విఘ్నముచేసినాను వా -
21 రణాసిలోను గోబ్రాంహ్మంన్ని వధించిన దోషానం బోయిన-
22 వారు గంగలోపలను కపిలధేనువును చంపిన పాపాన
23 బోయినవారు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుంణ్యం పరదత్తా -
24 నుపాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్పలం భవేత్ ॥
25 దానపా[లన]యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*]
26 దానా[త్స్వర్గమవా]ప్నోతి పా[లనాదచ్యుతం ప]దం [॥*]

No. 92.

(*A. R. No.* 802 *of* 1917.)

GAUNIVĀRIPALLI, HAMLET OF KOṆḌĀPURAM, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a broken slab set up near the Āñjanēyasvāmin temple.

Achyuta, 1530 A.D.

This is dated **Śaka 1449 Vikṛiti, Jyēshṭha śu. 5, Tuesday.** The date is irregular. If Śaka 1449 is a mistake for Śaka 1452, Vikṛiti, the details regularly correspond to **1530 A.D., May 31.**

This fragmentary inscription seems to refer to some grant made for the merit of Ayaparasaya.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయాబ్దా[*ద]య శాలివాహన శకవ-
2 రుషంబులు ౧౪౪౯ అగునేటి వి-
3 క్రుతినంవత్సర జేష్ట శుద ౫ ని మ-
4 ంగళవార[ం*]ను శ్రీమ(న్మ)హామహారా-
5 (o)జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్ర-
6 తాప శ్రీవీరనరసి[ం*]హ్వ అచ్యుతరాయ్యదేవ
7 మహారాయలు ప్రిథివి రాజ్యంచేయుచు-
8 ండగాను అయపరసయ వార్కిపుణ్యా

The rest of the record is lost.

No. 93.

(*A. R. No.* 544 *of* 1909.)

VĒMALŪRPĀḌU, SATTENAPALLE TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar lying near the Śiva temple.

Achyuta, 1530 A.D.

This record is dated **Śaka 1452, Vikṛiti, Kārtika, śu. 12, Wednesday,** corresponding **to 1530 A.D., November 2.**

This incomplete inscription, in Telugu as well as Sanskrit verse, records that Peda Tirumalayyadēva-mahārāju, great-grandson of Lakkarāju of Salaka-vaṁśa, grandson of Śiṅggarāju and son of Salakarāju, had a tank built and a garden laid near it and granted both of them to god Gōpīnātha of Velupālem in Koṇḍavīḍu. It also records that he had a *maṇḍapa* constructed in the garden, installed god Hanumanta therein and provided for the worship of the god with some gifts, the details of which are lost. The donor bears the titles *Tuṁbaḷagoppa, Basavaśaṅkara, Vondāne-maṇḍalīkara-gaṇḍa, Yaḍavaladarāyarāhuta-vēśyā-bhujaṁga, Navalaksha-Teluṅgula-gaṇḍa*, etc.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవష[ం*]బ్బులు ౧౪౫౨ అగునెం-
3 టి విక్రృతి సంవ్వత్సర కార్తిక శు ౧౨ బు-
4 ధవారాన శ్రీమన్మహారాజాధిరా-
5 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప-
6 శ్రీ అచ్యుతదేవమహారాయలు ప్ర-
7 థివి సామ్రాజ్యము సేయుచుండగా-
8 ను శ్రీమత్కాశ్యపగోత్రాదిత్యవంశప్రశ-
9 స్తులు శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర తు-
10 ంబళగొప్ప బసవశంకర వొండ్డానెమండ్ల-
11 లీకరగండ్డ యడవలదరాయ-
12 రాహుత వేశ్యాభుజంగ్గ గుత్తిహాంన్ని-
13 బరగండ కాదెవి మోదెవితలగుండ్డు-

14 గండ్డ నవలక్ష తెలుంగ్గులగండ్డ జగతా-
15 ప్యనేక బిరుదప్రశస్తులు సలకావంశ-
16 జులు లక్కరాజుంగారి ప్రపౌత్రులు తిం-
17 గ్గరాజుగారి పౌత్రులు సలకరాజుగా-
18 రి పుత్రులు పెదతిరుమలయదేవ మ-
19 హారాజులుగారు తమ తల్లిదండ్రు-
20 లకు బుంణ్యముగాను కొండ్డవీటికి
21 వుత్తరభాగాన బెజవాడ తెరువునను
22 తటకము గటించి ఆ తటకము వద-
23 ను వనము వెటించి ఆ వనము కొ-
24 ండ్డవిటి వెలుపాలెం మింద గోపి-
25 నాథనికి సమర్పించి యీ వన త-
26 టకసమీపాన మంండ్డపం గటించి
27 హనుమంత పెరుమాళను ప్రతి-
28 [ష్ఠ]చేసి యీ హనుమంత పెరు-
29 మాళకు అంగ్గరంగ్గ వైభవాల-
30 కుంన్ను అమృతపళకున్ను నైవేద్య
31 కటడ మహోత్సవాలకున్ను సమ-
32 ర్పించిన[1]
33 స్వదత్తా ద్విగుణం పుంణ్యాం ప-
34 రదత్తానుపాలనం [।*] పరదత్తాప-
35 హారేణ స్వదత్తం నిష్పలం భవేతు ॥
36 శ్రీమన్మండ్డలనాథమౌళివిల-
37 సన్మాణిక్య దీపావళీదీప్యత్పాద
38 యుగాచ్యుతేశ్వర మహారా-
39 యేణ సన్మానితః । హైమఛత్ర-
40 క చామరాదిక మహాసామ్రా-
41 జ్య సర్వంసహా ధారేయ స[ర్వ]లకా-
42 వనీపతిసుత స్తిమ్మప్రభు వర్-
43 ధర్తే। శ్రీమాన్ సలకయ తి-
44 మ్మ భూపతిమణిస్సరా[వ]ధి-
45 చింత్తామణి స్సోయం స్థా-
46 పితవాన్ వనం స్థిరధనం శ్రీ[2]

No. 94.

(*A. R. No.* 23 *of* 1915).

SRĪŚAILAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a pillar in the *mukha-maṇḍapa* of the Mallikārjuna temple.

Achyuta, 1531 A.D.

This is dated **Śaka 1452, Vikṛiti, Pushya ba. 11, Saturday,** corresponding to 1531 **A.D., January 14.**

---

[1] The space after this is blank.

[2] The continuation is lost.

It registers the gift of fly-whisks to the god Mallikārjuna and laced cloth and eye s to the goddess Bhramarāmba by Māḷapa-nāyaka, the *ūḻigam* of the king for the merit of his overlord (Achyuta) and Kṛishṇarāya.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి[వా]-
2 [హన] శకవర్షంబులు ౧౪౫౨ అ-
3 గునేటి వికృతి సంవత్సర పుష్య
4 బ ౧౧ వ ॥ శ్రీమన్మహారాజాధి-
5 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప [శ్రీ]
6 అచ్యుతరాయల వూళిగ మాళ-
7 పనాయండు క్రిష్ణరా[య*]దేవ మహారా-
8 యలకును అచ్యుతదేవమహారా-
9 యలకున్ను పుణ్యంగాను శ్రీమల్లికా-
10 ర్జునదేవరకు వింజామరలు . . . . .
11 డ మున్ను భ్రమరాంబ ధరించికొను[టకు]
12 [జలుతారి]సరిగె నయనాలు[న్ను] సమర్పించె-
13 ను॥ శుభమస్తు॥

No. 95.

(*A. R. No.* 182 *of* 1913).

GŌRAṆṬLA, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On the west wall of the *maṇḍapa* in the Mādhavarāyasvāmin temple.

Achyuta, 1531 A.D.

The record is dated **Śaka 1452, Vikṛiti, Pushya ba. 14, Monday**, corresponding to **1531 A.D., January 16, f.d.t. ·46.**

The inscription is badly damaged and mentions Gōraṇṭla-sīma as the *nāyaṅkara* conferred on the son (name lost) of Vākiṭi Mallappa-nāyuḍu.

TEXT

1 [స్వ]స్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧[౪]౫౨ [అగునేంటి] వికృతి సంవత్సరం [పుష్య బ] ౧౪ సో శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర .
2 . . . . . తాప [శ్రీ] అచ్యుతరాయమహారాయలు పృథ్విరాజ్యం చేయుచుండగా [ను] వాకటి మల్లపనాయని [కొ]మారుండు . . నాయ
3 . . . . రాయలు మాకు నాయంక్రానకు పాలించిన గోరంట్ల సీమలోని[1]

No. 96.

(*A.R. No.* 56 *of* 1915).

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

Round the base of the central shrine of the Narasiṁhasvāmin temple.

Achyuta, 1532 A.D.

This is dated **Śaka 1453, Khara, Māgha śu. 15**, corresponding to **1532 A.D., January, 22 (Monday).**

[1] The rest of the record is very much damaged.

It registers gift of lands after purchase to god Ahōbalēśvara by Abbirāju, son of Gubbarāju Tipparāju of Vasishṭha-*gōtra*, Āśvalāyana-*sūtra*, Ṛik-*śākhā* and a resident of Pōrumāmiḷḷa.

TEXT

1 [శ్రీ]॥ శుభమస్తు॥ యేతత్సురాసురాధీశమౌళి[శ్రే]ణివిరాజితం[।*] అహోబలనృశింహస్య దేవదేవస్య శాసనం। దేవ[శ్రే]ణిశిరోరత్నం దైత్యద్విపఘటాంకుశం[।*] జయతు శ్రీనారసింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౫౩ అగునేటి ఖరసంవత్సర మాఘ శు ౧౩ లు శ్రీమ[ద్రా]జాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీర [ప్ర]తాప శ్రీఅచ్యుతదేవమహారాయలు [ప్రు]థివిరాజ్యం సేయుచుండంగాను స్వస్తి శ్రీ చతుర్దశభువనాధీశ్వరులైన

2 శ్రీ అహోబలేశ్వరులకు వశిష్టగో[త్రం] ఆశ్వలాయనసూ[త్రం] ఋఖ్సాఖాధ్యాయులైన పోరుమామి[ళ్లపురి] గుబ్బరాజు తిప్పరాజుంగారి కొమారుండు అబ్బిరాజుంగారు సమర్పించిన [క్ర]యభూదానధర్మ్మశాసన[క్ర]మమెట్లంనను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల దిగువతిరుపతి పాత్యని చెర్వుగుంట తూము[క్రింద] నారికళాల స్తళం వరిమడి మ ౦[౹]ను అందుకు వుత్తరం వుప్పరమోళకు తూర్పున వరిమడి [మ ౦ ౹ ను] తామెర్ల చెరువుకు [ద][క్షి*]ణము రావిమాని చేనిస్తళం చే-

3 ను ఖ ౦। న్ను శ్రీ అహోబలేశ్వరుల శ్రీ భండారాన [క్ర]యం గొని శ్రీ అహోబలేశ్వరులకు సమర్పించిన వివరం యీ మడి మరుతురులోనుంను నారికళాల మడిపట్టు[వ]ద్దాను తిరునందనవనం పెట్టి ఆ చాతుపడి పెరుమాళ్లకు సమర్పిం[చే అటుగానున్ను] యీ తోంటవేశిన స్తళానికి కడమ వరిమడి . [అద్యాను] యీ చేను [యే]ందుమున్ను కట్టడచేశి సమర్పింస్తిమి గాన వుభయమున్నువరిమడి మరుతులుంన్ను వరిచేను యేందుమున్ను శ్రీ అహోబలేశ్వరుల చాతుపడికి [అ][1]

No. 97.

(*A.R. No.* 542 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the south wall of the second *prākāra* in the Āruḷāḷaperumāḷ temple.

Achyuta, 1532 A.D.

This is dated **Śaka 1454, Nandana, Jyēshṭha ba. 12, Thursday.** The details regularly correspond to **1532 A.D., May 30, f.d.t. ·66.**

States that the king, having been **crowned on Kārtika ba. 5 in the year Virōdhin,** gave protection (*abhayahasta-rāyasam*) to Rāyaṇarāju of Nuggihaḷḷi and Mallurāya, Veṅkaṭādri and other *pāḷegārs* of Ummattūr who sought his asylum in subjection, uplifted the *Manneyas*, sent the *Manneyas* and *Daḷavāyis* to Tiruvaḍi-rājya and levied tribute from the Tiruvaḍi kings, took the daughter of the Pāṇḍya in marriage, set up a pillar of victory on the bank of Tāmbraparṇi, subdued Tuṁbichchi-nāyaka and Sāḷuva-nāyaka, and visited along with the queen Varadādēvamma and Komāra Venkaṭādri-Chikka-voḍeya, god Varadarāju and performed in the presence of the god the *Tulāpurusha-dāna* with pearls, the *Mahābhūta-ghaṭa-dāna* and the *Sahasra-gōdāna* and gave several jewels set with precious stones and rich silk clothes to the deities in addition to endowing several villages to the temple for worship and various offerings.

[1] The record stops here.

The Tamil and Kannaḍa versions of this record are engraved on the same wall in this temple and their texts are published in the *South Indian Inscriptions*, Vol. IV, No. 53 and Vol. IX, Nos. 547 and 548 respectively, the last two being exact copies, one in Kannaḍa and the other in Nāgarī characters.

TEXT

1 ౦ శుభమస్తు[।*] స్వస్తి శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప మూరు రాయరగండ అరిరాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయంక్కర పూర్వదక్షిణపశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర అచ్యుతరాయమహారాయలు పృధ్విరాజ్యం శేయ నవధరింపగాను స్వస్తి శ్రీ [వి]జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౫౪ అగునేటి నందన సంవత్సర జేష్ట బ ౨ [గు]లు అచ్యుతరాయమహారాయలు విరోధి సంవత్సర కార్తిక బ ౫ లు పట్టాభిషేకస్తులయి అభయ[హ*]స్త రాయసము యిచ్చి శరణాగతులై వచ్చిన నగ్గిహళ్లి రాయణరాజు ఉంమత్తూరు [మ]ల్లురాజు వెంకటాద్రి మొదలయిన పాళెయారు నాయకుల పాలించ్చి భూగతులయి ఉండగా మంన్యులను రక్షించి తిరువడి రాజ్యానకు మన్న్యల దళ వాండ్లం పాలించి అంప నవధరిం -

2 ౦ చి తిరువడిచాత కప్పం పుచ్చుకొని పాండిరాజు కొమార్తెనుం పుచ్చుకొని తాంమ్రపర్ణి తీరానను జయస్తంభం వేసి తుంబిచ్చినాయనిన్ని సాళువనాయనిన్ని అజ్ఞవెట్టి నందన సంవత్సర శ్రావణ శు ౧[౨] ఆ లు అచ్యుతరాయమహారాయలున్ను వెరదాదేవంమ కొమార వెంక్కటాద్రి చిక్కవొడయలున్ను వరదరాజుల సేవించి వరదరాజదేవర సన్నిధిని ముత్యాల తులాపురుష[లు*] [౨]డ్కి నవధరించి మహాభూతఘటదానమున్ను సహస్ర గోదానమున్ను శ్రీ వరదరాజ దేవరకు సమర్పించిన విరోధి సంవత్సర కార్తికమాసం మొదలు నందన సంవెత్సరం ఆషాఢమాస [ని]రుద్ధానకు కానికెంగా సమర్పించిన గ ౪౧౫ నైవేద్యానకు సమర్పించిన ౧౫౦ ఉభయం గ ౫౬౫ పితాంబర ౧ కి తట్టు ౧ కిన్ని చెఱుగులు ౨ కిన్ని తిరు[మ]హారాల కిచ్చిన

3 ౦ పూవు ౫౪ కిన్ని కెంపులు ౧౦౫౫ వజ్రాలు ౭౦౦ వైడూర్యాలు ౧౨ నీలాలు ౧ ప్రాత మాణిక ౧ పచ్చపొళ్లు ౯ పుష్యరాగం ౧ మాండొయ పచ్చ ౯౧ ముత్యాలు ౧౧౦౭ న్ను సహా తూనిక ౩౦౧౯ పదకం ౧ కి తిరుగు వారాం గట్టిన వజ్రాలు ౮౯ నాయక కెంపు ౧ పదకానం గట్టిన కెంపు ౪ పెద్ద ముత్యాలు ౧ సహా పదక ౧ కి తూంక ౧౦౦ నాణయమైన పట్టు పచ్చడాలు ౧౦ నాణయమైన పట్టుచీరలు ౧౧ భంగారు పాంత పచ్చడాలు ౧౦ భంగారు పాంత చీరలు ౩ మంచప్టి చీరలు ౨ గంధపుచక్కలు ౧౩ కి పలం ౬౮౧ కర్పూర కుదిరం ౪ కణంచులు ౩౬ కస్తూరి కణంచు ౫౧ కుంకుమ మన్ ౧ కి కణంచు ౪ మలాకాచూ డన్క తూనికె ౨౦౩ పన్నీరుచెంబు ౧౦౮ పలం ౪౦౫ అవసర చెఱవు నైవేద్యానకు

4 ౦ కట్టళకు సమర్పించిన శియపురం కుప్పం మొదలుగాను గ్రామం ౧ కి గ ౪౦౦ మంణూరు కుప్పం మొదలుగాను గ్రామం ౩ కి గ ౧౫౦ అక్కాళివెలూరు కుప్పం మొదలుగాను గ్రామం ౧ కి గ ౩౦౦ పుళియంబాకం ౧ కి గ ౪౦ వెణకుడిగ్రామం ౧ కి గ ౩౩ తిరువెణకారపై గ్రామం ౧ కి గ ౧౦౦ మణల్ పాకం గ్రామం ౧కి గ ౩౦ పాకంగ్రామం ౧కి గ ౧౦ విరుపరాయపేట గ్రామం ౧ కి గ [౭]౦ పుంచి గ్రామం ౧కి గ ౭౦ ఎడువెరిపట్టు గ్రామం ౧ కి గ ౧౨ మురుకం తాంగలుగ్రామం ౧ కి గ ౮ మలెపట్టు యిరుంగుళం వల్లాన్ పెరుంతెరుగ్రామం ౧ కి గ ౮౭ మెరై అకరం గ్రామం ౧ కి గ ౨౫ చవుకై గ్రామం ౧ కి గ ౫ అవెరశి గ్రామాలు ౧౭ కి గ ౧౫౦౦ కి కట్టళ్ల శేశిన దినం ౧ కి సన్నిధి దీపాలు ౫౦ కి నూనె నా ౨౹ అరగ్గింపుకు వళ్యాలు ౫౭ కి అముదుపడిక ౪౭౨ వెయి నా ౨ పెసలు ౭౧ బెల్లం

5 ౦ నా ౹ తెంకాయలు ౪ కటియముదు తాళింపనూ నెయి వుళకు మిరియాలు అళాకు వుప్పు
నా ౧ దధ్యోదనపళ్యాలు ౨ కి రాజన అముదుపడి ౸౨ తయిరముదు ౸౨ నెయి వుళకు పసపు
అళాకు సొంటి అళాకు ఎలం అళాకు ఆవాలు వుళకు పచ్చళ్ళు తిరువో త్తశామం పళ్యాలు
౨ కి రాజన అముదుపడి ౸౧ పాల్ ౸౧ నెయి వుళకు పంచదార నా ౧ అరంటిపండ్లు ౮
తెంకాయలు ౨ కటియముదు అతిరసపళ్లు ౨ కి అముదుపడి [౧ కి] నెయ్యి ౸౩ బెల్లం క
౹౦ మిరియంజరి జీరకం వుళకు ఎలం వుళకు యిందుకు అరగించిన ప్రసాదం క ౪౹౦ దధ్యో
దనం ౸ ౨ తిరువ త్తిశామం ౸౧ అతిరసం ౧౦౨ యిందుకు పాత్రశేషం ముద్రైకాఅకం కట్టళ
పడిపొంగాను విట్టవన్ విళుకాడు నాలోకపాలు[1] . . . .
నడవంగలవారు మిగిలినవి . నా-
6 లు వగ విళుకాడు పంచుకోంగలవారు [।*]

No. 98.

(*A.R. No.* 158 *of* 1924.)

KĀḶAHASTI, CHANDRAGIRI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the north and west walls of the third *prākāra* of the Kāḷahastīśvara temple.

Achyuta, 1532 A.D.

The record is dated **Saka 1454, Nandana, Śrāvaṇa ba. 10 Saturday, Rōhiṇī,** corresponding to **1532 A.D., July 27, Saturday, ·56, ·30.**

States that the king, having been installed on the throne in the year **Virōdhin, Kārtika, ba.** 5 in the presence of god Kāḷahastīśvara at Kāḷahasti, having granted amnesty to Rāyaṇarāju of Nuggihaḷḷi, Mallurāju of Ummattūr, Veṅkaṭādri-nāyaka and others, protected the *manneyas,* levied tribute from the Tiruvaḍi, married the Pāṇḍya princess, subjugated Sāḷuva-nāyaka and Tummchichi-nāyaka, and having set up a pillar of victory on the bank of the Tāmbraparṇi, granted several villages in Toṇḍamanāḍu yielding a total revenue of 3,000 *gadyas,* some yielding a revenue of 300 *gadyas* in Paḍa-nāḍu, the import and export revenue totalling 1,200 *gadyas* from certain ports, and some other grants totalling altogether 4,500 *gadyas* for various specified offerings to the god. Among other gifts made to the god is mentioned the book **Jñānachintāmaṇi (Jñānachintāmaṇi-pustakam).**[2]

TEXT

1 శుభమస్తు [।*] స్వస్తి శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర
అచ్యుతరాయమహారాయలు పృథ్వీరాజ్యం చేశే శకాబ్ద[ం*]౧౪౫[౪] మీందనడిచ్చే నందన
సంవత్సర [శ్రావణ బ ౧౦] మందవారమున్ను రోహిణినక్షత్రమున్ను [అచ్యుత]రాయ
మహారాయలు విరోధి సంవత్సర కార్తీక బ ౫ లు శ్రీకాళహస్తికి విచ్చేసి శ్రీకాళహస్తీశ్వ
రుని సేవించి శ్రీకాళహస్తీశ్వర [సంన్నిధిని] పట్టాభిషేకము చేసికొని . . . . .
[నుగ్గి]హళ్ళి రాయణరాజుంగారు ఉమ్మత్తూరి మల్లురాజుంగారు వెంకటాద్రినాయక [మోద
లైన పాళవాండ్లం] శరణా[గతు]లైన వారిని పాలించి భూగతమయిన మన్న్య-
2 [లను రక్షించి]తిరువడిదేశానకు మన్న్యవారిన్ని దళవాడ్లమున్ను అంపి తిరువడి చేతను కప్పముం
కటించుకొని పాండ్యరాజ కుమారితనుం బుచ్చుకొని [సాళ్వ]నాయనిన్ని తు[మ్మి]చ్చి
నాయనిన్ని ఆజ్ఞవెట్టించ్చి తాంబ్రపర్ణినదిని జయస్తంభము వేయించి శ్రీకాళహస్తీశ్వరు
నికి సమర్పించిన తొండమనాటి సీమ తొండమనాడు గ్రామం ౧ కి రేఖ గ [౧౪౦౦] ఊరం

---

[1] There is a blank space about 4 feet long here.

[2] A provision for the recital of Jñānachintāmaṇi in the temple at Śrīraṅgma is made in an inscription of Kṛishṇadēvarāya (*A.R.Ep.* 1950-51, No. B 295).

దూరు గ్రామం ౧ కి రేఖ గ [౬౦౦ కందాళం] యిందులోని [స్వం] కుమారకాళహస్తి అ
యిన మోదుకలపాళ్యం సహా రేఖ గ [౩]౦౦ వినురవాకం [గ్రామం] ౧ కి రేఖ గ ౧౧౦
మాంబాక గ్రామం ౧ కి రేఖ గ [౯౦] అంతు తొండమనాడు-

3 సీమ రేఖ గ ౩౦౦౦ పడనాటి [సీమలో]ని పునంబాక గ్రామం ౧ కి రేఖ గ ౨౧౦ శ్రోత్రియపు
సీమలోని పినళింగమాల్గ్రామం ౧ కి రేఖ గ ౮౦ గంగలపూండి గ్రామం ౧ కి రేఖ గ [౫౦]
అంత్తు రేఖ గ ౩౦౦ గ్రామంకు పుళుకాపుచ్చాతే సహస్రనామాచఀనకున్ను సమర్పించిన
పడనాటి సుంకం కొలవేలూరు మాడనెల్లూరు అంజూరు తలుప్పులకనమ అంజం[బేడు]కరె
కనంబాడి తూప్పుఀ రాళ్లకాలువ గుముందూరు కూడలికోట వొంకాడు దుగరాజుపట్టణం
కప్పలిజోంగు సంబాను మోదలైన దిగుమతి ఎగుమతి మోదలైన పడనాటి సుంఖం రేఖ గ
౧౨౦౦ అంతుగ్రామ . . . . . న్ను రేఖ గ ౮౫౦౦ స్వామి పట్టము కట్టుకొన్నది
మోదలు నందన సంవత్స-

4 రం శ్రావణ బ ౧౦ నిరు[పా]నకు కానికగాను సమర్పించిన గ [౫]౦౦ . . . . . .
[ప]ట్టు పచ్చడాలు ౨౫ పట్టుచీరలు ౩౧ అరివటలు . . . . శ్రీ
గంధపు చెక్క ౧౬ కర్పూరం కుదిరం కస్తూరి కళంజు ౨౦ కుంకుమపువ్వులు కళంజులు ౧౦
. . . . జ్ఞానచింతామణి పుస్తకం ౧ పైండిపువ్వులు యి
. . . . . సమర్పించిన గ్రామాలకున్ను సుం[కానకున్ను] శ్రీకాళహస్తీశ్వ
రుండు అవధరించె నిత్యప్పడి అచ్యుతరాయ మహారాయల అవసరానకు గంధం పలాలు ౧౦
కర్పూరం కళంజు ౧ కస్తూరి కళంజు ॥ కుంకుమ పువ్వులు కళంజు ॥ పంనీరుచ్చెంబు .
తిరుమా-

5 లె జోడు ౧౦ నందాదీపం ౨ రాత్రిదీపం [౫]౦౦ మహానైవేద్యపు హారివాణ . . . . .
అక్కాళహారివాణం . . . . . అప్పం హారివాణం ౧ అతిరసహారివాణం ౧ [వడ]
హారివాణం ౧ సు[ఖి]యపు హారివాణం ౧ [పిట్టు] హారివాణం ౧ పోంకలు ౫౦ తమల
ప్పా[కులు ౧౦౦] అరువత్తుమూవరికిన్ని చిలంది అరవానకుంను తిరుమాలె జోడు . .
. . . . తిరుమలేశ్వరునికి రాత్రి దీపాలు ౨౨ మహానైవేద్యానకు
హారివాణం . . పాణీశ్వర లింగానకు దీపానకు నూనె పడి ౧ మహానైవేద్యపు హారి
వాణం ౨ అమావాస్యనాండు శ్రీకాళ[హ]స్తీశ్వరుండు అవధరించే మహానై-

6 వేద్యపు హారివాణం ౧౦ అప్పం . . . . . . అతిరసం హారివాణం ౧ వడహారి
వాణం ౧ సుకియన హారివాణం ౧ పిట్టుహారివాణం ౧ పోంకలు ౫౦ తమలపాకులు ౧౦౦
. . . . తిరునాళనాండు శ్రీ కాళహస్తీశ్వరుండు అవధరించే అప్ప
పడి ౧ అతిరసపడి ౧ వడపడి ౧ సుగియనప్పడి ౧ పిట్టుప్పడి ౧ పోంకలు ౫౦ హారివా
ణాలు ౫ పోంకలు ౧౦ తమల . . . . తొండమనాటికి విచ్చేశి
అవధ[రిం*]చిన మహానైవేద్యపు హారివాణాలు ౧౦ అప్పం హారివాణాలు ౧ అతిరసహారి
వాణం ౧ వడహారివాణం ౧ సుగియపు హారివాణం ౧ పిట్టుహారివాణం ౧ [అక్కాళం]
హారివాణం ౧ పోంకలు ౫౦౦ తమలపాకులు ౧౦౦౦ మకర

7 . . . . గిరిప్రదక్షిణం విచ్చేయను అచ్యుతరాయ మహారా
యలు తోంటలోని మంటపాన విచ్చేశి అవధరించె . . . .
నెలనెలకు మృగశిరానక్షత్రాన శ్రీకాళహస్తీశ్వరునికి అభిషేకానకు తేనె మానెండు పంచ
ధార పలాలు ౧౦ అత్తరుగంధం పలాలు . కర్పూరం ౧ కస్తూరి కళంజు ౧ పన్నీరు

చెంబు ౧ తట్టువ్పునుగు కళంజులు . . మహానై వేద్యపు హరివాణాలు ౨౦ [అప్ప హరి]వాణం ౧ పాణీశ్వరలింగానకు సమర్పించిన పడనాడు సీమలోని కనుపురంగ్రామం ౧ కి రేఖ గ ౧౦౦ కి పాణీశ్వరదేవుండు అవధరించె నిత్యప్పడి అభిషేకానకు

8 . . . . తిరుమాలె జోడు ౧౦ అఖండదీపాలు ౨ రాత్రిదీపాలు ౫౦ మహానై వేద్యపు హరివాణాలు ౪ యీ మరియాదను ఆచంద్రాకస్థాయిగాను నడపం గలది ధర్మకర్తకు నాలుగు ప . పాలికి వచ్చేప్రసాదముమునను [క]జాయాలునను పోంకలు అకులు . . . బ్రాహ్మలకు దినముంన్ను సత్రముగా పెట్టుకోంగలది [వ]న్మాహేశ్వరరక్ష శ్రీ శ్రీ . . . . భాండారి । స్వామి అచ్యుతరాయమహారాయలు వుభయం . . . . రెండు పళ్యాలు ప్రసాదముంను . . . .

9 . . . కరమని అతికారి కువ్పర్సయకుంను స్థానాలవారికింని కరణాలకుంను . . . . శ్రీ మన్మహా . . . . . పరమేశ్వర శ్రీ వీర . . . . పా[రు]పత్య . . . . భాండరి . . . . ప్రసాద హరి వాణాలు . . చిక తిరుమలరాజ . . . . . భాండారి రడినాయ . . . . ఒకపాలుంన్ను భాండారికి అచ్యుతరాయ మహారాయలు ఉభయం . . . .

10 . . . . ప్రసాదం . . . ర కి సంతానపారంపరి యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడప్పంగలవారు యిది పన్మాహేశ్వర రక్ష శ్రీ శ్రీ ।

No. 99.

(*A.R. No.* 744 *of* 1922).

PĀPINĀYAKANAHAḶḶI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a pillar in the *maṇḍapa* of the Aṅkāḷamma temple.

Achyuta, 1532 A.D.

This is dated **Śaka 1454, Nandana, Śrāvaṇa ba. 30, Thursday,** corresponding to **1532 A.D., August 1, ·14.**

Seems to refer to a sale deed pertaining to a land at Niḍugula *alias* Ap.nāya. kanapuram, a *sarvamānya-agrahāra* for the *amṛitapaḍi* services of the goddess Ārugoṇḍala Aṅkāḷamma by the sons of Talāri Timmi-nāyaka,

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయా అంబుదయ శా-
2 లివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౫[౪]
3 అగుననేటి నందన సంవత్సర శ్రా -
4 వణ బ ౩౦ గు శ్రీమతు శ్రీమన్మహా -
5 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
6 అచ్యుతదేవమహారాయలు పృతివిరాజ్య -
7 ముం [చే*]యుచుండంగాను నిడుగులానకు ప్రతినా-
8 మమైన అపి[నాయ]కనపురం సర్వమాన్య అగ్ర[హా]-
9 రమందు తలారి తింమినాయని కొడుకులు తమ్మయెజి-
10 వ్వునికి తములులు బైర[ఎ] జ ౪ అరుగొండ నగ-
11 రం[కండి] . . గోత్ర నరిసెటి కొడ్కు పెయంన త-
12 ల ఒకడు యీ . . . డిన అరుగొండ అంకాలదేవ-

13 లకు అమ్మృతవళకు ఇచ్చిన క్రయపత్రం
14 నిడుగులానన తలారికం [నా పాలు . న ౧ వరిమడి]
15 స్త్రలం చతుస్సీమ గుడిరామని స్తలం సహా క్రయ-
16 మిచ్చి నేము నీ చేత పుచుకొన్న క్రయమూల్యం సా-
17 కల్యం గాను . . . . చెల్లె గ ౧ న్ను
18 చే[ఇ]ంచుకొని[మా ఇ] శ్రీ పత్రదయాదిర గతి
19 మ[ం]త అనుమతంగను [త్రి]వచకంగను మి పుత్రపౌ-
20 త్ర పరంపర్యంగాను ఆచంద్రార్క స్తఇగాను అంకలమ అమృ
21 తవళకు క్రయమిచి[న] క్రయపత్ర . . . . . .
22 . . . . . . దేవర స్త[లా]పనుండి స్తితిని ఇ విన్వఆమలఅజనల
23 . . . వలంబట్లు నరబట్లు పీరపవింగన్న మ-
24 ల విరప మాదప గిరిబట్లు కొండిబట్లు వరదరాజు . .
25 రంజరంజు ఎలప పీరల . . . . . నత నిడు[గ]ల స్తలకర-
26 నం నీలపంగరి బస్వప వే[సి]న . . పత్రం సకు-
27 లు అరువై కులకాంపులు గాని లింగన పెమన[॥*]

No. 100.

(*A. R. No.* 542-A *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the south wall of the second *prākāra* in the Āruḷāḷaperumāḷ temple.

Achyuta, 1532 A.D.

This is dated **Śaka 1454, Nandana Kaṉṉi, śu. 5,** corresponding to **1532, September 5, (Wednesday).**

It registers the gift of a *śaṅkha* studed with rubies a *chakra,* an *abhaya-hasta* and a *nāmam* to the deity.

TEXT

1 ం శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ శకాబ్ధం ౧౪౫౪ అగునేటి నందన సంవత్సర కన్నినాయఱు పూర్వపక్షత్తు పంచమిలు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర అచ్యుతరాయమహారాయలు కంచి వరదరాజుదేవున్కి సమర్పించిన రత్నఘటిత శంఖు ౧ చక్రం ౧ అభయ[హ*]స్తం ౧ తిరునామం ౧[॥*]

No. 101.

(*A. R. No.* 161 *of* 1917.)

SĒKŪRU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Vēṇugōpālasvāmin temple.

Achyuta, 1532 A.D.

This is dated **Śaka 1454, Nandana, Mārgaśira śu. 2, Thursday,** corresponding to **1532 A.D., November 28.**

It registers the grant of a piece of land in the village Sēkūru to the god Tiruveṅgaḷanātha at Saṁgam by **Bōnāmu Sūrappa-nāyaka,** son of **Timmā-nāyaka.**

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 రుషంబులు ౧౪౫౪ అగునేంటి నందన సం-
3 వ్వత్సర మార్గ్గశిర శు ౨ గు। శ్రీమంన్మహా-
4 రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
5 ప శ్రీ అచ్యుతదేవమహారాయలు పృథ్వీసా(ం)-
6 మ్రాజ్యం శేయుచుండ్డంగాను। శ్రీ సంగ్గమస్థాన ని-
7 వాసులైన శ్రీ తిరువెంక్కటేశ్వరులకు బోనాము
8 తిమ్మానాయనింగారి కుమారుండైన సూరప్పనాయనింగా-
9 రు సాష్టాంగ్గదండంవెట్టి యిచ్చిన ధర్మ్మశాసనము। స్వా-
10 మి అమృతపళ్లకు యిచ్చిన క్షేత్రం మా నాయంక్కరానకు సాగివచ్చే
11 శేకూరి పొలము లోపలను తిరువెంగళనాథని తోంట వుత్తర-
12 పు పొలానాను సంగాము పడమటి పొలానాను
13 కేసరిపాటిని ఖ ౨ అక్షరాలను రెండ్డు
14 పుట్ల క్షేత్రం సమర్ప్పణ చేస్తిమి ఆచంద్రా-
15 ర్క్కస్థాయిగాను తిరువెంగ్గళనాథండు
16 అవధరించువారు ఈ ధర్మ్మము యెవ్వ -
17 రు తప్పనడచినాను గోబ్రంహ్మాత్య పాత-
18 కము చేశిన దోషానం బోవువారు
19 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం।
20 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తాం నిష్ఫలం భవేత్ ॥
21 యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజా[ం*]। న భోగ్యా
22 న [క]ర[ం] గ్రా(ం)హ్యా దేవదత్తా వసుంధరా ॥

No. 102.

(*A.R. No.* 545 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the south wall of the second *prākāra* in the Āruḷāḷaperumāḷ temple.

Achyuta, 1533 A.D.

This is dated **Saka 1454, Nandana, Phālguṇa ba. 4, [Friday]** corresponding to **1533 A.D., March 14.**

Records that in the year **Virōdhi** on the day of **Kārtika bahuḷa-pañchami on the occasion of his coronation,** king Achyutarāya directed Sāḷuva-Krishṇappa-nāyaka to assign villages to the temples of Varadarāju and Ekāmbaranātha equally, neither more nor less. But as Sāḷuva-nāyaka gave more to Ekāmbaranātha, Achyutarāya hearing this, equalised the number of villages by redistribution.

This is a copy of the Tamil version of No. 544 of 1919.

TEXT

1 ౦ శుభమస్తు [।*] స్వస్తి శ్రీమన్ మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర మూవరాయరగండ అరి
రాయవిభాడ అష్టదిక్కురాయమనోభయంక్కర భాషెక్కుతప్పువరాయరగండ పూర్వ
దక్షిణపశ్చిమసముద్రాధీశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర అచ్యుతయ దేవమహారాయలు పృథ్వీ
రాజ్యంచేయ నవధరించిన శాలివాహన శకవషాంబులు ౧౪౫౪ అగునేటి నందనసంవత్సర

ఫాల్గుణ బ ౪ [శు]యందు శ్రీవీర అచ్యుతరాయమహారాయలు ప్రాకు విరోధి సం
వత్సర కార్తిక బ [౫] నాండు పట్టాభిషేగస్తుంతై విష్ణుకంచి వరదరాజదేవరకున్ను
ఏకాంబ్రనాధునికిన్ని సమముగాను తమ పట్టాభిషేక కాలమం-

2 ం దు సమర్పించిన గ్రామంబుల [సమర్పించమని] సాళువ కృష్ణమనాయన్కి ఇప్పింపను ఆన
తియ్యంగాను ఆ సాళువ నాయండును తన [కాణాచి]కంగాను గ్రామంబులను ఏకాంబ్ర
నాథన్కి ఎక్కుడుగా విడిచి వరదరాజ దేవున్కి కొరదవంగా విడువంగాను ఆ వెనుకను
స్వామిగ్రామంబులను వక్కం[టి] తక్కువగా విడిచి ఉండంగాను పరామర్శించి సమముగాను
సమర్పించ్చిన గ్రామంబులకున్ను వివరము। వరదరాజదేవరకూను [శియపురం] పల్లెలు
౪ గుం గూడాను గ్రామం ౧కి గ ౪౫౦ అకాశి వెల్లూరు పల్లిగూడాను గ్రామం ౧కి గ ౪౫౦
మణ్ణూర్కు పల్లెలు మూడును గ్రామం

3 ం ౧కి గ ౬౦ ఇవట్లై గ్రామం ౧కి గ ౮౫ తినయివేరి సీమఁయిలోన దేవాదాయ బ్రహ్మ
దాయంబు వెలివగాను పల్లెలు . . న్ను గూడాను గ్రామం ౧ గ ౯౫ పాలయూరు
పల్లెలు గూడాను గ్రామం ౧కి గ [౫౦]౦ గంగవరము గ్రామం ౧కి గ ౧౫౧౫ వెరశిగ్రామం
బులు ౩కిన్ని గ [౨]౫౦౫ [౭] కిన్ని స్వామి రాయసప్రాకారానకు ఏకాంబ్రనాధనికిన్ని
విడిచిన అక్కాశివెల్లూరు గ్రామం ౧కి గ ౪౦[౫] పోంగాను నిల్చిన గ్రామంబులు ౬టికిన్ని
గ ౨౧౦౦ కిన్ని వ్రయము నై వేద్య కట్టడ ప్రాకు స్వామి కట్టడ శేశిన పళ్యాలు ౫౪ కున్ను
అతిరసపడి ౨న్ను దధ్యన్న పళ్యాలు ౨న్ను తిరువత్తిశామ పళ్యా-

4 ం లు నాల్గు దీపాలు ౫ంకిన్ని ప్రాకు కట్టడ శేశిన గ [౧౦౦౦] పోంగాను ఆ దినమునుంచి స్వామి
రాయస ప్రకారానకుం గ . . . . . కటడిశేసిన వరదరాజంమగారి ఉభయము
పుళుగాపు ఏకాదశి ౧కి గ ౪౦ లెఖను ఏండు ౧కి ఏకాదశి [౨౫]కిన్ని గ ౧౦౦౦ కొమార
వెంకటాద్రి అయ్యవారి ఉభయం దధ్యన్న పళ్యాలు ౨ కిన్ని సంబా బియ్యం న పెఱుగు
కుంతి ఆవాలు ఉప్పు మిరియాలు జీలకఱ్ఱలు మెంతుల్లు పచ్చళ్లు ౪కిన్ని నెల ౧కి గ౩౹౨౹
లెఖను ఏండు ౧కి గ ౩౬ స్వామి ఉభయం పల్లకి శేవకుచేయను తిరువిళకు పంచులకు దినం
౧కి నూనె ర ౧కి వె

5 ం. ౯ . . గ లెఖను ఏండు ౧కి గ ౩౬౦ ఏకాంత అవసరమందు ఆరగించేట్టి తిరువత్తిశామ
పళ్యాలు ౨కి సంబాబియం న౧ న్ను పాలముదు నెయ్యముదు చక్కెర పండ్లు తెంకా
యలు కటియముదులకు నెల ౧కి గ ౩ర లెఖను ఏండు ౧కి గ౪౨ అడికాయముదు దినం
౧కి పోంకలు ౫౦ తమలపాకులు ౧౦౦ యీ లెఖను ఏండు ౧కి పోంకలు ౬౦౦ . . .
. . . కి గ౧ ౩ [ర] ౫ తమలపాకులు [౩౬౦౦] కు గ ౧ర . . . వెరశి
గ ౩ ౹౬ పెరుమాళ్లకు చాత్తను దినం ౧కి గంధం పలం ౧ లెఖను ఏండు ౧కి పలాలు ౩౬౦
కి ర ౧కి పలాలు ౬ లెఖను గ ౬౦ వెరశి గ ౨౧౨౬ర౬ యీ నై వేద్యప్రసాదం దధ్యన్నం
౦ తిరువత్తిశావాడి అతిరస[1]

No. 103.

(*A.R. No.* 162 *of* 1905).

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east wall, left of entrance of the *antarāḷamaṇḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Achyuta, 1533 A.D.

[1] The continuation is lost.

This is dated **Śaka 1455, Vijaya, Chaitra śu. 15**, corresponding to **1533 A.D., April 9.**

Records a gift of the toll and other incomes from the two villages Yāchavaram, renamed as Achyutarāyapuram and Kuravipalle renamed as Koṇḍāpuram in Kochcherlakōṭa-sīma held as *nāyaṅkara* by the donor, Mahāmaṇḍalēśvara Salakarāju Pina Tirumalayyadēvamahārāju, to god Chennakēśava.

Text

1 శ్రీ చెన్నకేశవరాయ [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ । శాలివాహన । శకవర్షంబులు । ౧౪౫౫ అగునేంటి విజయ సంవత్సర । చైత్ర శు ౧౫ లు స్వస్తి శ్రీ మారకాపుర

2 శ్రీచెన్నకేశవపెరుమాళ్లకు । శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర । అష్టదిక్కురాయమనోభయంక్కర । యవనరాజ్యస్థాపనాచార్య । చతుస్సము-

3 ద్రాధీశ్వర । శ్రీవీరప్రతాప । అచ్యుతదేవమహారాయలు । పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగాను । శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర । సలకరాజు పినతిరు-

4 మలయ్యదేవమహారాజులుంగారు । శ్రీ చెన్నకేశవపెరుమాళ్ల శ్రీపాదాలకు దండం సమర్పించ్చి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం శ్రీ అచ్యుతదేవమహా-

5 రాయలు । మాకు నాయంక్కరానకు । పాలింప్పనవధరించిన । కొచ్చెర్లకోటసీమలోని యాచవరమనెడి గ్రామానకు । అచ్యుతరాయపురమనెడి ప్ర-

6 తినామం చేసిన్ని । [కు]రవిపల్లె అనేటి గ్రామానకు । కొండాపురమనెడి ప్రతినామం చేసిన్ని । యీ రెండుగ్రామాలున్ను । శ్రీ చెన్నకేశవరాయల । తిరునా-

7 ళమహోత్సవ । పుణ్యకాలమందు । శ్రీచెన్నకేశవరాయల । అంగరంగవైభవాలకున్ను । అష్టభోగతేజస్వామ్యంగాను । యీ గ్రామాలం గలిగిన । సకల సువ-

8 ర్ణ ఆదాయం । సకలధాన్యాదాయమున్ను । సుంఖచూపుటాయం । ఇల్లరి పుల్లరి । మగ్గరి । గానుగరి । కానికె । ఖడ్డాయం । ఇంతవట్టున్ను । లోనుగాను । సహిరణ్యో-

9 దక దానధారాపూర్వకంగా ఆచంద్రార్కస్థాయిగా । సమర్పింస్తిమి । ఇ ధర్మానకు । యవ్వరు దప్పినాను । వారణాసిలోను । తమ తల్లితండ్రులాను । గోబ్రాహ్మలాను వధించ్చిన దోషా-

10 నం బోపువారు । దానపాలనయోర్మధ్యే । దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం । మహతామపి పాపానాం దృష్టో శాస్త్రేషు నిష్కృతి [।*] దేవస్వ(ం)-

11 మాహతుర . . . నిష్కృతిః[॥*] స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం । షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥

No. 104.

(*A.R. No.* 340 *of* 1926.)

KANAGĀNIPALLE, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in a street in the village.

Achyuta, 1533 A.D.

This is dated **Śaka 1455, Vijaya, Vaiśākha śu. 13**, corresponding to **1533 A.D., May 6, (Tuesday).**

It records an order of Īśvarayya, the agent of Vākiṭi Timmappa-nāyaka, exempting the artisan caste (*pañchāḷamvāru*) from payment of all the taxes in the thirty-two villages as of old, in order to rehabilitate them in their former places from which they had migrated to Kundṛipi-sīma and Pākāla-sīma when these taxes were imposed on them in the time of Timmappa-Nāyuḍu.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౫౫ అ -
3 గునేటి విజయ సంవత్సరం వైశాక శుద్ధ ౧౩
4 లు శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర -
5 ప్రతాప అచ్యుతరాయమహారాయలు పృధ్వీరాజ్యం
6 యేలు[తు]వుండగాను వాకిటి తింమప్పనాయనివారి కా -
7 ర్యకర్తలయిన యీశ్వరయ్యగారి నిరూప ప్రమాణాన కన-
8 గానిపల్లి భూమిరెడ్డి చెంన్నమరెడ్డి కరణం హొంనయ పర్వ -
9 తరాజు బసవయ [అయ్యవర్ల]నాగయ ముఖ్యమైన ము -
10 పైరండు గ్రామాల రడ్డికరణాలుంను కనుగానిప -
11 [ల్లి] యి జ్యా[తి ప]ంచాళంవారికిని[1] ముప్పైరండు
12 [గ్రామా]ల పంచాళంవారికింన్ని యిచ్చిన శాసనక్రమమెట్లం
13 . . మీరు క్రి[త]ము ప్రాకుకాలమందు తేజోపార్ధనై కాణ
14 . . . యాలు వెటి వేములు యేమిలేక నడవగాను తింమప్పనా
15 . . కాలమంద్దు నేము అవనాయము చేసికొంన కాణిక స[ర్వ]
16 . . అరవాసికాణికి దండుగ ద్రోహులు కొనగాను తింమప
17 . . . మాల పంచాళంవారు సీమవిడిచి కుంద్రపిసీమ పాకాల
18 సీమలకు మీరు పోగాను ముప్పై రెండు గ్రామాల రెడ్డికర -
19 ణాలువచ్చి మీచేత అవనాయము చేసికొంన రెండు కా
20 . . మీకు ముంద్ధర నేము నడపుకొనె కట్టు . .
21 డి చేసికోరు మీకు పూర్వాన
22 వనాయిములు[2]

No. 105.

(*A.R. No.* 479 *of* 1906.)

GŌPAVARAM, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a slab set up in the middle of the village.

Achyuta, 1533 A.D.

This is dated in **Śaka 1455, Vijaya, Jyēshṭha śu. 12, Sunday**, corresponding to **1533 A.D., June 4.** But the week day would be **wednesday** and not Sunday.

It records a gift of land to God Hanumanta consecrated by Vāgumaḍugu Vīramareḍḍi in Gōpavaram included in Rāmēśvaram-Podatūru in Ghaṇḍikōṭa-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Jagatāpi Kañchchirāju Raṅgaya-Dēvachōḍamahārāju. Gōpavaram is said to have been obtained by the donor as *uṁbaḷi* from Mahāmaṇḍalēśvara Salakarāju Tirumalayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాద్భ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవరుషంబులు ౧౪౫౫ అ-
3 గునేటి విజెయ సంవత్సర జేష్ట శు ౧౨ ఆ

[1] The word పంచాళమువారు may stand for పంచాణమువారు.

[2] The slab is broken here and the continuation lost.

4 శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర జగతాపి కంచ్చిరా-
5 జు రంగయదేవచోడమహారాజులు రామేశ్వర-
6 పొదటూరిలో గోపవరంపలెను వాగుమడుగు
7 వీరమరెడి నూతనప్రతిష్టగా నిలిపిన హనుమంత-
8 రావునికి నైవేద్యానకుగాను యిచ్చిన భూదాన ధ-
9 ర్మశాసనం ॥ స్వస్తి [।*] ఓనమ [।*] శ్రీమ(న్)న్మహారాజ రా-
10 జాధిరాజ [రాజ*] పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీఅ[చ్యు]-
11 తదేవరాయమహారాయలు విజయనగరంమం-
12 దు వజ్రసింహాసనాసీనుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేఇ-
13 చున్నుండ శ్రీమన్[మహామండ]లేశ్వర సకలరాజు
14 ప తిరుమలయదేవ మహారాజులు మా[కు*] పాలించిన
15 గండికోటసీమలోని రామేశ్వరం ప్రొదటూరు మా-
16 కు వుంబళికిచ్చిన అందులోని గోపవరానను
17 హనుమంతునికి పూర్వాన నడచే చేను ఖ ం।
18 యిందుమున్ను వులి[క]వరం లకనచేని స్తళం నే-
19 ము ధారవోసి యిచ్చిన చేను ఖ ం ౪ నలు . . .
20 నును సహిరణ్యోదక దా . . . .
21 . . . .
22 . . . . యి ధర్మానకు యవ -
23 రు తప్పినను గంగకర్త గోబ్రా(ం)హ్మణుల
24 వధించిన పాపాన పోవువారు । స్వద -
25 త్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పరదత్తానుపాల -
26 నం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం ని -
27 ష్ఫలం భవేత్ [॥*] శ్రీశ్రీశ్రీ
28 శ్రీరామ[॥*][1]

No. 106.

(*A.R. No.* 59 *of* 1912.)

Mallināyanipalli, Dharmavaram Taluk, Anantapur District.

On a slab set up in the village.

Achyuta, 1533 A.D.

The record is dated **Śaka 1455, Vijaya, Kārtika śu. 12, Wednesday, Utthānadvādaśi,** corresponding to **1533 A.D., October 29, Wednesday, ·80.**

It registers the gift of some wet lands constituted into a hamlet called Mallapanāyanipalli in Dharmavaram to God Maṇḍem Nārasiṁhadēva, who was pleased to manifest himself in a field near Dharmavaram, by Mahāmaṇḍalēśvara Salakarāju China Tirumalayyadēva-mahārāju for the merit of his parents Salakarāju and Tipājamma. The donor is said to have obtained Dharmavaram as *nāyṅkara* from the king.

[1] On one side of this broken slab is the following:

1 కాశెగంగ . .
2 కుండు కొ . . .
3 సవ్వాయ్య
4 సేసిన హను-
5 మంతుడు
6 శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయనమః । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా -
2 హన శకవరుషంబులగునట్టి ౧౪౫౫ అగునటి విజయ సంవ -
3 త్సర కాత్తిక శు ౧౫ బు లూ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
4 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ అచ్యుతరాయమహారాయలు వజ్రసింహాసన -
5 నారూఢుండయి ప్రుథ్వీసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమ(ం) -
6 న్మమహామండలేశ్వర సలకరాజు చినతిరుమలయ్యదేవమహా-
7 రాజులు తథాతిథి వుద్ధానద్వాదసి పుంణ్యకాలమందు ధంమ్మవ -
8 రం పొలంలోను ప్రత్యక్షమై వెంచాయనవధరించిన మండెం నార -
9 సింహ్వదేవరకు అరగింపు అమృతపళకు అచ్యుతరాయమహా రా -
10 యలు తమకు నాయంకరానకుం పాలింప నవధరించిన ధంమ్మవరంపొలం
11 లోను కటిపొలంచేసి కటించిన మల్లపనాయనిపల్లెను ధంమ్మవరం చెరుఉ -
12 నడిమి తూముకాల్వను పారె పంతపునీరుంను నీళకు దీచ్చిన కాల్వకిందను పండే వ -
13 రిమడింని తమ తండ్రి సళకరాజుగారికింన్ని తమ తల్లి తిపాజంమగారికింని పు -
14 ంణ్యంగాను సహిరంణోదకదానధారాపూర్వకముగాను శ్రీ నరసింహా -
15 వణం[గా]ను ధారవోసి. యిస్తిమి । శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర సలకరాజు
16 పిన తిరుమలయ్యదేవమహారాజులు ధమ్మవరం పొలంలో ప్రత్యక్షమై
17 వేంచేయ నవధరించిన మండెం శ్రీనరసింహదేవునికి ధమ్మవరం పొలంలోను
18 కటివొలంచేసి కట్టిన మలపనాయనిపల్లెను ధమ్మవరంచెరువు నడిమితూముకాల్వ -
19 ను పారె పంతపునీరుంన్ను యీ నీరుకు దీచ్చిన కాల్వకిందను పండె వరిమడింని
20 ఆచంద్రార్కముగాను ధారవోసి యిస్తిమి । శ్రీమ[న్మ]హామండలేశ్వర సల -
21 కరాజు చిన తిరుమలయదేవమహారాజులు దంమ్మవర పొలంలోన
22 ప్రత్యక్షమయి వెంచాయనవధరించిన మండెం శ్రీనరసింహదేవుని[1]

No. 107.

(*A.R. No.* 183 *of* 1913.)

GŌRAṆṬLA, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On the west wall of the *maṇḍapa* in the Mādhavarāyasvāmin temple.

Achyuta, 1533 A.D.

The record is dated **Śaka 1455, Vijaya, Kārtika śu. 15, Sunday** corresponding to **1533 A.D., November 2.**

The inscription is badly damaged and seems to register an order for the revival of the festivals on the days of the *daśami* as well as the *Paurṇami* in the temple which had been neglected till then.

TEXT

1 . . . . . స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన [శక]వరుషంబులు ౧[౪]౫[౫] అగు
నేటి విజయ సంవత్సరా కార్తిక శు ౧౫ ఆలూ

2 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ అ[చ్యు]తరాయ [మ*]హారాయలు
వృ[థ్వి]రాజ్యము [చే]యుచుండగాను వాకిటి [మల్లప] నా -
3 యనిగారి కొమారుండు తి[మ్మ]పనాయనిగారు వె[ట్టి]న ధమ్మశాసనం గోరంట్ల పెరుమాళకు
ఉభయ[దశముల] మహోత్సవాలే కాంక

[1] The continuation is lost.

4 పడిన్నమి పుణ్యకాలమందు గోరంట్ల పెరుమాళ్ళస్థానిక్లు నగరివారికి వండిపెట్టేది మానేసి
యీ ఉభయకాలముల మహోత్సవం బూని స్థానికులు

5 [నేసె]అట్లగాను కట్టళ్ల చేస్తిమిగాన యీ ధర్మానకు యెవ్వరు తప్పినాను తమ తల్లితండ్రుల
వారణాసిలో చంపిన పాపాన బోయినవారు గంగకర -

6 త [కపిలను]చ్చంపిన పాపాన బోదురు అని చే[సి]న ధర్మశాసనము మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ
శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 108.

(*A.R. No.* 443 *of* 1911).

RĀYACHŌṬI, RAYACHOTI TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the base of the east *gōpura* of the Vīrabhadrasvāmin temple.

Achyuta, 1534 A.D.

This is dated **Śaka 1456, Jaya, Āshāḍha ba. 11,** corresponding to **1534 A.D., July 7.**

The inscription is damaged and records the grant of the *grāma-kāvali* income of the gift villages Maṇḍem etc., of god Virēśvara of Rāchavīḍu to the god himself for various offerings by Kumāra Veṅkaṭādri-nāyaniṅgāru.

TEXT

1 శ్రీ శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౫౬ అగునేంటి
జయసంవత్సర ఆషాఢ [బ] ౧౧ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర-

2 తాప శ్రీవీర అచ్యుతదేవమహారాయలు పృథివిసామ్రాజ్యము సేయుచుండంగాను స్వస్తి
సమస్తప్రశస్తిసహితులైన స్వస్తిశ్రీ శ్రీదక్షిణకాసి నివాసులయిన శ్రీ శ్రీ . . . .
. . శ్రీమన్మహానాయంకాచార్య్య . . . . . . కొమార వెంక -

3 టాద్రినాయనింగారు ఇచ్చిన దానపత్రక్రమమెట్లన్నను మా నాయంకరానకు చెల్లె మండెం .
. . చెల్లె రాచవీటి వీరేశ్వరుని గ్రామాల[కావలి] ప్రథమయేకాదసి పుణ్యకాలమందు ధార
. . . . రాచవీటి వీ -

4 రేశ్వరున్కి అంగ్గరంగ్గవై భవాలు నడిచే అట్లుగానుంన్ను మా పేరన మూం[తి] . . .
. అవసరం తూమెండు బియ్యము అవసరం సేసి అట్లుగానున్ను అఖండదీపం నడిచే
అట్లుగానుంన్ను వీరేశ్వరునికి చె[ల్లె] గ్రామాల కావలి

5 శి . . . . అంద్దులకున్ను వీరేశ్వరునికి [తూ]మెండు బియ్యాం నై వేద్యం ఆరగించ్చి
. . నున్ను అఖండ్డదీపం నడిచేటట్లుగానుంన్ను మా కావలి దేవునిగ్రామాలను మానితి
మని ఇచ్చిన దానపత్రం స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం [పరదత్తాను] పా -

6 లనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । స్వదత్తం వ్వా పరదత్తం వ్వా . .
. . . ంధరా . . . . విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః] । ఇ ధ
ర్మానకు యెవ్వరు తప్పి కావలి అడిగినా మాతాపితృలను వారణాసిలోను వధించిన పాపాన
బోదురు [॥*]

No. 109.

(*A.R. No.* 55 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

Round the base of the central shrine of the Narasiṁhasvāmin temple.

Achyuta, 1535 A.D.

This is dated **Śaka 14[58] (current), Manmatha, Chaitra, śu. 15,** corresponding **to 1535 A.D., March 19, (Friday).**

The epigraph is damaged. It seems to register some grant to Viṭhalam Anantappa by Purushōttama-Jiyya of the temple, and Viṭhalam Timmarasu, the agent of Chinna Tirumalarājayya for offerings to the god on certain occasions (*tithiargas*).

TEXT

1 శ్రీ శుభమస్తు। దేవశ్రేణీశిరోరత్నం దైత్యద్విశ(ప)ఘటాంకుశం [జయతు] శ్రీనార సింహస్య దేవదేవస్యశాసనం॥ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪ [౫౭] అగునేటి [మన్]మథసంవత్సర చయిత్ర శు ౧౫ . . [శ్రీమద్రాజాధి] రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ [అచ్యు]తదేవమహారాయలు పృథ్వీరాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమతేరామానుజాయనమ[ః*]। శ్రీమద్వేదవే[దాంత]ప్రతిష్టాప నాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా -

2 చార్యులయిన శ్రీపురుషోత్తమజియ్యంగారున్ను శ్రీ అహోబలస్తానంవారును చెన్న తిరుమల రాజయ్యవారి అధికారి విఠలం తింమరసుగారును [అదికం]వా[రును] కాస్యపగోత్ర అస్వలాయనసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన . . . . . విఠలం అనంతపంగారి . . . .

3 [అహో]బలమందు [తిథివగాఋలు] వేంచేసినప్పుడల్లాను [ఆర]గించే తళి[గ]౧కి అముదపడి . పంన్యారం . . . పోంకలు [౧౨] ఆకులు ౧౨ . . . . అచంద్రార్కస్తా[యి]గాను నడపుక[నో]ం గలవారము అని ఇచ్చిన [సిలా] ధంమ్మ శాసనం। యీ ధంమ్మానకు .

4 Damaged.

No. 110.

(*A.R. No.* 492 *of* 1906.)

PULIVENDLA, PULIVENDLA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a slab lying at the entrance of the Āñjanēyasvāmin temple.

Achyuta, 1535 A.D.

This is dated **Śaka 1457, Manmatha, Bhādrapada, śu. 1,** corresponding to **1535 A.D., August 29,** (**Sunday**).

The inscription is in the form of a charter (*nammika śāsanam*) granted to the merchants, *reḍḍis*, *karaṇams* and others by Tuḷuva Yallappa-nāyanimgāru, the agent of Timmarāju Salakayyadēva-mahārāju, in order to rehabilitate the village, revising the taxes and levying a maximum fine of 12 *rūkas* in case of default.

TEXT

Obverse.

1 శ్రీగణాధిపతయే నమః [।]
2 [శు]భమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
3 ద[య*] శాలివాహన శకవరుష-
4 ంబులు ౧౪౫౭ అగునేటి మ-
5 న్మథ సంవత్సర భాద్రపద శు ౧ . .

6 శ్రీమ[హా]రాజాధిరాజ [రాజ*]పరమేశ్వర శ్రీ వీ-
7 రప్రతాప శ్రీ అచ్యుతదేవమహారాయ-
8 లు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండంగా-
9 ను తింమరాజు [స]ళకయ్య[దే]వమ[హా]-
10 రాజుల అయ్యవారి కార్య(ర్య)క ర్తన[లై]-
11 న తులువ యల్లప్ప నాయనింగారు [పు]-
12 లివిందల సీమను పున్న సెట్టిపట్నస్వామి
13 రెడ్లు కరణాలు అష్టాదశప్రజలు మోద-
14 లైన కాపులకు యిచ్చిన న[మ్మి]క శాసన క్రమ-
15 మెట్లన్నను వూరు విడిచిపోయిన కాపుల-
16 కు కొత్తగాను వచ్చే కాంపులకు వూరను వు-
17 ంన్న కాంపులకు నేము యెవ్వరికి యే మరి-
18 యాదకు [తం]కటుమట్లు నే స్తిమి ఆ మరియా-
19 దనే యిచ్చిన మాటపట్టు తప్పక నడపంగల-
20 వారం నేము యిచ్చిన చీటిప్రమాణం
21 పన్ను[పె]టుక గ్రామాన సుఖాన వుండే-
22 ది పూర్వాన అచ్చే పన్ను పెట్టలేక పోయిన

Reverse.

23 కాపుల . . కాపులకు పూ-
24 ర్వ[ప]న్ను మాని నేము కట్టుమట్టు చేసి-
25 న పన్నకు . . కు యేమి నేరం సేసినా
26 అపరాధం పంన్రెండు రూకలేకాని మరి
27 యెకుడు కొనరాదు యీ శాసనములోన
28 వుంన్న మరియాదకు పులివిందలశీమ యే-
29 లే దొరలు యెవ్వరు తప్పికొన్నాను గంగకరు-
30 తను గోపు బ్రాంహ్మణవధ సేసిన దోషాన
31 పోపువారు తమ తల్లితండ్రుల హానరాస-
32 లో వధించ్చిన దోషాన పోపువారు యిందు-
33 కు యే దొరలు తప్పికొన్నాను యల్లప్పనా-
34 యిని అయ్యవారి గురంప[ట్టే] హానికి త-
35 న పెండ్లాముని యిచ్చినవాండు [॥*]

No. 111.

(*A.R. No.* 348 *of* 1920.)

PĀMIDI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying at the western end of the main street of the village.

Achyuta, 1535 A.D.

The record is dated **Śaka 1457, Manmatha, Kārtika śu. 15**, corresponding to **1535 A.D., November 9, (Tuesday)**.

It records a gift of the various tax incomes of the newly created hamlet to the west of Pāmiḍi to god Bhōgiśvara of Pāmuḍi by Mahamaṇḍalēśvara Tirumalayya-

deva mahārāju, son of Mallinātha Yeṟayadēva mahārāju. The donor is said to have received the village Pāmuḍi as *māgāṇi* from [Peda] Salakarāju Tirumalayyadēva mahārāju.

TEXT

1 . జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక . .
2 . . [౧౪౫౬] అగునేటి మ(ం)న్మథ సంవత్సర
3 కార్తిక శు ౧౫ [లు] శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజప-
4 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప అచ్యుతదేవరాయమహా-
5 రాయలు పృథ్వీరాజ్యం చేయుచుండగా కాస్యపగోత్ర
6 శ్రీమ[న్మ]హామండలేశ్వర [మ]ల్లినాథ యెఱయ[దే]-
7 వ మహారాజుల కుమారుండు తిరు[మ]లయ[దేవ]
8 మహారాజులుగారు శ్రీమత్కయిలాస ని-
9 [వా]సు[డ]యిన పాముడి శ్రీభోగేశ్వరునికి దండంవెటి
10 యిచిన భూదాన శాసనం శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర సల-
11 క రాజు [పెద]తిరుమలయదేవ మహారాజులు మాకె మాగాణి-
12 కి పాలించిన జగతాపిగుత్తి సీమలోని పామిడిని గ్రా-
13 మం పడుమటను పాళెం గటించి ఆ పాళెంలోని
14 పుల్లరి సిధాయం పంను కానికె గుఱి సుంఖం [స్త]-
15 లసుంఖం సకలసువర్ణాదాయాలుంను శ్రీ
16 భోగేశ్వరునికి ఆచంద్రార్కం నడచేలటుగా [ధా]-
17 రవోసి యిచిన ధ[ర్మ]శాసనం యీ ధర్మానకు ఎ-
18 వరు తపినాను వారణాసిలో తమ తలిదండ్రుల
19 వధించినవారు గోహత్య చేసిన పాపాన బోదురూ
20 సివద్రోహులు శ్రీభోగేశ్వర అశఘరి
21 . సిన ధర్మశాసనము శ్రీ[॥*]

No. 112.

(*A.R. No.* 607 *of* 1907.)

NANDALŪR, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the inner *gōpura* of the Saumyanāthasvāmin temple.

Achyuta, 1534 A.D.

The inscription is dated **Śaka 1456, Manmatha, Pushya śu. 15.** If the Śaka year quoted is a mistake for 1457, the details correspond to **1536 A.D., January 8, (Saturday).** The *Makara-saṅkramaṇa* referred to in the record occured on December 28, twelve days earlier than the date of the record.

It records the restoration by royal order of the gift village Āṇḍupūru to god Tiruveṅgaḷayyanātha by Rāmābhaṭlayya, on the representation of Tāḷapāka Tirumalayyaṅgāru.

TEXT

1 ం శుభమస్తు । అవిఘ్నమస్తు ।
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
3 హన శకవరుషంబులు ౧౪౫౬ అం-

4 గుసేంటి మన్మథ స[ం*]వ్వత్సర పుష్య
5 శు ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ
6 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
7 శ్రీవీర అచ్యుతరాయమహారాయ-
8 లు విద్యానగర సిం[హా]సనమందు పృ-
9 థివీస్రామ్రాజ్యం శేయుచుండ్డంగా-
10 ను నెలందలూరి చొక్కనాథపెరుమా -
11 ళకు పూర్వం శాసనస్థమయిన గ్రామం
12 అందుపూరు రాజికాన కిలమయివు -
13 ండంగాను యీ గ్రామం తాళపా-
14 క తిరుమలయ్యంగారు అచ్యుతరా-
15 య మహారాయలకుం శెప్పి ఆ గ్రా-
16 మం చొక్కనాథపెరుమాళకు రా-
17 యలచాత యిప్పించ్చి రామబట్ల-
18 య్యవారికిని రాయలచేత అన-
19 తిం యిప్పించ్చి అందుపూరింగ్రామ-
20 ం తథాతిథి మకరసంక్రమణ పు -
21 ణ్యకాలమంద్దు అచ్యుతరాయ-
22 మహారాయలుకుం బుణ్యంగాను
23 రామాబట్లయ్యవారు తిరువెంగళనాథ-
24 ని సనితిని సర్వమాన్యంగ్రామంగాను
25 ధారవోశి ఆచెంద్రార్కస్తాయి[గా]ను పెరు -
26 మాళకు సమప్పిర్ంచ్చిరి యీ ధర్మానకు
27 య[ం]వరు తప్పినాను వారణాశిలోను గో-
28 బ్రాహ్మల వధించ్చిన పాపాన తమ తల్లింద-
29 ండ్రుల వధించ్చిన పాపానం బోవువారు
30 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పరదత్తానుపా-
31 లనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
32 భవేతు । స్వదత్తం వ్వా పరదత్తం వ్వా యో హ-
33 రే[త] వసుంద్ధరా । షష్టివ్వర్రుషసహస్రా-
34 ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి [॥*] మంగళ -
35 మహాశ్రీశ్రీంజేయునూ[॥*]

No. 113.

(*A.R. No.* 159 *of* 1905.)

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east wall of the *antarāḷa-maṇḍapa*, Chennakēśavasvāmin temple.

Achyuta, 1536 A.D.

This is dated **Śaka 1458, Durmukhi, Mārgaśira śu. 15, lunar eclipse** corresponding to **1536 A.D., November 27, (Monday), ·66.**

Records a gift of two villages Boḍḍucherlu and Bondalapāḍu to god Chennakēśava by Veṅkaṭādri, son of Yanddalūri Timmājyōsyulu and the nephew of Bhūtanāthani Rāmābhaṭlu for the merit of the latter. Toṇḍamāregulla-sīma in which the gift villages are stated to have been situated, was given as *nāyṅkara* to the donor by the king. Among the various incomes derived in the gift village occurs *suṁkha-chūpuṭāyam.*

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు ౧౪౫౮ అగునేంటి దుమ్ముఖి సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౫ లు । స్వస్తి శ్రీ శ్రీ మారకాపుర శ్రీ చన్నకేశ -

2 వపెరుమాళ్ల శ్రీపాదపద్మంబులకు । శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర । శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ అచ్యుతదేవమహారాయలు విజయనగరమంద్దు వజ్రసింహాసనారూ-

3 ఢులై సామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగాను । భూతనాథని రామాభట్లుంగారికి మేనల్లుండైన యండ్దలూరి తిమ్మాజ్యోస్యుల కుమారుండైన వెంకటాద్రింగారు దండ్డ[ం*] సమర్పిం -

4 ంచి ఇచ్చిన ధర్మశాసనము । శ్రీ అచ్యుతదేవమహారాయలు మాకు నాయంక్క[రా]నకు పాలించనవధరించ్చిన । తొండమారెగుళ్ల శీమలోని బొడ్డు-

5 చెలుర బొందలపాడు । యీ రెండు గ్రామాలున్ను । శ్రీచెన్నకేశవపెరుమాళ్ల అమృతపళ్ల కున్ను । అంగరంగవైభవాలకున్ను । సోమగ్రహణ పుణ్యకాల-

6 మ[ందు*] పినాకినీతీరమంద్దు సహిరణ్యోదకధారాపూర్వకముగాను । రామాభట్లుంగారికిం పుణ్యంగాను । ధారవోశి ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను సమర్పిస్తిమి । ఇ రెండు

7 గ్రామాలందుం గలిగిన సకలసువర్నాదాయం । సకలధాన్యాదాయం । సుంఖచూపు[టా]యం కానికె । ఖడ్డాయం । ఇల్లరి పుల్లరి । మగ్గరి గానుగరి । మోదలైన స-

8 కళాదాయమున్ను । అష్టభోగతేజస్వామ్యంగాను సమర్పిస్తిమి । యీ ధర్మానకు యవ్వరు దప్పినాను వారణాశిలోను తమ తల్లితండ్రులాను గోబ్రాహ్మలాను

9 వధించ్చిన పాపాలం బోవువాండు । దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దానా త్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం పదం ।

No. 114.

(*A.R. No.* 19 *of* 1928.)

BŪDIGUMMA, KALYANDRUG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a pillar set up near the *dhvajastambha* of the Hanumān temple.

Achyuta, 1537 A. D.

This is dated **Śaka 1458, Durmukhi, Māhga śu. 12, Monday,** corresponding to **1537 A.D., January 22.**

It registers the grant of the village Mārēḍumānipale *alias* Hanumantapuram in Būdigumma-sthalam in Kumdurppi-sīma included in Rāyadurga, to the temple of Hanumanta by Veṅkaṭādri, son of Dēvadāsu, the agent of Bayyappa-nāyaka, for the merit of the king and the chief.

TEXT

First face.

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తి -
2 శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి -
3 వాహన శకవర్షంబులు -
4 ౧౪౫౮ అగుననేటి దుర్ముఖ -
5 ఖి సంవత్సరం మాఘ శు ౧౨
6 సోలు । రాయదుర్గం సం -
7 మంధమైన కుందుర్ప్పి సీ -
8 మలోని బూదిగుం -
9 మ్మస్థలం మారెడు -
10 మానిపల్లెకు ప్రతి -

11 నామమైన హనుమ -
12 ంతపురం । శ్రీమద్రా -
13 జాధిరాజ రాజపర -
14 మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
15 శ్రీ అచ్యుతదేవమ-
16 హారాయలకున్ను
17 బయపనాయని అ -
18 య్యవారికిన్ని పుం -

Second face.

19 ణ్యంగాను బ -
20 య్యపనాయని - -
21 అయవారి కార్య -
22 కర్తలైన దేవదాసు
23 కుమారుడు వెంకటా -
24 ద్రినాయనిగారు బాది -
25 గుంమ్మ హనుమంత దే -
26 వునికి మారేడుమాని ప -
27 ల్లెకు ప్రతినామమైన హ -
28 నుమంత్త పురము నై వేద్య
29 దీపారాధన అంగ్గరంగ్గ
30 భోగానకు శ్రివాచా ఆచ-
31 ంద్రార్కస్థాఇగాను
32 ధారవోశి ఇచ్చిన శి -
33 లాశాసనము ॥ ఈ ధ -
34 ర్మ్మానకు యెవరు తప్పనా -
35 ను వారణాసిలో తమ త -
36 ల్లితండ్రులాను గోవు
37 . . . .
38 . . . .

Third face.

39 నడపిన
40 వారికి గం -
41 గలోను స -
42 హస్ర కపి -
43 ల గోదా -
44 నాలు ధా-
45 రవోశిన
46 ఫలం సిధి-
47 ంచ్చును
48 శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*][1]

No. 115.

(*A.R. No.* 680 *of* 1917.)

PERUSŌMULA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Chennakēśavasvāmin temple.

Achyuta, 1538 A.D.

This is dated **Saka 1460, Viḷambi, Āshāḍha ba. 13,** corresponding to **1538 A.D., July 24, (Wednesday).**

It records that Mahāmaṇḍalēśvara Hanumayadēva-mahārāju, son of Chintakuṇṭa Siddhayadēva-mahārāju of Ātrēya-*gōtra,* remitted the levies in cash and kind of the *mānya* lands of the temples of Mahāliṅga, Chennakēśvara and Vīrayya in the *uṁbaḷi* village of Perusōmula, that were collected unjustly by the former rulers, and made over the proceeds of this remission to the respective temples. The donor is said to have obtained the village of Perusōmula as *uṁbaḷi* from Salukarāju Raghupatirājayyadēva mahārāju.

TEXT

1 శుభమస్తు । నమస్తుంగసిరశ్చుంబిచంద్రచామర -
2 చారవే [।*] త్రైలోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే [॥*]
3 హరేర్లీలావరాహస్య దంష్ట్రాదండ స్స పాతువః । హేమాద్రికల -

[1] There is some writing on the fourth face of the pillar but it is completly effaced.

4 [శా]యత్ర । ధాత్రీచ్ఛత్ర శ్రియం దధౌ ॥ ౨ ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద -
5 య శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు ౧౪౬౨ అగునేటి వికం -
6 వి(౦) సం[వ*]త్సర ఆషాఢ ఐ ౧౨ పుణ్యకాలమందు ఆత్రే -
7 య గోత్రులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర చింతకుంట శిద్దయ దేవమ -
8 హారాజుల కొమారుడు హనుమయదేవ మహారాజులు పెరుసో -
9 ముల మహాలింగానకున్ను చెన్నకేశ్వర పెరుమాళకును వీరయ్య -
10 కున్ను దండం సమర్ప్పించ్చి యిచ్చిన ధంమ్మ శిలాశాసనక్రమ -
11 మెట్లన్నను । శ్రీమ[హా*]రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ -
12 అచ్యుతదేవ మహారాయలు । ప్రిధ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండ -
13 ంగాను సలుకరాజు రఘుపతిరాజయ్య దేవమహారాజులు
14 మాకు పుంబ్బళికి పాలించి యిచ్చిన పెరుసోముల గ్రామమందు
15 యీ దేవస్థానాలకును చెల్లివచ్చే మాన్యాలకు క్షేత్రం యేలి పో -
16 యిన రాజులు అన్యాయంచేసి కొ[ం]న రొఖధాన్యాలు హరిహరాదులు
17 ఆరగింప్పులకు సమర్పిస్తిమి గా[న*] యీ క్షేత్రాలు అంత
18 వొట్టు సర్వ్వమాన్యంగాను నడచి రాగలవిగాన యిందు -
19 ల్కు యెవ్వరు యేమి తప్పు నడచినాను కాశిలోను మాతృపి-
20 తృవధాంను గోబ్రాహ్మణవధలు [॥] సేసిన పాపాన బోయె -
21 [ద]రుగాక మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీంజేయును శ్రీ [॥*]

No. 116.

(*A.R. No.* 332 *of* 1922.)

Kōsuvāripalle, Madanapalli Taluk, Chittoor District.

On the south wall of the *maṇḍapa* in the Veṅkaṭramaṇasvāmin temple.

Achyuta, 1539 A.D.

This is dated **Śaka 1462 (current), Vikāri, Āshāḍha śu. 12**, corresponding to **1539 A.D., June 28, (Saturday)**.

It records the gift of the village Goḍugubba in Kōsuvāripalli-sthalam in Vāvilipāṭi *chāvaḍi* in Penugoṇḍamārjavāḍi-sīma, as *ēkabhōga* to god Tiruveṅgaḷanātha of Kōsuvāripalle, by Kambham Timmānāyani Veṅkaṭādri-nāyaka for the merit of his father Timmi-nāyaka. Penugoṇḍamārjavāḍi-sīma is said to have been obtained by the donor as *nāyaṅkara* from the king.

Text

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧[౪౬]౨ అగునేటి వికారి సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ పుణ్యకాలమందు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర అచ్యుతదేవరాయమహారాయలు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీమదృఖిలాండకోటిబ్రంహ్మాండనాయకుండైన సకలదేవతారాధ్యుడఇన కోసువారిపల్లి తిరువెంగళనాంధదేవునికి దీపారాధన నైవేద్య-

2 పూవర్ణకమఇన పూజకుగాను శ్రీమన్మహానాయంకాచార్యులఇన కంభం తింమ్మానాయని వెంక్కటాద్రినాయనిగారు దండం సమర్ప్పించి ఇచ్చిన యేకభోగగ్రామభూదాన పత్ర క్రమమెట్లన్నను అచ్యుతదేవ మహారాయలు మాకు నాయం[క]రానకు పాలించిన పెను

గొండమార్జవాడ శీమలోని వావిలిపాటిచావడికిచెల్లే కోసువారిపల్లిస్థళంలోని గొడుగుబ్బ అనె గ్రామం నేము సర్వమాన్యంగాను కోసువారిపల్లి తిరువెంగళనాథదేవునికి ధీపారాధన నేవేద్య పూర్వకమైన అమృతపళకు

3 శ్రీ[మ]న్మహానాయంకాచార్యులైన కంభం తింమానాయని వెంకటాద్రినాయనిగారు తథా తిథిపుణ్యకాలమందు తుంగభద్రాతీరమందు విఠలేశ్వరుని సంనిధందు తమ తండ్రిగారు కంభం తింమానాయనిగారికి పుణ్యంగాను త్రికరణశుద్ధిగా త్రివాచకంగాను దానాదిక్రయవినిమ[య*]యోగ్యంగాను సర్వ్యఃపరిచ్ఛేదంగాను సర్వమాన్యంగాను సహిరణ్యోదకదానాపూర్వకంను ధారవోసి సమర్పించి ఇచ్చిన గొడుగుబ్బ అనె గ్రామానకు గల సుంక సువర్నాదాయ కాడారంభం నీరారంభాలుంన్ను ఇ గ్రామానకు

4 [ం చెలె] పూర్వదక్షిణపశ్చిమవుత్తరాలయిన చతుశ్శీమవలయాభూమధ్యమందుల నిధినిక్షేపజల పాషాణఅక్షీణిఆగామిసిధసాధ్యాదులు అనెడి అష్టభోగతేజస్వామ్యాలుంన్ను కోసువారిపల్లి తిరువెంగళనాథదేవుని దీపారాధన నైవేద్య పూర్వ్వకమఇన అమృతపళకు ఆచెంద్రార్కస్థాఇగాను అనుభవించగలవాండు అని శ్రీమన్మహానాయంకాచార్యులయిన కంభం తింమ్మానాయని వెంకటాద్రినాయనింగారు దండం సమర్పించి ఇచ్చిన యేకభోగభూదాన ధర్మ్మశాసనపత్రం

5 ం దానపాలనయోమ్మధ్యే దానాత్ర్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*] దానా[త్*]స్వగ్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరాం[।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమీః॥ ఏకైవ భగినీ లోకే సర్వ్వేషామేవ భూభుజాం[।*] న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా దేవదత్తా వసుంధరా ॥ మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ ॥

No. 117.

(*A. R. No.* 423 *of* 1926.)

MUSALIMAḌUGU, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On two faces of a mutilated pillar set up near the entrance into the fort in the village.

Achyuta, 1539 A.D.

This is dated **Śaka 1461, Vikārin, [Bhadrapada] śu. 3**, corresponding to **1539 A.D., August 16, (Saturday).**

The record is very much damaged. Seems to refer to some gift made to god Varasiddhi Vināyaka.

TEXT

First Face

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యు -
2 దయ శాలివాహన శ -
3 క వర్షంబులు అగు
4 ౧౪౬౧ అగునేంటి వి -
5 కారి [సంవత్సర భాద్ర -
6 పద శు క లు]
7 మహారాజాధిరా-
8 జ రాజపరమేశ్వర
9 శ్రీవీరప్రతాప
10 శ్రీ అచ్యుతదేవమ -
11 హాదేవరాయ -
12 లుంగారు విజ[య*]న -
13 [గర] మందు [వృతి]

Second Face

14–38 damaged	40 యక దేవర[కు]
39 వరనిధివినా-	41–48 damaged

No. 118.

(*A. R. No.* 1 *of* 1904.)

HAMPI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the right side of the south *gōpura* of the Viṭṭhalasvāmin temple.

Achyuta, 1539 A.D.

This record, in Sankrit verse, is dated **Śaka 1461,** expressed by the chronogram **Chandra-rasa-amara-indra, Vikāri, Bhādrapada śu. 12, Tuesday,** corresponding to **1539 A.D., August 26, ·36.**

It registers the gift of **Ānandanidhi** to the Brāhmaṇas by the king.

TEXT

1 శుభమస్తు । శాకే చంద్రరసామరేం -
2 ద్రగణితే వర్షే వికార్యాహ్వయే పక్షే
3 భాద్రపద[స్య] పోషితవిధౌ ద్వాదశ్యభిఖ్యే తిథౌ[।*]
4 వారే భూమిసుత[స్య] వి[ష్ణు]ధిపతౌ శౌరేచ్యుతక్ష్మాపతి -
5 ర్దత్వా నందనిధిం ద్విజాన్ ధనదయన్నా[మో]దయ న్మాధవం[॥*]
6 పుణ్యౌఘైః పరిపాలిత[స్య] వరితో భూతాళిసంవేష్టితా స్స -
7 ద్వ[గైః] స్వవశీకృతస్య సతతాక్రాంతా భుజంగప్రజైః[।*]
8 ప్రాప్తస్యాతినవప్రశస్తి మధికప్రఖ్యాతశౌర్యాచ్యుత -
9 జ్ఞాపానందనిధే నవాపి నిధయః కిం తే లభంతే తులాం[॥*]

No. 119.

(*A. R. No.* 17 *of* 1904.)

KAMALĀPŪR, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the left side of the north *gōpura* of the Chikkahuḍe temple near the village.

Achyuta, 1539 A.D.

This is a copy of No. 118 above engraved in Nāgarī characters.

No. 120.

(*A. R. No.* 20 *of* 1904.)

KAMALĀPŪR, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the left side of the east *gōpura* of the Paṭṭābhirāmasvāmin temple.

Achyuta, 1539 A.D.

This is a copy of No. 118 above. It is very much damaged.

TEXT

1 శుభమస్తు । శాకే చంద్రరసామరేంద్రగణితే వ-
2 ర్షే వికార్యాహ్వయే పక్షే భాద్రపదస్య పోషిత వి -
3 ధౌ ద్వాదశ్యభిఖ్యే తిథౌ । వారే భూమిసుతస్య విష్ణు -
4 ధిపతౌ శౌరేచ్యుతక్ష్మాపతి ర్దత్వా[నందని]ధిం ద్విజాన్

5 ధనదయాన్నా మోదయన్మాధవం । పు . . .
6 . . పాలితస్య పరితో . . . . . . తాస్పద[గ్రేః] ష్వ . .
7 . . తాక్రాంతా భు . . . ప్రజై . . . .
8 . . . ప్రఖ్యాత శౌర్యాచ్యుతక్ష్మా . . .
9 . . . యః కిం తే లభంతే తులాం[॥*]

No. 121.

(*A. R. No.* 422 *of* 1915.)

VAṄKĀYALAPĀḌU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar set up near the Peddacheruvu in the village.

Achyuta, 1540 A.D.

The date is expressed by the **chronogram akshi-rasa-śruti-imdu** in **Śaka 1462, Sārvari, Chaitra, pūrṇimā**, corresponding to **1540 A.D., March 22, (Monday)** when there was a **lunar eclipse** also.

The inscription is in Sanskrit and Telugu verse and records the consecration of the God Parvatanātha at the village of Sāntalūru, conversion of the village Vaṅkālapāḍu as an *agrahāra* and named Rāmachandrapura and the construction of a tank called Gōpīnātha-samudra near that *agrahāra* village by Chinnamāṁbā, wife of the chief Pratāpa Yalla and sister of Rāmaya-mantri-Bācha, the chief minister of the king. Rāmaya-Bhāskar-amātya according to the Telugu portion, was administering Koṅḍavīḍu.

TEXT

First Face

1 శ్రీగోపికావల్లభా ॥ శ్రీకృ -
2 ష్ణ స్సతతం కరోతు కుశలం
3 శ్రీ గోపికావల్లభో యన్నాభీ -
4 జలజం జగజ్జనికృతో జన్మ -
5 స్థలం యద్గృహం । దేవా -
6 నామనపాయ దానవిపు-
7 ణం తల్పం యదీయ్యం వచ -
8 శ్చాతుర్వైకనిధి య్యదక్షి యు -
9 గళం రాత్రిందివజ్ఞాపకం ॥ [1*]
10 శ్రీమానభూ ద్రామయమంత్రి
11 బాచ[ః*]ప్రధానవర్యః ప్రథితప్ర -
12 తాపః । కర్నాటభూపోచ్య -
13 తరాయ రాజ్యధురంధ -
14 రో ధైర్యధరాధి రాజః ॥ [2*]
15 అరాతి రాజరాజీవ రాజతే -
16 జారరాజయః । ధరాజన రుజా -
17 ధ్వాంత సంతతేభానుమానివ॥ [3*]
18 అ(అ)శాదశాంత శౌర్యాగ్నిహు-
19 తాహిత పురాహుతిః । నీతి -
20 మానీతిరహితం హితమంత్ర మ-
21 హీతలం ॥ [4*] గోపినాథ సనాథం
22 శ్రీయోగభోగశుభాశ్రయం।
23 యో గోపినాథనగరం నిర్మామే నిర్మల-
24 మో ధనే॥ [5] యవనాయోధనే యో-
25 ధనేతా జగ్రాహ దుర్గ్రహాన్ జీవ -
26 గ్రాహం మహోదగ్ర మండలాగ్రోగ్ర -
27 సాధనః ॥ [6*] పుండరీకాజ్ఞా -
28 నయశాః ప్ర(o)హ్లాదవ్యాస భా-
29 సురః । యో భాత్యనుహ్యా -
30 దాం భీష్మః పుణ్యభాగవ -
31 తాకృతిః ॥ [7*] సహోదరీ తస్య
32 గుణోజ్వలస్య ప్రతాపయ -
33 ల్లప్రభుధర్మపత్నీ । అరుంధ -
34 తీ ముఖ్యసతీ యశాంసి నిరు -
35 ంధతీ రాజతి చిన్నమాంబా ॥ [8*]
36 సప్తసంతానసంప్పన్నో యస్యా -
37 ఃకీర్తి సుధాంబుధిః ఏకసం -
38 తాన మాభాతి హసన్నివ సుధా -
39 ంబుధిం ॥ [9*] తయా శివః శైల -
40 సుతాసనాథః ప్రతిష్ఠితః

41 పర్వతనాథనామా । నిత్యో -
42 త్సవోరాజతి సాంతలూ -
43 రి గ్రామాధికారామ ము -
44 ఖోపచారైః ॥ [10*] కృతోగ్రహో -
45 రో వంక్యాలపాటి గ్రామో
46 గుణాఢ్యయా[।*] తయా స-
47 ద్ధర్మ పరయా రామచం -
48 ద్ర పురాంవ్వయః ॥ [11*] గో-
49 పినాథ సముద్రాఖ్య స్తటా-
50 కో నిర్మిత స్తయా । నా-
51 మ చంద్రపురాఖ్యస్య నిక-
52 టే తస్య రాజతి ॥ ౧౨ ॥

Second Face

53 భానోర్భూరిమయూఖ-
54 పుంఖఘటితప్రఖ్యాతతృష్ణా-
55 ఖరైస్సంలీఢం తురగైర్దిగం-
56 త్త కరిభిశ్చోద్యన్మదై స్సంతత-
57 ం । ఆకాశాం త్తరచారి దే-
58 వ వనితాద్రాక్కర్ణపూరీ-
59 కృతాంభోజోదంచ్చిత
60 రాజరాజితనభో జా-
61 గర్తి యజ్జీవనం॥ [13*] మా-
62 కంద్దోత్కరకుంద్ద బృం-
63 ద లవలీముఖ్యద్రుమో-
64 ద్యల్లతానిర్యచ్చారు మ-
65 రంద్ద నిమ్నగాలధునీ నీర-
66 ంధ్రసంచ్చారిభిః । అభ్య-
67 ర్ణాంచిత చంచరీక ని-
68 చయైర్వాచాల ఉజ్జృం-
69 భతే వార్ధివార్ భువి
70 గోపినాథజలధి స్సంస్తూ-
71 యమానోష్టమః ॥ [14*]
72 వజ్రాది రాజితమణా
73 శకలావకీర్ణే నిత్యా-
74 నపాయకమలే నిరత-
75 ం విహర్తుణం । నారా-
76 యణః కిము బభూ-
77 వ జలే యదీయ్యే వ్యా-
78 జాద్విచార్య బుధకూ-
79 ర్మ కిటీంద్రరూపః ॥ [15*]
80 చిన్నాంబికా ధర్మసు-
81 ధాప్రవాహః (శ్రీ) గో-
82 పికానాథసముద్రనా-
83 మా । ఆచంద్రమాతా-
84 రకమార్యపద్మః పుణ్యా స్త-
85 టాకో భవతాత్ప్రవృద్ధః ॥ [16*]
86 శాకాబ్దేక్షిరసశ్రుతిం-
87 ద్దు గణితే శార్వర్యభిఖ్యా-
88 యుతే చిత్రోదంచ్చిత పూ-
89 ర్ణిమా సుదివసే యల్లా-
90 ర్యచిన్నాంబ్బయా । వే-
91 దాడ్యాధిక విప్రదత్త-
92 విలసద్వంక్యాలపాటీ
93 పురాభ్యర్ణే వర్ణితపు-
94 ణ్యయా విరచితో భూ-
95 యా త్తటాక స్థిరః ॥ [17*] (శ్రీ)మ-
96 హాభారతే॥ దేవా మనుష్యాః పి-
97 తరో గంధ్దర్వోరగ రాక్షసాః [।*]
98 స్థావరాని [చ] భూతాని స -
99 ంశ్రయంత్తి జలాశయం । [18*]

Third Face

100 తటాకే యస్య గావస్తు పిబ-
101 ంత్తి తృషితా జలం । మృగ-
102 పక్షిమనుష్యాశ్చ సోశ్వమేధ-
103 ఫలం లభేత్ ॥ [19*] ఆస్ఫోట -
104 యంత్తి పితరః ప్రనృ-
105 త్యంత్తి పితామహాః
106 ఆ(అ)పి నస్స కులే జాతో
107 య స్తటాకం కరిష్యతి ॥ [20*]
108 సీసం॥ చతురజనానీ-
109 త సప్తపావననదీతీథ-
110 ర్పవిత్రితాధిక జ-
111 లంబ్బు । సవిధదేశవి-
112 శాల సరసరసాలాది
113 ఫలరస జంబ్బాల భాసు-
114 రంబ్బు । కలకంఠ చంచ్చరీ -
115 క శుకకలాలాపకలిత పా-

116 ంథ మనోజ కౌతుకంబ్బు ।
117 ఘటిత కుల్యాగత ఘననీర
118 సంచ్చార సంవ్వర్ద్ధితానేక స -
119 [స్య]చయము । చక్రవాకాచ-
120 లోపమ చారుసేతు । బం-
121 ద్ధ బంద్ధుర నీరంధ్రభాసు-
122 రోర్మి । చుంబ్బితాంబ్బర-
123 మత్యంత్త సుకృత మ-
124 ణి స । నాథకుథ నిధి శ్రీగో-
125 పికానాథజలధి ॥ [21*] జన తృషను
126 మాన్పని జలముం బూనక -
127 యున్న సవనజుచే దాంటు[వ] -
128 డక యున్న । మంథాన భూ-
129 ధరమది[ఁ]తంబు గాకు-
130 న్న మాంటి మాంటికి ను -
131 బ్బి మరలకున్న । గరళం -
132 బ్బు దనలోనం గలిగి
133 మెలంగకయున్న నాకవే -
134 ళ లోంబడి యుండ్డకున్న
135 బడబాగ్ని కీలలం బరితపి-
136 ంప్పకయున్న వొడంగూడి -
137 న వారి నొరయకున్న । జల-
138 ధి సరివచ్చు మాధుర్య చా-
139 రు జలము । నవగతా-
140 ఖల దోషంబ్బు నగుచు
141 ధరణిం దన నదీనత్వ మ-
142 హిమచే నమదినంబ్బు [॥22*]
143 వెలయు శ్రీగోపికానా-
144 థజలధితోడు । శ్రీమిం-
145 చ్చుం గన్నడక్షితివరాచ్యుత
146 రాయు సన్మంత్రిరత్నంబ్బు జ-
147 లజనాథ । పాదాబ్జ సేవా-
148 విభాసుర హృదయుండ్డు కొ -
149 ండ్డవీటి ధరామండ్డలేంద్రుం -

Fourth face.

150 డైన రామయ భాస్కరామా-
151 త్యు సోదరి యనఘప్రతాప
152 యల్లార్యపత్ని । పర్వతేశ్వర దే-
153 వు భక్తి బ్రతిష్టించ్చి గ్రామా-
154 ది భోగముల్ గలుగంజేయు ।
155 చిన్నమాంబ్బిక నిజకృత స్థిరత-
156 టాగ్ర । హార వంకాలపాటి కు-
157 భావరాఖ్య । రామచంద్రపు-
158 రాఖ్యణ్నా[ఁ] సీమయంద్దు । విప్ర-
159 సత్కులసంధానవిమలమతిని ॥[23*]
160 కర్నాటక భూపాల ఘనకృపాక-
161 లితవిస్తీర్నగజాంత్తలక్ష్మీవ-
162 రుండ్డు । చండ్డప్రతాపభాస్కరుం-
163 ండ్డు । భాస్కర దండ్డనాథు సో-
164 దరి మహోన్నత గుణాఢ్య పూని
165 షోడశమహాదాన విద్యా ప్రౌ-
166 ఢిం జిరకీర్తిగని మన్న చిన -
167 మాంబ్బా । దుగ్ధాంబ్బునిధి
168 తోడం దులదూంగు గోపి-
169 కా నాథసముద్రంబ్బు నలువు
170 మీర । ధరణిం గట్టించ్చె నాచ -
171 ంద్ర తారకముగ నఖల హి -
172 తమైన యీ ధ[ర్మ] మాదరిం-
173 చి [॥24*]

No. 122.

(*A. R. No.* 302 *of* 1905.)

PUSHPAGIRI, CUDDAPAH TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up at the southern *gōpura*, right of entrance of the Vaidyanātha svāmin temple.

Achyuta, 1540 A.D.

The record is dated **Śaka 1462, Śārvari, Āśvayuja śu. 15, Thursday. If the month is adhika-Aśvayuja,** the details regularly correspond to **1540 A.D., September 16, Thursday** ·25, when there occured a **lunar eclipse.** Otherwise the date would correspond to 1540 A.D., October 14, Thursday f.d.t. ·82.

Records that Daḷavāyi Timmarusayya, son of Sōmarusayya of Chandragiri and Kāḷamamma represented to the king that Pushpagiri, situated in the Ghaṇḍikōṭa-sīma

at the confluence of the five rivers considered sacred as the Vāraṇāsi of the south, and was obtained the royal assent to remit the *durgadaṇāyanivarttana*, the *beḍige* and other minor taxes that were being collected from the village formerly to the *mahājanas* of the *agrahāra* for the merit of the king and for that of his own parents. The donor is said to have obtained Ghaṇḍikōṭa-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

Text

1 శుభమస్తు [।*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా . .[1]
2 శకవర్షంబులు ౧౪౬౨ అగునేటి శార్వరి సం . . ,
3 ఆశ్వీజ శు ౧౫ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర . . .
4 ప్రతాప అచ్యుతదేవమహారాయలు విజయనగర . . .
5 వజ్రసింహాసనారూఢుడై పృథ్వీరాజ్యం చేయుచుండ . . . .
6 ద్యజనాది షట్కర్మనిరతులైన పుష్పగిరి అగ్రహార స్థితా , .
7 విద్వన్మహాజనాలకుంన్ను చంద్రగిరి సోమరుసయ్య పుత్ర[డు]
8 అచ్యుతదేవమహారాయల దళవాఇ తిమ్మరుసయ్యంగా .
9 ఇచిన సర్వమాన్యపు ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను స్వామి .
10 చ్యుతదేవమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు పాలి .
11 చిన ఘండికోట శీమలోని మీ పుష్పగిరి అగ్రహారమం .
12 పూర్వాన నడచిన ఘండికోటదుర్గాధిపతులు కొనె అటు ,
13 వంటి దుర్గదణాయనివర్తన చిలర నానావగల కొనటి బె-
14 డిగెలుంను నేము మీ పుష్పగిరిస్థళం భాస్కరక్షేత్రం పంచనదీ సం -
15 గమం దక్షిణవారణాసి విశేషస్థళం అని మా స్వామి అచ్యుతదేవమహా-
16 రాయలకు విన్నంపం చేశి స్వామి అనతిని మా స్వామి అచ్యు-
17 త దేవమహారాయలకు పుణ్యంగానుంన్ను మా తండ్రి
18 సోమరుయ్యవారికింన్ని మా తల్లి కాళమంమ్మవారి-
19 కింన్ని పుంణ్యంగాను ఈ తథాతిథి పుంణ్యకాలమందు విరుపా-
20 క్షవిఠలేస్వరదేవుని సంనిథిని తుంగభద్రాతీరమందు పు-
21 ష్పగిరి అగ్రహారం అందుల గ్రామగ్రాసం గోటూరు మొదలు-
22 గాను ఘండికోటదుర్గానకు అచివచె రొఖం అంత్తవటుంన్ను
23 ఘండికోటస్థలమందె వహితుధి చేఇంచి సర్వమాన్యంగాను
24 పుష్పగిరి అగ్రహారం మహాజనాలకు త్రివాచకంగాను
25 ధారవోశి ఇస్తిమి ఈ ధర్మానకు ముందరనడచే దుర్గాధి-
26 పతులు కానికకల్లెలు తపికొనిరా తమ తల్లితండ్రిని కాశి-
27 లో వధించిన పాపాన పోపవారు గంగకతర గోబ్రాంహ్మల వ-
28 ధించిన పాపాన పోపవారు ఇటని ఇచిన ధర్మశాసనం [।*] స్వదత్తా
29 ద్విగుణం పుంణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*] పరదత్తాపహారే-
30 ణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను-
31 పాలనం [।*] దానా త్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం పదం [।*] స్వద-
32 త్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరా[ం।*] షష్టివర్షసహస్రాణి
33 విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[ః।] [పాపం] శ్రీగిరిమల్లికార్జునా మంగళ-
34 మహాశ్రీ శ్రీ శే[యు*]ను శ్రీ[॥*]

[1] The right side of the stone is slightly broken.

No. 123.

(*A. R. No.* 303 *of* 1905.)

PUSHPAGIRI, CUDDAPAH TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up at the southern *gōpura*, right of entrance of the Vaidyanātha-svāmin temple.

Achyuta, 1541 A.D.

The record is dated **Śaka 1463, Plava, Vaiśākha śu. 3, Thursday** regularly corresponding to **1541 A.D., April 28, Thursday, ·95.**

Registers a *sarvamānya* gift of the incomes from the four villages, Etūru, Miḍutūru, Sarumpalli and Gangavaram, belonging to the Vaidyanātha temple, Kōṭavallūru belonging to the Aghōraśivāchārya-*maṭha* and Pinamāchupalle and [a] third portion of Pāpāreḍḍipalle belonging to the Channakēśava temple, to Aghōrasivāchāryula Chennappa and *sthānam* Peda Ōbayya and Pina-Ōbayya, the *sthānikas* of the Vaidyanātha and the Chennakēśava temples at Pushpagiri by Daḷavāyi Timarusayya, son of Chandragiri Sōmarusayya, stipulating that the annual sum of 60 *varāha gadyas* payable as Ghanḍikōṭadurga-varttana by these villages be set apart for regular worship and offerings in the temple.

TEXT

1 శ్రీగణాధిపతయే నమః [।*] శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన-
2 శకవర్షంబులు ౧౪౬౩ అగునేటి ప్లవసంవత్సర వైశాఖ శు ౩ గు శ్రీమద్రా-
3 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప అచ్యుతదేవమహారాయ-
4 లు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథివిరాజ్యము శే-
5 యుచుండగాను అచ్యుతదేవమహారాయల దళవాయి । చంద్రగిరి సో-
6 మరుసయ్యా పుత్రుండు తిమరుసయ్యవారు । పుష్పగిరి వయిద్యనాథచెన్నకేశ్వ-
7 రదేవళ స్తానికులు అఘోరశివాచార్యుల చెన్నప్పాను స్థానం పెదవోబయ్య
8 పినవోబయ్యగారికి యిచ్చిన సర్వమాన్యపు ధర్మ(ర్)శాసన క్రమమెట్లన్నను
9 వయిద్యనాథనికి చెల్లేటి గ్రామాలు । ఏటూరు మిడుతూరు సరుమపల్య
10 గంగవరం యీ నాలుగుగ్రామాలున్ను అఘోరశివాచార్యులకు
11 చెల్లే మటగ్రామం కోటవల్లూరును . . . . . .[1] [చెన్న]-
12 కేశ్వరుని గ్రామాలు పినమాచుపల్య । ౧ ని పాపారెడ్డి పల్యలోని తృతీ-
13 యాంశమున . . . .[1] [యీ] గ్రామాలలో-
14 ని స్తానప్రాప్తులున్ను మీరు అనుభవించి దేవతాగ్రామాలకు ఘ-
15 ండికోట దుర్గవర్తన యెండో ౧ కి వ గ ౬౦ వరహాలు పెట్టి మీరు
16 దేవతాశేవ అంగరంగవైభవాలు తీర్థతిరుణాళు శేఇంచుకొని వుం-
17 డువారు యీ ధర్మానకు ఘండికోటదుర్గం యేలేటివారు యవ్వ-
18 రు తప్పి రూకపాతికలు కొన్నాను తమ తల్లితండ్రిని వారణాశిలోను
19 వధించిన పాపానం బోయినవారు । గంగకర్తను గోవుబ్రాంహ్మ-
20 ని వధించిన పాపానం బోయినవారు అని యిచ్చిన సర్వమాన్య-
21 పు ధర్మ(ర్)శాసనం స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాల-
22 నం [।*] పరదత్తాపహారేణ(।)స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । దానపాలన-

[1] The writing here is deliberately erased.

23 యొమ్మార్ధ్యే । దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*] దానా[త్*] స్వర్గమవాప్నోతి ।
24 పాలనా దచ్యుతం పదం ॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయు-
25 నూ [॥]

No. 124.

(*A. R. No.* 34 *of* 1928.)

YERRAGUDI, KALYANDRUG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying before the Rāmēśvara temple.

Achyuta, 1541 A.D.

This is dated **Śaka 1464 (current), Plava, Jyēshṭha śu. 15,** corresponding to **A.D., 1541, June 8, (Wednesday).**

Registers the confirmation of the *dēvādāya* and *brahmādāya* lands in the village Yaṛaguḍi in Būdigumma-sīma on their holders as *sarvamānya* by Bayyappa-Nāyaka on the same terms of settlement as in the time of Koṇḍamarasayya.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక-
2 వరుషంబులు ౧౪౬౪ అగునేటి ప్లవ సంవ-
3 త్సర జేష్ఠ శు ౧౫ లు శ్రీమత్తు అచుతదేవమహా-
4 రాయలు పృథివిరాజ్యంబు చేయుగాను బయ్య -
5 ప్పనాయనిఅయ్యవారు బూదిగుంమ సీమలోని
6 యరగుడి దేవాదాయ బ్రహ్మాదాయం వారికి యిచిన
7 [ధ*]ర్మశాసనం ప్రాకు కొండుమర్సయవారి కాలాన నడ-
8 [చి]న మాన్యాలు రామయదేవ[రకు] రేగడి ౪౮ వరిమడి ౪౨ హను -
9 మంతదేవరకు రేగడి ౪౧౧ వరిమడి ౪౧ గిరినాథ దేవరకు వరి
10 ౪౧ పోతురాజుకు రేగడి ౫౧ వరిమడి ౫౧ బసవాభట్లకు
11 [రేగ]డి ౪౧ వరిమడి ౪౧ తిరుమలభట్లుకు రేగడి ౪౧ భాస్కర భ -
12 ట్ల రేగడి ౫౧ వరిమడి ౫౨ కేశవరాజుకు రేగడి ౪౧ తింమయ[కు]
13 రేగడి ౫౧ వరిమడి ౫౨ బసవయకు రేగడి ౪౧ వరిమడి
14 ౫౧ యీ మాన్యేలు సర్వమాన్యంగాను విడి స్తిమి ఇందుక్కు
15 యవరు తప్పినాను తమ తల్లితండ్రుల వారణా-
16 సిలో వధించిన పాపాన పోదురు గోహ-
17 త్య బ్రంహ్మాత్య శేసిన దోషాన పోదు[రు*] [॥*]

No. 125.

(*A. R. No.* 176 *of* 1913.)

BUKKAPATṆAM, PENUKONDA TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up at the entrance of the Lakshmīnārāyaṇasvāmin temple.

Achyuta, 1541 A.D.

This epigraph is dated **Śaka 1463, Plava, Āśvija ba. 13, Monday,** corresponding to **1541 A.D., October 17, ·39.**

It records the grant of Rājulagutti in Krottacheruvumāgāṇi by Pedirājayya under the orders of **Rāmābhaṭlayya** for the merit of the king.

TEXT

First face.

1 శుభమస్తు [॥*]
2 స్వస్తిశ్రీ జయా -
3 భ్యుదయ శాలి -
4 వాహన శకవ -
5 రుషంబులు
6 ౧౪౬౪ అగునే-
7 టి ప్లవసంవత్సర
8 ఆశ్విజ బ ౧౬ యిం -
9 దువారంనాడు క్రొ -
10 త్తచరువు [మా]గణికు
11 రాజులగుత్తి సర్వమా -
12 న్యంగా విడిచినందుకు
13 [వే]యించిన శిలాశాసన[ం]
14 అచుతమహారా-
15 యలూ సాంమ్రా-
16 జ్యంచేయుచుం -
17 డగాను అచు -
18 తరాయలకు పుం -
19 ణ్యంగాను రామాభ-
20 [ట్ల]యవారి ఆనతిం[ని]
21 పెదిరాజయవా[రు*]
22 క్రొత్తచెరుఉ రెడ్ల[క*]-
23 రణాలకుంన్ను ఆనతి-
24 చ్చి యీ రాజులగుత్తి స -

Second side.

25 ర్వమాన్యంగాను
26 సేయించిరి
27 యి ధర్మం నడపిన-
28 వారికొమాళ్లు
29 సుఖా[న*] ఉం[దు*]రూ
30 యి ధర్మం తపి-
31 నవా[డు*] తమ తోం[బ]-
32 ట్లకు [త]పినవాడు
33 శునకమాంస-
34 ం తింన్నవా[డ్లు] . .
35 అభి . మాంశం మాదు
36 రండూ కు[డి]చిన
37 వాండ్లు । యి [ధర్మం]
38 సూయ[ర్]చంద్రా[దు] -
39 లు గలకాలంము
40 నడవగల కాలము
41 నడవగలదని [పె]-
42 ద్దిరాజయ ఆన-
43 తి విని . . . . .
44 సెసిరి క . లు . . .
45 మా . . వేయించిన
46 సిలశాసన[కంబంము]
47–48 damaged.

No. 126.

(*A. R.* 177 *of* 1913).

BUKKAPAṬṆAM, PENUKONDA TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in the Lakshmīnārāyaṇasvāmin temple.

Achyuta, 1542 A.D.

This is dated **Śaka 1464, Śubhakṛit, Chaitra ba. 6, Wednesday**, corresponding to **1542 A.D., April 5**.

It registers the remission of taxes on marriages and the taxes on the earnings of Brāhmaṇas for the merit of the king. Rāmābhaṭlayya issued the orders and Peddirājayya conveyed them to the Reḍḍis and Karaṇams of the village of Krottacheruvu.

TEXT

1 శుభమస్తూ [॥*] స్వస్తి
2 శ్రీ జయాభ్యుదయ
3 శాలివాహన శకవరు-
4 షంబులు ౧౪౬౪
5 అగునేటి శుభక్రు
6 తు సంవత్సరం చ -
7 యిత్ర బ ౬ బుధా -
8 వారాన శ్రీమతు
9 క్రొత్తచెరుఁవ [మా]-
10 గాణిని మో[ద]లయి-
11 న సవర్ణజనులకు-
12 ను పెండ్లిసుం-
13 ఖమునను బ్రా-
14 హ్మలు ఏమి కొ-
15 న్నా కొంన[ం*]దు కె-
16 లాను సుంఖం
17 [లే]దనింని వే[యి*]ం-
18 చిన శిలాశాసన -
19 క్రమము అచ్యు
20 [త]మహారాయ -
21 లు సాంమ్రాజ్యం
22 చేయుచుండ-
23 గాను అచుత-
24 రాయలకు పుం-
25 ణ్యంగాను
26 రామాభట్ల-
27 య్యవారి ఆ-

Back side

28 [నతిని పెద్ది]రాజ-
29 యవారు [క్రొత్త] చె-
30 రుఁవ రెడ్లకరణా-
31 లకు ఆనతి . .
32 . . పెండ్లిళు
33 మొ . . . .

Incomplete

No. 127.

(*A. R. No.* 481 *of* 1906).

GŌPAVARAM, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a mutilated slab set up in the middle of the village.

Sadāśiva, 1542 A.D.

This is dated in **Śaka 1464, Śubhakṛit, Kārtika śu. 12**, corresponding to **1542 A.D., October 20, (Friday)**.

It records a gift of land in Gōpavaram *alias* Śaṭhagōpapuram to Nārāyaṇayyaṅgāru of Kāśyapa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*, by Appaṅgāru, son of Kandāḷa Dēvarājāchārya of Vādhūla-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*. The village Gōpavaram which is said to have been obtained as a gift by the donor from the king was situated in Rāmēśvaram-Podaṭūru of Ghaṇḍikōṭa-sīma in Udayagiri-rājya.

TEXT

1 ం శుభమస్తు[॥*] శ్రీమతే రామానుజాయ-
2 నమః । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు -
3 షంబులు ౧౪౬[౪] అగుననేటి శుభకృత్ సంవత్సర కార్తీక-
4 శ్క శు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేస్వర శ్రీవీ -
5 ర సదాశివరాయమహారాయలుగారు విద్యానగరమం -
6 దు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేయుచుండగా -
7 ను । శ్రీమతే రామానుజాయనమః [।*] శ్రీమద్వేదమార్గప్ర -
8 తిష్ఠాచార్య [వే]దాంతాచార్యులైన వాధూలగోత్ర అపస్త -

9 ంభసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన [కంద్దాళ] దేవరాజాచార్యుల
10 కొమారుండు అప్పంగారు కాస్యపగోత్ర ఆపస్తంబ్బ -
11 సూత్ర యజుశాఖాధ్యాయులైన . జన్యం అనయగా -
12 రి కొమారుండు నారాయణయ్యగారికిచ్చిన భూదాన ధ -
13 మ్మశాసనక్రమ మెట్లంనను మాకును సదాశివరాయమహారాయ -
14 లు వుద్దగిరిరాజ్యం గండికోటశీమలోని రామేశ్వరం పొదుటూరిలో -
15 ని తాంమ్రశాసనసహితంగాను దారవోశి ఇచ్చిన గోపవరగ్రామాన-
16 కు ప్రతినామమైన శతగోపపురమం[దు] మీకు స[ర్వ*]మాంన్యంగా[ధార]వోశి ఇ -
17 స్తిమి శ్రీమతే రామానుజాయనమః శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య . . .
18 . . . . ఆపస్తంభసూత్ర యజుశాఖాధ్యాయులైన . . .
19 . . . .
20 . . . . . కొనారుండు నారాయ . . . .

Incomplete

No. 128.

(*A. R. No.* 682 *of* 1919.)

BOLLAVARAM, hamlet of Proddaṭūru, PRODDATUR TALUK, CUDDAPPAH DISTRICT.

On a slab lying in the Gōpālasvāmin temple.

Sadāśiva, 1542 A.D.

This is dated **Sōbhakṛit**, **Nija-Śrā[vaṇa]**. The other details are lost. As the gift was made on the occasion of **Kṛishṇāshṭamī**, the *tithi* and the date may be equated to **1543, August 23, Wednesday.**

It registers the grant of tolls (*pēṇṭa-suṅkham*) of the village Bollavaram in Guddalūri-sīma by Pāpa Timmayadēva-mahārāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Timmarāju of lunar race and Ātrēya-*gōtra* to god Gopikānātha-Perumāḷ for offerings on the occasion of *Kṛishṇāshṭami*. Guddalūri-sīma is said to be the *nāyaṅkara* territory of the donor.

TEXT

1 . . . . య . . . .
2 శోభకృతు నంవ్వత్సర నిజ శ్రా . . . . .
3 శ్రీమతు అఖిలాండ్ల[కోటిబ్రహ్మాండ] .
4 . . . . ంత్తవేద్య పురాణపురుషోత్తముడైన బోల్ల-
5 . . . . . [పె]రుమాళకు శ్రీమన్మహారాజాధిరా-
6 [జ రా] [జ*]పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర నదాసివదేవమహా-
7 [రా]యలు విజయనగరమంద్దు పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచు -
8 ండ్డంగాను శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర ఆత్రియగోత్రకులపవి-
9 త్ర సోమవంశాధీశ్వరులైన రామరాజు తింమ్మరాజుగారి కొ-
10 మారుండు పాపతింమ్మయదేవ మహారాజులు శ్రీగోపి-
11 కానాథ పెరుమాళకు అనంత్తములయిన దండ్డములు నమర్పించం-
12 చ్చి సదాసివదేవమహారాయలు మాకు నాయంక్కరానకు పాలి-
13 ంచ్చిన గుద్దలూరి శీమలోని బొల్లవరం గ్రామం పెంట్టసుంఖం
14 స్వామికి రేపటి నవ్వైద్యం కయింక్కర్యానకు కృష్ణాష్టమి పుణ్యకాల-

15 మందు సహిరంణ్యోదకధారాపూర్వకంగాను త్రివాచకంగాను

16 సమర్పింస్తిమిగాన ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను రేపటి నైవేద్యం అవధరించేది ॥

17 [స్వదత్తం] వా పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరాం షష్టివర్ష సహస్రాణి

18 విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః [॥*] యేకైక భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూ-

19 భుజాం న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా [దేవదత్తా వసుంధరా ॥ స్వదత్తా]

20 ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాల[న*]నం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వద-

21 త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ శ్రీకృష్ణ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 129.

(*A. R. No.* 690 *of* 1917.)

KŌVELAKUṈṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in front of the Aṅkāḷamma temple.

Sadāśiva, 1543 A.D.

This is dated **Śaka 1465, Sōbhakṛit, Nija-Śrāvaṇa ba. 10.**, corresponding to **1543 A.D., August 25, (Saturday).**

It registers the grant of income derived from *svāmyatas* in his *nāyaṅkara* territory of Kōvilakuṇṭla-sīma for the *cherapu* (*śerappu*) and *pāruvēṇṭa* festivals of the goddess Ahaṅkāḷamma by Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Avubhaḷēsvaradēva Mahārāju, son of Siṅgarayyadēva Mahārāju and the grandson of Narasiṅgayyadēva Mahārāju of the lunar race and Ātrēya-*gōtra*.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-

2 హన శకవరుషంబ్బులు ౧౪౬౫ అ-

3 గు నేటి శోభకృత్తు సంవత్సర

4 నిజశ్రావణ బ ౧౦ లు శ్రీ [మ]హామ-

5 హారాజాధిరాజ రాజపరమే-

6 శ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాసి-

7 వదేవరాయమహారాయలు వి-

8 జయ నగరమందు వజ్రసింహాస-

9 నాసీనులై పృథ్వీరాజ్యం చేయుచు-

10 ండగాను ఆత్రేయగోత్రోద్భవులై-

11 న సోమకులవంశోద్భవులైన శ్రీ-

12 మన్మహామండలేశ్వర నంద్యాల నరసి-

13 ంగయ్య దేవ మహారాజులుంగారి

14 పౌత్రులున్ను[1] సింగరయ్య దేవ -

15 మహారాజులుగారి పుత్రులైన

16 అవుభళేస్వరదేవ మహారాజులు -

17 గారు [మాకు] సదాసివదేవమహా-

18 రాయలుగారు మాకు నాయంక-

19 రానకు పాలించ్చ నవధరించ్చిన

20 కోవిలకుంట్ల సీమలోను మహా-

21 రాచప్రయోజనాల్కుం నడచే అ-

22 సంఖ్యాదులకున్ను ఇచ్చిన ధర్మ-

23 శాసనం ఆ దేవునికి చేశే ప్ర -

24 యోజనాల వల[న*]వచ్చే స్వామ్యతల
గుత్త

25 మానితిమి అందుకువచ్చే స్వామ్య-

26 తలు అహంకాళంమకు [చె]రపు

Second Face

27 పారువేంటలకున్ను అమ్మ-

28 వారికున్ను౦[1] ప్రథమయేకాద-

29 సి పుణ్యకాలంమందు ధారవో-

30 సి ఇస్తిమి ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను

31 ఇచ్చిన ధర్మశాసనం ఇ ధర్మానకు

32 యవ్వరు తప్పి నడచినాను తమ

[1] The *anusvāra*, engraved below the line, is redundant.

33 తల్లితండ్రాదులను వారణాసిలో-
34 ను వధియించ్చిన పాపాన పోదు-
35 రు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ।
36 పర[ద]త్తాను పాలనం । పర-
37 దత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫ-
38 లం భవేత్తు ॥ శ్రీ [॥*]

No. 130.

(*A. R.* 160 *of* 1905.)

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east wall of the *antarāḷa-maṇḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466 (current), Sōbhakṛit, Māgha śu. 11, Bhīshma-ēkādaśī,** corresponding to **1544 A.D., February 4, (Monday), ·67.**

It registers a gift of the village Tarnubāḍu *alias* Raghupatirājapuram situated in Kochcherlakōṭa-sīma to god Chennakēśava and to the Śrīvaishṇavas, by Aubhaḷayya-dēva-mahārāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Siṅgarayyadēva-mahārāju of Sōma-*vaṁśa* and Ātrēya-*gōtra*. The donor is said to have obtained Kochcherla-kōṭa-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 శ్రీమత్కేశవదేవస్య మారకాపురవాసినః । చతుర్దశానాం లోకానాం ప్రబోధయతి శాసనం [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2 శకవర్షంబులు ౧౪౬౬ అగు నేంటి శోభకృత్ సంవత్సర మాఘ శు ౧౧ లు స్వస్తి శ్రీ శ్రీమారకాపుర చెన్నకేశవపెరుమాళకున్ను శ్రీవైష్ణవులకున్ను దండం
3 సమర్పించ్చి ఇచ్చిన భూదానధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయలుంగారు
4 విద్యానగరమందును వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగాను సోమవం-శోద్భవులైన ఆత్రేయసగోత్రులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర నంద్యాల శింగరయ్యదే-
5 వ మహారాజులుంగారికి పుత్రులైన అవుభళయ్యదేవమహారాజులుంగారు శ్రీ మారకాపురం చెన్నకేశవపెరుమాళ్లకున్ను శ్రీవైష్ణవులకున్ను ఇచ్చిన ధర్మశాసనము [*] సదాశివదేవమ-
6 హారాయలుంగారు మా నాయంకరానకు పాలించ్చనవధరించిన కొచ్చెర్లకోట శీమకుం చెల్లిన తన్నుర్బాడున్ను అందుపల్లెలు జమ్మలదిన్న గంగిరెడ్డిపల్లె కారవానిపల్లె మేడిసె[ట్టి]పల్లె నా-
7 రెపల్లె వాసాలపురం కోమటికుంట తెల్లంబాడు సహితమైన గ్రామాలకు చతుఃశీమకున్ను లోనైన తన్నుర్బాడుగ్రామానకు ప్రతినామమైన రఘుపతిరాజపురం
8 గణసంఖ్య వ్రితులు ౫౦ కి శ్రీచన్నరాయల అమృతపళకు వ్రితులు ౨౦ న్ని శ్రీవైష్ణవులకు వ్రితులు ౩౦ కి నానాగోత్ర నానాసూత్ర నానాశాఖాధ్యాయు-
9 లైన శ్రీవైష్ణవులు చెక్రవర్తులకు వ్రి ౧ పెరంగూరి వెంగళయ్యంగారి వ్రి ౧ కామసముద్రపు వెంగళయ్య వ్రి ౧ ఆ అన్నయ వ్రి ౧ మంచె పెదనరసయ్య వ్రి ౧ ఆ పినినరసయ్య వ్రి ౧
10 వెంకెటర్ల అనంతయ్య వ్రి ౧ ఆ అబ్బయ వ్రి ౧ ఇవుణి తిమయ వ్రి ౧ కుమ్మరికుంట్ల రఘు-నాథయ వ్రి ౧ తిరువాముళి మంగళగిరి నరసింగయ్య వ్రి ౧ జంపని నారసింహాయ వ్రి ౧ ఆ అన-
11 ంతయ వ్రి ౧ ఉప్పల వెంగళయ వ్రి ౧ వ[ంకా]యలపాటి కేశవయ వ్రి ౧ శఠగోపయ వ్రి ౧ రామక్రిష్ణయ వ్రి ౧ దేవరకొండ అ[ణ్ణ]య వ్రి ౧ . . . . యవ్రి ౧ వేద వ్రి ౧ శాస్త్ర వ్రి ౧
12 కంజర్ల కొండయ వ్రి ॥ మరికంటి తె[లు]గయ వ్రి ॥ కొట్రవాయ సింగయ వ్రి ॥ వంగలచంనయ వ్రి । కంబాళయ వ్రి ॥ [కంచ]ర్ల తిమయ్య వ్రి ॥ ఎతిరాజు లక్ష్మయ వ్రి ॥ ఎతిరాజు వ్రి ॥ మ-

13 లుకంటి రంగయ వ్రి ౧ స్థలకరణాలు పెమరాజు వ్రి ౧ కోశమరాజు వ్రి ౧ పూరకరణం మల్లయ వ్రి ౧ కడప తిమయ వ్రి ౧ అంత్తు వ్రి ౨౦ ఉభయం వ్రి ౩౦ దీన్ని ఇ తథాతిథి భీష్మఏకాదశీ పుణ్యకాలమంద్దు

14 రఘుపతిరాజుంగారికి పుణ్యంగాను శ్రీచెనరాయల సన్నిధిని సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వ కముగాను సర్వ్యఃపరిచేదముగాను దానవిక్రయపరివ ర్త్తన యోగ్యంగాను అష్టభోగ తేజస్వా-

15 మ్యములోంగాను స్తంబ స్తితనిహితక . . దిశాంతసుంఖ[సుండిదలు]లోంగాను ధారవోసి ఇ స్తిమిగాన మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యం ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను అనుభవించి బ్రతుకు వారు ॥ త[ల్రు]-

16 [పా]టి పొలంలోని పల్లెలవార్లను శాసనానకు లోనైన క్షేత్రం శ్రీచెంనరా[య*]ల భాగం ఊరి ఉత్తరపు ఖండిగాను శ్రీవైష్ణవుల భాగం ౧ ॥ [కి] దక్షిణ . . . ఖండికాను। అంతు చెనరాయల వ్రి ౨౦ కి వచ్చినట్టి

17 ఖండిక ఫలమంతవటు నిత్యమున్ను రఘుపతి[రా]జుల వన[ము]గాను శ్రీచెనరాయలు సోపస్కరస హితంగాను ఆరగించంగలవారు అందు ప్రసాదం . . . .

18 చాతుర్భాగమున్ను మన్నెవారికిచ్చిన మానెండు . . . . చాతుర్భాగమున్ను గ్రామకరణాలకు ౧౨ మానెండు . . . . .

19 . . . .

No. 131.

(*A. R. No.* 331 *of* 1922.)

KŌSUVĀRIPALLI, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the south wall of the *maṇḍapa* in the Veṅkaṭaramaṇasvāmin temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1465, Sōbhakṛit, Māgha ba. 12,** corresponding to **1544 A.D., February 20, (Wednesday) ·02.**

It records the gift of some lands probably situated in the village Yallavarūru in Vāvilipāṭi-sīma in Penugoṇḍa-mārjavāḍa, to god Tiruveṅgaḷanātha of Kōsuvāripalli, by **Mahānāyaṅkāchārya Komāra Veṅkaṭappa-nāyaka,** son of **Kaṁbham Timmā-nāyani-Veṅkaṭādri-nāyaka.**

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి ॥ శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౬౫ అగునేటి శోభ కృతు సంవత్సర మాఘ బ ౧౨ నాటి పుణ్యకాలమందు [రాజాధిరాజ] రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవమహారాయలు విజయనగర రత్నసింహాసనారూఢుండై పృథివీసామ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీమతేరామానుజాయనమః

2 శ్రీమద్వైకుంఠపురవరాధీశ్వరుండై యుండే శ్రీకోసువారిపల్లికి వేంచేయ నవధరించ్చిన తిరువెంగ్గళనాథదేవుని దేదీప్యమాన దివ్యశ్రీపాదపద్మం[బు]లకు శ్రీమన్మహానాయంకా చార్య్యులయిన కంభం తింమ్మానాయని వెంక్కటాద్రినాయని కుమార వెంకటప్ప నాయనింగారు సద్వినయభయభక్తిని సాష్టాంగములుగాను అనంత్తములైన దండ్డాలు సమ ర్పించ్చి సమర్ప్పణసేసిన భూదాన ధంమ్మశా-

3 సనక్రమ మెట్లన్నను శ్రీసదాసివదేవ మహారాయలు మాకు అమరానకు పాలించనవధరించ్చిన పెనుగొండ మార్జవాడ చెల్లే వావిలిపాటి సీమలోని కోసువారిపల్లి వయికుంఠపురవరాధీశ్వ రుండయ్యుండి ఆ కోసువారిపల్లికి వేంచాయనవధరించిన శ్రీతిరువెంగళనాథని దేదీప్యమాన దివ్యశ్రీపాదపద్మంబులకు శ్రీమన్మహానాయకాచార్య్యులైన కంభం తిమ్మనాయని వెంక టాద్రినాయని కొమార వెంక్కటప్పనాయనిగారు

4 సద్వినయభయభక్తిని సాష్టాంగములు అనంత్తములైన దండప్రణామములు సేసి సహిరణ్యోదక
దానధారాపూర్వ్వకంగాను సద్యఃపరిచ్ఛేదముగాను . . . .
గలిగిన యల్లవరూర లోనైన వెలిచేల అరంభాలు నీరారంభాలు మొదలయిన సకలధాన్యా
దాయములును సకలసువర్ణాదాయములును నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షీణిఆగామిసిధ
సాధ్యం[బులు అనే]డి అష్టభోగతేజస్వామ్యా-

5 లును సొవణ గొననవధరించ్చి స్వామిదివ్యచిత్తమునందు గలిగిన అవాహనాసనార్ఘ్యపాద్యా
చమనీయస్నానవస్త్రాభరణగంధపుష్పాక్షతధూపదీపనయివేద్యాలుం . . . .
వసరాలకు అవధరింప్ప గలవారు అని శ్రీమద్వైకుంఠపురవరాధీశ్వరుండై యుండి శ్రీకోసు
వారిపల్లికి వేంచాయ నవధరించ్చిన శ్రీ తిరువెంగళనాథదేవుని దేదీప్యమాన దివ్య శ్రీపాద
పద్మంబులు . . . . య్యర్ణాలయిన కంథం తిమానాయ -

6 ని వెంకటాద్రినాయనికుమార వెంకటప్పనాయనిగారు ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను . . .
. . . . సద్వినయ భయభక్తిని సాష్టాంగములుసేసి . . . .
భూదానధంమ్మశాసనము ॥ దానపాలనయోమ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో[ను]పాలనం ।
దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ ఏకైవ భగినీ లోకే [సర్వేషామేవ]
భూభుజాం న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా విష్ణు-

7 దత్తా వసుంధరా ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరాం । షష్టి[ర్వ]ర్ష సహ
స్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 132.

(*A. R. No.* 674 *of* 1917.)

KŌṬAPĀḌU, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in front of the *chāvaḍi*.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1544 A.D, October 27, (Monday).**

It records the remission of taxes such as *śrōtriyam, kaṭṇam, kāṇike* etc., payable to the palace by the *mahājanas* of Kōṭapāḍu and Kēsinēnipalle in Avuku-sīma and the grant of these villages as *sarvamānya* by Mahāmaṇḍalēśvara China Timmayyadēva Mahārāju, son of Timmarāju, grandson of Rāmarāju and great-grandson of Āraviṭi Bukkarāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa*, under orders of the king. The donor is said to have held Avuku-sīma as his *nāyaṅkara*.

TEXT

1 శుభమ[స్తు][॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవరుషంబులు ౧౪౬౬ అగునేటి క్రోధినంవత్సర
3 కార్తీక శు ౧౨ లు శ్రీమ(ం)న్మహారాజాదిరాజ పర-
4 మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదేవరాయమహారాయ-
5 లు విద్యానగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథివీరా-
6 జ్యం సేయాగాను శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర సోమవం-
7 శాధీశ్వరులైన ఆత్రేయగోత్ర పవిత్రులైన అరెవీటి బూ-
8 క్క రాజుంగారి ప్రపౌత్రులు రామరాజుంగారి ప్రవుత్ర-
9 లు తింమరాజుంగారి పుత్రులు చినతింమ్మయ్య దేవమహా-

10 రాజులుంగాండు యజనయాజనఅధ్యయానఅధ్యాపక
11 (ధ్యాపక)దాన(దాన)ప్రతిగ్రహషట్కర్మనిరతులైన కోటిపా-
12 టి కేసినేనిపల్లి స్థితాఅశేష [వి*]ద్వన్మహాజనాలకున్ను యిచ్చి-
13 న ధర్మశాసనము మా నాయంకరానకుంచెలె అవుకు
14 సీమలోని కోటపాటి కేసినేనిపల్లె రెండు అగ్రహారా-
15 లనున్ను మీరు నగరికింబెట్టె శ్రోత్రియము కట్నము
16 కానికె [వె]ట్టివేమి సర్వమున్ను సదాసివరాయల అన-
17 తిని సర్వమాన్యము చేస్తిమి సహి[ర*]ణ్యోదకదానధా-
18 రాపూర్వకముగాను ధారవోస్తిమి త్రివాచకముగాను
19 ధారవోస్తిమి గాన మీ పుత్రపవుత్రపారంపర్యము-
20 గాను ఆచం[ద్రా]ర్కస్థాయిగాను మీ కోటపా -
21 డు కేసినేనిపల్లె రెండు అగ్రహారాలున్ను సర్వ -
22 మాన్యముగాను అనుభవిం[చే]ది ॥ యిందుకు
23 యెవ్వరు తప్పినాను మానంలేనివారు ॥ యేకైవ భగి-
24 నీ లోకేసర్వే[షా]మేవ భూభుజాం[।*]న [భో]జ్యా న [క]-
25 రగ్రాహ్యా విప్రదత్తా [వ]సుంధరా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 133.

(*A. R. No.* 678 *of* 1917.)

PERUSŌMULA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east face of a stone set up at the entrance into the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Kārtika śu.** 12, corresponding to **1544 A.D., October 27, (Monday).**

The record is partly damaged. It seems to refer to some *sarvamānya* gift of land made to Koṇḍrāju by Alluḍu Rāmarāju.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి-
2 శ్రీ జయాభ్యుదయ
3 శాలివాహన శకవర్ష-
4 ంబులు ౧౪౬౬ అగునేటి క్రోధి సంవత్సర
5 కార్తిక శు ౧౨ లు శ్రీమన్మహారాజాధి [రా]-
6 (రా)జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర[తా]ప శ్రీ
7 [సదా]శివదేవమహారాయలుగారు విజయ-
8 [నగర]మందు [రత్న]సింహాసన . . . . . .
9 [పృ]థివిని సామ్రాజ్యం . . . .
10 శ్రీమంనుమహా . . . . ర అలుండు
11 [రా]మరాజు . . . . గారు . . . .
12-14 damaged.
15 గాను . . [సమర్పణ] శేశి . . . . . . కొండ్రాజుకు సర్వ-

16 మాన్యంగాను పా[లి]ంచివిడిచినారు
17 యిందుకుయెవరు తప్పినాను . . . .
18 వారు కుక్కమాంసం సుర గాడిదె[శ్న] . .
19 నం కలుపుక తిన్నవారు మంగ[లి*]వారి
20 కొడుకులు ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 134.

(*A. R. No.* 700 *of* 1917.)

ĀKUMAḶḶA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up on a platform at the entrance into the village.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1544 A.D., October 27, (Monday).**

It registers the remission of all taxes such as *śrōtriyam, kaṭnam* etc., payable to the palace by the *mahājanas* of the village Ākumaḷḷa in Avuku-sīma held by him as a *nāyaṅkara* from the king by Mahāmaṇḍalēśvara China-Timmayyadēva-Mahārāju, son of Timmarāju, grandson of Rāmarāju and the great-grandson of Āravīṭi Bukkarāju of the Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa*.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబు-
2 లు ౧౪౬౬ అగునేటి క్రోధిసంవత్సర కార్తీక శు ౧౨ లు శ్రీమ(ం)న్మహారా-
3 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదాసివదేవరాయ మహా-
4 రాయలు విజయానగరమంద్దు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథివిరాజ్యం చేయు-
5 చుండగాను శ్రీమ(ం)న్మహామండ్డలేశ్వర సోమవంశాధీశ్వరులైన అత్రేయ గోత్ర ప-
6 విత్రులైన ఆరవీటి బుక్కరాజుగారి ప్రపౌత్రులు రామరాజుగారి పౌత్రులు తిం-
7 మరాజుగారి పుత్రులు చినతింమ్మయ్య దేవమహారాజులుగారు యజనయా-
8 జనఅధ్యాయనఅధ్యాపక దాన(దాన)ప్రతిగ్రహషట్కర్మనిరతులైన ఆకుమా-
9 ళ స్థితానేకవిద్వంన్మహాజనాలకున్ను ఇచ్చిన ధ(ం)మశాసనము నూ నాయం-
10 క్కరానకు చెల్లె అవుకుశీమలోని మీ ఆకుమాళ అగ్రహారాన నగరికి బె-
11 ట్టె స్రోత్రియం కట్నం కానికెలు వెట్టివేమి సర్వమాన్యంగాను సహిరం-
12 ణ్యోదక దానధారాపూర్వక(ం)ముగాను ధారవోస్తి(ం)మి త్రివాచకంగా-
13 ను ధారవోస్తిమి మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయి-
14 గాను అనుభవించ్చేది(ది) ॥ యింద్దుకు యెవ్వరు తప్పినాను మానంలేని-
15 వారు శ్రీ శ్రీ [।*] యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం[।*]న భో[జ్యా] న
16 కరగ్రాంహ్యో విప్రదత్తా వసుంధరా[॥*] మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 135.

(*A. R. No.* 354 *of* 1920.)

GAJARĀṀPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying near the Īśvara temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1544 A.D., October 27 (Monday).**

It records the remission of the barber's tax and other levies such as *siddhāyam*, *kāṇika*, etc. in Gajarāmapalle-agrahāram in Gutti-durgam by Rāyalu Rāmarāju.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] [స్వస్తి] శ్రీ జయాద్భ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవరు[షంబు]లు ౧౪౬౬ అగు నేటి క్రో-
3 ధినంవత్సర కార్తీక సుధ ౧౨ లు శ్రీమన్మహారా-
4 జాధిరాజ రాజప[ర*]మేస్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సాద[1]శివ-
5 దేవమహారాయలుగారు విజయన[గ*]రమందు రత్నసింహా-
6 సనారూఢుడై పృథ్విసామ్రా(రా)జ్యం శేయుచుండగాను
7 రాయలు రామరాజుగారు వేయి[ం]చిన సిలాసననం గుత్తి-
8 దుర్గంలోని అగ్రహారం గజరా[మ]పల్లె మంగ[ళ]వారి పంన్ను
9 సిధాయం కాణికె క[డా]యం వెటి విరాళం దొంబరికాసు స-
10 హా సర్వమాన్యంగాను పాలింపువారం యిందుకు యెవ్వరు
11 తపినవారు కు[క్క]మాపుసం సుర గాడిదబఢ్డు కలిపి
12 తింన్నవారు మంగళవారికి [కొ]డుకులు [॥*]

No. 136.

(*A. R. No.* 357 *of* 1920.)

MIḌUTŪRU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone by the side of the Vīrabhadra temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 14[66], Krōdhin, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1544 A.D., October 27 (Monday).**

It records the remission of *maṅgali-pannu, sidhāyam* etc., in Miḍutūru on the barbers in Pullēṭi-māgāṇi included in Gutti-durgam, by Alluḍu Rāmarāju.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥] స్వస్తి శ్రీ జయాద్భ్యుదయ శాలివాహన [శక]-
2 వరుషంబులు ౧౪[౬౬] అగు నేటి క్రోధి నంవత్సర కార్తీక
3 [శు] ౧౨ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ
4 . . . . సదాశివదేవ మహారాయలుగారు
5 విజయనగరమంద్దు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివి-
6 సామ్రాజ్యం శేయుచునుండగాను శ్రీమ -
7 న్మహామండలేస్వర అల్లుడు రామరాజు దేవ . .
8 రాజు[గారు] వేయించిన సిలాసా[శ]నం గుత్తిదుర్గం-
9 లోనికి చెల్లే [పుల్లేటి]మాగాణిలోని గ్రామం
10 మిడుతూరి మంగళవారి పన్ను సిధాయం కా-
11 ణికె . . . .
12 . . సర్వమాన్యంగా . . . . యిచ్చివారు
13 యిందుకు యవరు తపినవారు కుక్కమాపుసం
14 గాడిదబఢ్డు[క]లుపు తింన్నవారు మంగళ-
15 వారికి కొడుకులు [॥*]

---

[1] Read సదాశివ

No. 137.

(*A. R. No.* 396 *of* 1920.)

GUNTAKAL, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone built into the west wall of the Kṛishṇasvāmin temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated in the cyclic year **Krōdhin, Kārtika śu. 12.** The year Krōdhin falling within the reign of Sadāśiva corresponds to **Śaka 1466** and the details may be equated to **1544 A.D., October 27, (Monday).**

The record is badly damaged and seems to refer to some grant made in the Guntakanṭi-sīma.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాద్భుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు . . . .
2 టి క్రోధి సంవ[త్స*]రద కార్తిక సు ౧౨ లు శ్రీమంన్మ . . . . . .
3 మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివ[దేవ] మహా . . . .
4 విజయనగరమందు రత్నసింహా[సనారూఢుం]డై పృథివి సా . . .
5 సేయుచునుం(న్న)డగాను . . . . లేశ్వర ఆ . . . . .
6 రాజు దేవమహా . . . .
7 . . . . . ల వల్లను [గో] . . . .
8 సదాశివదేవమహారా . . . .
9 . జు . . . . . రాయ . . . .
10 వఁమాన్యంగాను మా . . . .
11 నకు చెలె గుంతకంటి శీమ . . . .
12 కం యింత[వటు] . . . .
13 దుకు [యవరుద]పి . . . .
14 కుక్కమాంశం సురసేవిం . . . . .

No. 138.

(*A.R. No.* 671 *of* 1917.)

KOLIMIGUṆḌLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab near the eastern wall of the Āñjanēyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1544 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Kārtika ba. 12,** corresponding to **1544 A.D., November 12, (Wednesday).**

It registers the remission of taxes granted to the *vidvanmahājanas* of Kolimiguḍla in his *nāyaṅkara* territory of Avuku-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara China-Timmayadēva-Mahārāju of the lunar race and Ātrēya-*gōtra* and the grandson of Āravīṭi Bukkarāya, at the instance of the king.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*]స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2 శకవరుషంబులు ౧౪౬౬ అగునేటి క్రోధిసంవత్స-
3 ర కార్తిక బ ౧౨ లు శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ రాజప-
4 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారా-

5 యులు విజయానగరమందు వజ్రసింహాసనారూ-
6 ఢులై పృథివీరాజ్యం సేయంగాను శ్రీమ(ం)న్మహామం-
7 డలేశ్వర సోమవంశాధీశ్వరులైన అత్రేయగోత్రప-
8 విత్రులైన అరవీటి బుక్కరాజుంగా(ం)రి ప్రపౌత్రులు రా-
9 మరాజుంగా(ం)రి పౌత్రులు తింమరాజుంగా(ం)రి పుత్రు-
10 లు చినతింమయదేవ మహారాజులు గా(ం)రు య-
11 జనయాజనఅధ్యయ[న*]అధ్యాపకదాన(దాన)ప్రతిగ్ర-
12 హషట్కర్మనిరతులయి[న*] కొలిమిగూడ్ల స్త్రిశాసేష వి-
13 ద్వన్మహాజనాలకున్ను యిచ్చిన ధర్మశాసనం
14 మా నాయంక్రానకుం వెల్లె అవుకు సీమలోని కొలి-
15 మిగూ[డ్ల] అగ్రహారాన వెట్టె శ్రోత్రియం కట్నం
16 కానిక వెట్టివేమి సర్వమున్ను రాయల ఆనతిని సర్వ-
17 మున్ను సర్వమాన్యంగా సహిరణ్యోదక దా-
18 న ధారాపూర్వకంగాను త్రివాచికంగాను దార-
19 వో స్త్రిం గాన మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యం-
20 గాను ఆచం[ద్రా]ర్కస్థాయిగాను అనుభవిం-
21 చేది యిందుకు యెవరు తప్పినాను మానంలే-
22 నివారు ॥ యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషా(ం)మేవ
23 భూభుజా[ం*] న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా విప్రద-
24 త్తా వసుంధ్ధరా॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 139.

(*A.R. No.* 498 *of* 1906.)

Mōpūru, Pulivendla Taluk, Cuddapah District.

On a slab set up in front of the central shrine of the Bhairavēśvara temple.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Māgha śu. 7, Rathasaptamī, Monday,** corresponding to **1545 A.D., January 19, ·50.**

It records the remission of all taxes like *durgavartana, daṇāyanivartana, bēḍige, kāṇika* and others in favour of the *Vidvan mahajanas* of the villages belonging to temples and to *agrahāras* in Ghaṇḍikōṭa-Sakali-sīma obtained by the donor, Timmayadēva-Mahārāju, son of Narasiṅgayadēva-Mahārāju and grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Avubhaḷadēva-Mahārāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa* as *nāyaṅkara* from the king. A similar remission of these taxes in the villages granted to the Bhairavēsvara temple of Mōpūra is also recorded with the stipulation that the amount accrued was to be utilised for the daily worship and the *rathōtsvava* of the god.

Text

1 శుభమస్తు। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహాన శకవరుషంబులు ౧౪౬౬ అగునే-
3 [ం]టి క్రోధిసంవత్సర మాఘ శు ౭ సో శ్రీమద్రాజా-
4 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర సదా-
5 సివదేవమహారాయరు విజయానగరప[ట్న]మందును రత్న-
6 సింహాసనారూఢుడై పృథివిసాంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను
7 శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర అత్రేయగోత్రం సోమవంశో(ం)-

8 ధృవులైన నంద్యాల అవుభళదేవమహారాజు పౌత్రులైన న[ర]సింగయ-
9 దేవమహారాజ పుత్రులైన తిమ్మయదేవమహారాజులుగారు ఘండి-
10 కోటసీమలోని దేవస్థానాలు అగ్రహారాల అందలి నానాగో-
11 త్ర నానాసూత్ర నానాశాఖాధ్యాయ పవిత్రులైన అశేషదే-
12 వ విద్వ(ద్వాం)న్మహాజనాలకు యిచిన సర్వమాన్యధర్మశాసన-
13 క్రమమెట్లంనను సదాసివమహారాయరు మాకు నా-
14 యంకరానకు పాలించిన ఘండికోట సకలసీమలోని దే-
15 వతాగ్రామాల్ను అగ్రహారాలనుంను పూర్వాన ఘండి-
16 కోటకు అచేటి దుర్గవర్తన ధణాయనివర్తన బేడిగె
17 కాణిక కట్నలు మొదలైనవి యెంనిగలవు అంనింని
18 యీ తథాతిథి రథసప్తమీపుంణ్యకాలమందు పినాకి-
19 నీనదీతీరమందు లోకపావన శ్రీనృసింహ్వదేవుని సంని-
20 ధిని శ్రీమదహోబలనృసింహ్వప్రీతిగాను సర్వమాన్యంగా-
21 ను సేస్తిమిగాన మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను ఆచం-
22 ద్రార్కస్థాయిగాను క్రత్వాది అనుష్ఠానాలు సేసుకొని సుఖా-
23 న వుండేది యీ మర్యాదనే మోపూరి భైరవేశ్వరుని నిత్య-
24 ధూపదీపనైవేద్యఅంగరంగవైభవాలు రథమహోత్సవం
25 మొదలైన మహోత్సవాలకు భయిరవేశ్వరునికి చెల్లేగ్రా-
26 మాలను అచే దుర్గదణాయనివర్తన బెండిగె కాణికి కట్న-
27 లు మొదలైనవి యెంనిగలవు అంనింని యీ తథాతిథి పు-
28 ణ్యకాలమందు సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను
29 సర్వమాన్యంగాను ధారవోసి యిచిన ధర్మశాసనం ఇ-
30 ధర్మానకు యెవ్వరు వి[ఘ్న]మైనాను గోబ్రాంహ్మని వధించి-
31 న దోషానపోవువారు। స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ప-
32 రదత్తానుపాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ [॥*]

No. 140.

(*A.R. No.* 362 *of* 1920.)

KAṆḌLAGŪḌŪRU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Āñjanēya temple.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Māgha śu. 15, corresponding to 1545 A.D., January 27 (Tuesday).**

This damaged record seems to register a gift of land and income derived from the *bōyi-suṅkam* by Mahāmaṇḍalēśvara Annemarāju Vīraya Bōyiḍu. The gift land lay in Pūsalapāḍu which was included in Jagatāpigutti-sīma and whic hwas given to the dones as *māgāṇi* by Rāmarāja Yaratimmarājaya.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౪౬౬ అగునేటి క్రోధి సంవత్సర మాఘ

4 శుద ౧౩ లు శ్రీమ(౦)న్మహారాజాధిరాజ
5 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశి-
6 వదేవమహారాయలు పృథివిరాజ్యం సేయుచు-
6 వదేవమహారాయలు పృథివిరాజ్యం సేయుచు-
7 ండంగాను [శ్రీమన్మహా]మండలేశ్వర అన్నెమరా-
8 జు వీరయబోయిడు గాజులుకొండ బుడంకి సిం-
9 [గయ్య]రెడి రెడ్డి క . . . . యనికి యిచ్చిన ధ-
10 ర్మశా [బోయిసుంకపు] శాసనం క్రమం ఎట్లంన్నను
11 రా[మ]రాజ యరతింమరాజయగారు జగతాపిగు-
12 త్తి సీమలోను మాకు మాగాణికి పాలించి యిచ్చిన పూ-
13 సలపాటికి చెల్లె . . . .
14 . . . .
15 . . . .
16 . . నంను నీకు సర్వమాన్యంగాను యిస్తి[మి] గాన మీ
17 పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయి
18 గాను యీ రెండు మాన్యాలు . . . . .
19 అనుభవింస్తుంను[1] . . . .

No. 141.

(*A.R. No.* 703 *of* 1922.)

HAMPI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

To the left of the entrance into the deserted *maṇḍapa* to the west of the central shrine of the Viṭṭhalasvāmin temple.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Saka 1466, Krōdhin, Māgha ba. 13, Hastā, Tuesday,** corresponding to **1545 A.D., February 9. The weekday, however, was Monday, the nakshatra being Śravaṇa.**

It records that Mahāmaṇḍalēśvara Chikkarāju, son of Śrīraṅgarāju of Jaṁbaladinne bought two *vṛittis* out of the 150 *gaṇasaṁkhya-vṛittis* in Kerahaḷḷi renamed Achyutarāyasamudram in Guḍḍam-Gaṅgāvatī-sīma endowed by Bokkasam Peddi-nāyaka from Chaṁnaya, son of Gōpaya of Borugaḍa for 75 *ghaṭṭi varāhas* which he remitted into the treasury of god Lakshmīnārāyaṇa-perumāḷ in the temple of Viṭṭha-lēśvara as an endowment for daily worship of the god. The donor is said to have been the disciple of Kandāḷa Śrīraṅgāchārya of Kandanavōlu.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీమన్మహామహారాజాధిరాజ రా-
2 జపరమేశ్వర శ్రీ వీర సదాశివరాయమహారాయలు
3 పృథివిరాజ్యం చేయుచుండగాను శకాబ్దం ౧౪ -
4 ౬౬ కిమీద చెల్లె క్రోధిసంవత్సరం మాగమాసం అపరపక్ష మ -
5 ందు త్రయోదసింని హస్తనక్షత్రమున్ను మంగ్గళవార-
6 ంనాడు విఠలేశ్వరుని గుళ్లోను లక్ష్మినారాయణ పెరు-

[1] Rest of the record is damaged.

7 మాల్ల శ్రీఖండారానకు కందనవోలి కందాళ శ్రీరంగా-
8 చార్యుల శిష్యులయిన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర సో-
9 మవంశం బంబలదిన్నె శ్రీరంగరాజుంగారి కుమారుండు
10 [చి]క్కరాజుగారు యిచ్చిన ధర్మ్మశాసనక్రమ మెట్లన్న-
11 ను గుడ్డం గం[గా]వతీ శీమలోని కెరహాళ్ళికి ప్రతి-
12 నామమయిన అచ్యుతరాయసముద్రం అనేటి గ్రా-
13 మంమందు బొక్కసం పెద్దినాయని[గా]రు [ఇచ్చి]న గ-
14 ణసంఖ్య వ్రిత్తులు ౧౫౦ అందులోను బొరు[గ]-
15 డ గోపయగారి కొమారుండు చంనయ గా-
16 రిచాతను క్రయంగొన్న వ్రిత్తులు ౨ కి ఘటి వ
17 గ ౭౫ అక్షరా[ల]ను ఘటి డెబై అయిదు వరహా-
18 లు యిందుకు కలిగిన సకలప్రాప్తిన్ని శ్రీఖం-
19 డారాన మొదలువెటి త్రిసంధ్య తిరువారాధ-
20 నలున్ను నడపగలది యీ ప్రకారం చంద్రా-
21 దిత్యవర్త ఆచెంద్రార్కంగాను నడవగలది [॥*]

No. 142.

(*A. R. No.* 16 *of* 1928.)

VĒPARLAPARTI, KALYANADURG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying near the ruined temple of Raṅgasvāmin.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Śaka 1466, Krōdhin, Phālguna śu.** 11 corresponding to **1545 A.D., February 22, (Sunday).**

It registers the grant of tax at the rate of a *māḍa* and a *dharaṇa* per month for maintaining a perpetual lamp for god Tiruveṅgaḷanātha of Vēpalapariti by Suṁkara Rāmi-seṭṭi for the merit of Mahānāyaṅkāchārya Kuṁḍrurpi Koṇḍala-nāyaka.

TEXT

1 [1]శుభమస్తు [॥*] స్వస్తిశ్రీ విజెయాద్భుదయ శాలివాహన శఖ-
2 వరుషంబులు ౧౪౬౬ నేటి క్రోధి సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧
3 పుణ్యకాలమందు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
4 శ్రీ సదాసివదేవమహారాయలు పృథివిరాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీమం-
5 మహానాయంకాచార్య్య[2]లైన కు[ంద్రు]ర్పి కొండలనాయనిగారికి పుణ్యముగాను శుంక్క-
6 ర రామిసెటి వేపలపరితి తిరువెంగళనాథని నందాదీప సమారాధన-
7 కు సుంకం వగ మాడ అనుపు వగ ధరణం పుభయం నెల వొకంటికి
8 మాడాధరణం లెఖను సమర్పించగలవారం ఈ సుంకం యవరు
9 సేసినాను ఇ మరియాద [న]డపగలవారు యిందుకు యెవరు తపినా-
10 ను తమ తల్లితండ్రాదుల వారణాసిలో వధియించిన పాపాన పో-
11 వుదురు [॥*]

[1] Each line begins with a cipher.
[2] The *repha* is redundant.

No. 143.

(*A. R. No.* 696 *of* 1922.)

KAMALĀPURAM, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the wall opposite to the image of Āñjanēya in a ruined temple near the elephant stables.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Śaka 1467, Viśvāvasu, Chaitra śu. 3, Thursday** corresponding to **1545 A.D., March 15. The week-day, however, was Sunday.**

It records that Mahāmaṇḍalēśvara Timmarāju, son of Vallabharāju and grandson of Māḍarāju Mallarāju had the *raṅgamaṇḍapam* to god Mādhava built to the west of the big bazaar street for the merit of his parents Vallabharāju and Veṅgaḷamma.

(Text published in S.I.I. Vol. IV, No. 248.)

No. 144.

(*A. R. No.* 486 *of* 1906.)

GAṆḌIKŌṬA, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the south wall of the *prākāra* of the ruined temple of Raṅganāyaka.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated in **Śaka 1467, Viśvāvasu, Chaitra śu. 9, Saturday, Śrīrāmajayanti,** corresponding to **1545 A.D., March 21, ·98.**

It records a gift, the details of which are not specified, to god Raghunātha of Ghaṇḍikōṭa which is said to have been obtained as *nāyaṅkara* from the king by the donor Nandyāla Timmayadēva-mahārāju, son of Naraśiṅgayyadēva-mahārāju and grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Avubaḷēśvaradēva-mahārāju of Sōma-*vaṁśa*, Ātrēya-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*.

TEXT

1 శుభమస్తు[॥*] శ్రీరామచంద్రాయ నమః। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧[౪౬]౭ అగునేటి విశ్వావసు సంవత్సర చైత్ర [శు] ౯ శనివారం శ్రీమద్రాజాధి-

2 రాజ రాజపర(వర)మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవమహారాయలు విద్యానగర మందు రత్నసింహాసనారూఢుండై ప్రథ్విసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండగాను

3 వుద్దగిరి రాజ్యానకు చెల్లే ఘండికోటదుర్గంమీద నివాసుడైన అఖిలాండకో[టి]బ్రంహాండ నాయకుండయిన దేవదేవోత్తముండయిన దేవసిఖామణి యయిన

4 కోదండదీక్షాగురుండైన శరణాగతవజ్రపంజరుండైన ఘండికోట శ్రీరఘునాథదేవునికి శ్రీ [మ*]న్మహామండ్లేశ్వర సోమవంశోద్భవులైన ఆత్రేయగోత్రం అపస్తంబసూత్రం యజు శ్శాఖాధ్యాయులైన నంద్యాల అవు-

5 భళేశ్వర దేవమహారాజులంగారి పౌత్రులైన నా[ర]శింగయ్య దేవమహారాజులంగారి పుత్రులైన నంద్యెల తింమయదేవమహారాజులుగారు సమర్పించిన ధర్మశాసన-

6 క్రమమెట్లంనను సదాసివదేవమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు పాలించిన ఘండికోట . . . . . . గాను రఘునాథదేవునికి అమ్రుతపడి అంగరంగ-

7 వైభవాలకును కటడచేశి శ్రీరామజయంతిపుంణ్యకాలమందు సహిరణ్యోదక దానధారా పూర్వకముగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను త్రివాచికముగాను ధారవోసి సమర్పిం-

8 స్తిమి। స్వదత్తా ద్విగుణం పుంణ్యం [పరదత్తాను పాలనం* ।] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్తు॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానాత్ర్శేయోనుపాలనం[।*] దానాత్స్వర్గ మవాప్నోతి

9 పాలనా దచ్యుతం పదం[॥*] సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతుర్న్నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భిః[।*] సర్వ్వానేతాన్ భావినః పార్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే రా-
10 మచెంద్రా ॥ శ్రీనృసింహా[॥*]

No. 145.

(*A. R. No.* 376 *of* 1926.)

TANGEḌA, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the deserted temple of Sitārāmasvāmin in the fort.

Sadāśiva, 1545 A.D.

This is dated **Śaka 1467, Viśvāvasu, Vaiśākha śu. 5, Thursday,** corresponding **to 1545 A. D., April 16.**

It registers the exemption from taxes on the *vṛittis* granted to the gods and brāhmaṇas in Taṅgēḍa-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Avubhaḷarāju who was administrating over the *sīma*. States that Pāpinēniṅgāru, the *kāryakarta* of the chief had this inscription set up.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జ[యా]భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షం-
2 బులు ౧౪౬౭ అగునేటి విశ్వావసు సంవత్సర వైశాఖ
3 శుద్ధ ౫ గు రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర-
4 తాప [స]దాశివరాయమహారాయలుంగారు
5 పృథివిరాజ్యం శేయుచుండగాను శ్రీమన్మహా-
6 మండలేశ్వర నంద్యాల అవుభళదేవ మహారా[జు]-
7 లుగారు తంగెడ తంగెడ సీమ [మహాజనాల్కు] పాలిం[చి*]-
8 న ధర్మశిలాశాసనము సదాశివమహారాయలు-
9 వారు మా నాయంకరానకు పాలించిన తంగేడ సీమలోని దేవ బ్రా-
10 [హ్మ]ణ వృత్తిక్షేత్రాలు సర్వ్వమాన్యముగాను సాగించ్చి పూర్వమం-
11 [దు] పెట్టే పుట్టి తూములు మాని సర్వ్వమాన్యముగాను సేసు(సి)
12 శ[స్తి]మి మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యము ఆచంద్రార్కస్థాయి-
13 గాను అనభవించి బ్రతికేది యీ శిలాశాసనము వేయించి-
14 న వారు నంద్యా[ల*] అవుభళ దేవమహారాయలుంగారి
15 కార్యకర్తలైన త[న్నికు] పాపినేనిగారు నిలిపిన శిలాశాసనము
16 యీ ధర్మానకు యెవ్వరు దప్పినాను కాశిలోను మా-
17 తాపితృవధచేశి గోహత్య బ్రంహ్మహత్య చేశిన పాపాన
18 పోవువారు[॥*] దానపాలనయోర్మధ్యే దానా శ్రే-
19 యోను పాలనం । దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పా-
20 లనాదచ్యుతం పదం । ఏకైవ భగినీ లోకే సర్వే-
21 షామేవ భూభుజాం । న -
22 భోగ్యా న కర గ్రాహ్యా వి-
23 ప్రదత్తా వసుంధరా ॥
24 శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 146.

(*A. R. No.* 36 *of* 1928.)

YERRAGUDI, KALYANDURG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying in front of the Rāmēśvara temple.

Sadāsiva, 1545 A.D.

This is dated **Saka 146[7], Viśvāvasu, Āśvija śu. 15,** corresponding to **1545 A.D., September 20, (Sunday).**

It registers the grant of wet and dry lands for offerings and a perpetual lamp in the temple of Rāmayadēva at Yeragudi by Bhūpatirāya, the agent of Krishṇappa-nāyaka. Yaragudi is stated to be situated in Būdigumma-sīma held as *amara* by the donor.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ [।*] జయాభ్యుద-
2 య శాలివాహన శక[వ]-
3 [షా]ంబులు ౧౪౬[౭] అగు నేటి వి-
4 శ్వావసు సంవత్సర ఆశ్వీజ
5 శు ౧౫ లు సదాశివరాయలు
6 పృథ్వీరాజ్యం శాయగాను క్రి[ష్ణ]-
7 ప్పనాయనివారి కార్యకర్తలైన
8 భూపతిరాజుగారు యరగుడి రామయ-
9 దేవరకు నందాదీపమునకు యిచ్చిన రేగడి
10 వరిమడి ధర్మశాసనము బూదిగుంమ్మసీమలో
11 మాకు [అమరానకు నడచే] ఎరగుడిగ్రామాన
12 రామయదేవరకు నందాదీపానకు రేగడి ౧౨ నై-
13 వేద్యానకు వరిమడి ౧౦ ॥ [యి స్తిమి] యీ క్షేత్రా[నకు]
14 యెవరు తపినా తమ తల్లి తండ్రులను వార-
15 ణాసిలోను వధించిన పాపాన బోవు-
16 [వారు] సురాపానము కుక్కమాంసము శేవించిన[వారు] [।*]

No. 147.

(*A. R. No.* 381 *of* 1904.)

KALAMALLA, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a pillar lying outside the *prākāra* of the Chennakēśava temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

The record is dated **Śaka 1469 (current), Parābhava, Chaitra śu. 11,** corresponding to **1546 A.D., March 13, (Saturday).**

The inscription records a remission of tax on the barbers of Kalumaḷḷa in Pulivindala-sīma, given to Koṇḍōju, son of Maṅgaḷa Timmōju of Kandanavōlu by Mahāmaṇḍalēś-vara Tirumalayyadēva-mahārāju of Yaraguḍi on the orders of Rāmarājayya in conformity with the royal remission of this tax all over the kingdom.

Text

Obverse

1 స్వస్తి శ్రీ జయా-
2 భ్యుదయ శాలివా-
3 హన శకవర్షంబ్బులు
4 ౧౪౬౯ అగునేటి పరా[భ]-
5 వ సంవత్సర చైత్ర శు ౧౧
6 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా-
7 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా[ప]
8 కటారిరాయ సాళువ శ్రీ వీ-
9 [ర] సదాసివరాయదేవమహా-
10 రాయలు విజయనగరమందు
11 పృథివిసా(ం)మ్రాజ్యం సేయుచు-
12 ండంగాను రామరాజయ్యవా-
13 రి ఆనతిని శ్రీమన్మహామ-
14 ండలేశ్వర యఱగుడి తిరు-
15 మలయ్యదేవమహారాజు-
16 లుంగారు కందనవోలి మ[ం]-
17 గళ తింమ్మోజు కొడుకు కో-
18 ండోజుకును మంగలిప-
19 (ం)న్ను మాని యిచ్చిన సర్వమా-
20 న్య శాసనం [॥*] రామ-
21 రాజయ్యవారు
22 రాయరాణు[వ]-
23 న మంగలిపంన్ను [సర్వ]-
24 మాన్యం సేసి మంని-
25 ంచిన నిమిత్యము
26 మాకును సదాసివ-
27 దేవమహారాయ-
28 లుంగారు పాలిం-
29 చిన పులివింద[ల]
30 సీమలోని కలుమ-
31 ళ్ల గ్రామాన మం-
32 గళ కాణాచి [వా]-
33 డ్లు రామోజు . .
34 ంనోజుంగారు .
35 దేసిదాయం కానికి
36 అసుప్రయం సహాగాను

Reverse

37 [తుంగ]భద్రాతీరమందు
38 శ్రీవిఠలేశ్వరుని సంని[ధి]-
39 ని శ్రీ విరూపాక్ష దేవర-
40 సంన్నిధిని త్రివాచ[క]-
41 ముగాను సర్వమాన్య-
42 ం సేస్తిమిగాన మీ పు-
43 త్రపౌత్రపారంప-
44 ర్యంగాను ఆచ-
45 ంద్రార్కస్థాఇగాను
46 అనుభవించ్చి బతు-
47 కమని వేఇంచిన శి-
48 లాశాసనం [।*] యీ ధ-
49 ర్మానకు యెవరు తప్పి-
50 నాను తమ తల్లిదండ్రుల
51 వారణాసిలోను వధిం[చి]-
52 న పాపానం బోవు[వా]రు [॥*]

No. 148.

(*A.R. No.* 399 *of* 1904.)

CHILAMAKŪRU, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a pillar set up close to the south wall of the Āñjanēya temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

The record is dated **Śaka 1469 (current), Parābhava, Chaitra śu. 11** corresponding to **1546 A.D., March 13, (Saturday).**

Records the remission of taxes on barbers in the three villages **Chilumakūru, Sirigirirājapalli and Agrahāram** by **Naladimmarāju** of **Cheṁgalamaṟi** under the orders of **Rāmarājayya.**

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శాలివాహ-
3 న శకవరుషంబు-
4 లు ౧౪౬౯ అగునే-
5 ంటి పరాభవ సంవ్వ-
6 [ం]త్సర చైత్ర శు ౧[౧]-
7 లు । శ్రీమం[న్మహా]-
8 రాజాధిరాజ రా-
9 జపరమేస్వర [శ్రీ]-
10 వీరప్రతాప కతా-
11 రిసాళువ శ్రీ వీర-
12 సదాసివరాయ-
13 దేవ మహారా-
14 యలు విజ-
15 యానగరమ-
16 ందు పృథివిసా-
17 మ్రాజ్యం శేయు-
18 చుండ్డంగాను
19 [రా]మరాజ-
20 య్యవారి అ-
21 నతిని చెంగల-
22 [మ]టి నలదిం-
23 [మ రా]జయం-
24 [గా]రు చెంగ
25 . . . . . రు[మ]
26 . . ణరు . . .

On the back of the pillar.

27 న్ను ఇ మూండు సీ-
28 మలకున్ను చెంల్లి వ-
29 చ్చే వూంళకున్ను కంద-
30 నవోలి తిమ్మోజుకో-
31 డుక్కు కొండోజుకును
32 మంగ్గలిపన్ను సర్వమా-
33 న్యముగాను మానితి-
34 మి తుంగ్గభద్రాతీర-
35 మంద్దు విఠలేస్వరు-
36 ని సన్నిధిని ఇ మూండు-
37 సీమలకున్ను చెంల్లి-
38 వచ్చే వూంళకున్ను మం-
39 గ్గలిపన్ను సర్వమాన్యం-
40 గాను మాని యిచ్చిన
41 త్రివాచకాన ఇచ్చిన
42 ధ(ం)మ్మ౯శాసనం[।*] ఇ
43 ధమ్మా౯నకు యెవ్వ-
44 రు గనక తప్పి మం-
45 గ్గలిపన్ను గొన్నాను
46 వారణాసిలోను అ-
47 స్వితి బ్రంహ్మహత్య
48 గోహత్యాదులు సేసి-
49 న పాపాన బోపువారు
50 తమ తల్లితండ్రిని వా-
51 రణాసిలోను వధించ్చి-
52 న పాతకాన బోపు-
53 వారు వొక తల్లికిన్ని
54 వొక తండ్రికిన్ని జ-
55 న్మించ్చినవారుగారు
56 అని ఇచ్చిన ద(ం)-
57 మ్మ౯శాసనపత్ర-
58 ం ఇ వ[ర్ధ]తిని చేగల-
59 మరిలోను నలదిమ్మరా-
60 జుంగారు శేఇంచ్చిన యి-
61 . . ను చిలుమకూరు శి-
62 రిగిరిరాజుపల్లె అగ్రహారం
63 ఇ మూండు వూర్ల మంగ్గలి[క]-
64 [ట్నం] కానికె విరా . . .
65 . . . . . సర్వమాన్య
66 [ముగాను] నలదిమ్మరాజుగారు
67 వేఇంచిన ధమ్మ౯శాసనం ।
68 ఇ[ధ]మ్మా౯న్కు యెవ్వరు గ[నుక త]-
69 ప్పినాను ఇ శాస . . . ను . .
70 [పుణ] పొంద్దినవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 149.

(*A. R. No.* 514 *of* 1906.)

MUTUKŪRU, PULIVENDALA TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab built into the platform in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated **Śaka 1469, Parābhava, Chaitra śu. 11, Monday,** corresponding to **1546 A.D., March 13.** The year was current. **The week-day, however, was Saturday.**

It records the remission of *maṅgaḷapannu*, *dommaripannu*, and *veṭṭi-vēmuḷu* of Muttukūru, a village belonging to the temple of Tiruveṅgaḷanātha and situated in Ghaṇḍikōṭa-sīma, under the orders of Rāmarājayya to Koṇḍōju, son of Kandanavōli Timmōju by Baicharāju Timarāju.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం-
2 ఖులు ౧౪౬౯ అగునేటి పరాభవసంవ్వత్సర చైత్ర సు ౧౧ సో శ్రీమం-
3 న్మహారాజ రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవ మ-
4 హారాయలు విజయనగరపటణమందును సుఖసంగతావినోదంబు-
5 న రత్నసింహాసనారూఢుండై పృథివిసా[మ్రా]జ్యం శేయుచుండగాను రామరాజ-
6 య్యవారు అనతిచిరి [।*] తుంగభద్రాతీరమందు శ్రీవిరూపాక్ష శ్రీవిఠలేశ్వరుల సం-
7 న్నిధిని కంద్దనవోలి తిమ్మోజుకొడుకు కొండోజుకు మంగళపన్ను సర్వమాన్యంగాను
8 మన్నింస్తిమి రామరాజయ్య ముదులను ఘండికోట శీమలోను తిరువెంగళనాథ-
9 దేవరకుచెల్లే ముత్తుకూరిగ్రామం బఇచరాజు తిమరాజుగారు [మంగళపను]
10 దొమరిపన్ను వెట్టివేములు సహా సర్వమాన్యంగాను మానితిమి అని [వేఇం]చి-
11 న శాసనం [।] యిందుకు [గన]క యవరు తప్పివాను గంగ్గకత్తరను గోబ్రా . . . . .
12 . . పాపాన బోవువారు మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శేయును [॥*]

No. 150.

(*A.R. No.* 352 *of* 1926.)

NASANAKŌṬA, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock by the road-side about a furlong to the north of the village.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated **Śaka 1[4]68, Parābhava, Jyēshṭha śu. 10,** corresponding to **1546 A.D., May 10, (Monday).**

It registers the remission of taxes on barbers in the *Bhaṁḍāravāḍa* and *Dēvagrāma agrahāras* in the *nāyaṅkara* territory of Nasanakōṭa-sthaḷa by Kōṭappa-nāyaka at the instance of Aḷiya–Rāmappayya.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం-
2 ఖులు ౧[౪]౬౮ అగునేటి పరాభవ సంవ[త్స]రం జే-
3 ష్ఠ శుధ ౧౦ లు శ్రీమంన్మహారాజాధిరాజ రాజ-
4 పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదేవమహారాయ-
5 ల నిరుపంవల్ల అళియరామప్పఅయ్యవారి అనతిని [కో]-
6 టప్పనాయని అయ్యవారు మా నాయంకరానకు చెల్లేటి నసన-
7 కోటి స్థలానకు చెల్లేటి భండారవాడ దేవగ్రామాల అగ్రహారాల-
8 ను మంగళవారు అచ్చె కుళపన్ను సిధాయం మా స్వామి సదాశివదేవ-

9 మహారాయలకు పుణ్యంగాను సర్వమాన్యంగాను యి-
10 చిన ధర్మశాసనం యుందుకు యెవరు తప్పినాను గోడ
11 బ్రాహ్మ్మనికి తప్పినవారు[॥*][1]

No. 151.

(*A. R. No.* 314 *of* 1915.)

MINNAKALLU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up near the Hanumān temple.

Sadāśiva, 1546 A. D.

This is dated **Śaka 1468, Parābhava, Jyēshṭha śu. 15, Saturday,** corresponding to **1546 A.D., May 15.**

It registers the grant of the *agrahāra* village Minnikallu in Vinukoṇḍa-sīma of Koṇḍavīṭi-durga as a *sarvamānya* to Annamayya, son of Tāḻḻapāka Tirumalayya by the king.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః[॥*]
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
3 హన శకవర్షంబులు ౧౪౬౮ అగు-
4 నేంటి పరాభవ సంవ్వత్సర జేష్ఠ శు [౧౫ శ]
5 శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠా[పనా*]చార్యులైన తాళ్ల-
6 పాక తిరుమలయ్యంగారి కుమారుండు
7 అంన్నమయ్యంగార్కి శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజ-
8 [పర]మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహా-
9 [రా]యలు విజయనగరమంద్దు పృథివిసామ్రా-
10 జ్యము సేయుచుం కొండ్డవీటి దుర్గానకు చెల్లివచ్చి
11 వి[ను]కొండ్డ శీమలోని మింన్నికల్లు అనే గ్రామము
12 సహిరణ్యవుదక ధారాపూర్వకముగాను
13 ధారకశి యిచ్చిన అగ్రహారము ॥ దానపాల-
14 నయోర్మ్మధ్యే దానా [చ్ఛ్రే]య పాల[నం] [।*]దానా[త్స్వ]-
15 గ్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం [॥*] శ్రీ
16 శ్రీ శ్రీం జేయును[॥*]

No. 152.

(*A. R. No.* 339 *of* 1922.)

MULAKALACHERUVU, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Kanagoṇḍarāyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated **Śaka 1468, Parābhava, Nija-Āshāḍha śu. 11, Prathama-ēkādaśi** corresponding to **1546 A.D., July 9, (Friday), ·64.**

It records the gift of wet lands to God Tiruveṅgaḻanātha of Kanugoṇḍa, by Yaragaṅgiraḍi, son of Mudireḍi-Māramareḍi of Sōmpalya-agrahāra.

[1] Below the inscription are cut the figures of a mirror, a razor, a pair of scissors and other instruments of the barbers.

Text

Obverse.

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జ-
2 యాభ్యుదయ శాలివాహన శ-
3 క వర్షంబులు ౧౪౬౮ అగు-
4 నేటి పరాభవ సంవత్సర నిజ
5 ఆషాఢ శు ౧౧ లు శ్రీమంమ-
6 హారాజాధిరాజ రాజపరమే-
7 శ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశి-
8 వ మహారాయలు పృథివీసాంమ్రా-
9 జ్యం శేయుచుండగాను శ్రీమత్తు [చ]-
10 [తు]ర్భువనాధీశ్వర అఖిలాండ-
11 కోటిబ్రంహ్మాండనాయక గరు-
12 డనారాయణ వేదవేదాంత్త వేద్య
13 శ్రీ పురాణపురుషోత్తములైన
14 [క]నుగొండ తిరువేంగళనాంథ
15 దేవునికి సోంపల్య అగ్రహారం ముది-
16 రడి మారమరెడి కొడుకు యరగంగి ర-
17 డింగారు దండం వెటి దధ్యన్న వసరాన-
18 కు సమర్పించియిచ్చిన మడికి వివ-
19 రం ములుకలచెరువు గ్రామం పెదచె-
20 రువు వెనకను స్తానంవారి చాతను నె-
21 ము ఖండభోగ్యంగాను వెటి అరవై యి
22 వరహాలకు భోగ్యం పెట్టిన భొమ్మ
23 రాజు పందొంమందుము మ-

Reverse.

24 డిన్ని యి ప్రథమయేకాదసి పు-
25 ణ్యకాలమందు ద(ం)ధ్యన్న అవ-
26 సరానకున్ను సమర్పించి మూల
27 ప(ం)త్రాలును యిస్తిమి గానుక
28 స్వామి యీ శావ ఆచంద్రార్క-
29 ంగ్గాను అవధరింప్పగలవారు స్తా-
30 నంవారు . . . లంగాను పుచు-
31 కొంన . . లోని
32 . . . . అవధరించే
33 అందుకు యిస్తిమి యీ ధర్మశాస-
34 నం ॥ దానపాలనయోర్మధ్యే . . . .
35 ద్యో నృపాలనం దానా[త్*]స్వర్గమ
36 . . . .
37 . . . .

No. 153.

(*A. R. No.* 348 *of* 1905).

DĒVIGUḌI, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up close to the main *gōpura* of the Taḷakaṇṭamma temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated **Śaka 1468, Parābhava, Nija-Āshāḍha ba.** . . , corresponding to **1546 A.D., July,** the other details being lost.

It records a gift of the village Turaṅgāyapalle, in Mulki-sīma to Kandāḷa Apanāchārya by Mahāmaṇḍalēśvara Māḍrāju China Timmayyadēva- mahārāju who held the territory of Mulki-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయా[భ్యుదయ శాలివాహ]-
2 న శకవర్షంబ్బులు [౧౪౬౮] . . . . .
3 పరాభవసంవత్సరం నిజఆషాఢ బ . . . .
4 మతే రామానుజాయనమః . [శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠా][పనా*]చా -
5 ర్యులయిన వేదాంతాచార్యులయిన కందాళ [అ*]ప[నా]చార్యులయ్య . . .
6 మన్మహారాజాధిరాజ రాజ[పరమేశ్వర] శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాసివరాయమహారాయలు
7 పృథ్వీరాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మాండ్రాజు చి[న]తిమ్మయ -
8 దేవమహారాజులు అనంతములయిన దండాలు సమర్పించియిచ్చిన భూదానశాసనం
9 సదాశివరాయలు పాలించిన ము[ల్కి]శీమలోని గ్రామం తు[రంగా]యపల్లె ధారాపూర్వ్వక -
10 కంగాను సమర్పింత్తిమి ఆ గ్రామానను కలిగిన నిధినిక్షేపణ జలపాషాణఅక్షీఆగామి -
11 శిద్ధసాధ్యంబయిన అష్టభోగ[తేజ] స్వామ్యాలుకు లోనుగాను ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను
12 అనుభవించేది[॥*] స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారే[ణ*]
18 స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*] మంగ[ళ]మహాశ్రీశ్రీశ్రీం జేయును[॥*]

No. 154.

(*A. R. No.* 419 *of* 1915.)

GURIJAVŌLU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up in a street.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated **Śaka 1468, Parābhava, Śrāvaṇa ba. 12, Thursday,** corresponding to **1546 A.D., August 23,** which was **Monday.**

It registers a grant of the village Goraṁjavrōlu in Koṇḍavīṭi-sīma as *agrahāra*to Tāḷḷapāka Tiruveṅgaḷanāthayya, son of Tirumalayya of Bhāradvāja-*gōtra*, Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākha*. The gift is said to have been made before the god Tiruveṅgaḷanātha on the bank of Svāmipushkariṇi.

TEXT

First side.

1 శ్రీరామాను[జా] -
2 యనమః । స్వస్తిశ్రీ జయా[భ్యు]-
3 దయ శాలివాహన శకవర్షం[బు]-
4 లు ౧౪[౬౮] అగునేంటి పరాభవ సంవత్సర

5 శ్రావణ బ ౧౩ గు । శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపర -
6 మేశ్వర । శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహా -
7 రాయలు విజయనగరమందు రత్నసింహాసనా -
8 సీనుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యము సేయుచును భారద్వా -
9 జగోత్ర ఆశ్వలాయనసూత్ర ఋక్ శాఖాధ్యాయులై -
10 న శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠా[పనా*]చార్యులైన తాళ్లపాక తి -
11 రుమలయ్యంగారి [కు]మారుండు తిరువెంగళనాథ -
12 య్యంగారికి దండ్డము సమర్పించ్చి యిచ్చిన ధర్మశా -
13 సన క్రమమెట్లన్నను । కొండ్డవీటిసీమలోని [గో]రం -
14 జ్రవోలిగ్రామము మీకు స్వామిపుష్కరిణీ-
15 తీరమందు తిరువెంగ్గళనాథుని సన్నిధిని స -
16 హిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకముగాను
17 సర్వమాన్య అగ్రహారముగాను ధారవోశి

Second side.

18 త్రివాచకముగాను యిస్తిమిగాన . . . .
19 . గలిగిన అష్టభోగ తేజస్వామ్యాలున్ను దాన
20 . . . . . విక్రయ యోగ్యంగాను
21 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అనుభవి[ం*]పంగ-
22 లవారమని యిచ్చిన అగ్రహారము । దానపా-
23 లనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*]
24 దానాత్స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం -
25 పదం ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 155.

(*A. R. No.* 60 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the main shrine in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1546 A.D.

This is dated, **Śaka 1468, Parābhava,** corresponding to **1546 A.D.** The details of the date are lost.

The inscription is damaged and fragmentary. It seems to record a provision made for certain offerings to the deity on some specified occasion out of the proceeds of a village obtained by him from king Achyutarāya and endowed for the purpose of the offerings by the son (name lost) of Bhūtanātha Brahmā-Jyōyisa of Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākha*.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౬౮ అగునేటి [పరాభవ][1] . . . . ప శ్రీ వీర సదాసివ దేవమహారాయలు విద్యాన-
2 గరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై యి పృథివీసామ్రాజ్య[ం*] సేయుచుండంగాను స్వస్తిశ్రీ చతుర్దశ భు . . . . కు

[1] Here and in the following lines the continuation of the text in the middle is missing.

3 అస్వలాయనసూత్రం ఋ[ఖు]శాఖాధ్యాయులయిన భూతనాథు బ్రహ్మణోయ్యగారు కొమారుండు [రా] . . . . చ్చిన పొలివూటు ధర్మశాసన క్రమ-

4 మెట్లంన్నను [ప్రతాప] . . [కట్ట] . . కును సుఖయల పొలివూటుకు మాకు అచ్యుత దేవమహా . . . . సమర్పించ్చి యిందుకు దేవుండుతిరు [ప] . .

5 [నాళ]లు వేంచేసే దిపసాలకు [మండపాన] అరగించ కటడ సేసిన సుఖ[య*]లపడికి సుఖయ్యలు . . . . సుఖయలపడి అరగింప్ప [కట్టడ సేసి] . . . .

6 . . . . దేవరకు సమర్పించ్చి యి[చ్చిన] గ్రామం ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడపంగల[1]

No. 156.

(*A. R. No.* 689 *of* 1917.)

BŌYALA-UPPALŪRU, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a stone set up in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated, **Śaka 1469 (current), Parābhava, Māgha ba. 3, Monday** corresponding to 1547 **A.D., February 7.**

It registers the grant of their *varttanas* by the *Vipravinōdins* Anantayya and Parvatayya, sons of Vallabhayya of the Kāsyapa-*gōtra*, Kātyāyana-*sūtra* and Śukla-Yajuś-*śākha* for the construction of a *maṇṭapa* in front of the temple of Chennakēśvara at the village Malamīndi-Vuppalūru *alias* Sōmasamudramu in Ghaṇḍikōṭa-sīma which was the *amara* of Mahāmaṇḍalēśvara Nandēla Timmayadēva-Mahārāju, for the merit of all members of the Vipravinōdin community.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా

2 లివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౬౯ అ[గు]-

3 నేటి పరాభవ సంవత్సర మాఘ బ ౩ [సో లు] శ్రీ-

4 మద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-

5 వీరప్రతాప శ్రీ సదాసివదేవమహారాయ-

6 లు విజయనగరమందు వజ్రసి[ం*]హాసనారూఢుండై పృ-

7 థివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండగా శ్రీమన్మహామండ-

8 లేశ్వర నందెల తింమయదేవ మహారాజులవారికి

9 అమరానకు పాలించిన ఘండికోటసీమలోని మ-

10 [ల]మింది వుప్పలూరికి ప్రతినామ[మ]గు [సోమసము]-

11 ద్రం తూర్పున[న] చంనకేశ్వరునికి కాస్యపగోత్రం కాత్యా-

12 యనసూత్రం సుక్లయజుశాఖాయాధ్యాయులైన

13 విప్రవినోది వల్లభయగారి కొమాళ్లు అనంతయ-

14 [గారు] పరవతయగారు దారవోసి ఇచ్చిన సి[లాశా]-

15 సనం మా కులం విప్రవినోదులు వల్ల[భయ]

---

[1] The record stops here.

16 కొమారులు పరువతయ నలారయాను
17 పెదకేశవయ ఆ కేశవయ కొమారుండు చి-
18 నమయ పెద్దగోవిందయ కొమారుండు
19 గోవిందయాను మంత్రమూర్తి బ-
20 స్వయ్యాను వీరు మొదలయిన [విప్ర]-
21 వినోదులకువచ్చే వర్తనలు అ-
22 ందరికి పుణ్యంగాను చెంనకేశ్వరు-
23 ని గుడిముందరి మంటపం
24 గట్టెలందులకు అమృతప[ళ]-
25 కుగాను శ్రివాచకపురస్సర-
26 ముగా ఆచంద్రార్క-
27 స్థాయిగాను ధారపో-
28 సి వేసిన సిలా-
29 శాసనం యీ శాసనానకు ఏ విప్ర-
30 వినోది తప్పినా తమ తల్లితండ్రుల
31 వారణాసిలో వధించినవారు
32 శునకమాంస్సం సురా సే-
33 వించినవారు [॥*]

No. 157.

(*A. R. No.* 312 *of* 1926.)

GOṬṬŪRU, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying in front of the Hanumān temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated **Śaka 1469, Plavaṅga, Śrāvaṇa śu. 12, corresponding to 1547, A.D., July 29, (Wednesday).**

The record is fragmentary, the stone being broken and missing after the portion mentioning the name of the king and the date.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీ జయా[భ్యు*]-
2 దయ శాలివాహాన శకవ[రు*]-
3 శంబులు ౧౪౬౯ అగునేటి ప్లవం-
4 గ సంవత్సరం శ్రావణ శుధ ౧౨ లు
5 శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రా-
6 జపరమేశ్వర శ్రీ వీర[ప్ర]తాప
7 శ్రీ వీర సదాశివదేవమహా-
8 రాయలు విద్యానగరమందు రత్న-
9 సింహాసనారూఢుండై పృథ్వీసాంమ్రా-
10 జ్యం చేయుచుం[1]

[1] The stone is broken here.

No. 158.

(*A. R. No.* 669 *of* 1922.)

PAṬṆAM, KADIRI TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a small rock lying behind the central shrine in the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

The record is dated **Śaka 146[9], Plavaṅga, Śrāvaṇa ba. 8,** corresponding to **1547 A.D., August 8, (Monday).**

It registers the gifts of lands made to Saṅkīrtanam Kēśavayya, Sudarśanam Vōbuḷayya and Kāluva Kṛishṇayya in the village Pātarlapalle by Mahāmaṇḍalēśvara Apratīkamalla Achyutarāju, son of Abbarāju-Vōbuḷarāju. The village Pātarlapalle is said to have been included in the Paṭuvaguḷḷa-sīma and given as *umbaḷi* to the donor.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబు-
2 లు ౧౪౬[౯] అగునేంటి ప్లవంగ సంవత్సర శ్రావణ బ [౮] లూ శ్రీ-
3 మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశి-
4 [వ]దేవమహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నశింహాసనారూ-
5 ఢులై పృథివిని సకలసామ్రాజ్యము చేయుచుండంగాను శ్రీమన్మహా-
6 మండలేశ్వర అప్రతీకమల్ల నిర్ఘయనాథ నిశ్శంకుండైన అ-
7 బ్బరాజు వోబుళ[రా]జుగారి కొమారుడు అచ్యుతరాజుగారు సం-
8 కీర్తన కేశవయ్య సుదర్శనం వోబళయ్య కాలువ క్రిష్ణయ్యగారికి ఇచ్చి-
9 న భూదానధర్మ[శా]సనము గురువరాజయ్యవారూ మాకు వుంబళికి ఇాలిం-
10 చ్చిన [ప]టువగుళ్ల శీమలోనికిచెల్లే పాతర్లపల్లిగ్రమానను కదిరి శ్రీ నృశిం[హ]-
11 దేవుని సంన్నిధిని శ్రీజయంతిపుణ్యకాలమందు ధారవోశియిచ్చిన .
12 చెరువు వెనకనూ శ్రీరంగ్గనాతని తుమకాల్వనూ వక . . . . . |
13 సంకీర్తన కేసువయ్యకు ౯౩ సుదర్శనము వోబుళయ్యగా-
14 ర్కి ౯౨ కాలువ క్రిష్ణయ్యగార్కి ౯౨ను జ ౩కి ఖ ౦ ౹౨ అఖ-
15 రాలాను ఏడుదూమెండు ఇస్తిమి మీ పుత్రపవుత్రపారం-
16 పర్యంగాను ఆచంద్రార్కస్తాఇగాను అనుభవించేది
17 యిందుకు యవరు తప్పిననూ వారణాసిలోను
18 గోబ్రాంహ్మల వధిఇంచ్చిన పాపాన బో[వు]-
19 వారూ ॥

No. 159.

(*A. R. No.* 58 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the north wall of the goddess in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated, **Śaka 1[46]9, Plavaṅga, Āśvija ba. 7,** corresponding to **1547 A.D., October 5, (Wednesday).**

It records an endowment of 120 *varāhas* into the temple treasury by Uggarasayya, son of Rāmarasayya and grandson of Uggarasayya of Guḍiyachellūru and belonging to the Kāśyapa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*, stipulating that the interest accruing from the amount was to be spent for offerings to god Vīra-Narasiṁha of Ahōbalam during the *kshīrābdhi* and other festivals.

TEXT

1 శుభమస్తు । యేతత్సురాసురాధీశ మౌళిశ్రేణి విరాజితం [।*]జయతు శ్రీ నృసింహ్వా-

2 స్య దేవదేవస్య శాసనం ॥ దేవశ్రేణి శిరోరత్నం దైత్యద్విప ఘటాంకుశం । జయతు శ్రీ నృసింహా-

3 స్య దేవదేవస్య శాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి[వా]హన శకవర్షంబులు ౧[౪౬]౯ అగునేటి

4 ప్లవంగ్గ సంవత్సర ఆశ్వీజ బ ౨ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీర-ప్రతాప శ్రీ వీ-

5 ర సదాసివదేవ మహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢుండయి

6 పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను స్వస్తిశ్రీ చతుర్దశభువనాధీశ్వర శ్రీ అహో-

7 [బల] వీరనారసింహ్మదేవుని దిగ్వతి[రుపతి]ని పెరుమాళ్లు కార్తీక సోమ[వారం*] నాటి[తీ]-ర్ధి మహోత్సవానకుంన్ను పెరు-

8 మాళ్ల వుత్సవ దివసాలను పల్లకిశావప్పుడు అష్టదిక్పాల[కుల]ను ఆరగింపులకు పొలివూటు విడిచి నడ-

9 వం గట్టడ శేశినది కాస్యపగోత్రం అపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన గుడియచెల్లూరి వుగర్సయ్యంగా-

10 రి పౌత్రుండు రామర్సయ్యంగారి పుత్రుండు ఉగ్గర్సయ్యంగారు శ్రీ అహోబలేశ్వరుల భండారానకు క్రయం వర ౫౦ [య్యిన్ని] అ-

11 ందుల వడ్డికి శెలవుగాను ఆరగింపుం జేశిన కట్టడక్రమం తీరాద్ధిమహోత్సవానకు . . . .

12 . . . . పుణ్యావాహనకు . . . . . [బియ్య]-

13 ం మ [౧] బెల్లం సం ॥ పోంకలు ౪ అక్కు ౮ తిరుక్కణామదుకు బియ్యం మ ౧ [మిలాకు] ౨ [ఆడ] ౧౨ . . . .

14 నారుపెసలు . ౧ పోంకలు [౪]౦ ఆకులు ౮౦ గంధం . తిరువకె[క్కి]లకు నూనె . ౧౦౩ తి . . కు బియ్యం . । నెయి .

Incomplete

No. 160.

(*A. R. No.* 821 *of* 1922.)

KOMMŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar set up near the *dhvaja-stambha* of the Agastyēśvarasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

The record is dated **Śaka 1470 (current), Plavaṅga, Kārtika śu. 11, Monday** corresponding to **1547 A.D., October 24.**

It records the remission of certain taxes that were being paid by the village accountants (*karaṇams*), Brāhmaṇas and the dancing women of the villages Kommūru, Vōrugaṁṭi, Rāvipāḍu and Goṁgulamūḍi belonging to the god Agastyēśvara of Kommūru, by Mahāmaṇḍalēśvara Nalandimmarāju with a view to repopulate these villages from which these taxes were unjustly levied resulting in their desertion.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి-

2 వాహన శకవరుషంబులు ౧౪౭౦ అగు -

3 నేండు ప్లవంగ సంవత్సర కార్తిక శు ౧౧ [సో]

4 శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర రామరాజు
5 నలందిమ్మరాజయ్యదేవమహారా -
6 జులుంగగారు । కొంమూరు । వోరు-
7 గంటి । [రా]విపాడు । గొంగులమూం-
8 డి । యీ గ్రామాల కరణాలు బ్రాంహ్మలు
9 స్తానంవారు వూళిగసాని భోగాలవారికి ఇచ్చి-
10 న ధర్మశాసనక్రమ మెట్లన్నను । శ్రీమన్మహారాజా-
11 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదా -
12 సివదేవమహారాయలుంగారు సింహ్వాస-
13 నస్తుండై సామ్రాజ్యం చేయుచుణ్డా మాకు పాలి -
14 ంచ నవధరించిన పర్వతశ్రీ మల్లికార్జున లింగా-
15 నకుం జెల్లివచ్చే కొమ్మూరిగ్రామాలను శ్రీయ-
16 గస్తేశ్వర శ్రీమన్మహాదేవుని అంగరంగవైభవా-
17 లకున్ను సాగివచ్చే గ్రామాలవారు వూడిగసాని
18 భోగాలవారు కరణాలు బ్రాంహ్మ -
19 లు శేశే వ్యవసాయా[లు]కు పూర్వ మ-
20 రియాదను కోరు శేయువారు యీ శేశే
21 వ్యవసాయాలకు పన్ను కట్నం కానికె వి-
22 రాళాలు మొదలైన రొఖ కాను సర్వ(ర్వ) -
23 మాన్యం శేస్తిమి కృతమిటి అన్యాయ్యా-
24 లను వెళిపోఇనవారిని గ్రామాల-
25 కు రప్పించ్చి వ్యవసాయం శేయిం-
26 చ్చేది మీ పుత్రపౌత్రపారంప్పరియ-
27 ముగాను ఆచంద్రార్క్కస్థాయి-
28 గాను శ్రీఅగస్తేశ్వర శ్రీమన్మహాదే-
29 వుని ముఖమంట్టపాన వుథాన-
30 ద్వాదసి పుణ్యకాల-
31 మందు శిలాధర్మశా-
32 సనం వేశింస్తిమి ఇ
33 ధర్మశాసనం యెవ్వరు
34 గనక తప్పి రొఖం కా -
35 ను వీసాలు గొన్నాను-
36 గంగకర్త గోవు బ్రా-
37 హ్మనిన్ని తమ తలి-
38 తండ్రాదుల వ-
39 ధించి గోహత్య
40 బ్రహ్మత్యాది మ-
41 హాపాతకాల-
42 ం బోవువారు ॥
43 స్వదత్తా ద్విగుణం పు-
44 ణ్యం పరదత్తాను పా -

45 లనం । పరదత్తాప(వ)-
46 హారేణ స్వదత్తం ని-
47 ష్ఫలం భవేత్ ॥
48 . . . .
49 యిటని ఇచ్చి-
50 న శిలాశాస-
51 నం [॥*]

No. 161.

(*A. R. No.* 409 *of* 1926.)

MIḌUTŪRU, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the *prākāra* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated **Śaka 1469, Plavaṅga, Kārtika śu. 15, lunar eclipse,** corresponding **to 1547 A.D., October 28, (Friday).**

Records an endowment of a single plot of land, 28 *puṭṭis* and 10 *tūmus* in extent in Mirutūru in lieu of several pieces of land that belonged to the temple but lay scattered in the same village, for various services to God Chennarāya of the place by Mahāmaṇḍalēśvara Kōnayyadēva-Mahārāju, son of Veṅgaḷarāju, grandson of Bukkarāju and great-grandson of Anantarāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa*. Records, in addition, the construction of a tank (*kōnēru*) in the Kilikicherla street, the laying of a garden near it and the additional endowment of 5 *tūmus* of land to the same deity in lieu of the space taken from the temple for the garden by the same chief.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౬౯ అ-
2 గునేటి ప్లవంగ్గ సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ
3 వీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు వజ్రసింహా-
4 సనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను శ్రీమదనేకకోటి బ్రంహ్మా-
5 ండనాయకులైన శ్రీపురాణపురుషోత్తములైన మిరుతూరి చంనరాయని దివ్య-
6 శ్రీపాదపద్మంబులకు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర సోమవంశోద్భవులై-
7 న ఆత్రేయగోత్రులు అనంతరాజుంగారి ప్రపౌత్రులు । బుకరాజుంగారి పౌత్రులు ।
8 వెంగళ్రాజుంగారి పుత్రులైన కోనయ్యదేవ మహారాజులు అనంతములైన దండం
9 సమర్పించ్చి యిచ్చిన భూదాన ధర్మ్మశాసనక్రమమెట్ల[న్న*]ను । సదాసివదేవ మహారా-
10 యలుంగారు । నాకు అమరనాయంకరానకు పాలించిన మిరుతూరి గ్రామా-
11 నను స్వామికి పూర్వాన చెల్లివచే క్షేత్రం హస్తాక్షిప్రమాణం కోలపాటి ఖ ౨౮ ॥ ౨ కును
12 యి నిరుధా[1]నకు చెల్లివచె క్షేత్రమును ఆ కడమ క్షేత్రమున్ను కూడాను శాసన హస్తాక్షి
13 ప్రమాణం యిరువై యెనిమిది పుట్లున్ను పన్నిదుము క్షేత్రం యీ క్షేత్రగ్రామం చ-
14 తు సీమలోనున్న తొలుతవున్న శాసనాల ప్రమాణాలను ప్రత్యేక స్థలాలు అయి వుం-
15 డంగాను నేము ఆ ప్రత్యేక స్థలాలు అంనిన్ని వొక స్థళంగాను యేర్పరచి యిచ్చిన వివర-
16 ం గ్రామానకు తూర్పు దక్షిణముటిన ఆగ్నేయ స్థలానకు దికులు యీ క్షేత్రానకు
17 తూర్పు వెరికిచర్లపొలమేఋను శుంకసుల పొలమేరాను । దక్షిణానకు కుం-
18 దు మేర । పడుమటికి దెవునూరి తెర్వుకు పడుమర కరణాల చేను మేర చేసుక వేసిన వలయ-

[1] Read నిరూపా

19 చక్ర కంభాలు మేరగాను। వుత్తరానకు కాకిలేరు మేరగాను। యీ చెతుస్సీమనుంన్ను

20 లోనయిన స్తానమాన్యాలు హొరగుగాను యిరువై యెనిమిది పుట్లున్ను పన్నిదుము

21 క్షేత్రమున్ను ఖండవళితంగాను కొలచి వేఇంచి నేము క్రొత్తగాను నిత్యపల్లకిశావ

22 సాగించి ఆ పల్లకిశావకుంను స్వామి అమృతపళ్లకుంను అంగరంగవైభవాలకు-

23 న్ను యిచినటి యీ క్షేత్రమును యీ క్షేత్రానకు నగరికిం బెలె పుటబడి స(ం)గమును కట్నం

24 కానికెలు సహా సర్వమాన్యం చేశి మా తల్లిదండ్రింగారికిన్ని మాకున్ను పుణ్యంగాను సహి-

25 రణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను స్వామికి ధారవోశి సమర్పించి యిస్తిని। యీ క్షే-

26 త్రానకుం గలిగిన నిధి। నిక్షేప। జల। పాషాణ। అక్షీణ। ఆగామి। సిధ। సాధ్యంబులనే-

27 టి అష్టభోగతేజస్వామ్యతలుంను ఆచంద్రార్కస్తాయిగాను ధారవోశి యిస్తిని। త్రివా-

28 చికమును త్రికరణశుద్ధిగాను సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు తుంగభద్రలో-

29 ను విఠలేశ్వరుని సంనిధిని ధారవోసి సమర్పించిన భూదాన హిరణ్యదాన ధం-

30 మ్మశాసనం। కిలికిచర్ల తెర్వులోను నేము కోనెరు గటించి ఆ కోనేరు వదను స్వామిచేత యే-

31 ందుము చేను పుచుకొని వనంవేయించి ఆ కోనేరును వనము[ను] స్వామికి సమర్పించి ఆ వ-

32 నం వేశిన చేనికి ప్రతిగాను ప్రాంతకోనేరు తోంట స్తళం ఖ ం। యేందుము చేనున్ను యిస్తిని

33 యీ ధమ్మ్మానకు యవరు విరోధించినాను తమ తలిదండ్రులాను గోవుబ్రాహ్మనింని

34 వారణాశిలోను వధించిన పాపానం బోదురు॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా-

35 ను పాలనం [।*]పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వ్వా

36 యో హరేతి వసుంధరా [।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః [॥*]

No. 162.

(*A.R. No.* 472 *of* 1906).

TAṄGAṬŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the Madanagōpāla temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated **Saka 1469, Plavaṅga, Mārgaśira śu. 12** corresponding to **1547 A.D., November 24, (Thursday).**

It seems to record the remission of taxes on barbers by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarājayyadēva-mahārāju. Mentions Koṇḍōju, the barber.

TEXT

Obverse.

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-

2 వాహన శకవరు[షంబులు]

3 ౧౪౬౯ అగునేటి ప్లవంగ సం-

4 వ్వత్సర మార్గశిర శు ౧[౨]లు శ్రీ-

5 మ[ద్రా]జాధిరాజ పరమేశ్వర

6 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదాసివదే-

7 వ మహారాయలుంగారు విజ-

8 యనగరమంద్దు సా[మ్రా]జ్యని

9 యేలుచుండంగాను శ్రీమ-

10 [ం]మహామండలేశ్వర రామ-

11 రాజయ్య దేవమహారాజు-

12 లుంగారు విజయనగరం మ-

13 ంగళ కొండోజుకునూ రాయ-

14 సింహాసనానకు చెల్లే . .

15 [వం]ను మంగళ వోజులకును ఇ[1]

[1] The continuation of the record on the other side of the slab could not be copied as the slab is fixed into the wall.

No. 163.

(*A.R. No.* 318 *of* 1905.)

CHINTALAPUTTŪRU NEAR PUSHPAGIRI, CUDDAPAH TALUK, CUDDAPH DISTRICT.

On a slab built into the outer wall in the Indranāthasvāmin temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated, **Saka 1469, Plavaṅga, Mārgaśira ba. 5,** corresponding **to 1547 A.D., December 1, (Thursday).**

It records that on royal orders Aḷiya Rāmayyadēva-mahārāju having exempted the tax on barbers in the Karṇāṭaka country, Mahāmaṇḍalēśvara Timmayyadēva-mahārāju of Nandyāla did the same for the whole of Ghaṇḍikōṭa-sīma; also remitted the barber tax payable by Timmōju on the villages Puttūru, Rāvulapalle and Duṁpala-gaṭu belonging to the Indranātha temple.

TEXT

1 ౦ స్వస్తి శ్రీ [జయా*]భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౬౯ అగునేటి ప్లవం[గ సంవ*]త్సర-
2 మార్గశిర బ ౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదా-
3 సివదేవ మహారాయలు[గా]రు విద్యాన[గ]రమందు రత్నసింహాసనారూఢులై ప్రితివి-
4 సామ్రాజ్యం చేయుచుండ[గా]ను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర నంద్యాల తిమ్మయ్యదేవ-
5 మహారాజులు[వా]రు వ్రాయించ్చిన శిలాశాసనం సదాసివదేవమహారాయలు-
6 గారి అనతిని అళియరామయ్యదేవమహారాజులవారి ముదు[ల] కర్నాటకానకు మంగల-
7 వారు అచ్చే పన్ను సర్వమాంన్యంగాను కొండోజుకు మన్నించ్చి[న] నిమిత్యాం వేముసు ఘంటికో-
8 ట శీమకల్లాను మంగళపన్ను సర్వమాన్యంగాను సేస్తిమి యింద్రునా[థ*]దేవుని స్తానం గ్రామా-
9 లు పుత్తూరు రావులపల్య దుంపలగటు యీ గ్రామాలకు మంగళ తిమోజు అచ్చే మం-

Another slab

10 గళపన్ను సర్వమాన్యంగాను సేస్తిమి(ం) యీ ధర్మానకు యవ్వరుగన్క తప్పినాను శ్రీ నర సింహ్యాన్కి తప్పుక గంగకర్తను గోవు
11 బ్రాంహ్మ చంప్పిన పాపానం బోవువారు(ం) [॥*]

No. 164.

(*A. R. No.* 527 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the east wall of the second *prākāra* in the Aruḷāḷaperumāḷ temple.

Sadāśiva, 1547 A.D.

This is dated, **Saka 1469, Plavaṅga, Pushya ba. 3. Thursday,** corresponding **to 1547 A.D., December 29.**

It registers the gift of the two villages Vaḍakānipākam and Puttūru in Kiḷāru-sīma by Dūpāṭi Gōpināyaka for conducting the *tōpu-tirunāl* festival in the month of Chaitra to god Varadarāju for the merit of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju China-Timmayadēvamahārāju.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౬౯ అగు నేటి ప్లవంగ సంవత్సర పు[ష్య] బ ౩ గురువా[రా*]న శ్రీమ(న్)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర సదాశివరాయమహారాయలు పృథివిరాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమ(న్)న్మహామండలేశ్వర రామరాజు చింనతింమయదేవ మహారాజయవారి కార్యక[ర్తలై]న దూపా[టి] గోపినాయనింగారు కంచివరదరాజులకు అనంతమైన దండం సమర్పించి యిచ్చిన తోపుతిరుణాళకు సేసిన శిలాశాసనం చింనతింమరాజయవారికి పుణ్యంగాను చినతింమరాజయవారికి నాయంకరానకు చెల్లె[టి కిశారు] సీమలోని గ్రామం వ[డ]కానిపాకమున్ను అందులోని పుత్తూరున్ను కూడాను దేవునికి సమర్పించి దేవుడు చైత్రమాసాన తోపులోనికి విచ్చేశి ఆరగించే అందుకు కట్టడసేసిన ౨౦౦ రూకలకు వినియోగం

2 బియం ౯ ౧౫ కి౯౭౩ కూరలు ౯౭౪ నువులు ౯౨ . మిరియాలు ౯౧౭ ఆవాలు ౯ ౧౪ పసపు ౯౦౹ శొంఠి యాలకులు ౯౦౹ చింతపండు ౯౦౹ వుప్పు ౯౧౭ అరంటిపండు ౯౧౦౹ పనసపండు ౯౭౪ తెంకాయలు ౯౪౹ యళనిళ్లు ౯౬ పానకానకు బెల్లం ౯౬ వడగంజికి ౯౩ అప్పపళ్లు ౩కి ౧౫౭ కి ౯ ౧౨ అతిరసంపళ్లు ౨కి ౧౦౨కి ౯౧౦ వడపళ్లు ౩కి ౧౫౩కి ౯ . . . పడి ౧కి ౫౧కి ౯౩ సుఖయలు పళ్లు ౩కి ౧౫౩ కి ౯౯౬ యిడ్డలి పళ్లు ౩కి ౯౫ దోశపడి ౩కి ౯౫ పెసలు ౯౫౹ గంధంపరిమళాలు ౯౧౬ తీసెకూలి ౯౧ వువులు ౯౧౦ పొంకలాకులు ౯౫ నెయి నూనె ౯౫ తిరుమంజనం ౯౧ తిరుమంజన ద్రవ్యం ౯[1]

No. 165.

(*A.R. No.* 81 *of* 1915.)

PEDDA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the court-yard of the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Śaka 1470, Kīlaka, Chaitra śu. 9, Śrīrāma-navami** corresponding to **1548 A.D., March 18, (Sunday).**

It registers the grant of the village Jaṁbuladinne in Kōyilakuṇṭa-sīma for providing six plates of offerings to the god Ahōbalēśvara by Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla China-Avubhaḷayya, son of Naraśiṅgayyadēva-mahārāju and the grandson of Siṅgārayya-dēva-mahārāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa* for the merit of Hāvali Peda-Avubhaḷa-dēva-mahārāju.

TEXT

1 [దేవశ్రేణి] సిరోరత్నం । దైత్యద్విపఘటాంకుశం[।*]
2 [జయ]తు శ్రీనృసింహ్యాస్య దేవదేవశ్య శాసనం[।*]
3 స్వస్తి శ్రీ జయాద్భ్యుదయ శాలివాహన శకవ -
4 షంబులు ౧౪౭౦ అగునేంటి కీలక సంవత్సర చైత్ర శు[౯]
5 లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
6 సదాసివదేవమహారాయలుంగారు విద్యానగరమందు రత్నసిం -
7 హాసనారూఢుండై ప్రిథివీసామ్రాజ్యము సేయుచు-
8 న్నుండంగాను । శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రంహాండ-

[1] The continuation is not traceable.

9 నాయకులైన వేదవేదాంతవేద్యులైన పురాణపురుషోత్తము -
10 లైన శ్రీఅహోబలేశ్వరుల దివ్యశ్రీపాదచరణారవిందంబులకు
11 దేవర దాసానుదాసుండు ఆత్రేయగోత్రపవిత్రుండైన సోమ -
12 వంశాధీశ్వరుండైన శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర నంద్యాల సి-
13 ంగారయ్యదేవ మహారాజులంగారికి పౌత్రుండు నరసింగయ్యదేవ -
14 మహారాజులుంగారి పుత్రుండైన చినఅవుభళయ్యదేవ మ -
15 హారాజులుంగారు సద్వినయభయభక్తిని అనంతములైన సా -
16 ష్టాంగ్గ దండ్డములు సమర్పించ్చిఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనపత్ర-
17 క్రమమెట్ల[న్న*] ॥ సదాశివరాయలుంగారు మా నాయంక్కారానకు పా -
18 లించ్చియిచ్చిన కోయిలకుంటశీమకు చెల్లే జంబులదిన్నెగ్రామం । శ్రీమ -
19 దఖిలాండకోటి బ్రహాండనాయకులైన వేదవేదాంత్తవేద్యులైన పురాణపు-
20 రుషోత్తములైన శ్రీఅహోబలేశ్వరుల దివ్యశ్రీ చరణారవిందంబ్బులకు దేవర
21 దాసానుదాసుండైన ఆత్రేయగోత్రపవిత్రుండైన సోమవంశాధీశ్వరుండైన శ్రీ -
22 మన్మహామండ[లే]శ్వర నంద్యాల[సి]ంగ్గరయ్య దేవమహారాజులుంగారి పౌ -
23 త్రులుంన్ను నరశింగ్గయ్యదేవమహారాజులుంగారి పుత్రుండైన చినఅవు-
24 భళయ్య దేవమహారాజులుంగారు స్వామికి అరగింపుశేయం గట్టడ చేశి-
25 న శ్రింగార తళిగెలు ౬ అఖరాన ఆరు తళిగెలును కటడచేశి హావళి పెదఅ-
26 వుభళరాజుంగారికి పుణ్యంగాను కోఇలకుంట్ట శీమలోని జంబులదిన్నె
27 గ్రామం యీ తథాతిథి। శ్రీరామనవమి పుణ్యకాలమందు సహిరణ్యో-
28 దక దానధారాపూర్వకముగాను దారవోశి సమర్పించ్చితిని గాన శ్రీమ-
29 దఖిలాండకోటి బ్రంహ్మాండనాయకులైన వేదవేదాంతవేద్యులైన పురా-
30 ణపు[రు]షోత్తములైన శ్రీ అహోబళేశ్వరుల దివ్యశ్రీ పాదచరణంబులకు-
31 ం దేవర దాసానుదాసుండైన ఆత్రేయ గోత్ర పవిత్రుండైన సోమవంశాధీశ్వ-
32 రుండైన శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర నంద్యాల శింగరయ్యదేవమహారాజులుంగారి
33 పౌత్రులును నరశింగయదేవ మహారాజులుంగారి పుత్రుండుంనైన చినఅ-
34 వుభళయదేవమహారాజులుంగారు దారవోశి సమర్పించ్చిన కోఇల-
35 కుంట్టశీమలోని జంబులదిన్నె[గ్రా]మానకుంగల నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షీ-
36 ణ్యాగామిసిద్ధసాధ్యంబులనెడి అష్టభోగస్వామ్యంలున్ను ఆచంద్రార్కస్తా-
37 ఇగాను దానాదిక్రయపరివర్త[న*]యోగ్యమౌనట్లుగాను స్వీకరుంచ్చుమని సమ-
38 ర్పించిన భూదానధర్మ్మశాసనం। శ్రీ
39 దానపాలన యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం దానాత్స్వర్గ-
40 మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుత(త)ం పదం। స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం
41 పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
42 భవేత్॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వ్వా యో హరేతి వసుంధరా
43 [ం] శష్టిర్వ్వర్షసహస్రాణి(ం)। వి[ష్టా]యాంజాయతేక్రిమిః[॥*]
44 మేము అహోభళేశ్వరుల . . .

The remaining three lines are completly damaged.

No. 166.

(*A. R. No.* 462 *of* 1920.)

APPĀJĪPĒṬA, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up near the Īśvara temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Saka 1470, Kīlaka, Vaiśākha śu. 11** corresponding to **1548 A.D., April 18,(Wednesday).**

Seems to record a gift of land in Ālaguvāṭa in Penna-māṅgāṇi in Pennakacherla-sīma, of Jagatāpi-Gutti, to god Rāmēśvara of the village by Mūrtirāju Rāmayyadēva-mahārāju who is said to have been ruling Pennakacherla-sīma.

TEXT

First face.

1 శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శాలివాహన శకవరుష-
3 ంబులు ౧౪౭౦ అగునట్టి కీ-
4 లక సంవత్సర [వై]శా[ఖ] శు ౧౧ లు-
5 శ్రీమద్రా[జా]ధిరా[జ] రాజపర-
6 మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ స-
7 దాశివదేవమహారాయలు
8 పృథివిసా(ం)మ్రాజ్యం చేయుచు-
9 ండి విద్యానగరమందు రత్నసింహా-
10 సనారూఢుండై మూర్తి[ఱ]రాజ రామ-
11 య్యదేవమహారాజుల[కు] జగతాపిగు-
12 త్తికి చెల్లే పెనమాంగిణి పెన్నకచెలఱ సీ-
13 మ పాలించినడవగాను ఆ రామరాజు
14 గారు తమ పెంనకచెల్లఱ సీమలోని
15 ఆలగువాటగ్రామమందు రావిమాని
16 కాలువ తథాతిథి పుణ్యకాలమందు

Second Face

17 ఆలుగువాటి రామే-
18 స్వర దేవునికి అష్ట-
19 భోగతేజస్వామ్యా-
20 లు సహితంగాను
21 ధారవోసి యిచ్చె-
22 ను యి ధమ్మాఱనకు
23 యెవ్వండు తప్పి-
24 నాను శునక మాం-
25 సమును సురాను
26 సేవించిన వాండు
27 గోబ్రాహ్మణ వ-
28 ధ[ం*]చిన పాపాన బో-
29 వు [వాం]డు[॥*]

No. 167.

(*A. R. No.* 377 *of* 1926.)

TAṄGĒḌA, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the deserted temple of Sītārāmasvāmin in the **fort.**

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Śaka 1470, Kīlaka, Vaiśākha śu. 15, Sunday, lunar eclipse** corresponding to **1548 A.D., April 22.**

It registers the grant of the village Kāchavaram in Taṅgēḍa-sīma to the god Lakshmīnṛisiṁha at Taṅgēḍa by .... Dēvachōḍa-mahārāju, son of Mummaya-Dēvachōḍa-mahārāju and the grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Apratīkamalla Kuru-chēṭi Sōmaya Dēvachōḍa-mahārāju of the solar race and belonging to the Kāśyapa-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākha* at the command of Rāmarāja-Viṭhalayadēva Mahārāju who is said to have conferred the Taṅgēḍa-sīma as *nāyaṅkara* to the donor.

Text

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౬౭ [అగు]-
2 నేంటి కీలక సంవత్సర వైశాఖ శు ౧ ఆ శ్రీమన్మహారాజాధి[రాజ]
3 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదే[వ*]మహారాయలు పృ[థివి]-
4 రాజ్యం సేయుచుండంగాను అఖిలాండకోటిబ్రంహ్మాండనాయకు-
5 లయిన తంగ్గేడ శ్రీ లక్ష్మినృసింహ్వశ్రీపద్మపాదంబులకు నిజదాసుం[డయిన]
6 శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజు విఠలయదేవమహారాజులుం-
7 గారి ఆనతిని భానుకులోద్భవులైన కాస్యపగోత్ర ఆపస్తంబసూత్ర యజు-
8 శ్శాఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అప్రతీకమల్ల [కురు]చేటి
9 సోమయ దేవచోడమహారాజు[లపౌత్రు]ండు ముంమ్మయ దేవచోడ-
10 మహా[రా*]జుల[పుత్రుండు] . . దేవచోడ మహారాజులు అనంత్తములైన
11 దంణ్ణములు [సమ]ర్పింంచి సేయించిన ధమ్మశాసనం శ్రీమన్మహామండ్ల-
12 లేశ్వర రామ . . . . మహారాజులుంగారు మా నాయంకరానకు
13 పాలించ్చి యియ్యన[వ*]ధరించిన తంగేడ శీమలోని కాచవరం అ[నే] గ్రామం
14 స్వామి నిత్య అమృతపడ్లకున్ను తిరుకళ్యాణ తిరు[తే]రు మహోత్సవాలకును అం-
15 గ్గరంగ్గవైభవాలున్ను అవధరిం[చె]యట్టుగాను సమర్పణ సేస్తిమి గా-
16 న ఆ గ్రామం చతుస్సీమ పొలిమేరలోనుగాంగలిగిన కాడారంభ నీరారంభ నా-
17 నాధాన్యాలు [కొలుచు] విరాళాలు [సు]ంఖ్య స[హా] నిధినిక్షేప ఫలవృక్షాల
18 మొదలై[న*] అష్టభోగతేజస్వామ్యంబులు లోనుగాను సోమగ్రహ[ణ* పు]ణ్యకా-
19 లమందు కృష్ణా. . . . స్వామి భండారానకు ధారవోసి ఇస్తి-
20 మిగాన ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అవధరించ్చేది ॥ ఈ గ్రామాన-
21 కు యవరు తప్పినాను గంగ్గలో గోవుబ్రాహ్మణవధచేసిన దోషా-
22 నం బోవువారు ॥ దానపాలనయోమ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపా-
23 లనం దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం పదం ॥ [స్వ]-
24 ంస్తి . . . . ॥ శ్రీకేశవమూతి ॥

No. 168.

(*A. R. No.* 475 of 1915.)

Santarāvūru, Bapatla Taluk, Guntur District.

On a stone set up outside the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Śaka 1467, Kīlaka, Āshāḍha śu. 1, Thursday.** Śaka 1467 appears to be a mistake for 1470 as the cyclic year Kīlaka corresponded with the latter. With this correction, the date may be equated to **1548 A.D., June 7.**

It registers the remission of the taxes on the barbers of Gōpināthapaṭnam as also of the villages of Vinukoṇḍa, Bellaṁkoṇḍa, Addaṅki, Ammanaṁbrōlu, etc., by Mūrti

Rāmarāju, agent of Rāmarājayya, who was the representative of the king. The remission is stated to have been made by the above officer under the authority of the king and Rāmarājayya.

TEXT

1 శ్రీరామ। స్వస్తిశ్రీ శాలివాహ-
2 న శకవర్షంబులు ౧౪౬౯ అగు-
3 నేంటి కీలక సంవత్సర ఆషాఢ
4 శు ౧౧ గు। శ్రీమన్మహారాజ రాజా-
5 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
6 ప శ్రీ స[దా]సివమహారాయలుంగారు వి-
7 జయనగరమందు[ల] రత్నసింహాసనాసీను-
8 లై విజయ[ం సేయుచుండంగాను] రామ-
9 రాజయ్యవారు కొం[డవీటం] గోపినా-
10 థపట్నం మంగ్గళ్లకు యిచ్చిన ధర్మశా-
11 సనం సదాసివదేవమహారాయల సకల-
12 సాంమ్రాజ్యానకు [గాయర్]కర్తలైన రామ
13 రాజయ్యవారికిం [గాయర్]కర్తలైన మూర్తి రామ-
14 [రాజయ్యవారు] కొండ్డవీడు పాలించ్చనవధరించ్చి-
15 వుండంగాను రాయలున్ను రామరాజయ్యవారి అ-
16 [న]తి క్రమానను మూర్తి రామరాజుగారు కొండవీ[ట]
17 . . . నాంటి యాంశై గ్రామాలకున్ను నాల్గుకర . . .
18 వినికొండ్డ బెల్లంకొండ్డ అద్దంకి అంమనంబ్రోలు మొదలై-
19 న కరవటాల మంగ్గళవారికి పంన్ను . . . దీన్ని మానితిమి ధ-
20 ర్మశాసనం అనతిక్రమాన మీకు పంన్ను మా-
21 నితిమిగాన మీ పుత్రపౌత్రపారంపరియంగాను
22 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను మా పట్నమంద్దు మా శీమల గ్రామా-
23 లను [మీ కాయకం] సేసు . . మాన వుండువారు యిండ్డుల
24 రఘునాయకులకుంను మూలస్థానేశ్వరుండును స్థలక-
25 ర్ణాలును సాక్షిగాను పన్ను మానితిమిగాన నాథని గరుడగం-
26 భం మం[డపా]ము వేయించిన శాసన . . వుండేది[1] ।

No. 169.

(*A. R. No.* 63 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated Śaka 1469, Kīlaka, Āshāḍha śu 11. If the Śaka year is a mistake **for 1470, the** details correspond to **1548 A.D., June 16, (Saturday).**

States that Narasamma, wife of Mahāmaṇḍalēśvara Gōbūri Vōbaya of Kāśyapa-*gōtra* and Yajuś-*śākha*, having constructed a *vasanta-maṇḍapa* to the north of Diguva-Tirupati, endowed 120 *varāhas* to the temple for conducting, out of the interest thereon

1 On the reverse there is another inscription which is very badly damaged.

the festivals in honour of the god Ahōbalēśvara in that *maṇḍapa*. Narasiṅgarāju, Narasarāju, Timmarāju, and another, name not mentioned, the four sons of the donar, were to supervise the proper conduct of the festivals enjoined in the gift deed.

TEXT

1 శ్రీ శుభమస్తు॥ దేవశ్రేణి సిరోరత్నం దైత్యద్విపఘటాంకుశం। [జయతు] శ్రీ నారసింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౬౯ అగు నేంటి కీలకనామ -

2 సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౧ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాసివ దేవమహారాయలు విద్యానగరమందు పృథ్వీసాంమ్రాజ్య[ం*] శేయుచుండం-

3 (ం) గానుం స్వస్తి శ్రీ చతుర్భువనాధీస్వర శ్రీ అహోబల వీరనారసింహ్వాదేవర దివ్య శ్రీపాద[ం]బులకు కాస్యపగోత్రం యజుస్సాఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర

4 గోబూరి వోబయదేవమహారాజులుంగారి దేవు[లు] నరసంమంగారు శ్రీ అహోబలేశ్వరుల దిగువ తిరుపతిని వుత్తరభాగానను కట్టించిన వసంతమండ్డపా-

5 నకు శ్రీ అహోబలేశ్వరులు మహోత్సవదివసాలను నిత్యోత్సవపక్షోత్సవమాసోత్సవసంవత్స రోత్సవాలను మంటపాన వేంచేశి తిరువోలగం అవధరించి ఆరగించే దో-

6 శలవడి తలిగె ౧౫కి దో ౨౪ కి మినుపబేళ్లు మ ౧ చి ౦। జీలకఱ వీ । = నెయి మం = అడకె అముద్కు పోంకలు ౧౨ ఆకులు ౧౨[౬] ఆరగింపు చేయించే అందుకు

7 శ్రీ భండారానకు చెలించ్చిన ఘటి వ గ ౧౨౦ అక్షరాల[ం] నూటయిరువై వరహాలా యిందుల [వ]డ్డికింగాను శ్రీ అహోబలేశ్వరులు ఆచంద్రార్కం ఆరగింప్ప శేయిం-

8 చ్చి యీ కైంకర్యం నడపంగలవారం గోబూరి నరసంమ కొమా . . . . నరసింగరాజు నరసరాజు తింమరాజు వీరు జ ౪ న[లు] సదా సేవపరులు[॥*]

No. 170

(*A. R. No.* 694 *of* 1920.)

CHILUVŪRU, TENALI TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar set up before the Madanagōpālasyāmin temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Saka 1470, Kīlaka, Mārgaśira śu. 11, Thursday** corresponding to **1548 A.D., November 11.** The weekday, however, was **Sunday.**

This incomplete record stops after mentioning the name of the king.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౪౭౦ అగు నేంటి కీలక సం-
4 వత్సర మార్గశిర శు ౧౧ గు
5 రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
6 శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు
7 పృథివిసామ్రాజ్యం శేయుచుం-
8 డంగాను

No. 171.

(*A. R. No.* 824 *of* 1917.)

VADIGĒPALLI, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1548 A.D.

This is dated **Śaka 1470, Kīlaka, Pushya ba. 15** corresponding to **1548 A.D., December 30, (Sunday).**

It registers a gift of money to the deities Sōmēśvara and Chennakēśava of the village Vōḍigipalli by Sūraparāju Narasarāju for the merit of the twenty four families of the *dommari* community to which he apparently belonged.

TEXT

1 శుభమస్తు[।।*] [స్వస్తి శ్రీ విజయా]-
2 భ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు
3 ౧౪౭౦ అగునేటి కీలక సంవత్సర పుష్య
4 బ ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజ
5 పరమేశ్వర [శ్రీ] వీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివమహారా-
6 యలు విజయనగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివి-
7 సాంమ్రాజ్యం చేయుచుంనుంవుండగాను వోడిగి[ప]ల్లి గ్రామమ-
8 ందు సోమేశ్వరదేవరకు చెంనకేశవదేవర[కు] కోవెలలో తిరుణాలకు [యిరువై]-
9 నాలుగు కులాలవార్కి పుణ్యంగాను . . దొంబరి ఇచ్చే . .
10 . . సూరపరాజు నరసరాజుగారు వోడిగిపల్లి సోమేశ్వరదేవర-
11 కు చెంనకేశవదేవర [కోట]తిరుణాలకు ౨౪ కులాలవారికి పుణ్యం-
12 గా యిస్తిమి ।। . . . . త్రివాచకంగాను యిస్తిమి [కోట] తిరు-
13 నాలకు రెండు . . . నాలుకును యేడు ౧కి [వ] గ ౬ గ్రామ[ం*]-
14 వారు దేవతాశేవకు యిచ్చి [నడుప]ఇంచ్చ గలవారు ఇందు-
15 కు యెవరు తప్పినాను గ్రామంవారు తప్పినాను . . . . .
16 . . . . గా శేశినాను . . . గాడిద . . . .
17 పుట్టినవారు। స్వదత్తం ద్విగుణం
18 పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[।।*]
19 . . . . వసుంధరా షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జా-
20 యతే క్రిమిః[*।।]

No. 172.

(*A. R. No.* 532 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT.

On the east wall of the second *prākāra* in the Āruḷāḷaperumāḷ temple.

Sadāśiva, 1549 A.D.

This is dated **Śaka 1471, Saumya, Nija-Vaiśākha ba. 3, Tuesday,** corresponding to **1549 A.D, May 14.**

In the grant portion it is mentioned that the gift was made on the occasion of the lunar eclipse which occurrred on śu. 15 in the previous month **(Adhika-Vaiśākha)** corresponding to April 12, (Friday).

It records a gift of a plot of land after purchasing it from *sthānam* Uddaṇḍarāya for 15 *varāhas* and incurring an expense of 25 *varāhas* towards converting it into a flower garden for supply of garlands to god Varadarāju by Mahāmaṇḍalēśvara Vallabhayyadēva-mahārāju, son of Rāmarāyani-Varadarāju of Ātrēya-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Sōma-*vaṁśa* in the name of his mother Krishṇamma. The plot of land was made over to Narasayya, son of Saṅkīrtana Rāmānujayya stipulating that he should maintain the garden and supply garlands to the god in the name of the donor's mother Krishṇamma. Also records the grant of the village Chitinañjēri in Poḷḷuri-sīma, the *nāyaṅkara* territory of Chinna-Timmarājayya, for maintaining out of the income thereof, the flower garden and the *tōpu-tiruṇāḷ* of the diety.

There is a Tamil version of this record on the same wall in the temple (No. 530 of 1919).

Text

1 శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుద[య*] శాలివాహన శక[వ*]రుషంబులు ౧౪౭౧ అగు నేటి సౌమ్య సంవ్వత్సర నిజవైశాఖ బ ౩ మంగళవారాన శ్రీమ(న్)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవిరా[1]ప్రతాప శ్రీవీర సదాశివరాయమహారాయలు పృథివిరాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంభ సూత్రం సోమవంశా ధీశ్వరులైన రామరాజరా-

2 యని వరదరాజుగారి కొమారుండు వల్లభయ్యదేవమహారాజులుంగారు తమ తల్లిగారు క్రిష్ణంమ్మ పేరింట తిరునందవనం కావించి సంకీర్తన రామానుజియ కొమారుండు నరసయకు చెంద్ర గ్రహణ పుణ్యకాలమంద్దు అచంద్రార్క్క స్థాయిగాను సంత్తానపరంపరంగాను తిరునందవనం శేసుకొని అంద్దులో గలిగిన తిరుపడి తాము వరదరాజులకు తిరుమాలె కైంకర్యం నడుపు క వ-

3 చ్చెయట గానును తక్కిన పలవత్తు తాము అనుభవించుకొని క్రిష్ణంమ్మ పేరిట తిరుమాలె వుభయం నడపంగలవారని ఇచ్చిన తిరునంధావనం ఇ తిరునందవనం సాగివచ్చెయ్య[ం*] దుకుంన్ను తోపు తిరుణాళ్లు సాగివచ్చెయ్యంద్దుకుంన్ను సదాసివురాయలు చిన్నతింమరాజయ వారికి [పా]లించిన పొళ్లురి సీమలోం జెల్లివచ్చె చిటినంజెరి గ్రామం ధారాపూర్వంగాను యిచిన చిటినంజెరి గ్రామం ౧ కి చక్ర వ ౬౦ వరహాలు

4 గుత్తశెశి చిత్రవసంత తోపు తిరుణాళ్లు సాగే అందుకు ముప్పై వరహాలుంను తిరునందవనం సేసే నరసయ్యగారికి ముప్పై వరహాలున్ను కట్టడ శేసి కంచి వ[ర]దరాజులకు అనంతములైన దండములు సమపించి వల్లభరాజుగారు తిరునందవనం తోపుతిరుణా[ళ*] వుభయం సిలా శాసనం [స్థా]నం వుద్దండరాయనిచాత క్రయంగాను గొన్న తిరునందవనం తిరుమంజ్జనం పెరువరికి పడమర చిక్కవాడెల

5 మోటూరి వెనక తోం[ప్పు] వుత్తరమున్ను । తూపు౯ంన్ను । పరిపూనర[మఠం] దీన్కు దక్షిణం । యీ చెతుర్భాగములకుం నడుమ పుట్టలు గటుగల కొలను గుంట్టలు ౧౮౦ యీ నూటయెనభై ఇంటింన్ని స్థానం వుద్దండరాయనిచాత క్రయంగా గొంన్నట్టి చక్ర వ ౧౫ అక్షరాలాను పదేను వరాలు మిట్టలు చక్కంజెశె అంద్దుకు గ ౨౫ వుభయం చేసిన వరహాలు నలుపై క్రయశాసనం నరసయ్యని శేవ ఇచ్చిన తిరునందవనం తోపుతిరుణాల శిలాసాసనం శ్రీ శ్రీ[॥*]

1 Read వీర

No. 173.

(*A. R. No.* 471 *of* 1906.)

JILLEḶḶA, PRODDATUR TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near a water course by the side of the road.

Sadāśiva, 1549 A.D.

This is dated **Śaka 1471, Saumya, Āshāḍha śu. 11,** corresponding to **1549 A.D., July 5, (Friday).**

It records a gift of the income derived out of the *kāṇike* and other taxes collected in Jilleḷa, a gift village of Ahōbala Narasiṁhadēva temple, to god Vīrabhadra at Jilleḷa, by Mahāmaṇḍalēśvara Chinna Timmarāju Koṇḍayyadēva Mahārāju, for the *parapu* and *pāruvēṇṭa* festivals.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద -
2 య శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు ౧౪౭౧
3 అగునేటి సవుంమ్యె స[ం*]వ్వత్సర ఆషాఢ శు ౧౧ లు
4 శ్రీమ(ం)ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
5 శ్రీ సదాసివదేవమహారాయలు విజయనగరమందు ర -
6 త్న సింహాసనారూఢుడై పృథివిసాంమ్రాజ్యం శేయుచుం -
7 డగాను ఆత్రేయసగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యెజుశా -
8 ఖా(ం)ధ్యాయులైన శ్రీమహామహామండలేశ్వర చినతిమ్మరాజు -
9 కొండయ్యదేవమహారాజులుంగారు శ్రీఅహోబల శ్రీన -
10 రశింహ్వాదేవునికి చెల్లె జిల్లెళగ్రామమందలి మహారా -
11 చప్రయోజనాలకు వచ్చిన కానికె కట్టాలవల్లను వచ్చి -
12 న రొఖం యీ జిల్లెళగ్రామమందలి శ్రీవీరబద్రదేవుని -
13 కి పరపు పారువెంట మహోత్సాలకు అహోబల -
14 స్త[శ]మందలి అశేషం సంమతినిన్ని సహిరణ్యోదక -
15 దానధారాపూర్వకంగాను త్రివాచికంగాను ధా -
16 రపోశి యిస్తిమి ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరద -
17 త్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
18 భవేత్ ॥ దానపాలనయోర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను
19 పాలనం [।*] దానాత్స్వర్గ్గమవాప్నోతి పాలనాద -
20 చ్యుతం పదం ॥ యిందుకు యెవ్వరు తప్పినాను
21 గంగకత్తర గోవు బ్రాంహ్మన్ని వధించ్చిన పాపాన
22 పోదురు ॥

No. 174.

(*A. R. No.* 75 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

Round the platform of the huge pillar (*jayastaṁbha*) in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1550 A.D.

This is dated **Śaka 14[72] (current), Saumya, Phālguṇa śu. 3,** corresponding to **1550 A.D., February 19, (Wednesday).**

It registers the gift of a piece of land in the village Ālamūru purchased from Van Śaṭhagōpa-Jiyya and other officials connected with the management of the temple, for raising a garden with coconut and other trees, in favour of god Ahōbalēśvara by Avubhaḷrāju, son of Timmayadēva-mahārāju of Gārgya-*gōtra,* Āpastamba-*sūtra* and Yajus-*śākha.*

TEXT

1 సుభమస్తు । దేవ[శ్రే]ణి శిరోరత్నం దైత్యద్విపఘటాంకుశం[।*] జయతు శ్రీ నరసింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహాన శకవషాంబులు ౧౪[౭౨] గు నేంటి సౌమ్య సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౩ లు శ్రీమం(ఱ)మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయలు విజయనగరమందు [రత్నసింహ్వాస నారూఢుండై] పృథివిసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను ॥ శ్రీమతే రామానుజాయనమః శ్రీ[వేదమార్గ]ప్రతిష్టాప[నా*]చార్య పరమహంసపరివ్రాచకాచార్య వేదాంతాచార్యులైన శ్రీ వన్ శఠగోపజియ్యంగారున్ను అహోబలస్థానంవారును శ్రీమణ మహామండలేశ్వర కొండ్రాజు చినతిమ్మయ్యదేవమహారాజుల కార్యకర్తలైన వుగ్గరుసుంగారున్ను అధికంవారున్ను గార్గెనగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శా . . . . . పౌత్రులైన [తింమయదేవమహా]రాజులుగారి పుత్రులైన అవుభళ్రాజుంగారికి ఇచ్చిన క్రయ భూదానధర్మశాసనక్రమ మెట్లంనను

2 . . . మీరు శ్రీ అవుభళేశ్వరులకు తిరునందనవనం నారికళాలు పోంకమాంకులు చాతుపడి తోంట మామిళ్లు అరంట్లు పనసమాకులు [వేయి]చ్చే అందుకు ఆలమూరి భటారి అంగళ్రాజుగారి భటవ్రిత్తిమాన్యం ఆలమూరను చెలే చేని స్థలం . . . రు వారిచేతను క్రయం పుచ్చుకొన్న చేను ఖ ౦౹ లున్ను వరిమడి [ఆదా]ను శ్రీ అవుభళేశ్వరుల భండారానను [తె]లంగళ్రాజు మాన్యం స్థళం నగరి [మీద] యీా చేనికి యీాడుగాను ఆలమూరను గోరిమాకుల చేనిస్థళం ఖ ౦౹ లు చేనుంన్ను మడి అ[దాను] శ్రీ అవుభళేశ్వరుల శ్రీభండారం పొలం యీా స్థళ[ము] భండారానకు క్రయం ఇచ్చినది వ గ ౪౭ నలుపైయెనిమిది వరహాలకుంను శ్రీ భండారానకుం బుచ్చుకొని మీకు క్రయం యిచ్చిన చేను ౦౹౩ యెనమందుము వుభయం . . . . సహాగాను చేను ఖ ౧౪౩ ను మడి [ఆదా]ను అశరాలాను చేను పుట్టెండు ముత్తుముంన్ను మడి . . . .

3 నందనవనం నారికేళాలు పోంకమాంకులు మామిళు సాంతుపడి తోంట అర(ం)ట్లు వేంఇంచ్చం గలవారు యీా తోంటవంక వచ్చేఫలం యేమి గలిగినా అంతవటును అవుభళేశ్వరులకు పాలు ౧న్ని యీా తోంట సేసే తోంటలు జన ౪ కు పాళ్ళు ౨ లెఖానున్ను నడపగలవారం బట్ల తెలంగళ్రాజుచేతను ఆలమూరిమాన్యం మడి పండిన ఫలం వడ్లుసేసిన కాంపుకు సంగోరు పోంగాను కడమ సగం[పాలి]కి వచ్చిన ఖ వడ్లలోను [సం]క్రాంతి[పొ]లివూట మహోత్సవాలను ఆలమూరికి అహోబళేశ్వరులు వేంచ్చేసిననాండు మీరు వేఇంచ్చిన తోం[ట లోపల]ను అరగించ్చే తలిగెకు అముతుపడి బియ్యం ఖ ౧ను అందుకు దగిన సోప[స్కా]రాలుంన్ను పెసలు కరియముదు నెయి మొదలైనవి చేరుపుకు మీరే వేయించ్చగలవారు ।

No. 175.

(*A. R. No.* 369 *of* 1920.)

CHITRACHĒḌU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab in the compound of the mosque.

Sadāśiva, 1550 A.D.

This is dated **Śaka 1473 (current), Sādhāraṇa, Āshāḍha śu. 10 corresponding to 1550 A.D., June 23, (Monday).**

This fragmentary record mentions the pontiff Śāntabhikshāvṛitti Ayyavāru and his three spiritual sons, the Narapati, Aśvapati and Gajapati kings who seem to have made some gifts to god Mallikārjuna of Śrīśaila worshipped by them.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక-
2 వర్షంబులు ౧౪[౭]౩ అగునేటి సాధారణ
3 సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౦ లు శ్రీ మ(ం)న్మహారా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ
5 సదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగ-
6 రమందు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృ-
7 థివిని సాంమ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీ-
8 మతు సజ్జనశిద్ధసివాచారసంప-
9 న్నులైన శ్రీశాంతభిక్షావృత్తిఅ-
10 య్యవారి మూడు కొమాళు నరప-
11 తి అశ్వపతిరాజుల గజపతిరాజు-
12 ల పూజలింగమైన శ్రీశైలం మల్లి
13 . . . . .

No. 176.

(*A. R. No.* 379 *of* 1904).

KALAMAḶLA, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up at the left side of the entrance of Chennakēśava temple.

Sadāśiva, 1550 A. D.

The record is dated **Śaka 1472, Sādhāraṇa, Pushya ba. 6, Monday** regularly corresponding to **1550 A.D., December 29, ·35.**

This incomplete inscription registers a gift to god Chennakēśava of Kalumaḷa by Chāṅgalamaṟri Paruvatayya, son of Vipravinōdi Vallabhayya. The details of the gift are lost.

Text

1 శుభమస్తు[॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక-
2 వర్షంబులు ౧౪౭౨ అగునేటి సాధారణ సంవత్సర
3 పుష్య [బ ౬] సో శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్ర(ం)హ్మాండ-
4 [నాయకులై]న కలుమళ శ్రీచన్నకేశవమూర్తికి
5 శ్రీమద్యజనాదిషట్కర్మనిరతులైన భూసురోత్తమ
6 ప్రియశిష్యుండైన విప్రవినోది వల్లభయ్య కొడుకు
7 [చాంగలమఱ్ఱి] పరవతయ్య దండం సమర్పించి
8 [ఇచ్చిన ధర్మ]శాసనం శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-
9 వీర[ప్రతా]ప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు పృథ్వీ-
10 సామ్రాజ్యం శాయంగాను తమ విప్రవినో[దుల]కల్లా-

11 ను యీ కలుమళ్లగ్రామం బ్రాంహ్మలు ఇచ్చాభోజన-
12 తాంబూలవస్త్రభూషణగంధపుష్పవస్తువాహనాదులు మో-
13 [దలై]న త్యాగసర్వ[మాన్యము]న్ను మా కులస్వాములైన కేశవయ్య గోపతి-
14 య్య నల్లారయ్య పెదఅనంతయ్య చినఅనంతయ్య . . .
15 ల్లయంగారి పరవతయ్యంగారు మొదలైన విప్రవినోద[1]

No. 177.

(*A. R. No.* 438 *of* 1923.)

VĪRĀPURAM, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up before the Hanumān temple.

Sadāśiva, 1550 A.D.

This is dated **Śaka 1472, Sādhāraṇa** corresponding to **1550 A.D.**, the other details being lost.

The record is incomplete and stops after mentioning the name of the king.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవరుషంబులు ౧౪౭౨ అగునేటి
3 వర్తమాన సాధారణ సంవత్స[ర]ం
4 . . . . . లూ శ్రీమ(ం)న్మహారాజాధిరాజ
5 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర సదాసివదే

No. 178.

(*A. R. No.* 373 *of* 1926).

TAṄGĒḌA, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab built into the wall in front of the Hanumān temple near the fort-gate in the village.

Sadāśiva, 1551 A.D.

This is dated **Śaka 1474 (current), Virōdhikṛit, Āshāḍha śu . 15, Thursday,** corresponding to **1551 A.D., June 18.**

It records the exemption of the taxes such as *jātipannu, aśivechcham, āṭapannu,* etc., on the barber community of Taṅgēḍa as well as Taṅgēḍa-sīma, made by Daḷavāyi Veṅgaḷa-nāyaka on the orders of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Rāmayyadēva-Mahārṇju at the request of the barbers Koṇḍōju and Timmōju.

TEXT

1 ◎ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 షరంబులు ౧౪౭౪ అగునేంటి విరోధకృత్ సంవ్స-
3 త్సర ఆషాఢ శు ౧౫ గు। శ్రీమన్మహారాజాధిరా[జ రా]-
4 [జ]పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదేవమ-
5 హారాయలు విద్యానగరమంద్దు వజ్రసింహాసనా-
6 సీనులై పృథివిరాజ్యం సేయుచుండ్డంగ్గాను । స-
7 దాశివమహారాయల రాజ్యభారధురంధరు-

[1] The record is incomplete and stops abruptly.

8 లయిన। శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర రామరాజు రా-
9 మయ్యదేవ మహారాజులు తిరుమలయ్యదేవ మ-
10 హారాజులంగారి నిరూపాల క్రమాన దళవాయ వెం-
11 గ్గళ్నాయినింగారు తంగ్గెడ తంగ్గెడశీమ మంగ్గళవాజు-
12 లకు యిచ్చిన శాసనము। రామరాజయ్యవారికి-
13 న్ని తిరుమల్రాజయ్యవారికిన్ని మంగ్గళ్ల కొండ్డోజున్ను
14 తింమ్మోజుంన్ను మనవి విన్నపం చ్చేసుకొని రాయ-
15 రాజ్యానం గలిగిన మంగ్గళ్లవారు అందరికిన్ని జాతి-
16 పన్ను వెట్టి సహా మాన్పించ్చి అన్నిశీమలాను శాసనాలు
17 వెయ్యించ్చినారుగ్గాన। రాజుల నిరూపాల క్రమాన మీరు-
18 న్ను జాతిపన్ను సుంఖ్యాళితం ప్రజలలో ఆశివెచ్చం ఆటపన్ను
19 సహా రొఖాలున్ను వెట్టిన్ని యెల్లప్పటికిన్ని సర్వ-
20 మా(ం)న్యం సేస్తిమిగ్గాన। మీ కులకాయకం సే-
21 సుకొని మీకు నడచే కట్టగసవులు జాతిప-
22 తన్న స్వాంమ్యాలు అనుభవించ్చి పరిణామాన వుం-
23 [డే]ది ॥ యీ మా(ం)న్యానకు యివ్వరు తప్పినాను గా-
24 డిద కడుపునం బుట్టువారు గంగ్గకతాను గో-
25 వు బ్రాంమ్మని వధియించిన [1]పప్పాన బోవువా-
26 రు శునక మాంస్యం తిన్నవారు ॥ శ్రీ [॥*]

No. 179.

(*A. R. No.* 349 *of* 1905.)

PEDDAMUḌIYAM, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab built into the wall in the courtyard of the Vīrabhadrēśvara temple.

Sadāśiva, 1551 A.D.

This is dated **Śaka 1473, Virōdhikṛit, Śrāvaṇa ba. 8, Sunday, Kṛishṇajayantī, corresponding to 1551 A.D., July 26, ·12.**

It records a gift of income derived from the taxes such as *juṁju, nārasam, mōṭu-palaka,* etc., payable to the *vīramushṭis* by the *Tammaḷa* and other communities of the village Brāhmalamuḍiyyam *alias* Trilōchanapuram, to god Sōmēśvara of the same place, by China-Basuvaya, son of Vīramushṭi Būmaya of Ghanagiri. The village is said to be in Rēnāṭi-sīma, a subdivision of Ghaṇḍikōṭa-rājya.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షం-
2 బులు ౧౪౭౩ అగునేటి విరోధకృతుసంవత్స-
3 ర శ్రావణ ౮ ఆ శ్రీమద్రాజాధిరాజ
4 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర స-
5 దాసివదేవమహారాయలుగారు విద్యా(న)-
6 నగరమంద్దు ర[త్న]సింహ్వాసనారూఢులై పృ-

---

[1] Read పాపాన

7 థివి సాౕమ్రాజ్యం శేయుచుండ్డగాను ఘండి-
8 కోటరాజ్యంలోని [రే]వా[టి]సీమలోను త్రిలో[చ]-
9 నపురాన్కు ప్రతినామమైన బ్రా(ం)హ్మలము-
10 డియ్యం యజనాదిష[ట్క]ర్మనిరతులైన వద-
11 వాక్యప్రమాణగ్నులైన[1] సర్వగుణసంప్ప-
12 న్నులైన నూంటయెనమంద్రు స్తితాశేష[వి] -
13 ద్వంశమహాజనాలకుంన్ను శ్రీ త్రిలోచ[న]-
14 పుర ప్రతిగ్రహాల[బ్ధ]మైన బ్రా(ం)హ్మలముడి-
15 య్యం అనేటి సర్వమాన్య అగ్రహా[ర*]ముందుల
16 శ్రీ సోమేశ్వరుదేవునికి శ్రీశైల సింహ్వా-
17 సనస్థులైన భిక్షావ్రి త్తిఅయ్యవారి శిష్యు-
18 లైన [రత్న]గిరి వీరముష్టి బూమయ కొ-
19 మారుండు చినబసువయ్య ధారవోశి
20 ఇచి[న*] ధర్మశాసనక్రమమె[ట్ల]ంన్నను స్వస్తి సమ-
21 స్తనిజనామాంకమాలికాప్రశ స్తసహితులైన శ్రీ-
22 మద్గణేశ్వరదేవ గౌరీశ్వరదేవర దివ్యశ్రీపాద వ-
23 ద్మారాధకులైన అయ్యావళిముఖ్యమైన చాలు-
24 మూలసమ స్తపెకంద్ర సంమ్మతినింన్ని సకలపు-
25 [రా]ంత్తకుల సంమ్మతిని బ్రాంహ్మలముడి-
26 య్యం గ్రామమంద్దు తంమళ్లు మొదలైనవా -
27 రు అచ్చేటి వీరముష్టివంన్ను ముడియ్యం సో -
28 మేశ్వరదేవునికి దీపారాధనకు సకళపురా-
29 ంతకులకు పుంణ్యంగానుంన్ను జుంజుంను[ం]
30 [గాశి]ను నారసముంను మోటుపలకాను పట్టిడి
31 వీరముష్టులకు పుంణ్యంగానుంను యీ తత్సం-
32 వత్సర శ్రావణ బ ౮ ఆదివారంనాడు శ్రీ క్రి-
23 ష్ణజయంతి పుణ్యకాలమందు శ్రీ-
34 సోమేశ్వరదేవర సంనిధిని సకలవీర-
35 ముష్టులకు పుంణ్యంగాను ఇ ధర్మ్మా-
36 ం ఆచంద్రార్క్కస్తాఇగాను ఇ అగ్ర -
37 హారమందుల స్తితాశేషవిద్వంశ-
38 మహాజనాలముంద[ర]నుం త్రికర-
39 ణసుధిగాను త్రివాచకంగాను[2]

No. 180.

(*A. R. No.* 310 *of* 1926.)

Maravapalli-agrahāram, Dharmavaram Taluk, Anantapur District.

On a stone set up in front of the ruined temple of Tiruveṅkaṭanātha.

Sadāśiva, 1551 A.D.

---

[1] Read వదవాక్యప్రమాణజ్ఞులైన

[2] The continuatoin of the recrod probably on the reverse of the slab could not be copied as the stone is built in.

This is dated Śaka 147[3], Virōdhikṛit, Kārtika, corresponding to 1551 A.D.

The inscription is very much damaged. Mentions Narasarājayyadēva **Mahārāju**, **son** of Mahāmaṇḍalēśvara Chinna Timmarājayyadēva Mahārāju, and seems to **refer to a** *sarvamānya* gift.

TEXT

1 శ్రీరామ[॥*] శుభమస్తు । స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన-
2 శకవరుషంబులు ౧౪౭[౩] అగు నేటి విరోధికృత సంవత్సర కార్తిక
3 . . . . . శ్రీమ(న్)న్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదా-
4 సివ దేవమహారాయలు విద్యానగరమందు పృథివిసామ్రాజ్యం చేయు-
5 చుండగాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర . . చిన్న తింమరాజయ్యదేవ మ-
6 హారాజుల కొమాలుణ నరసరాజయ్యదేవమహారాజులుగారు గు-
7 త్తిరాజ్య చిరమాగాణి ధర్మ్మవరం సీమలోని . . . .
8 . . రాయపురం అ . . . . దేవుని . . . . [వాహ]-
9 నాలకును ఇచ్చిన సర్వమాన్యపు శిలాశాసనక్రమమెట్లన్నను
10 శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర రామరాజు వెంకటాద్రి రాజయ్యదేవ-
11 మహారాజులవారు మాకు అమరపుంబళికి [యియ్యనవధరిం]చిన
12 ధర్మ్మవరంసీమలోని . . . . . పల్లి అనే అగ్రహారం [వెంక]టాద్రిరాజ-
13 య్యవారి ఆనతి . . . . ణానకు . . . .
14 . . . .
15 మహా . . . .
16 . . . . . సర్వమాన్య . . . . ఉత్థానద్వాదశిపు-
17 ణ్యకాలమందు . . . .
18 జు వెంకటాద్రిరాజయ్యవారి . . . . . .
19 ణ్యముగాను సర్వమాన్యముగాను ధారవోశి ఇచ్చిన
20 . . . .
21 యిస్తిమి యీ సీమ యేలివచ్చిన అధికార్లువా[రు]
22 రాయసంవారు అవసరంవారు మొదలైనవార్లు
23 అగ్రహారం యవరు ఆసించిరో . . . . .
24 అడుగరాదు అడిగిరి తమ తల్లిదం . . . .
25 గోహత్య బ్రంహ్మహత్యలు సేసిన . . . . .
26 . . . .
27 నవారు యీ అగ్రహారం వారి . .
28 . . నాలవారికి లోనై గ్రామానను
29 . . . .
30 . . . .
31 ను ధారవోసి సర్వమాన్యంచేసి ఆచంద్రార్కస్థాయిగా [అ*]ను-
32 భవించి బ్రతికేది[।*] స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తా-
33 ను పాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
34 భవేత్॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 181.

(*A. R. No.* 61 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the Narasiṁhasvāmin shrine in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated **Śaka 1474 (current), Virōdhikṛit, Pushya śu. 7, Sunday,** corresponding to **1552 A. D., Janury 3.**

It registers the endowment of the village Gurijēpalli in Dūpāṭi-sīma as a *poliyūṭu-grāma* to the temple treasury by Koṇḍayadēva-Mahārāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāja-Kōnēṭirāju who sold the village for 500 *varāhas* for the maintenance of a feeding house (*Rāmānuja-kūṭaṁ*) at Diguva-Tirupati. The donor belonged to the Ātrēya-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra*, and Yajuś-*śākha* and claimed his descent from the lunar race. He held Dūpāṭi-sīma as *nāyaṅkara* conferred on him by the king.

TEXT

1 శుభమస్తు। శ్రీ నారసి[ం*]హ్వాయ నమః॥ [యేతత్సు]రాసురాధీశ మవుళిశ్రేణివిరాజితం। అహోబల[నృ]సింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం॥ దేవశ్రేణి శిరోరత్నం। దైత్యద్విపఘటాంకుశం। జయతు శ్రీ నృసింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం॥ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషంబులు ౧౪౭౪ అగునేటి విరోధకృత్సంవత్సర పుష్య శు ౭ ఆ శ్రీమద్రాజాధిరాజ-

2 రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప। శ్రీ వీర సదాసివదేవమహారాయలు। విద్యానగరమందు రత్నసింహ్వాసనారూఢుండై పృథివీసామ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను। స్వస్తి శ్రీ చతుదశభువనాధీశ్వర శ్రీ అహోబలవీరనారశింహ్వాదేవుని దివ్యశ్రీపాదపద్మంబులకు। అత్రేయగోత్ర అపస్తంబసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులయి[న*] సోమ-

3 వంశోద్భవులయిన। శ్రీమ(ం)న్మహామండలేశ్వర రామరాజు కోనేటిరాజుంగారి పుత్రుండు కొండయదేవమహారాజులుంగారు అనంతమైన దండములు సమపించి యిచ్చిన శ్రీ రామానుజకూట ధమానకు ప్రసాద క్రయానకు యిచ్చిన పొలివూటుగ్రామ క్రమమెట్లంన్నను। సదాసివదేవమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు పాలించ్చిన। దూపాటి సీమలో-

4 ని గొరిజెపల్లె గ్రామం శ్రీ అహోబలమందు దిగువతిరుపతిని శ్రీ రామానుజకూటానను శ్రీ వైష్ణవులు ఆరగించ్చె అంద్దుకు సదాసివదేవమహారాయలు పాలించ్చిన తాంమ్రశాసనం శ్రీ అహోబలేశ్వరుల శ్రీ భండారానకు సమప్పిరాం స్తిమి గాన ఈ గ్రామ ౧కి రేఖ ఘట్టివ గ ౫౦౦ అక్షరాలాను యేనూరు వరహాలకుం -

5 [ను] యీ సంవత్సర కాత్తికం ఆరభ్యంగాను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల శ్రీభండారానకు యీ గ్రామం సమప్పిరాంచ్చి శ్రీఅహోబలేశ్వరుల దిగువతిరుపతి కోవిల సంన్నిధి తిరువీధిని శ్రీ భాష్యకారుల సంన్నిధి శ్రీరామానుజకూటానకు కట్టడచేసిన వివరం దిన ౧కి దిగువతిరుపతిని సదాసివరాయల అవసరం అము -

6 [దుప]డి ౹ ౦। న్ను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల శ్రీ భండారానకు వచ్చేక్రయం ప్రసాదంవల్లను అముదపడి ౯ ౨ వుభయం అముదుపడి ౦।౨ కున్ను ఆరగించే తళిగెలు ౨ ఈ యీ తళిగెల మీందికి పరుపముదుకు పెసలు ౯౦।౦। నెయ్యముదు మ ౧।।। కరియముదుకు అరంటి కాయెలు ౩౦ మిరియాలు మ ౦-॥ బెల్లం పలాలు ౧౪ వుపు అముదము ॥ పైరు అము

7 . . ౦౹౦౹ మరీన్ని కోవిలం గలిగిన విసేష కరియములు విడువంగలవారు । యీ మరియాద దిన ౧కి పెరుమాళు అరగించ్చి యీ తళిగెలు శ్రీరామానుజకూటానకు యిచ్చే అందుకు క్రయానకు సమర్పించ్చిన దూపాటి సీమలోని । గోరిజెపల్లెగ్రామ రోఖం ఘట్టి వ గ ౫౦౦ అక్షరాలాను యేనూరు వరహాలకుంను శ్రీ అహోబలేశ్వరుల శ్రీభ -

8 [౦]డారానకు యీ గ్రామం సమర్పించ్చిస్తిమి యీ ధర్మ్మం అచంద్రార్క్కస్థాఇగాను శ్రీ భండారానకు నడవంగలది ॥ శ్రీ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ ॥ దానపాలన యోర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో నుపాలనం[।*] దానాత్‌స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుత -

9 ౦ పదం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వ్వా యోహ్హరేతి వసుంధరాం[।*] షష్టివర్షస(౦)సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి[ః*] ॥

No. 182.

(*A. R. No.* 682 *of* 1917.)

Yerragudi, Koilkuntla Taluk, Kurnool District.

On a pillar of the *mukhamaṇḍapa* in the Vēṇugōpalasvāmin temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated **Saka 1474, Paridhāvin, Vaiśākha śu. 11,** corresponding to **1552 A.D., May 4, (Wednesday).**

It registers the grant of their *vartana* collected from the *mahājanas* of Yaragudi by the *vipravinōdins* Parvvatayya, Anantayya and Nallārayya, sons of Vallabhayya and grand-sons of Mallayya of Kāśypa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Śukla-Yajuś-*śākha* and born in the Gobbūrikoṇḍa-*kula*, to the god Gōpinātha of the place for conducting *pānakālu-sēva* during the festivals in the month of Vaiśākha, for the merit of the community.

Text

1 శుభమస్తు[॥*]
2 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
3 శకవర్షంబులు ౧౪౭౪ అగునే-
4 టి పరిధావి సంవత్సర వైశాఖ శు-
5 ధ ౧౧ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
6 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదా -
7 శివదేవమహారాయలు విద్యానగర-
8 మందు వజ్రసింహాసనారూఢుం-
9 [డై] పృథ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుం-
10 డంగాను కాశ్యపగోత్ర అపస్తంభ-
11 సూత్రం [శుక్ల]యజుశాఖాధ్యా-
12 యులైన గోబ్బూరికొండ [కులో]ద్భవుల-
13 ఇన శ్రీమతు విప్రవినోది మల్ల-
14 య్యంగారి పౌత్రులైన వల్లభయ్య-
15 ంగారి పుత్రులైన పరు[వ*]తయ్య అనంతయ్య
16 నల్లారయ్యాను యరగుడి గోపినాతని[కి*] ఇ -

17 [చ్చిన] విప్రవినోదివర్తన ధర్మ్మశాస-
18 నం [కొండ్రా]జువారి యఱ్ఱగుడి గ్రా-
19 మాన మహాజనాలు విప్రవినో
20 దులకు ఇచె వర్తన గోపినాతని
21 వైశాఖ తిరునాళకు దేవుని [వడ]-
22 పపు పానకాలకు మా విప్రవి -
23 నోదుల కులంవారికెల్లాను పు-
24 ణ్యంగాను గోపినాథునికి స-
25 హిరణ్యోదకదానధారా
26 పూర్వకముగాను శ్రీవాచక-
27 ంగాను ధారవోశి ఇస్తి-
28 మి ఈ ధర్మానకు మా కులా-
29 న యవరు దపినాను మా-
30 నము లేనివాండు మాతృగ-
31 మనము సేసిన వాం-
32 డు సుణకమాంసం సు -
33 ర సేవించినవారు మంగ-
34 ళ స్వస్తి శ్రీ పరువతయ్య
35 అనంతయ్య నల్లారయ్యగా-
36 రి వ్రాలు[॥*]

No. 183.

(*A. R. No.* 167 *of* 1905.)

MĀRKĀPUR, MARAKPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the platform in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated in **Śaka 1475 (current), Paridhāvin, Jyēshṭha 12.** It is not clear from the record whether the *paksha* was *śuddha* or *bahuḷa.* The year and the month respectively corresponded to **1552 A.D., and June.** The date cannot be verified for want of the other details.

The inscription is damaged and seems to record a remission of the tax *ākula-mantrāyam* on the betel leaf growers of Mārakāpuram which they, in turn, appear to have made over to the temple. It mentions Kasavakanṭi Padmanābhayyaṁgāru, the *kāryakartta* of the king, Malappaṁgāru, the *mudrakartta* of Māḍrāju Nāraparāju and others.

TEXT

1 శుభమస్తు [।*] శ్రీ ॥।
2 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలి-
3 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౫ అగు నేటి
4 [పరి]ధావి సంవత్సర జేష్ట . ౧౨ లు శ్రీమన్మహా-
5 రాజాధిరాజ [రాజపరమే]శ్వర శ్రీవీరప్రతా-
6 ప శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయ-
7 లు విద్యానగరమందు [ప్రిథివి]సామ్రాజ్యము

8 రేయుచుండంగాను శ్రీమన్మహామం-
9 డ్డలేశ్వర రామరాజ . . . . . యదేవ-
10 మహారాజుల అయ్యవారి కార్యకర్తలైన
11 [కనకకంటి] పద్మనాభయ్యంగారున్ను మా[ద్రా]-
12 [జు] నా[ర]ప రాజయ్యవారి ముద్రకర్త . .
13 . . గి మలప్పంగారున్ను స్తానాచార్య .
14 . . అప్పయ్యంగారున్ను క[ర]నంవారు
15 , . . యతింప్మయ్య చనము
16 చంనయ అయప్పగారున్ను మారకా[పు]-
17 రం అకుందోటెలు సేశేవారికి యిచిన
18 . . . శాసనం మారకాపురాన్ను చన్నప-
19 కు అకుదోంటెలు శేశిఅందుల [అకు]-
20 [ల] మంత్రాయమున్ను మీకు త్రికాల-
21 [ము]గా ఇస్తిమి గాన యిది మోదలుగాను
22 మారకాపురాన కేసవ . . యం .
23 . . . . . ల గ్రామాలవారు
24 పెటి మంత్రాయమున్ను చనరా-
25 యల . . . . . . గానకే కట్టడ[1]

No. 184.

(*A. R. No.* 156 *of* 1905.)

MĀRKĀPUR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the south wall of the *antarāḷa-manḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated in **Śaka 1474, Paridhāvī, Śrāvaṇa śu. 15,** corresponding to **1552 A.D., August 4, Thursday,·50, lunar eclipse.**

It registers a grant of ten villages, viz., Tarnubāḍu, Korevānipalle, Mēḍiśeṭṭi-palle, Gaṅgireḍḍipalle, Jammuladinne, Tellabōḍu, Kōmaṭikunṭa, Sūrēpalle, Vānāla-puram and Chennāreḍḍipalle, situated in Kochcherlakōṭa-sīma to god Chennakēśava of Mārakāpuram by Mahāmaṇḍalēśvara Tirumalayyadēva-mahārāju who is said to have obtained Kochcherlakōṭa-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ[॥*] శుభమస్తు॥ శ్రీమతే రామానుజాయ నమః శ్రీమత్కేశవదేవస్య మారకా పురవాసినః। చతుర్దశానాం [లోకానాం*] ప్రభోర్దివ్యతి శాసనం। స్వస్తిశ్రీ జయా భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౪ అగునేం[టి]

2 పరిధావిసంవత్సర శ్రావణ శుధ ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలుంగారు విద్యానగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృధివి సామ్రాజ్యం చేయుచు-

3 న్నుండంగాను అఖిలలోకారాధ్యులైన మారకాపుర శ్రీచన్నకేశవరాయల శ్రీపాదపద్మంబు లకు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజు పెదశ్రీరంగయదేవ మహారాజులుంగారి కొమా రుండు తిరుమలయ్యదేవ మహారాజులుం-

---

[1] The remaining eight lines are completly damaged.

4 గారు ద[ణ]ం సమర్పించి యిచ్చిన భూదానధర్మశాసనక్రమము యెట్లంన్నను సదాశివదేవ [మ]హారాయలుంగారు మా నాయంకరానకు పాలింపనవదరించ్చిన కొచ్చర్లకోట సీమలోని తర్నశాడు కొరెవానిపల్లె మేడిశె[ట్టి*]-

5 పల్లె గంగిరె(రె)డ్డిపల్లె జంములదిన్న తెల్లబోడు కోమటికుంట్ల సూరేపల్లె వానాలపురం చన్నా రెడ్డిపల్ల సహా గ్రామాలు పదింన్ని శ్రీచంన్న కేశవరాయలకు సమర్పింస్తిమి ॥

No. 185.

(*A. R. No.* 406 *of* 1926.)

PALUGURĀḶḶAPALLE, BADVEL TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the Durga temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated **Śaka 1475 (current), Paridhāvin, Āśvija śu. 10,** corresponding to **1552 A.D., September 27.**

The inscription records the income from the *mahārachaprayōjanam* and *dēvatāprayōjanam* of the village Peddakōḍūru and the villages included in it to the goddess Aṁkāḷa-Paramēśvari of Pedakōḍūru by Jaṁgam Sarva[yya], son of Vīraṇāla Basuvayya at the instance of and for the merit of Mahāmaṇḍalēśvara Varadarājula Avubhaḷēśvaradēva Mahārāja for performing the *tīrtham*, *parapu* and *siddhayōgam* of the deity. The grant is said to have been made on the occasion of a lunar eclipse which was probably the one that occured on the full moon day of the preceeding Śrāvaṇa corresponding to August 5.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీజయా-
2 భ్యుదయ శాలివాహనశక-
3 వర్షంబులు ౧౪౭౫ అగు-
4 నేటి పరిధావి సంవత్సర ఆశ్వీజ శుద్ధ ౧౦
5 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ-
6 [ర] శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహా-
7 రాయలు విజయనగరమందు వజ్రసిం[ం*]హాస-
8 [నా]రూ(ం)డులై పృథివి సకలసామ్రాజ్యం శేయుచు-
9 [నుండగా]ను ఆత్రేయగోత్రులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వ
10 . . [డ]ల వరదరాజుల అవుభళేశ్వరదేవమహారాజు- .
11 ల ఆనతిని వీరణాల బస్వయ్య కొడుకు జంగం సర్వ[య్య]
12 [పె]దకోడూరి అంకాళపరమేశ్వరికి ఇచ్చిన ధర్మశా-
13 [సనక్ర]మమెట్లన్నను పెదకోడూరు అందుకుచెల్లే పల్లెలు సహా-
14 గాను మహా[రా]చదేవతాప్రయోజనాలకు వచ్చేటి కాని-
15 [కె కప్పా]లు దేవునికి వచ్చే.అంత్తవటుంన్ను దేవర తీర్థం
16 [ప]రపు సిద్ధ[యో]గం సాగే అందుకుగాను అవుభళేశ్వ-
17 [ర]దేవమహారాజులవారికి, పుణ్యముగాను సోమగ్ర-
18 [హ]ణపుణ్యకాలమందు సర్వమాన్యముగాను ధారవోసి
19 [యి]చ్చిన ధర్మశాసనము పెదకోడూరి అంకాలదేవికి ఇచ్చిన

20 ధర్మశాసనము ఈ ధర్మశాసనానకు తప్పి పరవు సిద్ధయోగాలు తీ-
21 ర్థా౦ సాగకుండాను చరిచి ఈకానికెకు యవ్వరు ఆసించిరి వారు గం-
22 గ్గకరత గోవు జంపినవారు బ్రాహ్మని జంప్పిన పాపాన బోవువా-
23 రు శునకమాంసము సురాపానము సేవించ్చినవారు యీధర్మ-
24 శాసనానకు యవ్వరు తప్పినాను పంబ్బినాయనికి దారవ-
25 ట్టవువానికి తమ మానాం ఇచ్చినవారు ఇటని వేయించ్చిన
26 ధర్మశాసనం మంగళమహాశ్రీశ్రీం శేయునూ[॥*]

No. 186.

(*A. R. No.* 344 *of* 1920.)

Chinnavaḍugūru, Gooty Taluk, Anantapur District.

On a slab set up in the *prākāra* of the Āñjanēyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1552 A.D.

This is dated Śaka 1474, Paridhāvin, Kārtika śu. 12, Utthānadvādaśi, Saturday corresponding to 1552 A.D., October 29, ·17.

This damaged epigraph records gift of money by *vipravinōdi* Kēśavayya and another (name lost) to the gods Hanumanta and Rāmēśvara in the *agrahāra* of Pinavaḍugūru *alias* Timmasamudram.

Text

1 శ్రీ జయాద్భ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవర్షంబులు ౧౪౭౪ అగు-
3 నేటి పరిధావి సంవత్సర కార్త్తిక శు ౧౨ శన్యా
4 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
5 ప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు పృథ్విరాజ్యం
6 చేయుచుండగాను పినవడుకూరికి ప్రతినామమైన-
7 న తింమసముద్రం అగ్రహారం లోపలి హనుమంత్త-
8 దేవర రామేశ్వరునికి కాస్యపగోత్రం అపస్తం-
9 బ సూత్రం యజుశాఖాధ్యాయులైన విప్ర-
10 వినోది పెదకేశవయ్యగారి కుమారుడు కేశ-
11 వయ్యనూ ఆ వల్లభయ్యగారి కుమారుడు [హ]-
12 . వయ్యానూ వుథానద్వాదశి పుంన్యకాల . .
13 . దేవుళాలు రెంటికిని కార్తిక శేవ . . .
14 . [లు]గాను సమస్త విప్రవినోదుల . . . .
15 . ం పినవడుగూరి అగ్రహార
16 . రొఖం ధారవోసి యిస్తిం [న] . . .
17 . పూర్వకంగాను త్రివాచాకృ . . . . .
18 . క విప్రవినోదివారమెల్లా . . . . . .
19 . పత్యంగాను ఆచంద్రార్క . . . . . .
20 . గానును నడవుక రాగ . . . .
21 . న్యంగాను నడవుక రాగ . . . . . .
22 . నకు యవ్వరు తప్పినాను తప్పినా . . . .

23 . ణాసిలోను వధియించిన పాపా . . . .

24 శునకమాంసం సురాపానం సేవిం . . . .

25 . న బోదురు మాత్రుగమనం చేసిన . . . .

26 . ధర్మ్మానకు తపినవాని అలికిని . . . .

27 . ను గొడుగుబలెవాడె మగడు యి . . . .

28 . వినోది ధర్మ్మశాసనం [।*] దానపా . . .

29 . దానాచ్ఛ్రేయోన్నుపాలనం దానా . .

30 . పాలనాదచ్యుతం పదం[।] స్వదత్తాం . . . . .

31 . యో హరేతి వసుంధరాం షష్ఠి . . . . .

32 ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి ॥ . . .

No. 187.

(*A. R. No.* 424 *of* 1920.)

PENNAHŌBILAM, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in the Nṛisiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1553 A.D.,

The record is damaged. It is dated **Śaka 1474, Paridhāvin, Pushya ba. 15,** corresponding to **1553 A.D., January 14, Saturday, (solar eclipse).**

It records a gift of land by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Kōnēṭi China-Tirumaladēva-mahārāju for the merit of his father.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ విచియాభ్యుదయ [శా]-

2 లివాహనశకవరుశంబులు

3 ౧౪౭౪ పరియధావి సంవ[చ]-

4 ర [పుశ] బ ౧౫ శ్రీమహారాజా-

5 ధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర-

6 తాప శ్రీ సదాసివదేవమహా-

7 రాయరు ప్రుధ్విరాజ్యం గై (యు)-

8 త్తం యిరలు శ్రీమ[న్]మ్మహా-

9 మండ్డలేశ్వర రామరాజు కో-

10 నేటి చినతిరుమలదేవమహా-

11 రాచులుగారు మాకు సదాసి-

12 వరాయలు ఉ[ం]బ్బళి యిచిన .

13 . రాలను ఊరి ము[ం]ధరి యే-

14 టి కాలువకు [తూపున] స్తలాన [యే]-

15 ఒదుం మడి పది తూముల

16 . . . . మడి . .

17 . . . .

18 పుణ్యంగాను చిన అహో[1]

---

1 The remaining lines of the inscription are completely damaged.

No. 188.

(*A. R. No.* 80 *of* 1915.)

PEDDA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the *Dūruḍu-maṇḍapa* on the way to upper Ahōbalam.

Sadāśiva, 1553 A.D.

This is dated **Śaka 1476 (current), Pramādi, Śrāvaṇa ba.10, Thursday corresponding to 1553 A.D., August 3.**

It registers an endowment of twenty *varāhas* as *poliyūṭṭu* for maintaining offerings during the sixteen days of festivals every year when god Ahōbalēśvara was seated in the sixteen pillared *maṇḍapa* built by Mahamaṇḍalēśvara Apratīkamalla Kuruchēṭi Veṅkaṭādridēva-mahārāju, son of Ōbuḷrāju and grandson of Timmarājaya of Kāśyapa-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra*, Yajuś-*śākha* and solar race.

TEXT

1 ం శుభమస్తు ॥ శ్రీనరశుంహ్వాయ నమః ॥ దేవశ్రేణి శిరోరత్నం ద-
2 యిత్యద్విపఘటాం[ం*]కుశం। జయతు శ్రీనరశింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం[॥*]
3 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యు[దయ*] శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౭౬ అగునేటి
4 ప్రమాదీచ సంవత్సర శ్రావణ బ ౧౦ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ-
5 పరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవరాయమహారాయ-
6 లు విద్యానగరమందు రత్న[సిం]హాసనారూఢుడయి పృథ్వీసామ్రా[జ్య]ం చే-
7 [యు*]చుండ్డగాను స్వస్తి శ్రీ చెతుర్దశభువనాధీశ్వర శ్రీఅహోభళ వీరనారశుంహ్వా-
8 దేవుని దివ్యశ్రీచరణారవిందంబులను కాశ్యపగోత్రం ఆపస్తంబసూత్ర-
9 ం యజుశాఖాధ్యాయిలైన సూర్యవంశోద్భవులైన శ్రీమంమహామ[ం*]-
10 డలేశ్వర అప్రతీకమ[ల్ల] కురుచేటి తింమ రాజదేవమహారాజు-
11 లుగారి పౌత్రులైన ఓబుళ్రాజుగారి పుత్రుడైన వెంకటాద్రిదేవమహా-
12 రాజులు సద్వినయభయభక్తింని సాష్టాంగ అనంతంబులై-
13 న దండములు సమర్పించియిచ్చిన శిలామండపం పొలివుటు ధ-
14 ర్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను స్వా[మి] నిధిమీదనుండి దిగువతిరుప-
15 తికి మహోత్సవాలు అవధరిం[చ్చ]ను దిగివేంచేశిన దినాలకు
16 దిగువతిరుపతినుండి నిధిమీదికి వేంచ్చేశిన దినాలకు [వుభ]-
17 యం [తోయలు] రెంటను యేం[డి] ౧కి దినాలు ౧౬ కింని నూం-
18 [ప]డునాల్లమీదను గటించిన పదారుగంభాల [ఘ]నశిలామండ-
19 పం గటించ్చి ఆ మండపంమీదను స్వామి వేంచేయనవధరి-
20 ంచ్చి ఆరగింపు కటడచేశిన వివరం ది ౧ కి ప్పెరు బేశలు మ౨ బె[ల్ల]
21 ఖ ం కను అడక్యేముదు పోంకలు ౧౨ అకులు ౨౪ యీ ధ . మ ఆ -
22 రగించె దినాలు ౧౬ కింని శ్రీభండారానకు పొలివోటు సమర్పిం-
23 చ్చి యిచిన రొఖం వ ౧ ౨౦। అక్షరాలాను యిరువై వరహాలు వరు-
24 షాన తిరువిలవుగాను వచ్చిన రొఖంగాను యీ మ[ం*]డపం మీదను
25 వేంచ్చేశిన . . శేయింపకలవారని ప్రతిపాచకంగాను దం-
26 దం సమర్పి ంచి యిచి [అచంద్రార్కస్థా]యిగాను యీ
27 ప్రకారం నడపించే అటుగాను [వే]యించ్చిన ధర్మశాసనం ॥ శ్రీ [॥*]

No. 189.

(*A. R. No.* 341 *of* 1915.)

NEKARIKALLU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Nṛisiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1476** (current), **Pramādi, Māgha śu. 7, Rathasaptamī** corresponding to **1554 A.D., January 10, (Wednesday).**

It states that the village Narasiṁhāpuram in Bellamkoṇḍa-sīma, which was formerly granted to god Narasiṁha of Nagarekallu having lain fallow on account of some political anarchy was re-granted along with some additional land sowable with one *puṭṭi* of seed to the same god by Jilleḷḷa Veṅgaḷayyadēva-mahārāju who obtained the Bellamkoṇḍa-sīma as *nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāja Yara-Tirumalarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా-
2 లివాహాన శకవర్షంబులు
3 ౧౪౭౬ అగునేటి ప్రమాదీచ సం -
4 వ్వత్సర మాఘ శుధ ౭ లు శ్రీమదఖి -
5 లాండకోటి బ్రంహ్మాండనాయ -
6 కులైన శ్రీ అనంత్తాచల నివాస
7 శ్రీనగరెకంటిశ [శ్రీ] లక్ష్మీనృశింహా -
8 దేవుని దివ్య శ్రీపాదపద్మంబులకు
9 శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర జిల్లెళ వెంగళ-
10 య్య దేవమహారాజులు సద్వినయభయ-
11 భక్తులాను అనంత్తములైన దండములు
12 సమర్పించ్చి యిచ్చిన భూదానధర్మశా -
13 సనక్రమమెట్లన్నను ॥ శ్రీమద్రాజాధి -
14 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా -
15 ప శ్రీ సదాసివదేవ మహారాయ-
16 లు విజయనగరమంద్దు వజ్రసింహాస -
17 సనారూఢుండై పృధ్వీసామ్రాజ్యం సే-
18 యుచుండంగాను వారి రాజ్యధురం-
19 ధ్ధరులైన । శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర
20 రామరాజు యరందిరుమలరాజయ్య-
21 దేవ మహారాజులుం[గా]రు మా నాయ -
22 ంక్కరానకు పాలించ్చి యియ్యనవధరి -
23 ంచ్చిన బెల్లంకొండ్డసీమలోని స్వా -
24 మికి పూర్వాన సాగివచ్చి నరసింహాప -
25 పురగ్రామం క్రితం రాజ[విద్వరా] -
26 లను కొదువలుపడి ఉండ్డంగాను మే -

27 ము ఆ గ్రామం సర్వమాన్యంగాను

28 స్వామికి అమృతపళ్లకున్ను అంగ్గ -

29 రంగ్గవైభవాలకున్ను నగిరకంట్టి చె -

Second Face

30 ర్వు క్రింద్దను రంగ్గపతి మడి[వై]పు

31 వుండు ఖ ౧ వి త్తనాల వరిమడిన్ని

32 యీ తథాతిథి రథస ప్తమి పుణ్యా -

33 కాలమంద్దు క్రిష్ణాగర్భ మంద్దును

34 సహిరణ్యోదక దాన ధారాపూర్వకం -

35 గాను శ్రోత్రియం సుంఖం తలారికం

36 [అంద్ది]శాంత[లు] చిల్లరలు సహాగాను

37 సర్వమున్ను సర్వాక్రాంత్తంగాను త్రివా -

38 చికంగాను త్రికరణశుద్ధిగాను దం -

39 డ్డం సమర్పించ్చి ధారవోసి యిస్తి -

40 మి । యీ గ్రామానంకల నిధినిక్షేప

41 జలపాషాణఅక్షీణిఆగామిసిద్ధ -

42 సాధ్యంబు లనియెడి అష్టభోగతేజ

43 స్వామ్యాలున్ను స్వామికై ంకర్యానకు అవ -

44 ధరించ్చి మమ్ము రక్షించ్చుకొన నవ -

45 ధరిం[చ్చే]ది ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పు -

46 ణ్యం పరదత్తానుపాలనం॥ పరదత్తా -

47 పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేతు ॥

48 దానపాలనయోమఃధ్యే । దానాత్ శ్రేయో-

49 నుపాలనం । దానాత్ స్వర్గమవాప్నోతి ।

50 పాలనా[దచ్యుతంపదం] ॥ వెంగళయ్య వి-

51 ంన్నపం । మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీంజేయు -

52 ను । శ్రీనారసింహ్వునికి రాయసం

53 గంగ్గయ్య అనంత్తములైన దండ్డము -

54 లు సమర్పించ్చెను [।*] జగ్గంమ దీ[ప] -

55 . . . .

No. 190.

(*A. R. No.* 694 *of* 1917.)

KŌVELAKUṆṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the Āñjanēysvāmin temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Saka 1476, Ānanda, Chaitra śu. 10,** corresponding to **1554 A.D., March 13, (Tuesday).**

It registers the grant of their incomes (*tyāga-varttana*) from the *mahājanas* of Kōvilakuṇṭla by the Vipravinōdins Parvatayya of Chāmgalamarri, Mādhavayya and others to god Paṇḍaraṅgi Viṭhalēśvara at Kōvilakuṇṭla for conducting the *Śrī-Rāmajayanti* festival for the merit of their community all over the countries such as Vidyānagara, Beḍadakōṭa, Kaṭaka, Drāviḍa, etc.

TEXT

1 అవిఘ్నమస్తు॥ శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా -
2 హన శకవర్షంబులు ౧౪౭౭ అగునేటి ఆనంద సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ౧౦
3 లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప సదాసివదేవమహా -
4 రాయలు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథ్విసామ్రాజ్యం సేయుచుండగా -
5 ను శ్రీ మదనంతబ్రహ్మాండాదినాయకుండై బ్రహ్మాదిదేవతావందితపాదపద్ముండై
6 శ్రీ లక్ష్మీభూకళత్రాసహితుండైన కోవిలకుం[ట్ల] పండరంగి విఠలేశ్వరులకు కా-
7 శ్యపగోత్ర కాత్యాయనసూత్ర ప్రథమశాఖాధ్యాయులైన విప్రవినోది మల్ల -
8 య్య పౌత్రుండు వల్లభయ్య పుత్రుండు చాంగలమర్రి పర్వతయ్యాను వసిష్ఠగోత్ర
9 కాత్యాయనసూత్ర ప్రథమశాఖాధ్యాయులైన విప్రవినోది పెరియణగారి పౌత్రుండు
10 వారణాసి వల్లభయ్య పుత్రుండు మాధవయ్యాను కాశ్యపగోత్ర కాత్యాయనసూత్ర ప్రథ -
11 మ శాఖాధ్యాయులైన విప్రవినోది విరూపయ్యగారి పౌత్రుండు గోవిందయ్యగారి పుత్రుండు
గోవింద -
12 య్యాను తమలోదాము యేకస్థులై విఠలేశ్వరులకు దండము సమర్పించ్చి సమర్పించ్చిన
ధర్మశాస -
13 నము యాంట యాంటను కోవిలకుం[ట్ల] మహాజనాలు విప్రవినోదులకు యిచ్చే త్యాగవర్తన-
14 లు కోవిలకుంట్ల విఠలేశ్వరుల శ్రీరామజయంతి మహోత్సవానకు విద్యానగర బెడదకోట
కటక ద్రా -
15 విడదేశం మొదలైన నానాదేశాల విప్రవినోదికులానకల్లా పుణ్యముగాను మాపుత్రపౌత్రపారం
16 పర్యముగాను త్రివాచకముగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను సకళదేశాలగల విప్రవి -
17 నోదకులముకెల్లాను పుణ్యముగాను శ్రీరామజయంతిమహోత్సవానకు సమర్పణచేసి
18 సమర్పించ్చిన ధర్మశాసనం ॥శ్రీ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*]
పరదత్తాపహారే-
19 ణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ సామాన్యోయం ధర్మసేతుర్నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో
20 [భ]వద్భిః[।*]సర్వానేతాన్ భావినః పార్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే రామ
చంద్ర[ః*]॥దాన -
21 పాలనయోర్మధ్యే । దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం
పదం ॥ అ -
22 నిరిగనక యీ ధర్మ శాసనానకు యే [విప్ర]వినోదులు తప్పినడచినాను తమ తల్లి
తండ్రులనున్నా గో -
23 బ్రాహ్మలాను [గురువులనున్నా] వారణాసిలో వధించ్చిన పాపాన బోపువా[రు]
24 శ్రీ వెంకటాద్రికిన్ని శ్రీగిరి . . . . . . చాంగలమర్రి పర్వతయ్యవ్రాలు [॥*]

No. 191.

(*A. R. No.* 584 *of* 1909.)

MĀCHERLA, PALNAD TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Vīrabhadrēśvara temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

The record is dated in **chronogram 'rasa-śaila-vēda..'** and the **numerals..76, Ānanda, Āshāḍha, śu 15, Friday, lunar eclipse.** The word for the numeral 1 is apparently lost. The details of the date correspond to **1554 A.D., June 15, ·51,** if **the month was Adhika Āshāḍha.**

The inscription which is damaged, records a grant of 14 *puṭṭi* and 10 *tūmu* of land constituting it into a village by name Liṅgāpuram, by Lingamma, wife of Veligōṭi Komāra Timmā-nāyaka to the gods Ishṭa-Kāmēśvara and Vīrēśvara of Māсherla situated to the north of Māсherla and west of the Chandrabhāgā river, in Nāgārjuna-koṇḍa-sīma which Komāra Timmā-nāyaka is said to have obtained as *nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalarājayyadēva-mahārāju.

Text

1 . . . . . . [శా]కాబ్దే రసశైలవేద . . .

2 షాఢే యది పూర్ణమాసి . భా . . .

3 . . . . . . య । లింగ్గాంబా ప్రదదాతి పుణ్య . .

4 . . . ం ముదా నద్య . ఫలమగ్రహారమతు . .

5 . . రాతారకం । మా[చర్ల] సత్పట్టణ మధ్యభాగే సత్య . .

6 . . భద్రా । నైవేద్య దీపార్చన భోగరాణవాద్యాది సర్వ్వ

7 . . . . మస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకసంవ

8 . . . . . ౭౬ అగునేటి ఆనంద్ద సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౫ శు । [మా]చర్ల
యిష్టకా -

9 [మేశ్వర్ల]కుంన్ను వీరేశ్వరునికింన్ని గాయిగోవాళ ఖడ్గ నారాయణాది అనేక బి -

10 [రుదాం]క్కితప్రశస్తులై స్వేతచ్ఛత్రాధీశ్వర రేచర్లగోత్ర పవిత్రులైన వెలిగో -

11 [టి తి]మపనాయనింగారి ప్రపౌత్రులై తింమ్మానాయనింగారి పౌత్రులై పి -

12 . . . నాయనింగారి పుత్రులైన కొమార తింమ్మానాయనింగారి అర్ధాం -

13 [గి లి]ంగ్గంమ్మంగారు దండ్డంవెట్టి యిచ్చిన ధర్మ్మశాసనము । శ్రీమద్రాజా -

14 [ధిరా]జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప సదాసివరాయదేవ మహారా -

15 [యలు]ంగారు పృథ్వీరాజ్యం చేయుచుండ్డగాను తద్రాజ్యధుర -

16 [ంధ]రులైన శ్రీమంన్మహామండ్డలేశ్వర రామరాజు తిరుమ -

17 [లరా]జయ్యదేవమహారాజులుగారు కొమార తిమ్మానాఇ -

18 [నింగా]రి నాయంక్కరానకు పాలించ్చి యిచ్చిన నాగార్జుని-

19 [కొ]ండ్డశీమలోని మాచర్లకు వుత్తరభాగాన చంద్రభాగానదికి

20 [ప]డమటను పదునాలుగు పుట్లుంన్ను పంద్దుము క్షేత్రం పా -

21 లించ్చి లింగ్గాపురం అనెడి గ్రామం గట్టించి యీ సోమగ్రహణ

22 పుంణ్యకాలమంద్దుల గంగ్గాగర్భమంద్దుల సహిరణ్యో -

23 [దక] దానధారాపూర్వకంగాను సమర్ప్పింస్తిమిగాన ఆ లింగ్గాపుర

24 . . నీరునేల వెలిపొలాలు వాపీకూపతటాకనిధినిక్షేపజలపాషాణ -

25 క్షీణిఆగామిసిద్ధసాధ్యాలు అనెడి అష్టభోగతేజస్వామ్యాలు సహి -

26 తముగాను సమర్ప్పింస్తిమి గాన ఆ లింగాపురమందుల ఫలం ఆచ -

27 ంద్రార్క్కస్థాయిగాను అంగరంగవైభవాలుంన్ను ఆవధరించేది॥

28 యీ గ్రామం దేవరకు యవ్వరు యియ్యక తప్పినాను గంగాగర్భము -

29 ందు గోబ్రాంహ్మణవధసేసిన పాపానం బోవువారు ॥ వారణసిలోను

30 తమ తల్లితండ్రుల చంప్పిన దోషానం బోవువారు ॥ ఏకైవ భగినీ లోకే

31 [స]ర్వేషామేవ భూభుజాం[।] న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా దేవదత్తా వసుం -

32 ధరా । స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేచ్చ వసుంధరా । షష్టివర్షస[స] -

33 హస్రాణి । విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః । దానపాలనయోర్మధ్యే దా -

34 నా(చ్ఛే)ద్యోనుపాలనం। దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం

35 పదం ॥ శ్రీమంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం చేయును శ్రీ [॥*]

No. 192.

(*A. R. No.* 64 *of* 1917.)

BĀDEPURAM, hamlet of Tāḍikoṇḍa, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a rock on the side of the big hill.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1476, Ānanda, Adhika-Āshāḍha śu. 15, lunar eclipse, corresponding to 1554, A.D., June 15, (Friday).**

It refers to the grant of a piece of land in the village Rāmachandrapuram in Kōṭabhūmi-sthalam included in his *nāyaṅkara* territory of Koṇḍavīḍu-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Timmarājayya, to Kākaṁḍi Bhāvayyaṅgāru, son of Chelvayyaṅgāru of Bhāradvāja-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākhā*.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ[రు]-

2 షంబులు ౧౪౭౬ అగునేంటి [ఆ]నంద సంవ -

3 త్సర అధిక ఆషాఢ శు ౧[౫] లు శ్రీమన్మ -

4 [హా]రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర -

5 [ప్రతాప సదాసివదేవ]మహారాయలుంగారు విద్యాన -

6 [గ]రమంద్దు రత్నశింహ్వాసనారూఢుండై పృథ్వీసా -

7 మ్రాజ్యము సేయుచుండంగాను శ్రీ -

8 మన్మహామండ్డలేశ్వర హారితగోత్ర ఆపస్తంబ -

9 [సూత్ర] యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన శిద్దిరాజుంగారి పౌత్రు -

10 [లుంన్ను] వోబళరాజుంగారి పుత్రులైన తింమ్మరా -

11 జుంగారు భారద్వాజగోత్ర ఆపస్తంబసూత్ర యజు -

12 [శ్శా]ఖాధ్యాయులైన కాకాండి తిప్పయ్యంగారి పౌత్రులైన [చె]-

13 [ల్వ]య్యంగారి పుత్రులైన భావయ్యంగారికి యిచ్చిన భూ -

14 దానధర్మశాసనక్రమ[ం]మెట్లంన్నను శ్రీమన్మహా -

15 మండ్డలేశ్వర రామరాజు తింమ్మరాజయ్యదే-

16 వ మహారాజులుంగారు మాకు పాలించ్చి యియ్యనవ -

17 -ధరించ్చిన కొండ్డవీటి శీమలోని కోటభూమి స్తలము

18 . . . రామచంద్రపుర గ్రామానను పరిమి పొలిమే

19 . . . .

20 . . . . . . కేసరపాటిని ఖ ౦। మున్న। గ్రా -

21 మం పడుమటను కొండ్డవెనుకను ఖ ౦ ॥। మున్న పు -

22 ళయం స్తలాలు -[ను] కేసరిపాటిని ఖ ౧ పుట్టెం-

23 డ్లును। ఈ తథాతిథిని సోమగ్రహణపుణ్యకాలమం-

24 దును సహిరణ్యోదకదానధారాని[ర]పేక్షితంగాను

25 ధారవోసి యిస్తిమి ఆ క్షేత్రానను పండ్డిన నానాధా-

26 న్యాలున్ను మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యం తంగాను ఆచంద్రార్కంగా-

27 ను అనుభవి[ంచ్చి] ।బతికేది [అని*] త్రివాచకంగాను యి స్తిమి గనక అనుభవించ్చి బ్రతు-
28 కువారు। యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం న భోగ్యా న కరగ్రాంహ్యా
29 విప్రదత్తా వసుంధ్ధరా ॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రే -
30 యోనుపాలనం దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం।
31 శ్రీరామ।

No. 193.

(*A. R. No.* 331 *of* 1920.)

BĒTAPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in front of the Timmarāju temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1476, Ānanda, Adhika-Āshāḍha śu. 15, Lunar eclipse,** regularly corresponding to **1554 A.D., June 15, (Friday).**

The epigraph is damaged and it seems to register the gift of three *varāhas* payable to them in the village Bētāpalle included in Pullēṭimāgāṇi in Jagatāpi-Gutti-sīma to god Tirumaladēva of the same village by the *dommaris* (acrobats) for the merit of their twenty four families.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*]
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శ్యాలివాహన -
3 శకవరుషంబులు ౧౪౭౬ [నేటి] ఆ -
4 నంద నంవత్సరం అధిక ఆషాఢ శు ౧౫ లు
5 శ్రీమద్రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీర-
6 ప్రతాప శ్రీసదాసివదేవమహారా[య*]లు ప్రి -
7 థ్విరాజ్యం చేయం[గాను] జగతాపిగుత్తి సీ -
8 మలోని పులేటి మాగణికి లోనయిన బేతాప -
9 లె అగ్రహారమందు వుండె తిరుమలదేవ -
10 రకు యిరువై నాలుగు కులగోత్రం దొంబలర్కు
11 పుణ్యముగాను సోమగ్రహణపుణ్య -
12 కాలమందు హోబి . . నాయని . . .
13 . . . .
14 . . . . వసంతరాయడు అనె రావు . .
15 . . దు విర దొంబలుర్ంను బెతాపల్లె -
16 . ను బెతాపల్లె గ్రామమందు . . [కుంన] . . .
17 . టికి మూడు వరహాలుంను సూయర్చంద్రులు . .
18 గలం[త*]నాకూను ధారపోసి యి స్తిమి గాన యీ [ధర్మం] యె-
19 వరు తపినను దొంబలర్ కులాలకు వె[లి]అయినవాడు
20 త[ల్లి]ని తోడబుట్టును పెటుకొంనవాడు తన
21 పెద కొడుకును వారణాసిలోను చంపి [తల] క -
22 పాలంలోను కుక్కమాపుసం వండుక తింనవాడు [॥*]

No. 194.

(*A. R. No.* 351 *of* 1920.)

PĀMIḌI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in the *prākāra* of the Bhōgēśvara temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Saka 1476, Ānanda, Nija-Āshāḍha śu. 11,** corresponding to **1554 A.D., July 11.**

It is damaged and mentions god Bhōgēśvara of Pāmiḍi on the bank of the Pennā. The details of the grant are lost.

TEXT

1 నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్రచామ -
2 రచారవే । త్రయిలోక్య నగరారంభ -
3 మూలస్తంభాయ శంభవే ॥
4 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ -
5 న శకవర్షంబులు ౧౪౭౬ అగునేటి ఆనం -
6 ద సంవత్సర నిజ ఆషాఢ శుద్ధ ౧౧ లు శ్రీమహా -
7 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
8 శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు విద్యాన -
9 గరమందు రత్నసింహాసనారూఢు[లయి] పృథ్వి -
10 సామ్రాజ్యం సేయుచునుండగాను శ్రీమతు
11 కైలాసనివాసుండైన . . [శ్రీ]పెంనా -
12 [తీరం] పామిడి భోగేశ్వరునికి . . .
13 . . లు మాదినాయ . . . . . . ,
14 . . . డు . . . . . మీకు
15 . . . .
16 . . . . . . వారును
17 డంపెట . . . . న ధర్మ[1]

No. 195.

(*A. R. No.* 410 *of* 1904.)

KOSINĒPALLE, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up opposite to the Āñjanēya temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

The details of the date viz., **Saka 1476, Ānanda, Śrāvaṇa śu. 2, Tuesday,** regularly correspond to **1554 A.D., July 31, ·53.**

It records a gift of the *tyāgavarttana* collected by them from the *mahājanās* of Kosinēpalle *alias* Harihararāyapuram, a *sarvamānya agrahāra* situated in Chernūru-sīma, for the *cherapu-tirunāḷu* (i.e., *śiṟappuṭ-tirunāḷ*) festival to god Tiruveṅgaḷanātha of Kōna by a number of Vipravinōdins.

TEXT

1 శ్రీరస్తు[।*] నిరం-
2 తరాయోస్తు[।*]
3 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౬ అగు-

[1] The last two lines are damaged.

4 నేంటి ఆనంద సంవత్సర శ్రావణ శు ౨ సు [।*] శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర

5 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాసివదేవ మహారాయలు విద్యానగరమందు వజ్రసింహాసనారూ-

6 ఢుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేయంగాను చెనూ॰రి సీమకు చెల్లే కొసనెపల్లెకు ప్రతి-

7 నామమైన హరిహరరాయపుర[ం] సర్వమాన్యఅగ్రహారం పురాణపురుషోత్తము-

8 డైన కోన తిరువెంగళనాథనికి విప్రవినోదులు కాస్యపగోత్రం ఆపస్తం[బసూ]త్రం

9 యెజుశ్శాఖాధ్యాయులైన పెదకేశవయ్యంగారి పౌత్రులైన కేశవయ్యంగారి

10 పుత్రులు చన్నయ లక్ష్మయ సిదయంగారున్ను తద్గోత్రం తత్సూత్రం తచ్ఛాఖాధ్యాయులై-

11 న ప్రళయకాల గోవిందగిరి పౌత్రులైన రుద్రయ పుత్రులైన గోవిందయతిరాజ-

12 య్యంగారున్ను వసిష్టగోత్రం ఆపస్తంబ సూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన గోవిందయ-

13 గారి పౌత్రులైన రాచయ పుత్రుండైన గోవిందయాను ఆ వల్లభయ పౌత్రులైన వీరయ పు-

14 త్రుడు వల్లభయాను ఆ మల్లయ్య పౌత్రులైన లింగయ పుత్రులు తమ్మయాను ధర్మయాను ఆ లిం-

15 గయ పౌత్రుండైన వీరయ పుత్రుండు నలగోవిందయాను ఆ [లింగయ పౌత్రుండైన లింగయ] పు-

16 త్రులు వీరయాను మల్లయాను కొసనేపల్లె మహాజనాలు విప్రవినోదులకిచ్చే త్యా-

17 గవర్తనలు [।*] కోనతిరువెంగళనాథని చెరపు తిరునాళకు సర్వమాన్యంగాను మా-

18 కులస్వాములైన విప్రవినోదులకెల్లా పుణ్యంగాను సమర్పించి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం[।*]

19 యీ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రులనున్ను గోబ్రాహ్మలనున్ను వారణా-

20 సిలో వధించిన పాపానం బోవువారు కుక్కపునుకలో కాకిమాంసము సురతో

21 కలపుకతిన్న పాపానం బోవువారు । స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను-

22 పాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం [భవేత్] [॥*]

No. 196.

(*A. R. No.* 412 *of* 1911.)

VOṆṬIMIṬṬA, SIDHAVATAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the eastern *gōpura* of the Kōdaṇḍarāmasvāmi temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1477 (current), Ānanda, Śrāvaṇa śu. 12,** corresponding to **1554 A.D., August 10.**

The inscription records a gift of the villages Pulapatūru and its hamlet Renutūṁpalle by Gutti Tirumalayyadēva-mahārāju, and Bugepalle in Voṇṭimiṭṭa by Kañchiraju Yarrāju, and some wet lands in Voṇṭimiṭṭa to god Raghunāyaka of Voṇṭimiṭṭa for maintaining daily worship, monthly festivals and the *pañchaparvas* and offerings.

The gift villages are stated to be included in Udayagirirājya held by the donor as *nāyaṅkara*. The inscription is said to have been set up by Liṅgappa, son of Liṅgarāju Timmayya of Kālūru.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] శ్రీరామాయ నమః ॥ స్వస్తి శ్రీ జయా-

2 భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪-

3 ౭౭ అగునేటి ఆనంద్దసంవత్సర శ్రావణ శు ౧౨ లు

4 శ్రీమన్(ం)స్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప

5 శ్రీ వీర సదాసివదేవమహారాయలు విద్యానగరమంద్దు రత్నసింహాసనారూఢు-

6 లై పృధ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచున్నవుండ్డంగాను శ్రీమన్(ం)స్మహామండ్డలేశ్వర అంత్య[ం]-

7 బ్బరగండ్డ ధరణీవర[హ] సత్యవ్రత[ప]రాయణ చాళుక్యనారాయణులయిన అత్రేయగో-
8 త్ర సోమవంశాధీశ్వరులైన ఆరవీటి రామరాజపౌత్రులయిన శ్రీరంగ్గరాజ పుత్రులయి-
9 న గుత్తి తిరుమలయ్యదేవమహారాజులుంగారు సదాసివదేవమహారాయలకు దక్ష-
10 ణ భుజాదండ్డుండై ప్రధానికం చేయుచున్న తమనాయంకరానకు చెల్లే వుదయగి-
11 రి రాజ్యానకు లోనైన సిద్ధవట్టం సీమలోని సకళదేవతాసార్వభౌముండయిన సక[ల*]లోక
శరణ్య-
12 డయిన శరణాగతవజ్రప[ం*]జరుండైయిన దయివవేశ్యాభుజంగ్గుండయిన జాంబ్బవత్ప్ర-
13 తిష్టితులయిన వొంటిమెట్ట శ్రీరఘునాయకులకు నిత్యకట్టడ అమృతపళకును అ[ం*]గ్గర[ం*]గ్గ
వైభ-
14 వాలకుంన్ను మాసోత్సవపంచ్చపర్వాలకుంను నేము ధారవోసి యిచ్చిన పొతపినాటిలోని
15 పులుపతూరు గ్రామముంను యింద్దకు చెల్లే రెనుతూంపల్లెను కంచ్చిరాజు య[ర్రా]జు అయ్య ధా-
16 రవోసి యిచ్చిన వొంటిమెట్టలోని బుగెపల్లెను అంత్తుపల్లెలు ౩ ను వొంటిమెట్ట స్థళానను
17 [చె]రువు కింద్దను చెల్లివచ్చే వరిమడి కు ౮ం కి అచ౯న వృత్తిమడి కు ౫ం పోయి నిలిచిన
18 మడి కు ౩ంలున్ను యీ పల్లెలు ౩ కింని మడికింన్ని కలిగిన (ం) అష్టభోగ తేజస్వామ్యసహిత[ం*]-
19 గాను శ్రావణ శుద్ధ ద్వాదసి పుణ్య(కాల)కాలమందు సహిరంణ్యోదక దానధారాపూ-
20 ర్వకముగాను ధారవోసి సమప్పి౯ంచ్చినందుకు శ్రీవత్సగోత్రం అపస్తంబ్బసూత్రం య-
21 జుశ్శాఖాధ్యాయులైన కలూరి లింగరాజు తింమ్మయ్య కొమారుండు లింగ్గప్పంగారు
22 అచంద్రార్కస్థాయిగాను వేయించ్చిన శిలాశాసనము[।*] యీ శిలాశాసనపద్ధతికి యెవ్వరు
23 తప్పి నడచినాను గంగ్గలోను గోబ్రాంహ్మణవధ సేసిన దోషానం బోవువారు కాసి-
24 లోను మాతృవధసేసిన పాపానం బోవువారు । గయలోను శునకమాంసము
25 సేవించిన పాతకాన బోవువారు । దానపాలనయోర్మధ్యే। దానాచ్ఛ్రేయో-
26 నుపాలనం । దానా [త్*] స్వగ౯మవాప్నోతి । పాలనాదచ్యుతం ప్పదం ॥ స్వ-
27 దత్తాం పరదత్తాం వ్వా । యో హరేతి వసుంధరా। షష్టిర్వష౯ సహస్రాణి।
28 విష్టాయాం జాయతే క్రిమి [॥*] స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం । పరదత్తా-
29 నుపాలనం [।*] పరదత్తపహారేణ । స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*][1]

No. 197.

(*A. R. No.* 368 *of* 1920.)

CHITRACHĒḌU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab in the compound of the mosque.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1477** (current), **Ānanda, Bhādrapada śu. 15,** corresponding to **1554 A.D., September 11.**

It records a gift of income derived from *dombari-pannu* collected from the Kāpus of Chitrachēḍu, to the gods Chennakēśava, Rāmayaliṅga and Gaṇādhipati for worship during the *dhanurmāsa* and another occasion, by the dommaris Jannavula Gaṅgarāju, Jumāna-khānu and Dhaḷādhūḷi. The village Chitrachēḍu is said to have been given as *nāyaṅkara* to Komāra Koṇḍrājaya by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Yaratimmaya-dēva-mahārāju.

TEXT

1 శుభమస్తు । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవష౯ంబులు ౧౪౭[౭]అగునే -
3 టి ఆనంద సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౫ లు శ్రీమంన్మ-

---

[1] Below this is engraved another inscription dated Śaka 1705, Śōbhakṛit.

4 మ[రా]జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
5 సదాసివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు
6 వజ్రసింహాసనారూఢుడై పృథ్విరాజ్యం చేయుచుం-
7 [డ]గాను శ్రీ[మన్‌మ]హామండలేస్వర రామరాజు
8 యరదిమయ్యదేవమహారాజులు కొమార కొం-
9 డ్రాజయవారి నాయంక్రానకు పాలించి ఇచిన
10 చిత్రచేడిగ్రామానను దొంబరి జనవుల గంగరా-
11 జు జుమానఖానుడు ధళాధూళి ఇ మూడు వీళవా-
12 రుంన్ను చిత్రచేడి చెంన్నకేశవునికింని రామయ-
13 లింగానకు గణాధిపతికి ధనుమాస పూజకు .
14 . . వం పూజ నడచెకొరకు తమ స్వజాతియ్య వ-
15 . . . . యిరువయినాలుగు వీళకులంవారికి పు-
16 ణ్యం అయ్యేటుగాను చిత్రచేడి కాపు-
17 లు యిచ్చే దొంబరి పంను చెన్నకేశ్వరు-
18 నికి రామేశ్వరునికి గణాధిపతికి సార్వ-
19 కాలముంకాను నడపెటుగాను తమకు-
20 లం యిరువయినాలుగుకులాలవారికి పు-
21 ణ్యంగాను ధారవోశి యిచిన జనెడల
22 గంగరాజు జుమానకానుడు ధళాధూ[ళి]
23 యి మూడు వీళవారుంన్ను తమకులం వా-
24 రికి పుంణ్యంగాను ఆచెంద్రా[ర్క]స్తాయి-
25 గాను పుత్రపౌత్రపారంపయ్యం-
26 గాను తిమ్మరాజులుక్కు పుణ్యంగాను ధార-
27 వోసి యిస్తిమి యీ దానానకు గన్కు యవ్వరె
28 తమ యిరువై నాలుగు [కు]లాలలోన వ . . .
29 తప్పి అడిపాడినం నాతడే పాపకము . . .
30 తమ యిరువై నాలుగుకులాలకు వెలిబెట్టి -
31 నవా[ం]డ్లు తమ ఇళవారి గాడిది విషణాలు -
32 ను కుక్కమాంసముంను సుర సేవించినవారు
33 . . . . [దే]శాలకు వెలి అని ఇచిన ధర్మ
34 . . శాసనం [మంగళమహా శ్రీ] . . .

No. 198.

(*A. R. No.* 157 *of* 1905.)

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the *antarāḷa-maṇḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated in **Śaka 1476, Ānanda, Kārtika śu. 12, Utthānadvādaśi,** regularly corresponding to **1554 A.D., November 6, (Tuesday), ·54**

It records a gift of the village Nāgulavaram, on the banks of the Guṇḍakamma, in Dūpāṭi-sīma for celebrating the 12 *saṅkrāntis* in the year in the temple of Chennakēśava by Timmarāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Kōnēṭayya, who is said to have

obtained Dūpāṭi-sīma as *nāyaṅkara* from the king. It is also stated that a fourth share of the offerings due to the *dharmakartta* was granted to Śrīraṅgāchārya, son of Kandāḷa Bhāvanāchārya of Vādhūla-*gōtra*, and to his descendants.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] శ్రీమతే రామానుజాయ నమః । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
వరుషంబులు ౧౪౭౭ అగునేటి ఆనందసంవత్సర కార్తీక శు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరా -

2 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదాశివదేవమహారా[య]లు విజయనగరమందు వజ్రసింహా
సనారూఢులై పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను శ్రీమదఖిలలో -

3 కారాధ్యులైన శ్రీమారకాపురం శ్రీచెన్నకేశవరాయల దివ్య శ్రీపాదపద్మంబులకు శ్రీ[మ*]
న్మహామండలేశ్వర రామరాజు కోనేటయ్య కుమారుండు తిమ్మరాజు దండం సమర్పించ్చి
యి -

4 చిన భూదాన ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను మా నాయంకరానకు సదాశివరాయలు పాలించిన
దూపాటి శీమలోని గుండకమ్మదరి నాగులవరంగ్రామం పండ్రెండు స -

5 ంక్రాంత్తుల మహోత్సవాలకును ధారవోశి సమర్పిస్తిమి యీ సంక్రాంత్తుల మహోత్సవాల
యందు కోనేటి తీరమందు స్వామివేంచేశి ఆరగించిన పదార్థాలవల్లను ధర్మ -

6 కర్త్తాంశం చాతుర్భాగంము శ్రీమద్వాధూలగోత్రోద్భవులైన కందాళ భావనాచార్యులయ్య
వారి కుమాళ్లు శ్రీరంగాచార్యులయ్యవారి దివ్యశ్రీచరణారవిందములకు దేవర [ధా] -

7 సుండు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజు కోనేటయ్య కొమారుండు తిమరాజు దండము
సమర్పించి తథాతిథి పుథానద్వాదశీపుణ్యకాలమందు సహిరణ్యోదక ధారాపూర్వక -

8 ముగాను ధారవోశి యిస్తిమి గాన దేవరవారి పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను ఆచంద్రార్కము
గాను అనుభవింపంగలవారు [।*] దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*]
దా -

9 [నాత్స్వ]ర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ ఏకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూ
భుజాం । న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా [॥*] శ్రీశ్రీశ్రీం తేయునూ ॥

No. 199.

(*A. R. No.* 65 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the court-yard of the Narasiṁhasvāmi temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Saka 1477 (current), Ānanda, Mārgaśira ba. 5,** corresponding to **1554 A.D., December 14, (Friday).**

It registers the *dasavanda* grant of land in the village of Peḍakallu to Mahāmaṇḍalēśvara Avubhaḷarāju, son of Kōnēṭirājayya and grandson of Rāmarāju Peda-Koṇḍayyadēva Mahārāja of the lunar race, by Parāṁkuśa Vaṁ Śaṭhagōpajīyya, the trustee of the temple, Hariharanādhuni Peddayya, the agent of Mahāmaṇḍalēśvara Aḷiya Rāmappayya and the *adhikaṁ-vāru*, for his having constructed the tank Kōnasamudram *alias* Śrīmannārā-yaṇasamudram to the north-east of Ālamūru.

TEXT

1 [ం] శుభమస్తు ॥ దేవశ్రేణిశిరోరత్నం దైత్యద్విప -

2 ఘంటాంకుశం[।*] జయతు శ్రీనృశింహాస్య దేవదేవ -

3 స్య శాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా -

4 హన శకవర్షంబులు ౧౪౭౭ అగునేటి ఆనం -

5 ద సంవత్సర మార్గశిర బ ౫ లు శ్రీమద్రాజా -

6 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర స -
7 దాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమం -
8 దు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథ్వీ [సా] -
9 ంమ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీమతే రామా -
10 నూజాయనమః ॥ శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాచార్య పరమ -
11 హంస పరివ్రాచకాచార్య స[ర్వ]తంత్రస్వతంత్ర వుభయవేదా -
12 ంత్తాచార్యులైన శ్రీపరాంకుశ శ్రీ వం శఠగోపజియ్యంగారు
13 శ్రీ అహోబళస్థానంవారును శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర
14 హాళియ రామప్పయ్యదేవమహారాజుల అయ్యవారి
15 కార్యకర్తలైన హరిహరనాధుని పెదయ్యాను అధికం -
16 వారును । ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యా -
17 యులైన సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర రామ -
18 రాజ పెదకొండయ్యదేవమహారాజుల అయ్యవారి పౌత్రుం -
19 డైన కోనేటిరాజయ్యవారి పుత్రుండు అవుభళరాజుంగారికి
20 యిచ్చిన దసవంద్దమాన్యం ధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్న -
21 ను శ్రీఅహోబలేస్వరుల తిరువళియాడానకు చెల్లే ఆల -
22 మూరిగ్రామం పొలంలోను యీశాంన్యభాగాన్ను కో -
23 న సముద్రానకు ప్రతినామమైన శ్రీమంనారాయణ స -
24 ముద్రం చెరువు కట్టించినందుకు పెల్లే[రు] మానెం పెడకం -
25 టిగ్రామం పొలంలోను మాదవయ్యకుంట స్తళాను చేను
26 ఖ ౨ పయిచెరువుకు దసవందం దక్షిణపు తూము కిం -
27 దను మొదలికట్టను మడి మ ౨ ను అక్షరాలాను చేను యి
28 రువుటింని మడి రెండు మర్తులు[ను] పారుబడి దసవం -
29 దం మా[న్య]మర్తులు ౧౦ పదింటికి మ ౧ మరుతూరు లె -
30 [ఖ]ను నడపగలవారం యీధర్మం ఆచంద్రార్కస్థా -
31 యిగాను మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను నడ -
32 పగలవారం యిటని యిచ్చిన ధర్మశాసనము ॥
33 దానపాలనయోర్మధ్యే దానా[చ్ఛ్రే]యోనుపాలనం[।*] దానా[త్*]స్వర్గ -
34 (ం)మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంప్పదం ॥

No. 200.

(*A. R. No.* 66 *of* 1915.)

CHINNA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On another slab set up in the courtyard of the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1554 A.D.

This is dated **Śaka 1477 (current), Ānanda, Mārgaśira ba.** 5, corresponding to **1554 A.D., December 14, (Friday)**.

It registers the sale of a grove and a flower garden for 50 *varāhas* in the village of Ālamūru belonging to god Ahōbalēśvara by Parāṁkuśa Vaṁ Śaṭhagōpajiyya, the trustees of the temple, Hariharanādhuni Peddirāju and others to Mahāmaṇḍalēśvara Avubhaḷarāju, son of Kōnēṭirāju and grandson of Rāmarāju Peda-Koṇḍayadēva-mahārāju of the lunar race, stipulating that a third share of the produce was to be enjoyed by the god and the rest by the donee.

TEXT

1 శుభమస్తు। దేవశ్రేణిసిరోరత్నం దైత్యద్విపఘటాంకు -
2 శం। జయ[తు] శ్రీనరసింహ్వాశ్చ[1] దేవదేవస్య శాసనం [॥*] స్వస్తి
3 శ్రీ జయా[భ్యు]దయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
4 ౧౪౭౭ అగునేటి ఆనందసంవత్సర మార్గసిర
5 ఐ ౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీ-
6 ర ప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవ మహారాయలు వి-
7 ద్యానగరమందు వజ్రసింహ్వాసనారూఢుండై పృ-
8 ధ్వీసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీమతే రామా-
9 నుజాయ నమః శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్టాచార్య పరమహంస్స-
10 పరివ్రాచకాచార్య సర్వతం[త్ర]స్వతంత్ర వుభయవేదాంతా-
11 చార్యులయిన శ్రీపరాంకుశ శ్రీ వం శటగోపజియంగా-
12 రు॥ శ్రీఅహోబలం స్తానంవారుం శ్రీమన్ మహామ-
13 ండలేశ్వర అళియ రామరాజయదేవమహారాజుల అయవా-
14 రి కార్యకర్తలయిన హరిహరనాధుని పెదిరాజును। అధికం
15 వారును। అత్రేయగోత్రం అప[స్త]ంబసూత్రం యజుశాఖాధ్యా-
16 యులయిన సోమవంశోద్భవులయిన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర-
17 రామరాజు పెదకొండయదేవమహారాజులు అయ్యవారి పౌత్రుం -
18 [డు] కోనేటిరాజయవారి పుత్రుండు అవుబళరాజుంగారికి ఇ-
19 [చ్చిన] తిరుతోంపు తిరునందనవనానకుగాను యిచిన క్రయ-
20 ధంమ్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను శ్రీఅహోబలేశ్వరులకు
21 చెల్లే అలమూరి గ్రామానను గన్నెలర్ కాలువ స్తళం హ -
22 [ను]మంతుని కోవిలకు తూప్పుర్న మన్నయి కోవిలకు
23 [పడ]మరవుత్తర భాగానను తెరువు రెండు మే[ర*] లానుమీ-
24 [కు] క్రయం యిచ్చిన తోటాను చేనున్ను కూడి ఖ ౧
25 కిన్ని మీచాతను శ్రీభండారానకు చలించ్చుకొన్న
26 రొఖం గ ౩౦ అక్షరాలను గటి యాభయి వరహాలునున్ శ్రీ -
27 భండారానకు చెలెను ఆ తిరునందనవనతోంట యాఘశేశి అహో-
28 బలేశ్వరులకు పాలు ౧న్ని మీకు రెండు పాళలెఖనున్ను నడపగ-
29 ల వారము యిక యి కార్యం మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను
30 [అ]చంద్రార్కస్తాయింగాను నడపగలవారము అనియి-
31 చ్చిన తిరుతోపు తిరునందన వనం క్రయధంమ-
32 శాసనం సదాంత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా -
33 నుపాలనం। పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫల -
34 ంభవేత్[॥*]

No. 201.

(*A. R. No.* 161 *of* 1905.)

MĀRKĀPUR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east wall, left of entrance, of the *antarāḷa-maṇḍapa* in the Chennakēśava-svāmin temple.

---

[1] Read శ్రీనరసింహాస్య

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Saka 1476, Ānanda, Māgha śu. 7,** corresponding to **1555 A.D., January 29.**

It records a gift of the various toll incomes due from the 18 villages, viz., Mārakapuram, Channavaram, Koṇḍḍāpuram, Yāchavaram, Rāyavaram, Gōṅguladinna, Tarnumbāḍu, Sūrēpalli, Vānālapuram, Chanāreḍḍipalle, Gaṅgireḍḍipalle, Kōrevānipalle, Mediśeṭṭipalle, Gollapalle, Jammuladinna, Tellaṁbāḍu, Kamalāpuram and Koṇḍapalli to god Chennakēśava by Mahāmaṇḍalēśvara Māḍrāju Nārappadēva-mahārāju, son of Aubhaḷayyadēva-mahārāju, grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Māḍrāju Śiṅgarayyadēva-mahārāju, of Kāśyapa-*gōta* and Sūrya-*vaṁśa*, and nephew of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalayyadēva-mahārāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa*. The gift villages are said to be situated in Kochcherlakōṭa-sīma which was held by the donor as *nāyaṅkara* from the king. Records in addition that the *lañjasuṅkham* (levy on prostitutes) collected during the festivals at Mārakāpuram was also made over to the temple and that five out of every six dishes of offerings to the deity, were to be made over to the *satra* (feeding house) for feeding *paradēśi brāhmaṇas* of the *smārtta* sect, the sixth dish being the share of the *sthānikas*, the *adhikāris* and the *karaṇas*.

Text

1 శుభమస్తు॥ శ్రీమత్కేశవదేవస్య మారకాపురవాసినః। చతుర్దశానాం లోకానాం ప్రభోర్దివ్యతి శాసనం। స్వస్తి శ్రీ

2 జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు ౧౪౭౬ అగునటి ఆనందసంవత్సర మాఘ శు ౭ లు। శ్రీమద్రాజా-

3 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాసివదేవమహారాయలుంగారు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనా-

4 రూఢులై పృథ్విసాంమ్రాంజ్యంబు సేయుచుంనుండంగాను అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకులైన శ్రీమారకాపుర-

5 ం చంన్నకేశవరాయల శ్రీపాదాలకు। సూర్యవంశోద్భవులైన కాశ్యపగోత్రులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మాడ్రాజు శింగరయ్య

6 దేవమహారాజులుంగారికి పౌత్రులుంన్ను। అవుభళయ్యదేవ మహారాజులుంగారికి పుత్రులుంన్ను। సోమవంశోద్భ[వు*]లైన అత్రేయ[గో*]-

7 త్రులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజు తిరుమలయ్య దేవమ[హా*]రాజులంగారికి మేనల్లుండున్ను అఇన శ్రీమం-

8 న్మహామండలేశ్వర మాడ్రాజు నారప్పదేవ మహారాజులుంగారు దండం సమప్పింంచి యిచ్చిన సుంఖధర్మ శాసనం। సదాశి-

9 వ మహారాయలు మా నాయంకరానకు పాలించిన కొచ్చెలకోటశీమలోను చన్నరాయలకు సాగివచ్చే గ్రామాలు మారకపురం చన్నవరం

10 [కొ*]ండాపురం యాచవరం రాయవరం [గో]ంగులదిన్న తనుఙంబాడు సూరేపలి వానాలపురం చనారెడ్డిపల్లె గంగిరెడ్డిపల్లె కొరెవానిపల్లె మేడిశెట్టిపల్లె గొల్లప[ల్లె]

11 జంములదిన్న తెల్లంబాడు కమళాపురం కొండపల్లి యీ గ్రామాల మా నగరకి రావలశిన సుంఖస్థావరాలు యిల్లరి పుల్లరి గానుగరి మగ్గరి ము-

12 [ద్రా]యం అందిశాంతి సుంఖం యిందువల్ల రావలశి[న*] రొఖం ఇ తథాతిథి పుణ్యకాలమందు సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకముగాను

13 ధారవోశి ఇస్తిమిగాన ఇందులవల్న అయవ[రు]చిన రొఖం ఘట్టి వ గ ౧౫౦ ఇవి అక్షరాలాను నూటయాభయి వరహాలకుంన్ను అరగింప్పుకు క[ట్టడ]

14 వివరం ది[న]౧ వొకంటి పాంతరూకలు ౯౨ అఇదురూకలకు కాల్ర[యా]న దినం తళికె ౧కి బియ్యం ౪౦౩ కుం[ం*]చం లెఖను అయిన తళికెలు దినము ౧కి తళికెలు ౬ అ-

15 రు తళికెల చొప్పున నాగరాజు అవసరం కటడశే స్తిమిగాన ఇ ధర్మశాసనానకు యెవ్వరు తప్పిరి తమ తల్లిద[ం*]డ్రాదులను గోబ్రాంహ్మలను వారణాశిలోను

16 వదియించిన పాపానం బోవువారు ॥ యీ [పొలివోటు] మారకాపురం స్త్రళాన యెత్తిన [పొలిగె !] కూరకట్టలు మజ్జిగ సత్రానకు యిస్తిమి తిరుణాలలోను మారకాపు-

17 రం స్త్రళాన లంజసుంకా[ము] యిస్తిమి కట్టడ అయిన పళ్లాలు ౬ కి స్థానంవారు అతికారి కరణాలకు పళెము వొకటిగాక నిలిచ్ని అయిదు పళెలు

18 ప్మాతుర్లైన పరదేశిబ్రాంహ్మలకు ప్రసా[ద*]పడి సత్రం[బు]గాం బెట్టించ్చేది [॥*]

No. 202.

(*A. R. No.* 330 *of* 1920.)

YERRATIMMARĀYACHERUVU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone in a field to the east of the village.

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Śaka 1477, Rākshasa, Chaitra ba. 12,** corresponding to **1555 A.D., April 18 (Thursday).**

It seems to register certain gift (details lost) to god Virūpāksha of the *agrahāra* village Narasāpuram *alias* Krishṇarāyapuram in Pullēṭi-māgāṇi in Jagtāpi-Gutti-sīma by the son (name lost) of Yeramarāju of Bhāradvāja-*gōtra*, Āapastamba-*sūtra* and Rik-*śākha*. Mentions *mantramūrti* Basvaya and Gōvindaya as signatories.

TEXT

1 ౦ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శాలివాహన శకవ
3 షణ్ంబులు ౧౪౭౭ అగునేటి
4 రాక్ష[స*]సంవత్సర చైత్ర బ ౧౨[లు]
5 శ్రీ మహ్రాజాధిరాజ రాజ-
6 పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప
7 శ్రీవీర సదాసివదేవమ[హా]-
8 రాయలు విద్యానగరమం-
9 ద్దు రత్నశింహాసనా[రూ]-
10 ఢుడై పృథ్విసాంమ్రాజ్య-
11 ౦ చేయుచుండగానూ జ[గ]-
12 తాపిగుత్తిశీమలోని బు[లే]-
13 టి మాగణికి చల్లె నర[సా]-
14 పురానకు ప్రతి-
15 నామమై[1]-
16 న క్రిష్ణరాయ-
17 పురమనేటి
18 అగ్రహారమ-
19 ందుల శ్రీ-
20 [వి]రుపాక్ష-
21 [దే]వునికి భారద్వా-
22 [జ]గోత్రం ఆపస్తం-
23 బసూత్రం రి[క్]
24 శాఖాధ్యా-
25 యులైన తురిచి-
26 [కొప్పం యె]ర-
27 మరాజు పు-
28 త్రుడు . .
29 . . ంబస
30 మంత్రమూర్తి బసు[వ]-
31 య్య వ్రాలు గోవిం-
32 దయ్య వ్రాలు[॥*][2]

No. 203.

(*A. R. No.* 332 *of* 1920.)

BĒTĀPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in front of the Timmarāja temple.

[1] Lines 15—29 are engraved on the proper right by the side of lines 2-14.

[2] Lines 30 to 32 are engraved below line 14.

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Śaka 1477, Rākshasa, Vaiśākha śu. 1, Sunday** corresponding to **1555 A.D., April 21, f.d.t. ·10.**

It records the gift of income derived from *vipravinōdivarttana* by the *vipravinōdins* Mantramūrti Basavaya and Gōvindayya to god Veṅkaṭādri in Bētāpalle *alias* Gōrājapuram, a *sarvamānya-agrahāra* in Pulēṭimāgāṇi of Jagatāpi-gutti-sīma.

Text

First face

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద -
2 య శాలివాహన శక వరుషంబులు
3 ౧౪౭౭ నేటి రాక్షస సంవత్సరం వ -
4 యిశాఖ శు ౧ ఆ లు శ్రీమ౯(ం)మ -
5 హామండలేశ్వర రాజాధిరాజ
6 పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప సదాసివ -
7 దేవమహారాయలు రత్నసింహా్స -
8 సనారూడులై ప్రుథ్వీసాంమ్రాజ్యం
9 చేయుచుండంగాను జగతాపిగు -
10 త్తిసీమలోను పులేటి మాగాణి -
11 కి చెలే బేతాపలెకు ప్రతినామ -
12 మైన గోరాజపురమనే సర్వ్వమాంన్య
13 అగ్రహారం వూరిముందరి వెంకటా -
14 ద్రికి తత్కాలోచిత పుణ్యకాల -
15 మందు భారద్వాజగోత్రం అపస్తంభ-
16 సూత్రం యెజుశ్శాఖ విప్రవినోది వరదు -
17 రాజుకొడుకు మంత్రమూర్తి బసవయ్యాను కా -
18 శ్యపగోత్రం అపస్తంభసూత్రం యెజు -
19 శ్శాఖ విప్రవినోది కేశవయ కొడుకు
20 గోవిందయను ఉభయం జన ౨ ను
21 యేకస్థులయి విప్రవినోదుల వ -
22 ర్తన ధారవోసి యిచ్చిన ధర్మ -

Second face

23 శాసనక్రమమెట్లం -
24 నను చతుసముద్రాన -
25 కు లోనయిన విప్రవి -
26 నోదులకు పుణ్యాం -
27 ముగాను బెతాపలె
28 వెంకటాద్రికి విప్రవి -
29 నోదుల వర్తన యేడొ -
30 కంటికి మాడాను దా -
31 రపోయిని యిస్తిమి అం -
32 దుకు యవ్వరు తప్పి -
33 నా తలితండ్రిని వా -
34 రణాసిలోన వధిం -
35 చిన పాపాన పోదురు
36 గోబ్రాహ్మల వధించి-
37 నదోషాన పోయినవా -
38 రు కాకిమాపుసం శు -
39 నుక మావుసం [భక్షి] -
40 ంచినవారు అని దా -
41 రపోసి యిచ్చిన
42 ధర్మ్మశాసనం

43 యిది ధారవోసి యిచి -
44 న జన యిదరి వోపితం
45 మంత్రాముత్తి బ -
46 సువయ్యవ్రాలు గో -

47 విందయకు ఆణపూశి
48 వీరంణదేవర
49 వ్రాలు[॥*][1]

No. 204.

(*A. R. No.* 454 *of* 1915.)

Ellamanda, Narasarowpet taluk, Guntur district.

On a boulder near the *vāgu*.

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Śaka 1477, Rākshasa, Śrāvaṇa śu. 11, Thursday,** corresponding to **1555 A.D., July 30** which was **Tuesday**.

It seems to refer to the fixation of certain levies to be paid by the residents of the village Yallamanda in Koṇḍavīḍu-sīma by Siddhirāju Timmarājayya on behalf of Mahāmaṇḍalēśvara Yaṟa Tirumalarājayya.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
2 వర్షంబులు ౧౪౭౭ అగునేంటి రాక్షస సంవ-
3 [త్సర] శ్రావణ శు ౧౧ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమే-
4 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలయ్య[వా]-
5 రు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై ప్రిథ్విసా-
6 మ్రాజ్యమ్ము చేయుచుండంగాను శ్రీమంన్మహామండ్డలేశ్వర-
7 యరతిరుమలరాజయ్యదేవమహారాజయ్య[వేర]-
8 టి శిద్ధిరాజు తిమ్మరాజయ్యవారు కొండ్డవీటిసీమ
9 . . . యల్లమండ్దగ్రామాన పంటగావించ్చ . . . . నవధరి -
10 ంచ్చిన కట్టడ ప్రకారం గ్రామాన కాంపురం వున్నవారికి పూ-
11 ర్వ పర సమస్యను దెచె . . . . . పెట్టుదురు
12 ప్రాకారానకు నడపివచ్చే నగరగ్రామాననుండి . . చ్చి దిని-
13 [కు]న్నవారు తిరుగ గ్రామానకు వచ్చి . . . పూర్వనం . . .
14 సింగ . యంలో . నగ మంటపమునకు సరివారి . . . .
15 డ్డ గాలే[శ్వ]ర స్తలపువా[రు*] కాంపులు కోమట్లు గొల్లవారు-
16 (వారు) సాలెనేత్తవారు మోదలైనవారు పేంటసుంఖము . . . చ్చి
17 యంద్దుకం మూడేండ్ల . యీ . ప . . . .
18 . . . . పుట్టి బడి . . . . .
19 డు ౬ . యెల్లకాలానకున్ను ౧౦ కి నడుపువారం
20 డ యింటికి యేండు . . . . న్ను . . . . .
21 కున్ను ర ఁ లై నడుపువారం . . . .
22 . . . . లై నడుపువారం . . . గ్రామంలో వున్నవారికి
23 . . . .

1 The last line is engraved on another face of the stone.

24 . . . .

25 లోన తప్పక నడపువారు

26 . . . . . శ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 205.

(*A. R. No.* 59 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the Narasiṁhasvāmin shrine in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Śaka 1478 (current), Rākshasa, Śrāvaṇa ba. 7** corresponding to **1555 A.D., August 9 (Friday)**.

The record is damaged and fragmentary. It seems to register a gift (of land) to god Āhōbala Narasiṁha by Ghaṇapatidēva-maharāju who belonged to the Kāśyapa-*gōtra* Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākha* and was the son of Nandirāju and the grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Kṛishṇarāju of the solar race.

TEXT

1 శుభమస్తు। శ్రీ నారసింహాయ నమః। ఘేతత్పురాసురాధీశమౌ[ళి*]మాలా

2 విరాజితం। అహోబలనృసింహాస్య దేవదేవశ్య శాసనం॥ దేవశ్రేణిశిరోరత్నం దైత్యద్విప
ఘ-

3 టాంకుృశం। జయతు శ్రీనరసింహాస్య దేవదేవస్య శాసనం॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
వాహన శకవ[ర్ష]-

4 ంబులు ౧౪౭౮ అగు నేటి రాక్షస సంవ్వత్సర శ్రావణ బ ౭ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ-

5 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు

6 వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథివిసాంబ్రాజ్యం శేయుచుండంగాను [స్వస్తి] శ్రీచతుర్భూవనా-

7 ధీశ్వర శ్రీఅహోబల వీరనరశింహ్వాదేవుని దివ్యశ్రీపాదపద్మారాధకు[లయిన] కాశ్యపగోత్రం
అప స్తంబ సూ-

8 త్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులయిన సూర్యవంశోద్భవులయిన శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర . .

9 క్రిష్ణమరాజుంగారి పౌత్రులైన నందిరాజుంగారి పుత్రులైన ఘణపతి దేవమహారాజులుంగా-

10 రు అనంత్తములైన దండములును సమర్పించి యిచ్చి[న] . . స్థళాలలోను పెరుమాళ్ల
అర-[1]

No. 206.

(*A. R. No.* 372 *of* 1920.)

NĀGALĀPURAM, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying in front of the Āñjanēya shrine.

Sadāśiva, 1555 A.D.

This is dated **Śaka 1777**, apparently wrong for **Śaka 1477, Rākshasa, Āśvija, śu. 2** corresponding to **1555 A.D., September 17 (Tuesday)**.

This damaged record seems to register a gift of the village Ēṭiviḍu *alias* Nāgalāpuram for provision of rice, green-gram and oil for the lamp for the *Kārttika* festivals in the temple of Śiva (name not clear) for the merit of the Seṭṭi-paṭṭasvāmins, the gaṇāchāryas, etc., the disciples of Bhikshāvṛitti-mahārāya.

---

1 The record stops here

The gift village is stated to be situated in Jagatāpigutti-sīma ruled over by Mahā-maṇḍalēśvara Śrīraṅgarājayyadēva-mahārāju.

Text

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
2 వాహన శకవరుషంబులు ౧౼[౼] అగునేటి
3 రాక్షస సంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౩ లు [శ్రీ]మన్మహా-
4 రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీస-
5 దాసివదేవమహారాయలు పృథ్వీరాజ్యం చేయు-
6 చుంన్ను శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర శ్రీరంగరాజయ్య దేవ-
7 మ[హా*]రాజుగార్కి పాలించిన జగతాపిగుత్తిసీమలోని ఏటిపీ-
8 టి గ్రామానకు ప్రతినామమయిన నాగలాపురం సవమా-
9 న్యం అగ్రహారం . . శ్రీమత్కైలాసవాసులయి-
10 న త్రిశూల డమరు గద ఖడ్గ . . . లింగానకు
11 [ద వీరపురాంతులు] బంటుగా సేవింపంగ మలహారి . . . . . .
12 . . . .
13 గారు కార్తీక మహో[త్స]వాలకుంను ది ౧ కి బియంమూ ౧
14 . . పన్నెండు . పెసలు తు ౧ దీపారాధనకు నూనె మ ౮ కి
15 చేసేటటుగా సహస్తమస్త[క]యోగఆచారప్రతిపాలనకు .
16 . . ఆగమ . . చార భిక్షావ్రిత్తిమహారాయ దివ్యశ్రీపాదారా-
17 ధ[కు]లకు పుంణ్యంముగాను . . . . . [దేశాధీశ] . . .
18 . . . సమస్త సెట్టిప[ట్ట]స్వాములకు పుంణ్యంగాను . . . .
19 . . . . రత్నసింహాసనం .
20 . . . . శ్రీవిప్రానులింగ్గసమంతులై -
21 [న] మహంతులకుంన్ను [త్రిపురాంతలకు] వీరపురాంతులకు గణాచా-
22 రులకు పుంణ్యముగాను ధారవోసి యిస్తిమి యీ ధమ౯నకు యెవ్వ-
23 రు తప్పినా . . . దొలి అనుమతిని మీరె ద్రోహులు. . . .
24 . . . . నడపెనివారు శునకమాంసం [సురా]-
25 [పానం] సేవించిన పాపాన పోదురు అనివ్రాయించ్చిన ధమ౯ శాస-
26 [నము] శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 207.

(*A. R. No.* 379 *of* 1920.)

ŌBUḶĀPURAM NEAR KHĀDARPĒṬA, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock in the water course.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 1478 (current)**, **Rākshasa**, **Pushya ba. 30**, **ardhōdaya**, **Sunday** when **Śravaṇa-nakshatra** commenced at ·22 of the day fulfilling the conditions for **ardhōdaya.** The details correspond to **1556 A.D., January 12.**

It records a gift of the *vipravinōdi-varttana* due from the *agrahāra* villages Dēvarapalle in Gutti-sīma and Jambuladinna in Pennakajerla by Chennayya, son of Vipravinōdi Chernūri Kēśavaya to god Doḍa Avubhaḷadēva for the *daśami* festivals.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబు-
2 లు ౧౪౭౭ అగునేటి రాక్షస సంవత్సర పుష్య బ ౩౦ అర్ధోద-
3 య పుణ్యకాలమందు శ్రీవీరప్ర[తా]ప సదాసివదేవ మహారాయలు
4 [వ]జ్రసింహాసనారూఢులయి పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండగాను వసిష్ట-
5 [గో]త్ర ఆపస్తంభసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులయిన విప్రవినో-
6 ది చెన్నూరి కేశవయ కొడుకు చెంనయగారు గుత్తిసీమకు చెల్లె దే-
7 వరపల్లె పెంనకజెర్ల్లకు చెల్లె జంబులదిం న్నె యీ అగ్రహా[రా]-
8 లందు మాకు యిచ్చే వర్తనమూ సకలమయినటువంటి విప్రవినో-
9 దులకెల్లాను పుణ్యంగాను దొడఅవుభళదేవర దశమి మహోత్స[వా]నకు
10 ధారపోస్తిమి గాన యీ ధర్మానకు యెవరు తప్పినాను సునకమా-
11 వసం సురాపానం సేవించినవాడు తమ మానం తమ గొడుగు
12 పశువానికి యిచినవాడు అని యిచిన ధర్మశాసనం[॥*]

No. 208.

(*A. R. No.* 477 *of* 1915.)

SANTARĀVŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up outside the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 1477, Rākshasa, Māgha śu. 15,** corresponding to **1556 A.D., January 26, (Sunday).**

It registers a gift of the income derived from *panṭa-sunkam* collected in the *nāyankara* village of Santarāvūru to the local deities Chennarāya and Rāmayalinga by Mahā-maṇḍalēśvara Rāmarāju-china-Śrīrangarāju-Jaggarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవర్షంబులు ౧౪౭౭ అగునే-
3 ంటి రాక్షస సంవత్సర మాఘ శు ౧[౫]
4 లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
5 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదే-
6 వమహారాయలు రత్నసింహాస-
7 నారూఢుండై పృథ్వీసాంమ్రా-
8 జ్యము శేయుచుండంగాను చతు-
9 ర్ణవనాధీశు[లై]న సంతరావూరి [శ్రీచె]-
10 న్నరాయని దివ్య శ్రీపాదపద్మంబులకు
11 దండం సమర్పించిన్ని రామయలిం-
12 గమునకు దండం సమర్పిం[చి]న్ని శ్రీమ
13 [న్మ]హామండలేశ్వర రామరాజు చిన శ్రీ
14 రంగ్గరాజు జగ్గరాజయ్య దేవమహా-
15 రాజులుంగారి సమర్పణ క్రమము
16 మా నాయకరానకుం జెల్లివచ్చి సం-

17 త్రాపూరి గ్రామా[న]ను బంటుసుం[కం]
18 వల్ల ఆదాయపడ్డ రొఖం సః(హా) కలిగి -
19 నంతవట్టు మీ అంగ్గరంగ్గవైభవాల -
20 కుంన్ను అమృతపళ్లకున్ను సమర్పిం-
21 స్తామి గనక అవధరించ్చునది॥ మంగ్గ-
22 ళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయునూ। శ్రీ
23 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పరదత్తానుపా-
24 లనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తా ని-
25 ష్ఫలం భవేత్ [॥*] ఏకైక భగినీలోకే సర్వే-
26 షామేవ భూభృతాం [।*] న భోగ్యా న [క]ర-
27 గ్రాహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా[॥*]

No. 209.

(*A. R. No.* 403 *of* 1920.)

CHINNAHŌTŪRU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in the village.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 1478, Naḷa, Vaiśākha śu. 15** corresponding to **1556 A.D., April 24.**

The inscription is fragmentary and records the gift of income derived from the *tyāgavarttana* collected from the *sarvamānya-agrahāra* village of Pinahōtūru *alias* Dēvarāyapuram in Vurokoṇḍa-vēṇṭhya of Rāyadurga-rājya for the Dhanurmāsa-worship of god Chennakēśava of Hōtūru, by the Vipravinōdins Rudraya, his son Gōvindaya and Vallabhaya.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౮ నళ నం-
2 వత్సరం వైశాఖ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ

. . . . . .

3 మహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢుడై పృథ్వీసాంమ్రా . . . .
4 డగాను రాయదుర్గంరాజ్యంలోని వురొకొండ వే[ం*]త్యానకు చెల్లేటి పినహోతూరికి .

. . .

5 మైన దేవరాయపురమనేటి సర్వమాన్యఅగ్రాహారమందు వేంచేశి ఉంన . . . .
6 కోటి బ్రంహ్మాండనాయకుండైన చతుర్దశభువనాధీశ్వరుండైన శ్రీ . . . . .
7 ర మూర్తికి కాశ్యపగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన . . . . .
8 ది ప్రళయకాలం గోవిందైయ పౌత్రులైన రుద్రయవారి పుత్రులు గోవిందయవా. . .

. . .

9 ను వసిష్టగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన విప్రవినోది . . . .
10 యగారి పౌత్రులైన వీరయ పుత్రుడు వల్లభయాను అంత్తు జన ౩ ను ఏకస్థులై యి . . .
11 శాసనక్రమమెట్లంనను యీ హోతూరి అగ్రాహారమందు వేంచేశిఉంన్న శ్రీ చంన్నకే . .

. . .

12 దేఉని ధనుమాస పూజకు [య]జనాదిషట్కర్మనిరతులైన యీ హోతూరి అశేష విద్వన్య .

. . . .

13 లు విప్రవినోదులకు ప్రతివర్షం యిచ్చేటి త్యాగవర్తనలు నానాగోత్రం నానాసూత్రం . .

14 శాఖాధ్యాయులైన విప్రవినోదులందరికి పుణ్యంగాను హోతూరి శ్రీచంనకేశ[వ] . . .
15 ధనుమాసపూజకు త్రివాచా ధారవో స్తిమి శ్రీ చంనకేశవదేఉనికి అశేషవిద్వ . .
16 జనాలుంను ప్రతివష్షం విప్రవినోదులందరికి యిచేటి త్యాగవత నలు ధను[మా] . . .
17 పూజకు యీగలవారు యీ ధర్మానకు విప్రవినోదులు యవరు తప్పినాను తమతమ . .
18 పితాళను కాశిలో వధించిన పాపాన పోదురు యి[ట]ని యిచిన ధర్మశాసనం దా . .
19 లనయోర్మధ్యే దానా[చ్ఛ్రే]యోనుపాలనం [।*] దానాత్స్వగ మవాప్నోతి పా . .
20 దచ్యుతంపదం [॥*] యీ ధర్మశాసనం వే[యిం*]చిన విప్రవినోదుల వొప్పి . .
21 గోవిందయ్యవ్రాలు తిధరివ్రాలు వల్లభైయ వ్రా . . . .
22 శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 210.

(*A. R. No.* 104 *of* 1913.)

RĀYADRUG, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the walls of the central shrine of the Mādhavarāyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 1478, Naḷa, Jyēshṭha śu. 15,** corresponding to **1556 A.D., May 24, (Sunday), ·29,** when there was a **lunar eclipse.**

Records that Mahāmanḍalēśvara Rāmarāju Viṭṭhalarāju Tirumalayyadēvamahārāju who is said to have obtained Rāyadurga-sīma as *nāyankara* from the king, remitted the taxes unjustly collected in the *agrahāras* of Rāyadurga-sīma by the *Hasāṇidyagāṇḍlu* (?) and made over the fines collected in the *agrahāras* as gifts to the temples in the respective *agrahāras* from which they were collected. These gifts were made on the full-moon day of Mahā Vaiśākha.

TEXT

1 శ్రీరామచంద్రాయ నమః । శుభమస్తు । నమస్తుంగశిరశ్చుంబిచంద్రచామరచారవే[।*]త్రైలోక్య
నగరారంభమూలస్తంభా
2 య శంభవే । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౮ అగుననేటి నళ
సంవత్సర జేష్ట శు ౧[౫] లు శ్రీమన్‌మహారాజా-
3 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప సదాశివమహరాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహా
సనారూఢులై పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను
4 శ్రీమన్‌మహామండలేశ్వర రామరాజు విఠలరాజు తిరుమలయ్యదేవమహారాజులుగారు శ్రీమద్య
[జ]నాదిషట్కర్మనిరతులైన రాయదుర్గానకు చెల్లే -
5 టి శీమలోని అగ్రహారాల అశేషవిద్వన్మహాజనాలకు దండంపెట్టి యిచ్చిన శిలాశాసన ధర్మ
శాసనక్రమమెట్లంనను । సదాశివమహారాయలు మాకు
6 నాయంకరానకు పా[లి]ంచిన రాయదుర్గానకు చెల్లేటి సీమలోని అగ్రహారాలకు నేము సర్వ-
మాన్యంశేసిన వివరం మీ అగ్రహారాలందు హశాణిద్యగాండ్లు అ -
7 ంన్యాయంశేశి తీశికొ . . [అడి] . . నారని మీరు మాతో చెప్పగానే మా
[లె]ఖలు పరామరి[శి]ంచి మీ అగ్రహారాలందు మీరు తలారికానకు [అచ్చి మాకును] వెట్టివే
8 . . మాని మీమీ అగ్రహారాలందు క్షేత్ర[విభా]గాలుశేశి అందుకు పుచ్చుకొనుచుండే
కాణికలుంను యివి మొదలైన[వి] మానితిమి । మీమీ అగ్రహారాల-
9 ందు [తప్పు]చేశినవారివల్లవచ్చిన అపరాధం మాకు యేయే అగ్రహారాలందు [వ]చ్చెనో ఆఅ
[అ*]గ్రహారాలందే దేవస్తానం చెర్వుకుంట కాలువలకు ని-
10 [రుకట్టం]గాను మీకే కట్టడ[శే]స్తిమి యివి మొదలైనవి అన్నింని విఠలరాజయ్యవారికి పుణ్యం
గాను మహావైశాఖ శు ౧౫ పుణ్యకాలమందు

11 ధారపోశి యిచ్చిన సర్వమాన్య ధర్మశిలాశాసనం । యీ ధర్మానకు యెవ్వరు తప్పినాను తమ మాతాపితృలను కా[శి]లోను వధించిన పాపాన బోవువా-

12 రు । గోబ్రాహ్మలను వధించిన పాపాన పోవువారు । అని యిచ్చిన ధర్మశిలాశాసనం ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరే[తి] వసుంధరాం । షష్టివర్షసహ-

13 [స్రాణి విష్టా]యాం జాయతే క్రిమిః । యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం । న భో-[జ్యా] న కరగ్రాహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా ॥ మంగళమహాశ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 211.

(*A. R. No.* 452 *of* 1923.)

KŪḌḶŪRU, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up in front of the Hanumān temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 147[8], Naḷa, Jyēshṭha śu. 15**, corresponding to **1556 A.D., May 24, Sunday, (lunar eclipse).**

The inscription records the grant of Kūḍḷūru *alias* Reḍḍirājapuram comprising of the villages Kāṭepalle and Muddalāpuram situated in Rāyadurgam-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju-Viṭṭhalarāja-Tirumalayyadēva-Mahārāju for the merit of Viṭṭhalarājayya. The grant was made actually a month earlier in Vaiśākha as indicated in the text. Rāyadurgam-sīma in which the grant village lay was obtained by the donor as his *nāyaṅkara* territory.

TEXT

1 శ్రీరామచంద్రాయ నమః । శుభమస్తు ॥ నమస్తుంగ శిర[శ్చు]ంబి చంద్రచామర చారవే[।*]

2 త్రైలోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-

3 హన శకవర్షంబులు ౧౪౭[౮] అగునేటి నళ సంవత్సర జ్యేష్ట శు ౧౫ లు శ్రీమన్మహా-

4 రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివమహారాయలు విద్యాన-

5 గరమందు రత్నసింహాసనారూఢు[లై] పృధ్విసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండగానూ శ్రీ-

6 మన్మహామండలేశ్వర రామరాజు విఠలరాజు తిరుమలయ్యదేవ మహారాజులుగా-

7 రు శ్రీమద్యజనాదిషట్కర్మనిర[తు]లైన రాయదుర్గంశీమకు చెలేటి [కూడ్లూరి]కి ప్ర-

8 తినామమైన కాటెపల్లె ముద్దలాపురం సంగ్గ[తమైన రెడ్డి]రాజపురమనేటి సర్వమా-

9 న్యపు అగ్రహారం అశేషవిద్వన్మహాజనాలకున్ను దండం పెటి యిచిన ధర్మశిలాశా-

10 సనక్రమమెట్లన్నను సదాశివమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు పాలించిన రాయదుర్గం శీ-

11 మకు చెల్లేటి కూ[డ్లూ]రికి ప్రతినామమైన కాటెపల్లె ముద్దలాపుర సంగ్గ[త]మైన . . .

12 రెడ్డిరాజపురం అగ్రహారాన . . . . అగ్రహారం అందు

13 . . . . ప్రయోజన . . రోఖం . . . . . మీకు మోద . .

. . .

14 . . . . అందు మీకు వ . . . . . కు అచ్చే . .

15 . . . . శేశే [అందుకు]

16 . . . . యివి మోదలైన . . . . . ఖ . . .

17 . . . . వల్ల వచ్చే అపరాధం . . . . .

18 . . . . యివి మోదలైన . . .

19 . . విఠలరాజయ్యంగారికి పుణ్యంగాను వైశాఖ శు ౧౫ మి పుణ్యకాలమం-

20 దు ధారవోసి యిచ్చిన సర్వమాన్య ధర్మశిలాశాసనం యీ ధర్మానకు యెవ్వరు దప్పినాను

21 తమ మాతాపితృలను కాశిలోను వధించిన పాపాన బోవువారు గోబ్రాంహ్మలును

22 వధించిన పాపాన పోవువారు అని యిచ్చిన ధర్మ శిలాశాసనం । స్వదత్తాం పరద -
23 త్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం । షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః[॥*]
24 యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం[।*]న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా విప్ర-
25 దత్తా వసుంధరా[॥*] మంగళమహా శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 212.

(*A. R. No.* 454 *of* 1923.)

BHŪPATISAMUDRAM, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a stone lying in a tamarind grove in the village.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The inscription is dated **Śaka 1478, Naḷa, Jyēshṭha śu. 15,** corresponding to **1556 A.D., May 24, (Sunday).** There was a **lunar eclipse** on this day.

It records that on the representation (of the villagers) that unauthorised taxes were being levied by the local officers (*maṇihagāṇḍlu*), Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalayyadēva Mahārāju enquired into the complaint and remitted the taxes on the *agrahāra* village Bhūpatirāyasamudram *alias* Sarvajña-Kriyāśaktipuram for the merit of Viṭṭhalarājayyavāru.

TEXT

1 శ్రీరామచంద్రాయ నమః । శుభమస్తు । నమస్తుంగశిర-
2 శ్చుంబి చంద్రచామరచారవే । త్రైలోక్యనగరారంభమూల-
3 స్తంభాయ [శం]భవే ॥ స్వస్తిశ్రీ జయా[భ్యు]దయ శాలివాహన శ-
4 కవర్షంబులు ౧౪౭౮ [అగు]ననేటి [నళ]సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు-
5 ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీ-
6 రప్రతాప **శ్రీసదాశివమహారాయలు** విద్యానగరమందు
7 రత్నసింహాసనారూఢులై పృథ్వీసాంబ్రాజ్యం [శే]యుచుండ-
8 గాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజు (రాజు) తిరు-
9 మలయ్య దేవమహారాజులుంగారు శ్రీమద్యజనాది[ష] -
10 ట్కర్మనిరతులైన రాయదుర్గం శీమకు చెలేటి । సర్వజ్ఞక్రి -
11 యాశక్తిపురానకు ప్రతినామంగల । భూపతిరాయసము -
12 ద్రం సర్వమాన్యపు అగ్రహారం అశేషవిద్వన్మహాజనా-
13 లకుంను దండం పెటి యిచిన ధర్మ[శిలా]శాసనక్రమ మెట్లన-
14 ను । సదాశివమహారాయలు మాకు నాయంకరానకు
15 పాలించిన రాయదుర్గం శీమకు చెలేటి సర్వజ్ఞక్రియా-
16 శక్తిపురానకు ప్రతినామంగల భూపతిరాయ సము-
17 ద్రం । అగ్రహారానకు మేము సర్వమాన్యం చేశనవివరం
18 మీ అగ్రహారం అందు మా మణిహాగాండ్లు అన్యాయం-
19 చేసి రోఖం కొంపోవు[చుం*]న్నారని మీరు మాతో చెప్పంగా-
20 ను నేము లెఖలు పరామర్శించి యీ అగ్రహారం అం-
21 దు । మీకు తలాంను నేము అచ్చే మాడ్లలోన వజా వేయిం-
22 స్తిమి అగ్రహారంమందు క్షేత్రంభాగాలు చేసే అందు-
23 కు పుచ్చుకొనేపుండె కాణికెలుంను . యివి మా-
24 రలైనవిమానితిమి । మీ అగ్రహారం అందు తప్పు-

25 శే[శ]న వారివల్లవచిన అపరాధం పన్ను। [మీ] అ[గ్ర]-
26 హారం అందు దేవస్తానం చెరువుకుంట కాలువలకు
27 చేసికొనేటటుగాను కట్టడ జేస్తిమి। యీ మొదలైన-
28 వి అన్నిన్ని విఠలరాజయవారికి పుణ్యంగాను మహా-
29 వైశాఖ శు ౧౫ మి పుణ్యకాలమందు ధారపోశి యి[చ్చి*]న [సర్వ]-
30 మాన్యధర్మ శిలాశాసనం। యీ ధర్మానకు యెవరు తపి-
31 నాను తమ మాతాపితృలను కాశిలో వధించిన పాపాన-
32 బోవువారు। గోబ్రాహ్మలను వధించిన పాపాన బోవువారు
33 అని యిచ్చిన ధర్మ శిలాశాసనం। స్వదత్తాం పరదత్తాం
34 వా। యో హరేత వసుంధరా షష్ఠి[వర్ష]సహస్రాణి విష్ఠా-
35 యాం జాయతే క్రిమి॥ యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామే-
36 వ భూభుజాం। న భోజ్యా [న కర] గ్రాహ్యా (।) విప్రదత్తా వసుం-
37 ధరా॥ మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ॥

No. 213.

(*A.R. No.* 473 *of* 1923.)

YELAÑJI, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated **14[7]8, Naḷa, Jyēshṭha śu. 15** corresponding to **1556 A.D., May 24, (Sunday)**. There was a **lunar eclipse** on this day.

It records that on the complaint of the villagers, Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Viṭṭalarāja Tirumalarājayyadēva Mahārāja stopped the illegal collections of money in Yeḷahañji, Sōmalāpuram, etc., by the *Hasāṇidyagāṇḍlu* and directed that the fines, etc., collected in the village should be utilised for repairing temples, tanks, etc. Dakshiṇāmūrti-śivāchārya is mentioned as the donee. As in No. 212 above, the grant appears to have been made a month earlier in Vaiśākha.

TEXT

1 శ్రీరామచంద్రాయ నమః। శుభమస్తు। నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్రచామర చారవే[।*]త్రై-
2 లోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్ష-
3 ంబులు ౧౪౭౮ అగుననేటి నళసంవత్సర జేష్ఠ శు ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రా-
4 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివమహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహా-
5 సనారూఢులై పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండంగాను। శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర రామరా-
6 జు విఠలరాజు తిరుమలయ్యదేవమహారాజులుగారు। శ్రీమన్ మహారాయ[గురు]నామధే-
7 యాంక పరమనైష్ఠిక రాయదుర్గం శీమకు చెల్లేటి యెళహంజి సోమలాపురం చెరు-
8 . . కల్లు [ప్రాకండు]తనపల్లె సర్వమాన్యఅగ్రహారాల శ్రీమద్దక్షిణామూర్తి శివాచా-
9 ర్యులయ్యవారికి దండంపెట్టి ఇచ్చిన ధర్మ శిలాశాసనక్రమమెట్లన్నను। సదాశివ మహా-
10 రాయలు మాకు నాయంక్కరానకు పాలించ్చిన రాయదుర్గం శీమకు చెల్లేటి యెళహంజి
11 సోమలాపురం . . . . . ప్రాంకుడుతనపల్లె మీ అగ్రహారాలకు నేము సర్వమాన్యంగా-
12 శేసిన వివరం మీ అగ్రహారాలందు హసాణిద్యగాండ్లు అన్యాయం శేశి రొఖంకొంపోవు వార-
13 ని మీరు మాతో చెప్పంగాను నేము లెఖలు పరామర్శించి మీ అగ్రహారాలందు
14 . . . . అచేమాళున్ను వెటవేమింని మీ అగ్రహారాలందు క్షేత్ర
విభాగాలు శేశే అందు

15 [కు] పుచ్చుకొనివుండే కాణికెలుంన్ను యివే మొదలైనవి మానితిమి మీ యీ గ్రామాలందు తప్పుచే-

16 శిన వారివల్లవచ్చిన అపరాధం మాళుంన్ను ఆ అగ్రహారాలందు దేవస్థానం చెరువుకుంట కా-

17 లువలకు వేసికొనేటట్టుగాను మీకు కట్టడి శేస్తిమి। యివి మొదలైనవి అన్నిన్ని విఠల రాజయ్యకు

18 పుణ్యంగాను మహావైశాఖ శు ౧౫మి పుణ్యకాలమందు ధారబోసి ఇచ్చిన సర్వమాన్య ధ-

19 ర్మశిలాశాసనం। యీ ధర్మ్మానకు యవ్వరూ తప్పినాను తమ మాతాపితృలను కాశిలో వధించి-

20 న పాపాన బోవువారు గోబ్రాంహ్మలను వధించిన పాపాన బోవువారు అని యిచ్చినధర్మ శిలా -

21 శాసనం। స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుంధరాం[।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాంజాయతే క్రిమిః। యేకైవ భగినీ లోకే

22 సర్వేషామేవ భూభుజాం[।*] న భోజ్యా న కర గ్రాహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా [।*] మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 214.

(*A. R. No.* 353 *of* 1920.)

GAJARĀMPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying beside the Īśvara temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated **Śaka 1478, Naḷa, Āshāḍha ba. 13** corresponding to **1556 A.D., July 4, Saturday.**

This damaged epigraph mentions several individuals such as Vijayanagaraṁ Chinna-Vīrayya, Kalyāṇaṁ Vīrayya, Jaṁgaṁ Vīrayya etc., who together seem to have made some gift to god Rāma of Rāyasamudram. Mentions Gajarāmanipalle and Jagatāpigutti-sīma.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ -
2 న శక వర్షంబులు ౧౪౭౮ అగునేటి
3 నళ నంవత్సర ఆషాఢ బ ౧౩ లు శ్రీమద్రా -
4 జాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ సదా -
5 శివదేవమహారాయలు విజయనగరమందు ర-
6 [త్న]సింహాసనారూడుడై పృథివి సామ్రాజ్యం చేయుచుం -
7 డగాను శివగండపు[లి] కంతవీరని కుమారుడు విజయ[న] -
8 గరం [చింన] వీరయ్యాను . . కళ్యాణం వీరయ కొడుకు
9 ల . . . . . వీరయ్య [క]ల్యాణం వీరయ్య [అల్లుడు] జంజవీరయ్య
10 . . . . అల్లుడు వీరయకు [పేరిట] కంబము . .
11 . . . . రముగాను యేకస్థులై యిచ్చిన జగ-
12 తాపిగుత్తిశీమ . . . . గజరామనిపల్లె
13 . . . . యసముద్రం శ్రీమద్యఖలాం -
14 . . . . యకుండైన . . . . . రాయ [స్వత్రం] రామ

Remaining portion of the inscription is badly damaged.

No. 215.

(*A. R. No.* 586 *of* 1912.)

CHAUḶŪRU, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up near the Āñjanēya temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated **Śaka 1478, Naḷa, Āśvija, śu.** 2 corresponding to **1556 A.D., September 5.**

It registers a gift obviously of the *vipravinōdi-varttana* in favour of God Hanumantarāya of Chauṭūru, to the *mahājanas* of Chauṭūru *alias* Timmasamudram in Rēnāḍu of Penugoṇḍa-rājya by the Vipravinōdins belonging to various *śākhas* and *sūtras*.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ

2 [శా]లివాహన శకవరుశంబులు ౧౪౭౮ అగునేటి నళ[సం]-

3 వత్సర అశ్వీజ శుద్ధ ౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమే[శ్వ]ర

4 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివ దేవమహారాయలు రత్నసింహాసనా[రూఢు]-

5 ం[డయి పృథ్వీ]సాం[రా]జ్యము చేయుచుండగాను పెనుగొండ రాజ్య . . . .

6 [స్తళము] . సు[శగ]ములోని చఉడూరికి ప్రతినామమైన తింమసముద్ర[ము]-

7 ందు స్తితా అశేషవిద్వంమహాజనాలకుంను విప్రవినోదులు యిచ్చిన ధర్మశా-

8 సనక్రమమెట్లంనను కాస్యపగోత్రము అపస్తంభసూత్రము యెజుశాఖాధ్యా-

9 యులయిన చాంగలమరి విప్రవినోది సూరి నంజయ్య పఉత్రుండు అయిన

10 విరయ్యపుత్రుండయిన గోవిందయాను శ్రీవత్సగోత్రము అపస్తంబసూత్ర[ం]

11 యెజుశాఖాధ్యాయులయిన చెంనూరి విప్రవినోది వల్లభయ్య ప[ఉ]-

12 త్రుండయిన చినపర్వతయపుత్రుండు చినగోవిందయ్యాను వసి[ష్ట]

13 గోత్ర[ం*] అపస్తంబసూత్రం యెజుశాఖాధ్యాయులయిన మం[త్రిమోడి]

14 వరదయ పఉత్రుండయిన వరదయపుత్రుండయిన [చె]ంనయ్యాను

15 భారద్వాజగోత్రం అస్వలాయనసూత్రం [రు]కుశాఖాధ్యాయులయిన మం-

16 త్రమోడి శివయ ప[వు]త్రుండయిన మాధవయ పుత్రుండయిన చింనమాధ-

17 వయ్యాను . . . . ని సీమకు చెల్లె . . . .

. . . . . .

18 లోని చఉడూరికి ప్రతినామమయిన తింమసముద్రము స్తితా[శే]ష-

19 విద్వం[న్మ]హాజనాలుంను నానాగోత్రులయిన నానాసూత్రుల[యిన] నానా-

20 శాఖాధ్యాయులయిన నానానామధేయులయిన విప్రవినోదులకు

21 . . . . పెనుగొండరాజ్యము

22 ర(రే)నాడులోని చఉటూరికి ప్రతినామమయిన తింమసముద్ర[స్తళంలోను]

23 హనుమంతరాయనికి [వైశాఖ మాసాన] . . . . .

24 తశాతిథి పుంణ్యకాలమందు ధారవోసి యిచ్చిన ధర్మశాసనము నా-

25 నాగోత్రులయిన నానాసూత్రులయిన నానాశాఖాధ్యాయులయి

26 న నానానామధేయులయిన విప్రవినోదులకి పుంణ్యంగాను త్రి-

27 వాచకముగాను త్రిమనఃశు[చి]గాను ఆచంద్రాకస్తాయిగాను

28 ధారవోసి యిచ్చిన ధర్మశాసనము మీ పుత్రపఉత్రపారం-

29 పర్యముగాను [ఆచంద్రార్కస్థాయి]గాను ధారవోసి యిచ్చిన
30 ధర్మశాసనము యీ ధర్మశాసనానకు యె విప్రవినోది తప్పి వ-
31 ర్తనలు అడిగినాను తన తల్లిదండ్రుల వారణాసిలో వధి-
32 యించిన పాపాన [బోఉదురు] గోబ్రాంహ్మల వధియించిన
33 పాపాన బోయినవారు . . . . సురాపానం . . .
34 చిన పాపాన బోయినవారు స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పర-
35 దత్తానుపాలనం [।*]పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం ని[ష్ఫ]లం భవేత్[॥*]
36 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వసుం-
37 ధరాం[।*] షష్టివ ర్షసహస్రాణి విష్టా-
38 యాం జాయతే క్రిమిః॥ [చెంనూరి] గోవిం-
39 దయప్రాలు చెంనూరి గోవి[రితింమ]య
40 ప్రాలు మంత్ర మోడి తింమయప్రా-
41 . . . ప్రాలు మంత్ర . . . . . .
42 . . . . మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 216.

(*A. R. No.* 694 *of* 1922.)

GUDI-OBALĀPURA, HOSPET TALUK, BELLARI DISTRICT.

On a rock to the east of the Kaḷasāpura Āñjanēya temple on the Kamalāpūr-Kampli road.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated **Śaka 1478, Naḷa, Kārtika, śu. 12, Thursday,** corresponding **to 1556 A.D., October 15.**

It records a gift of land made by Mahāmaṇḍalēśvara Raghunātharājadēva-Mahārāja, son of Tirumalarāju and grandson of Āravīṭi-Ramarāju-Raṅgarāju of the lunar race Ātrēya-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*, to (the temple of) Ānanda-Bhairava near Kaḷasāpuram, which is stated to be the *amara* fief of Māchirāju.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౭౮ అ[గు*]నేటి నళ సంవత్సర
2 కార్తిక శు ౧౨ గురువారాన శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవ-
3 మహారాయలువారు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై ప్రుథివిసాంమ్రాజ్యం శేయుచుం-
4 డగాను ఆత్రేయగోత్ర అపస్తంభసూత్ర యజుశాఖాధ్యాయులైన సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అరవీ[టి] రామరాజ-
5 య రంగరా[జు]గారి పౌత్రులైన తిరుమలరాజుగారి పుత్రులైన రఘునాథరాజయదేవమ[హా]రాజులుగారు కళ[సాపురం] పెదదోవకు . .
6 న నుంన ఆనందభైరవునికి యిచ్చిన భూదానధంమ-శాసనక్రమ మెట్లంననుᱹ॥ స్వామి సదాసివదేవ మహారాయలు[గారు] నగరంక్రింద మాచి[రా]-
7 జుగారికి అమరనాయంకరానకు పాలించిన కళసాపురం గుండచెరవుకిందను బీజవరి ౫౨॥ . [మడి లో నుంన్ను] . .
8 నను ౯౬ ౧॥ క్షేత్రం ధూపదీపనైవేద్యాలకు కట్టడ చేశి సవ మాంన్యముగా ధారవోశి ఇస్తిమియి క్షేత్రాల సమస్తమైన ఫలాలుంను భైరవదేవునికి చెల్లు-

9 ను ఇందులకు చతుఃసీమల[చిం]హ్నా పెదదోవనుండి ఉత్తరముగాను [రామా] పురానకుం॥ . . . . చెరువుకు . . . . పల్లికి బో . కు తూప్పు [మా]-

10 చినాయని పల్లియకును ఆకు[దో]టకు దక్షిణ[ము]న ఇ క్షేత్ర[ం*] ఇ తథాతిథి పుథానద్వారశ పుణ్యకాలమందు ఆచ[ంద్రా]కంగాను ధారవోశి ఇస్తిమి॥ యీ పుంశ్యా-

11 నకు ఎవరు తపినాను తమ మాతాపితాళ్లను గంగలో వధించిన పాపాన బోపువారు॥ స్వదత్తా [ద్విగుణం పు]ణ్యాం పరదత్తాను పాలనం[।*]పరదత్తాపహారేణ

12 స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు॥ మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీ॥ యీధర్మ . . . . . ంనపంశేస్ని శాసన స్తంభ[ము]॥

No. 217.

(*A. R. No.* 701 *of* 1922.)

HAMPI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On both sides of the entrance into a ruined temple of Vishṇu near the Kōdaṇḍa-rāmasvāmin temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated in **Śaka 1478, Naḷa, Kārtika śu. 12, Friday** corresponding to **1556 A.D., October 15, Thursday (not Friday).**

It records the obeisance of the merchant Tirumaḷa-śeṭṭi, son of Pāpi-śeṭṭi and Pāṭamma and grandson of Appi-śeṭṭi of Kōdaṇḍarishi-*gōtra* to god Veṅkaṭēśa residing at the Chakra-tīrtha. An *ashṭaka* describing the deity in his Matsya, Kūrma, Varāha, Nārasiṁha, Vāmana, Paraśurāma and Kōdaṇḍarāma incarnations is appended to the record.

TEXT

First side.

1 శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవర్షంబ్బులు ౧౪౭౮ అగునేటి నల సంవత్సర-
3 కార్తీక శుధ ౧౨ శు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజ-
3 పరమే(శ్వ)ర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయ-
4 లు పృధ్వీరాజ్యం చేయుచుండంగాను కోదండరుషి గో-
5 త్రం అప్పిశెట్టిగారి పౌత్రుడైన పాపిశెట్టిగారి ధం-
7 మపత్ని పాటమగారు కొమారుడు తిరుమళశెట్టి సేవ[।*]
8 శుభమస్తు। సంరక్షితుం తిరుమలాభిత(ధ) వైశ్వ(శ్య)వ(వ)ర్యం
9 హిత్వా ఫణీశ్వరగిరిం సహవాధిపు[త్ర్యా](త్ర్యాం) [ప్రా]ప్తం(ప్తం)ఖగాధి-
10 పతినాపి చ తుంగభద్రాం శ్రీచక్రతీర్థనిలయం భజ వెంక్క-
11 టేశం[॥*]౧॥ వేదాన్ పరై[ః*][ప్ర]ముషితాంశ్చతురో విచేతుం। మా
12 శ్యం(త్స్య) వపు[ః*] శు(సు)లలితం ప్రతిధారయంత్తం[।*] అలోలితాప[1]యో-
13 నిధివారిపూరం శ్రీచక్రతీర్థనిలయం భజ వెంకటేశం[॥౨॥*] పాథో-
14 ధి మంథన కృత[స్త్రి]దశై రశేషై[ః*] పాథోనిధౌ ని[హిత] మందరశై-
15 లవర్యం [।*]భర్తుం పునర్విహిత [క]చ్ఛపరాజవేషం శ్రీచక్రతీర్థ-
16 నిలయం భజ వెంకటేశం [॥*]౩॥ శౌర్యాతిరేక శకలీకృతవంద్య

[1] Two syllables are wanting here to make up the metre. Read పృథుపయోనిధి.

17 రక్ష్యా దై త్యాధిపత్య హననాయహమహం చ మగ్నాం[1] । వర్ధు-

18 త[2]మాశ్రిత వరాహవపుర్విశేషం । శ్రీచక్రతీర్థనిలయం

19 భజ వెంక్కటేశం ॥౪॥ పిత్రానిజేన కుపా పరిపీడ్యమానం[3]

20 ప్రహ్లాదమేవ పరిరక్షి[తు]మాత్మభక్తం । స్తంభాద్వినిర్గతం[4]

21 తనుం నరశింహ్వరూపం । శ్రీచక్రతీర్థనిలయ[ం]

22 భజ వెంక్కటేశం [॥౫*] ॥ ఆక్రమ్యసు(స)ర్వజగతీ మతి -

23 . . . . . త్యం విధిం చ్ఛలయితుం

24 వలయ జవా[టి][5]

25 ఆదాయ వా-

26 మన తనుం-

27 జిత స్వ(స)ర్వ

28 లోకం । శ్రీ-

29 చక్రతీర్థనిల-

30 యంభజ వెంక్క-

31 టేశం [॥౬॥*] శ్రీ

Second face

32 ం వు[న్మా]గరమేవ చరితా(త)ం పృథివీపతీనా ముత్పాట -

33 నాయ జనితం జమదగ్నివంశే । పాపీయసాం పరశు ని -

34 శిత కాతర కాత[6], వీర్య[ం*] । శ్రీచక్రతీర్థనిలయం భజ వెంక్కటేశం [।౭।*]

35 రక్ష[ః*]ప్రలంబ పురయూథకలిన్ విజేతుం క్ష్మాప్తావతార మఖిలై -

36 రభివంద్యమానం । కోదండరామ హలభృ[న్కలి[7]]కల్కిరూపం శ్రీ -

37 చక్రతీర్థనిలయం భజ వెంకటేశం [॥౮॥*] శ్రీ వెంకటాష్టకమిదం ప్రి -

38 యమీశ్వరస్య యోవాపరేల్లిఖతి పృచ్ఛతి భక్తియుక్తః । దారై స్సు -

39 తై స్సఖలు విందతి దీర్ఘమాయురత్యాం[8] శ్రియముపైతి విధూ -

40 [త*]రోగః ॥శ్రీ॥ తిరుమలవణిగింద్రం రక్షితుం [తుం*]గభద్రాం తటభూః

No. 218.

(*A.R. No.* 105 *of* 1913.)

RĀYADRUG, RAYADRUG TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up in front of the Mādhavarāyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

The record is dated **Śaka 1478, Naḷa, Kārtika ba. 30, solar eclipse** corresponding to **1556 A.D., November 2, Monday.**

---

1 This half of the verse is defective.

2 Read ఉద్ధర్తుకాం

3 Read కుపితేన నిపీడ్యమానం.

4 The anusvara is redundant.

5 Read బలియజ్ఞవాట్యాం.

6 The word కాతర repeated for a second time is redundant.

7 Read భృత్కలి.

8 Two syllables are wanting here to complete the verse metrically.

9 The record stops abruptly here.

The inscription records a gift of the village Bāgināyanipalle *alias* Mādhavarāyapuram to the north of Rāyadurga-vēṇṭhiyam in Rāyadurga-sīma, to god Mādhavēśvara of Rāyagiri by Kṛishṇamarāju, son of Viṭhalarāju of the Āravīḍu family. Rāyadurga-sīma was held by the donor as *nāyaṅkara* from the king.

Text

1 శుభమస్తు । పాతు శ్రీణి జగంతి సంతతమకూపారా-
2 ధరాముధ[1]రన్ క్రీడాక్రోడకళేబరస్సభగవాన్ యస్యైకదంష్ట్రాం -
3 కురే । కూమ్మః కందతి నాళతి ద్విరసనః తక్రంతి[2] దిగ్దంతినో మేరుః
4 కోశతి మేదినీ జల[జ]తి వ్యోమాపి రోలంబతి ॥ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చం -
5 ద్రచామరచారవే [।*] త్రైలోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే ॥ స్వస్తి శ్రీ జ -
6 యాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౮ అగుననేటి నళ సంవత్స -
7 ర కార్తీక బ ౩౦ సూర్యోపరాగపుణ్యకాలమందు శ్రీమన్మహారాజాధి-
8 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయలు
9 విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్యం శేయుచుం -
10 డంగాను । దేవదేవోత్తమ దైవశిఖామణి చతుర్దశభువనాధీశ్వర
11 లక్ష్మీసమేతుండైన రాయగిరి శ్రీమాధవేశ్వరునికి । ఆత్రేయగోత్రం ఆప -
12 స్తంబసూత్రం యజు[శా]ఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర
13 అరవీటి బుక్కరాజు రామరాజు తిమ్మరాజుగారి పౌత్రుండు వితలరా -
14 జుంగారి పుత్రుండు క్రిష్ణమరాజుంగారు సమర్ప్పించ్చిన గ్రామం ధర్మ-
15 శిలాశాసనక్రమ మెట్లంనను ॥ సదాశివదేవమహారాయలు మా నా-
16 యంకరానకు పాలించిన రాయదుర్గం శీమలోను రాయదుర్గ -
17 ం వెంఠియం [హ]గ[రి]కు వుత్తరభాగం బా[గి]నాయనిపల్లెకు ప్రతి-
18 నామం మాధవరాయపురమనే గ్రామానకు చతుస్సీమలు పూర్వ-
19 భాగానకు భూపసముద్రం దక్షిణభాగానకు బెల్లోడు పశ్చిమ-
20 భాగానకు వుడువగోళం వుతరభా[గా]నకు హెగ్గడి స్తళానకు ప్రతినా-
21 మం అపలాపురం గ్రామం ఈ గ్రామాల చతుశ్శీమలకు లోనైన
22 బాగినాయనిపల్లె గ్రామానకు ప్రతినామం మాధవరాయపు -
23 రమనె గ్రామానకు చెలే చతుస్సీమలకులోనైన ని[ధి]నిక్షేపజల-
24 పాషాణఅక్షీణఆగామిసిద్ధసాధ్యంబులనియడు అష్ట-
25 భోగతేజ స్వామ్యంబులును శ్రీమాధవేశ్వరునికి నిత్యనై వే-
26 ద్య దశమీమహోచవ మాస తిరుణాలు రథో[చ్చ]వ అంగరంగ-
27 వైభవాలు మొదలైన సమస్తసేవలుంను ఆచంద్రార్కస్థాయిగా
28 నడవవలెనని ఇ తథాతిథి సూర్యోపరాగ పుణ్యకాలమం-
29 దు వితలరాజుగారికి పుణ్యంగావలెనని ధారవోసి సమర్పించి-
30 న గ్రామం ధర్మశిలాశాసనం ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం ప-
31 రదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ-
32 వేత్ ॥ ఏకైవ భగినీ లోకే(।) సర్వేషామేవ భూభుజాం[ం*]। న భోజ్యా-
33 న కరగ్రాహ్యా(ం) దేవదత్తా వసుంధరా ॥ మంగళమహాశ్రీ[॥*]

---

[1] Read ద్ధ

[2] Read పత్రంతి

No. 219.

(*A.R. No.* 608 *of* 1907.)

NANDALŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the inner *gōpura* of the Saumyanāthasvāmin temple.

Sadāśiva, 1556 A.D.

This is dated **Śaka 1478, Naḷa, Pushya ba. 12, Monady, Makara-saṅkramaṇa** corresponding to **1556 A.D., December 28.**

It records a gift of wet lands in the villages Nelandalūru, Pāṭūru, Āḍupūru, Taṅgaṭūru, Poḷadalūru, Opili, Tāḷḷapāka, Guṇḍlūru and Ūṭukūru to god Chokkanātha, by Timmasāni, daughter of Jakkula Tippā-battuḍu.

TEXT

1 శుభమస్తు । నిరంత[గా]యో-
2 స్తు। స్వస్తి శ్రీ[॥] విజయాభ్యుద-
3 య శాలివాహన శకవ(రు)-
4 షంబులు ౧౪[౭]౮ అగు-
5 నేటి నళసంవత్సరపుష్య బ-
6 హుళ ద్రాదశి[1] సో[మ*]వారం మ[క*]
7 ర సంక్రమాణపుణ్యకాల(ం)-
8 మ[ం*]దు శ్రీమద్రజాధిరాజ
9 రాజపర[మే*]శ్వర శ్రీసదాశివ-
10 దేవమహారాయలు విద్యా-
11 నగ[ర*]మందు వ్రజసి[ం*]హాసనా-
12 రుఢులై ప్రిథివిరాజ్య ప్రతిపా-
13 లనం జేయుచుండ్డంగాను నెల[ం]-
14 దలూరి జక్కుల తిప్పాబత్తు-
15 ని కూతురు తిమసానికి చెల్లే క్షే-
16 త్రం సొమ్ము నెలందలురు పాటు-
17 రు ఆడుపురు తంగటూరు పొ-
18 ళదలూరు [ఒ]పిలి తాళ్లపాక
19 గుండ్లూరు ఊటుకూరు ఇవితొ-
20 మ్మి[ది*]ఊళ్లను వచ్చిన మడికుంటలు ౨౮
21 కుంటలును దోశెలపడికి తనకు
22 పుణ్యముగాను చొక్కనా-
23 థ దేవునికి ధారవొశి ఇస్తి-
24 మి ఇ పుణ్యానకు యవ్వర్ను
25 తపగలవారంగాను ఇ-
26 ంద్దుకు తపి[తే]ను గంగకరుతను
27 గోవు జంపిన పాపన బో-
28 వుదురు స్వదత్తా ద్విగుణ-
29 ం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం [।*]
30 (ం) పరదత్తాపహారేణ స్వద-
31 త్తం నిష్ఫలం భవేత్ । జక్కు-
32 ల తింమ్మసాని సేవ। మ[ం*]గళమ-
33 హా శ్రీ శ్రీ జేయుమా శ్రీ[॥*]

No. 220.

(*A.R. No.* 376 *of* 1904.)

KALAMALLA, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On two faces of a slab set up close to the east wall of the Āñjanēya shrine of the Chennakēśava temple.

Sadāśiva, 1557 A.D.

This is dated **Śaka 1479, Piṅgaḷa, Vaiśākha śu. 3, Friday,** corresponding to **1557 A.D., April 2, ·27.**

It registers a gift to god Chennakēśava of Kelumaḷa by Rāchirāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Mādhavarāju Nārparāju. The record is fragmentary and the details of the gift are lost.

1 Read ద్వాదశి.

TEXT

1 శుభమస్తు [।*] స్వస్తి శ్రీ
2 జయాభ్యుదయశా -
3 లివాహన శకవరుషం-
4 బులు ౧౪౭౯ అగునేటి
5 పింగళ సంవత్సర జ్యే-
6 ష్ఠ శు ౧౨ శు శ్రీ[మ*]దఖ-
7 లాండకోటిబ్రంహా-
8 [ం]డనాయకులైన
9 దైవసిఖామణి
10 అఇన వేదవేదాంత-
11 వేద్యులైన శ్రీపురాణ-
12 పురుషోత్తములైన కె-
13 లుమ[శ] శ్రీచంన్న కే-
14 శవమూర్తికి శ్రీ-
15 [మంన్మహా]మండలేశ్వ-
16 [ర] [మాధవ]రాజు నా-
17 [ర్ప]రాజుంగారి కొ-
18 మారుండు రాచిరా-
19 జుగారు దండం సమ-
20 పిరంచి యిచ్చిన ధర్మ-
21 శాసన క్రమమెట్లంన-
22 ను శ్రీమద్రాజాధిరా-
23 జ రాజపరమేశ్వర
24 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీస-
25 దాసివదేవమహారా-
26 యలు విద్యానగరమం-
27 దు రత్నసింహాసనా-
28 రూఢుండై పృథివి సా[1]

No. 221.

(*A.R. No.* 333 *of* 1922.)

KŌSUVĀRIPALLE, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the east *prākāra* of the Veṅkaṭaramaṇasvāmin temple.

Sadāśiva, 1557 A.D.

This is dated **Śaka 1479, Piṅgaḷa, Nija-Jyēshṭha śu. 12,** corresponding to **1557 A.D., June 8.**

This damaged epigraph seems to record an endowment of the income from the villages Kōsuvāripalli, Goḍugubba, Mudaliḍoḍḍi etc., towards provisions for various offerings to god Mallikārjuna of Kōsuvāripalle by Umāpati, the *kāryakarta* of Māhāmaṇḍalēśvara Mūrtirāju Viṭhaladēva-mahārāju.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౭౯ అగునేటి పింగళ సంవత్సర నిజజేష్ట శు ౧౨ పుణ్యకాలమందు శ్రీ[మ*]ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర సదాసివదే-

2 వమహారాయలు విద్యానగర రత్నసింహాసనారూఢుడయి ప్రిథివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీ కాశివిశ్వనాథాయ నమః। శ్రీ కయిలాసపురవరాధీశ్వరుండయుండి శ్రీ కోసువారి పల్లెకి వెం-

---

[1] The rest of the inscription is damaged.

A fragmentary record near the above mentioning Pulivindala under the *nāyaṅkara* of Gobbūri Narasarāju reads:—

1 . . . [రా]జయ్యవారు గొబ్బూ-
2 రి నరసరాజుంగారికి పాలించి-
3 న [పులి]విండల . . . . .
4 [నరసరాజుం]గారు . . మాకు[అ]
5 . . . . . లమైన కలుమ
6 శ గ్రామ . . . . . .

3 చేయనవధరించిన శ్రీ మల్లికార్జునదేవుని దేదీప్యమానదివ్యశ్రీపాదపద్మంబులకు శ్రీమం మహామండలేశ్వర మూర్తిరాజు విఠలదేవమహారాజులయ్యవారి కార్యకర్తలయిన ఉమాపతిగారు సద్వినయభ-

4 యభక్తినిండ్ని సాష్టాంగములుగాను అనంతములయిన దండప్రణా[మ]ములుచేసి ఇచ్చిన దాన శాసనక్రమమెట్లంన్నను కోసువారిపల్లి గొడుగుబ్బగ్రామం ముదలి దొడ్డి మొదలయిన స్తళాలను . . . . పొలిఊటు వెటిన . . .

5 తుల . . . . చరనకు . . . రొఖమున్ను బియ్యము బెల్లము పోంక లాకులు సహాగాను స్వామి మీ దివ్యచిత్తముకలిగిన అరగించ్చ అమ్రుతవళ్లకు దీపారాధన . . . . నైవేద్యాలకుం నీ . . . . కుంను మూర్తిరాజు

6 విఠలరాజయవారికి పుణ్యంగాను స్వామి సంనిధిని ధారవోసి సమర్పించి ఇచ్చిన ధర్మ శాసనం [।*] ఇ ధంమ్మానకు యవ్వరు తప్పినాను తమ తల్లితండ్రులను వారణాసిలో . . . వధించిన [దో]షాన బోదురు . . . . గోహత్య బ్రంహత్య . . . .

No. 222.

(*A.R. No.* 605 *of* 1907.)

NANDALŪR, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab lying in the flower garden of the Saumyanāthasvāmin temple.

Sadāśiva, 1557 A.D.

This is dated **Saka 1490, Piṅgala, Āshāḍha ba. 11.** The cyclic year Piṅgala corresponded to **Saka 1479 (not 1490)** and the details of the date viz., **Āshāḍha, ba 11** may be equated to **1557 A.D., July 22, (Thursday).**

The inscription records a gift of land in Kaḍapa-sīma situated in Ghaṇḍikōṭa-sīma of Uddagiri-rājya, to god Chokkanātha of Nelandalūru, by Obuḷarāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Aubhaḷrāju. Ghaṇḍikōṭa-sīma in Uddagiri-rājya is said to have been obtained by the donor as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 ౦ శుభమస్తు। పత[త్*]త్రం హేమ్నంద్రరు-
2 ద్రాది మకుటిమాలోపలాళితం [।*]
3 ౦ శ్రీమచ్చుందరనాథస్య శాసనం
4 లోకవిశ్రుతం। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు-
5 దయ శాలివాహన శకవరుష-
6 ంబులయిన ౧౪౯౦ అ[గు*]నేటి పింగ-
7 ళ సం[వ*]త్సర ఆషాఢ బ ౧ లు
8 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
9 రమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ-
10 వీర సదాసివరాయదేవమహా-
11 రాయులు విజయనగరమం-
12 దు పృథివిసామ్రాజం శేయు-
13 చుండ్డంగాను శ్రీమన్మ-
14 హామండలేశ్వర నంద్యాల అ-
15 వుభళరాజుంగారి పుత్రులై-
16 న వోబుళరాజుంగారు
17 నెలందలూరి శ్రీచొక్కనా-
18 ంథుని పొలివూటు
19 సమర్పించ్చిన భూ[దాన]-
20 సిలాశాసన క్రమ[ము] . .
21 సదాశివదేవమహారా[యలు]
22 మాకు నాయంక్కారానకు [పాలిం]-
23 చిన వు[ద్ద]గిరిరాజ్యానకు చె[ల్లే ఘం]-
24 డికోట శీమలోని కడ[వ సీ]-
25 మయందు యెకాదశి వు . .
26 లమందు మా ఆచార్యుల . .

27 [శు]మందు స్వామికి స[మ*]ర్పించి . .
28 అళువాలింకు తిరునక్షత్రాన . . .
29 జనాలకుంట గవుళపాలి . . .
30 [దు] మడి ఖ౹ం యేందును . . .
31 స్తళ ౨౹ పుళ ఖ ౹౨౹[యె] . . .
32 [న్ను]యిరుసను శ్రీచొక్కనా[థపెరు]-
33 మాళ తిరుమంజనకాత్తిం . . .
34 అవధరించ్చ తళిగె ంకి అ . .
35 డి ము ళ నాలుగు ముంత్తలు[1]

No. 223.

(*A.R. No.* 807 *of* 1922.)

VAṄGIPURAM, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On the Garuḍa pillar set up in front of the temple of Vallabharāya.

Sadāśiva, 1557 A.D.

This is dated **Śaka 1478, Piṅgaḷa, Śrāvaṇa ba. 8.** If the Śaka year quoted is a mistake for 1479, the details correspond to **1557 A.D., August 17, (Tuesday).**

It refers to the construction of the *mukha-maṇḍapa* and the eastern *gōpura* of the temple of Śrīvallabharāya at Vaṅgipuram in the Koṇḍavīṭi-sīma and records grant of land made to it by Mahāmaṇḍalēśvara Apratīkamalla Kuruchēṭi Mūrttirājayyadēva-chōḍa-mahārāja, who was a subordinate of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāja Yaradiru-malarājayyadēva-mahārāju. The god is described as the lord of Ahichchhatrapuri.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయ-
2 నమః॥ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యు-
3 దయ శాలివాహన శకవరుష-
4 ంబులు ౧౪౭౮ అగునేంటి పిం-
5 గళ సంవత్సర శ్రావణ బ ౮ లు-
6 కాస్యపగోత్ర ఆపస్తంబసూ-
7 త్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులయి-
8 న శ్రీమన్మహామండలేశ్వర అప్ర-
9 తీకమల్ల కురిచేటి ముమ్మడిరాజ-
10 య్యవారి పౌత్రులయిన రాఘవరా-
11 జయ్యవారి పుత్రులయిన మూ-
12 త్తిరాజయ్యదేవచోడమహా-
13 రాజులుంగారు కౌశికగోత్ర
14 కాత్యాయనసూత్ర శుక్లయజుశ్శా-
15 ఖాధ్యాయులయిన రూపనెగుంట్ల
16 కృష్ణయంగారి పౌత్రులయిన [తి]-
17 రుమలయంగారి పుత్రులయిన
18 వోభళయంగారికిన్ని కాస్యపగో-
19 త్ర కాత్యాయనసూత్ర శుక్లయజు-
20 శ్శాఖాధ్యాయులయిన మండదపు
21 ఔబళయంగారి పౌత్రులయిన

[1] Continuation is lost.

22 రామయంగారి పుత్త్రులయిన
23 ఔభళయంగారికిన్ని కాస్యపగో-
24 త్ర కాత్యాయనసూత్ర శుక్లయజు-
25 శ్శాఖాధ్యాయులయిన మందడపు
26 రామయంగారి పౌత్రులయిన జ -
27 గన్నాధయంగారి పుత్రులయిన
28 తిరుమలయంగారికిన్ని కాస్యపగో-
29 త్ర కాత్యాయనసూత్ర శుక్లయజుశ్శా-
30 [ఖా]ధ్యాయుల[యి]న మందడపు తిరు -
31 మలయంగారి పౌత్రులయిన ఔ -
32 [భ]ళయంగారి పుత్రలయిన వెం -
33 గళయరామయంగా -
34 రికిన్ని ఇచ్చిన భూదానధర్మ్మ-
35 శాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీ-
36 మద్రాజాధిరాజ రాజప-
37 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
38 శ్రీసదాశివరాయదేవమ -
39 హారాయలుంగారు విద్యా -
40 నగరమంద్దు రత్నశింహాస -
41 నారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్య -
42 ము సేయుచున్నుపుండ్డంగాను శ్రీ మన్మ -
43 హామండ్డలేశ్వర రామరాజు యరదిరుమ -
44 లరాజయ్యదేవమహారాజులుంగారు
45 మా నాయంక్కరానకు పాలించ్చి ఇయ్య -
46 నవధరించ్చిన కొండవీటిశీమలోను [వం] -
47 [గ్గి]పురగ్రామానను అహిఛత్రపురీనాథం
48 మహీనాథం మహీధరం [।*] ఐహికాముష్మికా -
49 . ధమహం వంద్దే చ వల్లభం[॥*] వందే వంగ్గిపురీ -
50 నాథం సాలగ్రామశిలోద్భవం[।*] సువర్ణ[బిం] -
51 [బ]ర(ం)మ్యాంగ్గం సువర్న్నచ్ఛాయసన్నిభం
52 . . . . భూసురై
53 . . . . పుండ[రీ]కాక్ష[ం*] కేశవం కరుణానిధిం[॥*] శ్రీమ -
54 దనంత్తకోటిబ్రంహ్మాండ్డనాయకుండైన
55 వంగ్గిపురపు శ్రీవల్లభరాయని ముఖమం -
56 డపం తూర్పుద్వారం యేప్పూరశి . . .
57 . . . . ని ప్రతిష్ఠనుశే[శి] . . . .
58 . . . . . నమహోత్సవంన్ను . . . . .
59 . . . . నవధరించ్చిన [పుం] . . . .
60 . . . . యింద్దు [వల్లభ][1]

[1] The rest of the record is lost.

No. 224.

(*A.R. No.* 485 *of* 1906.)

GAṆḌIKŌṬA, JAMMALAMADUGU TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the south wall of the *prākāra* of the ruined temple of Raṅganāyaka.

Sadāśiva, 1557 A.D.

The inscription is dated **Śaka 1479, Piṅgaḷa, Pushya śu. 8, Sunday,** corresponding to **1557 A.D., December 29.** The week day, however, was **Wednesday.**

It records a grant of land at Pedakomerla in Ghaṇḍikōṭa-sīma in Udayagiri-rājya for conducting the various festivals such as the floating festival, the swing festival etc., and for offerings to god Raghunāyaka of Ghaṇḍikōṭa by Mahāmaṇḍalēśvara China Avubhaḷēśvaradēva-mahārāju, son of Avubhaḷēśvaradēva-mahārāju and grandson of Avubhaḷrājayyadēva-mahārāju of Nandyāla.

TEXT

1 శుభమస్తు[॥*] శ్రీరామచంద్రాయ నమః[॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
శకవర్షంబులు ౧౪౭౯ అగునేటి పింగళ సంవత్సర పుష్య శు ౮ ఆ

2 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర సదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు
వజ్రసింహాసనారూఢులయి పృధ్వీసామ్రాజ్యం శేయుచుండగాను అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండ
నాయకు-

3 లైన దేవదేవోత్తమ దేవశి[ఖా]మణియైన గండికోట శ్రీరఘునాయకుల దివ్యచరణారవిందం
బుల్కు స్వామి దాసానదాసుడు ఆత్రేయగోత్రం అపస్తంభసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయు
లయిన సోమవంశోద్భవులయిన

4 శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర నంద్యాల అవుభళ్రాజయదేవమహారాజులుంగారి పౌత్రులయిన
అవుభళేశ్వరదేవమహారాజులంగారి పుత్రులు చినఅవుభళేశ్వరదేవమహారాజులంగారు
అనంతములై-

5 యిన దండములు సమ[ర్పిం]చి యిచ్చిన భూదానధర్మశాసనము స్వామి సదాశివదేవమహా
రాయలు మానాయంకరానకు పాలించనవధరించిన వుదయగిరిరాజ్యానకు [లో]నయిన
ఘ-

6 ండికోటసీమలోను పినాకినదికి వుత్తరభాగాన పెదకోమెర్లగ్రామానను దధ్యోదనానకు
నెల ౧ కి వ. గ . . . . సంవత్సరానికి వ ౧౨౦ ను అఖండతిరువళికెకు .
. . . . పరికి . . . . నముచ

7 తో . . దెచ్చేవారి . . . . తెప్పతిరుణాళ
మహోత్సవాల్కు వగ . ని మకరసంక్రాంతిమహోత్సవాను, [చెర్వు] పారువెంట
కును వగ ౩ ను తోపుతిరుణా[ళ]కు ది ౧ కి వగ . .

8 . . . కి వగ ౩ ర ౧౫ చాతుపడి ర ౧౫ పుభయం వగ ౩౦ . . . . కోటతిరుణాళ
మహోత్సవాన్కు . . . వూంజలితిరుణాళ ది ౫ కి ౨॥ విజయదశమిచెరపు
మహోత్సవాన్కు-

9 . . తేరు తిరుణాళమహోత్సవాన్కు ది వ గ ౪ దినాలు ౧౦ టికి ౪౦ న్ని . . . . .
. . . . . . పల్లకి సేవకు ది ౧ కిని పంణ్యారానకు పడి వెచ్చము . .
స్వామి

10 వ్రాశిగలవారి . . ది ౧ కి . . . . లెఖను యేండ్లొకంటికి వగ . . విశేష చాంతుపడికి ౧౫ వుభయముంను వగ ౩౦ అంతు వెచ్చము . . . . . ను .

11 యీ తథాతిథి మకరసంక్రాంతిపుణ్యకాలం పినాకినీనదీతీరమందు సహిరణ్యోదకధాన ధారాపూర్వకముగాను ధారవోశి ఇచ్చి-

12 న యీకైంకర్యమునకు పెదకొమెర్ల గ్రామానను . . . స్థళమును . . . . . దాసరివారిచేనిస్తళం . . . . . వగరొఖ . .

13 . . . . అక్షరాలాను . . . . పుట్లును పండుమున్ను త్రివాచికముగాను త్రి[కరణ]శుధిగాను సద్యఃపరిచ్ఛేదముగాను సమర్పించి యిస్తిమి . . . .

14 నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షీణిఆగామి అనియెడి అష్టభోగతేజస్వాంమ్యతలును ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను . . . . భూదాన ధర్మ-

15 శాసనము। దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం [।*]దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం। . . . శ్రీశ్రీశ్రీ [॥*]

No. 225.

(*A.R. No.* 59 *of* 1917.)

AINAVŌLU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up before the Vēṇugōpālasvāmin temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 1480 (current), Piṅgala, Pushya ba. 10, Thursday** corresponding to **1558 A.D., January 13, f.d.t. ·23.**

It registers the gift of the *dommaripannu* collected in the village Ayanavōlu to god Gōpinātha of that village by the *dommaris* Chiṁku-reḍḍi Narasā-nēṇḍu and Komara Vīrayya for the merit of their twenty-four families when Siddhirāju Timmarājayya was administering Koṇḍavīṭi-sīma.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ-
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౪[౮౦] అగునేంటి పింగళ స-
4 ంవత్సర పుష్య బ ౧౦ గు। శ్రీ-
5 మద్రాజాధిరాజ రా[జ*]పరమేశ్వర శ్రీ-
6 సదాశివ దేవమహారాయలు విజయనగ-
7 రమందు రత్నసింహాసనాసీనులై పృధ్వీసా-
8 మ్రాంజ్యమున్ను సేయుచుండంగాను శ్రీమన్మ-
9 హామండలేశ్వర సిద్ధిరాజు తిమ్మరాజయ్యవారు
10 కొండవీటిసీమ పాలించంగాను అయనవోలి శ్రీ-
11 గోపినాధని నగరి ముందర అస్థానమై [వేంచే]శి [ప్ర-]
12 ముఖ్యమైన చాలుమూల సమస్త సమ-
13 య పెక్కండ్ర పంపునాను దొంమరి

Face B

14 చింకు[రెడి] న-
15 రసానేండు కొ-
16 మార వీరయాను
17 స్వామికి మ్రొ[క్క-]
18 ఇచ్చిన ధర్మ్మశాస-
19 నం। ఈ గ్రామం ప్ర-
20 జలు ఇ[చె] దొంమ-
21 రిపన్ను యెల్లకా
22 లానకున్ను ౨౪ కు-
23 లానకున్ను పుణ్యా-
24 ంగాను తిరువై భ-
25 వానకు ధారవో-
26 సి ఇస్తిమి ఈ పు-
27 ణ్యానకు తప్పి-
28 న వారు [వై]తర-
29 ణి నది[లో] తో .
30 . . సినవారు .

No. 226.

(*A.R. No.* 38 *of* 1928.)

SIRIPI, KALYANDRUG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On the stone pedestal of the Nandi in the *garbhagriha* in the **Īśvara** temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka** [1]**479, Piṅgaḷa, ba. 30, Śivarātri** corresponding to **1558 A.D., February 18, (Friday).**

The inscription is damaged and registers a grant of land to god Sōmēśvara of Siripi by Kṛishṇappa-Nāyaka Koṇḍappa-Nāyaka.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జ . .
2 ద[య*] శాలివాహన శకవరుషం . .
3 [౧]౪౭౯ నేటి పింగళ సంవ . .
4 బ ౩౦ సివరాత్రి పుణ్య .
5 . . మహారాజాధిరాజ పరమే[శ్వ]ర శ్రీ-
6 వీర సదాసివదేవమహారాయలు . . .
7 జ్యం శాయంగాను రాయల . .
8 నయని క్రిష్ణప్పనాయన అయ్య
9 . [కొ]ండప్పనాయనింగారు శిరి
10 . . . తినకంతదేవర శిహార
11 . . కు యిచిన బూదానధర్మశాసనం
12 . ందు సిరిపి సోమేశ్వరదేవరకు అంగరం
13 . . . . మీకు . . . .
14 . . . నేల ౘ . . . .[1]

No. 227.

(*A.R. No.* 395 of 1920.)

GUNTAKAL, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in front of the Kṛishṇasvāmin temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

[1] Three more lines following this are damaged.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Vaiśākha śu. 15,** corresponding to **1558 A.D., May 2.**

It records a gift of the *tyāgavartana* given by the *mahājanas* of Guntakallu of Pōlēṭimāgāṇi in Jagatāpi-Gutti-sīma to the gods Bhōgēśvara, Kēśavaperumāḷ and Vīrēśvara of the same village by the Vipravinōdins.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*]
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
3 శకవరుషంబులు ౧౪౮౦ అగునేటి కాళ[యు]-
4 క్తి సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫ లు శ్రీమన్మహారాజా-
5 ధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ స-
6 దాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమం-
7 దు నవరత్నసింహాసనారూఢుడై ! కూర్చుం-
8 డి సాంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను స్వా-
9 మి సేవకులైన విప్రవినోదుల కాశ్యప-
10 గోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయు-
11 లైన గోవిందయ్య కొమారుడు గోవిందయ వలభ-
12 య కొడుకు వలభయ లింగయ కొడుకు పోలయ
13 జన ముగురుంను వొప్పియుచిన ధర్మశాసన క్రమమె-
14 ట్లంనను జగతాపి గుత్తిసీమ పోలేటి మాగాణికి చెల్లె
15 గుంతకంటిగ్రామ[మందు। స్థానర। భో]గేశ్వరుడు కేశవపెరు-
16 మాళు వీరేశ్వరుడు యీ మూడు దేవర్లకుంను వైశాఖ శు ౧౫
17 పుణ్యకాలమందు గుంతకంటి మహాజనాలు మా విప్ర-
18 వినోదులకెల్లాను యిచ్చే త్యాగవర్తనలు యీ మూడు దేవ-
19 ళకుంను విప్రవినోదుల నానాగోత్ర నానాసూత్ర నానాశా-
20 ఖాధ్యాయులైన విప్రవినోదులకెలాను పుణ్యంగాను స-
21 హిరంణ్యోదక దానపూర్వకంగాను త్రివాచక త్రికరణ-
22 సుధిగాను విప్రవినోదులకెలాను పుణ్యంగాను
23 దేవళ్లకు దీపారాధనకు ధారవోసి ఇస్తిమి ఇ ధర్మ-
24 శాసనానకు ఏ విప్రవినోది తపినాను వారణాసిలో-
25 ను గోబ్రాహ్మణుల మాతృపితృల వధించిన దో-
26 షాన బోయినవారు శునకమాంసం సురాపానం
27 సేవించినవారు తమ మానాభిమానం బో-
28 యిలకు ఇచినవారులని ఇచిన ధర్మశాస-
29 నం [॥*]

No. 228.

(*A.R. No.* 411 *of* 1911.)

VONTIMIṬṬA, SIDHAVATAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the eastern *gōpura* of the Kōdaṇḍarāmasvāmin temple.

Sasāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Āshāḍha śu. 12, Monday,** corresponding to **1558 A.D., June 27.**

The inscription records a gift of the village Voṇṭimeṭṭa with its hamlets in Sidhavaṭam-sīma of Udayagiri-rājya to god Raghunāyaka of the same village said to have been consecrated by Jāmbavanta, by Nāgarājayyadēva-mahārāju of Kāśyapa-*gōtra*, and Sūrya-*vaṁśa* and the son-in-law of Rāmarājayya and Gutti Yaṟa-Tirumala rājayyadēva-mahārāju, sons of śrīraṅgarāju and the grandsons of Āravīṭi Rāmarāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa*. The gift village was situted in Siddhavaṭam-sīma which the donor appears to have held as his *nāyaṅkara*.

TEXT

1 శుభమస్తు॥ శ్రీరామచంద్రాయ నమః॥
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు-
3 లు ౧౪౮౦ అగునేటి కాళయుక్తి సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ సో శ్రీమ-
4 ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాసివదేవమ-
5 హారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢుండై పృథ్వి(వి)సాం-
6 మ్రాజ్యము చేయుచుండ్డగాను శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర పాండ్డ-
7 వకుల[ధు]ర్య కల్యాణరాజ్యస్థాపనాచార్య హొసబిరుదరగండ్డ గండ్డ-
8 రగూళిబిరుద మన్యవిభాళాదిమహాబిరుదాంక్క అభినవసాహసాం-
9 క సత్యభాషావ్రతపరాయణ చాళుక్యనారాయణులఇన ఆత్రేయ-
10 గోత్రపవిత్రులైన సోమవంశాధీశ్వరులఇన అరవిటిరామరాజు-
11 పౌత్రులఇన శ్రీరంగ్గరాజుపుత్రులఇన రామరాజయ్య గుత్తి య-
12 ర తిరుమల్రాజయ్యదేవమహారాజులు సదాసివదేవమహా-
13 రాయలకు దక్షిణభుజాదండులఇ తమ అల్లుండు కాశ్యప-
14 గోత్ర సూర్యవంశాధీశ్వరుండైన మాద్రాజు పౌత్రుండైన బొబ-
15 ్రాజుపుత్రుండఇన నాగరాజయ్యదేవమహారాజులయ్య-
16 వారు వుదయగిరిరాజ్యానకు లోనైన నాయంక్కరా-
17 నకు చెల్లే సిధవటంసీమలోని శ్రీమద్దేవదేవోత్తమ దేవళా సా-
18 ర్వభౌమ సకళలోకశరంణ్య శరణాగతవజ్రపంజరుండై యిన దఇ-
19 వ వెశ్యాభుజంగుండఇన జాంబవంత్తప్రతిష్ఠితులఇన శ్రీ వొంటి-
20 మెట్ట రఘునాయకులకు నిత్యకట్టడ అమృతపళ్లకు అంగ-
21 రంగ్గవఇభవాలకు గోపురప్రాకారాలకు తేరు తిరు-
22 ణాళ్ల మహోత్సవాలకును సదాసివదేవమహారాయల
23 ఆనతిని వొంటిమెట్ట గ్రామమున్నూ యీ గ్రామాన-
24 కు చెల్లె పల్లెలును చతుస్సీమకు లోనైన పొలమున్ను
25 ప్రథమద్వాదశీపుణ్యకాలమంద్దు సహిరణ్యోదక-
26 దానధారాపూర్వకంగాను అష్టభోగతేజస్వామ్య-
27 సహితముగాను ఆ చంద్రార్క్కం స్థాఇ అవునట్టు-
28 గాను ధారవోశిసమ్మర్పించ్చిఇచ్చిన శిలాధర్మ-
29 శాసనము [।*] యీ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పిన తప్పి-
30 ంచ్చిన గంగ్గలోను గోబ్రాంహ్మలాను తమతల్లిదం-
31 డ్రాదులాను వధించ్చిన పాపానం బోవువారు॥
32 దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపా-

33 లనం[।*] దానా[త్*] స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం
34 (ం)పదం॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసు-
35 ంధ్ధరాం[।ం*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జా-
36 యతే క్రిమి[ః*]॥ స్వదత్తా[త్*] ద్విగుణం పుణ్యం పర-
37 దత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వద-
38 త్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ (శ్రీ)(శ్రీ)(శ్రీ)
39 సామాంన్యోయం ధర్మసేతుర్నృపాణాం కాలే కాలే
40 పాలనీయో భవద్భిః[।*] సర్వానేవం భావినః
41 పార్థివేంద్రాన్ భూయో భూయో యాచ-
42 తె రామచంద్రః॥

No. 229.

(*A.R. No.* 791 *of* 1922.)

PARUCHŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar in the temple of Bhīmēśvara.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Āshāḍha ba. 30, Monday**, corresponding to **1558 A.D., July 15.** The week-day, however, was **Friday**.

This damaged epigraph refers to a *sarvamānya* gift to god Bhīmēśvara of Paruchūru by Gūḷappa-nāyanigāru, the *kāryakarta* of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarājayya.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి (శ్రీ) జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవరుషంబులు ౧౪౮౦ అగునేంటి కాళ-
3 యుక్తి సంవత్సర ఆషాఢ బ ౩౦ సో శ్రీసదాశివ-
4 రాయలు పృథివిరాజ్యం శేయుచుండంగాను [(శ్రీ)]-
5 మ[ం]న్ మహామండలేశ్వర రామరాజయ్యవారి [కా]-
6 ర్యకర్తలైన గూళప్పనాయనింగారు పరుచూరి [(శ్రీ)]
7 . . . [భీమేశ్వర] . . . . . శాసనం
8 . . . . సర్వమాన్యం మాజవాడ
9–10 Completely damaged.
11 . . ంచ్చగలది ఇటని ఇచ్చిన ధర్మశాసనం [॥*] స్వ-
12 దత్తా[త్*] ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం [।*]
13 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*]

No. 230.

(*A.R. No.* 335 *of* 1922.)

SŌMPALLE, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a rock in a field to the east of the village.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Śrāvaṇa ba. 1,** corresponding to **1558 A.D., July 31.**

This damaged epigraph seems to record the gift of some *sarvamānya* at Sōmpalle, under the orders of the king and the direction of [Rāma]rājayya. Mentions Penugoṇḍa-sīma.

TEXT

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ
2 జయాభ్యుదయ శాలివా-
3 [హన*] శకవర్షంబులు ౧౪౮౦ అగు
4 కాళయుక్తి సంవత్సర శ్రావణ బ ౧ లు
5 శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ[ర]
6 వీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహా[రా]-
7 యలు విజయనగరమందు వజ్రసింహా-
8 సనారూఢుండై పృథివీ సాంమ్రాజ్యం సే[యు]-
9 చుండం[గా*]ను రాయల నిరూపం వల్లను [రామ]-
10 రాజయ్యవారి ఆ[న]తిని కూడాను . . . .
11 రాజుగారి [మా]వల్లను సోంప్పల్లికి .
12 . . యించ్చిన శిలాశాసనం రాయల . . . .
13 . . . రా . . . . లైన . . . .
14 . . . గారికి సర్వమాన్యం . . . .
15 . . . [పెనుగొండ] సీమ . . . . . .
16 యీ ధర్మానకు యవ్వరు దప్పినాను . .
17 . . సింహా[స]నానకు తప్పినవారు కాశిలోను
18 తల్లిదండ్రిన్ని చంప్పిన పాపాన
19 . . . .

No. 231.

(*A.R. No.* 770 *of* 1922.)

DAGGUPĀḌU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab lying before the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Śrāvaṇa ba. 3, Monday**, corresponding to **1558 A.D., August 1, f.d.t. ·46.**

It records the undertaking given by the *kāmpus, karaṇas* and the *mēra-gāṇḍlu* of Daggumbāḍu to Savaram Gūḷappa-nāyaka, the *kāryakartta* of Aḷiya Rāmarājayya, to endow land to Daggambāṭi Siddappa for conducting specified offerings to god Kēśavanātha.

TEXT

1 శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవరుషంబులు ౧౪౮౦ అగునేంటి
3 కా[ళ]యుక్తి సంవత్సర శ్రావణ బ ౩ సో।
4 శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వ-
5 ర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివమహా-
6 రాయలు విజయనగరమందును రత్నసి-
7 ంహాసనాశీనులై పృథివిసాంమ్రాజ్యం సేయు-
8 చుండంగాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర
9 హా[ళి]య రామరాజయ్యవారి కార్యకర్త-

10 లైన నవరం గూళపనాయునింగార్కి దగ్గు-
11 ంబాటి కాంపులు కరణాలు మేరగాండ్లున్ను
12 దేవళ్లకు దండం వెటి ఇచ్చిన ధమ్మ శాసన-
13 ం శ్రీతిరువెంగ్గళనాధని[కి*]న్ని రామరాజయ్యకున్ను పు-
14 ణ్యముగాను దగ్గుంబాటి సిద్ధప్ప[కు] కేశవ నా-
15 ధునికి త్రికాలనై వేద్యం అవసరం ౧కిం బియ్యం న
16 ౨౪ ఘృతసూపదధిసమేతముగాను నిత్య . . .
17 . . . లు ౨న్నూ శని సోమవారాల పల్లకిశావల్కు సే -
18 వ సమర్పణ దేవళ్లకు సాగిన మాన్యాలు కాంపులు
19 వెవసాయం చె[ల్లే] ధాన్యం పుళాలకు ౨ పాళ్లు ర కా-
20 ంపుకు ౧ పాలు [కొరిచెల?]ల ధాన్యం నగరిపాలు ౧ [గ్రామ] -
21 పాళ్లు ౨౹కి చెరుసగా[నా]ను పంచి ఇచ్చువారం ఇందాక -
22 మన్ని . . . కరణికి మొదలు బ్రంహాపురి నగరి గం -
23 పలు చేటలు సహావెట్టి మొధలు ఇస్తిమి ఇ [చెల్లే] -
24 పంన్ను మానితిమి శ్రీవీరభద్రుండు మొదలైన -
25 కడమ దేవుళ్లకు నిత్యనై వేద్యాలు సాగించేది ఇ పు -
26 ణ్యాన్కు యవ్వరు దపినాను గంగ్గకత్తా గోవు బ్రా -
27 హ్మనిం జంపిన పాపాన బోవువారు శ్రీ ఎల్లయ్య రాత[1]
28 కరణం తిప్పయ్య బత్తు శావ[॥*]

No. 232.

(*A.R. No.* 342 *of* 1926.)

KANAGĀNAPALLE, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone near the Tirumalarāya temple on the hill near the village.

Sadāśiva, 1558, A.D.

This is dated **Śaka 14[80], Kāḷayukti, Āsvīja śu. 1,** corresponding to **1558 A.D., September 13, (Tuesday).**

The name of the king and the date only can be read. The rest of the record is very much damaged.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన [శక-
2 వర్ష]ంబులు ౧౪౮౦ అగునేటి కాళయుక్తి సంవ్వత్సర ఆశ్వీజ శు ౧ . లుశ్రీ-
3 మద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర సదాశివరాయమహారాయ[లు]
4 విద్యానగరమందు రత్నసింహాసనారూఢుండై పృధ్వీరాజ్యం చేయుచుండగాను సోమవం -
5 శం ఆత్రేయగోత్ర్యండైన . . . .
6 . . . . గానుగాను పల్లి సీమనుండి తిరువెంగళనాధ దేవుని . . .
శాసనక్రమ మెట్లన్నను

No. 233.

(*A.R. No.* 463 *of* 1920.)

PĀLEM, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone lying in the *prākāra* of the Vēmula Veṅkaṭēśvara temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

---

[1] Read వ్రాత.

This is dated **Śaka 1481, (current), Kāḷayukti, Āśvija śu. 15, lunar eclipse** corresponding to **1558 A.D., September 27, Tuesday, ·27.**

It records a gift of half the village of Mūrtirāyapuram to god Viṭhaladēva excluding the other half of it which was already an *agrahāra* granted to the Brāhmaṇas, by Viṭhalarājayyadēva-mahārāju, grandson of Kandanavōli Rāmarāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa* for the merit of his parents Mūrtirāju and Tirumalamma. The gift village is said to be situated in Pennakacherla-sīma of Jagatāpigutti-rājya which the donor is stated to have obtained as *nāyaṅkara* from the king.

Text

1 శుభమస్తు [॥*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా-
2 లివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౮౧ అగు నేం-
3 టి [కాళయుక్తి] సంవత్సర ఆశ్విజ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదా-
5 సివదేవమహారాయులు విజయనగరమందు
6 రత్నశిం[హా]సనారూఢులై సామ్రాజ్యముం జే-
7 యుచుండంగాను అనేకకోటిబ్రహ్మాండనాయక శ్రీ పాం-
8 డురంగవిఠలదేవునికి అత్రేయగోత్రపవిత్రులైన సోమవం-
9 శోద్భవులైన కండనవోలి రామరాజుంగారి పౌత్రులైన
10 మూర్తిరాజుంగారి పుత్రులైన విఠలరాజయ్యదేవమహారా-
11 జులుంగారు శాష్టాంగదండం సమర్పించి యిచిన భూ-
12 దానధర్మశాసనపత్రక్రమమెట్లంనను సదాసివదేవమ-
13 హారాయలు మా [నాయం]కరానకు పాలించిన జగతాపి-
14 గుత్తి రాజ్యానకుం చెల్లె పెంన[క]చెర్ల సీమలోని మూర్తిరా-
15 యపురం గ్రామానను బ్రాంహ్మలుకు అగ్రహారమయిన [అ]-
16 ర్ధగ్రామముకాక మాకు సాగివచ్చె అర్ధ గ్రామమున్ను తథాతి-
17 థి సోమోపరాగపుణ్యకాలమందు తుం[గ]భద్రా[తీర]మందును మా [త]-
18 ల్లింగారు తిరుమలంమగారికిని మాతండ్రిగారు మూర్తిరాజుం-
19 గారికిని పుణ్యముగాను సహిరణ్యోదకధారాపూర్వకం [1]

No. 234.

(*A.R. No.* 394 *of* 1920.)

GUNTAKALLU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in front of the Kṛishṇasvāmin temple.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 14[80], Kāḷayukti, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1558 A.D., October 24.**

It records a gift of land to the *mannevāru, mēḷavāru, nāgasvarālavāru* and *uyyālasēvavāru* for services in the temple of Kēśavaperumāḷ in Guntakallu in Gutti-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Māḍrāju Vallabhayya. Gutti-sīma is said to have been held by the donor as *nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalarājadēva-mahārāju.

---

[1] The inscription is incomplete.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ-
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪[౮౦]
3 అగునేటి కాళయుక్తి సంవత్సర కా[ర్తిక]
4 శు ౧౨ లూ అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండ-
5 నాయకులైన గుంతకంటి [కే]శవ పెరుమాళ్లకు శ్రీమం-
6 న్మహామండలేశ్వర ఆపస్తంభసూత్రం కాశ్యపగోత్రం
7 యజుశాఖాధ్యాయులైయిన మాద్రాజువల్లభరాజుగారి-
8 [ప]పుత్రులైన వల్లభరాజులైయ్యవారి పుత్రులయిన వ-
9 [ల్లభ]రాజయదేవమహారాజులుంగారూ దండం సమర్పిం-
10 [చి ఇ]చ్చిన భూదానధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను రాజా-
11 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ సదాసివరాయలు విజ-
12 యనగరమందు వజ్రసింహా[స*]నారూఢుండై ప్రు-
13 థ్వీసాంమ్రాజ్యం యేలుచుండగాను శ్రీమన్మ-
14 హామండలేశ్వర రామరాజు తిరుమలరాజ-
15 దేవమహారాజులుగారు మా నాయంకరానకు పాలించిన
16 గుత్తిసీమలోని గుంత్తకంటి గ్రామానను పెరుమాళ్లకు మంన్నెవారు మే -
17 శవారు [౧౨] నాగసరాలవారు ౧౨ వుయలసేవసేసే జ -
18 న నలుగురకుంను కటడ సేసిన క్రమము రేగడి బిజవరి .౯[౨]
19 యెరనేల బీజవరి । ౯ ౩ వుభయము ఖ ౦॥ [అర్ధము]
20 పొలానకుంను వచే కట -
21 డ । గ్రామం అగ్రారం సరిపాలువచ్చిన కొల . . .
22 . . . కుత । యరనేల గుత్త ముత్తుముకు గ ౧ . . .
23 గ్రామంలోను అచ్చే పంను రేగడి ౨ . .
24 కు ఠ గ ౬ లు యర నేల ।౯[౩]కు ౯ గ ౩౨
25 [అంతు] ౯గ ౧౦. ౯॥ పదివరహాలు రూక అడు[1]

No. 235.

(*A.R. No.* 79 *of* 1915.)

PEDDA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the sixteen-pillared *maṇḍapa* on the way to upper Ahōbalam.

Sadāśiva, 1558 A.D.

This is dated **Śaka 14[80], Kāḷayukti, Mārgaśirsha śu. 3,** corresponding to **1558, A.D., November 13, (Sunday).**

It records the grant of a piece of land and some money by Emberumānār-Jīyyaṁgāru, the *mudrakarta* of Vaṁ Śaṭhagōpa-Jīyyaṁgāru and others for conducting certain festivals when god Ahōbalēśvara was seated in the 16 pillared *maṇḍapa* constructed by Mahāmaṇḍalēśvara Kuruchēṭi Timmarāju, son of Vōbuḷrāju and grandson of Baichana-Dēvachōḍa-mahārāju of the solar race, when the god was taken (in procession) to Diguva Tirupati and back to the temple (*nagaru*).

1 The record is incomplete.

Text

1 [శు]భమస్తు [।।*] దేవశ్రేణిసిరోరత్నం దైత్యద్వీపఘటాంకుశం జయ -

2 తు శ్రీనరసింహ్వాస్య దేవదేవస్య శాసనం [।।*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి -

3 వాహన శకవరుషములు ౧౪[౭౦] అగునేటి కాళ[యు]క్తి సంవత్సర మాగశిర

4 శు ౩ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివమహా -

5 రాయలు విద్యానగరమందు రత్నసి[ం*]హ్వాసనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేయుచుండ -

6 గాను శ్రీమతే రామానుజాయ నమః శ్రీమద్వేదమాగప్రతిష్టాచార్య ప -

7 రమహంస పరివ్రాచకాచార్య సర్వతంత్రస్వతంత్ర వుభయ[వేదాంతాచార్యులై] -

8 న శ్రీపరాంకుశ శ్రీ వం శఠగోపజియ్యంగారి ముద్రకర్తలైన యెంబెరుమానారు -

9 జీయంగార్ను శ్రీఅహో[బ*]శం స్థానంవారున్ను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజ[తిరు
మల] -

10 రాజయదేవమహారాజులయ్యవారి కార్యకర్తలైన వుగ్గర్సు . . . . .

11 . . . కాశ్యపగోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం [రుకు]శ్శాఖాధ్యా[యు*]లైన సూర్యవంశో -

12 ద్భవ శ్రీమన్మ[హా*]మండలేశ్వర [అప్రతి[క*]మల్ల] కురిచేటి బై[చ]నదేవ చోడమహా -

13 రాజుగారి పౌత్రులు వోబుళ్రాజుగారి పుత్రుండు తిమరాజుగారికి ఇచిన [మండ] -

14 [ప] పాలివోటు ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీఅహో[బ*]లేశ్వరు[లు దిగ్వ] తిరుప -

15 తి నగరి [ద*]క్షిణంపు భాగాన జంమి[పొడ] మీరుగటించ్ని పదహారు కం -

16 భాల మండపానను శ్రీఅహోబలేశ్వరులు నగరినుండి దిగ్వకు వేంచేసి

17 ఆపూటను దిగ్వతిరుపతినుండి నగర్కి వచిన అందుక్ శ్రీఅహోబలేశ్వరులుక్ విడి -

18 [చే కట్టడి] మ౧కి [పూంటలు] ౧౬ నెఇ . . ౧ . . ।।। . . .

19 కబియ్యం . కి వుభయం బియ్యం ౯౧కి ర౪[వగ] ౩। [నెయి మ ।।౨ ర] . బేళ్ళు . .

20 పీ ౮ కి ర౮ పెర్గు ౯౧౮ నెయి మం ౹కిర అరటికాయలు ౨౦కి[ర] . . [మిన్ము] -

21 లు [నూనె]-కిర-సొంటి ప ౧కి ర . . యాల్కులు ప . . . [పొంకలు]

22 ౫౦౦కి ర౧ ఆకులు[౧౦౦౦]కి ర౧ గందం ప౨ ర౧ దివస . . . . . .

23 ర ౦। తిరుమంజకాన్కి ర౧-[వంటచెరుకు] . . . . . . ధూ

24 పం ప ౧౦ కిం = అంత్తు పూంటవగ . . వేంచేసె పూటలు ౧౬కి వగ ౨న్ని .

25 మినాడు అంమువేయవచే నిమిత్యం చేర్పు పూంట ౧కి బియం . . . .

26 పెసలు ౯౦౹కి ర౨ వుపు మ ౧కి ర నెయి మ ౧౹ . పెర్గు . ౦। కిర ౹ అరటిపం -

27 డ్లు ౫౦కి ర౧ [కరక్కా]యలు . . ర౨ [సంభారాలు] ర౨ వడపపు పె . బేళు ౭౦ .

28 కి ర౨ బెల్లం పీ ౪కి ర౨ పొంకలు ౨౦౦౦కి ర౨౦ ఆకులు ౨౦౦౦ గంధం ప ౪ కి

29 ర౨ ధూపం ప౨ కి। స్వయ[ం]పాకుల్కు ర౪ వంటచెరుకు ర౪ తిరుమంజనకా -

30 నికి౨ మేదరవా[ర్కి] ర౨ కుమరవార్కి ర౨ తిరుప . గాన్కి ర౧ బోగంవార్కి ర-

31 మేం[డ్ల]ముకు ర౧ [దెవసమోచేవార్కి] ర౨ చపరంకూలి . . గ ౩౹ అంతు వగ

32 ౧౪ అంతు పొలి[వుటు] యే ౧కి పూటలు ౧౬ . . . .

33 పూంటలు ౧౬౩ ఆడి ౧ [ఘడవన] క్రయం రొఖం వ గ [౪]౦కి కొలుగు -

34 నాటి సీమలోను మీకు వుంబళికి చెల్లే వేములకోట గ్రామానకు దక్షి -

35 ణం చింతకుంట తెర్వున నడిగడ్డచేని స్థళం చేను కొలపాటి ఖ౪ నాల్గు -

36 పుట్లు చేనిన్ని గుత్త రొఖం యె ౧కి వగ ౪౦ అక్షరాలాను నలుపై . . . .

37 . రొఖం మేము రూపుశేసుకుని యీ ధమకం మీ [పు]త్రపౌత్రపా -

38 రంపర్యంగాను అచంద్రస్తాఇగాను తపక నడపగలవార[ం*] ఇటని ఇచ్చి -

39 న ధమశాసనం[।।*]

No. 236.

(*A.R. No.* 318 *of* 1922.)

KĀLAVAPALLI, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a slab lying near the Kālavapalle-Amma temple.

Sadāśiva, 1559 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Māgha ba. 14, Śivarātri,** corresponding to **1559, A.D., February 6, Monday, ·30.**

It records the gift of the income from the taxes (*varttana*) *mahārācha-tēva* etc., from certain villages in Rāmagiridurga-sīma in Udayagiri-Mārjavāḍa in Penugoṇḍa, to the goddess Aṅkāḷamma of Kāluvapalle by Mahāmaṇḍalēśvara Jilleḷa Kṛishṇamarājayya-Veṅgaḷrāju.

TEXT

స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం-
ఖులు [౧]౪౮౦ అగునేటి కాళయుక్తి సంవ్వత్సర మా-
గ బ ౧౪ శివరాత్రి పుణ్యకాలానకు శ్రీమద్రాజాధిరాజ-
రాజపరమేశ్వ[ర*] శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమ-
హారాయలు విజయనగరమందు రత్నసింహా[సనమా]-
రూఢులై పృథివిసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండను-
డగాను శ్రీమన్మహాదేవి అయిన అంకాలమ్మగా -
రికిన్ని శ్రీమన్మహామండలేశ్వర జిలెళ క్రిష్ణమరాజ-
య్య వెంగళ్రాజుగారు దండంపెటి సమప్పించిన
ధమ్మశాశనం పెనుంగొండ వుదయగిరి మాజవాడ
[స్థ]లాలను రామగిరిదుర్గం సీమ . . . .
[లోని] కాలువపల్లి మద్దినాయినిపాళెం [పె]ద బలి .
కోటపల్లి యరదొడ్డి . . . . . . గ్రామాల
[ను] గలిగిన మహారా[చ] తేవలున్ను నగరికి వచే వతన[లు]
స్వాంమ్యస్వతంత్రాలుంను అన్నిన్ని యీ శి[వ] -
రాత్రి పుణ్యకాలమందు ధారవోశి కా -
లువపల్లి అంమకు పూజనై వేద్య[1]

No. 237.

(*A.R. No.* 334 of 1922.)

SŌMPĀLEM, MADANAPALLI TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the south wall of the Kōṭa Chauḍēśvari temple.

Sadāśiva, 1559 A.D.

This is dated **Śaka 1480, Kāḷayukti, Māgha ba. 14, Śivarātri,** corresponding to **1559 A.D., January 6, Monday ·30.**

It records the gift of the *alugu-rūkalu* out of the *māhārācha - tēvalu* collected in Sōmpalle-agrahāra in Rāmagiri-durga in Penugoṇḍa-Mārjavāḍa and Udayagiri-Mārjavāḍa to goddess Chavuṁḍēśvaramma of Sōmpalle, by Mahāmaṇḍalēśvara Jillēḷḷa Kṛishṇamarājayya-Veṅgaḷarāju.

---

[1] The enotinuation is lost.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబ్బులు ౧౪౮౦ అగునేటి
2 కాళయుక్తి సంవత్సర మాఘ బ ౧౪ సివరాత్రి పుణ్యకాలానను శ్రీమద్రాజాధి -
3 రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవమహారాయలు విజయనగరమందు ర-
4 త్నసింహాసనారూఢుండఇ పృథివిసామ్రాజ్యం శేయుచుండంగాను శ్రీమన్మహాదేవయకు - సోంపల్లెకోట
5 చవుండేశ్వరమ్మకు శ్రీమన్మహామండలేశ్వర జిల్లెళ్ల కృష్ణమరాజయ్య వెంగళరాజుంగారు దండం వెటి స -
6 మప్పించ్చిన ధర్మశాసనము వుదయగిరి మాజవాడ పెనుంగోండ మాజవాడ స్తళానను రామగిరిదుర్గంలోని
7 సోంపల్లె అగ్రహారం చతుశ్శీమలోను మహారాచతేవలను వచ్చే అలుగురూకలు వొగనాంటి పూజకు ౮।౧ నూ
8 పూజకుగాను [వఇస్యల] . . . . . . వచ్చే రూకలు అన్నిన్ని యీసివరాత్రి పుణ్యకాలానను ధారపోసి ఇస్తిమి
9 గనక చవుండేశ్వ[ర]మ్మకు పూజ నెవేద్యాలకు పారువెంట [మహో]త్సవాలకు ధారవోసి ఇస్తిమి గనక ఇందుక్కు వస్తు
10 . . . . . . [ఇ]ందులకు యవ్వండు గన్క . . . . బ్రాహ్మణులనూ గంగ[క*]ఠను
11 . . . వధించ్చిన పాపానం [బోదురు] . . . .
12 . . . . చవుండేశ్వరమ్మకు త్రివాచకముగాను త్రికరణశుద్ధిగాను ధార వోసి ఇచ్చి -
13 న ధర్మశాసన[ము] శ్రీ[॥*]

No. 238.

(*A.R. No.* 310 *of* 1912.)

KŪRMĀYI, PALAMNER TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the east wall of the central shrine in the Varadarāja-Perumāḷ temple.

Sadāśiva, 1559 A.D.

The inscription is dated **Śaka 14[8]2 (current), Siddhārthin, Vaiśākha śu. 2. corresponding to 1559 A.D., April 9, (Sunday).**

It records the re-grant of the *archanāvṛitti* to the four *sthānikas* of the temple of Varadarāja of Kurumāvi in Pulināṭi-sīma since the dues of the endowment ceased to be remitted into the temple.

TEXT

1 . . . .
2 . . . .
3 . [శాలివాహన శకవరు]-
4 షంబులు ౧౪[౮]౨ అగునేటి సిద్ధార్థి సంవ[త్స]ర
5 [వై]శాఖ శు ౨ లు శ్రీమన్ మహారా -
6 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ -
7 వీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవమహారాయలుగారు విజయనగర[మందు ర] -
8 త్నసింహాసనారూఢు[లై] ప్రిథివిరాజ్యం చేయుచుండగా పులినాటిశీమలో

9 [సాంపాతి] రా[జ్యా]నకు చెల్లె . . . . దేవస్తానాలలోను [నడిచె] -
10 కురుమావి వ[ర*]దరాజులదేఉని గుడి స్తానంవారు నలుగురును వైఖానస సూ -
11 త్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన నంబి తింమయ కోనప కేశవయ కొడుకు తిం -
12 మ[ప శేష]యకొడుకు కోనప కేశవయ కొడుకు కోనపగారికి యిచ్చిన అర్చ -
13 నావృత్తి భూదానపత్రక్ర[మ*]మెట్లన్నను కురుమావి వరదరాజుల తిరువారాధన
14 శేశే[టందుకు] మీకు [ఏడు] ంకి పంద్రెండేశి వరహాలు గ ౧౨ మీకు దేవస్తానాన -
15 లెఖరాకు[ం*]డె గాన మీకు అర్చనావృత్తికి దేవస్తానం అమ్మృతపడికి . . .
16 . . . . . ధారాసహితంగాను ఇస్తిమి ఆ[వ]లకు చతుసీమలో[నైన]
17 కాడారంభం కి[శు]పల్లి మేలుపల్లి చెరుఉలు కుంటలు నూతులు ఏతాలు లో -
18 నైన కాడారంభనీరారంభంగృహారామ క్షేత్రనిధినిక్షేపజలపాషాణఅ -
19 క్షీణిఆగామిసిద్ధసాధ్యంబులనియెడు అష్టభోగతేజస్వామ్యమును మీరే అ -
20 నుభవించుకొని మీ పుత్రపౌత్ర పారంపర్యాంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అ -
21 నుభవించుమని త్రివాచకంగాను కురుమావి స్తానంవారు నలుగురును వైఖానస -
22 సూత్రం యజుశాఖాధ్యాయులైన నంబి తింమయ కోనప కేశవయ్య తింమయ
23 క్రిష్ణయ కోనప కేశవయ కోనపంగారికి యిచిన అర్చనావృత్తి భూదాన ధ -
24 [ర్మశా]స[న]ం ॥ దానపాల[న]యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో[నుపాలనం[।*] దానాత్స్వర్గ-
మవా] -
25 ప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం ॥ . . . .[1]

No. 239.

(*A.R. No.* 315 *of* 1905.)

PUSHPAGIRI, CUDDAPAH TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a pillar at the entrance into the Umāmahēśvara shrine in the Santāna Mallēśvara temple.

Sadāśiva, 1559 A.D.

This is dated **Śaka 1481, Siddhārthin, Āshāḍha, ba. 12,** corresponding to **1559, A.D., July 2.**

It records a gift of land in the village Aṁbavaram, to god Channarāya of Pushpagiri by Kōnēṭi Tiruvēṅgaḷanāthayya, son of Peda-Tirumalayyaṅgār, and grandson of Tāḷḷapāka Annamayyaṅgār of Bhāradvāja-*gōtra*, Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākha*. The village is said to have been obtained by the donor as a gift from the king.

TEXT

First Face

1 శ్రీ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి -
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮౧
3 అగునేటి సిద్ధార్థిసంవత్సర ఆషా -
4 ఢ బ ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా -
5 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీ -
6 ర సదాశివదేవమహారాయలుంగా -
7 రు విజయనగరమందు రత్నసింహా -
8 సనారూఢులై పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం
9 చేయుచుండంగాను భారద్వాజగో -

[1] Three more lines following this are damaged.

10 త్రం ఆశ్వలాయనసూత్రం ఋక్‌శాఖాధ్యాయు -
11 లైన తాళపాక అన్నమయ్యంగారి పౌ -
12 త్రులయిన పెదతిరుమలయ్యంగారి పుత్రు -
13 లయిన కోనేటి తిరువెంగళనాథయ్యవా -
14 రు పుష్పగిరి చన్నరాయనికి సమర్పించ్చి -
15 న భూదానధమ శాసనక్రమమెట్ల[న్నను మాకు]
16 సదా[శివ]దేవమహారాయలచాతను ప్రతిగ్రహ -
17 లబ్ధమైన అంబ్బవరం అనే మా యగ్రహారమందు
18 చెరుకింది మడి కావిజీయలకు నానగరికం మా -
19 న్యం యిాద్దు[ము*][చేను] ఖం ౹౼౹౿ చేను ప్రీతిపూర్వక -
20 . . . . . దున్నా . . . . తేరు తిరునాళకైంకర్యా -
21 నకుగాను సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగా -
22 ను ధారవోసియిస్తిమి అతురాలాను యి ధర్మము యిరు -
23 . . . . . . ను భారద్వాజగోత్రం ఆశ్వలాయనసూ -
24 త్రం ఋక్‌శాఖాధ్యాయులైన తాళ్లపాక అన్నమయ్యం -
25 గారి పౌత్రులైన పెద తిరుమలైయ్యంగారి పుత్రులైన
26 కోనేటి తిరువెంగళనాథయ్యవారు పుష్పగిరి చన్న -
27 రాయనికి ధారవోశి ఇస్తిమి యిా పందుం[ని]రుస . .
28 [దండు చేనిని] గలిగిన అష్టభోగతేజ స్వామ్యములు -
29 ను భారద్వాజగోత్రం ఆశ్వలాయనసూత్రం ఋక్‌శా-
30 ఖాధ్యాయులైన తాళపాకం అన్నమయ్యంగారి పౌత్రులై -
31 న పెదతిరుమలయ్యంగారి పుత్రులైన కోనేటి తి -
32 రువెంగళనాతయ్యవారు పుష్పగిరి చంన్నరాయని -
33 కి . . . . . మాసోత్సవానకుగాను ఆచంద్రార్కస్తా -
34 యిగాను త్రివాచకంగాను ధారవోశి యిస్తిమి । స్వ -
35 దత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తా -
36 పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శే[యు]ను ॥

Second Face.

37 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వ -
38 సుంధరాం[।*] [ష*]ష్టివర్షసహస్రాణి విష్టా -
39 యాం జాయతే క్రిమి[॥*] దానపాలనయో -
40 ర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దానాత్స్వ -
41 ర్గ్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం ప[దం] [॥*]

No. 240.

(*A.R. No.* 311 *of* 1922.)

VYĀPULAPALLE, HAMLET OF MUDIVĒḌU, MADANAPALLE TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On a rock in the village.

Sadāśiva, 1559 A.D

This is dated Śaka 1481, Siddhārthin, Śrāvaṇa ba. 12, Friday, corresponding to **1559 A.D., July 31.** The weekday, however, was **Monday.**

It registers a gift of wet and dry lands to god Lakshmīnarasiṁha at Rāmagiridurga by Jillēḷa Veṅgaḷayyadēva-mahārāju, son of Kṛishnamarāju and grandson of Peda-Kṛishṇamarāju of Kāśyapa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākhā*. The gift lands are stated to be situated in Veṁpalapalli in the village of Mudivāḍa in Vāvilīpāṭi-sīma belonging to Rāmagiridurga of Penugoṇḍa-Mārjavāḍa which the donor is said to have obtained as *amara* from Rāmarāju Tirumalarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮౧ అగునేటి సిధార్తి సంవత్సర శ్రా[వణ] బ ౧౨ శు శ్రీమద్రాజా-

2 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివరాయమహారాయలు విద్యానగర మంద్దు రత్నసింహాసనారూఢుండై పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచుం-

3 డంగాను శ్రీహరి అవరావతార ఆదినారాయణమూర్తి శ్రీవైకుంఠపురవరాధీశ్వరుండై రామదుర్గమందు ప్రసంనుండై వేంచేయనవధరించిన లక్ష్మినరసింహ్వా-

4 మూర్తికి కాశ్యపగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశాఖాధ్యాయులైన జిల్లెళ పెద్దకృష్ణమరాజు గారి పవుత్రులయిన కృష్ణమరాజుగారి పుత్రులయిన వెంగళయ్యదేవ-

5 మహారాజులుగారు అనంతములయిన దండ్డములు సమర్పించి [ఇచ్చి*]న భూదానధర్మ- శాసనక్రమమెట్లంన్నను శ్రీసదాసివరాయమహారాయలయ్యవారి రాజ్యభారధురంధరులైన రామరాజు తిరుమల-

6 రాజయ్యదేవ [మ*]హారాజులయ్యవారు తమకు అమరానకు పాలించ్చిన పెనుగొండమార్జవాడ స్తళం రామగిరిదుర్గానకు చెలే వావిలిపాటి సీమలోని ముదివాటి గ్రామానను వెంపలపల్లి స్తళం చేనున్న

7 ఆ కుంట్ట మడికింద మొదలిగుత్తచేను చక్ర గ ౩ మడి ఖ ౧ అక్షరాలాను మొదలి చేను మా ఫలంలో కల చేనుంన్ను ఆ కుంటమడింన్ని శ్రీహరిఅవరావతార ఆదినారాయణమూర్తి శ్రీమద్వై కుంఠ-

8 పురవరాధీశ్వరుండై రామగిరిదుర్గమందు ప్రసంన్నుండై వేంచేయనవధరించిన లక్ష్మినరసింహ్వా మూర్తికి కాశ్యపగోత్రం యజుశాఖాధ్యాయులైన జిల్లెళ పెదకృష్ణమరాజుగారి పౌత్రులయిన [కృష్ణ]-

9 మరాజుగారి పుత్రులయిన వెంగ్గళయ్యదేవమహారాజులుగారు యీ ద్వాదసిపుంణ్యకాలానను ముదివాటిలోని కడిపొలం వెంపలపల్లి స్తళం చేనుంన్ను ఆ కుంటమడింన్ని సహిరంణ్యోదక దాన-

10 ధారాపూర్వకముగాను ధారబోసి సమర్పించం స్తిమిగాన శ్రీహరి అవరావతార ఆదినారాయణ మూర్తి శ్రీమద్వైకుంఠపురవరాధీశ్వరుండయి రామగిరిదుర్గమంద్దు ప్రసన్నుండయి వేంచ్చేయనవధరించ్చిన

11 లక్ష్మినరసింహ్వామూర్తికి కాశ్యపగోత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులయిన జిల్లెళ్ల పెదకృష్ణమ రాజుగారి పౌత్రులయిన పినకృష్ణమరాజుగారి పుత్రులయిన వెంగళయ్యదేవమహారాజులు గారు త-

12 భాతిథి పుణ్యకాలమందు ముదిపాటిలోని వెంపలపల్లి స్థళం చేనున్ను మడిన్ని సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకము సర్వ్యఃపరిచ్ఛేదముగాను త్రివాచకముగాను ఆచంద్రార్క్క-

13 స్థాయిగాను స్వామి అంగరంగవయిభవాలకున్ను నయివేద్యకట్టళ తళిఘె తిరువెళకులకున్ను దివ్యచిత్తమందు వొప్పున గొననవధరించ్చుమని అనంత్తములయిన దండ్డములు సమప్పిం-

14 చి యిచ్చిన భూదానధమ్మశాసనానకు గలిగిన నిధినిక్షేపజలపాషాణఅక్షిణిఆగామిసిద్ధ సాధ్యములు అనెడి అష్టభోగతేజస్వామ్యాలున్ను దివ్యచిత్తమందు

15 వొప్పున గొన నవధరింప్పుమని సమప్పించిన ధమ్మశాసనము ॥ స్వదత్తా [త్*] ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*]

No. 241.

(*A.R. No.* 97 *of* 1912.)

MAṆĒSANDRA, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up near a well.

Sadāśiva, 1559 A.D.

The record is dated in Śaka 1481, Śiddhārthin, Bhādrapada ba. 11 corresponding to 1559 A.D., August 13, Sunday.

It registers a gift of their *vartana* in the village by the *vipravinōdins* of Manneya-samudra *alias* Dēvarāyapuram-agrahāram to god Hanumanta of the village situated in Roḍa-nāḍu, a district of Penugoṇḍa-rājya for the merit of their community.

TEXT

First Face

1 శుభమస్తు[॥*]
2 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన-
3 శకవర్షంబులు ౧౪౮౧ అగునేం-
4 టి సిద్ధార్థిసంవత్సరం [భాద్రపద] బ ౧౧ లు
5 శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపర-
6 మేశ్వర వీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివరాయమ-
7 హారాయలు పృథివిరాజ్యం చేయుచుం-
8 డంగాను . . . .
9 . . . . విప్రవినోది . . . య్య కొడ్కు .
10 . . . . కొడుకు . . . .
11 . . చాంగలమర్రి వల్లభయ్యాను . . .
12 యగారు మొదలయిన విప్రవినోదులు సమస్తవిప్ర[వినోదుల]-
13 కు పుణ్యంగాను పెనుగొండరాజ్యం రొడనాటిలోని-
14 మన్నెయసముద్రానికి ప్రతినామం దేవరాయపురం
15 అగ్రహారం హనుమంతదేవర కార్తికదీపారాధనకు
16 ఇ గ్రామం వర్తన సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకం-
17 గాను విప్రవినోదుల తల్లితండ్రాదులకు పుణ్యంగాను ఆ-
18 చంద్రార్కస్థాయిగాను ధారవోసి ఇచ్చిన ధర్మ-
19 శాసనము । దానపాలనయోర్మధ్యే దానా[త్*] శ్రేయోనుపాలనం

Second face.

20 దానాత్స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం-
21 పదం [॥*] ఇందుక్కు తప్పినవారు తమతల్లి
22 తండ్రాదులను వారణాసిలో వధించిన పాపాన
23 బోదురు . . . .
24 . . . .

No. 242.

(*A.R. No.* 485 *of* 1915.)

KALLUBHĀVI, ADONI TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the east wall of the *maṇḍapa* in front of the central shrine of the Āñjanēya temple.

Sadāśiva, 1559 A.D.

This is dated **Śaka 1481, Siddhārthin, Āśvija śu. 15,** [**Sunday**]. In Siddhārthin, corresponding to Śaka 1481 there was an intercalary month in Āśvayuja which is not indicated in the record. Taking the month to be Abhika Āśvayuja in which there was a lunar eclipse on the *tithi* specified, the details may be equated with **1559 A.D., September 16,** which was, however, a **Saturday**.

Mentions Kallabhāvi and Jaṁgama Vīrayya. The epigraph is very much damaged and the details of the grant are lost.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శా[లి*]వాహన శ-
3 కవరుషంబులు
4 ౧౪౮౧ అగునేటి సి-
5 ధార్థి సంవత్సర
6 ఆశ్వీజ శు ౧౫ [ఆ] శ్రీ[మ-
7 తు] శ్రీమద్రాజాధిరా-
8 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీ
9 వీరప్రతాప శ్రీవీర
10 సదాశివదేవమహారా-
11 యలు అయ్యవారు ప్రిథి[వి]
12 . . . . .కల్లభా-
13 వి . .
14 to 16 damaged.
17 విరయ్య కొమార విర-
18 య్య జంగమం విరయ్య
19 . . . . విరయ్య జంగ-
20 మ
21
22 . . . . పుణ్యం
23 గాను[1]

No. 243.

(*A.R. No.* 295 *of* 1926.)

SAṄGĀLA, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a broken slab lying in front of the Durgamma shrine.

Sadāśiva, 1559 A.D.

The record is dated in **Siddhārthin**, the other details being lost.

This damaged epigraph records a grant (details lost) by the Vipravinōdins to the *vidvanmahājanas* of Saṅgāla *alias* Vijayabhūpatipuram in Chiramāgāṇi in Gutti-rājya.

1 The remaining 6 lines are badly damaged.

Text

1 . . . .
2 . . . [వషాంబు] . .
3 టి సిధార్థి సం . . . . . .
4 . . . . ౧౦ లు శ్రీమద్రా . . . . .
5 . జ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా . . .
6 . . . . సివదేవమహారాయలు విద్యా-
7 . . . దు రత్నసింహాసనారూఢుడై పృథ్వీ-
8 . . . . చేయుచుండగాను గుత్తిరాజ్యనకు
9 మాగిణిలోని తుమ్మల స్తళం సంగాల ప్రతి-
10 నామమైన విజయభూపతిపురం అనే సవ మాన్య[అగ్ర*]-
11 హారం స్థితాశేషవిద్వన్ మహాజనాలకుంను [విప్రవినో]-
12 దులు ఇచ్చిన ధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను కాస్య[ప]-
13 [గో]త్రం ఆపస్తంభసూత్ర యెజుశాఖాధ్యాయులైన
14 [విప్ర]వినోది కేశవయ పౌత్రుండైన గోవిందయ పుత్రు-
15 [డై]న గోవిందయ్యాను। శ్రీవత్సగోత్రం ఆపస్తంబ-
16 సూత్రం యజుశాఖాధ్యాయులైన జాంగలమర్రి విప్రవి-
17 [నోది] వల్లభయ్య పౌత్ర్యండయిన పరువతయ్య పుత్రుండ-
18 ఇన [వల్లభ]య్యాను భరద్వాజగోత్రము అస్వలాయనసూత్ర-
19 . . . శాఖాధ్యాయులయిన మంత్రమూర్తి వరద-
20 . . . . . న కేశవయ పుత్రుండయిన మాధ-
21 . . . . . . నుగుత్తిరాజ్యానకు చెల్లె చిరమా-
22 . . . . [సంగా]లకు ప్రతినా[మ*]మైన విజ-
23 . . . . హారం ఆ[1]

No. 244.

(*A.R. No.* 320 *of* 1920.)

GOOTY, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab set up in the *prākāra* of the Rāmasvāmin temple.

Sadāśiva, 1560 A.D.

This is dated **Śaka 1483 (current), Raudri, Vaiśākha śu. 15,** corresponding to **1560 A.D., May 9.**

It records that the *śeruvagāṇḍlu* headed by Rāmayya and other servants, residing in the fort of Gutti, agreed to contribute annually a specified amount per head and make over the sum to Veṅkaṭayya Ayyavāru, a resident of Gautamagiri and attached to the *maṭha* for the merit of Yara Timmarājayya.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవషాంబులు ౧౪౮[౩] అగునటి రవుద్రి సంవత్సర
3 వయిశాఖ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమే-

[1] The stone is broken here and the rest of the inscription lost.

4 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప సదాసివదేవమహారాయలు వజ్రసింహా-
5 సనారూఢులై పృథ్విసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండంగాను గౌత-
6 మగిరి నిత్యనివాసులైన పరమనైష్ఠికబ్రహ్మచర్యాశ్రములైన వెంకటయ్య-
7 అయ్యవారికి గుతిదుర్గం మీద రామయ మోదలైన శెరువగాండ్లు [దం*]ణం-
8 వెటి యిచిన ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను యరదింమరాజయవారికి పు-
9 ణ్యంగాను మీ మఠం రఘు . . . . రాధనకు దుర్గం మీంద కొలిచి-
10 న సెరువగాండ్లు బంటు సహాగాను యందరు గలిగినాను మాకు
11 బంటుకు మాడ సరి ౯ం। పాలికిగాను నడపక రాంగలవారము
12 అ[ం*]దుకు ముందువెనకలకు యెవ్వరు తప్పినాను రఘుపతిపాదాలకు
13 తప్పినవారము అని వొప్పి వ్రాయించ్చి[న*] ధర్మశాసనం ॥

No. 245.

(*A. R. No.* 557 *of* 1915.)

CHERUVU-BELAGALLU, KURNOOL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the Rājarājēśvarasvāmin temple.

Sadāśiva, 1560 A.D.

This record is dated **Śaka 1482, Raudri, Śrāvaṇa śu 5,** corresponding to **1560 A.D., July 27, (Saturday).**

It registers a gift of six *varāhas* out of an income of fourteen *varāhas* accruing from the tolls from the *Balija* community of the village Kere-Beḷagallu in Ādavāni-sīma to god Rājarājēśvara of the place by Jinnarasu, son of *Suṅkara* Sāvantigiri Narasayya for the merit of his chief Mahāmaṇḍalēśvara Siddhirāju Raṅgarājayya who had granted the donor the right to collect the local taxes. It records another gift to the gods Rājarājēśvara and Vīrabhadra in the year Durmati by Suṅkara Pītāmbarayya. This is followed by other gifts also by the *gauḍu-prajas,* the *talāri,* the *mahānāḍu* and the oil pressers.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద -
2 య శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮౨ అ -
3 గునేటి రౌద్రిసంవత్సర శ్రావణ శు ౫ లు శ్రీమద్రా -
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవ -
5 మహారాయలు పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండగాను కెరెబె -
6 ళుగంటి శ్రీరాజరాజేశ్వరమహాదేవుని అమృతపళ్లకు
7 సుంకర శావంతిగిరి నరసయ కొమారుండు జింనరుసు సమర్పి-
8 ంచిన సేవక్రమమెట్లంన్నను శ్రీమన్‌మహామండలేశ్వర శిద్ధిరా -
9 జు శ్రీరంగరాజయదేవమహారాజులుగారు అదవానిసీమ -
10 లోని కెరెబెళుగంటి శాణ్యాం సుంకం మాకు పాలించి వుం -
11 డగాను। బెళుగంటి పేంటబలిజవారు యిచ్చే స్తావరం [వ] -
12 గ ౧౪ వరహాలలోను గ ౬ ఆరు వరహాలు శ్రీ శ్రీరంగ -
13 రాజయ్యవారికి పుం[ణ్యా]ంగాను సమర్పింస్తిమి। త్రివాచకం -
14 గాను మధ్యాంనపు అవసరం అమృతపళ్లకు। పేంటస్తా -
15 వరం బగెను ఆరు వరహాలు సమర్పింస్తిమి

16 దుర్మతి సంవత్సర ఆషాఢ బ[౧]౫[లు] సుంకర పీతాంబరయ్య సేవ రా -
17 [జరా]జేశ్వరదేవునికి వీరభద్రదేవునికి నందాదీపాలకు బెళుగంట్టిగా -
18 [ర్ల]వారు యిచ్చే సుంకరొఖంలోను వర ౧ క్రి దీపాలు ౨ క్రిహ (?)। సోళె -
19 డు నూనె సమర్పిం స్తిమి త్రివా[చ]కంగాను నిత్యసోలెంట్టి లెఖను
20 శిద్దెరాజు శ్రీరంగరాజయ్యవారికి పుణ్యంగాను సమర్పిం స్తిమి
21 బెళుగంట్టి గౌండప్రజలసేవ । వీరభద్రదేవుని అమావాస్యవిందు -
22 మహోత్సవానకు నెల ౧కి పంజులు నూనె ర౨ రెండు ముం త్తలు వ -
23 న్నరానకు శనగలు ర౧ మానెడు యీ విధాన ఆచెంద్రార్కంగాను
24 సమర్పిం స్తిమి । బెళుగంటి తలారి కంపయ్య సేవక్రమమె -
25 ట్లంనను । తన తలారిమూలవీసం [పెరికి] ౧కి నాకు చెలే బ ౧॥ మూ -
26 డు కాసులలోను వొగ(క)కాసు తమతల్లిదండ్రులకు పుణ్యంగాను సమ -
27 ర్పిం స్తిమి । మహానాడు సమర్పించ్చిన మూలవీసం పెరి -
28 కి ౧కి కాసు లెఖ సమర్పిం స్తిరి కెరిబెళుగంటి గాను -
29 గ ఆడె గాళవారు వీరభద్రదేవర గుళ్లోని [ధూ]పానకు సమర్పి -
30 ంచిన శేవక్రమమెట్లంనను దీపారాధనకు నెల ౧కి ర౧॥
31 ఆరుసోలల లెఖను త్రివాచకంగాను సమర్పింస్తిమి
32 యీ ధర్మాలకు డొవరు గనక వక్రమైనాను వాని అంమ-
33 ను వాని ఆలిని పంనెనిమిది జాతులవారు రెంగుదురు
34 దుందుభి సంవత్సర ఫాల్గుణ బ[౧౫]లు గౌడుప్రజలసేవ అమా -
35 వాససేవకు క్రితం [పెరికి] . . . . . . లు మ ౧ చాల-
36 కుండగను మరిన్ని శనగ . . . . . స్తిమి । పుభయం మ ౩ మూ -
37 డు ముం త్తలు శనగలు ఆమావాస్య ఆమావాస్యను తప్పక ఆ -
38 చంద్రార్కముగాను యి[చ్చు]కరాగలవారము[॥*]

No. 246.

(*A R. No.* 158 *of* 1905.)

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the north side of the *antarāḷa-maṇḍapa* of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1560 A.D.

This is dated **Śaka 1481 (mistake for 1482)**, **Raudri, Mārgaśira śu. 12,** corresponding **to 1560 A.D., November 29.**

It records that Yemberumān Jiyyaṅgāru and Kadirināthapa, the *kāryakartta* of Mahāmaṇḍalēśvara Sidhirāju Timmarāju, Veṅkaṭayya, the *rāchakaraṇam*, the *mannevāru* and others conferred upon the *Kandāchāramvāru* and the temple servants numbering altogther 90 persons, revised rate of remuneration for their duties in the temple, after setting apart 88 *varāhas* for the temple out of its toal income of 520 *varāhas*.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮౧ అగునేటి రౌద్రి
సంవత్సర మార్గ(ర్గ)శిర శు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
[స]దాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు శ్రీ -

2 రత్నసింహాసనారూఢుడై పృధివిసామ్రాజ్యముం శేయుచుండంగాను శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠా
చార్య పరమహంసపరివ్రాజకాచార్య వేదాంతాచార్యులైన యెంబెరుమానారుజియ్యంగా
రుంన్ను శ్రీమంన్మహామండ్డలేశ్వర [శ్రీ]ధిరాజు తింమ్మరాజయ్యవారి

3 కార్యకర్తలై [న*] కదరినాథపాను రాచకరణం వెంకటయ్యాను మంన్నెవారుంన్ను స్తానాల
వారుంన్ను గోవిందరాజువారుంన్ను స్థళంకరణాలుంన్ను వేయించిన శాసనక్రమమెట్లంన్నను
శ్రీచెంన్నకేశవరాయలకోవెలను కంచ్వాచారంవారికి ప్రాకునడచే కట్టడ యేడోకంట్కి

4 నెలలు ౧౨ పంన్రెడ్కి ప్రాప్తినడవంగాను మేము నిర్ణయపరచిన వివరం పండో ౧కి నెలలు
౧౦ పదింటి ప్రాప్తిని కట్టడచేస్తిమి ॥ [మీరును] రంగ్గజయ్య మద్దెల తిమ్మన మాదయ
మండెల బయ్యన నందువ నాగయ్య సంక్కు బసవయ్య వింజామరంవారు అరిగెలవారు

5 చేరిచెయమేళం సహాగాను మేళాలవారు జనులు ౬౦ తోంభయింట్కి వారికి జీతం ప్రాకు నడచే
నెలలు ౧౨ పంన్రెంటిన యేండు ౧ట్కి గ ౫౭౦ యేనూంటయిరవై వరహాలకు చెంన్నరా
యలునగరికి విడిచిన నెలలు ౧౨ ట్కి గ ౮౮ యెనభైయెనిమిది వరహాలు పోయ్యి వారి
కియ్యం -

6 గల నెలలు ౧౦ ట్కి గ ౪౩౨ నంనూటముప్పైరెండు వరహాలకు వారికి జీతవుత్తరుకుంగట్టినవి
ప్రసాదం గ ౮౩ తిరుపండెరాలు గ ౧౨౯ కొండాపురం గ ౧౨౩ తెల్లంబాడు గ ౫౦ కొండ
పల్లి గ ౫౦ అంత్తు గ ౪౩౨ నంన్నూటముప్పైరెండువరహాలకు కొలువంగలవారు కడమ
చెల్లక కంచాచారంవార్న్నం -

7 ౧౦ పదినెలల ప్రాపన పుచక యాడాదింన్ని కొలువంగలవారు । చెంన్నరాయల నగర నడిచె
కంచాచారంవారి నివర్తన వుడుగర వు[చి]తం తిరుపం[డె]రాలు గంధం యెవ్వరు అడిగి
నాను తమ అండ్లను బోగంవాడి పల్లకివానికి యిచ్చినవారు [॥*]

No. 247.

(*A. R. No.* 731 *of* 1919.)

HALIGERA, ALUR TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up in the Āñjanēyasvāmin temple.

Sadāśiva, 1560 A.D.

This is dated **Śaka 1482, Raudri, Mārgaśira ba. 6,** corresponding to **1560 A.D., December 8, (Sunday).**

It seems to register the gift of the income in cash and grains from the villages Haḷigera and others included in Ādavani-durga by Śrīraṅgarāju, son of Mahāmaṇḍa-lēśvara Siddhirāju Avubhaḷarāju to the temple of Kēśavaperumāḷ for the merit of his parents for conducting a feeding house to the itinerant brāhmaṇas who used the military road. The donor seems to have obtained the villages granted as *amara-uṁbaḷi* from Veṅkaṭādri.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన [శక]-
2 వరుషంబులు ౧౪౮౨ అగునేటి రఉద్రి సంవ-
3 త్సర మాగశిర బ ౬లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా-
4 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివరాయ-
5 మహారాయలు విద్యానగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢు-

6 లయి పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను శ్రీమన్-

7 మహామండలేశ్వర సిద్ధిరాజు ఆఉబళరాజుగారి కుమా-

8 రుడు శ్రీరంగరాజుగారు హొలహాళవి కేశవపెరుమాళకును

9 ఆ హొలహాళివి పొలంలో దండుదోవను పరదేశి బ్రాంహ్మ[ల]

10 సత్రానకున్ను చెల్లేటి హాళిగెరగ్రామమందు మా అదవాని

11 దుర్గానకు చెల్లేటి . . వనికోటలోని గ్రామాలుంను సర్వమాన్య-

12 ంగా యిచ్చిన శిలాశాసనక్రమ మెట్లన్నను మాకు వెంకటాద్రి

13 . . [అ]య్యవారు అమర ఉంబ్బళికి పాలించ్చిన అద-

14 . . . [వానిదు]ర్గానకు చెల్లేటి హాళిగెర గ్రామమందుల స

15 . . . . కు చెల్లే రొళ్ళదాన్యాలు మాతల్లిగారి

16 . . . . ంద్రాదులకు పుణ్యం

17 . . . . సర్వమాన్యంగా ధార

18 . . . . యంగాను అను

19 . . . . దానపాల

20 . . . . సాద

21 . . . .

The rest of the slab is broken and missing.

No. 248.

(*A. R. No.* 78 of 1915.)

PEDDA-AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up on the way to upper Ahōbalam (a furlong to the south-east of the Narasiṁhasvāmin temple).

Sadāśiva, 1560 A.D.

This is dated **Śaka 1482, Raudri, Pushya śu. 12,** corresponding to **1560 A.D., December 29 (Sunday).**

It registers the purchase of a piece of land for 200 *varāhas* from the temple treasury and gift of income derived from it for conducting the festivals in a *maṇḍapa* in front of the Prahlādavarada temple at Diguva Tirupati to god Ahōbalēśvara by Mahāmaṇḍalēśvara Gōpinātharāju, son of Gōparāju and grandson of Jūṭūri Bhaṭrāju of the lunar race Ātrēya-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra*, and Yajuś-*śākha*.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయై నమః శ్రీరామ

2 శుభమస్తు॥ యేతత్సురసురాధీశమౌళిశ్రేణివిరాది(జి)తం అహో-

3 [భ]ిల నృసి[ం]హ్వాళ్య దేవదేవశ్య శాసనం॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద[య*] శాలివా-

4 హన శకవరుషంబులు ౧౪౮౨ అ[గు*] నేటి రౌద్రి సంవ్వ[త్స*]ర పుష్య శు [౧౨]లు శ్రీ-

5 మన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ-

6 వీర సదాశివదేవమహారాయలు విద్యానగరమందు రత్నసింహ్వాసనా-

7 రూఢులై పృధ్వీసామ్రాజ్యము శేయుచుండంగాను స్వస్తిశ్రీ చతు-

8 ర్భు[వ*]నాధీశ్వర శ్రీఅహోబల వీరనారసింహ్వాదేవుని దివ్యశ్రీపాదపద్మ-

9 ంబులు ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయు-
10 లైన సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర జూటూ-
11 రి భట్రజుగారి పౌత్రులు గోపరాజులగారి పుత్రులు గోపినాథ-
12 రాజుగారు అనంత్తములైన దండములు సమర్పించ్చి యిచ్చిన మం-
13 డపము పొలివోటు క్రమమెట్లన్నను శ్రీ అహోబళేశ్వరుల దిగువ
14 తిరుపతి ప్రంహ్లాదవరదుల కోవెళకు సనితిని తెరువిధి ఆజ్ఞేయ-
15 మూల సమీపమున గటించిన నాలుగు కంబాల మండపాన-
16 ను శ్రీ అహోబలేశ్వరుల మహోత్సవకాలాలను మనోహరాలు ఆ-
17 రగింప్పు కటడచేశి మేము శ్రీఅహోభళేశ్వరుల శ్రీభండారా-
18 న్కు యిచ్చిన రొఖం ఘటి వ గ ౨౦౦ ఇన్నూరు వరహాలు అక్షరా-
19 లాను ఇన్నూరు వరహాలున్ను శ్రీఅహోభళేశ్వరుల శ్రీభండారా-
20 న్కు చెల్లించ్చి మేము శ్రీభండారానను క్రయం పుచుకొన్న వరిమడి
21 రెండుమత్తురాల్కు వివరము పాత్రుని చర్వుకింద నర్సప్ప గుత్తకు
22 చేసే మడి మతురాను గణపయ మడిస్థళం మతురాను పుభయం రెం-
23 డు మతురాలింట్కి వచ్చిన ఫలం వడ్లు ఖ ౧౦కి క్రయంరొఖం వ గ ౨౦
24 అక్షరాలాను యిరువై వరహాలును సమర్పించ్చి ఆ మండపము
25 మీదను ఆరగింపు కటడ చేశిన వివరం తిరువీధులు వేంచేశే పూ-
26 ంట ౧కి మనోహారాల పడి ౧కి బియం మం ॥ మినుప బేళ్లు మం ॥
27 నెయ్యిచిట్లు ౩ బెల్లం వ ౕ॥ మిరియాలు కాలుచిటెండు యా[లా]-
28 కి గం ౯ెత్తు పోంకలు ౩ [ను] ఆకులు ౬ [న్ను] ఇలెఖను పూంటలు ౨౫౦
29 కి బియ్యం ఖం ।౨॥ ౧కి క్రయ్యం గ ౨౧౧। మినప బేళ్లు ఖ ౦।౨
30 ౹౧కి మినుములు ఖం ।౩॥౧కి క్రయం గ ౨॥౫। నెయ్య
31 ౬౨॥ = ॥ = కి గ ౬ర౪॥ = మిరియాలు ము ౩॥ = కిర౫।యా-
32 లకి వ ౧౨। కిర ౫ బెల్లం విౕ ౩॥కి గ[౩]॥౪॥ = పోంకలు ౕ౫౦
33 కిర౨॥ ఆకులు ౧౫౦౦ కిర ౨॥ స్వయంపాకుల్కు గం ॥ వంటచె-
34 ర్కుల్కు గం ॥ పిండిదంచేవార్కిర ౩ మినపపిండి[దం]చేవార్కి ర ౩ చిల్ల-
35 ల[౦]కు గ ౧ ర౪॥ అంత్తు పొలివోటు ది[న]క్రయరొఖ గ ౨౦ అక్ష-
36 రాలాను ఇరువై వరహాల పలమున్ను శ్రీఅహోభళేశ్వరుల
37 మహోత్సవ కాలాలను తిరువిధుల వేంచేశే పూంటలను
38 ఆరగింపు శాయంగలవారు ఇ ధమ ౦ మా పుత్రపౌత్ర-
39 పారంపర్యంగాను అచంద్రార్క్కస్థాహిగాను నడపగల-
40 వారము ఇ ఆరిగించిన మనోహారాలు వినియోగం
41 పొలివోటు నాల్గోభాగం వొందిలి మూతికి ఇస్తిమి[॥*]

No. 249.

(*A. R. No.* 163 *of* 1917.)

SĒKŪRU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone lying in front of the Sōmēśvarasvāmin temple in the village.

Sadāśiva, 1561 A.D.

This is dated **Śaka 1482, Raudri, Māgha śu. 11**, corresponding to **1561 A.D., January 27, (Monday).**

It registers the grant of a *khaṇḍika* in Śēkūru included in Koṇḍavīti-sīma to god Tiruveṅkaṭēśvara at Śēkuru, by Veṅgaḷappa for the merit at Siddhirāju Timmārājayya from whom the donor had obtained the Koṇḍavīḍu-sīma as *nāyaṅkara*.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪-
3 ౮౨ అగునేటి రౌద్రి సంవత్సర
4 మాఘ శుద్ధ ౧౧లు శ్రీసంగ్గమ స్థా-
5 న నివాసులైన శ్రీ వెంక్కటేశ్వరుల
6 అమృతపళ్లకు గౌరాజు కోనరా-
7 జుంగారి పుత్రులైన వెంగళప్పం-
8 గారు దండంవెటి ఇచ్చిన భూదా-
9 నధంమ్మశాసనము శ్రీమద్రా-
10 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ-
11 వీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవ-
12 మహారాయలు విద్యానగరమం-
13 ద్దు రత్నసింహాసనాసీనుండై పృథ్వీ-
14 సామ్రాజ్యం శెయ్యంగాను శ్రీమన్మహా-
15 మండ్డలేశ్వర సిద్ధిరాజు తిమ్మరాజయ్య-
16 వారు మా నాయంక్కరానకు పాలించ్చి ఇచ్చి-
17 న కొండ్డవీటిసీమలోని శేకూరను శ్రీతిరు-
18 వెంక్కటేశ్వరులకు ఖం[డికె] సమర్పింస్తి-
19 మి యీ ఖండికెకు సీమాచిహ్నాలు
20 దక్షిణానకు చామల్ల మూడి [పొలిమేరా]-
21 ను శేకూరు కల్లపాడు పొలిమేర కొడువట్టు కట్టనే
22 [పో]ంగాను కొంమ్మినే[ని]కట్ట పడమటి తెరువు డాయ-

Second Face

23 గాను పడమటికి శెల[పా]టి నుండ్డి
24 తంగేళ్లమూడికి పోశిన కాలు-
25 [వ]తెరువు పడమ[ట] మల్లవరపాటి తూ-
26 ర్పున వెళి అనవోతవ[రపు]పాటినుండ్డి
27 [శేకూ]రికి వొచ్చిన తెరువు పోంగాను వుత్త-
28 రానకు యీ తెరువు తూర్పుగాను రా -
29 ంగాను యీ యేంట్టికుంట్ట దక్షిణము తెరు -
30 వే తూర్పె రాంగాను మరులంమ కుం -
31 ట్ట దక్షిణము పట్టుకొని తూర్పుగా -
32 ంబోయి సంగావు తెరువున [పో]తేను అ -
33 క్కడనుండ్డి వుత్తరముగాను తెరువె పో -

34 ఇ శేకూరి తూర్పుగవిని దాంక్యాను
35 తూపు·గాం బోంగాను గోపినాధుని
36 గుడి దక్షిణపు తెరువె పోఇ గాదిమా -
37 రి దక్షిణపు గొంత వారుసుక తోంట[జంగాల]
38 గుడి గరతు పోఇ జంగ్గంతోంట వుత్తరంగా తు -
39 ంగభద్రదాంక్యాను తూపు·కు తుంగభద్ర నీళ్ల జా-
40 [లె]ఇండ్డులకు తూరుపు మేర వెంటవచ్చి సంగ్గమే -
41 శ్వరుని గుడి పడమర మేర పోఇ చామల -
43 మూండి క్రింది[మేర] ఆగును। యీ ఖండి -
43 కెకు లోనైన పొలానం గలిగిన నానాధాన్య రా -
44 శాలుంన్ను ఫలవ్రిక్షాలుంన్ను శిద్దిరాజు
45 తింమ్మరాజయ్యవారికి పుణ్యముగాను ని -
46 త్యనై వేద్యాలకుంన్ను అంగ్గరంగ్గవై భ -
47 వాలకుంన్ను ఆదరింత్తురు ॥

No. 250.

(*A. R. No.* 165 *of* 1917.)

ŚĒKŪRU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up in a field of the village.

Sadāśiva, 1561 A.D.

This is dated **Śaka 1482, Raudri, Māgha śu. 11** corresponding to **1561 A.D., January 27, (Monday).**

This is almost an exact copy of No. 249 above.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవర్షం -
3 బులు ౧౪౮౨ అగునేటి రౌద్రి
4 సంవత్సర మాఘ శుద్ధ ౧౧ లు
5 శ్రీ సంగ్గమస్థాన నివాసులైన
6 శ్రీ తిరువెంక్కటేశ్వరుల అ -
7 మృతపళ్లకు గౌరాజు కో -
8 నరాజుంగారి పుత్రులైన
9 వెంగ్గళప్పంగారు దండ్డం
10 వెట్టి సమర్పించ్చిన భూ -
11 దానధర్మశాసనక్రమ -
12 మెట్లన్నను। శ్రీమద్రా -
13 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
14 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
15 సదాసివదేవ మ -
16 హారాయులుంగా -

Second Face

17 రు రత్నశింహా -
18 సనాసీనుండై పృ -
19 థ్వీసామ్రాజ్యము
20 శేయుచుండంగాను
21 శ్రీమన్మహామండ్డలే -
22 శ్వర శిద్దిరాజు [తింమ్మ] -
23 రాజయ్యదేవమహారా -
24 జలయ్యవారు మా నాయ -
25 ంకరానకు పాలించ్చి యీన -
26 వధరించ్చిన కొండ్డవీటిసీమ -
27 లోను శేకూరి గ్రామానను ఖం -
28 డ్డికె సమర్పింస్తిమి గనక ఖం -
29 డ్డికెకు సీమాచిహ్నాలు ద -
30 క్షిణానకు చామర్లమూం -
31 డి పొలిమేర పటుకొని పడ -
32 మరగాను శేకూరి కలపాటి

Third Face

33 . . . . . కొడువుట్ల
34 . . . . . ని పొలిమేర పా -
35 . . గ్గాను పడమటికి
36 మల్లవరపు పాటి
37 తూర్పున అడ్డతెరువు -
38 న్ను అక్కడనుండి అనటి -
39 తవరపు పాటినుండి శే -
40 కూరి వచిన తోవే మల ం -
41 [మ]కుంట దక్షిణమున్ను తా -
42 టిచెట్ల వుత్తరపువంక్క వెళిగ -
43 వినివద్దనుండి తూర్పు గాది -
44 నూరి దక్షిణాన వెళ్ళి తుంగ-
45 [భ]ద్ర గలిశెను । అక్క[డ*]నుండి నీళజాల
46 [స]ంగమేశ్వరుని గుడి పడమటి నీళ్లజా -
47 ల చామల ముండి పొలిమేర జా -
48 లెను యిందుకులో ను అయిన నానా -
49 రో[ఖా]లున్ను ధాన్యాలు ప్రిథాల్కు . .
50 . . స్వామి అవధరింత్తురు .

251.

(*A. R. No.* 15 *of* 1904.)

HAMPI, HOSPET TALUK, BELLARY DISTRICT.

On the north wall of the *maṇḍapa* in front of the deserted shirne to the west of the Viṭṭhalasvāmin temple.

Sadāśiva, 1561 A.D.

This is dated **Śaka 1483, Raudri (current), Phālguṇa,** the other details being lost.

It registers an agreement (*kaulu*) granted by Kuruchēṭi Śrīraṅgarāju, son of Obuḷrāju of the solar race and Kāśyapa-*gōtra* to a person (name lost) for his having levelled and brought under cultivation a specified piece of land stipulating an annual payment of one *ghaṭṭi varāha* by him into the treasury of god Viṭṭhalēśvara and a fourth share of the produce to the donor. The details pertaining to the rest of the produce are lost. Refers to a gift of garden land made to (the shrine of) Tirumaṅgai-Āḻvār on the occasion of Prathama-ēkādaśi.

TEXT

1 శ్రీ శుభమస్తు [।] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ[ర్ష]ంబులు ౧౪౮౩ అగునేటి [రౌద్రి] సంవత్సర [ఫాల్గు]ణ శు . . లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాశివదేవమహా -

2 రాయలు విజయనగరమందులను రత్నసింహాసనారూఢుండై పృథివీసామ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను కాశ్యపగోత్ర సూర్యవంశోద్భవులైన కురుచేటి ఓబుళరాజుంగారి కొమారుండు శ్రీరంగరాజులుంగారు

3 తిరుమంగయాళువాలంకు ప్రథమైకాదశిపుణ్యకాలమందులను సమర్పించిన తోంట శ్రీవిఠల దేవరకు అమృతపళ్లకు చెల్లివచ్చే గోరికింద్దను తేరువీథికి తూర్పుభాగానను[న్న]

4 తేరువీథి అంకణాల బిడువుకు ఉత్తరము ధనురాకారమైవున్న పెదబోడుకు ద[క్షి]ణమున్ను యీ చతుస్సీమకున్ను లో[నై]న స్తళం ఘటు నరికి దారిగా [వూ]డిపించ్చి చేయిం-

5 చ్చిన కవులు మర్యాదను యేండు ౧కి ఘటి గ ౧ వరహా నివాధనను[1] శ్రీవిఠలేశ్వరుల శ్రీభండారానకు సమర్పించ్చి మాకు ౪ పాలికి వచ్చిన ఆదాయము[2]

No. 252.

(*A. R. No.* 413 of 1926.)

MIḌUTŪRU, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the front wall of the *prākāra of* the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1561 A.D.

This is dated **Śaka 1483, Durmati, Jyēṣṭha ba. 10,** corresponding to **1561 A.D., June 7 (Saturday).**

It registers the grant of some land in the village Mirutūru to god Chennakēśvara of the place for the day-offerings on the occasion of Utthāna-dvādaśi, by Daḷavāyi Bhadri-nāyaka for the merit of his father Chiṭṭtela Bommi-nāyaka, from out of the *sarvamānya* land obtained by him from Anantarāju-Narasarāju.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮౩ అగునేటి దుర్మతి సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివ దేవమహా[రా]-

2 యలు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృధివిసామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయక వేదవేదాం[ం*]తవేద్య పురాణపురుషోత్తముండైన శ్రీ మిరుతూ-

3 రి చంన్నకేశ్వరదేవర దివ్యశ్రీపాదపద్మంబులకు చిట్టెల బొంమినేని కొమారుండు దళవాయి భద్రినాయనిగారు అనంతములయిన దండ్డములు సమర్పించ్చి యిచ్చిన బూధానధర్మ శాసనక్రమమె-

4 ట్లంనన్న మాకు అనంత్తరాజు నరసరాజుగారు మాకు మిరుతూరిగ్రామాన సర్వమాన్యంగాను యిచ్చిన పొలం గ్రామానకు పడమర యరబొముదేవ్రెడ్డి యీడువ పొలంలో స్తళాలు ౨

5 లోపలాను నడిమి రేగెడు స్తళం చేను ఖ ౧ ఇ౧ అతరాలాను పుటెండు తూమెండు చేనున్న స్వామి[3] పగటి అరగింప్పుకు అందుల పలం ధారవోశి యిస్తిమి। తమ తండ్రి బొంమినేనిగా-

6 రికి పుణ్యంగాను ఉత్థానద్వాదశిపుణ్యకాలమందు ధారవోశి యిస్తిమి। అందుల కానిక కట్నాలు [పంరోఖం] సహగా త్రివాచికంగాను [త్రి]కరణశుధిగాను ధారవోశి యిస్తిమి యీ ధర్మానకు

7 యవరు తప్పినడచినాను వారణాశిలో గోవుబ్రాంహ్మని వధించ్చిన పపాన బోవువారు ॥ స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం [॥*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*]

8 మంగళ మహాశ్రీశ్రీ శేయునూ[॥*]

---

[1] Read నివేదనను.

[2] The inscription stops here abruptly. cf., *South Indian Inscriptions*, Vol. IV, No. 279.

[3] The word స్వామి is engraved above the line.

No. 253.

(*A. R. No.* 414 *of* 1926.)

MIḌUTŪRU, NANDIKOTKURU TALUK, KURNOOL DISTRICR.

On the front wall of the *prākāra* of the Chennakēśva temple.

Sadāśiva, 1561 A.D.

This is dated **Śaka 1483, Durmati, Jyēshṭha ba 10,** corresponding to **1561 A.D., June 7 (Saturday).**

It registers a grant of land in the village Mirutūru in Kaṁnāḍu-sīma to Chenna Mallikārjuna of Śrīgiri for the maintenance of a feeding house for pilgirms during Śivarātri, by *Daḷuvāyi* Bhadri-nāyaka, son of Chiṭṭela Bommi-nāyaka on the occasion of Uthānadvādaśi for the merit of his father.

It is stated that the gift land formed part of a bigger portion which the donor had received as *sarvamānya* from Anantarāju Narasarāju. (Compare No. 252 above).

TEXT

1 శుభమస్తు॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషంబులు ౧౪౮౩ అగునేటి ధుమతి
సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరా-

2 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదే[వ*]మహారాయలు విజయనగరమందు వజ్ర
సింహాసనారూఢుండై పృధివి సామ్రాజ్యం

3 చేయుచునుండగాను॥ పృథివికి మూలస్తానం శ్రీగిరి చంనమల్లికార్జునదేవర దివ్యశ్రీ
పాదపద్మంబులకు। చిట్టెల బొం-

4 మ్మినాయని కొమారుండు దళవాయి భద్రినాయనిగారు అనంత్తములైన దండములు
సమర్పించ్చి [వే*]యించ్చిన భూదా-

5 న ధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్నను మాకు అనంత్తరాజు నరుసరాజుగారు కంనాటిసీమలో
మిరుతూరి గ్రామానను సర్వమాన్యంగాను యిచ్చిన పొల-

6 ం గ్రామానకు పడుమర యరబొంమ్మ రెడ్డి యీడువ పొలం స్తళాలు ౨ లోపలాను
గ్రామానకు వాయువ్యాన మూల రేగడు స్తళం చే-

7 ను కొలపాటి ఖ ౧౨౪ అతరాలా పంద్దొమంద్దు చేని పొలము[న్ను] శివరాత్రి పరుషస్త్రానకు
ధారవోశి యిస్తిమి తమ తంండ్రి బొంమ్మినాయనిగా-

8 రికి పుణ్యంగాను వుథ్థానద్వాదశిపుణ్యకాలమందు ధారవోశి యిస్తిమి అందుల కానికె
కట్నాలు పం[గ]రొఖం సఃగాను త్రివాచకంగాను త్రికర-

9 ణశుధిగాను ధారవోశి యిస్తిమి యీ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పి నడచినాను వారణాశిలో
గోవు బ్రాంహ్మన్ని వధించ్చిన పపాన బోవువారు॥ స్వదత్తాంవా పరద-

10 త్తాం వ్వా యో హరేతి వసుంధరా[।*] షష్ఠివర్షరుష సహస్రాణి విష్ఠాయాంజాయతే క్రిమి॥
మ[ం*]గళమహాశ్రీశ్రీ శేయునూ[॥*]

No. 254.

(*A. R. No.* 541 *of* 1915.)

HĀLAHARAVI, ADONI TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a rock on the way to Nandavaram from Hālaharavi.

Sadāśiva, 1562 A.D.

This is dated **Saka 148[3], Durmati, Māgha śu. 1**, corresponding to **1562 A.D., January 6, (Tuesday)**.

The record is damaged. It registers the grant of land as *svayaṁkṛishi sarvamānya* (i.e. to be cultivated by the donee himself) in a village situated in the region of Ādavāni-durga to Nellūri Rāmakṛishṇayya of Kāśyapa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha* by Jagarājayya, son of Mahamaṇḍalēśvara Koṇḍavīṭi Tirumalarājayya of the solar race. The region of Ādavāni-durga is said to have been gien to the donor as *nāyaṅkara* by Rāmarāja Veṅkaṭadrirāju, the agent of the king.

TEXT

1 నమస్తుంగ [శిరశ్చుంబి] . . . . .
2 చారవే త్రైలోక్య నగరా . . . . .
3 రంభ వే[॥*] శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ [శాలి]-
4 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౮[౩] అగునేంటి
5 దుర్మతి సంవత్సర మాఘ శు . . . శ్రీమద్రా-
6 జాధిరాజరాజ పరమేశ్వర వీరప్రతాప శ్రీవీర సదా-
7 శివదేవరాయమహారాయలు శ్రీవిద్యానగరమందు
8 రత్నసింహాసనా [రూఢు]లై పృథ్వీసామ్రాజ్యం శేయుచుండగాను
9 శ్రీ[మ]న్మహామండలేశ్వర భానువంశోద్భవులైన . .
10 . . [కొండవీటి] తిరుమలరాజయ్యవారి [కొ]మారుఁ జగరాజయ్యవారు
11 [కాశ్యప]గోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన [నె]ల్లూరి విరూపాక్ష
12 . . . . కొమారుఁ రామకృష్ణయ్యకు యిచ్చిన స్వయంకృషి సర్వమాన్య క్రమ
మెట్లన్నను
13 . . . సదాశివరాయమహారాయల కార్యకర్తలైన రామరాజ వెంకటాద్రిరాజయ్య
వారు మాకు
14 నాయంకరానకు పా[లించ్చునిచ్చిన] ఆదవాని దుర్గాన . . . .
15 అగు . . . . . . నైన గ్రామాన . . . . .
16 . . . . కాడారంభ . . . . .
17 . . . . . తుంగభద్రా తీరమందు . . . కానికె కట్నము
18 . . . . విఠలదేవర సన్నితిని . . . .

The rest of the record is much damaged.

No. 255.

(*A. R. No.* 530 *of* 1913.)

VINUKOṆḌA, VINUKONDA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone in the verandah of the Sub-Registrare's Office.

Sadāśiva, 1562 A.D.

This fragmentary inscription is dated **Saka 1484, Dundubhi, Āshāḍha śu. 11, Thursday** corresponding to **1562 A.D., June 13**. The weekday, however was **Saturday**.

It registers a gift of 3 *kuñchas* of land to Aṁdela Nāguṁggayyala Vīrayya and Saṅkā Vīrayya-seṭṭi by Daḷavāyi Ōbaḷēśu, the *kāryakarta* of Mahāmaṇḍalēśvara Koṇḍrājayyadēva-mahārāju for maintaining a flower garden in the temple of Raghunāyaka at Vinukoṇḍa in Vinukoṇḍa-sīma. Vinukoṇḍa-sīma is said to have been held by Koṇḍrājayyadēva-mahārāju as *nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalayyadēva-mahārāju.

Text

1 ॥ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివా -
2 హన శకవరుషంబులు ౧౪[౭౪] అగు-
3 నేటి దుందుభి సంవ్వత్సర ఆషాఢ శు -
4 ద్ధ ౧౧ గు। శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా -
5 [జ]పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదా -
6 శివదేవ మహారాయలు విద్యానగర -
7 మందు రత్నశింహాసనారూఢులై పృ -
8 థివిసాంమ్రాజ్యము శేయుచుండ్డం -
9 గాను ॥ శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర వెం[క] -
10 [టేశు] కొమార కొండ్రా[జెం]య్య దేవ[మ] -
11 హారాజయవారి కార్యకర్త[లైన] దళువాయి
12 [వో]బిళేశునింగారు అందెల నా[గుంగ్గ]య్య[ల]
13 వీరయ్య [సంకా] వీరయ్య[సెట్టికి]ని యిచ్చిన ధ -
14 ర్మశాసనక్ర[మమెట్ల]న్నను। శ్రీమన్మహా[మ] -
15 ండలేశ్వర [రామ]రాజు తిరుమలరాజయ్య
16 దేవమహారాజయ్యవారు కొం[డ్రా]జయ్య
17 వారి నాయంకరానకు పాలి[ం*]చ్చి యియ్యన[వ] -
18 [ధరించ్చి]న వినుకొండ శీమలోను వినుకొండ్డ శ్రీ
19 [రఘు]నాయకులకు తోంట శేశేం[ట]ందుకు మీ -
20 [కు] జీతభత్యాలకు [శె]లవుగాను తోంట పడమ[ట*] -
21 ను మీకు కేసరిపాటిని మూడు కు[చ్చ]ళ్ల క్షేత్ర -
22 ము యిస్తిమి గనక ఆ క్షేత్రానం బండ్డిన నానాధా -
23 న్యమును మీ పుత్రపౌత్రపారంప్పర్య[ము]గా -
24 చంద్రార్కస్థాయిగాను అనుభవించ్చి దేవునితోట
25 నానాఫలాలు నానాపువ్వులు విరివిగాను చే . .
26 సుఖాన బ్రతుకువారు ॥ దుందుభి సంవత్సర . .
27 [శుద్ధ ౫ లు]। శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర వెంకటేశ్వర[య][1]

No. 256.

(*A. R. No.* 445 *of* 1911.)

RĀYACHŌṬI, RAYACHOTI TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On the south wall of the central shirne in the Vīrabhadrasvamin temple.

Sadāśiva, 1463 A.D.

This is dated **Śaka 1484, Dundubhi, Pushya śu. 10,** corresponding to **1563 A.D., January 4.**

The inscription records that Puchchalapāṭi Rāmayya, the *mudra* officer under Amarināyani Veṅgaḷanāyani-gāru, the *kāryakarta* of Mahāmaṇḍalēśvara Jilleḷa Raṅgapatirājayyadēva-mahārāja had the central shrine and the *sukhanāsi* of the god Vīrēśvara of Rāchavīḍu repaired. It is said that the donor held the *pārupatya* of Rāmadurga-sīma.

[1] The continuation is lost.

Text

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౮౪ అగునేంటి దుందుభి-

2 సంవత్సర పుష్య శు ౧౦ లు శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర స-

3 దాసివదేవమహారాయల అయ్యవారు విద్యానగరమందు(మందు) వజ్రశింహాసనాధీశ్వరులై పృథివి -

4 సాంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను స్వస్తిశ్రీ శ్రీదక్షణకాసి నివాసులయిన శ్రీరాచవీటి వీరభద్ర-

5 దేవునికి కాశ్యపగోత్రపవిత్రులయిన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర జిల్లెళ్ల రంగపతిరాజయ్యదేవ మహా -

6 రాజుల అయ్యవారి కార్య్యకర్తలయిన అమరినాయని వెంగళనాయనింగారు దండం సమర్పించి

7 [రా]మదుర్గంసీమ పారుపత్యం శేస్తావుండి వీరేశ్వరుని గర్భగృహం సుగనాసింని జీర్ణోధ్ధారణం అక -

8 వునగాను రంగపతిరాజయ్యవారి[కి*] పుణ్యంగాను తమ ముద్రమనుష్యుండు పుచ్చెలపాటి రా మయ

9 [దేవుడి] గర్భగృహముంను సుగనాసింని . . . . న్ను[సంపూర్ణం]గాను సేయించెనూ ॥

No. 257.

(*A. R. No.* 69 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRUVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the right of the entrance to the *Kañchu-gumbha-gōpuram* in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1563 A.D. (?)

This is dated **Śaka 1479, Dundubhi, Māgha ba. 5, Wednesday.** The date appears to have been wrongly engraved. The cyclic year Dundhubi corresponded with Śaka 1484 and Māgha ba. 5 in this year would correspond to **1563 A.D., February 13,** which was a **Saturday.**

The inscription records a sale of 6 *maruttus* of land by Rāmānuja Jīyyar, the *mudrakarta* of Vaṁ Śaṭhagōpa Jīyyar, Vuggarasa, the *kāryakartta* of Mahāmaṇḍalēśara Rāmarāju Tirumalarājayyadēva-mahārāju and other temple officilas to Mahāmaṇḍalēśvara Vōbuḷrāju, son of Vōbuḷrāju and grandson of Pōchirāju Rāmarāju for a sum of 600 *varāhas* remitted by him into the temple treasury and registers the grant of this land by Vōbuḷrāju for worship and offerings in the temple of Nammāḷvār and for feeding twelve Śrīvaishṇavas out of the yield from these lands.

Text

1 శుభమస్తు ॥ దేవశ్రేణి శిరోరత్నం దైత్య ద్విపఘటాంకు -

2 శంజయతు శ్రీనరసింహ్వాళ్వ దేవదేవళ్ళ శాసనం । యేతత్సు -

3 రాసురాధీశ మవుళిశ్రేణివిరాజితం అహోబల నృశిం -

4 హ్వాళ్ళ దేవదేవళ్ళ శాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ

5 శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౭౯ అగునేటి దు -

6 ందుభి సంవత్సర మాఘ బ ౫ బు శ్రీమద్రాజాధిరాజ

7 రాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవ -

8 మహారాయులు విద్యానగరమందు వజ్రసింహాసన -
9 నారూఢుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యం శేయుచుం -
10 డగాను శ్రీమతే రామానుజాయ [న*]మః శ్రీమద్వేదమా -
11 గ-ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస్స పరివ్రాచకాచా -
12 ర్య సర్వతంత్రస్వతంత్ర వుభయవేదాంతాచార్యు -
13 లైన శ్రీపరాంకుశ శ్రీ వం శఠగోపజియ్యంగారి ము -
14 ద్రకర్త శ్రీరామానుజజియ్యంగారున్ను శ్రీఅహో-
15 బలం స్థానంవారున్ను శ్రీమన్మహా[మ]ండ్డలేశ్వర [రా] -
16 మరాజు తిరుమలరాజయ్యదేవ మహారాజుల అ-
17 య్యవారి కార్యకర్తలయిన వుగ్గర్సుంగారున్ను పా -
18 పనబోయిని అప్పలున్ను విశ్వామిత్రగోత్రం ఆశ్వ -
19 లాయన సూత్రం రుఖుస్యాఖాధ్యాయులైన సూర్యవం -
20 శోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర పోచిరాజు
21 రామరాజుంగారి పవుత్రులు వోబుళ్రాజుంగారి పుత్ర-
22 లు వోబుళ్రాజుంగారికి యిచిన క్రయ దంమ్మశాసన క్ర -
23 మమెట్లన్నను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల దిగువతిరుపతి
24 ప్రంహ్లోదవరదులు వేంచేసివుండి తిరుపతిని శాగ్గ -
25 వం తెరువున నంబాళువాల్ల కోవిలలోను ఆళు -
26 వాల్ల ఆరగింపులకుగాను మేము నగర క్రయం
27 ఇచిన మడి మరుతు ౧కి వ గ ౧౦౦ వరహాల లెఖ -
28 ను మీరు శ్రీ అహోబలేశ్వరుల శ్రీభండారాన-
29 కు చెల్లించినరొఖం ఘటి వ గ ౬౦౦ అక్షరాలా -
30 ను ఆరు[న్నూ]రు వరహాలున్ను మేము శ్రీభండారా -
31 నకు చెల్లించుకొంటిమి గనక బొంమిరెడి చెరు -
32 వున క్రయం ఇచ్చిన మడి పాత్శని చెరువుకింద
33 చింతలచెరువు వెనకను కామరసువారి కరణ-
34 ం [బో]చెపల్లి తింమయ మాన్యానకు దక్షణం ఆది -
35 గాను కాశవారి [తే]రుమాన్యం మోాయను మీకు క్ర -
36 యం ఇచ్చిన మడిమరుతు ౬ యీా ఆరు మరుతు-
37 లల మడిన్ని మీరు క్రయం పుచుకొని ఆ మడి కోవిల -
38 కు సమర్పించ్చి యిందువల్న శ్రీభండారానకు
39 రా గట్టడచేశిన వడ్లు ఎ౧కి మరుతు ౧కి వడ్లు ఖు
40 అయిదు పుట్ల వడ్లలెఖను వ[చే] వడ్లు ఖ ౩౦ ఇ ముఫ -
41- యి పుట్లవడ్లున్ను శ్రీభండారానకు రాజూచు -
42 కొని యీా వడ్లఫలంవల్న శ్రీనంబాళువాల్ల ఆరగి -
43 ంచ్చి ఆరగించ్చిన ప్రసాదం పన్నిద్దరు శ్రీవైష్ణవుల -
44 కు పెట్ట కట్టడచేసిన నిమిత్యం శ్రీఅహోబలేశ్వరు-
45 ల కోవిలలోనుండె నంబాళువాల్ల ఆరగింపులకు
46 యిచ్చే కట్టడ ది ౧ కి అముతు పడి ౿ న్ను మేలువెచ్చాన-
47 కు కొత్త ర ౧న్ని నెల ౧ కి స్వయింపాకులకు కొత్త ర ౦
48 [లె]ఖనున్ను ఎ ౧కి అముతు పడి ఖ ౪ ॥ న్ను మేలు వెచా -]

49 [న]కు కో త్తరూకలు ర ౩౬౦ న్ను స్వయంపాకులకు కో -
50 త్తరూకలు ర ౹౼౦ న్ను వుభయం కో త్తరూకలు ర ౪౮౦
51 [న్ను] యీ మరియాదను మీ పుత్రపవుత్రపారంప్ప -
52 ర్యంగాను అచంద్రార్కస్థాయిగాను నడపగలవార -
53 మని వొప్పివ్రాసిన ధంమ్మశాసనము । యీ రీతిని పన్ని -
54 ద్దరు శ్రీవైష్ణవులకు . . . . జీయ్యగారు ఆరగింప్పు -
55 శాయగలవాడు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను -
56 పాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । దాన
57 పాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*] దానాత్ స్వ -
58 ర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం ప్పదం ॥ మంగ[ళ]మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ-
59 జేయునూ[॥*]

No. 258.

(*A. R. No.* 461 *of* 1920.)

APPĀJIPĒṬA, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab in the Īśvara temple.

Sadāśiva, 1563 A.D.

This is dated **Śaka 1485, Rudhirōdgārin, Āshāḍha śu. 15, lunar eclipse,** corresponding to **1563 A.D., July 5, Monday,** ·82.

It records gift of lands in the village Kallūrupāḍu in the Pennamāgāṇi-Penakacharla-sīma in Jagatāpigutti-rājya, to god Rāmēśvara on the hill, by Mahāmaṇḍalēśvara Pedaśiṅgarājayyadēva-mahārāju, grandson of Kandanavōli Rāmarāju and son of Mūrtirāju.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహ -
2 న శకవష౯ంబులు ౧౪౮౫ అగునేటి రుధిరో -
3 ద్గారి సంవత్సర ఆషాఢ శుధ ౧౫ సోమగ్ర -
4 హణ పుణ్యకాలమంద్దు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా -
5 జ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదేవ-
6 మహారాయలు విద్యానగరమంద్దు రత్నసింహాస -
7 నారూఢుడై పృథ్విసామ్రాజ్యం చేయుచుండ[ంగాను] శిమ -
8 రాజుకొండమీది రామేశ్వరునికి ఆత్రేయగోత్ర పవిత్ర -
9 లైన సోమవంశోద్భవులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కం -
10 దనవోలి రామరాజుగారి పౌత్రులున్ మూతి౯రాజుగారి
11 పుత్రులున్ పెదశింగరాజయ్యదేవమహారాజుగారు సాష్టా -
12 ంగదండం సమపి౯ంచి యిచిన భూదానధర్మశాసనక్రమ -
13 ము యెట్లంన్నను జగతాపిగుత్తి రాజ్యానకు చెల్లె పెన్నమాగణి
14 పెనకచల౯సీమలోని కల్లూరిపాటి గ్రామమందు . .
15 . . న్ను రామరాజుగారు దిగువరామయదేవర[కు] ధారపోశి స -
16 మప్పి౯ంచ్చిన రామావిని కాలువమడి ఖ ౨ సేన్ను దిగువ రామయ
17 దేవరకు ఖ ౹౧ మడి . బోయికు . . విడిచిన మడి ఖ ౹౧న్ను రామయ

18 జకు . కు మడి ఒ౨॥ ంనిను దిగువ రామయదేవరకు . . . .

19 బోయి . . . . . నమడి . . ఎ . న్ను పుణ్యం ళ ౨ . మడిన్ని . . .

20 కొండమీది రామయదేవరుకు సమర్పిం స్తిమి గనక

21 యీ ధర్మానకు యవరు తప్పినాను కునక మాంస సురా . .

22 . . సేవించినవారు స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా .

23 . పాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తాం నిష్ఫలం భవేత్[*॥]

24 శ్రీరామ[॥*]

No. 259.

(*A. R. No.* 797 of 1922.)

INKOLLU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a slab near the *dhvajastaṁbha* of the Chennakēśvarasvāmin temple.

Sadāśiva, 1563 A.D.

This is dated **Śaka 1487, Rudhirōdgārin, Āshāḍha śu. 15, Monday.** If the Śaka year is a mistake for 1485, the details correspond to **1563 A.D., July 5,** when there was **a lunar eclipse.**

The record stops with the mention of the king's name.

TEXT

1 . . . .

2 స్వస్తి శ్రీ శక వర్షంబులు ౧౪౮౭ అగు నేం-

3 టి రుధిరోద్గారి స[ం]వత్సర ఆషాఢ శు ౧౫ సో

4 యింకొలి చెంనరాయనికి । శ్రీరాజ పరమే-

5 శ్వర వీరప్రతాప సదాశివదేవ మహారాయలు

No. 260.

(*A. R. No.* 72 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the left of the entrance into the *kañchugumbha-gōpura* of the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1563 A.D.

This is dated **Śaka 1486 (current), Rudhirōdgārin, Śrāvaṇa ba. 3, Friday, corresponding to 1563 A.D., August 6.**

It registers grants of lands in the villages Kaluṭapalle in Korakōḷa-sīma and Paḍakaḷḷu, Gornipāḍu, Iñjēḍu and Bayyapagūḍūru, yielding a total income of 308 *varāhas* to be utilised for offerings to god Ahōbalēśvara, by Mahāmaṇḍalēśvara Kōnēṭi Ōbuḷarājayyadēva-mahārāju, son of Kōnēṭi-Ayyadēva-mahārāju and grandson of Rāmarāju Pedda Koṇḍrājayyadēva-mahārāju of Ātrēya-*gōtra* Āpastaṁda-*sūtra* and Yajuś-*śākha.*

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ దెవశ్రేణి శిరోరత్నం దైత్య ద్విప ఘటాంకుశం

2 జయతు శ్రీనృశింహ్వ[చ్ఛ] దేవదేవశ్చ శాసనం ॥ స్వస్తి జయాభ్యు-

3 దయ శాలివాహన శకవర్షంబు[లు] ౧౪౮౬ అగునేటి రుధిరోద్గా-

4 రి సంవత్సర శ్రావణ బ ౩ శు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ-

ర శ్రీవీర[ప్ర*]తాప శ్రీవీర సదాసివదేవమహారాయలు విద్యానగర-
మందు వజ్రసింహా[స*]నారూఢుండై పృ[థ్వీ] సాంమ్రాజ్యం శేయుచుం-
డగాను శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రెంహాండనాయకుండైన
వేదవేదాంతవేద్యుండై పురాణపురుషోత్తముండైన శ్రీఅహోబ-
లేశ్వరుల దివ్యశ్రీచరణారవిందంబులకు దేవర దాసానుదాసుం-
డు ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంభసూత్ర యెజుశ్శాఖాధ్యాయులై-
న శ్రీమ[న్మ]హామండలేశ్వర రామరాజు పెదకొండ్రాజయ్యదేవ[మ]-
హారాజులుగారి పవుత్రులు కోనేటి అయ్యదేవ మహారాజులు
గారి పుత్రులైన కోనేటి వోబుళ్రాజుగారు అనంతములైన సాష్టాంగ-
దండములు సమర్పించి [ఇచ్చి*]న గ్రామక్షేత్రాలు పొలివూటు ధంమ్మశా-
సన క్రమమెట్లన్నను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల అరగింప్పుకు సమర్పన
కొరకోళ సీమలోని కలుటపల్లె [గ్రా]౧కి వ గ ౨౩౦కు నిధి మీదను శ్రీఅ-
హోబలే[శ్వ]రుల అరగింపు పొలివూటు కటడ శేసినవి వ గ ౧౬౨[గాకుధరి శే]-
వ పొలివూటుకు కటడ శేసినవి వ గ ౬౭న్ను పడకంట్టను చేను ఖ ౧కి వ గ ౪౦
ను గొనిగపాటను చేను ఖ ౨కి వ గ ౪౦న్ను యింజేటను చేను ఖ ౨౧౩కి
వ గ ౪౦ బయ్యపగూడూరి [వరి]మడి మరుతు ౪ కి గ౨౦ అరొఖము
వ గ [౩]౦౭కు అరగింపు కట్టడ వివరం వోబుళ్రాజు గారు కామస-
ముద్రం నరసయగారి ఇంటిలో కటించిన ఘండపాను దిగ్కి
వడల పడి[।]కి మినుపబేళు మ ౧కి[ర]। నెయి।—[కిర]॥ =
వుపుమ —కిర జీలకర బి ౧కి క॥। స్వఇంపాకి [ర]—పో-
కలు . . । ఆకులు ౧౦ కి ర। వుభయం వ గ కిర [పెరు]మా-
ళు తిరువీధులు వేంచేశే ది ౨౭౦కి [౯౩౦౬।] అయిన వ గ ౨౪॥। . .
యీ మండపాను వుత్సవ పెరుమాళు దీని వేంచేశివుండగా .
దధ్యనం తళిగెలు ౨కి బి[య్యం ౧]కిర ౧ పెర్గు మ ౩కు[ర]। = వుపు
మ ।కి క॥ నెఇ[కు] క॥ మిరియాలు మ—కి క = శొంఠి [ప] । కి క
ఏలకి సకుల్ = [విచళుకు . —॥ పోంకలు ౪౦౦కి ర౧ ఆకులు
౬౦౦కిర ౧ గంధ పీ ౧కి ర॥ వంటచరకుల్కుర = స్వఇంపాకి
ర। ఆది ౧కిర॥। లె[ఖ]ను రాకబోక ది ౨౦[కి]ర ౧౧౦ పు-
వ గ ౯ ర౨ వుభయం దిగువ మండపానకు గ [౩]౪౧౨ . మడిన్ని చిల్ల-
రలకుర౭॥ వుభయం దిగువ మండపాన్ను వ గ ౩౫ . .
ఆలమూర నంమాళవాల్౯ అరగింపుకు అముతపడి
ది ౧ కి [క]౦గాన ౧౧కిర౨ లెఖ నె ౧కి అముతుపడి ఖ ౧॥
కిర ౭౫ వగ ౭ర ౩ పయివెచం నె ౧ కి వ గ వుభయం న ౧[కి]
కి వ గ ౧౦ [లెఖను] వ ౧౨౩ నెల ౧ కి వ గ వ ౨౩ [పారు]వెం-
టచెరపుకు వ గ ౧౦ వుభయం అలమూరి సమ్మంధం
వ గ ౧౩౩ను[1]
శ్రీభాష్యకాలు నగరిమీద అరగించే ప్ర-
సాద[ని]కి మఠాన్కు మ౧ మఠంలో ఆరగించే శ్రీ వైష్ణవు-
ల [స]౦ఘు౨ తిరువారా[ధ*]కునికి మ౧ అ౪। [సరి] వడలపడి ॥।
[కు] వడలు ౬[౨]కి మఠాన్కు బెటిన . విడాలు ౧౫

[1] There is some blank space here.

No. 261.

(*A. R. No.* 82 *of* 1915.)

PEDDA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab in the court-yard of the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1563 A.D.

The Śaka year and other details of the date are lost. The cyclic year **Rudhirōdgārin** during the king's reign corresponded with **1563 A.D.**

It records the construction of a four pillared *maṇḍapa* and a *maṭham* and registers the grant of a piece of land in the village of Chinnakōmerala in Ghaṇḍikōṭa-sīma by Parāṁkuśa van Saṭhagōpa-jīyyaṁgāru stipulating that the income derived from this gift land was to be utilised for the offerings on occasions when god Ahōbalēśvara was seated in the *maṇḍapa* during the *pañcha-parvas* when he was taken out in procession from the hill down and back again.

TEXT

1 . . . . ణి సిరో . . . .
2 . . . . . . శ్రీ నరసింహాశ్చ దే . . . .
3 . . . . [ఖ్యు*] దయ శాలివాహన శకవ . . . . . .
4 . . [గు]నేటి రుధిరోద్గారి సంవత్సర [ఫా] . . . . .
5 . . ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా[ప] .
6 . . . దేవమహారాయలు విద్యానగరమందు వజ్ర[సిం] . .
7 . . రూఢుండై పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండం-
8 . . శ్రీమతేరామానుజాయ నమః శ్రీమద్వేదమార్గ-
9 [ప్ర]తిష్ఠాచార్య పరమహంస పరివ్రాచకాచార్య సర్వతంత్ర-
10 స్వతంత్ర వుభయవేదాంతాచార్యులైన శ్రీపరాంకుశ శ్రీ
11 వన్ శఠగోప జియ్యంగారు అఖిలాండకోటిబ్రంహాండ -
12 నాయకులైన వేదవేదాంత్తవేద్యులైన పురాణ పురుషోత్తము -
13 లైన చతుర్దశభువనాధీశ్వరులైన శ్రీఅహోబలేశ్వరుల
14 దివ్యశ్రీచరణారవిందంబులకు అనంతములైన దండము-
15 లు సమర్పించి యిచిన సిలాశాసన క్రమమెట్లన్నను
16 నగరి మీదను మఠం కటించి శ్రీఅహోబలేశ్వరులు
17 వేంచేశే అటుగాను నాల్గుకంభాల మండపం కటి-
18 ంచ్చి యీ మండ్డపం మీదను శ్రీఅహోబలేశ్వరులు
19 పంచ్చపర్వాలను వుభయ తిరునాళను నగరిమీద
20 నుండి దిగువకు వేంచేశే అపుడు దిగువనుండి నగరి మీ-
21 దికి వేంచ్చేశే అపుడు ఆరగించ్చే అందుల్కు పొలిపుటు
22 విడిచిన వివరం ఘండికోట సీమలోను చినకొమెల్లర -
23 ను నందేల చినవోబన్నంగారి కృష్ణమ రాజుంగారు త -
24 మకు దానపత్రం యిచ్చి సమర్పించ్చిన చేను ఖ॥ ప-
25 ందు మింటికి గుత్తచేను ౧౦కి వ గ ౧॥ లెఖను గుత్తరో -
26 ఖం వ గ ౧౨ అక్షరాలాను పదిరేను వరహాలకు
27 కోవిలను విడిచే దవసం దోశలపడి॥ కు దోశలు

28 ౪౦కి ఔయమ ౨కిర౹౹కి మినుప శేళు మ ౹౹కిరం =
29 నెఇ చి ౹౹కురం ౩ వుప్పు మం ౩ [కివి]౹౹ పంచధా-
30 ర వీ ౧కిరం-వంటచరకులు వి౹౹ స్వయింపాకి
31 వి౹౹ పిండిదంచేవారికి వి౹౹ వెరసి పూంట ౧కి ర-
32 లెఖను నెల ౧కి పంచ్చపవాౕలకు పూంటలు ౫ లెఖ-
33 ను ప ౧కి పూంటలు ౬౦ వుత్సవ పెరుమాళు వేంచేశ
34 రాకపోక పూంటలు ౧౬ అనుసంధాన తిరు-
35 ణాళ పూంటలు ౧౦ వుంజలి తిరుణాళ పూం-
36 టలు [వ]సంత్తపవౕ పూంటలు ౨౦ యేకాదశి పవౕ-
37 పూంటలు ౨కి వెరసి పూంటలు ౩ కి ర ౩ కి
38 నెలే ఘటి వ గ ౧౦౹౹౫ ఇ మరియాదను శ్రీఅహో-
39 బలేశ్వరులు ఆరగించ్చినమీదటను దోశలు ౪౦
40 కి స్వామ్యాల వివరం పొలివుటు మఠానకు ౫న్ను
41 గచెమీది జియ్యంగారికి ౧ క్రయానకు ౧౬న్ను
42 మఠ వాకిటను మండపం ముందర వినియోగ-
43 ం ౧౬ వెరసి దోశలు ౪౦ యీ ధమౕం ఆచంద్రా-
44 కౕస్థాయిగాను నడచేటటుగాను శేశ నమపిౕ స్తిమి
45 శ్రీరామానుజియ్యంగారి నిత్యశేవ। స్వదత్తా
46 ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం[॥*]
47 పరదత్తాపహారేణ స్వదత్త[ం*] నిష్ఫలం భ-
48 [వే]త్॥ శ్రీశ్రీశ్రీ.[॥*]

No. 262.

(*A. R. No.* 285 *of* 1926.)

DHARMAVARAM, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1563 A.D.

The record is dated **Śaka 1485, Rudhirōdgārin corresponding to 1563 A.D.**

It is badly damaged and fragmentary. No details pertaining to the grant can be made out.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు[షం]-
2 బ్బులు ౧౪౮౫ అగునేటి [రుధిరోద్గారి] సంవత్సర . . . .
3 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీసదాశివదేవ . . . .
4 విద్యానగర [రత్నసింహాసనారూఢుండయి] పృథ్విసామ్రా-
5 జ్యము చేయుచు నుండగాను . . .

No. 263.

(*A. R. No.* 73 of 1915.)

CHINNA AHŌBILAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the left of the entrance into the *kañchugumbha-gōpura* of the Narasimhasvāmin temple.

Sadāśiva, 1564 A.D.

This is dated **Śaka 1486 (current), Rudhirōdgārin, Māgha śu. 15, corresponding to 1564, A.D., January 28, (Friday).**

It registers the grant of a piece of land in Liṅgamdina in Ghaṇḍikōṭa-sīma to the god Ahōbalēśvara for specified offerings and their distribution during the garden festivals in the month of Chaitra near the tank constructed by him on the way to Bārgavam by Parāṁkuśa Van Śaṭhagōpajiyya who received this piece of land from Narasaya who is stated to have obtained the village Liṅgamdina from Nandēla Timmarāja.

TEXT

1 శుభమస్తు। దేవశ్రేణి శిరోరత్నం దైత్య ద్వీప ఘు-
2 టా[ం*]కుశం జయతు శ్రీనరసింహాఖ్య దేవదేవస్య శాసన-
3 ం। స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
4 షంబులు ౧౪౮౬ అగునేటి రుధిరో[ద్గా]రి సం-
5 వంత్సర మాఘ శు ౧౫ లు శ్రీమ[ద్రా]జాధిరాజ రా-
6 జపరమేశ్వ[ర*] శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవమ-
7 హారాయలు విద్యాన(న)ద(గ)రమందు వజ్రసిం[హా*]సనారూ-
8 ఢుండై పృథ్వీసాంమ్రాజ్య[ం*] శేయుచుండ[గా]ను
9 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః శ్రీమద్వేదమార్గ-
10 ప్రతిష్టాచార్య పరమహంస పరివ్రాచకాచార్య సర్వ-
11 తంత్రస్వతంత్ర వుభయ[వే]దాంతాచార్యులైన
12 శ్రీపరాంక్కుశ శ్రీవన్ శఠకోపజియ్యంగారు అఖి-
13 లాండకోటిబ్రం[హా]ండనాయకులైన వేదవేదా-
14 ంత్త[వే]ద్యులైన పురాణ పురుషోన్త(త్త)ములైన చతు-
15 ర్దశభువనాధీశ్వరులైన శ్రీఅహోబలేశ్వర్ర-
16 ల దివ్యశ్రీచరణారవిందంబులకు అనంతము-
17 లయిన దండములు సమర్పించి యిచిన సిలా-
18 శాసనక్రమ మెట్లన్నను భార్గవం త్రోవను తా-
19 ము కటించిన కోనేటి వదను చయిత్ర మాసాన
20 తోంపు తిరుణాల అరగింపు పొలివుటుకు వి-
21 డిచిన క్షేత్ర వివరం ఘండికోటసీమలోని
22 లింగ్గందినను నందేల [తి]ంమరాజుంగారు నరస-
23 యకు దారవోసి యిచినది నరసయ జియ్యం-
24 గారికి సమర్పించిన చేను ఖ ౦॥౨ అఛురాలాను
25 చేను పన్నిదుముకు గుతచేను ౬౧కి వ గ॥ ౨లెఖను
26 వ గ ౨ను రాయ[న]కొం[డ్రా]జు యిచిన చేను ఖ ౦।
27 అఛురాలాను యేందుము చేనికి గ్తు చేను ౬౧కి వ గ ౧
28 లెఖను వ గ ౫ వుభయ వ గ ౧కి విడిచే దవసం
29 తోంపు తిరుణాల చరవు ౧కి బియం ఖ ॥కు వ గ ౩॥
30 దధ్యాన బియ ౬॥కి ౯౨ తిరివిసాము బియ్య ౬।కి[౯]౧
31 పెసలు మ ౧కి౯। పెరుగు ౬।౨కి౯ ౧నెయి మ ౧।కి౯
3౨ [౯]౨॥ పాలు ౬॥కి౯౨ పంచదార ప౫కి౯॥ అరంటి-
33 కాయలు ౫ంకి౯॥ [అ]పండు ౨ం౯కి వుపు మ॥

34 కిరం = మిరియాలు మ = కిర। శొంఠి ప౨కిర =
35 పచళకుర। తిరువళికెల చమరు మ॥ కిర౹ అప్ప ప-
36 డికి బిళ॥కిర౨నెఇ మ ॥కిర౩ బెల వి ౨॥కిర ౹
37 వినియోగం పోంకలు ౧౦౦౦కిర౨॥ ఆకు ౧౦౦[కి]
38 ర ౧ గంధ ప [౨]కిర ౧ పెసరు బేళు ౪[౦](౧)కిర౪ పానక[౦]
39 బెలం వీ౧౨కి గ॥ స్వఇంపాకులకు ర౹॥ వంట[చ]-
40 రకులు ర౹॥ తిరుమజనగానికిర౹ . . . .
41 కుమరవారికిర౹ మేదరవారికిర ౧ మేళాలు ౩
42 కిర ౩ షేత్రవాసు ర ౧ కానికె । ద.స ౨కుర। చవర-
43 కూలి పనులకు గ౧॥ చిల్లరర॥ ఆనగర॥ శాగ-వం చ-
44 రపు ఆరగించి వచేఅవుడు ఆరగించే వడలు పడి । కి
45 మిను[ప*] బేళు౪।కిర ౧ నెఇ మ ।కిర౨॥ వుపుమ....కిర—
46 జీలకరము = కిర చిలరర ≡ ఆరకి వుభయ . [కౕ]
47 యి మరియాదను పెరుమాళు ఆరగించిన మీదటను
48 స్వామ్యాల వివరం ప్రసాదం విటవన్[వి]డాలు వొకపాలు
49 క్రయా[న్కు] వొకపాలు వినియోగం రెండుపాళ్లు అప్పాలు [౭౧]
50 కి విటవన్[వి]డాలు ౧౮ క్రయానకు ౧౮ వినియోగా[న్కు] ౩౫
51 వడలు ౭౧కి విటవన్ విడాలు ౧౮ క్రయం ౯ వినియో-
52 గం[౫౪] ఇధంమ్మ౯ం ఆచంద్రాకౕస్తాయిగాను [శ్రీ]మీ పా-
53 రంపర్య[ం*]గాను నడపగల వారం . . శ్రీపరాంకుశ
54 శ్రీవన్ శఠకోపజియ్యం[గారు][1]

No. 264.

(*A. R. No.* 684 of 1920.)

IMANI, TENALI TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone lying in a field.

Sadāśiva, 1564 A.D.

This is dated **Śaka 1486, ..., Chaitra, ba. 30** corresponding to **1564 A.D., April 11.** The corresponding cyclic year would be **Raktākshi.**

This damaged and incomplete record registers a gift of land to Kōnēṭi Tiruveṅgaḷanāthayyaṅgāru, son of Tirumalayyaṅgāru, and grandson of Tāḷapāka Kōnēṭi Annamayaṅgāru by Mahamaṇḍalēśvara Siddhirāju Tirumalarājayyadēva Mahārāju, son of Timmarāju and grandson of Sidhhirāju Tirumalayya of Harita-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
2 వషౕంబులు ౧౪౮౬ అ . . . . . .
3 సంవ్వత్సర చైత్ర బ ౩౦ లు శ్రీమద్రా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
5 ప్రతాప శ్రీసదాసివదేవమహారాయ-
6 లుంగారు విద్యానగరమంద్గు రత్నసింహాసనారూఢులై

1 The inscription stops abruptly here.

7 పృథివిసా[మ్రా]జ్యం సేయుచుండంగా-
8 ను హారితగో[త్ర] ఆప_స్తంబసూ[త్ర]
9 యజుశ్శాఖాధ్యాయులై_న (శ్రీ)మ-
10 న్మహామండ్డలేశ్వర సిధిరాజు తిరు-
11 మలరాజుంగారి పౌత్రులుంన్ను తి-
12 ంమరాజు పుత్రులుంన్ను (శ్రీ)మన్ మహా-
13 మండ్డలేశ్వర శిధిరాజు తిరు . .
14 దేవమహారాజులుంగారు భారద్వాజ గో-
15 [త్ర] అశ్వలాయన సూ[త్ర] రుక్శాఖాధ్యా-
16 యులై_న (శ్రీ)మద్వేదమార్గ[ప్రతి]ష్ఠాచా-
17 ంయ్యర్ తాళపాక కోనేటి అన్నమయ్యంగారి
18 పౌత్రులుంన్ను తిరుమలయ్యంగారి పు[త్రు]-
19 లుంన్నును కోనేటి తిరువెంగళనాథయ్యంగా-
20 రికి దండం సమర్పించ్చి యిచ్చిన భూదా

Incomplete

No. 265.

(*A. R. No.* 415 of 1915.)

ENAMADALA, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up in front of the Madanagōpālasvāmin temple.

Sadāśiva, 1565 A.D.

This is dated **Saka 1487, Krōdhana, Āśvayuja śu. 1[1], corresponding to 1565 A.D., October 5, (Friday).**

It registers a gift of land in the village of Yanamadala in Vinukoṇḍa-sīma to Jakkula Koṇḍayya of the village by Daḷavāyi Veṅkaṭēśa, the agent of Kumāra-Veṅkaṭarājayya-mahārāju for the merit of his overlord. The donor is stated to have obtained Vinikoṇḍa-sīma from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāja-Tirumalarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 స్వస్తి (శ్రీ) జయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవరుషంబులు ౧౪[౮౭]అగు -
3 నేంటి [క్రో]ధన సంవ్వత్సర ఆశ్వీజ శు ౧[౧]లు
4 (శ్రీ)మ[ద్రా]జాధిరాజ రాజపర మేశ్వర (శ్రీ)
5 వీర[ప్ర]తాప (శ్రీ)సదాసివదేవమహారాయలు వి-
6 ద్యానగర[మందు] రత్నశింహాసనారూఢుడై పృ-
7 థివిసాం[మ్రా]జ్యము శేయుచుండ్డంగాను। (శ్రీ)మ[న్మ]-
8 హామండలేశ్వర వెంక్కటేశ్వ[రుని] [కు]మార వెంక్కట
9 రాజయ్య మహారాజయవారి కార్యకర్తలై_న ద-
10 ళవాయి వెంక్కటేశునింగారు యనమదల జక్కుల-
11 కొం[డయకు యిచ్చిన] భూదానధమశాసనము। [(శ్రీ)మ]-
12 న్మహామండ్డలేశ్వర [రామ]రాజు [తిరుమల]రాజయ్యదేవ
13 మహారాజయ్యవారు వెంక[ట్రా]జయ్యవారికి పాలిం-
14 చి యిన నవధరించిన వినికొండసీమలోని యనమద-
15 ల [గ్రా]మానను బచ్చేపల్లి పొలి[మేర]వంక్కను . .

16 . . . .

17 . . . . క్షేత్రము . . . . .

18 . . . . కుమార వెంక్క[ట] . . . . .

19 . రాజయ్య వారికిన్ని పుణ్యముగాను శ్రివాచకముగాను త్రికర-

20 [ణ శుధి]గాను యిస్తిమి । గనక ఆ క్షేత్రంలోను పండ్డే నానా ధాన్యా-

21 లున్ను మీ పుత్రపౌత్రపారంప్పర్యము ఆచంద్రాక-[స్థాయి]

22 . . అనుభవించ్చి బ్రతుకువారు । స్వదత్తాం . . . . . వా౯ యో

23 హారేతి . . . ధరా షష్టివ ష సహస్రాణి . . . . . యాం జాయతే క్రిమిః॥ స్వ-

24 దత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం . . . .

25 . . . దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ।

No. 266.

(*A. R. No.* 163 *of* 1905.)

MĀRKĀPUR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the east wall of the Lakshmīdēvi shirne in the Chennakēśava temple.

Sadāśiva, 1567 A.D.

This is dated in **Śaka 1489, Prabhava, Kārtika śu. 14** and the gift is said to have been made on the occasion of a lunar eclipse. Kārtika śu 14 of that year occured on October 17 and the *tithi* ended at ·03 of the day. The lunar eclipse occured the next day. The date thus corresponds to **1567 A.D., October 17, (Friday).**

It redords a gift of half a *gōcharma* of dry land in the gift village Mārella in Addaṅkisīma, a *marttu* of wet land under the tank at Mārakāpuram, and specified quantities of the offerings in the temple as also the gifts (*saṁbhāvana*) made by the elders on the occasions of festivals for the purpose of reading the *purāṇm* in the presence of the god to Lakshmaṇayya of Hārita-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*, son of Girayya and grandson of Parāṅkuśam Raṅgayya, by Mahāmaṇḍalēśvara Veṅkaṭayyadēva-mahārāja, of Ātrēya-*gōtra*, Āpastaṁba-*sūtra* and Yajuś-*śākha*, son of Tirumalayyadēva mahārāju and grandson of Āravīṭi Rāmarāju Śrīraṅgarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవష౯ంబులు ౧౪౮[౯] అగునేటి ప్రభవ సంవ్వత్సర కాత్తి౯క శుద్ధ ౧౪

2 లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాసివదేవమహారాయలు రత్న సింహాసనారూఢులై

3 పృథివిసాంమ్రాజ్యం శేయుచుండగాను అత్రేయగోత్ర ఆపస్తంబసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర ఆరెవీ-

4 టి రామరాజు శ్రీరంగరాజయ్య దేవమహారాజులుంగారి పౌత్రులు తిరుమలరాజయ్య దేవమహారాజులుంగారి పుత్రులైన వెంక-

5 టయ్యదేవమహారాజులుంగారు । హారితగోత్ర ఆపస్తంబసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులై[న*] పరాన్కుశం రంగయ్యగారి పౌత్రు-

6 లై [గిర]యగారి పుత్రులైన లక్ష్మణయ్యగారికి యిచిన ధమ్మ౯శాసనక్రమమెట్లన్నను మారకపురం చెంన్నరాయల సంనిధి-

7 ని మీరు పురాణం విన్నపంచేసుక వుండేటందులకు అదంకిసీమలో చెంనరాయలకు సాగివచ్చే మారెళ్లగ్రామా-

8 నను అర్ఘగోచర్మం వెలిపొలముంను మారకపురం చెరువుకింద మత్తుఁరు వరిమడింన్ని పెరుమాళ్ళకో వెలను దిన-

9 ం ౧కి తళిఘెడు ప్రసాదముంను తిరుపంణిరాలు వ[గలు] రెండేసి[ం]ని చందనకాపు మోదలైన తీర్థప్రసాదాలు-

10 ంను తిరుణాళ్ళనాండు అక్కడి పెద్దలలో[బె]ట్టు సంభావనాను సంధివిధి తిరుమాళిఘానున్నఇవి ఇం[ని]వటుంన్ను సో-

11 మోపరాగ పుణ్యకాలమందు త్రిపురుషాదేశంగాను త్రివాచకంగాను సహిరణ్యోదక దానధారా పూ-

12 ర్వకంగాను ఇస్తిమిగాన మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యం అనుభవించి సుఖులై వుండువారు ॥

13 స్వదత్తాం పరదత్తం వా యోహరేత వసుంధరాం[।] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమీ[॥*]

14 శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర రామరాజు శ్రీరంగరాజయదేవమహారాజులుంగారు మారకపురం అధికారి స్తానంవా-

15 రికి కరణాలకుం బుత్తెంచిన కార్యం వెంకటపతి పరాంకుశం లక్ష్మణయంగానిఁ చంనరాయల సంనిధిని పురాణం

16 వింనపం చేసుక వుండంగట్టడచేసి అంద్దులకు స్వాస్థ్యం యేర్పరచి దానపత్రం ఇచినాండేకా[క] ఆ దానపత్రప్రకా-

17 రాననే మాన్యం గట్టడ సేస్తిమిగాన ఆ స్వాస్థ్యంవారికి సాగించేది ॥

No. 267.

(*A. R. No.* 636 *of* 1920.)

Chāvali, Tenali Taluk, Guntur District.

On the southern gate of the Vālēśvara temple.

Sadāśiva, 1568 A.D.

This is dated **Śaka 1489,** also expressed by the chronogram *nava-ashṭa-vārddhi-śaśabhṛit*, **Prabhava, Māgha śu. 11** corresponding to **1568 January 10.**

This record commences with a Sanskrit verse describing god Vālēśvara of Chāvali consecrated by Rāmabhadra and registers a gift of the village Tōṁṭapalli in Koṇḍavīḍu-sīma by Mahāmaṇḍalēśvara Komāra Veṅkaṭayyadēva Mahārāju on the orders of Yaram Timmarājaya for worship and offerings to the god. Koṇḍavīḍu-sīma is said to have been given a *nāyaṅkara* to the donor by Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalarājayyadēva Mahārāju. Also states that this was a renewal of an original grant of this village by Purushōttama Gajapati and mentions in addition, the gift of Boddalūru by Bhujabalarāya and some land by Siddhirāju Timmarājayya to the same temple.

Text

1 శుభమస్తు। శ్రీచెవలి పురాధ్య -

2 శ్లో। గంగవారితటస్థిత ః। వాలేశ్వరో

3 విజయతే। రామభద్రప్రతిష్ఠితః। శ్రీ

4 మానత్రికులోద్భవో నృపవరః శ్రీవెంక -

5 టేశాన్వయః। పుత్ర స్తిమ్మ మహీప -

6 తేః పురవరాం శ్రీతోంటపల్లిం దదౌ।

7 తద్ వాలే[శా]య కోమార వెంకటమహీ -

8 పాలోత్తమః కీర్తిమాన్ ధన్యః శ్రీయరం -

9 దిమ్మ భూవరవరానుజో విశేషాదరః ॥౨॥
10 శాకాబ్దేషు నవాష్టవార్ధిశశభృత్సంఖ్యా
11 గతేషు స్ఫురం। మాఘే శ్రీప్రభవాఖ్య వ -
12 త్సరయుతే చైకాదశీ వాసరే। వాలేశాయ
13 సమర్పితా సఫలితా శ్రీతోంటపల్లీ పురీ।
14 సర్వజ్ఞేన కొమార వెంకటధరాధీశేన నిత్యం
15 ముదా ।౩। శ్రీశ్రీం జేయున్॥ శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ
16 జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబు -
17 లు ౧౪౮౯ అగునేటి ప్రభవ సంవ్వత్సర మాఘ శు -
18 ౧౧లు శ్రీసకల జగదీశ్వరులైన చావలి వాలేశ్వర
19 శ్రీమహాలింగ్గానకు శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర
20 వెంక్కటేశుని కొమార వెంక్కటయ్య దేవమహారా -
21 జులుంగారు అనంత్తములైన సాష్టాంగాదండ్డనమ -
22 స్కారములు సమర్ప్పించ్చి యిచ్చిన భూదానధ-
23 ర్మశాసనపత్రక్రమ మెట్లన్నను। శ్రీమద్రాజా-
24 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
25 సదాసివదేవమహారాయలుంగారు ప్రుథ్వి-
26 సామ్రాజ్యము సేయుచుండ్డంగాను శ్రీమ-
27 న్మహామండ్డలేశ్వర రామరాజు తిరుమల
28 రాజయ్యదేవ మహారాజులుంగారు మా
29 నాయంక్కరానకు పాలించ్చ నవధరించ్చిన
30 కొండ్డవీటి శీమలోను కొండతూర్ప్పున తో-
31 ంటపల్లి గ్రామము స్వామియొక్క నిత్యనయి-
32 వేద్య దీపారాధన కల్యాణమహోత్సవము-
33 లు మొదలైన సకలోపచారాలకున్ను సహి-
34 రణ్యోదక దానధారాపూర్వకముగాను ఆ-
35 చంద్రార్కస్థాయిగాను సమర్ప్పించ్చితిమి గన-
36 క స్వామి సకల భోగాలున్ను అనుభవిం-
37 చ్చునది। శ్రీశ్రీశ్రీ యేకైవ భగినీలోకే సర్వే-
38 షామేవ భూభుజాం[।*] నభోజ్యా న కరగ్రాహ్యే
39 [శ]ంభుదత్తా వసుంధరా। శ్రీశ్రీశ్రీ జేయు[॥*]
40 పురుషోత్తమగజపతి దత్తి తోం-
41 ట్టపల్లిగ్రామం పునరుద్ధరణం కొమా-
42 [ర]వెంక్కటరాజు సమర్పణ। శ్రీచ-
43 వలి వాలేశ్వరునికి భుజబలరాయ
44 దత్తి బొద్దలూరి గ్రామము। శ్రీ
45 వ్వాలేశ్వరునికి సిద్ధిరాజు తిమ్మరాజయ్య
46 వారు సమర్పించ్చి యిప్పించ్చిన ఖం-
47 డ్డికలు శ్రీనాథరాజువారి చేత యిప్పిం-
48 చ్చిన యిం[టూ]రి ఖండ్డికన్ని అనంతరా-
49 జు చేతయిప్పించ్చిన అమృతలూరి ఖండ్డి-

50 క ౧న్ని సరెపల్లివారిచేత యిప్పించ్చిన కణంగా-
51 ల ఖండ్డిక ౧న్ని చెవలి అడ్డగడ సుంఖంము-
52 న్ను యివి సిద్ధిరాజు తిమ్మరాజయ్యవారు స్వా-
53 మి కల్యాణ మహోత్సవానకు సమ-
54 ప్పించ్చినవి॥

No. 268.

(*A. R. No.* 138 *of* 1918.)

GUṆḌĀLA, DHONE TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in a field.

Sadāśiva, 1569 A.D.

The epigraph is dated **Śaka 1491, Śukla, Chaitra śu. 10 corresponding to 1569 A.D., March 27.**

It records a grant of land in Tāḍūru by Veṅkaṭanāyanigāru to Bhōgaya, entrusting him with the construction of the *prākāra*, *maṇṭapa*, gardens, tanks etc., of the temple of Chennakēśava at Guṇḍāla in Dhōni-sīma.

TEXT

1 సుభమస్తు [స్వస్తి] శ్రీజయాభ్యుదయ శా-
2 లివాహన శక వరుసంబులు ౧౪౯౧ అగు-
3 నేటి శుక్లసంవత్సర చయిత్ర శు ౧౦ లు శ్రీ
4 మంన్మహారాజా[ధి]రాజ రాజపరమేశ్వర
5 శ్రీవీరప్రతాప స[దా]సివరాయదేవమహారాయ-
6 లు ప్రుథ్విసాంమ్రాజ్యం చేయు[చునుం]డగాను
7 శ్రీమద్యఖిలాండ్డకోటి బ్రం[హ్మాండ] నా[య]కు-
8 లయిన దోనిసీమలోని గుండాల శ్రీచం-
9 నకేశవ పెరుమాళ్ల సకలవిధ కయింక[ర్య]-
10 పరుడైన మొదులదొ[డ్ల] వెంకటనాయనిం-
11 గారు [చనదొడ్ల] భోగము[శా]య [కొమారుడు]
12 భోగయకు యిచ్చిన శిలాశాసన క్రమ-
13 మెట్లన్నను గుండాల శ్రీచంనకేశవుల ప్రా-
14 కారమంటపాలు [తి]రునందనవనాలు కోనేలు- [మోదలై]-
15 న కయింకర్యాలు నీవు మామీద కర్తవయి సేయించేటం-
16 దులకు నీకు చేను మాన్యం పెట్టిన వి[వరం] తా[డూ]రి
17 [రెడ్డి] తాడుగోటు కొంండ్రెడ్డి మోదలయిన రెడ్డికరణా-
18 లుంను తలారి బ[ల్లెం] తిరుమలయ్య గుం[డ]క కేశవులస్తా-
19 [ని]కుడు రంగాదాసరి వీరు[ల సం]మతిని తాడూరి పొలం-
20 లోను గుండాలకు వుత్తరభాగంన ఆ వెనే స్తలం యరనే-
21 [ల] బీజవరి ౫౦౭ ॥ అతురాలాను తూమెందు [౨]
22 యీచేను నీకు సర్వమాన్యంగా యిస్తిమి యీతూమె-
23 [డు] నిరూపానమునను నీపుత్రపౌత్రపారంపరి-
24 యముగా ఆచంద్రార్కస్థాయిగా ఆ చేన వచ్చిన నానా-

25 [ధాన్య]ముల అనుభవించుకొని నేమించి
26 [చం]నకేశవుల కయింకర్యాలు సేయించుకొ
27 . . . . . ఉండేది అని యిచ్చిన శిలా[శా]స[నము] . . . .
28 [యిందు]కు యెవ్వరు తప్పినాను తమ [మాతాపితృ]లను
29 వారణాసిలో వధియించిన వారు . . . . .
30 వరు తపినాను [గాడిదమో] . . . .
31 . . . .
32 మంగల మ[హా] శ్రీ శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 269.

(*A.R. No.* 166 *of* 1905.)

MĀRKĀPŪR, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a pillar of the *garuḍa-maṇḍapa* in the Chennkēśavasvāmin temple.

Sadāśiva, 1569 A.D.

This is dated **Śaka 1491, Śukla, Āshāḍha śu. 12** corresponding to **1569 A.D., June 25.**

The record is partly built in. It registers a gift of the income out of the *ākulamantrāyam* to the god by Chennapa-nāyaka, son of Komāra Timmā-nāyaka and grandson of Veligōṭi Peda Timmā-nāyaka of Rēcherla-*gōtra*. The donor is said to have obtained Kochcherlakōṭa-sīma as *nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Tirumalarājaya.

TEXT

1 శుభమస్తు[।*] స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౯౧ అగునేటి
3 శుక్ల సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ లు శ్రీమద్రా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతా-
5 ప శ్రీసదాసివదేవమహారాయలు విద్యా-
6 నగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృ-
7 థివిసామ్రాజ్యముం చేయుచుండగాను అఖి-
8 లాండకోటిబ్రంహాండనాయకుండైన శ్రీ-
9 చెంనకేశవరాయలకు రేచెర్ల గోత్రపవిత్రు-
10 లైన వెలిగోటి పెదతింమానాయనిగారి పౌ-
11 త్రులైన కొమార తింమానాయనిగారి పుత్రులై[న]
12 చెంనప నాయనింగారు అనంత్తములైన ద-
13 ంణములు సమర్పించి యిచిన ధర్మశాసన-
14 క్రమమెట్లంనను శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర
15 రామరాజ తిరుమల్రాజయదేవమహారా-
16 జులుంగారు మా నాయంకరానకు పాలిం-
17 చి యిచిన కొచెర్లకోటసీమకు లోనైన మా-
18 రకపురపు గ్రామానను మా నగరి అకుల మంత్రా-
19 యానకు చెలివచే రోకం। యీ తథాతిథి[1]

[1] The continuation is built in.

No. 270.

(*A.R. No.* 434 *of* 1911.)

POTTAPI, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

At the entrance of the Mūlasthānēśvara temple.

Sadāśiva, (date lost)

The inscription which is incomplete, records a *daśavanda* grant of land to Liṅgāreḍḍi and others (names lost), and also to Paṇḍaraṅgi Anantayya and Pāpayya, the *karaṇams*, by Varadayya Dēvachōḍa-mahārāju, son of Mahāmaṇḍalēśvara Maṭla Pūcharājayya Dēvachōḍa-mahārāju for their having constructed the *Antaragaṅga* canal in Pottapi in Pottapi-nāḍu of Sidhavaṭam-sīma in the name of Kōnamaṁgāru, the donor's mother. The donor is said to have obtained Sidhavaṭam-sīma, a subdivision of Udayagiri-durga, as *amara-nāyaṅkara* from Mahāmaṇḍalēśvara Rāma-rāju Tirumalarājayyadēva-mahārāju.

TEXT

1 . . . .
2 పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీసదాశివదే-
3 వమహారాయలుంగారు విద్యానగర-
4 మందు పృథివిసామ్రాజ్యం శేయుచుం-
5 డంగాను శ్రీమ[న్మ]హామండలేశ్వ-
6 ర మట్ల పూ[చ]రాజయ్య దేవచో-
7 డ మహారాజులయ్యవారి [కో]-
8 మారుం[డు] వరదయ్య దేవచో-
9 డ మహారాజులుంగారు పొ-
10 త్తపి . . . .
11 . . . .
12 . . . . . లింగారెడింగారికిన్ని
13 . . కరణాలు పండరంగ్గి అనం-
14 తయ్య . . పాపయ్యంగారికిన్ని
15 ఇచ్చిన దసవంద శిలాశాసనక్రమ-
16 మెట్లంనను శ్రీమన్ మహామండలేశ్వ-
17 ర రామరాజు తిరుమలరాజయ్య-
18 దేవమహారాజుల అయ్యవారు మా-
19 కు అమరనాయంకరానకు పా-
20 లించిన వుదయగిరి దుగానకు చెల్లివచ్చే
21 సిధవటం శీమలోని పొత్తపినాంటి
22 . . [మందును] పొత్తపి గ్రామమందు
23 మా తల్లి [కో]నమంమంగారి పే-
24 రిటను అంతరగంగ కాలువ తవ్వెం-
25 చ్చినందుకు కట్టడసేసిన వివరం మా
26 యంన యలమరాజుంగారుంన్ను మే-

27 ముంను వోరంపాటిగడప్రకారం క-
28 ట్టడనేసి కొలపించ్చిన గడప్రకారా-
29 నను కు ౬౦ అరువై కుంటలకుంను[1]

No. 271.

(*A.R. No.* 62 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On the west wall of the Narasiṁhasvāmin shrine in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sadāśiva, (date lost).

This fragmentary inscription registers the grant of 300 *Chakra-gadyas* into the temple treasury of god Ahōbalēśvara for the village Chilūru in Podile-sīma as a perpetual endowment (*poliyūṭṭu*) for offerings and services to the god when he halted in the 16-pillared *maṇḍapa* built in the temple garden on specified occasions. The name of the donor who held Podile-sīma as his *nāyaṅkara* and the details of the date are lost.

TEXT

1 . . . . . . తిరుమాళె . . పడికి . . . . .
2 . . . యిచ్చిన గ్రామపొలివోటు క్రమమెట్లన్నను సదాసివదేవమ-
3 హారాయలు మాకు నాయంకరానకు పాలించిన పొదిలె సీ[మలో]-
4 ని [చి]లూరి గ్రామం ౧కి రేఖచక్ర గ ౩౦౦ అక్షరాలాను చక్ర [మున్నూరు]
5 వరహాలకుంన్ను యీ సంవత్సర కార్తీక ఆరభ్యంగాను శ్రీఅహోబలేశ్వరుల
6 శ్రీభండారానకు గ్రామం సమర్పించ్చి పొలివూటు[గట్ట]డ వివరము। . . నగ-
7 రి తెరువున వేయించ్చిన తిరునందనవనముం . గట్టించిన పదహారు స్తంభా[ల]-
8 మండపానను శ్రీఅహోబలేశ్వరులు నిధి మీదనుండి పర్వమహోత్స[వా]-
9 లను వేంచ్చేశే పూంటలుంను దిగువ తిరుపతినుండి నిధిమీదికి వేంచేశే పూటల-
10 ను . . య ౧కి ఆరగించే పూంటలు ౧౬కి పూట ౧కి తళిఘకు బియ్యాం ఖ ౦
11 పెసలు ౪। ఆబేడలు ౪।।న్ని వుపు మ ౧ మిరియాలు . . ఆవాలు . .
12 . . . బెల్లం . పంచదార ౧ సమ[ర్పి] .

No. 272.

(*A. R. No.* 176 *of* 1917.)

TĀḌIKOṆḌA, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a mutilated stone set up opposite to the choultry in the village.

Sadāśiva, (date lost).

This is very much damaged. It mentions Gutti Yara-Tirumalarājayya and Timminēniṅgāru. It seems to refer to the rates of annual levy on agricultural lands, exempting the artisans (*battulu*) from payment of these levies.

TEXT

First face

1 . . . .
2 సామ్రాజ్య . . . . .
3 మహామండ . . . . .

[1] Incomplete

4 జయ్యదేవ మహారా[జు] . . . .

5 [కొ]ం[మ]ంగారి తిం మినేనింగారు . .

6 . . [నుం]చ్చి కాంపురాలు వుండే[త] . .

7 ఉన్న॥ గుతి యఅం దిరుమలరాజయ్యవారు మా [నాయ]-

8 [ంకరా]నకు పాలించ్చి ఇయ్యనవధరించ్చిన కొండవీటి సీమలో

9 . డ్డను [వ్యవసాయ]గు త్త యీా రెండు పడాదులు సకల

10 . . . . [చేనికి]రెండ్డో యేంటికి ఒన్న

11 రా ౧౩౬ . . గ ౧౩౯ కోమట్లకు తూమెండు .

12 . . . . . . [రె]ండో యాంటనుండ్డి యల్లకాలా . . . . . .

13 . . . . . . ండా యేంటను . . .

14 . . . .

15 . . . . న బత్తుల వారికి పన్ను లేదు . . . . సమ స్త . .

16 to 18 are very much damaged.

Second face

19 వ్వరు ద[ప్పి]-

20 నాను గంగక-

21 త= గో[బ్రాహ్మ-

22 [ని]ం జంపిన పా-

23 పానం బోదురు

24 యీా ధ[ర్మ*]ం దప్పిన

25 వారి మానాలును

26 . . . .

27 . . వునవారు .

No. 273.

(*A.R. No.* 700 *of* 1919.)

HĀLAHARIVI, ALURU TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Āñjanēyasvāmin temple.

Sadāśiva, (no date).

States that Aḷiya-Rāmappaya, having made a representation to the king and obtained his consent, granted the village Aligera to the temple of Chennakēśava for a feeding house for the itinerant *brāhmaṇas* and *śūdras* who resorted to the military road.

TEXT

1 . సదాసివరాయులకు అళియ-

2 రామప్పయ వింనపంచేసి హాల-

3 హారివి చెంనకేశవదేవునికి ఇ

4 దండుతోవను వచ్చే పరదేశి బ్రా-

5 ంహ్మలకు సూద్రులకు అంనసత్తు-

6 రుపు పెటి అందుకు అలిగెరగ్రామం సహి-

7 పుతరుపు శేశి తాంమ్రశాసనం యింపిం-

8 చి ధారపోశిరి యిందులకు ధారపోశి-

9 న పొలాలుకుంను యింతవటుంను యీా

10 ధర్మానకు నడచిన వారె పుణ్యులు యీా ధ -

11 ర్మానకు తప్పినవారె పంచమహాపాతు-

12 కులు శ్రీరామక్రుష్ణ యిందుకు[వెలి] [॥*]

No. 274.

(*A. R. No.* 726 *of* 1919.)

HĀḶĒBĪḌU, ALUR TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a beam over the main entrance into the temple of Ahōbalasvāmin.

Sadāśiva, (no date)

It registers the grant of the village Tummalabīḍu in Heṁṭe-sīma, which was under the administration of Rāmarāju Kōnēṭi Timmarāju, to the god Avubhaḷa-Janārdana at Huḷiyabīḍu, by the king.

TEXT

1 హుళియబీటి శ్రీఅవుభళ జనార్ధన దేవుని ఆరగింపులకు అంగ్గరంగ్గవైభవాలకు సదాసివ రాయలు పృథివిరా -

2 జ్యంనుండి రామరాజు కోనేటి తింమరాజుకు పాలించిన హెంటె సీమలోని తుంమ్మలబీటి గ్రామం వహిపుత్తరువు సే -

3 సి సమర్పించంస్తిమి యీా ధర్మం నడపినవారే పుణ్యులు యీా ధర్మానకు యవ్వరు తప్పి నడచిన వారు వారణాసిలో

4 తమ తల్లితండ్రిని కుతికె కోసిన దోషాన పోయినవారు శ్రీరామ[॥*]

No. 275.

(*A.R. No.* 730 *of* 1919.)

HALIGĒRĪ, ALUR TALUK, BELLARY DISTRICT.

On a slab set up near the Āñjanēyasvāmin temple.

Sadāśiva, (no date)

It registers a royal grant of the village Aligere to the god Chennakēśvara at Hālahari for conducting a feeding house for the *brāhmaṇas* the *āradēśis* and *paradēśis* using the military road.

TEXT

1 సదాసివరాయలు అలిగెరె

2 గ్రామము హాలహరి చెంన-

3 కేశ్వరున్కిన్ని దండుదోవ బ్రాహ్మల-

4 కు అరదేసి పరదేసికి సతరఉకు

5 ధారవోసి ఇచెను ఇ ధర్మము నడ -

6 పిన వారె పుణ్యులు నడపనివారె పంచ -

7 మహాపాతకులు .

No. 276.

(*A. R. No.* 595 *of* 1925.)

VĒLPŪRU, SATTENAPALLE TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up near the Viśvanāthasvāmin temple.

Sadāśiva

This is dated **Saka 14............, Śrāvaṇa śu. 13.**

It records the remission of taxes on barbers in Koṇḍaviṭi-sīma by **Rāmappayya** who was administering the district.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ[శక వరు]షం-
2 బ్బులు ౧౪ . ౦ అగు-
3 నేంటి . . . . న్సంవ్వ-
4 త్సర శ్రావణ [శు] ౧౩ లు
5 శ్రీరాజాధిరాజ రా-
6 జ మహారాజ రాజ-
7 పరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర-
8 తాప శ్రీ సదాసివదేవ
9 మహారాయలు పృథి-
10 వి సామ్రాజ్యము శే-
11 యంగా . . రామ-
12 ప్పయ్యవారు కొండ-
13 వీటి శీమలోను కరప-
14 ట్నాలు సహా మంగ్గళ్ళకు
15 యిచ్చిన ధర్మశాసనము
16 మీరు వెట్టి పన్ను వెట్టిన
17 సర్వమాన్యము శేసి
18 మానితిమి గాన యి-
19 ందుకు యెవ్వరు త-
20. ప్పినాను గోహత్య బ్రం-
21 హత్య శేశినవారు వా-
22 రణాశిలోను తమతల్లిదండ్రు[1]

No. 277.

(*A. R. No.* 317 *of* 1926.)

MUSHṬŪRU, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock in front of the Kāṭamayya temple on the hill side in the village.

Sadāśiva, (date lost).

The name of the king alone can be made out.

TEXT

1 ౦ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ . . . .
2 అగునేటి . . . . సంవత్సర . . . . . .
3 శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర సదాసివదేవమహారా . . .
4 విద్యానగరమం . . . .
5–9 Very much damaged.
10 . . . . . . కనుక యిందుకు ఎవరు తప్పి-
11 నాను . . . . న పాపాన పోదురు మాతృగమనం
12 . . . . మానం మాదిగవానికి యిచ్చిన పాపాన బోదురు శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 278.

(*A. R. No.* 699 *of* 1917.)

KŌVELAKUṆṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Raṅgasvāmin temple.

Tirumala, 1571 A.D.

---

[1] Seems to have been continued at the top, the writing is badly worn out.

This is dated **Śaka 1493, Prajōtpatti, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1571 A.D., October 29, (Monday).**

It registers the grant of the village China-Koperla in Kōgilakuṇṭla in Rēnāḍu, to the god Paṇḍaraṅga-Viṭhalēśvara at Kōgilakuṇṭla by Mahāmaṇḍalēśvara Nandyāla Narasiṅgarājudēva Mahārāju, son of Timmayadēva Mahārāju and grandson of Narasiṅgarājadēva-Mahārāju of Ātrēya-gōtra, Āpastaṁba-sūtra and Yajuś-śākha and born in the lunar race. The donor is said to have obtained Kōgilakuṇṭla as *nāyaṅkara* from the king who was ruling from Penugoṇḍa.

TEXT

శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలి-
వాహన శక వరుషంబులు ౧౪౯౩ అగునేటి ప్ర[జోత్ప]త్తి
సంవత్సర కార్తీక శు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమే-
శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీతిరుమలదేవమహారాయలుంగా-
రు పెనుగొండను రత్నసింహాసనారూఢులయి పృథివిసామ్రా-
జ్యము చేయుచుండంగాను శ్రీఅఖిలాండకోటిబ్రంహాం-
డనాయక వేదవేదాంత్తవేద్య పురాణపురుషోత్తమ చతు-
ర్దశభువనాధీశ్వరుండైన కోగిలకుంట్ల పండరంగ విఠలేశ్వర పె-
రుమాళ్లకు ఆత్రేయసగోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం సోమవంశోద్భవులై-
న శ్రీమన్మహామండలేశ్వర నంద్యాల నరశింగరాజుదేవమహారాజు-
లుంగారి పౌత్రుడును తిమయ్యదేవమహారాజులుంగారి పు-
త్రుండైన నరశింగరాజుదేవమహారాజులుంగారు అనంత్తములైన
దండములు సమర్పించ్చి యిచిన ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను తి-
రుమలదేవమహారాయలుంగారు మా నాయంకరానకు పా-
లించిన రేనాటిలోను కోగి[ల*]కుంట్లకు చెల్లె చినకొపెర్ల గ్రా-
మం అందుగల కాడారంభనిరారంభసుం[ఖ]సువర్ణాదా-
యఫలవ్రితసహితంగాను తూర్పునకు పుప్పలూరి పొలం
మోయనున్ను అగ్నియపుమూల దక్షి[ణా]నకు పెదకొప్పె-
ర్ల పొలమేర మోయనున్ను కయిపవాగు మేర పడు-
మటికి కయిప పొలమేర వాయివ్యపుమూల-
కు నందవరం పొలమేర వుతరానకు వల్లంపా-
టి పొలమేర యీశాన్యపు మూల యిందుకు చతు-
రక్రమముంను అఇన చినకొపెల గ్రామం స్వామి కోవిలకు-
ంట్ల పండరంగి విఠలేశ్వర్లకు త్రివాచకంగాను త్రికర-
ణ శుద్ధిగాను సమర్పిస్తిమి ॥ యీ పుణ్యానకు యవు-
రు గనక తప్పినాను మాతృ పితృ ద్రోహము సేసిన
వారు ॥ [స్వ]దత్తం పరద[ం][1]త్తం వా యో హరేతి
వసుంధర షష్టి వరుష సహస్రాణి విష్టాయాం జా-
యతె క్రిమి ॥ యీ ధర్మానకు యెవ్వరు తప్పినా-
ను స్వణక మాంసం సురాసెవించిన వారు ॥
శ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

[1] This *anusvārā* is redundant.

No. 279.

(*A.R. No.* 698 *of* 1917.)

KŌVELAKUṆṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Raṅgasvāmin temple.

Tirumala, 1573 A.D.

This is dated **Śaka 1495, Śrīmukha, Kārtika śu. 10** corresponding to **1573 A.D., November 4, (Wednesday).**

The lower part of the record is badly worn out. It records a grant made by Mahāmaṇḍalēśvara Narasiṅgarājudēva-Mahārāju, son of Timmayadēva Mahārāju and grandson of Nandyāla Narasiṅgarājudēva-Mahārāju to god Paṇḍaraṅga Viṭhalēśvara at Kōgilakuṇṭla in Kōgilakuṇṭla-sīma which was held by the donor as *nāyaṅkara* from Śrīraṅgadēva Mahārāya.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవరుషంబ్బులు ౧౪౯౫ అగునేటి శ్రీముఖ సంవ-
3 త్సర కార్తిక శు ౧౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజప-
4 రమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీతిరుమలదేవమహారాయలుం-
5 గారు పెనుగొండ రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివిసా-
6 మ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీఅఖిలాండకోటి బ్రం-
7 హ్మాండనాయకుండైన కోగిలకుంట్ల పండరంగ
8 విఠలేశ్వరులకు ఆత్రేయగోత్రం అపస్తంభసూత్రం
9 యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన సోమవంశోద్భవులయిన్న
10 శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర నంద్యాల నరశింగరా-
11 జు దేవమహారాజులుంగారి పౌత్రుడును తింమయదేవ-
12 మహారాజులుంగారి పుత్రుండైన నరశింగరాజు దే-
13 వమహారాజులుంగారు అనంత్తములైన దండము-
14 లు సమర్పించియిచిన ధర్మశాసనక్రమ మెట్లన్నను
15 [మా నాయంక]రానకు శ్రీరంగదేవ మహారాయలు
16 . . . . కోగిలకుంట్ల సీమ కోగిలకుం[ట్ల]

The rest of the inscription is completly worn out.

No. 280.

(*A. R. No.* 43 *of* 1915.)

SRĪŚAILAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near a tank west of the Mallikārjuna temple.

Tirumala (?), 1574 A.D.

This is dated **Śaka 1496, Bhāva, Vaiśākha ba. 30, Thursday,** corresponding to **1574 A.D., May 20.**

It states that Dantikanṭi Liṅgappaṇṇa, the *kāryakarta* of Rāmarājayyadēva Mahārāju, who was the son of Tirumaladēva Mahārāja, having repiared the bund across the Bhōgavatī to the west of the *prākāra* of the Mallikārjuna temple, at the command of his preceptor Vīraśaiva-Śāntabhikshāvṛitti-ayya for the merit of his

teachers and parents, had the goddess Bhōgavatī consecrated on the tank bund by Savaram Basvappa, the *mudra* officer of the king and Gaṅginēni Gaṅgappa, his own *mudra* officer, and endowed a garden near the tank for the daily supply of flowers to god Mallikārjuna.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక -
2 వర్షంబులు ౧౪౯౬ అగునేటి భావ సంవత్సర వైశాఖ -
3 బ ౩ం [గురు]వారం శ్రీపర్వతంమీద శ్రీ మల్లికార్జునదేవుని ప్రాకారం
4 కోట పడమటను భోగావతీనదికి పుర్వాన కటిన కట ఖలమయి నీ -
5 రు నిల్వకపోంగాను శ్రీవీరశైవశాంత్త భిక్షావ్రిత్తి అయ్యవారు ఆన -
6 తిన । శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర -
7 తిరుమలదేవమహారాయలుంగారి కొమారుం -
8 డు రామరాజయ్యదేవ మహారాజులయ్యవారి కార్య -
9 [క]ర్తలైన దం[తి]కంటి లింగపణగారు ఆ భోగావతీ కట పున -
10 రుద్ధారణంగా కటుకాలువలు తీపించి తమ గురువు -
11 లకుంను తమ తలిదండ్రాదులకుంను పుణ్యంగాను పున -
12 ప్రతిష్ట రామరాజయ్యవారి ముద్ర సవరం బస్వప్పనున్ను
13 తమ ముద్ర గంగినేని గంగప్పనున్ను అంపి శేయించిన
14 భోగవతీపునప్రతిష్ట ఆ కటమీదను చెర్లోను సదా -
15 గాను శ్రీమల్లికార్జునదేవునికి పువ్వలతోంట -
16 కు ఆచంద్రార్కస్తాఇగాను సమర్పించినారం గన -
17 క యవ్వరైనాను రాజులను తగిలికాని
18 తమ స్వఇచ్ఛగా[ని] తోంట తీసుకొనటాయనా త -
19 మ గురువులాను తమతల్లిదండ్రాదులాను కాసీ -
20 లో గంగాతీరమందు గోబ్రాహ్మణవధ చే -
21 శిన పాపాన పోవువారు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణ -
22 ంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*]పరద -
23 త్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ -
24 వేత్ । శ్రీశ్రీశ్రీ[॥*]

No. 281.

(*A. R. No.* 806 *of* 1922.)

VALLŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar in the maṇḍapa before the Veṇugōpālasvāmin temple.

Śrīraṅga I, 1572 A.D.

The inscription is dated **Śaka 14[9]5 (current), Āṅgīrasa, Āshāḍha śu. 11** corresponding to **1572 A.D., June 22, Sunday.**

It states that on the representation of Bhāgavatula Raṅgama of Ātrēya-*gōtra* that the deed of grant for 2 *puṭṭis* of land given to him by the king on the date mentioned above having been stolen by thieves, the king was pleased to grant the deed again three months later on Āśvija śu. 10, Thursday. The grant land situated in Vallūru was re-measured in the presence of the village officers and a new inscription recording the re-grant of the land set up by Aḍapa Nāgappa-nāyaka, the *kāryakarta* of the king.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2 శకవర్షంబులు ౧౪[౯]౪ అగు-
3 నేంటి అంగ్గిరస సంవత్సర ఆషాఢ
4 శు ౧౧ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ
5 పరమేశ్వర వీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గ -
6 దేవమహారాయలు అయ్యావారి కార్యకర్త -
7 లైన అడప నాగప్పనాయనింగారు అత్రేయగోత్ర[ప] -
8 విత్రులైన భాగవతుల రంగమంగారికి
9 ఇచ్చిన భూదానశిలాశాసనక్రమమెట్లన్న -
10 ను అత్రేయగోత్రోద్భవులైన శ్రీమద్రాజా -
11 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప రామ -
12 రాజు శ్రీరంగ్గదేవమహారాజులవారి పౌ -
13 త్రులైన తిరుమలదేవమహారాయలవారి
14 పుత్రులైన శ్రీరంగరాయదేవమహారాయల

Second Face

15 . . . . నేంటి అంగ్గిరస సంవత్స -
16 ర ఆశ్వీజ శు ౧౦ గు శ్రీమహాలక్ష్మి మహో -
17 త్సవపుణ్యకాలమందు[ను] రా -
18 యలవారు మా వశాన పాలించ్చి ఇయ్యె -
19 నవధరించిన కొండవీటిదుర్గం రామే -
20 శ్వర[ము ఇ]స్థళానకుం శెల్లి వచ్చే
21 అగ్రహారాల[లో]ను వల్లూరి గ్రామా -
22 నను నీకు కేసరిపాటిని ఖ ౨ రెండుపుట్ల క్షే -
23 త్రము ధారవోశి ధర్మశాసనం పా -
24 లించ్చి ఆ క్షేత్రం పాయంజూ[ప] -
25 మని మా పేరను రాయసం పాలిం -
26 చ్చ నవధరించినారు గనక ఆ
27 రాయసప్రకారం [స్థ]లకరణాల రాచ
28 కరణాల సా[క్షిగా]ను వ్రాయించ్చినక్షే[త్రం*] కే -

Third Face

29 సరిపాటిని ఖ ౨ రెండ్డు పుట్లక్షే -
30 త్రమున్ను వల్లూరిగ్రామానను
31 కొలిపించ్చి పాయంజూపి ఇస్తిమి
32 గాకా గొల్లవారు నీకు పా[లి]ంచిన
33 ధర్మశాసనమున్ను మాపేరను పాలించిన
34 రాయసమున్ను నీవద్దవుండంగాను దొం -
35 గ్గలు ఎత్తుక పోయినారని మాకుం
36 జెపితిరి గనక తిరుమలదేవ మహారా -

37 యలవారికిన్ని వెంగళాజీఅమ్మగారికిన్ని పు[ణ్యం] -
38 గాను రాయలవారు నీకె పాలించ్చిన ధర్మశాస -
39 న ప్రకారానను ఇ క్షేత్రానను శిలాశాస -
40 నము వ్రాయించి ప్రతిష్ఠచేస్తిమి గనక [ఇ]
41 సర్వమాన్య క్షేత్రంవల్న పండిన
42 నానాధాన్యమున్ను నానాఫలాలు-
43 న్ను బ్రాంహ్మల మేడిపాళ్ల ధా -

Fourth Face

44 న్యం పొంగాను . . . . . ధాన్య . కోరికి వచ్చిన
45 ధాన్యం వెంగ్గళాజీ అంమ్మవారికి పుంణ్యా -
46 ంగాను నిత్య . . చేయించిన . . వు ఖ ఇ కిన్ని ఊ -
47 జీఽతంగాను ధాన్యం ఇచ్చి వేయించ్చిన . .
48 . . . . వై వున్న పరియంత్తం -
49 మున్ను యీ మర్యాదను పుణ్యం కా -
50 . . . . ఆ తోంటా ఆ క్షేత్రం నీ -
51 వు చెఱు[వు]కు ధారవోశి ఇచ్చినావు గన -
52 క [ఆ] గ్రామం బ్రాహ్మలకు ఆ క్షేత్రం ఫలాలు
53 యిచ్చి యేంట . . . యించకట్ట[డ] చే -
54 స్తిమి గనక యీ ధర్మానకు యవ్వ[రు]
55 విఘాతం శాయతలంచినాను . .
56 . . . పితామాతృవధశేశి గోబ్రాహ్మల
57 సహో వధశేశిన పాపానం బోవువారు । ఇ
58 ప్రిత్తికి చెల్లిన భూదాన శిలాశాసనము ౦ . . .
59 శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

Fifth Face

60 స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత వ -
61 సుంధ్ధరా[।*]షష్టివర్ఽరుషసహస్రాణి
62 విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః ॥
63 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పరదత్తా -
64 నుపాలనం[।*]పరదత్తాపహారేణ స్వ -
65 దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥౧॥

No. 282.

(*A. R. No.* 185 *of* 1922.)

Śrīperumbudūr, Sriperumbudur Taluk, Chingleput District.

On a slab near the *gōpura* of the Vishṇu temple.

Srīraṅga I, 1572 A.D.

This is dated **Saka 1494, Aṅgīrasa, Āshāḍha ba. 30, solar eclipse,** corresponding to **1572 A.D., July 9, Wednesday, ·99.**

It records gift of the income derived from certain taxes such as *kāvali*, *kandāyam*, etc., collected from some villages in the Mēkuḍi-ṭhāṇa in Chaṅgāṭikōṭa-sīma in Jayaṁ-

g oṇḍa-maṇḍalam of Chandragiri-rājya, for worship and offerings to god Ādikēśava-perumāḷ who had been worshipped by the Śrībhāshyakāras at Śrīperumbudūr, by Veṅkaṭayyadēva-mahārāju, son of Vīra Tirumalayyadēva-mahārāju and grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Āravīṭi Rāmarāju Śrīraṅgarājayyadēva-mahārāju. Cheṅgāṭa-sīma is said to have been obtained as *amara-nāyaṅkara* from the king by the donor.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః శుభమస్తు॥
2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబు -
3 లు ౧౪౯౪ అగునేటి ఆంగ్గీరస సంవ్వత్సర ఆషాఢ
4 బ ౩౦ లూ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర[తా] -
5 ప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలుగారు విద్యానగర-
6 మంద్దు రత్నసింహాసనారూఢులై పృధ్వీసామ్రాజ్యం చేయుచుండ్డంగా -
7 ను ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహా-
8 మండ్డలేశ్వర ఆరవీటి రామరాజు శ్రీరంగ్గరాజయ్య దేవమహారాజులయ్యవారి పౌత్రులు
9 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర తిరుమలదేవమహా-
10 రాయలయ్యవారి పుత్రులు వెంక్కటయ్య దేవమహారాజుగారు శ్రీపెరుంబుదూరి శ్రీ
11 భాష్యకారుల తిరువారాధనమైన ఆదికేశవపెరుమాళ్ల తిరుపణి తిరువారాధనల -
12 కు సమర్పించిన ధమ్మ శాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీరంగరాయదేవమహారాయలయ్య వా -
13 రు మాకు అమరనాయంక్కరానకు పాలించ్చిన చంద్రగిరిరాజ్యం జయంగొ -
14 ౦డ్డ మండ్డల మే[ను]చెంగ్గాటశీమలో మా[పుళూ]రి నాడు మేకుడి
15 శాణెనకు నడచివచ్చే గ్రామాలంద్దుల కావ[లి] కందాయం వెచ్చ విరాళం శా-
16 ణెనకు అచ్చె [పూ]రిపాటి తలారిపాటిన్ని యీ శాణానకు లోనుగా నడచేదిగ
17 మాకు యీ చెంగ్గాటి కోటంలోనుగాక నడచే ఆదికేశవపెరుమాళ్ల తిరు -
18 వళియాటం గ్రామాల శాణెవర్తనలు సహాగాను [యీ] సూర్యగ్రహ -
19 ణ పుణ్యకాలాన శ్రీపెరుంబుదూరి స్థళం శ్రీరామానుజ పుత్తేరి తీథ -
20 ౯మంద్దును శ్రీభాష్యకారుల తిరువారాధనమైన ఆదికేశవపెరుమాళ్ల స -
21 ౦నిధిని వెంగ్గళాజంమ్మవారికి పుణ్యంగాను సహిరణ్యోదక దానధారాపూ -
22 ర్వ(ఁ)కముగాను సర్వ్యపరిచ్ఛేదంగాను ఆచంద్రార్క్క స్థాయుగాను త్రివా -
23 చకముగాను శ్రీపెరుంబూధూరి శ్రీభాష్యకారుల తిరువారాధనమైన ఆ-
24 దికేశవ పెరుమాళ్ల తిరుపణి తిరువారాధనలకు ధారవోశి సమర్పించ్చి-
25 మిగాన యీ చెంగ్గాటికోటశీమ గ్రామాలకున్ను యీ శీమకు వెలిగా నడ-
26 చే ఆదికేశవ పెరుమాళ తిరువళియాటం గ్రామాలకున్ను కలిగిన కావలి [క]-
27 ౦దాయం పూరిపాటి తలారిపాటి యీ శాణెనకు లోన నడచే మగమ
28 సహాగాను ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను ఆదికేశవ పెరుమాళ తిరుప-
29 ణి తిరువారాధనలకు చెల్లివచ్చునని సమర్ప్పించ్చిన ధమ శాసనము ॥
30 దానపాలనయోమ్మర్ధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం। దానాత్స్వర్గ మ-
31 వాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం॥ సామాన్యోయం ధమ్మ సేతున్నృ[ణ*]పా-
32 ణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భి స్సర్వా నేతాన్భావినః పార్థివేంద్రా-
33 న్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః[॥*] స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం
34 పరదత్తానుపాలనం। పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ[వేత్] [॥*]

35 కర్త్తా చైవానుమంత్తా చ ప్రేరకశ్చానుమోదకః । పుణ్యే చైవ తథా పా-
36 పే భవంత్తి ఫలభాగినః ॥

No. 283.

(*A. R. No.* 823 *of* 1917.)

VADIGEPALLI, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a boulder near the Āñjanēyasvāmin temple.

Śrīraṅga I, 1573 A.D.

This is dated **Śaka 1494, Śrīmukha, Āshāḍha śu. 11.** The Śaka year quoted seems to be wrong for 1495. Āshāḍha was an intercalary month in Śrīmukha and the details probably correspond to **1573 A.D., July 10, (Friday)** if the month quoted is taken as **Nija-Āshāḍha.**

It registers the grant of the village Vaḍigepalya as *sarvamānya* to Tirumala Komāra Tātāchrāya of Penugoṇḍa by the king for the merit of his mother Veṅggaḷāji-amma.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీవిజయాభ్యుదయ
2 శుభమస్తు శాలివాహాన శకవర్షంబులు ౧౪౯౪ అగునేటి తదు-
3 పరివర్తమా[న] శ్రీముఖ స[ం*]వ[త్స]ర ఆషాఢ శు ౧౧ లు శ్రీరంగదేవ మ-
4 హారా[య*]లుగారు తమ తల్లి వెంగ్గళాజిఅంమ్మవారికి పుంణ్యంగాను
5 పెనుగొండ తిరుమల కొమార తాతాచా(ం)ర్యుల అయవారికి వడి[గె]-
6 పల్యగ్రామం సర్వమాన్యఅగ్రహారంగాను [ధా]రబోసి యిచిన [ధ]-
7 ర్మశాసనం యి ధర్మానకు యెవరు తపినాను తమ తలి[త]ండ్రుల వార-
8 ణాసిలోన వధియించిన పాపాన బోదురు యిపని యిచిన ధర్మశాసనం
9 శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 284.

(*A. R. No.* 366 *of* 1920.)

CHITRACHĒḌU, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying near the Īśvara temple.

Śrīraṅga I, 1573 A.D.

This is dated in the cyclic year **Śrīmukha, Āshāḍa ba. 3.** The cyclic year **Śrīmukha** falling in the reign of Śrī Raṅga I corresponds to **Śaka 1495.** Āshāḍha was an intercalary month in Śrīmukha and the details would correspond to **1573 A.D., July 17, (Friday)** if the month quoted is taken as **Nija-Āshāḍha.**

It records that the *mānya* lands of the temples and brāhmaṇas of Chitrachēḍu-Malakatāḷa which had fallen into desuetude were re-granted as *sarvamānya* by Raṅgājeṭṭi for the merit of his father Nimmājeṭṭi.

TEXT

1 శుభమస్తు . . . .
2 . . . . శకవరుషం . . . .
3 గునేటి శ్రీముఖ సంవత్సర ఆషాఢ
4 [బ ౩ లు] శ్రీమన్ మ . . . . . పరమేశ్వర

5 వీరప్రతాప శ్రీరంగరాయదేవమహారాయలు
6 పెనుగొండపట్నమందు రత్నసింహాసనారూఢులై
7 పృథివిసాంమ్రాజ్యం చేయుచుంనుండగాను శ్రీమ-
8 తు పరాశర గోత్రులైన రంగాశెటిగారు చిత్రచేడి మలక
9 తాళ దేవబ్రాంహ్మణమాంన్యాలకు యిచిన ధర్మసిలాశా-
10 సనక్రమమెట్లంనను మాకు అమర[మాగాణి] పాలించిన
11 గుత్తి సీమలోని చిత్రచేడి మల[క*]తాళ దేవబ్రాంహ్మణమాన్యాలు
12 మధ్యె తిగుప్పలు తియగాను తియ్యకుండాను సర్వమా-
13 న్యంగాను రఘునాథదేవుని సంనిధిని తమ తండ్రి నింమాశె[ట్టి]-
14 కి పుణ్యంగాను వుత్తానద్వాదశి పుణ్యకాలమందు తి . .
15 . లు సర్వమాన్యంగాను ధారబోస్తిమి యి దేవబ్రాంహ్మణ
16 మాన్యాలకు మరే అతంకం లేకుండాను కోటారులో[న]
17 [ప]డకుండాను సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకం-
18 [గా] త్రివాచకంగాను దేవబ్రాంహ్మణమాన్యాల కొల్చు కో
19 . . లోన పడకుండాను తిగుప్పలు తియ్యకుండాను స
20 [ర్వమా]న్యంగాను ధారవోసి యిచ్చిన ధర్మశిలాశాసనం । యి
21 దేవబ్రాహ్మణమాన్యాలకు యవరు గనక ఆసించినా-
22 ను తమ తలితండ్రుల వారణాసిలో వధియించినవా-
23 రు మాతృగమనంశేశినవారు సౌనకమాంసం తింన్న
24 వారు । స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధ-
25 రా[।*] సష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి[॥*]

No. 285.

(*A. R. No.* 542 *of* 1909.)

AMĪNĀBĀD, SATTENAPALLI TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On the wall, right of the entrance into the central shrine of the Durgi temple on the top of the hillock.

Śrīraṅga I, 1574 A.D.

The record is dated in **Śaka 1496, Bhāva, Jyēshṭha śu. 15, Lunar eclipse corresponding to 1574 A.D., June 4, Friday.**

It records the gift of half of the village Mullaṅgūru in Koṇḍvīḍu-sīma for worship and offerings to the goddess Durgāparamēśvarī of the village by Bokkasam Nāgappa-nāyaka, son of Kṛishṇappa-nāyaka and grandson of Koṇḍama-nāyaka of chaturtha-gōtra, exclusive of the *dēvamānya* lands already granted to the temples and stipulating that the revenue and produce of half the village granted to the goddess should go to the temple and the rest to the palace.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪[౯]౬ అగునేం
2 టి భావసంవత్సర జ్యేష్ట శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
3 శ్రీవీర శ్రీరంగరాయదేవ [మ]హారాయలవారు రత్నసింహ్వాసనారూఢులై పృథ్వీసామ్రా-
4 జ్యము శేయుచుండంగాను దుర్గాపరమేశ్వరికైయైన ముల్లగూరికత్తికి చతుర్థగోత్రపవి-
5 త్రుండైన బొక్కసం కొండమనాయని పౌత్రుండైన క్రుష్ణమనాయనింగారి పుత్రుండైన

6 నాగపనాయనింగారు దండంవెట్టి యిచ్చిన ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను శ్రీరంగరాయదేవ

7 మహారాయలయ్యవారు మాకుపాలించ్చి యియ్యనవధరించ్చిన కొండవీటి సీమలోను పూవాా -

8 ననుండి సాగివచ్చే ముల్లంగూరు గ్రామం౦కి [ముంను] కటడప్రకారం నగరిదేవతా గ్రామా -

9 లతోడి స[ర్వ*]మాన్య మడి[వోంగా] సగముంను రాచనగరికి సగమున్ను కటడగనక రాచ నగరికి సగమున్ను

10 మీ అంగరంగవైభవాలకున్ను సమర్పింస్తిమి తథాతిథి సోమోపరాగపుణ్యకాలమందు స -

11 హిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకముగాను త్రివాచకముగాను యిస్తిమి ఆ గ్రామానగల నా -

12 నా [ధాన్యాలున్ను] నానా రోఖాలున్ను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను సర్వమాన్యం ఇస్తిమి సకల

13 భోగాల్ను అనుభవించ్చుమని ఇచ్చిన ధర్మశాసనం దానపాలనయోర్మధ్యే దానాఛ్రేయోను -

14 పాలనం దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం[॥*]

No. 286.

(*A. R. No.* 162 *of* 1917.)

ŚĒKŪRU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a pillar lying near the Vēṇugōpālasvāmin temple.

Śrīraṅga I, 1575 A.D.

This is dated **Śaka 14[9]6, Bhāva, Māgha śu. 11, Thursday** corresponding to **1575 A.D., January 22, Saturday,** not Thursday.

It registers the grant of a piece of land in the village Śēkūru in Kōṇḍavīṭi-sīma, held by Mahāmaṇḍalēsvara Rāmarāju Jagarājayya, by Kottapalli Veṅkaṭaya of Bhāradvāja-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākhā* for worship and services on the Suvarṇōtsava-paurṇamī festivals to the god Tiruveṅkaṭēśvara at Saṅgamasthāna. The gift land is said to have formed a portion of his own lands in Śēkūru which the donor obtained from Mahāmaṇḍalēśvara Jagarājayya.

TEXT

First Face

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శా -

2 లివాహన శకవరుషంబు -

3 ల ౧౪[౯]౬ అగునేటి భావ

4 సంవత్సర మాఘ శు ౧౧ గు

5 శ్రీసంగ్గమస్థాన నివాసులైన

6 శ్రీ తిరువెంకటేశ్వరులకు శ్రీమ -

7 ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర

8 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరా -

9 యదేవ మహారాయలుంగారు

10 పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం చేయుచుండ్డగాను

Second Face

11 భారద్వాజగోత్ర అపస్తంభసూత్ర

12 యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన క్రొత్తప -

13 ల్లి ఓకళయ్యంగారి పౌత్రులుం -

14 న్ను తిరుమలయంగారి పుత్రులైన
15 వెంకటయ దండం సమర్పించి [ఇచ్చి*]న
16 భూదాన ధర్మశాసనము శ్రీమ్మన -
17 హామండలేశ్వర రామరాజు
18 జగరాజయదేవ మహారాజులు -
19 ంగారు తమకు సాగివచిన కొ -
20 ండవీటిసీమలోని సేకూరి గ్రా -
21 మాన మాకు సప్తనదీసంగ్గమ[మ*]-]

Third Face

22 ందును మాకు ధారవోశిన కేసరి -
23 పాటిని యేందుముక్షేత్రం గ్రా-
24 మానకు తూర్పుపొలాన [పీ]-
25 ర జంనయ్య వింజం పోతయ్య-
26 ంగారు దుంన్నిన చింత్తల వుత్త -
27 రపు చేలున్ను కరవడి కొండయ్య
28 దుంన్నిన యేటిమిట్ట చేనున్ను వె -
29 రశి స్తళాలు ఇకి కేసరిపాట్ని యి -
30 ద్దుముక్షేత్రం స్వామి సువర్ణ-
31 త్సవ। పుడనర్మినాటి పూజ్యే శావ-
32 కు సమర్పిస్తిమి ఆచంద్రస్తా -
. . .

Fourth Face

33 యిగాను శ్రీవెంకటేశ్వరులు పూజ్య
34 శావ అధరించ్చంగలవాండు
35 యేక ఇవ భగినీ లోకే సర్వేషామే-
36 వ భూభుజా[ం] [।*] న భోజ్యా న కరగ్రాం-
37 హ్యా దేవదత్తా వసుంధరా ॥
38 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పర
39 దత్తా . . . .

No. 287.

(*A. R. No.* 823 *of* 1922.)

KOMMŪRU, BAPATLA TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On three slabs built into the floor of the big *maṇḍapa* in front of the Agastyēśvara temple.

Śrīraṅga I, 1575 A.D.

This is dated **Yuva, Kārtika ba. 30, Thursday.** The details correspond to **1575 A.D., November 2,** which was a **Wednesday.**

The record is much damaged and seems to refer to a money income of **12** *varāhas* to god Agastyēśvara of Kommūru for maintaining the daily offerings.

TEXT

1 శుభమస్తు। శ్వస్తి శ్రీజయా[భ్యు]దయ శాలివాహన శకవరుషంబ్బులు ౧ . . . . గు
నేంటి యువ సంవ్వత్సర కార్తిక బ ౩౦ గు శ్రీ[రా]-

2 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదే[వమహారాయ]లుంగారు
రత్నసింహాసనారూఢు-

3 [లై సా]మ్రాజ్యముం జేయు . . . . చ్చి వెలిగోటి
. . . . . .

4 ంగారు కట్టడ శేశిన . . . . ట్లశకుంగాను నగర [నివేద్య] కట్టడలాను
శే స్తిరి . . . .

5 కర్త్త కావటి శింగ్గ . . . . కొమ్మూరి అగస్త్యేశ్వరుని నిత్య
నివేద్య కట్లళ్లకు నగర నిచ్చి . . . . ండు అధికారి కా[ర్య]కర్త్త
లు

6 అంగజాలలు . . . . వాండ్లు . . . . లు కాంపులు చిల్లర
పైయికం సాగా[1] యవ్వరు గన్క . . . . వాండ్లు . . .
అధి[కార్లు] నిత్యనయివేద్య కట్టడ కొ(పొ)మ్ములో-

7 ను యవ్వరు . . . . . కొంన్నను వారి మానాలు ఆ వూరం దిరిగే తలారివానికి
యిచ్చిన[వారు] అటమీద స్తానికులులోనై యవ్వరికి యిచ్చి

8 . . . . రెండు వరహాలు ఇచేంటి యీ సీమకున్ను లోనై నవారె
యి [ట్ల]ని నిలిపిన . . . శాసనము। శ్రీ శ్రీ శ్రీ

9 . . . . స్తానంవారికి పారుపత్యగాండ్లు అధికారి . . . . . వులునై .
. . .

10 . . . . లు యవ్వరు దప్పినాను . . . .
గ అగ్రహారా . . . . [కొలి]చే వుపకృతులై

11 . . . . లేదని వారిమీద . . . . . ట్టు యిది యెరింగి యెవ్వ
రున్ను స్థానం-

12 వ్రా . . . .

No. 288.

(*A. R. No.* 89 *of* 1917.)

KOṆḌEPĀḌU, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone lying near the tank at the village.

Śrīraṅga I, 1576 A.D.

This is dated **Saka 1498, Dhāta, Āśvija śu. 15, Monday, lunar eclipse,** corresponding to **1576 A.D., October 7,** The week day was, however, **Sunday.**

It registers the grant of a piece of land in the village Koṇḍepāḍu in his *nāyaṅkara* territory of Koṇḍavīṭi-sīma to the god Gopīnātha of the village and another piece of land as *Chalivēndra-mānya* for constructing some wells, supplying water to the watershed (*chalipándali*) and raising 100 trees, to Tammaḷa Vīrayya by Vēmula Rāghavayya, of the fourth caste, son of Mādhavayya and grandson of Timmana.

---

1 Read పహాగా

TEXT

Obverse

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 ర్షంబ్బులు ౧౪౯౯ అగునట్టి ధాత సంవ్వత్సర ఆ-
3 శ్వీజ శు ౧౫ సో సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమంద్దు
4 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
5 ప్రతాప శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలు విద్యానగర-
6 మందు రత్నసింహ్వాసనారూంఢుడై పృథ్వీసామ్రాజ్యం
7 శేయుచుండ్డంగాను చతుర్ణవముసోబ్బుపుండు అయిన
8 వేముల తింమ్మనంగారి పవుత్రులు అయిన మాధవయ్యం-
9 గారి పుత్రులు అయిన రాఘవయ్యంగారు అఖిలాం-
10 డ్డకోటిబ్రహ్మాండనాయకులు అయిన కొండెపాటి శ్రీగో-
11 పి నాయకులకు అనంత్తములుగాను సాష్టాంగ్గదండ్డం-
12 ములు సమప్పించ్చి యిచ్చిన భూదాన ధర్మ(ర్మ)శాసన
13 క్రమమెట్లంన్నను మా నాయంక్కరాన్కు సాగి[వ*]చ్చే కొండ్డ-
14 వీటి శీమలోను కొండ్డెపాటను పూరి తూ-
15 ర్పున యామత్తిఌ తెర్వువెంట్టను దక్షిణానను
16 యీంతముక్కుల తిరుమలభట్లచేనిస్థళము సం-
17 గ్గయచేనిస్థళమున్ను కేసరిపాట్న రెండు కుచ్చెళ్లు-
18 కు క్షేత్రం సర్వమాన్యంగాను యిస్తిమి
19 ఆచంద్రార్కస్థాయిగా యిస్తిమి

Reverse

20 యీ తథాతిథి పుణ్యకాలమం-
21 ద్దు వేముల రాఘవయ్యంగారు
22 కొండ్డిపాటివద్ద నూతులగట్టి చె-
23 రుతు చలింద్రకు నీరు వోసేయంద్దు-
24 కు నూరు బ్రిక్షాలు వేసేయంద్దుకు
25 తంమ్మళ వీరయ్యకు యిచ్చిన భూదా-
26 న ధర్మ(ర్మ)శాసనక్రమమెట్లన్నను మా నాయం-
27 క్కరానకు సాగివచ్చే కొండవీటిసీమలోను
28 కొండిపాటిను [కురు]నూతుల తెరువు పడమ-
29 టను కేశవభట్ల రాఘవయ చేని[స్తళం]
30 . . . దల పొలిమేర[మాని] కేసరపాట్ని రెం-
31 డు కు ౨ కుచ్చెళ్ల క్షేత్రం చెలివింద్రమాన్యం-
32 గాను సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వక-
33 ంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను పుత్రపౌ-
34 త్రపారంపర్యంగాను సర్వమాన్యంగాను
35 యిస్తిమి గనుక అనుభవించ్చి బ్రతికే-
36 ది ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పర-

37 దత్తానుపాలనం । పరదత్తాప-
38 హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవే[త్]॥
39 స్వదత్తం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసు-
40 . . షష్ఠిర్వర్షసహస్రాణి
41 విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః । యేకైవ భగి-
42 నీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం[।*]
43 న భోజ్యా న కరగ్రాహ్యా విప్రదత్తా
44 వసుంధరా[।*] వేముల రాఘ-
45 వయ్య వ్రాలు[1][॥*]

No. 289.

(*A. R. No.* 113 *of* 1917.)

NIḌUMUKKALA, GUNTUR TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone lying in a street.

Śrīraṅga I, 1577 A.D.

This is dated **Śaka 1499, Īśvara, Chaitra śu. 15, Tuesday, Lunar eclipse** corresponding to **1577 A.D., April 2.**

It registers the grant of a piece of land in the village Niḍumukkula in Koṇḍavīḍu to the god Gōpinātha of the same village by Bontapalle Kōṇḍama-nāyaka, son of Śrīraṅga-nāyaka and grandson of Ammā-nāyaka.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శాలివాహన శకవరుష -
3 ంబులు ౧౪[౯౯] అగునేటి యీశ్వర -
4 సంవత్సర చైత్ర శు ౧౫ మ శ్రీమ -
5 ద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ
6 వీరప్రతాప శ్రీరంగ్గరాయదేవ -
7 మహారాయలుంగారు రత్న[సి]-
8 ంహాసనారూఢులై పృథ్వీసాంమ్రా -
9 జ్యము చేయుచుండ్డంగాను అఖిలాం -
10 డ్డకోటిబ్రంహాండనాయకులైన నిడు [ము]-
11 [క్కు]ల గోపినాథునికి [శ్రీ]హరి గోత్రులై -
12 న [బొం]తపల్లి అంమ్మానాయని పౌ -
13 త్రుడు శ్రీరంగనాయని పుత్రుడై -
14 న కొండమనాయనింగారు అనం-
15 తములైన దండ్డములు సమర్పించ్చి
16 ఇచ్చి[న] భూదానధర్మశాసనక్రమ [మె] -
17 ట్లంనను శ్రీరంగ్గరాయలు మా నాయ-
18 [ంకరానకు] పాలించ్చి ఇ -
19 [య్యనవధరి]ంచ్చిన కొండ్డవీటి సీ -
20 మలోను ని[డుముక్కుల]గ్రామాన
21 దక్షిణం . . . [తో]వ
22 . పడమర పెయ్యాల మెట్ట పొ[లి] -
23 మేర్కు తూర్పు మల్లయచేన్కు దక్షి-
24 ణం కేసరిపాట్ను ఖ ౦॥। [కు పందు]-
25 ముక్షేత్రం ఇ తథాతిథి సోమగ్రహ -
26 ణ పుణ్యకాలమందు స్వామికి స-
27 మర్పణ చేస్తిమి॥ స్వదత్తా ద్వి -
28 గుణం పుణ్యం పరదత్తాను-
29 పాలనం [।*] పరదత్తాపహారేణ స్వద -
30 త్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ . . . .
31 ఎవ్వండు . . . . . .
32 . . వాని . . . . వాండు।

1 Another short inscription near this in late characters reads:—

1 శ్రీ . . తిరుమాపురి శ్రీ వెంకటాద్రికి తున్నూరి అగ-
2 సాల లింగాబత్తుని కొమారుండు గంగాబత్తుడు
3 నిత్యము పదివేలు దండాలు సమర్పణ

No. 290.

(*A. R. No.* 446 *of* 1915.)

KONḌAVĪḌU, NARASAROWPET TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a monolithic lamp-column set up in front of the Gōpīnāthasvāmin temple.

Śrīraṅga I, 1577 A.D.

This is dated **Saka 1499, Īśvara, Kārtika śu. 11,** corresponding to **1577 A.D., October 22, (Tuesday).**

It registers the grant of the village Gorijavōlu otherwise called Śrīraṅgarāyapuram in Koṇḍavīṭi-rājya as a *sarvamānya-agrahāra* by the king to Jātikarta Virūpāksha, son of Mārkoṇḍa.

TEXT

First Side

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీజయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౯౯ అ-
3 గునేటి యీశ్వర సంవ్వత్స ర
కార్తిక శు ౧[౧]
4 లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
5 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరశ్రీరంగ్గరాయ[లు]
6 దేవమహారాయలు అయ్యవారు రత్నశిం-
7 హాసనారూఢులై పృథివిసాంమ్రా-
8 జ్యమున్ను శేయుచున్నా। మార్కొండ-
9 పుత్రుండైన జాతి[కర్త] విరూపాక్షు-
10 నికి ఇచ్చిన ధర్మశాసనము కొండ-
11 వీటిరాజ్యములోని గొరిజవోలి
12 గ్రామ ప్రతినామధేయమైన శ్రీ-
13 రంగ్గరాయపురమునకూ సర్వ-
14 మాన్యపు అగ్రహారముగానూ
15 పాలించ్చి ఇయ్యనవధరిం స్తిమి
16 గనక ఆ గ్రామానకు అష్టదిక్కు-
17 లకున్ను శిలాచింహ్నలూ తూ-
18 ర్పున సంక్రాంతిపాడు ఆగ్నేయా-
19 నకు పొలస దక్షిణం నైరుతి భా-
20 గానను జంగాలపల్లె పడమట -
21 ను చందవరము వాయువ్యానకు
22 పొలుకుంజాడు వుత్తరానకు మో -
23 దుగపూండి యీశాన్యానకు నుదు -
24 రుజాడు యీ అష్టదిక్కులకును

Second Side

25 లోనైన క్షేత్రమున్ను వా-
26 పీకూపతటాకవననిధి -
27 నిక్షేప[జలు[1]]పాషాణసి -
28 ద్దసాధ్యంబులనియెడి అష్ట -
29 భోగస్వామ్యాలును సర్వ -
30 మాన్యముగాను ఇయ్యనవ -
31 ధరిం స్తిమి గనక మీ పుత్ర-
32 పౌత్రపారంపర్యంగాను
33 ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అ-
34 నుభవించి బ్రతుకంగ-
35 లవారు అని ఇచ్చిన ధర్మ-
36 శాసనము ॥ స్వదత్తా ద్వి-
37 గుణం పుణ్యం పరదత్తా-
38 ను పాలనం [।*]పరదత్తాప-
39 హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం-
40 భవేత్। స్వదత్తాం పరద-
41 త్తాం వా యో హరేతి వసు-
42 ంధరాం। షష్టివర్షసహ-
43 స్రాణి విష్ఠాయాం జాయ-
44 తే క్రిమిః ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
45 శేయునూ[॥*]

No. 291.

(*A. R. No.* 411 *of* 1926.)

MIḌUTŪRU, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the right of the main entrance into the Chennakēśavasvāmin temple.

---

[1] Read జల

Śrīraṅga I, 1581 A.D.

This is dated **Śaka 1503, Vṛisha, Āshāḍha śu. 12**, corresponding to **1581 A.D., June 13, (Tuesday)**.

It registers the grant of certain lands in Nāgulavaram situated to the east of Dāmagaṭla-agrahāram and to the north-west of Mirutūru, which were among the Yēnuguvēṭa villages in his *amara-nāyaṅkara*, by Mahāmaṇḍalēśvara Raṅgapa-rājayyadēva Mahārāju, son of Veṅkaṭādrirājayya and grandson of Rāmarāju Śrīraṅgarāju of the lunar race to god Channarāya of Mirutūru. The donor is said to be the younger brother, perhaps the cousin of the king.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧-
2 ౫౦౩ అగునేటి వ్రిష సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరా-
3 జ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారా-
4 యలుగారు పెనుగొండపురమంద్దు రత్నసింహ్వాసనారూఢుం-
5 డై పృథివిసామ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమదనేకకోటి బ్రంహ్మాం-
6 డనాయకులైన శ్రీపురాణపురుషోత్తములైన మిరుతూరి చంనరా-
7 యని దివ్య శ్రీపాదపద్మంబులకు శ్రీమంన్మహామండలేశ్వర సో-
8 మవంశోద్భవుండైన ఆత్రేయగోత్రులు రామరాజు శ్రీ[రంగరా]జుగా-
9 రి పౌత్రులు వెంకటాద్రి రాజయ్యవారి పుత్రుండైన రంగ[పరా]జయ్యదేవ మహా-
10 రాజులుగారు అనంతములయిన దండములు సమర్పించి యిచ్చిన ధర్మశాస-
11 నక్రమమెట్లంన్నను మా అంన శ్రీరంగదేవమహారాయలు మాకు అమర నా-
12 యంకరానకు పాలించి యిచ్చిన యేనుగవేట గ్రామాలలోను మిరుతూరి
13 గ్రామానకు వాయవ్య భాగం దామగట్ల అగ్రహారానకు తూర్పునకు [నాగు]-
14 లవరం గ్రామం యీ తథాతిథి పుణ్యకాలమంద్దు తుంగభద్రాతీరమందు
15 సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను ధారవోసి యిస్తిమి త్రివా-
16 చకంగాను త్రికరణశుధిగాను ధారవోశి సమర్పిస్తిమి యీ ధర్మశా-
17 సనానకు యెవ్వరు దప్పినాను వారణాశిలోను గోవుబ్రాంహ్మన్ని వధిం-
18 చ్చిన పాపాన బోవువారు॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాల-
19 నం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తాం వా పరద-
20 త్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా[।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జా-
21 యతే క్రిమి॥ స్వామికి [కలిగిన రో]ఖాలుంచి ఆనవాతువారిస్తశ-
22 ంనీరెత్తు తోట గ్రామానకు ఆగ్నేయం కొలపాటి తూమెడు తో-
23 ంటను సమర్పిస్తిమి [॥*]

No. 292.

(*A. R. No.* 429 *of* 1923.)

BOLLAVARAM, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up near the well called Liṅgaṁ-bāvi.

Śrīraṅga I, 1581 A.D.

The details of the date viz., **Śaka 1503, Vṛisha, Āshāḍha śu. 12,** correspond to **1581 A.D., June 13.**

It registers a gift of the village Bollavaram to the east of Dāmagaṭla-agrahāram in the Yēnugavēṭa villages obtained as *amara-nāyaṅkara* from the king by the donor Raṅggaparājayyadēva-mahārāju, son of Veṅkaṭādrirājayya and grandson of Mahāmaṇḍalēśvara Rāmarāju Śrīraṅgarāju of Ātrēya-*gōtra* and Sōma-*vaṁśa* to god Channarāya of Miḍutūru. See No. 293 above.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౦౩ అగునేటి వ్రిష [సంవత్స] -
2 ర ఆషాఢ సు ౧౨ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప[శ్రీ]వీర శ్రీ[రం]-
3 గరాయదేవమహారాయలుగారు పెనుగొండపురమందు రత్నసింహాసనారూఢుండై
4 పృథివిసామ్రాజ్యం సేయుచుండగాను శ్రీమదనేకకోటిబ్ర[హ్మాం]డనాయకులైన శ్రీ పురా-
5 ణపురుషోత్తములైన మిరుతూరి చన్నరాయని దివ్యశ్రీపా[దప*]ద్మంబులకు శ్రీమం[న్మ]-
6 హామండలేశ్వర సోమవంశోద్భవుండైన ఆత్రేయగోత్రులు రామరాజు శ్రీరంగరా-
7 జుగారి పౌత్రులు వెంకటాద్రిరాజయ్యవారి పుత్రుండైన రంగ్గపరాజయ్యదేవ మహారా-
8 జులుగారు దండములు సమర్పించ్చి యిచ్చిన ధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను మా య-
9 న్న శ్రీరంగదేవమహారాయలు మాకు అమరనా[యం]కరానకు పాలించ్చి యి -
10 చ్చిన యేనుగు[వే]టగ్రామాలలోను మిరుతూరి గ్రామానకు వాయవ్యభాగం దామ-
11 గట్ల అగ్రహారానకు తూర్పునకున్న బోల్లవరంగ్రామం యీ తథాతిథి పుణ్యకా-
12 లమంద్దు తుంగభద్రాతీరమందు సహిరణ్యోదకదానధారాపూర్వకంగాను ధా -
13 రవోసి యిస్తిమి త్రివాచకంగాను త్రికరణశుధిగాను [ధారవోసి] స[మ]ర్పిస్తిమి యీ
14 ధర్మశాసనానకు యెవ్వరు తప్పినాను గోబ్రాహ్మంని వధియించిన పా -
15 పాన బోవువారు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*]పరద-
16 త్తాపహారేన [స్వ]దత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ స్వదత్తాం వా పరదత్తాం వ్వా యో హ-
17 రేతి వసుంధర [।*]షష్టిఃవరుషసహస్రాని విష్టాయాంజాయతే క్రిమి ॥

No. 293.

(*A. R. No.* 178 *of* 1913.)

BUKKAPAṬṆAM, PENUKONDA TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On the rock below the *dhvajastaṁbha* in the Chauḍēśvarī temple in the village.

Śrīraṅga I, 1581 A.D.

This is dated **Saka 1503, Vṛisha, Bhādrapada ba. 12, Sunday** regularly corresponding to **1518 A.D., September 24.**

It records that Daḷavāyi Veṅkaṭa-nāyaka, under orders of Mēgōṭi Timmānāyaka, the agent and minister of the king, remitted the taxes *nagari-birāḍa*, *āsivechchālu* etc., due on the lands owned at Bukkasāgaram and Anantapuram by the temple of Chavuḍēśvarī of Krottacheruvu-Bukkasāgaram.

TEXT

First Face

1 శుభమస్తు [।*]స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు -
2 దయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౫౦౩
3 గునటి [వృష]సంవత్సర భాద్రపద బ ౧౨ భా -
4 నువాసర పుంణ్యకాలమందును శ్రీమంన్ -
5 మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్ర -

6 శాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలయ్య -
7 వారి కార్యకర్తులయిన ప్రధాని మేగోటి తింమ్మనా -
8 యనిగారి అనతిని దళవాయి వెంకటపనాయనిగారు
9 క్రొత్తచెరుఊ బుకసాగరం చఊడేశ్వరిదేవరకు కలిగిన [మా] -
10 న్య[పు] మడి బుకసాగరాన మడి ౧౪౧ అనంతపురాను మ -
11 డి ౧౨ ఉభయం అరు దుం యిరుసు మడికింన్ని నగరిబి -
12 రా[డ]ం అసివెచాలు సహా బిరుదులుంను సర్వమాన్యంగా -
13 ను రాయలవారికి పుణ్యాంగాను మంనిం స్తిమి గనక
14 యీ ధర్మానికి ఞెవ్వరు గనక తపినాను తమ-
15 మాతాపిత్రులను వారణాసిలోను
16 వ[ధి]ం[చి]న దోషాన పోదురు అ -
17 [ని] యి[చ్చి]న సర్వమాన్యపు సిలా -
18 శా[స*]నం

Second face.

19 స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యాం
20 [ప]రదత్తాను పాలనం [।*]
21 [పర]దత్తాపహారేణ
22 స్వదత్తం నిష్ఫలం
23 భవేత్ ।

No. 294.

(*A. R. No.* 266 *of* 1916.)

ŚRĪMUSHṆAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On the north wall of the first *prākāra* in the Bhūvarāha-perumāḷ temple.

Srīraṅga I, 1584 A.D.

This is dated **Śaka 1505, Svbhānu, Māgha śu. 3,** corresponding to **1584 A.D., January 6, (Monday).**

It records that Koṇḍama-nāyaka, son of Kṛishṇappa-nāyaka of Kāśyapa-*gōtra* remitted the *Jōḍi* and *birāḍa* taxes on the 38 villages (specified) situated in his *nāyaṅkara* of Bhōnagiripaṭṇam-sīma and endowed to the temple of Ādivarāha-Perumāḷ at Śrī-mushṇam on the representation of Achyutappa-nāyaka, son of Bayyappa-nāyaka, who is stated to have built *gōpuras, prākāras* and *maṇḍapas* for the god and tanks and canals in the (endowed) villages thus increasing the temple's revenue with which he is said to have provided ornaments to the god, for which act he was granted a fourth share heriditarily in the offerings made to the deity.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౦౫ అగునేటి స్వభాను సంవత్సర మాఘ శు [౩] లూ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగరాయదేవమహారాయలుంగారు పెనుగొండ నగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై

2 పృథ్వీసామ్రాజ్యం శేయుచునుండంగాను కాస్యపగోత్రం కృష్ణప్పనాయనిగారి పుత్రులు కొండమనాయనిగారు। బయ్యపనాయనిగారి పుత్రులు అచ్యుతప్పనాయనిగారికి యిచ్చిన శాసనక్రమమెట్లన్నను। మా నాయంకరానకు నడచే భోనగిరిపట్నంసీమలోని శ్రీముష్ణం ఆదివరాహపెరుమాళ్ల గ్రామాలకు

3 నగర జోడి విరాడాలు మానవలెనని మీరు మాకు తెలుపుకొని సర్వమాన్యం శేయించినవి। తిరుముట్టం। పుత్తూరు। కళకుడి। శైలగుడి। కారిగుడి। వల్లం। శిరామన్ నాగం - బందలు। గుణమంగలం। యళమంగలం। పూండి। కోలవరాహనెల్లూరు। రాయం [గోడి]। పుళియంగుడి।

4 కులుతంగావణ। కారిమాంగుడి। చెక్రమంగలం। కిణమూరు। తిరుకునం। నెధవెలి। పిళ్ల యాండాంగలు। పుళుత్తుకుప్ప। కిళానల్లూరు। పణయంబలిగం। తగరం। కొడియాలం। గ్రామాలకున్ను వడ్లగుడి। కడుకామరం। కురుచ్చి। నాగంగుడి గ్రామాలు ౩౮ కి

5 పెరుమాళ్లకోవిల సంమంధం సగమటికిన్ని। వు[ళ్ల]డలు పణ్ణిపళ్లం। వెళయమాదేవి తిరుమాలె పురం। మరుంగూరి తోంపు। కావునూరి తోంపు। యెళెకాలు మడుగు। యెద్దుపట్టు ఆయం। యట్టితొర। వుళూరి తోంపు మొదలైనవి సర్వమాన్యం శేయించి

6 పెరుమాళకు గోపుర ప్రాకారమండపాలు గావించ్చి గ్రామాలకు చెరువులు కుంటలు కాలువలు తవ్వించి మరిన్ని అధికమైన స్వాస్త్యాలుశేశి తిరువాభరణం మొదలైన సకలవిధ కైంకర్యా లున్ను మీ వుభయంగా కట్టడశేశినారు

7 గనక। పెరుమాళ్లు ఆరగించిన పదార్థాలు అన్నిటాన్ను చెతుర్థాంశం విట్టవన్విళుకాడు మీకు కట్టడశేస్తిమి గనక। యీ స్వామ్య స్వద(త)ంత్రాలు మీరు దీసికొని మీపుత్రపౌత్ర పారంపర్యంగాను దానాది వినుమయ విక్రయ యోగ్యమవునట్టు[గా]ను

8 ఆచెంద్రార్కస్థాయిగాను అనుభవించగలవారు అని యిచ్చిన శాసనము॥

No. 295.

(*A. R. No.* 270 *of* 1916.)

Śrīmushṇam, Chidambaram Taluk, South Arcot District.

On the west wall of the first *prākāra* of the Bhūvarāha-perumāḷ temple.

Śrīraṅga I, 1584 A.D.

This is dated **Śaka 1505, Svabhānu, Māgha śu. 7,** corresponding to **1584 A.D., January 9, (Thursday).**

The record states that the *Śrībhaṇḍāramvāru* of the Ādivarāhasvāmin temple gave to Achyutappa-nāyaka, son of Bayyappa-nāyaka and grandson of Timmi-nāyaka of Udayagiri, a fourth share in the offerings made to the god, a share in the administration of the temple affairs, the *talārikam* over the temple villages as also the *tirumēnikāval* duties as *kāṇāchi* (*kāṇiyāṭchi*) to be held hereiditarily in response to his having made a representation to Koṇḍama-nāyaka, son of Kṛishṇappa-nāyaka and obtained remission of the *jōḍi, virāḍa* and other taxes on 38 villages (enumerated) inclusive of those in his (Koṇḍama-nāyaka's) *nāyaṅkara* territory that he had endowed to the temple, and for his having at his own cost cleared (the villages of) the jungle and brought the lands under cultivation, built tanks, dug canals, planted groves, provided golden ornaments set with precious stones to the god, made some images of silver and gold, some vessels, golden *vāhanas* and other accoutrements and built the various *gōpuras, maṇḍapas* and *prākāras* in addition to renovating the temple and finally made over his own share of the *sthala-suṅkam* for the seasonal processions and other provisions in the temple. Also gives an elaborate list of 24 kinds of dishes to be offered to the god in the names of the king, the three *Nāyakas* viz., Koṇḍama, Achyutappa and Kṛishṇappa, and Kōnēṭamma and Vōbuḷamma. Cf. No. 294 above.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః[।*] స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౦౫ అగునేంటి స్వభానుసంవత్సర మాఘ శు ౭ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలుంగారు పెనుగొండ నగరమ[ం*]-

2 దు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివిసామ్రాజ్యం చేయుచున్నుండంగాను శ్రీమదఖిలాండ కోటిబ్రంహ్మాండనాయకులైన శ్రీముష్ణం ఆదివరాహపెరుమాళ కోవిల శ్రీభండారం వారు కాస్యపగోత్రం వుదయగిరి తిమ్మినాయనింగారి పౌత్రులు బయ్యప్పనాయనింగారి పుత్రులు

3 అచ్యుతప్పనాయనింగారికి ఇచ్చిన శాసనక్రమం యెట్లన్నను మీరు ఆదివరాహపెరుమా[ళ]కు పురస్థలం నాచారుల వేంచేయింప్పంజేసి మీ నాయంకరానకు నడచే శీమలలోని వుల్లూరు చెల్లూరు ఆకాశంబట్టు సాళువనల్లూరు రాజేంద్రపట్నం కిళిమంగలం గ్రామాలున్ను అడవి నరకించి

4 క్రొత్తగా కావించిన గ్రామాలు బయ్యసముద్రం రంగమమ్మసముద్రం కృష్ణాపురం దివ్వసముద్రం మేలేఅచ్యుతాపురం కీళెఅచ్యుతాపురం గ్రామాలున్ను మీరు క్రయంగొన్న అగ్రహారాలు కోళుగుడి చిరునోళ గ్రామాలున్ను ఆదివరాహ పెరుమాళకు

5 సమర్పించి కొండమనాయనివారికి తెలుపుకొని నగరికి జోడి విరాడాలు అచ్చేపూర్వపు గ్రామాలు తిరుముట్టంపుత్తూరు కళకోడి కీళకారిగుడివలం శిరామన్ నాగంబందలు కున్న మంగలం యెళమంగలం పూండి కోలవరాహనలూరు రాయంగన్ పుళియంగుడి కోళితంగా-

6 వన్కారి మరుగుడి చక్రమంగలం కిణనూరు తిరుకున్నం నైధి[ర్వే]లి పళయాంతాంగలు వుళుత్తు కుప్ప కిళానల్లూరు పణయంబళి చిత్తగరం కొడియాలం గ్రామాలకున్ను వడగుడి కదుకా మరం కురిచి నాగంగుడి గ్రామాలు ఆ[కి] పెరుమాళకోవిల సమంధం సగమటికిన్ని వుళ్కా డలు పణ్నిడళం వళ-

7 యమాదేవి తిరుమాలెపురం మురుంగూరితోపు కావనూరితోపు యెళెగాలుమడుగు యెద్దుపట్టు అయం యడతోపుళూరితోపు మొదలైనందులకు [జో]డి విరాడ కరణిక తలారికాలుం సహా సర్వమాన్యంగాను మీరు విడుపించుకొని స్థళం సంత్తసుంఖాలు తరుగా సహా పెరుమాళకు సమర్పించి

8 మీ చేతిధనం బెట్టి అడవినరకించి పొలందీర్పించి యేటి కాలువలు చెరువులు తవ్వించి తోపులు వేయించి పెరుమాళ్లకు రత్నభంగారాలు ఆదిగాగల సకలమైన తిరువాభరణాలున్ను వెండి వైండిస్వరూపాలు పంచపాత్రలు శఠగోపం కిరుమంజెనబింద్దెలు ఆరగింపుతళిగెలు భంగారు వాహనాలు తిరువిన్-

9 జామరలు కుంభార్తి పంజులు గొ[డు]గుల [చె]క్కెలు తిరుతేల్లు గోపురప్రాకార మండ్డపాలు చుట్టుకోవిలలు మోదలైన తిరుపణులు చేఇంచి పల్లకిశావ మళవాళవిగ్రహం కూడి కొడుత్తనాచాల్లు ఆళువార్లనున్ను వేంచేయింపజేశి స్వామికి ఆరగింపు కట్టడలు దినం ౧కి అముదుపళు ౫ ౫౧౪కి దధ్యోదనము

10 తళిగెలు ౪ పకాళభాతు తళిగెలు ౨ పొంగలి తళిగలు ౨ పుళిహోగర తళిగలు ౨ కదుగు హోగర తళిగలు ౨ యెళుహోగర తళిగలు ౨ పుళుందు [హో]గర తళిగలు ౨ తిరువిణం తళిగలు ౨ తిరుకణాముదు తళిగలు ౨ చెల్వరు సంబా తళిగలు ౨ క్షీరాన్నం తళిగలు ౨ అక్కాలపాయసం తళిగలు ౨ తిరుపన్నెరాలు అతిరసాలు ౫౧

11 అంతరసాలు ౫౧ అపాలు ౫౧ సుఖియలు ౫౧ తేనెతొలలు ౫౧ వడలు ౫౯. ఉడ్డిన ౫౧ దోశలు ౫౧ మనోహారం ౫౧ పారివిళాంగాళ ౫౧ చరిమిడి ౫౧ పూరణపు కుడుములు ౫౧ గునుకులు ౫౧ అమృతకలశాలు ౫౧ అమృతగుళి[క]లు ౫౧ మొకుండలు ౫౧ కరిజకాయలు ౫౧ వెన్నట్లు ౫౧ బట్టు[త]-

12 వొబ్బట్లు ౫౧ చక్కిలాలు ౫౧ అప్పళం ౫౧ నారసత్తులు ౮౨ ఖండసకిర ౬౨ అంతు పన్నర వగలు ౨౪ రాయల అవసరం తళిగెలు ౨ కొండమనాయని అవసరం తళిగెలు ౨ అచ్యుతప్పనాయని అవసరం తళిగలు ౨౫ కృష్ణప్పనాయని అవసరం తళిగలు ౬౦ కోనేటమ్మవారి అవసరం తళిగ ౪౮

13 వోబుళమ్మవారి అవసరం తళిగలు ౪౨ అంత్తు తళిగలు ౫౬౯ పరుపు కరియముదులు చాలుణ తయిరు మోలుణ శిఖరరసాయనాలు అనవాలు నెయి నూనె ధారోష్ణాలు ఆదిగాగల అరగింపు కట్లళున్ను చందనం ఆడికాలముదు తిరుమంజనం తిరువిళకు కట్టిక తిరుమాలె కట్టడ సహా మీ పుత -

14 యముగాను కట్టడశేశి అంగరంగవైభవాలకు మేళాలు ౧౨న్ను పాత్రలు ౩౬౦ మానిసిని క్రయముగొని కట్టడశేశి నిత్యోత్సవ మహోత్సవ రథోత్సవాలున్ను నిత్యపుష్కరణి మోదలయిన తీర్థపరిపాలనమున్ను శేశి శ్రీముష్ణస్థలం జీర్ణోద్ధారణం శేస్తిరి గనక పెరుమాళ్లు అరగించిన పదార్థాలు

15 అవధరించిన చందనము మోదలయిన అన్నిటాను ఆదిమూర్తి ప్రసాదలబ్దంగాను విట్టవన్ విళుకాడు చెతుర్థాంశానకుగల స్వామ్యాలున్ను సకలవిధ కైంకరియాలున్ను శేశి స్థలం వుద్ధరింస్తిర గనక స్థాననిర్వాహాలవారితోడట్టు మీకు వొక నిర్వాహమున్ను వొక సంప్రతిన్ని శ్రీభండారం

16 వుగ్రాణాలకు వొక ముద్రాను తిరుముట్టపట్నంపేట తిరువిళయాటగ్రామాలు మోదలయిన అందులకు తలారికమును కోవిల శ్రీభండారం తిరుమేనికావలని మీకు యిస్తిమి గనక యీ కాణాచి మీ పుత్రపౌత్రపారంప-

17 ర్యముగాను దానాది వినిమయ విక్రయయోగ్యం అవునట్టుగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను అనుభవింపంగలవారు యీ పడితరముతోకూడాను వోబుళమ్మవారి చలువపందలికి దినము ౧కి బియ్యము ౬౩ వులువలు ౬౧న్ను కట్టడశేస్తి-

18 మి గనక యీ మరియాదలు సకలమున్ను తప్పక నడపగలవారము అని యిచ్చిన శాసనము[॥*]

No. 296.

(*A. R. No.* 70 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the right of the entrance into the ***Kañchugumbha-gōpuram*** in the Narasiṁhasvāmin temple.

Sriraṅga I, 1584 A.D.

This is dated **Śaka 1506, Tāraṇa, Vaiśākha śu. 14** corresponding to **1584 A.D., April 13, (Monday).**

The record states that on a former occasion in the year Bahudhānya (A.D. 1579), Ibhurāmu (Ibrahim) with the Haṇḍe chiefs captured Ahōbilam and held it for 5 or 6 years. On the representation of Vaṁ Śaṭhagōpa Jīyya, Koṇḍrāju Veṅkaṭarāju

who took an active part in recapturing the place and restoring it to its past glory was granted temple honours such as *pariyavaṭṭam*, *tīrtham*, *śaṭhagōpam*, etc., by Vakuḷābharaṇa Jīyyar, the *Kāryakarta* of Vaṁ Śaṭhagōpa Jīyya, Rāchappa, the *Kāryakarta* of the king and the *Sthānikas* of the temple.

TEXT

1 శుభమస్తు॥ దేవశ్రేణి శిరోరత్నం। దైత్యద్విపఘటాంకుశం। జయ-
2 తు శ్రీనృసింహస్య। దేవదేవస్య శాసనం॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
3 శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౫౦౬ అగునేటి తారణ సంవ-
4 త్సర వైశాఖ శు ౧౪ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
5 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగరాయదేవమహారాయలు-
6 ంగారు పెనుగొండ నగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృ-
7 థివిసాంమ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమతే రామానుజాయ
8 నమః శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరి-
9 వ్రాజకాచార్య సర్వతంత్రస్వతంత్ర వుభయవేదా ళ్తా[1][ౘ]చార్యులై-
10 న శ్రీ[శఠారి] శ్రీ వం శటగోప జీయగారి శ్రీకార్యకర్తలయిన వకు-
11 ళాభరణ(ర)ం జియ్యగారున్ను శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
12 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగరాయదేవమహారాయల అయ్యవా-
13 రి కార్యకర్తలయిన రాచప్పగారున్ను శ్రీఅహోబళంస్తానం వారున్ను
14 కాశ్యపగోత్ర ఆపస్తంభసూత్ర యజుశాఖాధ్యాయులైన శూర్యవం-
15 శోద్భవులైన మూరురాయరబసవశంఖర గుత్తిహంనిబ్బరగండ యెుర-
16 యూరి పురవరాధీశ్వరలైన శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర కొండ్రాజు తిం-
17 మరాజుగారి పవుత్రులైన తింమంణ్నంగారి పుత్రులైన వెంక[ట్రా]జు దేవ-
18 చోడమహారాజులుంగారికి యిచ్చిన శిలాశాసనక్రమమెట్లంన్నాను
19 ప్రాకు బహుధాన్య సంవత్సరాన విఠురామువారు హండేవారిని కూ-
20 డుకొని శీమఅంతా చరాచూరాపట్టి అహోబళం స్తళానకు వచ్చి
21 అహోబళం అంతా పాడుసేసి అహోబళ స్తళం అయిదు [ఆ]రు యే-
22 ండ్లు తమవశం సేసుక ఆక్రమించ్చి నడు[స్తా]వుం[న్న] నిమిత్యం శ్రీ అ-
23 హోబళేశ్వరులు సంన్యాసం ప్రసాదిం[చి*]న ఆదిమమయిన వం శఠగో-
24 ప జియ్యంగారికి యేడోతరమైన శ్రీపురుషోత్తమ ఆళువారు-
25 ల ప్రతిష్టసేసి ముకుందదేవుచేత పూజగొని రామానుజదర్శనో-
26 ద్ధారకులైన శ్రీపరాంకుశమహాముని శిష్యులైనటువంటి శ్రీ వం శఠ-
27 గోపస్వామివారు స్తళం యీ తీరున అయిన నిమిత్యం శ్రీరంగరాయ-
28 దేవమహారాయల సముఖానకు తాము విచేశి మీరు యీ తీరున
29 రత్నసింహాసనారూఢులై వుండిన్ని మీ కులస్వామి అయిన అహోబ-
30 లేశ్వరుల స్తళం తురుష్కాక్రాంతం అయివున్నది వారిని పోగొటి ఆప్రా-
31 ంత్యం అంత్తా సాధించ్చి అహోబళ స్తళం జీర్ణోద్ధారణం సేయ-
32 వలెనని రాయలవారితోను ఆనతియ్యంగాను రాయలవారు తా-
33 మే దండెత్తివచ్చి శీమసాధించ్చ వచేమని పయన సంన్నాహం కాంగా-
33 ను అందుకు అయ్యవారు ఆనతిచిన వివరం వొక విఠురామువారి ని-
35 మిత్యం మీరు రావ[ద్దు] శ్రీ అహోబలేశ్వరులు స్వప్నము[ఖాం]త్రాలను తమ-
36 నిజదాసులైన మీ బంటు ఆయినటువంటి కొండ్రాజు వెంకట్రాజు తిరుమల-

[1] Read వేదాంతా as in other records.

37 రాజుగారు వుంనారు వారిచేతనే యీ కయింకర్యాలు అంత్తవట్టుంన్ను కో-
38 న నవధరించేము అని అహోబళేశ్వరులు [మా]తో ఆనతిచ్చినారు వారికి మీ
39 రాయసాలు అంపితేను వారిచేతనే సకళ కయింకర్యాలుంన్ను సేయించుకొ-
40 నేము అని రాయలవారితోను ఆనతియ్యంగాను రాయలవారు అటువంటి నిజ-
41 దాసులుగా అని సంతుష్టచిత్తులై రాయిసముంను పల్లకింని కుంచకాళాంజి[ంన్ని]
42 కనకపదకాలయినటువంటి దివ్యాభరణాలుంన్ను తమ ముద్రమనుష్యులచేతను [అ]-
43 య్యవారివెంట అంపంగాను ఆ వెంకట్రాజు తిరుమలరాజుగారు యెదురుగావచ్చి
44 అవి అంతవటుంన్ను శిరసాప్రతిగ్రహించుకొని ఆ క్షణమందే రథగజతురగ[పదా]-
45 తులు మొదలైన చతురంగబలాలను గూచుఁకొని అయ్యవారిని ముందరబెటుక తా-
46 ము అహోబళ స్తళానకు కదలివచ్చి ఆ విభురామువారికి సహాయం అయిన
47 హండేవారు మొదలైనవారిని అందరినింన్ని విరుగగొట్టి ఆ శీమ అంత్త క-
48 టించ్చి అహోబళం జీర్ణోద్ధారణంశేశి అయ్యవారిని అహోబళ స్తళాన
49 నిలిపి అహోబళ స్తళం పూర్వానకంటె యినుమడిసేసే నిమిత్యమై అయ్యవారు అ-
50 తి సంతుష్టచిత్తులై యీ వుపకారం సే[స్ని]వారికి ప్రత్యుపకారం మరియేమింని శేయెలేమె-
51 కా అహోబళేశ్వరులకు మీరు నిజదాసులు గనక మీకు అహోబలేశ్వరులు తిరువీ-
52 ధులు వేంచేసేటపుడు మీకు [పరి]యవటమును తీర్థముంన్ను ప్రసాదముంన్ను శఠగో-
53 పము[ం]న్ను తలిఘెండు ప్రసాదముంన్ను వగకు వొక తిరుపంన్నెరముంన్ను ది ౧ కి చనుమా-
54 నం గంధముంన్ను మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను నడువవలెనని రాయ-
55 లవారి అనుమతిని స్తానాలవారిని గూచుఁకొని వెంకట్రాజుగారికి
56 ప్రసాదించినారు గనక యీ పరియవటం మోదలైన స్వామ్యం మీ పుత్ర-
57 పౌత్రపారంపర్యమై ఆచంద్రార్కస్తాయియై అనుభవించగలవారని
58 ప్రసాదించ్చి శిలాశాసనం వేయింస్తిమి గనక ఆ ప్రకారాననే మీ పు-
59 త్రపౌత్రపారంపర్యమై ఆచంద్రార్కస్తాయియై త్రివాచకంగా
60 ను అనుభవించగలవారు యీ స్వామ్యం మీరు అనుభవిం-
61 చినంత్తకాలముంన్ను అనుభవించేరేకా[క*] మీ పుత్రపౌత్రాధులలో-
62 ను యవరైనా వొకరికి సమర్పించవలెననే బుధి గలిగెనా అది మఠాన-
63 కే సమర్పించగలవారు మీ కులంలోను అహోబళేశ్వరులకు లక్షాం-
64 త్రాల కయింకర్యాలు యేమిసేసినాను అది మఠ ఆధీనమయ్యే శాయ-
65 గలవారు యిటని యిచిన బహుమానాది ధర్మశాసనం । శ్రీ శ్రీ శ్రీ ।।।
66 స్వదత్తం వా పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా । షష్టివర్ష-
67 సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥ దానపాల[న*]యోర్మధ్యే
68 దానాత్ శ్రేయోనుపాలనం[।*] దానా[త్*]స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా దచ్యు-
69 తం పదం ॥ మంగళ మహాశ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయునూ[॥*]

No. 297.

(*A. R. No.* 697 *of* 1917.)

KŌVELAKUṆṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the courtyard of the Raṅgasvāmin temple.

Śrīraṅga I, 1584 A.D.

This is dated **Śaka 1506, Tāraṇa, Kārtika śu. 15, lunar eclipse** corresponding to **1584 A.D., November 7, (Saturday).**

registers a grant of the income from the temple lands in Chintalakuṇṭa, Viṭṭhalāpuram, China-Koperla, and Savadaradinne as also the income from the *varttana* in Kōgilakuṇṭla and other villages to god Paṇḍaraṅgi Viṭṭhalēśvara of Kōgilakuṇṭla for various services and for a feeding house (*Rāmānuja-kūṭam*) by Mahāmaṇḍalēśvra Nandēla Veṅkaṭādrirāju, grandson of Narasiṅgarāju and son of Krishṇamarāju of Ātrēya-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra* and Yajuś-*śākhā*.

TEXT

శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షం-
బులు ౧౫౦౬ అగునేటి తారణ సంవత్సర కార్తిక శు-
ధ ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
ప్రతాప వీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలుగారు
పెనుగొండ పట్టణమందు రత్నసింహాసనారూఢులై సా-
మ్రాజ్యం చేయుచుండగాను శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రంహ్మా-
ండ్డనాయకుండైన కోగిలకుంట్ల శ్రీపండరంగ విఠలేశ్వరు-
ల దివ్యశ్రీపాదపద్మంబులకు ఆత్రేయగోత్రాప స్తంబ్బసూ-
త్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన శ్రీమన్మహామండ్డలేశ్వర నందె-
ల నరసింగరాజు పౌత్రుండును క్రిష్ణమరాజు పుత్రుండైన వెం-
కటాద్రిరాజుగారు అనంత్తములైన దండములు సమర్పిం-
చి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం మా నాయంకరానకు చెల్లేకోగిల-
కుంట్ల శీమలోను విఠలేశ్వరులకు అమృతపళకు అంగరంగవై-
భవాలకు రామానుజకూటానకు పల్లకిశావకు తిరుణాళ మ-
హోత్సవాలకు ఇవి మొదలఇన [శా]వలకు చెలివచే గ్రామాలు
చింత్తకుంట్ట విఠలాపురం చినకోపెలర్ల సవదరదిన్న గ్రామము-
లో తిరుణాళకు విడిచిన పొలమును కోగిలకుంట్లను ప[ల్లె]లను-
న్ను చెల్లివచ్చే క్షేత్రాలు వర్తనలున్ను కోగిలకుంట్లగ్రామం మానక[భ]-
త్తను కొలయత్తన[1] యన్నికలవల్ల వచేవిన్ని యీ తథాతిథి సోమగ్రహ-
ణపుణ్యకాలమందు సర్వమాన్యం చేస్తిమి యిందుకు మరే ఆ-
తంకాలు లేకుండాను నడుపుదుము యీ ధర్మానకు యవరు త-
పినా వారు కాశిలో గోబ్రాంహ్మల చంపిన పాపాన పోదురు త-
మ తల్లితండ్రులను కాశిలో చంపిన పాపాన పోదురు మానిశి పు-
నుకలో కుక్కమాంసం పెట్టుక సురపోటుక కాశిలో తిన్న పాపాన పో-
దురు యిటని ఇచిన ధర్మశాసనం[।*] దానపాలనయోర్మ్మధ్యే దా-
నాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం[।*] దానాత్స్వర్గమవా[ప్నో]తి పాలనా ద-
చ్యుతం పదం॥ యేకైవ భగినీ లోకే సర్వేషామేవ భూభుజా[ం।*]
న భోజ్యా న కరగ్రాంహ్యా విప్రదత్తా వసుంధరా॥ స్వదత్తా-
ం పరదత్తాం వ్వా యో హరేతి వసుంధరా షష్టివర్షసహ-
[స్రా]ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ మద్వంశజాః పర-
మహీపతివంశజా వా యే భూమిపాః సతతముజ్వ-
ల ధర్మ్మచిత్తాః[।*] మద్ధర్మ్మమేవ సతతం పరిపాల-
యంత్తి తత్పాదుకద్వయమహం శిరసా వహామి[॥*]
మంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీ శేయునూ[॥*]

[1] The meaning of this expression is not clear.

No. 298.

(*A. R. No.* 259 *of* 1916.)

ŚRĪMUSHṆAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On the south wall of the first *prākāra* of the Bhūvarāha-perumāḷ temple.

Veṅkaṭapati, 1581 A.D.

This is dated **Śaka 1603, obviously a mistake for 1503, Vṛisha, Vaiśākha śu. 15,** corresponding to **1581 A.D., April 18 (Tuesday).** The king is stated to have been ruling at Ghanagiri, i.e. Penugoṇḍa.

It registers the gift of lands in the villages of Araśūru and Kāvanūru for maintaining a feeding house (*alaṅkāra-satra*) at the *nityapushkaraṇi* in the Ādivarāhasvāmi temple at Śrīmushṇam by Rāyasam Aṁṇaya of Vishṇuvardhana-*gōtra,* Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākha.* The village of Arasūru is said to have been given as an *agrahāra* to the donor by Veṅkaṭappa-nāyaka.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౬౦౩ అగునేటి వ్రిషసంవత్సర వైశాఖ

2 శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిదేవమహా రాయలు అ-

3 య్యవారు ఘనగిరి నగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివిసాంమ్రాజ్యము సేయుచుండ గాను విష్ణువ-

4 ర్ధనగోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం రుకుశాఖాధ్యాయులైన కల్లప్ప పుట్టిభట్ల పౌత్రుడు వెంక టయ పు-

5 త్రుడు రాయసం అంణయ ఆదివరాహస్వామి అలంక్కార సత్రానకు యిచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనము

6 వెంకటప్పనాయని అయ్యవారు నాకు అగ్రహారానకు కటడచేశిన అరశూరు అగ్రహారాన మాకు కలిగిన

7 క్షేత్రాలలోను పదిక్షేత్రాలుంను యజమానకాండ్లు ముప్పైయింన్ని కావనూరి క్షేత్రాలు యెని-

8 మిదింన్ని అలంకార సత్రానకు ధారవోశి యిస్తిమి గనక యీ క్షేత్రస్వామ్యాలను వచ్చిన ఫల-

9 ప్రత్యాయా[లు] మా మనుష్యులే తెప్పించ్చి ఆదివరాహస్వామి కోవిలలో స్వయంపాకం సేయించ్చి స్వామి-

10 కి నైవేద్యం సేయించ్చి ఆ ప్రసాదం తెచి నిత్యపుష్కరణి తీరాన అలంక్కారసత్రం యింట్లోను బ్రా-

11 హ్మలకు నిత్యక్రిత్యముంను అంనదానం శేశేటట్లు కటడశేశి యీ ధర్మం మీ పుత్రపౌత్ర పారం [పర్యంగా]-

12 ను ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను నడపించగలవారమని యిచిన భూదానధర్మశాసనము రాయసం అణ్ణప్పయ్యవ్రాలు[॥*]

No. 299.

(*A. R. No.* 71 *of* 1915.)

CHINA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the right of the entrance into the *kañchugumbha-gōpuram* in the Nārasiṁhasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1586 A.D.

This is dated **Śaka 1507, Pārthiva, Phālguṇa śu 1,** corresponding to **1586 A.D., February 9 (Wednesday).**

It registers a *poliyūṭṭu* gift of eighty *varāhas* being the income derived from ten *tiruviḷaiyāṭṭam* villages of the temple by Mahāmaṇḍalēśvara Veṅkaṭrāju-Dēvachōḍamahārāju, son of Timmanna and grandson of Koṇḍrāju Timmarāju of the Kāśyapa-*gōtra*, Āpastamba-*sūtra*, Yajuś-*śākha* and solar race, for the maintenance of several services in the temple of Ahōbala.

TEXT

1 దేవశ్రేణి శిరోరత్నం దైత్యద్విపఘటా[ం*]కుశం । జయతు శ్రీ నృశిం-
2 హస్య దేవదే[వ*]స్య శాసనం ॥ యేత[త్సురా]సురాధీశ మౌళిశ్రేణివిరా-
3 జితం అహోబళనరశింహస్య దేవదేవస్య శాసనం ॥ స్వస్తిశ్రీ
4 జయాద్భ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౫
5 ౦౭ అగునేటి పార్థివ సంవత్సర ఫాల్గుణ [శు] ౧ లు శ్రీమద్రాజా -
6 ధిరాజ రాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంక-
7 టపతిరాయదేవమహారాయలుంగారు పెనుకొండ-
8 నగరమందు వజ్రసింహాసనారూ(ఢు)లై పృథివిసాంమ్రా-
9 జ్యం సేయుచుండగాను స్వస్తిశ్రీ చతుర్భువనాధీశ్వర శ్రీమ-
10 దఖిలాండకోటి బ్రంహాండనాయకులైన శ్రీ అహోబళ వీర-
11 నారసింహదేవుని దివ్యశ్రీ చరణారవిందంబు[ల్కు] స్వామివారి
12 దాసానుదాసుండు కాస్యపగోత్ర ఆపస్తంభసూత్ర యజుశా-
13 ఖాధ్యాయులైన సూర్యవంశోద్భవులైన మూరురాయర బసవశ-
14 ంకర గుత్తిహంనిబరగండ యెురయూరి పురవరాధీశ్వరులైన
15 శ్రీమ[న్]న్మహామండలేశ్వర కోండ్రాజు తింమరాజుగారి పవుత్ర-
16 లైన తింమన్నగారి పుత్రులైన వెంకట్రాజుదేవచోడమహారాజులు-
17 ంగారు శ(స)ద్వినయ భయభక్తులాను అనంత్తములైన సాష్టాంగదం-
18 డములు సమర్పించ్చి యిచిన పొలివుటు ధర్మశాసనక్రమమెట్ల-
19 ం[న్న]ను శ్రీఅహోబళేశ్వరుల తిరువళియాటనకు చెల గ్రామాలను పూ-
20 ర్వం చారి వోబుళయకు నడచే కావలి శ్రీరంగరాయదేవమహారా-
21 యలుంగారు మాకు పాలించంగాను నడిచెడి బోంమిరెడిచెర్వు గ్రామా-
22 న గ ౫ పండుగావలింన్ని కటలవల్న వచే ధాన్యక్రయ[ం] సః రోఖం గ ౫ పుథ-
23 యం గ ౧౦ అలమూరిగ్రామాన్ను పెంట సః ౧౨ పండుగావలింన్ని కటల-
24 కున్నుం సః గ ౫ పుథయం గ ౧౭ చినభోజనంగ్రామాన గ ౧౨౹ నరశింహ్వా-
25 పురం గ ౧౹ ముత్తలూర గ ౧౦ జంబులదింన్న గ ౭ వెంగళుపల్లె వేంపకోం-
26 ముదింన గ ౭ పడకండ్ల గ[౧] నాగులవరం గ ౭ లింగదిన గ ౭ అంత్తు గ ౮౦
27 అవురాలాను యెనుభయి వరహాలుంన్ను శ్రీఅహోబలేశ్వరులకు సమ
28 ర్పించ్చి పొలివూటు కిచినది నిధిమీదికి ది ౧ కి అముతుపడి మ ౧ దిగు-
29 వకు అముతుపడి మ ౧ పుథయంను ౨ లెఖ నెల ౧ కి ర ౩౹ లెఖ యేం-
30 డు ౧ క్కి ఖియం ఖ ౨౹ కు క్రయం గటి గ ౧ కి నికి ర ౩ లెఖ అయిన రొఖం
31 ౧౫ దీపారాధన నెయి ది ౧ కి నిధిమీదను మ ౹౹ దిగువకు మ ౹౹ పుథ-
32 యం ము ౹ లెఖను నెలకు ర ౧౨౹ లెఖ యేండు ౧ కి ఖ ౹౧౹౨ కు క్ర-
33 యం గ ౧ కి నెయి ర ౹౧ లెఖ అయిన రొఖం గ ౩౦ దేవుళాన తమ తీర్థ[అ]-

34 రుకుపాలు పడి శ్రీవయిష్ణునికి యేడు ౧ కి జీతం గ ౬ తమ వుభయంగా-
35 ను తిరుమంజనం తెచేవారికి యేడు ౧ కి గ ౬ త్సాంతుపడి గశేవారికి యె ౧ కి
36 గ ౬ తిరువారాధన వొందిలి వరుదయకు గ ౩ అవధరింపు గంధం ది ౧
37 కి పలిమెండు తీసె నిమిత్యం గ[ం*]ధం తీసేవారికి యేండు ౧ కి గ ౨ అంతు గ
38 ౬౮ న్ను ముందర మేము సేయించగల కైంకర్యానకు నిలిచినది ౧౨ అంతు
39 యెనుభయివరహాలున్ను దేవుళానకు ధారవోశి యి స్తిమి గనక యీ
40 కయింకర్యాలు ఆచంద్రార్కస్తాయిగాను నడపగలవారం కయింకర్యా-
41 నుకు నిలిపిన పంద్రెండు వర[హా]లకు నిధిమీదను త్సాంతుపడి తోంట
42 సేసేవారికిని తోమాలలు గశేవారికిన్ని యే[డు] ౧[కి] గ ౭ వరహాలున్ను ల-
43 క్ష్మీదేవి అంమవారికోవిలనుండి తిరుమ[ం*]జనం తెచ్చేవారికి యేంగు
44 ౧[కి] గ ౫ వుభయం పంద్రెండు వరహాలుంన్ను కట్టడసేసి[తి*]మి . . .
45 యీ పాలివుటుకు కటినకావలి రోఖం మా పుత్రాపౌత్రపారంపర్యగా
46 నడుపగలవారం యీ ధర్మాలు ఆచంద్రార్కస్తాయిగా నడుపగలవా-
47 రు యిటని యిచ్చి[న*] ధర్మశాసన్నం ॥ శ్రీ ॥ స్వదత్తాం పరద[త్తాం] వా । యో హ-
48 రేతి వసుంధరా[ం*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి ॥

No. 300.

(*A. R. No.* 714 *of* 1926.)

KŌKAṬAM, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1589 A.D.

This is dated **Śaka 1511, Virōdhin, Bhādrapada śu. 5.** In Śaka 1511, the month Bhādrapada was intercalary. Taking it as nija-Bhādrapada, the details may be equated to **1589 A.D., September 4, (Thursday).**

It registers the gift of the *dommari-tyāgam* for burning perpetual lamps to the deities Channakēśava and Sakaḷanātha-liṅga at Kōkaṭam, an *agrahāra* on the southern bank of the Pinākinī to the east of Gaṇḍikōṭa in Gaṇḍikōṭa-sīma included in the western division of Udayagiri, by the *dommaris* Sāḷuvapakshi and Mīsaragaṇḍa for the merit of their community.

TEXT

1 శుభమస్తు[॥*]స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౫౧౧ అగునేటి విరోధి సంవ్వత్స-
4 ర భాద్రపద శు ౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా-
5 జపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటప-
6 తిదేవమహారాయరు పెనుగొండ్ల పట్టణమం-
7 దు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథివిసాంమ్రా-
8 జ్యం చేయుచుండ్డంగాను ఉదయగిరి పడుమటి చావ-
9 డికి చెల్లే గండ్డికోటసీమలోను గండికోటకు
10 తూర్పు పినాకినినదికి దక్షిణతటమందు ।
11 కోకటం అనే అగ్రహారమందు చంన్న కేశవ-

12 పెరుమాళ్లకున్ను సకళనాథలింగానకును దొ-
13 మ్మరి పెదసా[కు]వపతి కొడుకు సాళువపతిన్ని
14 మీసరగండండును తమ కులం దొమ్మరి-
15 వారికెల్లా పుణ్యంగాను దొమ్మరిత్యాగం అఖ-
16 ండ్డ తిరువళకలకు ఆచంద్రాకస్థాయిగాను
17 ధారపోసియి స్తిమి యీ కోకటగ్రామాన యే దొ-
18 మ్మరివాండు గడవేసిన త్యాగం అడిగిన భత్యం అడిగి-
19 నా వాండు దొంమ్మరివానివంటి వాండుకాండు । వా-
20 డు తిరుమణి తిరుచూణాలకున్ను । విభూతి రు-
21 ద్రాక్షలకున్ను వెలి దేవలోకాన్కు మర్త్యలోకాన్కు
22 వెలి శివాచారకులాచారాల్కు వెలి । యీ ధర్మానకు య-
23 వ్వండు [చె]డ తలంచినాను తమ తల్లితండ్ర్యుల వార-
24 ణాసిలో వధించ్చిన పాపాన పోవువాండు । యిటని
25 సంమ్మతించి ధారపోశి యిచ్చిన ధర్మశాసనము
26 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాల-
27 నం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భ-
28 వేత్[॥*] శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయునూ ।

No. 301.

(*A. R. No.* 68 *of* 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the *kañchugumbha-gōpuram* in the Narasiṁhavsāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1590 A.D.

This is dated **Śaka 1512 (current), Virōdhi, Phālguṇa ba. 30,** corresponding to **1590 A.D., March 25, (Wednesday).**

It registers a gift of land for offerings during the processions of god Prahlādavarada at Diguva Tirupati by Savaram Raṅgapparāju, son of Yallaparāju and grandson of Sūraparāju of Mallapachintakuṇṭa.

TEXT

1 శుభమస్తు ॥ యేతత్సురాసురాధీశ మ-
2 వు[శి]శ్రేణి విరాజితం । అహోబళనృసింహాశ్య
3 దేవదేవశ్య శాసనం । దేవశ్రేణి శిరోరత్నం దయి-
4 త్యద్విపఘటాంకుశం జయత్తు శ్రీ[న]రశింహ్వా-
5 ంస్య । దేవదేవ[స్య*] శాసనం । స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద-
6 య [శాలివాహన] శకవర్షంబ్బులు ౧౫౧౨ అగు-
7 నేంటి విరోధి సంవ్వత్సర ఫా[ల్గుణ] బ ౩౦ లు
8 శ్రీమ[ద్రా]జాధిరాజ రాజపరమేశ్వ[ర శ్రీ]వీరప్రతాప
9 శ్రీ వెంక్కటపతిరాయదేవమహారాయలుగా-
10 రు పెనుగొండ శింహా[స*]నస్తమందు
11 వజ్రశింహాసనారూఢుండై ప్రు[థ్వీ*]సాంమ్రాజ్యం

12 సేయుచుండ్డంగాను ॥ స్వస్తి[శ్రీ] చతుర్ద్దశభువ-
13 నాధీశ్వర శ్రీ అహోబల వీరనారసింహ్వ[దే]వు-
14 ని దిగువతిరుపతి అందు ॥ మౌ[ద్గల్య]గోత్రం అశ్వ-
15 లాయనసూత్ర [ఋ]క్ శా[ఖా]ధ్యాయులైన
16 మల్లపచింతకుంటె స[వరం*] సూరపరాజు
17 పపుత్రుడు యల్లమ[రాజు] పుత్రుడు రంగప్ప-
18 [రాజు] దిగువ [ప్రంహ్లో]దవరదులకుత్స[వ*]-
19 కట్టడ ఆరగింప్పుల [వొగర] తళిఘ ౧ కి
20 బియ్యం [పాశెం]ముంత్తాను మా ౨ ల్ను యుంద్దు-
21 ల [శో]భస్కారాలకు [వుపు] చింత్తపండు జీ-
22 లకర మెంతి యింగ్గు . . . . . . అం-
23 ద్దుల్కు దిన ౧ కి రం వి . . . .
24 శ ౩౪ యేం కు ౧ త్సెయ్యెండు ౧ . . . .
25 స్కారాలు వ గ ౫[౪౧౦।] [టిన్ని ఘటి] . . .
26 టుగాన్ను సమర్పించ్చిన వివర[ము] . . .
27 మాకు పూర్వాన శ్రీ అహోబళే . .
28 తిరువళియాం[ట] . . . . .
29 నను ఛటప్రవిత్తిగా . . . . . .
30 మ ౧ రు[తు] . చేను . . . పంట ౯౦।
31 శ్రీ అహో[బలేశ్వ]రులకు సమర్పించ్తిమి
32 గాన యీ [ధ]ర్మం ఆచంద్రార్క్కస్తాఇ-
33 గాను నడపగలవారు ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీం-
34 జేయునూ ॥

No. 302.

(*A. R. No.* 299 *of* 1926.)

MADHURĀPURAM, DHARMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab lying in front of the Chennakēsava temple at Madhurāpuram, a depopulated hamlet of Dampeṭla.

Veṅkaṭapati, 1590 A.D.

This is dated **Saka 1512, Vikṛiti, Āshāḍha ba. 30, Solar eclipse** corresponding to **1590 A.D., July 21, (Tuesday).**

The inscription records that when the king was ruling from Penugoṇḍa, Nallaranēni Chimnapa, the servant of Mahānāyaṁkāchārya Pōtaṁ Yara-Kadirināyani-Kōnapa-nāyaka restored the incomes in cash and grain from certain lands in Dēvarapalle which were misappropriated by Hāṇḍe Dēvināyuḍu when he was ruling over Dampeṭla, to god Chennakēsava Aḷagha-Perumāḷ at Madhurāpuram for the merit of his master and the king.

TEXT

Obverse

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి-
2 వాహన శకవర్షంబులు ౧౫౧౨ అగునేటి వికృతి సంవ-
3 త్సర ఆషాఢ బ ౩౦ లు శ్రీ అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయ-

4 క దేవదేవోత్తములైన శ్రీ మధురాపురం శ్రీచెంన్నకేశ్వరఅళఘ-
5 పెరుమాళ దివ్యశ్రీపాదారవిందఃబులకు దండములు సమర్పిం-
6 చి శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవెం-
7 (౦)కటపతిరాయదేవమహారాయలుగారు పెనుగొండపట్ట-
8 ణమందు రత్నసింహాసనారూఢుడై పృథ్వీసామ్రాజ్యము చేయు-
9 చుండ్డగాను శ్రీమంన్మహానాయంకచార్య్యులైన రణవీరఘంట
10 పోతం యరకదిరినాయని కోనపనాయనిగారి బంటు నల్ల[రనేని]
11 చింనప అనంతములైన దండములు సమర్పించ్చి[ఇచ్చిన*] సర్వమాన్యపు ధ-
12 ర్మసిలాశాసనం[॥*] స్వామివారికి చెల్లే దేవరపల్లె చేలు చెరవుకాలువ
13 లు మేరకుగాను దంపె[ట్ల] యేలిపోఇన హండేదేవినాయడు స్వామి
14 వారి పొలానకు అన్యాయం చేసి పడోకంట్కి శ్రోత్రియ రోఖం ॥ . .
15 దివర వరహాలుంన్ను జోనలు పుట్టెడుంను [వడ్లు] పుట్టెడుంను స్వామివా-
16 రిచాత పుచ్చుకోంచు వచ్చిరి గన్క ఆ రోఖధాన్యాలు స్వామివారి
17 పూజలకుంన్ను దీపారాధనకుంను యీ సూర్య్యగ్రహణపు-
18 ణ్యకాలమందు తమకు దంపెట్లగ్రామ [పా]లించ్చిన రాయల-
19 వారికి పుణ్యంగాను తమ యేలిక కోనపనాయనికి పుణ్యంగాను సమ-
20 [ర్పిం]చిరి ఆచంద్రార్కమ్ముగా చెల్లవలెనని వెయించ్చిన ధర్మసిలాశాసనం
21 యీ ధర్మ్మానకు రెడికరణాలు మోదలైన దంపెట్ల యేలే రాజ్యం-
22 వారు గనక తప్పి స్వామివారి సొమ్ముకు అపేక్షించ్చినష్షువంటి వా-
23 రు తమతల్లిదండ్రాదుల వారణాసిలో వధియించిన పాపాన బోదు-
34 రు గంగలో గోబ్రాంహ్మణుల వధియించ్చిన పాపాన [పొ]దురు శుణకమాస్యం సు-
25 రా శేవించిన పాపాన పొదురు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యాం పరదత్తాను-
26 పాలనం [।*]పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ।

Reverse

27 స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
28 హరేత వసుంధరాం [।*]షష్టిర్వర్ష-
29 రుష సహస్రాణి విష్ఠాయాం
30 జాయతే క్రిమిః । దాన పాలన-
31 యోర్మ్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో-
32 నుపాలనం దానాత్స్వర్గ్గ
33 . . . .

No. 303.

(*A. R. No.* 258 *of* 1916.)

SRĪMUSHṆAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On the south wall of the first *prākāra* of the Bhūvarāhaperumāḷ temple.

Veṅkaṭapati, 1592 A.D.

This is dated **Śaka 1514, Nandana, Śrāvaṇa ba. 5,** corresponding to **1592 A.D., August 17, (Tuesday).**

States that Chilambūru in the Kurichipaṭṭu sub-division of Paḷḷikoṇḍapaṭṇam-sīma formerly obtained by Avasaram-Kōnappa as an *agrahāra* from Koṇḍama-nāyaka, son of Timmarasu and grandson of Haṇḍeriga Gaṅgādharayya was granted by him

(Kōnappa) to god Ādivarāha-Perumāḷ in lieu of which the *Śrībhaṇḍāraṁvāru* of the temple gave the donor 500 *kuṇṭas* of garden land and two house-sites in addition to a share in the offerings made to the god.

TEXT

1 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః[।*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౫౧౪ అగునేటి నందనసంవత్సర శ్రావణ బహుల ౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర-

2 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరవెంక్కటపతిదేవమహారాయలుంగారు పెనుగొండ నగరమందు రత్న-సింహాసనారూఢులయి పృథివిసామ్రాజ్యం

3 సేయుచుండంగాను శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రంహ్మాండనాయకులయిన శ్రీముష్ణం ఆదివరాహ పెరుమాళకోవిల శ్రీభండారంవా-

4 రు భారద్వాజగోత్రం అశ్వలాయనసూత్ర రుకుశాఖాధ్యాయులైన హాండెరిగ గంగాధరయ పౌత్రులయిన తింమరుసు పుత్రులైన అవసరం కోన-

5 ప్పకు యిచ్చిన సిలాశాసనక్రమమె[ట్ల]న్నను కొండమనాయనిగారు నీకు అగ్ర[హా*]రానకుం గాను [న]డపు[కొ]ంమని యిచిన పల్లికొండాపట్నంసీమలోని

6 కురిచిపత్తులోని చిల[ం]బూరుగ్రామం ఆదివరాహపెరుమాళ్లకు సమపర్ణ శేస్తివి గనక యిందులకు ఆదివరాహ పెరుమాళకు నిత్యపడి-

7 [తరానకు] అముదుపడి ౹ ౧॥౨ అతిరాలాను యిరువై తూములు పరుపు తూమెడు నేయి సేరు అందుకు తగ్గ పొరికరియముదులు చాలుౘ మోలుౘ తి-

8 రుపణ్యారాలు దోశలు ౫౧ న్ని వడలు ౫౧ న్ని అప్పం ౫౧ న్ని అతిరసాలు ౫౧ న్ని చందన పలం ౧ అడికా[య]ము[దు*] పలం ౧ ఆకులు ౫౧ న్ని ఆదిమూ-

9 ర్తిౘ ప్రసాద లబ్ధంగాను విటవన్ విడుకాడు చెతుర్థాంశానకు కల స్వతంత్రాలున్ను తోంటకు యేనూరు కుంటలు నేల నివేశనాలు రెండును ఇస్తిమి గన-

10 క నీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను దానాదివినిమయవిక్రయయోగ్యం అగునట్టుగాను ఆ చంద్రాక్కౘస్థాయిగాను అనుభవించేది అని ఇచ్చిన సిలాశాసనము

11 యీ తోంపు ౫౦౦ గుంటలా ఫలానకు వచ్చిన మీదను వచ్చినఫలము [వలనను] తోంపు చేశే మనుష్యుల సంబళం పోంగా నిలిచినందు -

12 లోను చతుర్థా[ం*]శం మీకు నడపగలవారము[1]

13 అచ్యుతప్పానాయనివారి నివాౘహం అప్పయ శ్రీశ్రీశ్రీంజేయునూ ॥

No. 304.

(*A. R. No.* 322 *of* 1920).

GOOTY, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a pillar lying in the *prākāra* of the Rāmasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1593 A.D.

This is dated **Śaka 1515, Vijaya, Jyēshṭha śu. 2** corresponding to **1593 A.D., May 22, (Tuesday).**

It records that Mahāmaṇḍalēśvara Alluḍu Raghunātharājayyadēva, of Kāśyapa-*gōtra* and solar race made an endowment of 24 *gadyas* per annum at the rate of 2 *gadyas* per month out of the *yīḍiga-gutta* of Guttipaṭṇam paid into the hands of Khaṇḍērāya for the daily supply of flower garlands to god Rāmachandra of Jagatāpi-gutti.

[1] This is followed by a few words in Grantha and Tamil which are:—

1 ஸ்ரீ க்ருஷ்ணட்டக ஸ்ரீவரா[ஹ*]ட்டர்

2 மெய்ப்படி ஸ்ரீ க்ருஷ்ணட்டர்

Text

First Face

1 శుభమస్తు[॥*] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద -
2 య శాలివహాన శకవరుషంబులు
3 ౧౫౧౫ అగు నేటి విజయ సంవ్వత్స -
4 ర జేష్ఠ శు ౩ లూ శ్రీమద్రాజాధిరాజ
5 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీ -
6 ర వె[ం*]కటపతిదేవమహారాయలుగా -
7 రు ఘనగిరిదుర్గ్గమందు వజ్రసింహా్వ
8 సనారూఢులై ప్రుథ్వీసా[ం*]బ్రాజ్యం చే -
9 యుచున్న[ం*]డాగాను దేవదేవోత్తమ
10 దేవశిఖామణి అఖలాండ్డకోటి బ్ర -
11 హ్మాండ్డనాయకుడైన జగతాపి -
12 గుత్తి శ్రీరామచంద్రదేవుని తో -
13 మాలసేవకు స[మ*]పిఽంచి ధారపోసి
14 యిచ్చిన వివరం శ్రీమంన్మహా -

Second Face

15 మండ్డలేశ్వర కాస్యపగోత్రం సూ -
16 య్యఽవంశోద్భవులైన అల్లుడు రఘు-
17 నాథరాజయ్యదేవ మహారాజు -
18 లుగారు అర్థోఽదయ మహోదయ పు-
19 ణ్యకాలమందు ధారబోసి సమపిఽ -
20 స్తిమి తోమాలసేవకు అదవాని మాది -
21 నేని బసవప్ప కొమారుండు ఖండ్డెరా -
22 యడు ది ౧ కి అలంకార తోమాల్లు జో -
23 [డు] లెఖను దినంప్రతి కొదవగాకుండా-
24 ను ది ౩౦ అయిన నెల ౧ కి గుత్తి పట్టణం యి -
25 డిగెగుత్త రొఖంలోను ౮ గ ౩ లెఖను
26 యేడు ౧ కి ౮ గ ౩౪ లెఖను కటడ శే స్తిమి
27 గనక ఆ రొఖం పుచ్చుకొని కానాచిగాను
28 నీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను ఆచంద్రా-
29 కఽస్థాయిగాను సుఖాన స్వామిశేవ చేసుకొ-
30 ని వుండుమని ధారబోసి యిస్తిమి య-

Third Face

31 వ్వరు దుగఽం యేలినాను యీ మణిహాగాం-
32 డు ఆ యిడిగెగుత్త చేసి నడచినా ఆ మణిహా-
33 గాండు దుగాఽధిపతిన్ని నడవగలవారు
34 యీ ధమాఽనకు యెవరు వక్రంకాగా[ను] వ-
35 క్రం అయినవాండ్లు తమతల్లిదండ్రిని
36 వారాణాసిని వధ సేసిన పాపానకు బో-

37 యినవాండ్లు అని యిచిన ధర్మశాసనం
38 స్వదత్తాంపరదత్తా[ం*] వ్వా యో హరేతి వసుంధ-
39 రా[।*] షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయా[ం*]
40 జాయతే క్రిమి[॥*]

No. 305.

(*A. R. No.* 377 *of* 1904.)

KALAMAḶḶA, KAMALAPURAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up close to the east wall of the Āñjanēya shrine in the Chennakēśava temple.

Veṅkaṭapati, 1593 A.D.

This is dated **Śaka 1515, Vijaya, Kārtika śu. 12,** corresponding to **1593 A.D., October 26.**

The king is stated to have been ruling from Penugoṇḍa. It records a gift of income derived from the market cess (*pēṇṭasuṅkham*) to the god Chennakēśava by the agent (*kāryakartta*) (name lost) of Mahāmaṇḍalēśvara Nandēla Aubhaḷrājayya-mahārāju. The donor bears the epithet *Kaṭahari.*

TEXT

1 [స్వస్తిశ్రీ] [॥*] జయాభ్యుదయ శా-
2 లివాహన శకవరుషంబులు
3 ౧౫౧౫ అగునేటి విజయ
4 సంవత్సర కార్తిక శు ౧౨
5 లు శ్రీమదఖిలాండకోటి-
6 బ్ర[హ్మ*]ండనాయకులైన దేవ-
7 [శి]ఖామ[ణు]లయిన పురాణపురుషో త్త-
8 ములైన కలుమళ శ్రీచెన్నకేశవ పెరుమా[ళ్ల]-
9 కు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
10 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయ-
11 [లు*]ంగారు పెనుగొండ [పట్ట]ణమందు వజ్ర-
12 సింహాసనారూఢులై పృథ్వీసామ్రాజ్యం
13 సేయుచుండంగాను శ్రీమన్మహామం-
14 డలేశ్వర నందేల ఔభళ్రాజయ్యదేవమహా-
15 రాజులు అయ్యవారి కార్యకర్తలైన కటహారి
16 . . ంగయ్యవారు పేంటసుంఖం ధారవో[సి]
17 సమర్పిస్తిమి ఆ సుంఖంవల్ల వచ్చిన రొఖం చె-
18 నరాయనికి అఖండతిరువళికలకు దసిమి మ-
19 హోత్సవాలకు మొదలయిన పంచపర్వాల్కు
20 కొదవ గాకుండాను నడిపేది యీ ధర్మానకు
21 . . . తపినాను తమ తల్లితండ్రిని కాశిలో
22 . . [న పా]పాన పోదురు చెలియలికి తప్పినవా-
23 . . . . . ణ[ం*] పుణ్యం [ప]దరత్తానుపా[ల]-

24 నం [।*] పర[దత్తాపహా రే]ణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవే[త్] [॥*]
25 యీ శాసనం లోకనాథడు చన్నరాయన
26 . . . . . చ్చివేశిన శాసనం [॥*]

No. 306.

(*A. R. No.* 609 *of* 1907.)

NANDALŪRU, RAJAMPET TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

On a slab set up near the inner *gōpura* of the Saumyanāthasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1601 A.D.

The inscription is dated **Śaka 15[2]3, Plava, Chaitra ba.** [5] corresponding to **1601 A.D., April 12, (Sunday).**

Barring the date, the other details of the record are badly damaged.

TEXT

1 విజయాభ్యుదయ శాలివాహన [శకవ]
2 షకాంబ్దులు ౧౫[౨]౩ అగునేటి ప్లవ సం . . .
3 చైత్ర బ[౫]లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ . . . .
4 . . వీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిదేవ . .
5 . . రాయలుం[గారు] పెనుగొండ నగరమందు . .
6 . . . ంహాసనాసీనుండై పృథ్వీరాజ్యం

No. 307.

(*A. R. No.* 260 *of* 1916.)

ŚRĪMUSHṆAM, CHIDAMBARAM TALUK, SOUTH ARCOT DISTRICT.

On the south wall of the first *prākāra* of the Bhūvarāha-perumāḷ temple.

Veṅkaṭapati, 1602 A.D.

This is dated **Śaka 1525 (wrong for 1523), Plava, Phālguna śu. 10,** corresponding to **1602 A.D., February 21, (Sunday).**

It registers a grant of land in the village of Yaḷamaṅgala excluding the *dēva-mānya* and *sthāna-mānya* lands formerly given by Achyutappa-nāyaka and Paḍigasāni, by the trustees of the temple, and Veṅkaṭa Rāvu Kōnēṭayya, the agent of Koṇḍamanāyani-Kṛishṇappa-nāyaka to one hundred and forty one servants (*sēvugāla-vāru*) of the temple of Ādivarāha at Śrīmushṇam for conducting services to the god on specified occasions.

Stipulates payment of cash (*modalu*) in liew of services by such of those servants who were not able to render their services to the temple.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౨౫ అగునేటి ప్లవ సం[వ]త్సర ఫాల్గుణ శు ౧౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
2 శ్రీవీర వెంకటపతిరాయదేవమహారాయలుంగారు పెనుగొండనగరమందు రత్నసింహాసనారూఢులై పృథివిసామ్రాజ్యం శేయుచుండంగాను శ్రీమదఖ-
3 లాండకోటిబ్రంహాండనాయకులయిన శ్రీముష్ణం ఆదివరాహస్వామి కోవిల శ్రీభండారం వారును కొండమనాయని క్రిష్ణప్పనాయనయ్యవారి కార్యకర్తలయి-

4 న వెంకటరావు కోనేటయ్యవారుంను కట్టడశేశిన మర్యాదశాసనము ఆదిమూతిఁ కోవిల
యెంబెరుమానారడియార్లలోను శేవగాలు ౧౪౧ కి పూర్వమందు అచ్యుతప్పనాయ-
5 నింగారు యశమంగల[గ్రామం కట్టడశేశినారు గనక ఆ గ్రామానపూర్వమయిన దేవమాన్య స్థాన-
మాన్యాలుంను ప[డిగ]సాని కట్టడశేశిన మాన్యగుంటలు ౨౦౦ న్ను కాక కరిచ్చికి క-
6 ట్టడశేశిన మాన్యం గుంట్టలు ౪౦ న్ని కాక ఆ గ్రామానన్నిలిచిన [ఫా]లం[1]కలిగినది ౧౪౧ శేవుగాల
వారుంను సరిగా పంచ్చుకొని వలసిన పయిలుఁ పెట్టుకొని ఆదిమూతిఁ శావ తప్పకు[ం*]-
7 డా శేవించ్చుకొని సపుఖ్యాన వుండకలవారు తిరువూరలు తిరునాళ్లకు మంటపం చప్పరం పెట్టించ్చి
పూర్వమయ్యాఁదను చరవుంను శాయకలవారు తేరుతిరునాళకుంన్ను సముద్ర-
8 తిరునాళకుంను శీమ అప్పందం మనుష్యుల విడువకలవారు కోవిల శేవించ్చనివారి శేవగాల
మాన్యఫలం కోవిలకు మోదలు పెట్టకలవారు యీ శాసనం వ్రాశిన మర్యా-
9 దకు యవండు తప్పి విఘ్నంశేశినాను ఆ విఘ్నంశేశినవాండ్లు నూటనలుపై వొక భోగాలవాండ్ల
మిండలాకొడుకు పోంగలవాండూ గంగాతీరమందు తమ తల్లితండ్రిని గో-
10 ంతు కోసిన పాపాన పోదురు[॥*]

No. 308.

(*A. R. No.* 382 *of* 1920.)

MĀRNĒPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up near the Āñjanēya temple.

Veṅkaṭapati, 1602 A.D.

This is dated **Śaka 1525 (current), Śubhakṛit, Mārgaśira ba. 7,** corresponding to **1602 A.D., November 25.**

It records gift of the village Marinēpalli in the Pulēṭi-māgāṇi of Gutti-sīma to god Raghunāyaka of Gutti-durgam, by Alluḍu Rāmarājayyadēva-mahārāju, who is said to have obtained Gutti-sīma as his *amara-nāyaṅkara* from the king.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయబుదయ శాలివాహన ష్కవరు-
2 షంబులు ౧౫౨౫ అగుఅనేటి శుభక్రుతు సం-
3 వత్సరం మాగఁశిర బ ౭ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ
4 శ్రీ వీరప్రతవ శ్రీ వీర వెంకటపతిదేవమహా
5 రాయలుగారు వజ్రసింహ్వాసనరుడులయి పెనుగొండ [నగర*]-
6 మందు పృథిసాంబ్రజం చేయుచుండాగాను అల్లుడు
7 రామరాజయ్యదేవమహారాజులుగారు తమకు అ[మర*]
8 నాయంక్రానకు పాలించిన గుత్తిదుర్గఁం రఘునాయకు . .
9 అమ్రుతపడికి సమపిఁంచిన గుత్తిసీమలోని పులేటి మాగ . .
10 ను మరినేనిపల్లెగ్రామం దరపోసి[న*] దానపత్రంశాసనం . . . . .
11 మాఁనకు యవరు గనక అసించినాను దేవత ద్రోహ .
12 గురుద్రోహులు తమతల్లితండ్రిని వారణాసిలోను వ[ధి*]-
13 ంచిన పాపాన పోదురు। శ్రీ శ్రీ[॥*]

No. 309.

(*A. R. No.* 564 *of* 1915.)

SIDDHAVAṬAM, SIDDHAVATAM TALUK, CUDDAPAH DISTRICT.

At the entrance, on the east wall of the old fort.

---

[1] Probably this stands for ఫలం.

Veṅkaṭapati, 1605 A.D.

This is dated **Śaka 1527,** (also expressed by chronogram **aśva-aṁba`a-bāṇa-bhū)** **Viśvāvasu,** corresponding to **1605 A.D.**

It states that the Maṭla chief Ananta constructed the fortifications round the town of Siddhavaṭam which had been caputured by his father Ellama Rāju, after defeating in dattle, the chief Koṇḍrāju Tirupati Rāju. Ananta who belonged to the Dēvachōda family claims his descent from the solar race. He bore the titles *Manne-Haṁvīra* and *Rāchabebbuli*. Among his achievements described at length are mentioned his victory in the battle of Jaṁbulamaḍaka (i.e. Jammalamaḍugu) and the capture of Cuttack. He is praised as the right hand of the Karṇāṭa emperor (i.e. the Vijayanagara king) and as the author of the *Kakutsthavijayamu* and other works. He is also stated to have constructed a tank in the name of his father.

The inscription commences with a Sanskrit verse followed by six verses in Telugu. See *Sources of Vijayanagara History*, pp. 248–50. Published in the *Epigraphia Indica*, Vol. XXXVII, pp. 103 ff.

TEXT

1 స్వస్తి[।*] శాకే స్వాం(శ్వాం)బకబాణభూపరిమి[తే వర్షే చ వి]శ్వావసౌ। పౌ[న్న]త్యేన చిరాయుషా చ గుణభాజాచంద్రతారం భువి। యస్యానం[౦]తనృపేణ తేన జనకేనై వోటుకూరీ రణే ప్రాప్తస్సిద్ధవటో౽యము -

2 జ్వలసిలాసాలో౽ విశాలః కృతః[॥] [శాలి]వాహనవామ శకవర్షములు వేయి నేనూంటి యిరువదియేడు చనిన। విశ్వావసు వసంగ్గవెలయు వత్సరమున సకల[హిం]దూరాజ్య సార్వభౌమ।

3 వీర వెంకటరాయవిభుండు చంద్ర[గిరీంద్ర*]సీమ[సామ్రా]జ్యంబు సేయునపుడు। భానువంశాం[౦] భోజభానుండంభో౽రాశి గంభీరుండై వరగండమూర్తిఁ ॥౧॥ బిరుదసామజసింహ భీమకేతన భర్తఁ దేవచోడాన్వయ భూవి -

4 భుండు। రణభూబలీభూత రా[వె]ల వెలి[కొం]డ్డ వెంకటాద్రి మహీశవీరవరుండు। జంబ్బుల మడక భూసంగ్రామ జయశాలి కటకపురీచూరకారహారి। నంద్దెలక్రిష్ణమ నరనాథభయదాన దక్షదోర్ద్దం -

5 డ విచక్షణుండు ॥౨॥ అఖలకర్ణాటసిం[హా]సనాధీశ్వర దక్షిణబాహో౽భిధానధారి। విద శ(శి)త కొండ్రాజు వెంక్క[టా]ద్రి విభుండు చెన్నూరిహ[ర*]ణస[౦]ప్పన్నగృహుండు। విబుధస్తుత కకుస్థవిజయప్రబంధాదికావ్య నిబి(బ)ం -

6 ధన గ్రంథకర్తఁ। శ్రీమదెల్లమరాజుచెరువు [పేర] తటాకఘటనానుభా[వ]సంఘటితయశుండు ॥౩॥ ద్రవిడభూ మధురాది ధాటీ చలద్రయ బలరక్షణాక్ష[ణ*] బాహుబలుండు। పెనుగొండ్డ సమర యావన పాదుశా-

7 గర్వఖర్వీకరణచణాఖర్వభుజుండు[।*] ర[౦]గ్గమాంబాకుమారవతంసరత్నంబు పరభీమ బిరుదుల భాయిబండ్డ। విమతావనీశ్వరవేశ్యాభుజంగ్గుండ్డు బల్లరగండాంక భాసురుండు ॥౪॥ మన్నెహంవ్వీరుం -

8 డు [మగల]రాయండు రాచబెబ్బులి పరరాజభీకరుండు। మట్లి తిరువెంగ్గళమాన[వా]ధిపరత్నరత్నాకరుం డనంతరాజశౌరి। తమ తండ్రి యల్లభూరమణుండు కొండ్రాజు తిరుపతిరాజుపైం భెరిగికొట్టి

9 తన కీర్తిమోనం[దెచ్చుకొని]న సి[ధవ]టంబు చెలంగ దనపేర పెద్దచెరువు సేసె ॥౫॥ హృదయముప్పొంగ సిద్దవటేశ్వరునకు। ఔపచారికమైన సాలాంతరముగ పురముచుట్టు నా -

10 వరణమై పరిణమింప్ప। ధాత్రిం గట్టించె నాచంద్రాతారకముగ॥ శ్రీ[॥*]

No. 310.

(*A. R. No.* 67 of 1915.)

CHINNA AHŌBALAM, SIRVEL TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up to the right of the entrance into the *kañchugumbha-gōpuram* of the Narasiṁhasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1609 A.D.

This is dated **Śaka 1531, Saumya, Jyēshṭha ba. 10, Friday** corresponding to **1609 A.D., June 16.**

It registers the gift of seven gold-gilded pinnacles, two fly whisks and a white silk umbrella to the god Ahōbala at Diguva Tirupati by Mādiśeṭṭi-Rudrayya and others for the merit of the 150 *nagarasvāmins* who bear among others the title *Penugoṇḍapuravarādhīśvara.*

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౩౧ అగు నేటి
2 సౌమ్య సంవత్సర జేష్ఠ బ ౧౦ శుక్రవారం శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమే-
3 శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయదేవమహారాయలయ-
4 వారు పెనుగొండ నగరమందు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథివిసాంమ్రా-
5 జ్యము చేయుచుండగాను స్వస్తిశ్రీ చతుర్భువ[నా]ధీశ్వర శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్ర-
6 హ్మాండనాయకులైన శ్రీ అహోబల వీరనారసింహ్వదేవుని దివ్యశ్రీచరణారవిందం-
7 [ం]బులకు స్వామివారి శాసనదాసులు స్వస్తి సమస్త ఆది[ప్ర]శ[స్తి] సహితులైన సక-
8 లగుణసంపన్నులైన శ్రీనగరేశ్వర శ్రీజనార్దనదేవర దివ్యశ్రీపాదపద్మా-
9 రాధకులైన వాసవకంన్యకాపరకృపానిత్యులైన శ్రీభా[స్క]రాచార్య ఆసిర్వాదకృ-
10 పాకటాక్షంబున పుత్రపౌత్రాభివంతులైన పెనుగొండపురవరాధీశ్వరులైన
11 గోకనర్ణసముద్భవులైన సప్తసంతానాధీశ్వరులును షోడశమహాదానవినో-
12 దులును సత్యహారిచంద్రులును వా[త్రి][ర్*]కధర్మనిలయులును నిత్యదానచి-
13 ంతామణులైన స్తితా[శే]ష నూటయేబండ్ర నగరస్వాములకును పుణ్యంగా-
14 ను మాదిశెటి లింగయకొమారుండు రుద్రయ దండం సమర్పించి కులంవా-
15 రికి విన్నపంచేశి శ్రీ అహోబలేశ్వరుల దిగువతిరుపతిని పెద్దగోపురానకు
16 బంగారు జలపొంత కళశాలు ఏడున్ను వింజామరలు రెండున్ను
17 గొడుగు వగటిని సమర్పించిన వివరం ॥ ఆరవీటి చనమశెటి కొమా-
18 రుండు క్రిష్ణమశెటిని ఆ సేషాద్రి కొమారుండు రంగయాను జన ఇ-
19 దరును సమర్పించిన కళశం ౧ వింజామరలు ౨ కళశంతో తెల్లపటు
20 గొడుగు ౧ విలూరి వెంకటశెటి కొమారుండు తింమప కళశం
21 ౧ పోలా మల్లయ కొమారుండు లక్షుమయ కళశం ౧ దేవిశె-
22 టి మలిసెటి కుమారుండు పోతమసెటి కళశం ౧ రాచమడుగు లిం-
23 గయ కుమారుండు సరువయ కళశం ౧ మాదిసెట్టి తిప్పయ కు-
24 మారుండు పాపయ కళశం ౧ మాదిసెట్టి జంన్నయ కుమారుండు
25 లింగ్గిసెటి కళశం ౧ అంత్తు భంగారు జలపొంత్త కళశాలు
26 యేడు ౭న్ను వింజామరాలు ౨ను తెల్ల పట్టు గొడుగు కళశం
27 ౧న్ని సమర్పించి[నా]రు గనక యీ ధర్మం ఆచంద్రార్కస్తా-
28 ఇగా అవధవంచును ॥ ం ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ [॥*]

No. 311.

(*A. R. No.* 184 *of* 1913.)

GŌRAṆṬLA HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone built into the floor of a *maṇḍapa* in the Mādhavarāyasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1610 A.D.

This damaged inscription is dated **Śaka 15 [32], Sādhāraṇa, Pushya śu. 2, Friday** corresponding to **1610 A.D., December 7, ·41.**

It seems to record a grant of the incomes to the temple of Mādhavēśvara of Gōraṇṭla for the merit of the king and Chikka-Veṅkaṭappa-nāyaka. The donar's name is lost.

TEXT

1 ౦ అవిఘ్నమస్తు[॥] స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు

2 ౧[౫౩౨] అగునేంటి సాధారణ సంవ్వత్సర పుష్య శుద్ధ ౨ శుక్రవారం శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపర[మేశ్వర] . . .

3 . . ప శ్రీవీర [వెంకట]పతిదేవమహరాయలు పెనుగొండపట్టణమందలి వజ్ర[సింహాసనారూ-

4 ఢులై పృథివి]సాంమ్రాజ్యం చేయుచుండంగాను చిక వెంక్కట . . గారు గోరంట్ల మాధవేశ్వరునికి యిచ్చిన . . . .

5 . . . . మంము యేలిన స్వామికి పుణ్యంగాను [చిక] వెంకటప్ప నాయనిగారికి పుణ్యంగాను . . .

6 . . . . [సమర్పిస్తిమి] గనక మీకు కలిగిన స్వామ్యస్వతంత్రాలు బొక్కిసం కొని మీరు శేశే వ్రాశిగె . . .

7 డచే యీ మరియాద . . . గాను ముందర గ్రామంయెలె దొరలు రెడ్డికరణాలు [యీ] ధర్మానకు త[ప్పి] . . .

8 . . . యవరు గనక తపినాను [వారే దేవతా ద్రోహులు] తమతల్లితంండ్రులను . . . . . దులను

9 వారణాసిలోను వధిం[చ్చి]న [పాపానపోదురు][॥*]

No. 312.

(*A. R.* No. 452 *of* 1916.)

VEḶḶAṄGUḶI, AMBASAMUDRAM TALUK, TIRUNELVELI DISTRICT.

On a side of the slab set up in the village.

Veṅkaṭapati, 1613 A.D.

This is dated **Śaka 153[5], Pramādi, Uttarāyaṇa, Hēmanta-ṛitu, Pushya ba. 13, Mūlā, Wednesday** and **Kollam 799, Tai 1** corresponding to **1613 A.D., December 29, ·33, ·82.**

It registers the grant of a piece of land in the village Veḷḷaṅguḍi *alias* Vīrabhūpālasamudram in Mulli-nāḍu to Veṅkaṭādri-bhaṭlu and Narasamma on the occasion of the consecration of the images of Kṛishṇa and Kāmēśvari by Viśvanātha Kṛishṇappa-nāyaka when the king was ruling from Vijayanagara and Viśvānātha Virappa-nāyaka was ruling over his territory.

TEXT

1 శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు[॥*]
2 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకాబ్దం ౧౫౩[౫]
3 గునేటి శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
4 శ్రీ వెంకటపతిరాయ[ల]య్యవారు విజయనగరమందు
5 పృథివి సామ్రాజ్యం చేయంగా యిందు మీందచెల్లి
6 వర్ధిల్లివచ్చే విశ్వనాథుని వీరప్ప యేలే సీమలో తామ్రప-
7 ర్ణీ తీరమందు చెల్లివచ్చిన కొల్లం యేడునూటయెన-
8 భై తొమ్మిది ముంద్దు తైమాసం మొదలి తేది ప్రమాదీ-
9 చ సంవత్సరం ఉత్తరాయణం హేమంతరుతు పుష్య
10 బ ౧౩ బుధవారము శుభయోగ శుభకరణమున్ మూల
11 నక్షత్రమందున్ చేసిన ఉదకపూర్వ దానధర్మశాసనప్రకా-
12 రమెట్లన్నను ముల్లైనాట్టుంన్నటిని కాలువ దా . వెళగుళి-
13 కి ప్రతినామం [వీర]భూపాలసముద్రమందున్నటువంటి కాస్యప-
14 గోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం రుకుశాఖాధ్యాయులైన [సలి]డిగె సింగ[న్న]-
15 కు పౌత్రుండ్ను తింమరు[సు]కు పాండమ్మకు పుత్రుండైనటువంటి
16 వెంకటాద్రి భట్టున్నకు నరసమ్మంగారికిన్ని యీ అగ్రహారం నడుమ
17 వెళ్ళాంగుడికి వుత్తరాన మాకున్ గ్రామానకున్ పుణ్యంగాను శ్రీకృష్ణ-
18 ప్రతిష్ఠ కామేశ్వరిప్రతిష్ఠ చేస్తిమి గనక ఇం[ద్కు] పూజనై వేద్యాల్కు యీ
19 అగ్రహారంమందు వేళ్ళాంగుడికి ప్రతినామమైన వీరభూపాలసము-
20 ద్రమందు విశ్వనాథుని కృష్ణప్పనాయనిచాత ప్రతిగ్రహాలబ్ధమైన
21 మాకు అగ్రహారముసేసి మేము ఇచ్చిన అరు ౬ జనం క్షేత్రంలోను
22 ఒక్కంటైన క్షేత్రం ఉదకపూర్వదానధర్మ[ం*]సేసి శాసనంగాను స్వామి శ్రీకృష్ణ[నికి]
23 కామేశ్వరికి ధారవోసి ఇస్తి గనక యీ ౧ జ క్షేత్రానకున్ వెట్టి . . . . .
24 . . . మేకుర్ద ద[క్షిణపు ద]రికిగాను . . . . . మేకుర్ద బోలిమెరం
. . .
25 . . తడి ఒ ౧ కి నెల ౧౨ కిని యీ కాని ఒ ౧ జ ౧౦ నెలకు వచిన ఫలభో-
26 గాలు అనంత్తసేవలకుంన్ను ప్రాప్తులు మొదలు రొఖధన . .
27 పొంగాను ఒ ౧ జన క్షేత్రం శ్రీకృష్ణుండు కామేశ్వ[రు] లనుభవిం-
28 చుంగలవారు యీ ఒ ౧ జన క్షేత్రము యీ యగ్రహార మహాజ-
29 నాలూ యీ ధర్మానకు వెచ్చవిరాళాలున్ను సర్వమాన్యంచే-
30 సి క్షేత్రవిభాగకాలం వచ్చినాను యీ సేవకాంన్ని విడిచి న-
31 డపుక కాంగలవారము యిషని సమ్మతించిరి గనక కాస్య-
32 పగోత్రం అశ్వలాయనసూత్రం బుకుశాఖాధ్యాయులయి-
33 న సవిడిగె సింగరుసుకు పౌత్రుండున్ తింమర్సుకు పుత్రుండయినటు-
34 వంటి వెంకటయ్య నరసమ్మగారు స్వామి శ్రీకృష్ణునికిన్ కామేశ్వరి-
35 కిని తల్లిదంద్రులకు మా కులకోటి[కింన్ని] యీ అగ్రహారం మ-
36 [నకు] మహాజనాల్కున్పుణ్యంగానున్ ఉదకపూర్వదాన ధ-
37 ర్మ్మశిలాశాసనంగాను ధారటసి యిస్తిమి గనక ఆచంద్రా-
38 ర్కస్థాయిగాను మా పుత్రపౌత్రపారంపర్యంగాను
39 ఒకజన క్షేత్రం స్వామి శ్రీకృష్ణుండు [అ]నుభవించ-
40 ంగలవారు యీ ధర్మం నడుపుక వచ్చినవా-
41 రు అశ్వమేధయాగఫలం పొందగలవారు యిందు -

42 కు విఘాతం తలంచినవారు గంగాతీరమందున వా-
43 రణాశిలో గోబ్రాహ్మల వధించిన పాతకాన పోంగలవారు
44 స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం [।*] పరదత్తా-
45 [పహారేణ] స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ । దానపాలనయో-
46 ర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయో నృపాలనం [।*]దానా[త్*]స్వర్గమ-
47 వాప్నోతి పాలనా దచ్యుతంపదం [।।*] శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీకృష్ణ-
48 నికి అత్తలూరి వెంకటయ్య
49 నరసమంగారు సదాసేవ [।।*]

No. 313.

(*A. R. No.* 286 *of* 1905.)

VEṄKAṬĀDRIPĀḶEM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a huge pillar lying at the entrance of the Chennakēśavasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1614 A.D.

The record is dated **Śaka 1536 expressed by the chronogram rasa-rāma-bāṇa-śaśi, Ānanda, Āshāḍha śu. 11, Thursday** regularly corresponding to **1613 A.D., July 7, ·43.**

The inscription in Sanskrit verse registers a gift of the four villages Gurrapusāla, Chennarāyapalle, Gāraladinna and Kaṭarivānipalli to god Chennakēśava by Gaṅgapa-nāyaka of Māḍāla-*gōtra*, son of Veṅkaṭādri and grandson of Gaṅga of the family of Rāyapa-nāyaka. The gift villages are said to have been situated in Dūpāṭi-sīma to the east of Śrīśaila. The donor is described as ruling Śrīgiri-maṇḍala.

TEXT

1 శ్రీభూమీపరిరంభజాత పులక [ప్రో]ద్దామ బాహాం[1]తరో నీలాంభోనిధిభాసివిగ్రహతటీ-
2 త్సంకాశహేమాంబరః[।*] భక్తస్తోమచ[తుఃపు]మర్థకలనేహాస్తైశ్చతుర్భిర్యుతో నిత్యం రాజతి వేం-
3 క్కటాద్రినగరే శ్రీచం[న్న]రాయో హరి[ః ।।] స్వస్తిశ్రీ జయమంగళాభ్యుదయ సర్వాభీష్ట నిత్యో-
4 త్సవే శ్రేయస్సంతతి [శాలివా]హ[న శకే వి]ఖ్యాతవర్షక్రమే । సంవృత్తే రసరామబాణశశి-
5 తే చానందసంవత్సరే చా[షాడే] సితపక్షవిష్ణుదివసే దేవేజ్యవారాన్వితే ।।౨।।
6 శ్రీమద్రాజవరాధిరాజరమణే వీరప్రతాపోదయే శ్రీరాజన్యవరేశ్వరే ఘ-
7 నగిరౌ శ్రీరత్నసింహాసనే । శ్రీమద్వేంకట దేవరాయతిలకే రాజేంద్రచూడా-
8 మణౌ దేవబ్రాహ్మణరక్షణాయ పృథివీసామ్రాజ్యమాతన్వతి ।।౩।। శ్రీసేతునిఖిలా-
9 ండకోటి గణి[త] బ్రహ్మాండ భాండే[శి]తునానావేదతదంతవేద్యమహిమాన-
10 ందామృతాంభోనిధౌ । ప్రోద్యద్వైభవచంనకేశవహరేః శ్రీపాదపద్మద్వయే
11 సేవాతత్పరమానసా[ర్య] చరణాంభోజాత సేవాపరః ।। ।। శ్రీమత్రా(ద్రా)యప-
12 నాయకాన్వయమణే గంగక్ష్మాధీశితుః । పౌత్రః శ్రీగిరిమండలా-
13 వనచణః శ్రీవెంకటాద్రిప్రభోః । పుత్రో గంగపనాయక స్సుచరితో మా-
14 డాలగోత్రోద్భవః కృత్వా గ్రామసమర్పణం రచయతి స్థిత్యై శిలాశాసనం ।।౪।।
15 మద్వంశ్య బాహువైభవ సంతత పరిపాలితాతి సస్యాఢ్యే[।*] శ్రీశైలపూర్వ భా-
16 గే దూపాటినామసీమని ఖ్యాతం[।।*] గుఱ్ఱపుసాలగ్రామం తద్గ్రాసం చంన్నరా-
17 యపల్ల్యాఖ్యం[।*] గారలదిన్నగ్రామం గ్రామం చ కటరివానిపల్ల్యా-

[1] Read బాహ్వంతరో.

18 ఖ్యం[॥*] నిధినిక్షేపజలాదిభిరన్వితాన్ సతతహృష్టభిర్భోగైః[।*] కూపారా-
19 మతటాకైర్నానావర్ణప్రజాభిరాపూర్ణాన్[॥*] గ్రామానేతాంశ్చతుర స్సమర్ప్య ని-
20 త్యోత్సవాది సేవార్థం। శ్రీచెంనరాయ దివ్యశ్రీమచ్చరణారవిందయుగళా-
21 య। కృత్వా ప్రణతిసహస్రం విజ్ఞాపిత మేత దీప్సితం హి మయా॥
22 స్వామిం స్తత్ఫలమఖిలం కరుణ[1]దృష్ట్యావధారయాకల్పం॥ పరిపాలయంతి యే
23 వై మద్ధర్మం శాసనారతం పాహి[।*] ఆచంద్రతారకమిదం జయతు శిలా-
24 శాసనం ముదా రచితం॥ మద్వంశజా పరమహీపతివంశజావా [।]యే
25 భూమిపా స్సతత ముజ్వలధర్మచిత్తా[2]ః। మద్ధర్మమేవ సతతం పరిపాలయ-
26 ంతి తత్పాదుకాద్వయమహం సి[3]రసావహామి॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరే-
27 త వసుంధరాం[।*] షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ దానపాలన-
28 యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం। దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాలనా ద-
29 చ్యుతం పదం॥

No. 314.

(*A. R. No.* 424 *of* 1923.)

VEṄKAṬĀDRIPALEM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab lying in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, 1614 A.D.

This is another copy of No. 313 above.

No. 315.

(*A. R. No.* 377 *of* 1911.)

NĀRĀYAṆAVANAM, PUTTUR DIVISION, CHITTOOR DISTRICT.

On the outer *gōpura* of the Kalyāṇa Veṅkaṭēśaperumāḷ temple.

Veṅkaṭapati, 1620 A.D.

The inscription is dated **Raudri, Bhādrapada ba. 12.** The cyclic year seems to be equated to the Śaka year 1544. If the Śaka year quoted is a mistake for **1542** (**Raudri**), the details correspond to **1620 A.D., September 13, Wednesday.**

It records the gift of tolls on various articles of merchandise such as cloth, areca, pepper, jaggery, tamarind etc., to god Kalyāṇa Veṅkaṭēśvara of Nārāyaṇapuram by the chiefs of the mercantile corporation of Ayyāvoḷe headed by Prithiviśeṭṭi Rāyaṇamantri Bhāskara.

TEXT

1 శ్రీరౌద్రి సంవ్వత్సర భాద్రపద బ ౧౨ లు స్వస్తిశ్రీ విజ-
2 . . . . య శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౪౪ అగునేం
3 . . . . . రాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకట దేవ-
4 . . . . . లు అయ్యవారు పెనుగొండనగరమందు రత్నసింహాసనా-
5 . . . . ధిసాంమ్రాజ్యం శాయగాను॥ శ్రీమన్ మహామండలేశ్వర
6 . . . . లుప మాకరాజు తిరుమలరాజయ్యదేవ మహారాజులుంగారు సుఖ-
7 . . . . . . లై సామ్రాజ్యం సేయుచున్నుండగాను। స్వస్తిసమస్త నిజ[నా]మాం
కారికా .

[1] Read కరుణా.

[2] Read ధర్మచిత్తాః

[3] Read శిరసా.

8 . . . . . . స్తిసమస్తులైన శ్రీమద్గణేశ్వర గవురీశ్వరదేవర దివ్యశ్రీపాదపద్మా
రాధకు లై -
9 న అయ్యావళి ముఖ్యులైన పృతివిశెట్టి రాయనమంత్రి భాస్కరన్న ముదలైన స్వ[దే*] -
10 శ పర[దేశ వు]భయ నానాదేశస్థ సెట్టిపెక్కండులున్ను చాలుమూల సమస్తయాంశై -
11 [యా*]రుదేశాలవారు [నా]రాయణపురం కల్యాణవెంకటేశ్వరుల కోవిల
12 ముందర రత్నసింహాసనారూఢులయి కూడి కూచుండి విచారించు -
13 [కొ]ంన వివరము॥ కల్యాణవెంకటేశ్వర పెరుమాళ్ళకు మగమ ᖶ ౧౦ ᖶ మ ౧ న్ను
14 . రువెరుకు తూంచుకొన్నవారు పిడి ౧ న్ని అమ్మేవారు పిడి ౧ న్ని కూడా మణు ౧ కిన్ని
15 . డలు ౧ . . . . . జవుళిగె వ ౧౦౦ కి . న్ను వక్కలు మిర్యాలు బెల్లం
తమల -
16 పాకులకున్ను వ ౧ కి . . పెఱుక ౧ కంట్లం . . . ట్ల ౧౦ ᖶ
17 . . వసంధాన్యం పె ౧౦౦ కి ᖶ ౼॥ ను . . . . కుపె ౧కి [ᖶ] చింతపండు పె
౧ కి ౼ న్ను
18 . . ళ్లిపట్టుపెటనున్ను యీాగలవారు స్వామికి మగమ ᖶ ౧ కి ᖶ ౧ న్ని కోనలో
నారసింహ్వా పెరు -
19 మాళమగమ జవుళికి [పె] ౧౦౦ కి ᖶ ౧న్ను దవసం పె ౧౦౦ కి ᖶ॥ న్ను వక్కలు మిర్యాలు పె
౧ కి ᖶ ౼ న్ను
20 యీ మగమలు ఆచంద్రార్క స్థాయిగాను పుత్రపౌత్ర పారంపర్యంగాను

The rest of the record is very much damaged.

No. 316.

(*A. R. No.* 285 *of* 1905.)

VEṄKAṬĀDRIPĀḶEM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a huge pillar lying at the entrance of the Chennakēśavasvāmin temple.

Rāmadēva, 1622 A.D.

This is dated **Śaka 1544** expressed by the chronogram **vēda-aṁbhōnidhi-bāṇa-chaṁdra, Dundubhi, Vaiśākha, Ūrjitapaksha (ba), Vishṇu-divasa (11), Śītāṁśu-vāra (Monday)**, corresponding to **1522 A.D., April 26.** The weekday, however, was **Friday and not Monday**.

This inscription, in Sanskrit verse, records the gift of the village Śiṅgarikoṇḍa *alias* Baṭṭepāḍu in Kochcherlakōṭa-sīma, to god Chennakēśava of Veṅkaṭādrinagara by Malla of Velluṭla-*gōtra,* son of Vīrapa and grandson of Malla of the Rāvela family for the *nityōtsava, pakshōtsava, māsōtsava* and *vatsarōtasva* ceremonies.

TEXT

1 శ్రీభూమీకుచ హేమకుంభ లలిత శ్రీఖండ క -
2 స్తూరికా కాశ్మీరాంకిత బాహుమధ్య విల -
3 సచ్ఛృంగారహారావళిః। కల్యాణాని విధా -
4 వయన్కరుణయా పాదాబ్జసంసేవినా[ం]
5 నిత్యం రాజతి వెంకటాద్రినగరే శ్రీ చెంనరా -
6 యో హరిః॥ స్వస్తిశ్రీ జయమంగళాభ్యుద -
7 య సర్వాభీష్టనిత్యోత్సవ శ్రేయస్సంతతి శా -
8 లివాహన శకప్రఖ్యాతవర్షక్రమే। వేదాంభో -
9 నిధిబాణచంద్రకలితే సంవత్సరే దుం -

10 దుభౌ వైశాఖోర్జితపక్ష విష్ణుదివసే శితా -
11 ంశువారాన్వితే ॥ శ్రీమద్రాజవరాధిరాజ -
12 రమణే వీరప్రతాపోదయే శ్రీమద్వేంకటశై -
13 లనాథకరుణా వీక్షాప్రసాదోర్జితే । రాజ -
14 శ్రీయుత రామదేవనృపతౌ రాజేంద్ర చూ-
15 డామణౌ దేవబ్రాంహ్మణ రక్షణాయ పృథివీ -
16 సామ్రాజ్యమాతన్వతి ॥ శ్రీనేతు నిర్ఖిలాండ -
17 కోటిగణితబ్రంహ్మాండభాండేశితు ర్నానా -
18 వేదతదంతవేద్యమహిమానందామృతాంభో -
19 నిధేః । ప్రోద్యద్వైభవ చంన్నకేశవహరేః శ్రీపాద -
20 పద్మద్వయే సేవాతత్పరమానసార్యచరణాంభో -
21 జాతసేవాపరః ॥౪॥ శ్రీమద్రావెళ విశ్రుతాన్వయ -
22 మణే మర్ల్లక్షమాధీశితుః పౌత్రః క్ష్మాతలపా -
23 లనాతినిపుణ శ్రీవీరప క్ష్మాభృతః । పుత్రో మల్ల -
24 మహీపతిః పృథుయశా వెల్లుట్లగోత్రోద్భవః కృ -
25 త్వా గ్రామసమర్పణం రచయతి స్థిత్త్యై[1] శిలాశా -
26 సనం ॥ అస్మద్వంశధరార్జితేధికఫలే కొచ్చర్ల్ల -
27 కోటాంహ్వాయే[2] దేశే శింగరికొండ నామకలితం
28 గ్రామం సముద్యత్ఫలం । బట్టెపాట్యభిధాన ముత్త -
29 మఫలం గ్రామం సమర్పార్దరాన్నిధ్యాద్యష్టవిధా -
30 ధ్య భోగకలితం నానాప్రజారాజితం ॥ నిత్యోత్స -
31 వ పక్షోత్సవ మాసోత్సవ వత్సరోత్సవాద్యర్థం ।
32 శ్రీచంన్నరాయ దివ్యశ్రీమచ్చరణారవిందయుగ -
33 ళాయ ॥ కృత్వా ప్రణతిసహస్రం విజ్ఞాపిత మేత -
34 దీప్సితం హి మయా ॥ స్వామింస్తత్ఫల మఖిలం
35 కరుణాదృష్ట్యావధారయాకల్పం ॥౫॥ పరిపా -
36 లయంతి యే వై మద్ధర్మం తాననారతం పా -
37 హి । ఆచంద్రతారకమిదం జయతు శిలాశా -
38 సనం ముదా రచితం ॥౬॥ మద్వంశజాః పరమ -
39 హీపతి వంశజా వా యే భూమిపాః సతతముజ్వ -
40 లధర్మచిత్తాః । మద్ధర్మమేవ సతతం పరిపాల -
41 యంతి । తత్పాదుకద్వయమహం సిరసా[3] వ -
42 హామి ॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత
43 వసుంధరాం । షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్టా -
44 యాం జాయతే క్రిమిః ॥ దానపాలనయోర్మ -
45 ధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం । దానాత్స్వర్గమ -
46 వాప్నోతి పాలనా దచ్యుతం పదం ।

[1] Read స్థిత్యై

[2] Read కోటాహ్వయే

[3] Read శిరసా

No. 317.

(*A.R. No.* 423 *of* 1923.)

VEṄKAṬĀDRIPĀḶEM, MARKAPUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab lying buried in front of the Chennakēśavasvāmin temple.

Rāmadēva, 1622 A.D.

Same as No. 316 above.

No. 318.

(*A. R. No.* 53 *of* 1915.)

NĀGALŪṬI, NANDIKOTKUR TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a pillar set up in front of the Vīrabhadra temple.

Rāmadēva, 1624 A.D.

This is dated **Śaka 1546, Raktākshī, Jyēshṭha śu. 5**, corresponding to **1624 A.D., May 12, (Wednesday).**

It registers the construction of a *gōpura* towards the east and a *maṇḍapa* near it in the *prākāra* of the temple of Vīrabhadra at Lāṅggalūṭi in the region of Śrīśaila-Sidhāpuram, the consecreation of the images of Kāśī-Viśvēśvara and Kalyāṇa-Basavēśvara in it and a gift of land along with copper and bronze vessels by Bonttala Nāgiśeṭṭi of Vichchupākula-*gōtra*, with the approval of Sāyapanāyani Timma-nāyaka, the governor of the area.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
2 న శకవర్షంబులు ౧౫౪౬ అగునేటి
3 రక్తాక్షి సంవ్వత్సర జే[ష్ట] శు ౫ లు శ్రీమద్రా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
5 ప శ్రీవీర రామదేవమహారాయలుంగా-
6 రు పెనుగొండపట్టణమం-
7 దు పృథ్వీసామ్రాజ్యము చేయు-
8 చుండంగాను వైశ్యకులప-
9 విత్రులున్ను విచ్చుపాకుల
10 గోత్రోద్భవులునైన బోం-
11 ట్తల నాగిశెట్టిగారి పౌత్రు-
12 లున్ను[ం] పెద్దిశెట్టిగారి పుత్రు-
13 లునైన నాగిశెట్టిగారు చెశి-
14 న ధర్మశాసనక్రమమెట్లంన్న-
15 ను శ్రీశైల సిధాపురం లాం-
16 గ్గలూంటి వీరభద్రుని దేవు-
17 ళ ప్రాకారమందు తూ[ర్పు]న గో-

Second Face

18 పురమున్ను ఆ సమీపమ-
19 ందు శిలామంట్టపమున్ను
20 గట్టించి కాశివిశ్వేశ్వరుని కల్యా-
21 ణ బసవే[శ్వ*]రుని ప్ర[తి*]ష్టచేశి నై-
22 వేద్య దీపారాధనలకుగాను
23 యేతద్రాజ్యాధిపతు[లై]-
24 న సాయపనాయని తిం-
25 మనాయనింగార్కి విన్నపం
26 చ్చేశి మాళచెరువుకిం-
27 ద్ద వెలంగమాని పొలం-
28 లోను వరిమడి మ ౦౧ ధా-
29 రాపూర్వకంగాను యి-
30 పించి అభిషేకాన్కు రా-
31 గిబిందెలున్ను నైవేద్య స-
32 మర్పణకు కంచుపళ్ళె-
33 మున్ను కైగ[వి]గానుణ?[1]

---

[1] Probably కైగవిగానున్ను.

Third Face

34 ధూపా_త్రీకి న్ని ఘంటను-
35 న్ను సమర్పీంచాం స్తిని యీా ధ-
36 ర్మ[ా[1]]ం యవరు తప్పక నడి-
37 పినారు పుణ్యపురుషు-
38 ల పాదాలు నా శిరసున
39 ధరింత్తును యి ధర్మానకు
40 యవ్వరు హాని దలచినా-
41 రో ఆ పాపాత్ములు పితృ-
42 మాతృగో[బ్రా]ంహ్మణవధ-
43 చేశిన దోషాన బోవువా-
44 రు స్వదత్తాద్ద్విగుణ[ం*] పుణ్య-
45 [ం] పరదత్తానుపాలనం[।*] పర-
46 దత్తాపహారేణ స్వదత్తం
47 నిష్ఫలం భవేత్[॥*]దానపా-
48 లనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోను-
49 పాలనం[।*]దానాత్స్వర్గమవా-[2]
50 ప్నోతి పాలనాదచ్యుతం ప-
51 దం[॥] శ్రీ శ్రీ జేయునూ[॥*]

No. 319.

(*A. R. No.* 376 *of* 1920.)

ANUṀPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock behind the deserted Īśvara temple in the village.

Rāmadēva, 1626 A.D.

The record is damaged. It is dated **Śaka 1548 (current), Krōdhana, Phālguna ba.** [30] corresponding to **1626 A.D., March 17, (Friday).** The **solar eclipse** mentioned in the record **occured a month earlier on Thursday, Februay 16.**

It records a grant of land in Anuṁpalle on the occasion of a solar eclipse for lamp-offerings to god Yāgaṇṭīśvara by Vuyyāla Narasaṇḍu. The village Anumpalle was situated in Penakacharla-sīma in Jagatāpigutti-sīma.

TEXT

1 శుభమస్తు[॥*]అవిఘ్నమస్తు[॥*]
2 స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు-
3 [ద]య శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౪[౮] అగునేటి క్రోధన స-
4 ంవత్సర ఫాల్గుణ బ [౩౦] లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర-
5 రా[మ]దేవరాయలయ్యవారు పెనుగొండ సింహాసనమందు రత్నసింహాసనారూఢులై
6 [పృ]థ్వీసామ్రాజ్యం సేయుచుండంగాను శ్రీమన్ మహానాయంకాచార్య . . . .
7 [తోపిలి] పెదపాపినాయని పుత్రులైన యిమ్మడి పాపినాయ[డు] జగతాపిగుత్తి సీ-
8 మకు చెల్లే పెనకచలసీమలోని అను[ం]పల్లెగ్రామాన వుయాలవాహకుని
9 పుత్రులైన వుయాల నరసండు [హోబా]భట్లునిగారు ప్రతిష్ఠ చేయించ్చిన యాగంటీశ్వ[రుని దీపారాధ]నకు
10 భోనాన వెంపమాని చేని స్తళం చేను బీజవరి ౯౧॥ తూ(ం)మెండుం న్నిరస మ . .
11 మాండ . . . . . వరిచేని అంచ్చు నీటికాలువ స్తళం గుంటమడి బీజవరి ౯౧ తూ(ం)మెండుంన్ను
12 సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు తమతల్లితండ్రాదులక్కు పుణ్యంగాను ధారబోసి యిచిన భూదాన-
13 ధర్మ శిలాశాసనం యీా దేవతామాన్యానకు యవరు వక్రించి[న]నూ తమ తల్లితండ్రాదు[లను] వధించిన పాపాన బోదురు

---

[1] The *rēpha* sign is redundant.

[2] This and the following lines are engraved at the bottom of the first face.

14 గోహత్య సిసుహత్య బ్రహణహత్య బ్రంహ్మహత్య పాతకాలు సేసిన పాపాన బోదురు స్వదశా ద్వి[గుణం పు]-

15 ణ్యం పరదత్తాను పాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ స్వదతం నిష్ఫలం భవేత్తని శ్రీసదాసివార్పణమ-

16 [స్తు] మీశావసేసి నిత్యపూజ భోగకంవెటి యీ చేను మడింని [అనుభవింపం]-

17 [కల]వారు . . . .

18 అనుభవించంగలవారు అని యిచ్చిన ధర్మశాసనం ॥

No. 320.

(*A. R. No.* 374 *of* 1920.)

ANUṀPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up in front of the old Gōpālasvāmin temple.

Rāmadēva, 1626 A.D.

This is dated **Śaka 1548, Vibhava, Kārtika ba. 2, lunar eclipse.** The details are irregular. Śaka 1548 was Kshaya, not Vibhava; there was no lunar eclipse in Kārtika either in the year Kshaya or Vibhava.

It records a gift of land in the *sthānamānya* of god Gōpālasvāmi in Anuṁpalle in Penakalacherla-sīma belonging to Jagatāpigutti-sīma, to China-Timmaya, son of *sthānam* Kēśavayya of Vēmulapāḍu by Immaḍi Pāpi-nāyaka, son of Mahānāyaṅkāchārya Attili Peda Papi-nāyaka of Nāgasamudram, for the merit of his parents.

TEXT

First Face

1 అవిఘ్నమస్తు[॥*]

2 శ్రీ స్వ[స్తి*]శ్రీం జయాభానుదయ[1]

3 శాలివాహన శకవరుషంబులు

4 ౧౫౪౮ అనేటి విభ[వ*]సంవ్వత్స-

5 ర కార్తిక బ ౨ లు శ్రీమద్రాజా-

6 ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-

7 ప్రతాప శ్రీ వీర రామదేవరాయ-

8 లయవారు పెనుగొండ శింహ్వా-

9 సనమందు వ్రజశింహ్వాసనమం-

10 దు పృథ్వీసాంమ్రాజ్యం సేయుచుం-

11 డంగాను శ్రీమన్ మహానాయం-

12 కాచార్యులయిన నాగసముద్రం అత్తి-

13 లి పెదపాపినాయని పుత్రుడ-

14 యిన యింమ్మడి పాపినాయని-

15 గారు జగతాపిగుత్తి సీమకు చెలె

16 పెనకలచర్ల సీమలోను చెలె

17 అను[ం]ప్పల్లె గ్రామాన గోపాలస్వామికి

18 స్తానమాంన్యం పెద్దచెరువుకింద పూ-

19 ఠకి పడమర చినవోడుకింద రెడిమా-

20 న్యాంనకు వుత్తరపు

[1] Read జయాభ్యుదయ

Second Face

21 దిక్కుతట్టు చింతలమడి-
22 స్థళం బీజవరి మడి
23 ఖ। యెదుమునను
24 చేను అనుపుపల్లెకు వుత్తరం తటు
25 వుప్పర మోదకు వుత్తరం కాలవాకటి
26 అంచున బిజవరి ౯ (?) యిరస వేములపాటి
27 స్థానం కేశవయ్యగారి కొమారుండు చినతిం-
28 మ్మయ్యకు యీ మడి యీ చేను మా తండ్రి
29 పెదపాపినాయనికి మా తల్లికిం పుణ్యంము-
30 గాను యీ సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమ-
31 ందు నీకు నీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యం త్తం
32 నీకు మేము ధారబోశి యిచ్చిన భూదా-
33 న ధమ్మసిలాశాసనం ॥ శ్రీకృష్ణాపర్ణ-
34 ణమస్తు। యీ దేవతామాంన్యానకు
35 యవరు వక్రించినా తనుతల్లి-
36 డ్రి రాజుల [1]వారణాశిలో వధిం-
37 యించిన పాపాన బో-
38 దుర(రు) గోహత్య సిశుహత్య
39 బ్రంహాత్యాది పాతకాలు శేసిన పాపా-
40 న బోదురు ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం
41 పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహా-
42 రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్[॥*]
43 అని యేయించిన ధమసిలా-
44 శాసనం శ్రీక్రిష్ణాపర్ణ-
45 మస్తు। శ్రీ।

No. 321.

(*A. R. No.* 317 of 1920.)

GOOTY, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a pillar to the left side of gate No. 5 of the Fort.

Rāmadēva, 1627 A.D.

This record is dated in the cyclic year **Prabhava, Phālguṇa.** As Rāmadēva was ruling between 1618–1630, we may equate the details viz., Prabhava, Phālguṇa to **1628 A.D., March.**

It registers a gift of the village Turukapalle in Gutti to *jātikarta* Nārāyaṇa by Bīravōli Tiruveṅgaḷanātharājulayyavāru.

TEXT

First Face

1 ం శ్రీమద్రా-
2 జాధిరాజ ప-
3 రమేశ్వర శ్రీవీరప్ర-
4 తాప రామదేవ-
5 రాయలయ్య-
6 వారు రాజ్యం
7 శేయుచుండ-
8 గాను ప్రభవ
9 స[ం*]వత్సర

[1] Probably తల్లిదండ్రాదుల.

Second Face

10 పల్గుణ మాసా-
11 నా గు త్తికి చెలె
12 తురుకపల్లె గ్రమ-
13 ముస్ బిరవోలి తి-
14 రువెంగ్గళానాథరా-
15 జులయ్యవారు
16 జాతిక ర్తc నార-
17 యణకు దార-
18 వోశి యి స్తి-

Third Face

19 మి గనక (మి
20 గనక) మిరు
21 పుత్రపౌత్ర-
22 పర[ం*]పర్యం అ-
23 నుభవించు[క*]

Fourth Face

24 సుఖాన
25 బ్రదికేది
26 అని యిచిన
27 ధమc శాస-
28 నం శ్రీరా-
29 మా ॥

No. 322.

(*A. R. No.* 336 *of* 1920.)

TURUKAPALLI, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a stone set up near the Āñjanēyasvāmin temple.

Rāmadēva, 1628 A.D.

This is dated in the cyclic year **Prabhava, Phālguṇa,** corresponding to **1628 A.D., March.**

This damaged record also seems to register the gift of the village Turukapalli to *jātikarta* Nārāyaṇa. See No. 321 above.

TEXT

1 శ్రీమద్రాజాధిరాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప రామ-
2 దేవరాయలయ్యవారు రాజ్యం శేయుచుండగాను ప్రభవ సం-
3 వత్సర ఫల్గుణ మాసనా గు త్తికి చెలె తురుకపల్లె గ్రామ-
4 మందు తిరువెంగ్గళనాథ రాజులయ్యవారు జాతిక ర్తc
5 నారాయణకు దారబో[సి*] యి స్తిమి గనక [మీ]రు పుత్రపౌత్ర పర్యం-
6 తం అనుభవించు[క*] సుఖాన బ్రదికేది అని యిచ్చిన ధమcశాసనం
7 . . . . . యిచ్చిన శాసనం శ్రీరామా [॥*]

No. 323.

(*A. R. No.* 305 *of* 1926.)

CHINNAKŌṬLA, DHRMAVARAM TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab built into a shed in the village.

Rāmadēva, 1629 A.D.

This is dated **Saka 1551, Śukla, Āśvija śu. 15** correspoding to **1629 A.D., September 22, (Tuesday).**

The record is fragmentary. It seems to state that, when the king was ruling from Vellūru, Veṅkaṭapati-nāyaka, son of Veṅkaṭādri and grandson of Liṅgana of Kōṭapāḍu granted some lands (?) in a village (name lost) in Chiramāgāṇi obtained by him as *amara* from Pemmasāni Inumaḍi Timmā-nāyaka in respect of a tank constructed by Chika-voḍeyalu.

TEXT

1 శుభమస్తు। స్వస్తిశ్రీ జయా-
2 భ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు
3 ౧౫౫౧ అగునేటి శుక్లసంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧[౫] లు
4 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా[ప]-
5 శ్రీవీర రామదేవరాయలయవారు వెల్లూ-
6 రి పట్టణమందు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథ్వీసా-
7 [ంమ్రాజ్యం చేయుచుండగాను] . . .
8 [అనుమూరి] గోత్రపవిత్రులైన కోటపాటి లిం-
9 [గ్గన]గారి పౌత్రులైన వెంకటాద్రిగారి పుత్రులైన। వె-
10 [ం]కటపతినాయనిగారు వేయించిన శిలాశాసనం
11 క్రమమెట్లంన్నను మాకు పెంమసాని యినుమడి తి-
12 ంమానాయనిగారు అమరనాయంకరానకు పాలిం-
13 చిన గుత్తిరాజ్యం చిరమాగాణికి చెల్లె పిన . . .
14 [మాన] చికవడియలు కటించిన చెర్వు నిమి
15 . . . .

No. 324.

(*A. R. No.* 94 *of* 1912.)

VĀNAVŌLU, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock in the field.

Veṅkaṭapati II, 1633 A.D.

The record is badly damaged. It is dated in **Śaka 1555, Śrīmukha,** the other details being lost. The Śaka year corresponds to **1633 A.D.**

It seems to record a *sarvamānya* gift probably of land. The details are lost.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ
2 శాలివాహన శకవరుషంబులు
3 ౧౫౫౫ అగునేటి శ్రీముఖ సంవత్సర ద . . . .
శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర
4 రామరాజు వెంకట[పతి]రాయదేవమహారాజులయ్యవారు [పృథ్వీ] సాంమ్రాజ్యంసేయ
చుండగాను . . . ని నాగన్నగారి పౌత్రుల
5 . . . . తింమ
నగావుండు జన ౩ . . . .
6 . . . .
ఆరుకలు [తిమరాజు]
7 . . . .
అయ్యవారి నగరిక తమ కొంన రొఖం . . . .

8 . . . .
గొనివుంన నిమిత్యం మీరు . . . .

9 . . . . మీకు క్రయంగా యిచ్చే . .
. .

10 . . . .

11 . . . . సర్వమాన్యంగామ యిచ్చిన క్రయ . . .
. . . మీరు సర్వమా . .

No. 325.

(*A. R. No.* 471 *of* 1925.)

PALLIKONDA, VELLORE TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

On the inner wall of the *gōpura* of the Uttara-Raṅganāthasvāmin temple, right of entrance.

Veṅkaṭapati II, 1638 A.D.

This is dated **Śaka 1559, Bahudhānya, Āśvija ba. 3**. If the Śaka year quoted is a mistake for 1560, the details correspond to **1638 A.D., October 15, (Monday)**.

It seems to record some gift, probably of land, made by the king to Koṇiki Rāmaliṅgam for some service in the temple of Pallikoṇḍa-Raṅganāthasvāmin.

TEXT

First Fragment

1 శ్రీస్వస్తి శ్రీవిజయాభ్యుద-
2 య శాలివాహన శకవరుషంబులు వె-
3 య్యింన్నియే[నూట]యాభైతొంమ్మిది అగునే-
4 టి బహుధాన్య సంవ్వత్సరం ఆశ్వీజ బ॥
5 [౩]లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ-
6 ర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంక్కటపతిరాయ-
7 [ల దేవస్వామి]దేవమహారా-
8 యలుంగారు కోణికి రామలింగ్గంకు
9 [పా]లించ్చిన దానపత్రం పల్లికొండ రంగ్గ[నా]-
10 థస్వామి కోవిలకు ఇ కోవిలకు చె[ళే]గ్రామ-
11 లుకుంన్ను

Second Fragment

12 నీకు సంప్రతి . . . [శా]సనం వెఇం-
13 స్తిమి గనక అంద్కు నెల ౧కి కా-౪
14 . . . కలు వ[డ్లు] కే ౩ ప్రసాదం
15 . . కజాయాలు . . . . .
16 . . . . . [స్వామ్యస్వతంత్రాలు]
17 . . . .

Third Fragment

18 పూర్వ్వం సంప్రతి ప్రకారం నీకు ధారబో-
19 స్తిమి గన్క మీ పుత్రపౌత్రపారంపర్యంతం
20 యింద్కు యవరు విఘ్న[ం*] తలంచిన కాశీ-

21 లో గ్రహణకాలమంద్దున మాతాపిత్రుల-

22 ను గోహత్యాది పాపంబ్బులు చేశినదోషాన బో-

23 దురు అటు గనక . . . అనుభవించి బ్ర-

24 తికేది (శ్రీ) . . . . స్థళం సాగిచ్చి .

No. 326.

(*A. R. No.* 807 *of* 1917.)

BAYANAGUṆṬAPALLI, HAMLET OF KOṆḌĀPURAM, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT

On a rock near the Mādhavarāyasvāmin temple.

Veṅkaṭapati II, 1638 A.D.

This is dated **Śaka 1560, Bahudhānya,** corresponding to **1683 A.D.**

The record is damaged. It registers a grant of the villages Ādiṁseṭṭipalle and Bayanaguṇṭa included in Mallela-sthala, which together with Vōnavōlu formed the *agrahāra* called Kamalājapuram in Penukoṇḍa-rājya, to Appaya, son of China-Nāgappa and grandson of Mallela Bhāskara Achyutayya of the Bhāradvāja-*gōtra*, Āśvalāyana-*sūtra* and Ṛik-*śākha*, by Mahānāyaṅkāchārya Narasiṁha-nāyuḍu, son of Nārappa-nāyuḍu and grandson of Mallappa-nāyuḍu of Rākallu for worship and offerings to god Veṅkaṭēśvara.

TEXT

1 శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౬౦ అగునేటి బహు ధాన్యసంవత్సర . . . .

2 శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయదేవమహారాయ లయ్యవారు పృథ్వి[సాంమ్రాజ్యము]

3 చేయుచుండగాను శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రంహ్మాండనాయక వేదవేదాంత్తవేద్య శ్రీపురాణ పురుషోత్తమ . . . .

4 శ్రీవెంక్కటేశ్వరస్వామికి [పూజ] దీపారాధన మోదలైన కైంకర్యాలు నడపించేటందుకు భారద్వాజగోత్రం ఆశ్వలాయన

5 సూత్రం ఋకుశాఖాధ్యాయులైన మల్లెలభాస్కరుని అచ్యుతయ్య పౌత్ర(లు) లైన చింన నాగప్ప పుత్రులైన అప్పయ్యగారికి

6 శ్రీమ[ం]న్మహానాయకాచార్యులైన [రా]కంటి మల్లప్పనాయని పౌత్రులైన నారప్ప నాయని పుత్రులైన నారసింహ్వనాయనిగారు యీ వెంక-

7 టేశ్వరుల ప్రతిష్ట పుంణ్యకాలమందు . . [మడా]మల స్తళం బూదలివాడు పెనుగొండ్డ రాజ్యానకు చెల్లుబడే మలెల మహా-

8 గ్రామ సహితమఇన వానవోలుకు ప్రతినామమైన కమలాజపురం అగునేటి సర్వమాన్యం అగ్ర హారమందు మలెల స్తళం-

9 లోని ఆదింసెటిపల్యాను బయనకుంటాను వొరదరాజుచెరువు పడమటి చెరవు ఆరభ్యంగాను పడుమటికి నగరు నుమె

10 . . . పెరుమాళకుంటకు దక్షిణం కరణీక మాన్యానకు యీశాంన్యపు గరువుమేరగాను యీ కుంట తూర్పుమెర వచిన మాళకుంట తూర్పు

11 . . . కుంటవిల్లి పెనుపుల్లకుంటకు వచిన . . . .

12 . . . .

13 . . . . సేసుకొని ఆపాదము వెంకటేశ్వరులకు [తళిఘె] దీపారాధనలు మొదలైన కైంకర్యాలున్ను . . చుకొని మహాజనాల సంమతిన సర్వమాన్య గాను . . . .

14 . . అని యిచ్చిన ధర్మశాసన . . . యీ ధర్మశాసనధర్మానిధిగాను శ్రివాచకంగాను . . . .

15 . . మీ పుత్రపౌత్ర[పారంపరి]యంగాను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను . . . . వెంకటేశ్వరులకు తళిఘె దీపారాధన . . . .

16 కొని సుఖాను వుండేది యీధర్మానకు యవరు వేరుచేసినాను వారి తల్లితంద్రుల వారణాసిలో వధియించిన పాపాన పోదురు అని యి-

17 చిన ధర్మశాసనం[॥*]

No. 327.

(*A. R. No.* 361 *of* 1920).

MĒḌIMĀKULAPALLE, GOOTY TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab near the Āñjanēya shrine.

Veṅkaṭapati II, 1640 A.D.

This is dated **Śaka 1562, Vikrama, Bhādrapada ba. 12,** corresponding to **1640 A.D., September 2.**

It records a gift of 1 *tūmu* of dry land in Mēḍimākulapalle included in Jagatāpi-guttidurga-sīma to god Hanumantarāya by **Mahāmaṇḍalēśvara Timarājudēva-mahārāju**, son of Veṅkaṭapatirāju. The donor is stated to have held **Jagatāpi-gutti** durgam-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

TEXT

First Face

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు-
2 దయ శాలివాహన శకవర్షంబు-
3 లు ౧౫౬౨ అగునేటి విక్రమ స-
4 ంవత్సరం భాద్రపద బ ౧౨ లు శ్రీ-
5 మద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వ-
6 ర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ వీర వెం-
7 కటపతిరాయ దేవమహారాయ-
8 లుగారు రత్నసింహాసనారూఢులయి
9 పృథ్విసామ్రాజ్యం జేయుచుండగాను ఆత్రే-
10 యగోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం యజుశాఖాధ్యా-
11 యులయిన శ్రీమన్ మహామండలేశ్వ-
12 ర రామరాజు బీరవోలి తిమ్మరాజుగారి పవు-
13 త్రులయిన వెంకటపతిరాజుగారి పుత్రులయిన
14 తిమరాజుదేవ మహారాజులుగారు మేడి-
15 మాకులపల్లె హానుమంతురాయనికి తళి-
16 ఘారాధన నిమిత్యంగా యిచ్చిన భూదాన
17 శాసనదానపత్రక్రమంమెట్లనను

Second Face

18 మాకు వెం-

19 కటపతిరాయ-

20 లుగారు పాలించ్చిన జ-

21 గతాపి గుత్తిదుర్గం సీమ-

22 లోకి చెలే మేడిమాకులపలె

23 గ్రామాన్ని యీ ప్రథమద్వా-

24 దసి పుణ్యకాలమందు తూ-

25 మెడు చేసు త్రివాచకం త్రికర-

26 ణశుధిగాను ధారవోశి సమ-

27 పిర్ం స్తిమి అని యిచ్చిన భూధా(దా)నధర్మ-

28 శాసనం ॥ యీ భూదానధర్మశా-

29 సనానకు యీ గ్రామం రెడి కరణాలు [సిం-

30 వారు]లు యీ తిమరాజయగారి ముద్ర[క]-

31 ర్త [బోడెబోయి] మోదలయినవారు . .

32 . కురుబ హో చేని స్తళం పుతరదడి-

33 ణ పంపుచేను ౯౧ తూ . . . .

34 దీనికిని యవరు . . . .

No. 328.

(*A. R. No.* 502 *of* 1919.)

LITTLE KĀÑCHĪPURAM, KANCHIPURAM TALUK, CHINGLEPUT DISTRICT-

On the west verandah round the rock of Aruḷāḷaperumāḷ temple.

Veṅkaṭapati II, 1642 A.D.

This is dated Śaka **1564, Chitrabhānu, Vaiśākha ba. 30,** corresponding to **1648 A.D., May 18, (Wednesday).**

It records the gift of the village Muśuli as *tiruviḷaiyāṭṭam* by Tammappa-nāyaḍu, son of Pāvaḍa China-Krishṇappa-nāyaḍu and grandson of Tammi-nāyaḍu for conducting the *Rōhiṇī-mahōtsavaṁ* every month to god Varadarāja.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౬౪ అగునేటి చిత్రభాను స[ం*]వత్సర వైశాఖ బ ౩౦ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప వీరవెంకటపతి దేవ మహారా[య]లు

2 ఘనగిరినగరమందు రత్నసింహాసనాధిరూఢులై పృథివి సామ్రాజ్యం చేయుచుండగాను [కరి]శిఖరిశిఖామధ్యమధ్యానుసీనులైన శ్రీవరదరాజస్వామి రోహిణిమహోత్సవ కైంకర్యానకు

3 తమ్మినాయని పౌత్రులైన [పావ]డ చినకృష్ణప్పనాయని పుత్రులై[న] తిమప్పనాయడు సమర్పించిన [ముశు]లి గ్రామం తిరువళ్యావట్టంగా శేసుకొని ప్రతిమాసమందలి ప్రతిరోహిణి యందున్ను మహోత్సవం

4 అచంద్రార్కస్థాయిగా కొన నవధరించగలవారు యిందులకు కోవిలలో [న]డిచె క్రమం అప్పపడి ఒకటి వడపడి ఒకటి దద్ధియోదనపడి ఒకటి ముగియన్‌పడి ఒకటి దోశపళ్ల రెండు

5 దద్ధ్యోదనం కలిమెడు పుళియోగిర కలిమెడు వెమరుండలు నాలుగు వెన్న పదహారు చే(శే)లుఁ చక్కెర వి[శె*]లు రెండు యెళనీలుఁ యాంశై చందన[ం*] ఫలం పడి వక్కలు పలాలు యాంశయి

6 తెల్లనాకులు వేయి వసంతానకు మంచినూన మూడుగలాలు దివిటి చమరు అరు తూము సామ్రాణి ప ౪ అతిఁకపూఁరం ప ౪ తిరుమంజనద్రవ్యం ప ౪ యీ వొప్పందం నడిచేది[॥*]

No. 329.

(*A. R. No.* 167 *of* 1921.)

MAHĀDĒVAMALAI, GUDIYATTAM TALUK, NORTH ARCOT DISTRICT.

On the south and west walls of the central shrine in the Mahādēvasvāmin temple.

Veṅkaṭapati, (date lost).

The record is broken and a few lines in the beginning are lost.

It registers the gift of the village Kāvaṁguppa in Kā[vanū]ri-sīma by Mahanāyaṅkāchārya Bōḍi Koṇḍama-nāyaka, son of Nala Koṇḍama-nāyaka and grandson of Vīra Nāgi-nāyaka, to god Mahādēva of the Mahādēvunikoṇḍa (Mahādēvamalai).

TEXT

1 . . . . తాప శ్రీవీర వెంకట్రాయదేవమహా-
2 రాయలయవారు పెనుంగొండ
3 నగరమందు రత్నసి[ం*]హ్వాసనారూఢుల[యి]
4 వుండి సాంమ్రాజ్యం చేయుంచున్నుండ-
5 ంగాను శ్రీ[మన్మ]హానాయంకాచారియు[ల]యి-
6 న [వీర] నాగినాయనింగారి పవుత్రులయిన నల-
7 గొండెమనాయనింగారి పవుత్ర[1]లయిన
8 బోడి కొండమనాయనింగారు
9 మహాదేవునికొండ మహాదేవస్వామికి
10 సమపిఁంచిన దానధమఁసాపెనక్ర[మ][2]-
11 మెట్లంనను [వెం][2]కటరాయలయ్యి-
12 వారు మాకు [అ][2]మరవుంబళి మంనిం-
13 చిన కా[వనూ][2]రిసీమలోన నడిచె
14 కావంగుప్పగ్రామం మహాదేవ-
15 స్వామి శోడస్వచారపూజ
16 . . పిఁంచినారం గనక మహాదేవస్వామి శం-
17 . . కత్తఁలైన గురుస్తానం పాలయ వారి
18 . . ంచిన పాలయ శిష్యుండు యి కా-
19 . . . మ కొమారుండు అణామల దేవర
20 . . . వసానగ్రామం శమపిఁంచినారం [క]నక
21 . . . ంద్రాకర్కఁముంను గ్రావాన కలిగిన పు[పా]న్య(?)
22 . . . . ల దేవరకొండాని మహాదేవస్వామి సో-
23 డసుపచారపూజ శేసుక సుకాన[వుం]-
24 దేది[॥*]

---

[1] Read పుత్రు

[2] The letters enclosed in brackets are deliberately erased on the stone

No. 330.

(*A. R. No.* 691 *of* 1917.)

KŌVELAKUṆṬLA, KOILKUNTLA TALUK, KURNOOL DISTRICT.

On a slab set up in the Gaṇēśa temple.

Śrīraṅga III, 1643 A.D.

This is dated **Śaka 1565 (current), Chitrabhānu, Māgha ba. 30** corresponding to **1643 A.D., February 8, (Wednesday).**

It states that Haṇḍe Siddha Rāmappa-nāyaka, son of Immaḍi Dēmappa-nāyaka and grandson of Dēmappa-nāyaka issued an order to the farmers of his *nāyaṅkara* territory of Kōvilakuṇṭla-sīma declaring that the mortgagees of the *mānya* lands of the gods and the Brahmaṇas in the territory should restore back free of all charges and together with the documents, their lands to the mortgagers after twelve years and that those who disobeyed this order were liable to be fined.

TEXT

అవిఘ్నమస్తు శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ శాలివాహన శకవర్షంబ్బు-
లు ౧౫౬౫ అగునేటి చిత్రభాను సంవత్సర మాఘ బ ౩౦
లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
ప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయలుగారు పె-
నుగొండ్డస్థళమంద్దు వజ్రసింహాసనారూఢులై పృథివి సాం-
[ప్రాజ్య]ం చేయుచుండ్డ[ం*]గ్గాను । శ్రీమద్రాజాధిరాజ ఖండెయ-
రాయవసంత్త పరదళవిభాళ అరిరాయమానమర్దన సదా
శ్రీ సిద్ధరామదేవర వరప్రసంన్నులైన రాజశ్రీ హండ్డె దేమ-
ప్పనాయనివారి పౌత్రుడున్ను । యింమ్మడి దేమప్ప నాయ-
నివారికి పుత్రుడున్ను అఇన సిధరామప్ప నాయనిగారు । రా-
యలయ్యవారు తను నాయంకరానకు పాలించ్చిన
కోవిలకుంట్లసీమకు నింన్నయం సేయించ్చి స్థళమందు వ్రా-
యించ్చిన ధర్మసిలాశాసనం యీ తథాతిథి పుణ్యకాలమం-
ద్దు సిధరామేశ్వరులకు దేమప్పనాయనివారికి పుణ్యంగ్గాను దేవబ్రాం-
హ్మలు మొదలైన మాన్యాలవారు యందరు గలరో వారిచాతను కాపులు
మొదలైన జాతులవారు పెట్టిన భోగ్యఆయకం చేలు పంన్రెండు యేండ్లు
అనుభవించ్చి పద్మూడోయేటను ఆ మాన్యగాండ్ల రూక పాతిక అడుగక
వారి చేలు వారికి విడిచి పత్రాలుంన్ను యియ్యవలెను యిటని స్థళంరెడ్లు
కామన రంగారెడిగారి పాపిరెడి గడ్డం అమిలిరెడిగారి రెడింన్ని కరణాలు
మల్లమరాజు వెంగ్గయ అల్లమరాజు కునుకుంట్లయ మొదలయిన ప్రజ-
ల సంమ్మతిని కోవిలకుంట్లసీమ ఠాణదార దుగ్గం తింమ్మాజి పంతులు
[సుంఖ]ం బసిరె[డ్డి*] మంగంణ్నగారిని దగ్గరవుంచ్చి త్రికరుణసుధిగా త్రివాచకం-
గా ఆచంద్రార్క్కస్థాయిగాను వేయించ్చిన ధర్మశాసనం యిందుకు యెవ్వ-
రు తప్పినా వారి తల్లితండ్ర్యుల వారణాసిలో వధించ్చిన పాపాన పోదురు
పంన్రెండ్డు యేండ్లు వెళ్ళితే భోగ్యాలు తప్పినవారు మాన్యాలవారికి
వారివారి క్షేత్రాలు విడిచి భోగ్యపత్రాలు యియ్యవలెను యీ మరియా-
దకు తప్పి హెచ్చుగా అనుభవించ్చితాయనా రాజ్యంయేలేవారి నగరికి
అపరాధం యియ్యవలెను యిట్లని వేయించ్చిన ధర్మశిలాశాసనం
స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం[।*] పరదత్తాపహారేణ

30 స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥ దానపాలనయోర్మధ్యే దానా[త్*]శ్రేయోనృ-
31 పాలనం[।*] దానాత్స్వర్గమవాప్నోతి పాల(ల)నా[ద]చ్యుతం పదం ॥ మం-
32 గళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయునూ[॥*]

No. 331.

(*A. R. No.* 6 *of* 1928.)

KŌḌŪRU, NELLORE TALUK, NELLORE DISTRICT.

On a stone set up in a street.

Śrīraṅga III, 1645 A.D.

This is dated **Śaka 1567, Pārthiva, Chaitra śu . .**, corresponding to **1645, A.D., March.**

It registers the settlement of the fees (*mēras*) due from the village Kōḍūru in Sariyēpalli-sīma for the upkeep of tanks by Rāvela-Veṅkaṭādri who is said to have obtained the village as *amaram* from Rāvela Muddukṛishṇappa-nāyaka who held Sariyēpalli-sīma as *nāyaṅkara* from the king.

Cf. *Nellore Inscriptions*, Vol II, page 798, No. 33.

First Side.

1 స్వస్తిశ్రీ జయా-
2 భ్యుదయ శాలి-
3 వాహన శకవష౯-
4 ంబులు ౧౫౬౭ అ-
5 గునేటి పాథి౯వ-
6 [సంవ]త్సర చైత్ర శుధ
7 . . [శ్రీమద్రాజాధి]రాజ
8 రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర-
9 ప్రతాప [వీర] శ్రీరంగరా-
10 యమహారాయలయ్య-
11 వారు పెనుగొండపట్ట-
12 ణమందు వజ్రశింహాసన-
13 నారూఢులై పృథివి
14 సామ్రాజ్యమును పాలి-
15 ంపుచున్న రావెల ము-
16 ద్దుక్రిష్ణప్పనాయనిం-
17 గారి నాయంకరాన్కు-
18 పాలించియియ్య నవ-
19 ధరించ్చిన సరియేపల్లి
20 శీమకు చెల్లే కోడూరు
21 ముద్దుకృష్ణప్ప నాయ-

Second Side.

22 ని [గా*]రును
23 రావెల వెం-
24 కటాద్రింగా-
25 రికి అమరా-
26 నకు యిచ్చిరి
27 గనక వెంక-
28 టాద్రింగారు
29 వేయించినటి
30 [ధర్మ]శాసన
31 క్రమమెట్లన్నను
32 యీ గ్రామానను
33 నానా ధాన్యాన-
34 కున్ను [సకలాయం]
35 ఖ ౧ కి ౯। లెఖను
36 నడుచు గనక
37 ఆధాన్యం చెర్వు
38 ఉనంత వేయి-
39 ంచ్చంగలవార-
40 ం యిందుక్కు-
41 యవండు ఆ-
42 శించ్చినాను
43 గంగ్గకతడన
44 గోబ్రాహ్మ-
45 ణ్ణి చంప్పిన పా-
46 [పా]నం బోవువారు
47 యీ కోడూరిం
38 యీడూరి గ్రా-

Third Side.

49 మాలను చే-
50 శే సంధాతపా-
51 రుపత్యగా-
52 ండ్లు గుత్తకా-
53 ండ్లు అమరగా-
54 [ండ్లు] కాం-
55 పుం కరణాలు
56 యెవ్వరు అ-
57 శించ్చినాను యీ
58 ఊళ్ల వెటివాం-
59 డ్లకు మానం
60 యిచ్చిన వాండ్లు
61 యీ . చ్చాల-
62 కు యవం-
63 డు ఆశించ్చినా-
64 ను యీ శాసన-
65 ంరా[యి] యెవం-
66 డు తీశివేశినా-
67 ను వాండ్ల ఆలిని
68 యేనుగులు గు-
69 ర్రాలు గాడిదె-
70 లు పంద్దులు
71 కుక్కలున్ను
72 దెంగు-
73 ను[॥*]

No. 332.

(*A. R. No.* 80 *of* 1912.)

KODIGĒPALLE, HINDUPUR TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a slab built into the wall of the ruined *maṇḍapa* near the Āñjanēya temple.

Śrīraṅga III, 1645 A.D.

This is dated **Śaka 1567, Pārthiva, Āśvija śu. 4**, corresponding to **1645 A.D., September 14.**

The inscription records that Ōbaḷarāya Kōnēṭi-nāyaniṅgāru, son of Kastūri-nāyanigāru repaired the shrine and consecrated the deity in the temple of Pāla-Veṅkaṭēśvara in Dinnamīdi-Koḍigēpalle *alias* Pālaveṅkaṭāpuram in Guyyulūru-nāḍu included in Penugoṇḍa-durga with the consent of Peda-Veṅkaṭapatirāya who seems to have made some provisions (details lost) for offerings and worship in the temple.

TEXT

1 స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివా-
2 హన శకవర్షంబ్బులు ౧౫౬[౭] అగున-
3 నేటి పార్థివసంవత్సర ఆశ్వీజ [శు ౪] శ్రీమద్రా-
4 జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా-
5 ప శ్రీవీర శ్రీరంగ్గరాయదేవమహారాయ-
6 లయ్యవారు పృథ్విసామ్రాజ్యం సేయుచు-.
7 నుండగాను లక్కమనాయనిగారి పౌత్ర్య-
8 లైన కస్తూరినాయనిగారి పుత్రులైన
9 [ఒభ]ళరాయ కోనేటినాయనిగారు అఖ-
10 లాండకోటిబ్రంహాణ్మండనాయకు-
11 లైన పాలవెంకటేశ్వర స్వాములకు స-
12 మర్పించివున్న పెనుగొండదుర్గానకు
13 చెలే గుయ్యులూరునాడు దిన్నమీది కొ-

14 డిగిపల్లెకు ప్రతినామమైన పాలవెంక[ట]-
15 పురగ్రామానకు వేసిన సిలాశాసన వి-
16 వరం పెదవెంకటపతిరాయలయ్య[వారి]
17 అప్పణమీదను మేము పెనుగొండదు-
18 గ్గాం యెల్లలకు చెల్లె ప్రాకుగ్రామా[న*] సంవ్వ-
19 త్సర మాఘ శు ౧౫ లు మా కులస్వామి[యై]-
20 న పాలవెంకటేశ్వరస్వాముల జీర్ణోద్ధా-
21 రంసేసి కోవిల గోపుర . . . .
22 . . . . నవి కట్టించ్చి యీ స్వామి
23 ఉత్సవ మూ[ర్తులు] ప్రతిష్ఠాకాలమందు మా
24 . . యేలిన . . . . . స్వాముల
25 . . . .
26 . . . .
27 . . . .
28 లవిధ కైంకర్యములున్ను నడచేటట్టు-
29 గాను యీ పెనుగొండ . . . . .
30 . . . . . . [కొడిగి పల్లి]కు ప్ర-
31 తినామమైన పాలవెంకటాపుర గ్రా-
32 మానకు . . . .[1]

No. 333.

(*A. R. No.* 18 *of* 1928.)

GAṄGAVARAM, KALYANDRUG TALUK, ANANTAPUR DISTRICT.

On a rock in a cotton field near the Lingāyat *maṭha.*

Sriraṅga III, 1656 A.D.

This is dated **Śaka 1578, Durmukha, Vaiśākha ba. 10** corresponding to **1656 A.D., May 9, (Friday).**

It records a *cowl* (*kavulu*) granted to several individuals such as Appaṇa-Dēvana, Hanumappa-nāyuḍu, son of Mārappa-nāyuḍu Nāma-reḍḍi Nāgi-reḍḍi of Ayidukallu and Siddaya-Kaduraya of Peḍakallu by Daḷvāyi Bācheppa-nāyaka, the agent of the king, in appreciation of their having settled the farmers in the village Gaṅgavaram which had become de-populated and, as a result gone fallow. The new settlers including those who undertook to settle them were given certain privileges in various transactions and concessions in taxes.

Text

1 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ-
2 షాంబులు ౧౫౭౮ అగునటి దుర్ముఖినామ-
3 సంవత్సర వైశాఖ బ ౧౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరా-

[1] The following lines are engraved on the back of the slab.
1 శుభమస్తు[॥*] శ్రీ శ్రీ శ్రీ
2 వెంకటేశ్వర[।*]స్వస్తి శ్రీ వి-
3 జయాభ్యుదయ శాలివాహ-
4 న శకవషాంబులు ౧౫౭౭ అగు
5 ననేటి పార్థివసంవత్సర అశ్వ-
6 జ శు ౧౦ శ్రీమద్రాజాధిరాజ

4 జరాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగదేవమహారా-
5 యలయ్యవారి కార్యకర్తలైన దళవాయి కా[చె]ప నాయనివారు
6 అప్పణ[ని] దేవన మోంక మారప్పనాయని కొమారుడు హనుమప్ప నాయ-
7 నిగారు అయిదుకంటి నామరెడి నాగిరెడి పెడకంటి సిదయ
8 కదురయగారికి వేయించియిచిన కవులుశాసనక్రమ మెట్లంనను
9 దేవాద్దులదుగణం హోబళిలోని ప్రాకు గంగవరంగ్రామం బహుకా[లం] పా-
10 డై వుండగాను మీకు గ్రామం గట్టి కాపులదెచ్చి పూజితంసేసే నిమిత్యం కవులు
11 యెదులు ౮ మనుష్యులు ౮ కి మడక ౧ కి పడు ౧ కి గుత్త యీ తత్సం[త్స]రానికి
12 ౯ ౧। రెండోసంవత్సరం ౯ ౨। మూడోసంవత్సర ౯ నాలుగోసంవత్స[రం*] ౧ ౩ అయి[దొ]-
13 సంవత్సరానకు సాలాబాదుగాను ౧ ౬ ఆరు వరహాలు యి మడకలకు బెద్ద-
14 లు ధాన్యంలేదు వీరు యెద్దుల అంమినా కొంనా సుంఖం లేదు [అమ్మకాలలో]
15 లోగూటి ఆవులకు ఘడవరిలేదు సిధాయం కట్టుగుత్త తప్పక నడపగలవారం
16 ఈ కాపుకట్టు సిస్తి దండగ లేదు యీ నామిరెడి నాగిరెడ్డిగారికి మెటమాన్య అర-
17 మడక మాన్యం సిదయ కదురయగార్కి మాన్యం పెదరికానికి రేగడ కండాచారం
18 ౮ ౨ యిద్దుము . . . . విజళంములకు
19 తమ కావలికాణిగి బెడికెగ్రామ గుత్తకు లోనిదికాదు . . . . . .
20 రెగడచేనుమాన్యం ౮ ౦।౦ కుంచడు స్థానమాన్యం పూర్వమర్యాద
21 [బుదణ]గాడు కర[ణం] ల కయ . . . వేశిన శాసనం
22 ఈ కౌలు నడపని వారికి గోహ . . . . [1]

No. 334.

(*A. R. No.* 629 *of* 1920.)

AMṚITALŪRU, TENALI TALUK, GUNTUR DISTRICT.

On a stone set up in the street.

Śrīraṅga IV, 1576 A.D.

The record is dated in **Dhāta, Bhādra[pada] ba. 7.** As the cyclic year Dhāta falls only in the reign period of Śrīraṅga IV, the date may be equated to **1756 A.D., September 15, (Wednesday).**

It states that Nāgappa-nāyaka, the *kāryakarta* of the king, gave an agreement to the merchants, weavers etc., of Śrīraṅgarāyapēṭa of Amṛitalūru, remitting the taxes payable by them for three years from the date of the record on account of the plunder that the people suffered by the *maṇyagāṁḍḷu(?)*.

Text

1 శ్రీరామా[॥*]
2 ధాత సంవత్సర భాద్ర బ ౭ లు
3 శ్రీమన్మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
4 శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీర శ్రీరంగరాయదేవమహారాయల అయ్య-

[1] The following lines are engraved at the top of the slab, three between the figures of the sun and the crescent and two in the margin across the slab to the left of the sun:

1 నాగు . . . .
2 నలనాగిరెడ్డి
3 గారిది
4 [క]దిరి
5 సిదయ

5 వారి కార్యకర్తలైన నాగప్పనాయనింగారు। అమృతలూరి [శ్రీ]రంగరాయ।

6 . . . . కోమట్లు। సా[లె]వారు। పాటములంవారు। పరవర్త[కు*]లు సహా యిచ్చిన కవులు

7 రంగరాయపేట[లో మ]యగాండ్లువచ్చి దొంచుకొని సకలమున్ను కొల్లకా[రి] సాధించిపోయి .

8 నిమిత్యము। [మీ] పేటలో పన్నుపరాయాలు। అళితివిరాళాలు। సుంఖ సురాకారలు [వెట్టి]

9 వేములు। యివి సకలమున్ను। యివి అరత్యంగాను మూడేండ్లు పరియంత్తం మానితిమి

10 [గాన] దీని మీదను మీకు పన్ను ఏండు ౧కి పెద్దవహి ౧ ౪ [రెండోవహి] ౧౩

11 [మూడవ] వహి ౧౨ నాలుగోవహి ౧౧ యీ మర్యాదను తప్పక నడిపేము యీ ప్రకా-

12 రానను శిలాశాసనమున్ను వేయిస్తిమి గన్క మా కౌలు నమ్మి శ్రీరంగరాయపేట-

13 ను సుఖానను బ్రతికేది యీ కవులు యవరు తప్పిరా గంగకతనను గో-

14 వును బ్రాహ్మణి చంపిన పాపానను పోవారం। [సిరిదలపుల]

15 [పె*]ద నాగ్యంగారి కవులు ప్రకారాన జవాది తిర్మలయ-

16 ంగారు వేయించిన శాసనం। శ్రీ[॥*]

No. 335.

(*A. R. No.* 308 *of* 1912.)

KĪLAPAṬLA, PUNGANUR TALUK, CHITTOOR DISTRICT.

On the north wall of the central shrine in the Kōnēṭirāyasvāmin temple.

Śrīraṅga, (Date lost).

The record is badly damaged. Neither the details of the date nor those of the gift can be made out.

TEXT

1 స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు . . . .

2 . . . . సంవత్సరం కార్తిక బ . . . .

3 . . . . శ్రీరంగ . . . . రాయలుంగారు . . . . .

4 సనారూఢులై పృథివిసాంబ్రాజ్యం [సేయుచు] నుండగాను [దేవదేవోత్తమ]

5 . . . . . . ఆచంద్రార్కసాయిగాను . . . . శ్రీమన్మహా . . .[1]

---

[1] The following two lines are engraved on another stone in the same wall.

1 అచంద్రార్క స్థాయిగాను నడపగలవారు నడపక పోతేను కాశిలో బ్రాం-

2 హ్మని చంపినంత పాపాన బోవువారు [యీ] స్తానంవారు నలుగు[రు]లోని . .

INDEX

By

S. S. RAMACHANDRA MURTHY, Mysore.

Figures in Roman refer to pages of General Introduction. The first set of Arabic figures refers to the General Number of inscriptions. In. is used for the introduction of each inscription while the numerical figures that follow indicate the lines in the particular inscription. The following abbreviations are used :

ca.,=capital; *ch.*,=chief; *co.*,=country; *de.*,=deity; *do.*,=ditto; *dy.*,=dynasty; *ep.*,=epithet; *fe.*,=female; *k.*,=king; *lo.*,=locality; *l.m.*,=land measure or lenier measure; *m.*,=male; *min.*,=minister; *mo.*,=mountain: *n.*,=name; *off.*,=office or officer; *q.*,=queen *ri.*,=river; *s.a.* =same as; *sur.*,=surname; *t.d.*,=territorial division; *te.*,=temple; *tn.*,=town; *vi.*,=village; *wk.*,=work; *wt.*,=weight.

B

C

D

E

F

G

H

I

J

L

R

S

Mopuru Inscription of Savanna Odeya (No. 2)

G. S. GAI

Scale: One-fifth

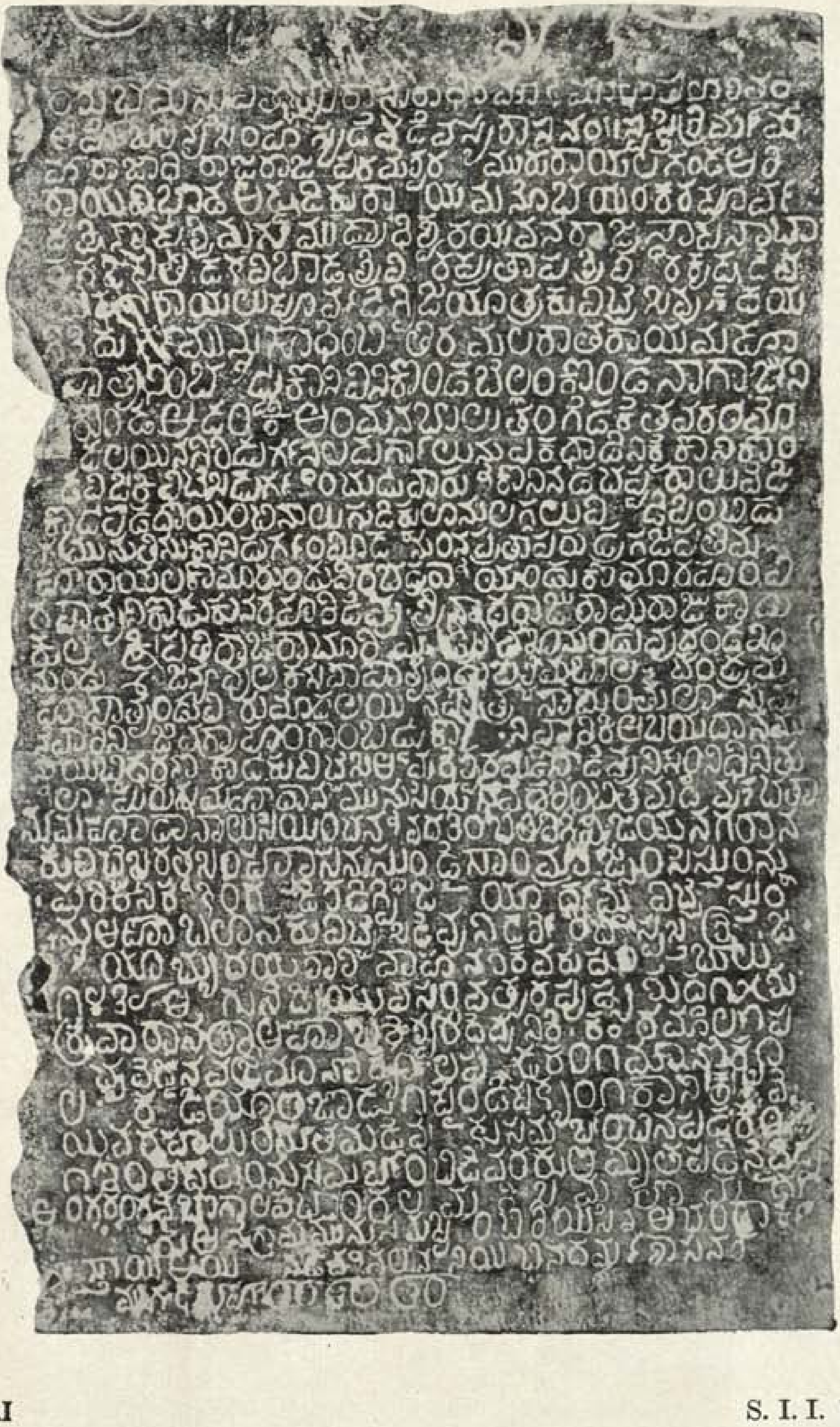
Tamballapalle Inscription of Devaraya I (No. 19)

G. S. GAI

Scale: One-fourth

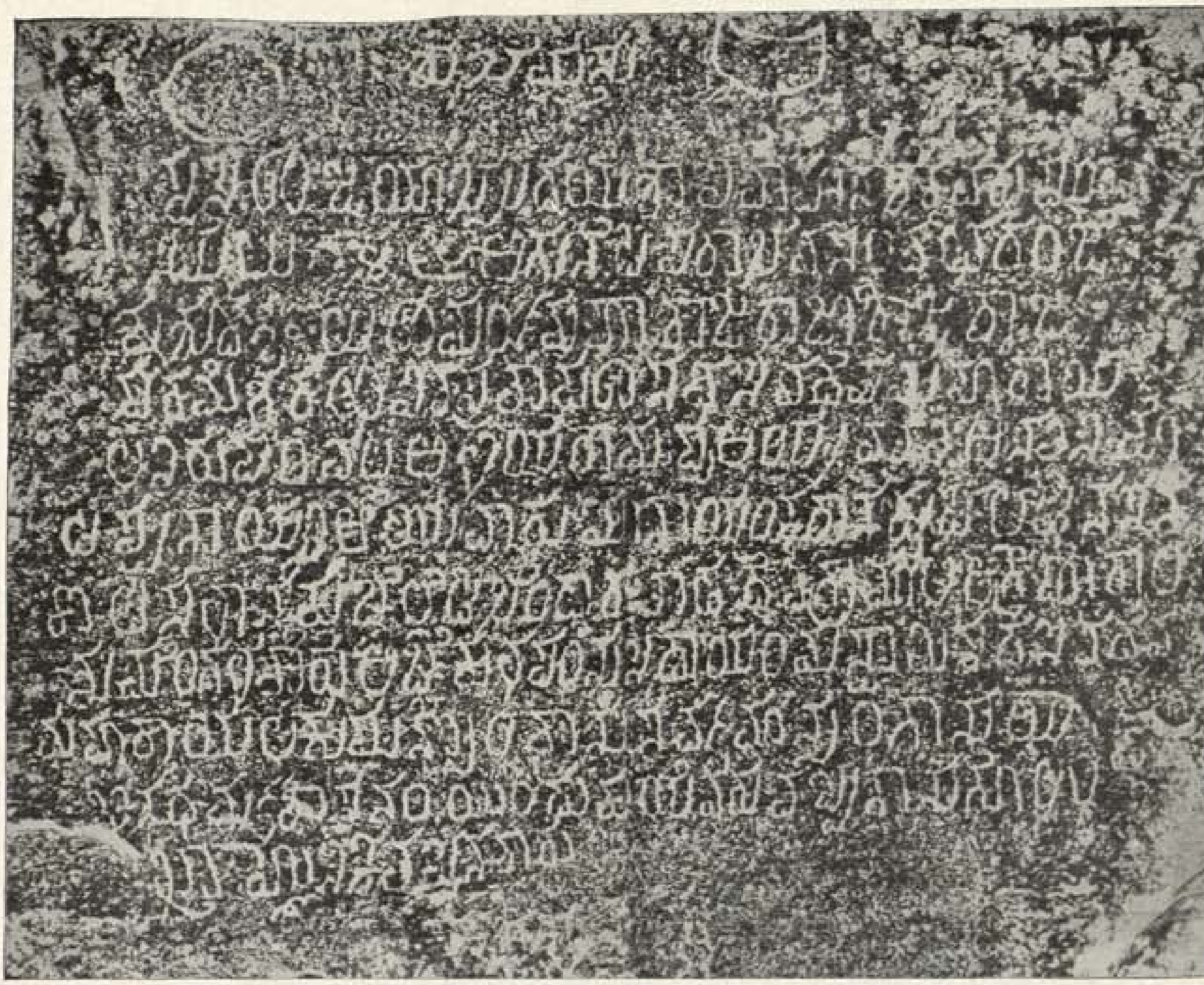
Chinna Ahobalam Inscription of Krishnadevaraya (No. 53)

G. S. GAI

Scale: One-sixth

Nasanakota Inscription of Sadasiva (No. 150)

G. S. GAI

Scale: One-sixth

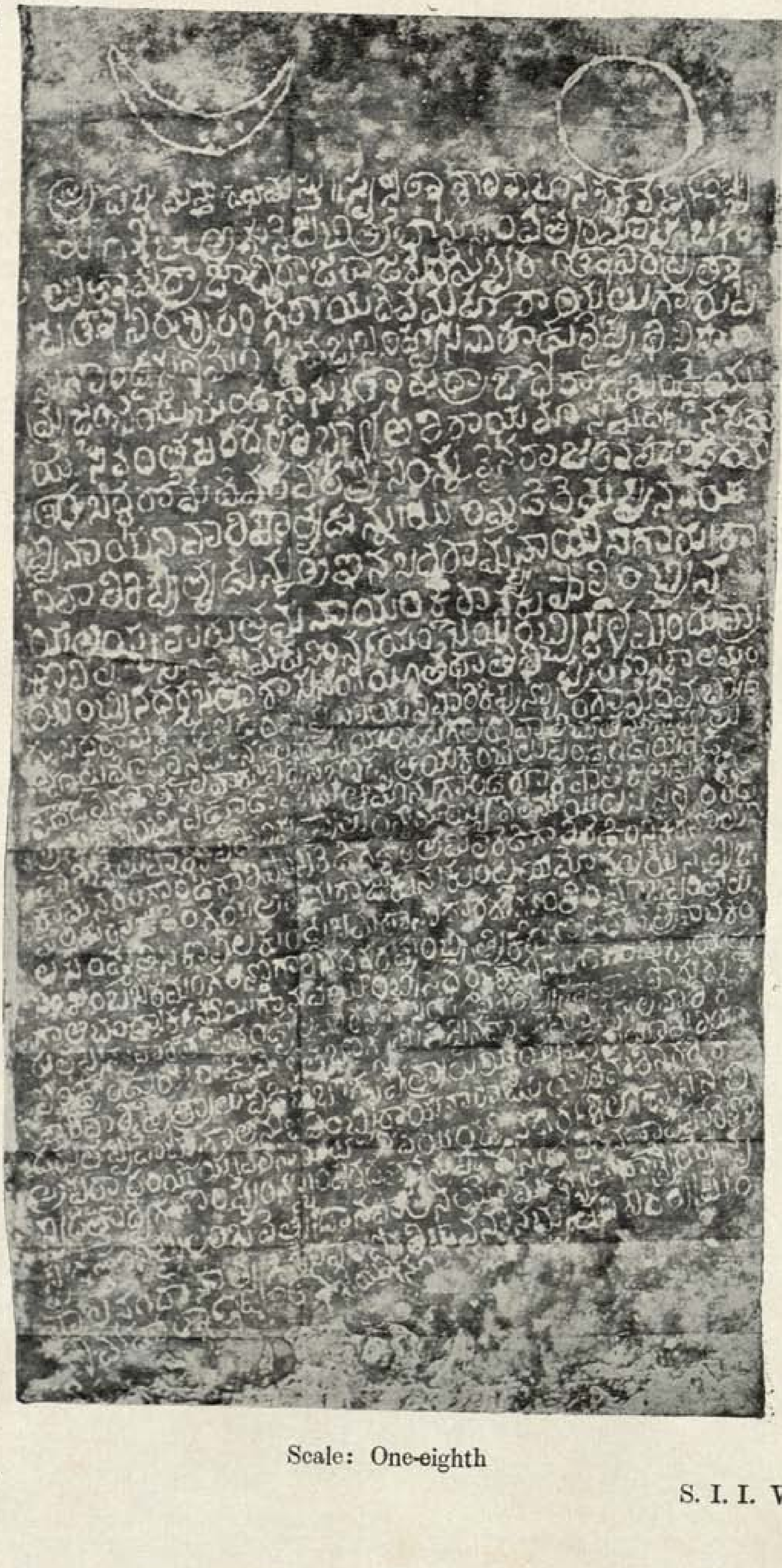
Kovelakuntla Inscription of Tirumala (No. 278)

G. S. GAI

Scale: One-sixth

Kovelakuntla Inscriptions of Sriranga III (No. 330)

Scale: One-eighth

G. S. GAI